

*image
not
available*

5.4.253

MVLIERVVM GRÆCARVVM

QVAE ORATIONE PROSA VSAE SVNT

FRAGMENTA ET ELOGIA

GRAECE ET LATINE

CVM VIRORVM DOCTORVM NOTIS

ET INDICIBVS

ACCEDIT

CATALOGVS

FOEMINARVM SAPIENTIA ARTIBVS SCRIPTISVE APVD
GRAECOS ROMANOS ALIASQVE GENTES OLIM ILLVSTRIVM

CVRANTE

IO. CHRISTIANO WOLFIO

IN GYMNASIO HAMB. PROF. P.

HAMBURG

Apud ABRAHAMVM VANDENHOECK

MDCCLXXXV.

MVLIERVVM GRÆCARVVM

QVAE ORATIONE PROSA VSAE SVNT

FRAGMENTA ET ELOGIA

GRAECE ET LATINE

CVM VIRORVM DOCTORVM NOTIS

ET INDICIBVS

ACCEDIT

CATALOGVS

FOEMINARVM SAPIENTIA ARTIBVS SCRIPTISVE APVD

GRAECOS ROMANOS ALIASQVE GENTES OLIM ILLVSTRIVM

CVRANTE

IO. CHRISTIANO WOLFIO

IN GYMNASIO HAMB. PROF. P.

GOTTINGAE

APVD ABRAHAMVM VANDENHOECK ACAD. TYPOGR.

clb lb cc xxxix.

V I R O

NOBILISSIMO AMPLISSIMO EXCELLENTISSIMOQVE

IO. MATTHIAE GESNERO

IN ACADEMIA GEORGIA AVGVSTA

QVAE GOTTINGAE EST

ELOQVENTIAE ET POESEOS PROFESSORI CELEBERRIMO

BIBLIOTHECAE BVLOVIANAE PRAEFECTO DIGNISSIMO

SCHOLARVM PER GERMANICAS POTENTISSIMI MAGNAE

BRITANNIAE REGIS PROVINCIAS

ET SEMINARII PHILOGICI INSPECTORI

PRVDENTISSIMO VIGILANTISSIMO

LITERARVM ELEGANTIORVM FVGIENTIVM STATORI

SOLERTISSIMO

TANTA MORVM INTEGRITATE PRAEDITO

VT OMNES BONI ILLVM NVNQVAM NON STUDIOSE

COLVERINT

TANTA INGENII SAGACITATE

VT OBSCVRISSIMOS VETERVM AVCTORVM LOCOS

DEXTRE EXPLANAVERIT

TANTA ANIMI CONSTANTIA

VT NEQVE MALEVOLORVM PETVLANTIA NEQVE NE-

GOTIORVM VARIETATE VNQVAM FRACTVS FVERIT

HAS FOEMINARVM OLIM ILLVSTRIVM RELIQUIAS
IN SIGNVM GRATI ANIMI PRO BENEVOLENTIA SINGVLARI
SVPERIORE ANNO GOTTINGAE ERGA SE HABITA
ET TESSERAM CERTAM MVTVI IN IPSVM STVDII
SACRAS ESSE CVPIT

SIMVLQVE CONTINVAS ANIMI CORPORISQVE VIRES
AD ACADEMIAE QVAM ORNAT ET SCHOLARVM FIDEI EIVS
CREDITARVM

SALVTEM FLOREM ET COMMODVM EGREGIE
PROMOVENDVM

NEC NON AD OPERVM VTISSIMORVM
NOVI THESAVRI L. L. LVCIANI ET PLINII SENIORIS
TRIGAM PVBLICAE LVCI SISTENDAM

EX ANIMO PRECATVR

PIETATIS MODESTIAE ET ERVDITIONIS
GESNERIANAE

CVLTOR PERPETVVS

IO. CHRISTIANVS WOLFIVS.

LECTORI BENEVOLO

S.

Postquam ante aliquot annos primum SAPPHVS LESBIAE, deinde reliquarum octo POETRIARVM Graecarum fragmenta & elogia in lucem edideram, instituto meo maxime conveniens, & harum deliciarum amantibus non ingratum fore putavi, si quoque omnia illa fragmenta & elogia, quae in veterum Auctorum commentariis de reliquis mulieribus doctrinae laude olim in Graecia illustribus extant, cum cura colligerem. Promptus paratusque fuit ad ista sumtibus suis excudenda Vir solertissimus, *Abrahamus Vandenhoeck*, & jam triennium abhinc fragmenta prosaica & elogia mulierum Graecarum una cum magna parte Catalogi foeminarum olim illustrium typis expressa erant, quum ille optimis auspiciis Academiae *Gottlinganae* florentissimae Typographus constitueretur, atque adeo multis negotiis operosis implicatus, absolutionem perfectionemque hujus operis in aliud tempus differre cogeretur.

Nequaquam verendum est, ne TIBI, L. B. consilium nostrum vel intempestivum, vel inutile prorsus videatur, si Tecum ipse recolueris, permultos viros vere doctos & de Republica

P R A E F A T I O.

litteraria optime meritos id imprimis litterarum studiis adjuvandis accommodatum existimasse, ut ex auctoribus antiquis certa quaedam ἀποσπασμάτια colligerentur, quae juvenibus eruditionis solidae cupidis, mature ante oculos versarentur, hique adeo non unius alteriusve, sed plerorumque auctorum veterum, dulcedinem degustare, & ita ad cetera quoque istorum Scriptorum legenda jam inde ab adolescentia allici commode possent. Constat inter omnes, *Aldum Manutium*, *Fulvium Ursinum*, *Henr. Stephanum*, *Mich. Neandrum*, *Joachimum Camerarium*, *Davidem Hoeschelium*, *Jo. Vorstium*, aliosque plures, quorum indicem accuratum Vir Summus, *Jo. Alb. Fabricius*, τῶν ἐν ἀγίοις, Vol. XIII. Bibliothecae Graecae pag. 849. sqq. exhibet, Collectiones varias Scriptorum Graecorum veterum divulgasse, quas omnes hilare & libenter eruditi adhuc exceperunt. His praesens Opusculum non immerito annumerare licebit, quia in illo specimina aliquot centena ex Scriptoribus Graecis diversi argumenti, styli temporisque in medium profertur. Addere etiam juvat hoc, multa ibi memorari a mulieribus antiquis tam sapienter dicta atque acta, ut vel hodie viri juvenesque non pauci, contraria prorsus & ore & moribus palam profitentes, erubescere debeant, quotiescunque illa legerint. Negare quidem non possum, occurrere etiam in nostro libro exempla quaedam mulierum, omnibus vitiis flagitiisque deditarum, quae partem potentia sua pessime abusae sunt, partem libidinibus aliisque pravis animi affectionibus libere indulserunt; singulis autem accurate perpensis, omnino apparebit, maritorum aliorumve virorum socordiam aut malitiam in causa plerumque fuisse, cur miserae illae sibi suisque maximo dedecori & detrimento extiterint.

In

In Catalogo foeminarum, sapientia, artibus scriptisque apud varias gentes olim illustrium, omnes illas, quae ante Seculum VI. post C. N. floruerunt, commemorare studui, plerasque autem recentiorum temporum praetermisi, quia multa incerta fabulasque commentitias redolentia de illis tradere auctores consueverunt. In recensendis illis, quae Philosophiae studiis clauerunt, Viri πολυμαθέατου, *Aegidii Menagii, Historia Mulierum Philosopharum*, quae primum Lugd. 1690. 12. cum commentario italice scripto in septimum Tetradecastichum *Franc. Petrarcae*, deinde seorsum Amstelod. 1692. 8. prodiit, denique vero Ejusdem commentario in *Diogenem Laertium* ed. Amstel. 1695. 4. subiecta est, ita sum usus, ut simul omnia illa πάριργα, quae ad foeminas doctas nihil pertinent, ex libello isto, qui rarior esse incipit, transcripserim, desiderium ejus vel sic levaturus. Scio quidem, illum a personato *Vignolio Marvilio* in Miscellaneis historicis & litterariis gallice editis Tom. II. pag. 30. *parvum librum, admodum macrum & Auctoris senium perquam referentem*; atque a *Nicerone*, Monacho Barnabita, Tom. I. Commentariorum de historia Virorum in Republica litteraria celebrium pag. 330. *librum admodum tenuem & superficialium* appellari; credo vero etiam, utrique sinistro judicio recte opponi posse effatum Praeceptoris mei desideratissimi, *Jo. Alberti Fabricii*, τοῦ μακαρίτου, qui Vol. I. Bibliothecae Graecae pag. 526. ed. 2. *scomma illud Marvillii frigidius esse, quam ipsum est senium*, pronunciat.

Specimina duo pag. 280. sqq. & pag. 336. sqq. extantia, quae ex Codicibus MStis Duumviri doctissimi & humanissimi,
ABRA-

P R A E F A T I O

ABRAHAMVS GRONOVIVS, insigne Patriae Gentisque suae decus, & Abbas DE TARGNY, Doctor quondam Sorbonicus, & MStorum Codicum Bibliothecae Regiae Paris. Praefectus dignissimus, ante biennium non sine magna litterarum elegantiorum jactura demortuus, benevole mecum communicarunt, TIBI, L. B. sine dubio perplacebunt, quum ad extollendam veterum mulierum doctarum gloriam apprime faciant. Vale, & si studium meum TIBI non ingratum esse futurum intellexero, exspecta propediem Commentarium de vitis Heroinarum, Reginarum & Augustarum, quas ex numis & Scrip-
toribus antiquis exponere constitui.

ΓΥΝΑΙΚΩΝ

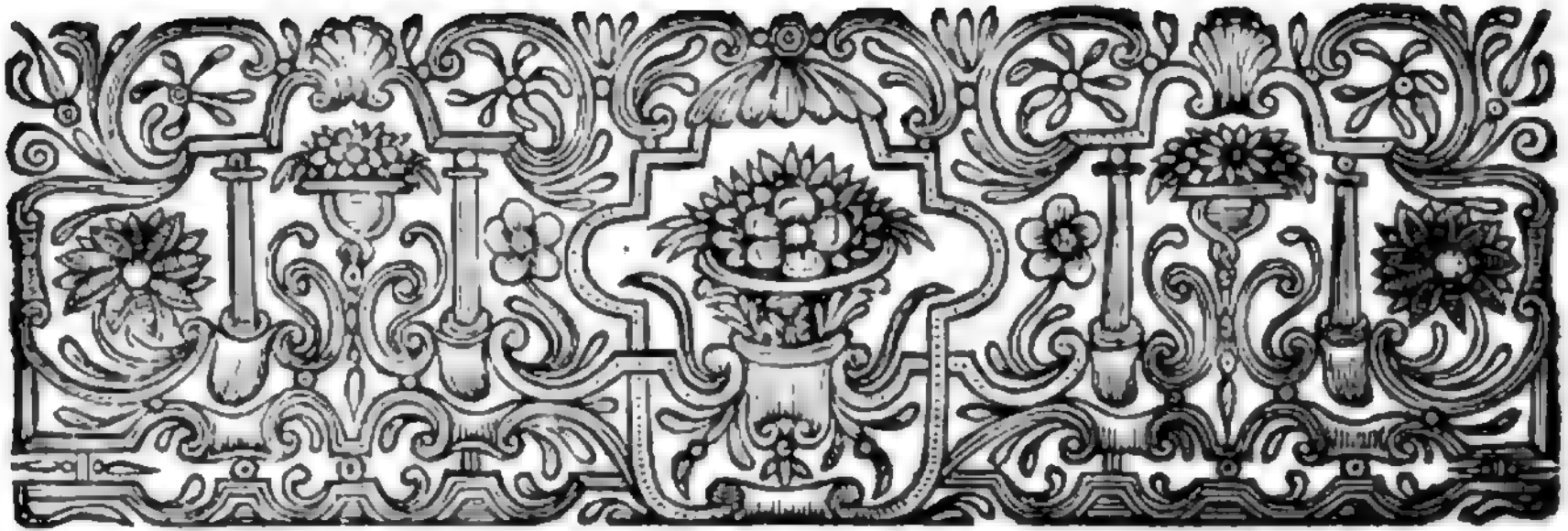
ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ

ΛΕΙΨΑΝΑ ΠΕΖΑ.

M V L I E R V M

G R A E C A R V M

FRAGMENTA PROSAICA.

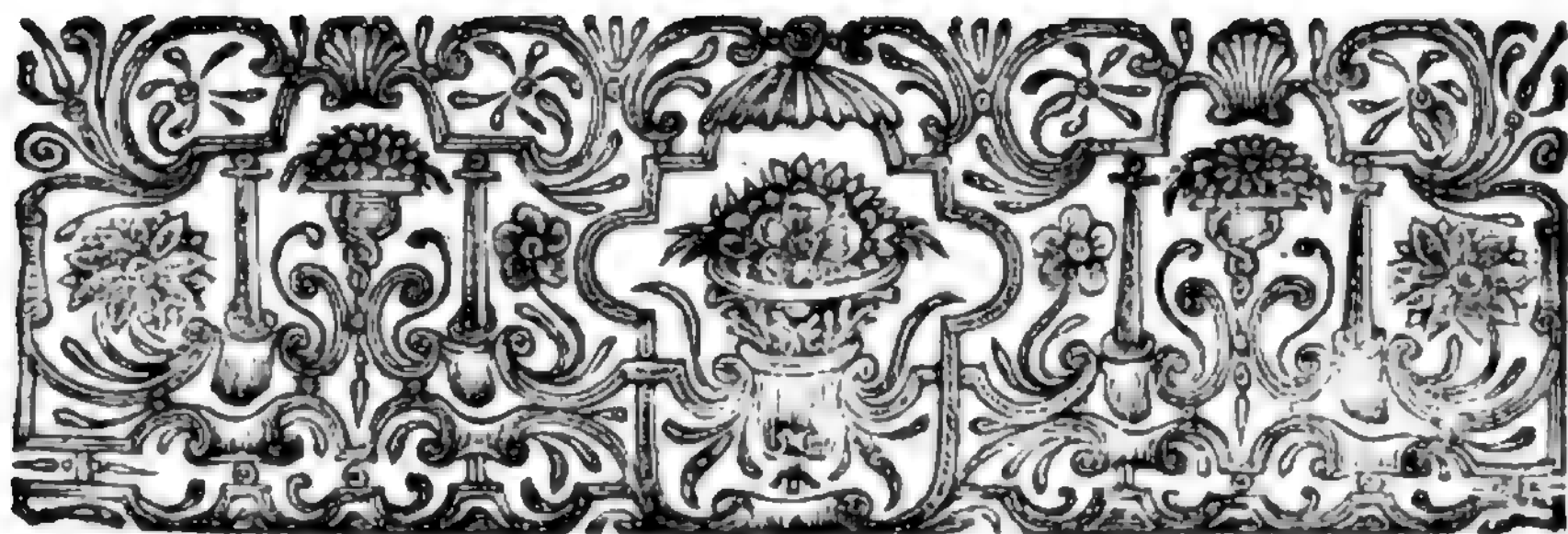
Π Ε Ρ Ι Α Ι Δ Ε Σ Ι Α Σ.

I.

ΑΙΔΕΣΙΑ, [1] Ἑρμείῳ γυνὴ ἄυτη μὲν ἦν προσήκουσα γένει τῷ μεγάλῳ Συριανῷ, καλλίστη δὲ καὶ ἀρίστη γυναικῶν τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ· τὰ μὲν ἦδη τῷ Ἄνδρὶ παραπλησία, ἀπλῆ καὶ γενναία, καὶ δικαιοσύνης οὐδὲν ἥτιον ἢ σωφροσύνης ἐπιμεληθεῖσα διὰ βίῃ πάντος· τὸ δὲ ἐξαιρετικὸν αὐτῆς φιλόθεον καὶ φιλόανθρωπον· διὰ τοῦτο καὶ παρὰ δύναμιν ἑὺ ποιεῖν ἐπεχείρει τοὺς δεομένους· ὥστε καὶ τοῦ Ἑρμείου τελευτήσαντος ἐπὶ παισὶν ὀρφανοῖς ἀπολειφθεῖσα τῶν αὐτῶν εἶχετο δαπανημάτων εἰς τὰς εὐποιίας· τοιγάρτοι καὶ ὑπόχρεων τοῖς υἱέσι τὸν βίον ἐποίησεν· ἰφ' ᾧ καὶ μέμφασθαί τινες αὐτὴν ἐπεχείρησαν· ἡ δὲ ἕνα θεσαυρὸν ἠγυμένη τῆς ἀμείνοτος ἐλπίδος, εἴ τις ἐθέλει τοῖς ἱεροῖς καὶ ἐπιεικέσι ἀνθρώποις ἐπικηφίζειν τὰ ἄχθῃ τῆς χρησμοσύνης, οὐδενὸς ἐφείδετο, διὰ τὸν ἔλεον τῆς κατὰ τὰ ἀνθρώπεια τύχης. Τοιγαροῦν ἠγάπων αὐτὴν καὶ τῶν πολιτῶν οἱ πονηρότατοι· μάλιστα δὲ τῶν υἱέων ἐπεμελεῖτο τὰ περὶ φιλοσοφίαν, ὀρεγομένη τὴν τοῦ πατρὸς ἐπιτήρησιν αὐτοῖς παραδοῦναι, καθάπερ κληρὸν τινα πατρῴας οὐσίας· ἤγε καὶ τὴν δημοσίαν τῷ πατρὶ σίτησιν [2] διδομένην τοῖς παισὶ διεφύλαξε, νέοις ἔτι οὖσιν, ὡς ἐφιλοσόφησαν· ὅπερ οὐκ ἴσμεν οὐδὲ ἀνδρῶν ἕτερον πεποιηκότα, μήτι γε δὴ γυναικῶν· ἦν γὰρ παρὰ πᾶσι τιμὴ καὶ αἰδώς οὐκ ὀλίγη τῆς Ἀιδεσίας. Ἄλλ' ἐπεὶ καὶ συνέπλευσε τοῖς υἱέσιν

[1] Exstant hæc apud *Suidam* in Ἀιδεσία, qui totum hunc articulum ex *Damascio* de vita *Isidori Philotophi* descripsit.

[2] Sic

D E A E D E S I A .

I.

Æ *DESIA*, *Hermie* uxor, cognata magni *Syriani*, pulcherrima & optima Alexandrinarum mulierum, moribus marito similis, candida & generosa, justitiæque non minus quam modestiæ per omnem ætatem studiosa, & insigni amore Deum & homines prosequens. Quapropter etiam supra vires egentibus benefacere studebat; adeo ut *Hermia* quoque defuncto, vidua cum pupillis relicta, eosdem sumptus in beneficentiam conferret. Unde factum, ut patrimonium liberis obæratum traderet. Qua de causa non deerant, qui illam reprehensam vellent. At illa, quæ unum thesaurum duceret spei melioris, si quis sacros & modestos homines onere inopiæ levaret, nullis sumptibus parcebat propter humanæ sortis commiserationem; eaque de causa vel ab improbissimis civibus diligebatur. Inprimis autem dabat operam, ut in philosophia filii erudirentur, cupiens doctrinam patris velut hæreditatem quandam illis tradere. Hæc & publicum victum, qui patri præbebatur, pueris adhuc parvulis, cum philosopharentur, conservavit: id quod neminem alium virum consecutum novimus, nedum mulierem. Omnes enim non mediocriter *Æsiam* & honorabant & venerabantur. Cum autem cum filiis philosophiæ ope-

ram

[2] Sic recte 2. MSS. Paris. At priores editt. male *Æsioniv.* Kusterus.

υιέσιν Ἀθήναζε σπυλλομένοις ἐπὶ φιλοσοφίαν, ἐθαύμασαν αὐτῆς τὴν ἀρετὴν, ὅ, τε ἄλλος χορὸς τῶν φιλοσόφων, καὶ ὁ κορυφαῖος Πρόκλος· αὕτη ἐστὶν Ἀιδεσία, ἣν κόρη οὔσαν ἔτι τῷ Πρόκλῳ κατεγγυήσειν ἔμελλεν ὁ Συριανός, εἰ μὴ Θεῶν τις ἀπεκώλυσεν ἐπὶ γάμον ὀρμηῆται τὸν Πρόκλον. Τὰ δὲ πρὸς Θεὸν εὐσεβῆς· ἔντω καὶ ἱερά καὶ τὸ ὅλον Φάσαι Θεοφιλῆς, [3] ὥστε πολλῶν ἐπιφαιειῶν ἀξιῶσθαι· ἡ δὲ Ἀιδεσία τοιαύτη· καὶ διεβίω πάνηα τὸν βίον ὑπὸ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ἀγαπωμένη καὶ ἐπαινεμένη· καὶ ταύτην ἐπίσταμαι γραῦν γυναῖκα, καὶ ἐπ' αὐτῇ τεθνηκυῖα τὸν ἐπὶ τῷ τάφῳ λέγεσθαι νομιζόμενον ἔπαινον ἐπεδειξάμην ἠρωϊκοῖς ἔπεσι κεκοσμημένον, ἔγι νέος ὢν, καὶ κομιδῇ μεράκιον· ταύτης δὲ παῖδες ἀπὸ τοῦ Ἑρμείου, νεώτερος μὲν Ἡλιόδωρος· πρεσβύτερος δὲ Ἀμμάσιος· οὗτος μὲν οὖν εὐφυέστερος ἦν καὶ φιλομαθέστερος· ὁ δὲ ἀπλούτερος καὶ ἔτι παλαιότερος, ἐν τε τοῖς ἡθεσιν, ἔνθε τοῖς λόγοις· ἄμφω μὲν γὰρ ἐφιλοσοφητάτην ὑπὸ Πρόκλῳ, μετὰ τῆς μητρὸς ὡς αὐτὸν ἀφικομένῳ παιδαγωγούσης. Καὶ ὁ Πρόκλος αὐτοῖς προσεῖχε [4] τὸν νοῦν ἐπιμελέστερον, ὡς παισὶν Ἑρμείου, φίλη τε καὶ ἑταῖρα ἀνδρῶν· παισὶ δὲ Ἀιδεσίας, τῷ γένει Συριανῷ προσηκούσης καὶ ἅμα σφίσι τὸ τμηκῆαυτα παρούσης. ἀφίκετο μὲν δὴ σὺν αὐτοῖς Ἀθήναζε καὶ Ἰέραξ, ὁ Συνεσίω ἀδελφός.

II.

Ὅτι [5] τῷ Ἑρμείᾳ ἐκ τῆς Ἀιδεσίας πρεσβύτερον τῶν φιλοσόφων υιέων τίχεται παιδίον, καὶ ἡ Ἀιδεσία τῷ υιῷ ἐπιὰ μῆνας ἀπὸ γενέσεως ἀγούνη, προσέπαιζέ τε, δια ἐπέος, καὶ Βάβιον καὶ παιδίον ἀνεκάλει, ὑποκορίζουσα τὴν Φωνήν· ὁ δὲ ἀκούσας ἠγανάκησε καὶ ἐπετίμησε τὸν παιδικὸν τούτου ὑποκορισμὸν, καὶ διηρθραμένην τὴν ἐπιτίμησιν ἐξενεγκών. καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ περὶ τοῦ παιδὸς τούτου τερατολογεῖ· καὶ ὅτι οὐκ ἀνεχόμενος τὴν ἐν σώματι ζωὴν, ἐπιὰ ἐτῶν τοῦ βίου ἀπέστη· οὐ γὰρ ἐχάρει αὐτοῦ τὴν ψυχὴν ὁ περὶ γῆν ὄδε τόπος. Βάβια δὲ οἱ Σύροι καὶ μάλιστα οἱ ἐν Δαμασκῷ τὰ νεογνὰ καλοῦσι παιδία· ἡδὴ δὲ καὶ τὰ μεράκια ἀπὸ τῆς παρ' αὐτοῖς νομιζομένης Βαβίας Θεοῦ· ἡδὴ γὰρ ἐνίοις τῶν τὰ ὦτα κατεσγύτων, καὶ ἅμα διεφθαρμένων τὰς διανοίας, εἰς κομαδίαν ἐτρέπη καὶ γέλωτα πολὺν τὰ τῆς φιλοσοφίας ἀπόρρητα.

III. ἈΙ-

[3] Hanc lectionem ex 2. MSS. Paris. tenuerunt, cuius loco in prioribus editis, excusata est εὐσεβῆς, quod non placet, quia paulo ante processit εὐσεβῆς.

Illi enim si τὸ εὐσεβῆς hic subjungas, ταυτολογία non tunc vitiosa quaeas. Idem.

[4]

ram daturis, Athenas profecta esset, ipsius virtutem cum reliquis Philosophorum coetus, tum ejus antesignanus *Proclus*, sunt admirati. Hæc est *Ædesia* ista, quam adhuc puellam *Syrianus* Proclo desponsurus erat, nisi Deus quispiam *Proclum* ab illo conjugio revocasset. Adeo autem pia & religiosa, & ut breviter dicam, Deo chara fuit, ut multis apparitionibus digna judicata fuerit. Hæc igitur *Ædesia* talis fuit, & totam vitam à Deo & ab hominibus dilecta & laudata transegit. Eandem etiam ætate provecctam vidi, & in ipsam defunctam more solito laudationem funebrem versibus heroicis scriptam adolescens adhuc publice recitavi. Hujus ex *Hermia* filii, natu minor, *Heliodorus*, natu vero major, *Ammonius*, fuerunt; quorum ille & ingenio & studio discendi alteri præstitit; hic vero simplicior fuit, idque ipsum tum in moribus quam in sermonibus præ se tulit. Ambo tamen sub *Proclo* philosophiæ operam dederunt, ad quem cum matre, quæ ipsis prædagogi loco erat, accesserunt. *Proclus* autem singulari cura & favore eos prosecutus est, ut filios *Hermie*, quocum ipsi amicitia & familiaritas intercesserat; itemque filios *Ædesiæ*, quæ *Syriano* cognatione juncta erat, & tunc temporis una cum ipsis aderat. Cum eis autem Athenas una ivit *Hierax*, *Syнесii* frater.

II.

Natus est *Hermie* ex *Ædesia* filius, ceteros philosophorum filios superans; & *Ædesia* cum filio septem nato menses, ut fieri amat, jocabatur, & Babium & puellulum voce diminutiva appellabat. Ipso autem audiens conquestus est, & increpuit hanc puerilem diminutionem, & articulatam inrependo vocem protulit; aliaque multa de illo puero mira dicuntur, eum scilicet vitam in corpore non tolerasse, sed septimo anno vivere desiisse, nec ejus animam terrestrem aliquem locum excepisse. Syri & maxime qui in Damasco habitant, pueros recens natos Babia vocant: Iam vero & adolescentes à Dea Babia, quæ apud illos putatur esse, sic vocant. Iam enim nonnulli eorum, qui aures fractas habent, & sensum depravatum, in Comædiam & in risum Philosophorum arcana converterunt.

III. ÆI-

[4] Sic MSS. Paris. At priores Editt. minus recte
πασις. *Idem*.

[5] *Plotius* in Bibliotheca Cœd. CCXLII. p. 555,
 17. ex *Damascii* libro de vita *Isid. i.*

III.

ἌΙΣΑΡΑΣ Πυθαγόρου Λευκάνας,

ἐκ τοῦ περὶ ἀνθρώπων φύσεως.

Φύσις [6] ἀνθρώπῳ καιὼν μοι δοκεῖ νόμῳ τὲ καὶ δίκῃς ἤμεν, καὶ οἰκῶ τε καὶ πόλιος· ἴχνη γὰρ ἐν αὐτῷ σιβαζόμετος ἔυροίτο καὶ τις καὶ ματευόμετος· νόμος γὰρ ἐν αὐτῷ καὶ δίκῃ, ἃ τὰς ψυχᾶς ἐστὶ διακόσμησις· τριχθὰδία γὰρ ὑπάρχουσα ἐπὶ τριχθὰδίῳ ἔργοις συνέτακε· γνώμαν καὶ φρόνασιν ἐργαζομένης ὁ λογισμὸς, ἀλκὰν καὶ δύναμιν ὁ θυμὸς, ἔρωτα καὶ φιλοφροσύνην ἢ ἐπιθυμίαν· [7] καὶ οὕτω συνέτακται ταῦτα ποτὶ ἀλλήλα [8] πάντα, ὥστε αὐτὰς τὸ μὲν κράτιστον ἀγέεσθαι, τὸ δὲ χεῖρον ἄρχεσθαι, τὸ δὲ μέσον μέσαν ἐπίσχειν τάξιν, καὶ ἄρχεν καὶ ἄρχεσθαι. Ταῦτα δὲ οὕτως ἐμάσατο κατὰ λόγον ὁ θεὸς ἐν τε ἐκτυπώσει καὶ ἐξεργασίᾳ τῶν ἀνθρωπίνων (leg. τῷ ἀνθρωπίνῳ) σκάνει, ὅτι μόνον ἀνθρώπον ἐπινοήσατο, νόμῳ τε καὶ δίκῃς ἐπιδέκτορα γενέσθαι, καὶ οὐδὲν ἄλλο τῶν θιατῶν ζώων· οὐτ' ἐξ ἐνὸς σύστημα κοινωνίας γένοιτο ἂν, οὔτε μὲν ἐκ πλειόνων, ὁμοίων δὲ τούτων· ἀνάγκη γὰρ, ἐπεὶ τὰ πράγματα διαφέρουσι ἐν ἑαυτοῖς, καὶ τὰς ἐν ἡμῖν μέρους τὰς ψυχᾶς διαφόρους ἤμεν, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τοῦ αἵματος (leg. σώματος) ὀράσιος καὶ ἀκούσιος καὶ γεύσιος καὶ ὀσφράσιος· οὐ γὰρ πάντα ποτὶ πάντα τὰν αὐτὰν ἔχει συναρμογάν· οὐδὲ μὲν ἐκ πλειόνων μὲν καὶ ἀνομοίων τῶν τυχόντων μὲν τοιγε, ἀλλὰ τῶν ποτὶ τῷ ὅλῳ συστήματος ἐκπλήρωσιν καὶ σύλληξιν καὶ συναρμογάν τευχόντων, οὐ μόνον δὲ ἐκ πλειόνων καὶ ἀνομοίων καὶ τῶν εἰς τὸ ὅλον καὶ τέλει τυχόντων, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τούτων οὐκ εἰκάσιον καὶ ὡς ἔτυχε συλλαχθέντων, ἀλλὰ μετὰ τινος νόμου καὶ ἔμφρονος ἐπιστάσιος· αἴτε γὰρ τὰν ἴσαν ἐφέρουσι μοῖραν καὶ δύναμιος καὶ τιμᾶς ἀνόμοια ἐόντα, καὶ τὰ μὲν χεῖρονα, τὰ δὲ κάρρονα, τὰ δὲ μέσα, οὐκ ἂν δύνατον ἢ κατὰ ψυχὴν τῶν μερίων κοινωνία εὐνομασθῆναι μὲν· αἴτε τὰν ἴσαν μὴ τὰ κάρρονα, τὰν δὲ μείζονα μοῖραν ἐφέρειτο, ἀλλὰ τὰ χεῖρονα, πολλὰ ἀφροσύνη καὶ ἀταξία περὶ τὰν ψυχὰν ὑπάρχεν· αἴτε τὰ κάρρονα μὲν τὰ μείζονα, τὰ χεῖρονα δὲ τὰ μείονα, μὴ ποτὶ λόγον δὲ ἕκαστον τούτων, οὐκ ἂν δύνατος ὁμόνια καὶ φιλία καὶ δικαιοσύνη ἤμεν περὶ τὰν ψυχᾶν· ἐπεὶ ὧν ἕκαστον ἐν ποτὶ λόγον συντίτακται τὸν ἀρμόζοντα, τὸ τοιοῦτον φαμὶ ἐγὼ δικαιοτάτα ἤμεν· καὶ μὲν ὁμόνιά τις καὶ

[6] Stobaeus Eclog. Physic. lib. I. pag. 105. ed. Plant. & Genev.

[7] Codices vulgati Stobaei habent: συνέτακε γνώμαν καὶ φρόνασιν ἐργαζομένην, (καὶ ἀρκῶν ed. Genev.)

III.

ÆSARÆ Pythagoræ F. Lucanæ,
ex libro de hominum natura.

Hominis natura mihi videtur norma legis pariter & juris, ac domus pariter & civitatis. Nam in eo vestigia, qui quærat, inveniet; siquidem lex in ipso jusque cernitur, qui ornatus est animæ. Triplex enim cum sit, ad triplicem operationem composita est; Quæ consilium & prudentiam efficit, ea ratiocinatio est, quæ robur & vires, ira, quæ amorem & benevolentiam, cupiditas. Et sic hæc partes invicem compositæ sunt & ordinatæ, ut quod animæ præstantissimum est, imperium habeat; quod pessimum est, pareat; quæ vero pars nec optima est, nec deterrima; medium inter illas duas obtineat locum, imperandi & parendi juxta gnara. Quæ sic secundum rationem Deus in hominis opificio disposuit, quod hominem solum inter omnia mortalia voluit animalia legis ac juris capacem fieri. Iam neque ex uno constare possit communio, neque ex pluribus similibus, (ut enim variæ sunt res, ita partes quoque animæ varias oportet esse, ut etiam in corpore aspectus, auditus, gustus, olfactus, quandoquidem haud omnibus omnia conveniunt,) neque ex pluribus dissimilibus, & quibusvis, verum qui ad compagem totius apti sint, & insuper non temere ac fortuito, sed lege quadam ac prudentia concinnati. Etenim sive parem fortirentur potestatem atque honorem inter se dissimilia, & partim deteriora, partim potiora, partim mediæ generis; non posset animæ partium proba constitui communio; sive imparem ac majorem partem deteriora, non potiora consequerentur, magna in anima existeret confusio; sive potiora quidem majorem, deteriora vero minorem, verum citra singulorum rationem, haud posset in anima concordia, amicitia ac justitia gigni. Quare cum singula

secun-

Genov.) ἡ δὲ κἀν ἡ δύναμις ἡ ἔρωτα, ἡ φιλο-
φροσύνη, ἡ ἐπιθυμία. Emendavit autem Salma-
sius in notis in Epictetum & Simplic. p. 169.

[8] Ed. Steubi: ἄλλα, quod emendavit Salma-
sius.

καὶ ἠμετροσύνη ἀποδοῖ (leg. ὀπαδοῖ) τὰ τοιαῦτα διατάξει· τὸ δὲ τοιοῦτον δικαίως καὶ λέγοιτο εὐνομία ἢ μὲν τὰς ψυχᾶς, ἅτις ἐκ τῶν ἄρχων μὲν τὸ κάρρον, ἄρχισθαι δὲ τὸ χερσῶν κράτος ἐπιφέροιτο τὰς ἀρετᾶς· καὶ φιλία δὲ καὶ ἔρως καὶ φιλοφροσύνη, σύμφυλος καὶ συγγενής, ἐκ τούτων ἐξεβλάσασε τῶν μερέων· συμπίθει μὲν γὰρ ὁ νόμος ὀραυγούμενος, ἄραται (leg. ἤρηται) δὲ ἡ ἐπιθυμία, ἡ δὲ θυμωσις, ἐμπιπλαμεία μείος, ἔχθρα ζήσασα φίλα γίγνεται τῇ ἐπιθυμίᾳ· ἀρμόσας γὰρ ὁ νόμος τὸ ἀδὺ τῷ λυπηρῷ συγκατακεραόμενος, καὶ τὸ σύνητον καὶ σφοδρὸν τῷ κούφῳ μέρει τὰς ψυχᾶς, καὶ διαχυτικῶ, ἕκαστον τε ἕκαστῷ πράγματι, τὸν σύμφυλον καὶ συγγενῆ προμάθασαν διαμερίσθαι (leg. διμεμερίσθαι) ὁ μὲν νόμος ὀραυγούμενος καὶ ἐπιβλαζόμενος τὰ πράγματα, ἡ δὲ θυμωσις ἐρμᾶν ἢ (leg. καὶ) ἄλλαν ποτιφερόμενα τοῖς ὀραυγασθῆσιν· ἡ δὲ ἐπιθυμία, φιλοσφραγία συγγενῆς ἐᾶσασα, ἐφαρμύζει τῷ νόμῳ, ἴδιον περιποιεμένα τὸ ἀδὺ, καὶ τὸ σύνητον ἀποδιδούσα τῷ συνόλα μέρει τῆς ψυχῆς· ὡς περὶ ἕκατι δοκεῖ μοι καὶ ὁ βίος ὁ κατ' ἀνθρώπων ἀριστός ἢ μὲν, ὅκα τὸ ἀδὺ τῷ σπυδαίῳ συγκατακραθῆ, καὶ ἀδονατοῦ ἀρετᾶ, ποθαρμύξασθαι δ' αὐτὰ ὁ νόμος δύναται παιδεύσιος καὶ ἀρετᾶς ἐπήρατος γενόμενος.

IV.

Περὶ τῆς ΛΝΘΟΥΣΑΣ.

Ὅτι [9] διὰ τῶν νεφῶν μαθητικὴν ἐυδαμῶς τοῖς παλαιοῖς οὐδ' ἀκοῇ ἐγνωσμένην, Ἀνθιστᾶν τινα γυναῖκα ἐξευρεῖν ἐν ταῖς ἡμέραις Λέοντος τοῦ Ῥωμαίων βασιλέως· ἐξ αἰγῶν δὲ κατήγετο τῶν κελικίων ἡ γυνή· τὸ δὲ ἀνέκαθεν ἀπὸ τῶν ἐν Καππαδοκίᾳ κατακισθῆσθαι ἐπὶ τῷ κόματον, τὸ ἔρος ἐρετιάδων· καὶ ἀνάγειν τὸ γένος εἰς Πέλοπα· αὕτη φροσίζουσα περὶ ἀνδρῶν, ἐπιτιτραμμένη στρατιωτικὴν ἀρχὴν τινα, καὶ ἐπὶ τὸν κατὰ Σικελίαν ἀπεσταλμένη, μετὰ καὶ ἄλλων, πόλεμον· ἠύξατο προῖδαν ὑπὲρ τὰ συμβεβηκόμενα· ἠύξατο δὲ πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα· ὁ δὲ πατὴρ ὄναρ αὐτῇ ἐκέλευε καὶ πρὸς οὐρανοὺς ἠύξασθαι· καὶ ἐυχόμενης ἐξ αἰθρίας τινὸς νέφος συστήναι περὶ τὸν ἥλιον, ἐκείθεν δ' αὐξήσθαι, καὶ εἰς αἰθρῶπον διατυπωθῆναι· ἕτερον δ' αὐτοῦ νέφος ἀποσπασθῆναι, ἐπιπέδου τε εἰς μέγαντος ἴσον, καὶ εἰς λέοντα διασχηματίζετο τὸ θηρίον· ὁ δὲ ἠγρίαινε· καὶ μέγα χάσμα πεποινημένος ὁ λέων καταπίνει τὸν αἰθρῶπον. Γότθῳ ἔωκει τὸ ἀνθρώπειον καὶ νεφροποίητον εἶδωλον· ἐπὶ δὲ τοῖς φάσμασιν, ὀλίγοι ἔπειτα τὸν ἠγριότατον τῶν Γότθων Ἀσπερα βασιλεὺς Λέων ἰδολοφόνησεν αὐτόν

[9] *Petrus* in Bibliotheca Col. CCXLII. ex *Histori Philoſophi vita Damascio* auctore pag. 554. 6.

secundum rationem suam disposita sunt, hoc quidem iustitiam nuncupo. Cum porro haec dispositio etiam concordiam quandam requirat, ea recte proba animae constitutio dicetur, quae tum potioris imperio tum deterioris obsequio virtutem perficiat. Quin etiam amicitia & amor ac mutua benevolentia de his partibus existit. Mens (*νóος* pro *νέμος*) enim considerans persuadet, cupiditas paret, ira spiritus plena cupiditati reconciliatur. Componit enim mens jucundam cum tristi, & gravem cum levi animae parte; ac singulorum singula propriam curam sortita sunt, mente quidem res considerante, excandescencia autem appetitum ac vires adferente, cupiditate vero dulcedinem suam menti adaptante, ac prudentiam toti animae conciliante. Quapropter etiam ea mihi videtur hominis vita praestantissima, quae jucundum honesto & voluptatem virtuti miscuerit; id quod mentis est, disciplina ac virtute instructae.

IV.

De ANTHUSA.

Divinationem è nubibus, antiquis ne auditu quidem notam, quandam mulierem Anthusam temporibus Leonis Imp. Romani refert invenisse. Quae in Ægis Ciliciis nata dicebatur, originem primam à Cappadocibus habitantibus ad Comanum montem Orestiadum trahens, referens genus suum ad Pelopem. Hæc sollicita de viro, cui militare aliquod genus demandatum, quique ad bellum Siculum cum aliis missus erat, oravit in somno, ut futura cognosceret, & oravit ad solem orientem versa: Pater vero ejus in somnis jussit illam ad solem etiam occidentem orare, & illa orante, per serenum subito nubes circa solem orta est, & deinde aucta in hominem formata est; alia vero nubes orta & in æqualem crescens magnitudinem, in leonem ferum mutata est. Leo vero ingenti hiatu oris facto hominem deglutit. Species illa hominis è nube facta Gotho fuit similis. Nam post paulo Leo Rex ducem Gothorum Asperem & filios fraudulenter necavit. Ex illo tempore

αὐτὸν καὶ παῖδας. Ἐξ ἐκείνης οὖν τοῦ χρόνου δέμειναι ἡ Ἀνθήσα ἄχρι δεῦρο, αἰεὶ ἐπιτηδεύουσα τὸν τρόπον τῆς διὰ τῶν νεφῶν μαθητικῆς προγνώσεως.

V.

Περὶ Ἀσπασίας τῆς Μιλησίου.

Ἐκ [10] τούτων γενομένων σπουδῶν Ἀθηναίοις καὶ Λακεδαιμονίοις εἰς ἔτη τριάκοντα, ψηφίζεται (ὁ Περικλῆς) τὸν εἰς Σάμον πλοῦν, αἰτίαν ποιησάμενος κατ' αὐτῶν, ὅτι τὸν πρὸς Μιλησίους κελευόμενοι διαλύσασθαι πόλεμον, οὐχ ὑπήκμων· ἐπεὶ δ' Ἀσπασία χαριζόμενος δεκεῖ πρᾶξαι τὰ πρὸς Σαμίους, ἐνλαῦθα ἀν' εἶη καιρὸς διαπορῆσαι μάλιστα περὶ τῆς ἀνθρώπων, τίνα τέχνην ἢ δύναμιν τοσαύτην ἔχουσα, τῶν τε πολιτικῶν τοὺς πρωτεύοντας ἐχειρώσατο, καὶ τοῖς φιλοσόφοις οὐ Φαῦλον οὐδ' ὀλίγοι ὑπὲρ αὐτῆς παρέσχε λόγον· ὅτι μὲν γὰρ ἦν Μιλησία γένος, Ἀξιόχην θυγάτηρ, ὁμολογεῖται. Φασὶ δ' αὐτὴν Θαρρηλίαν τινὰ τῶν παλαιῶν Ἰάδων ζηλώσασαν, ἐπιθέσθαι τοῖς δυνατωτάτοις ἀνδράσι· καὶ γὰρ ἡ Θαρρηλία τὸ, τ' εἶδος εὐπρεπῆς γενομένη, καὶ χάριν ἔχουσα μετὰ δεινότητος, πλείστοις μὲν Ἑλλήνων συνώκησεν ἀνδράσιν, πάσης δὲ προσεποίησε βασιλεῖ τοὺς πλησιάζοντας αὐτῇ, καὶ ταῖς πόλεσι Μηδισμοῦ δι' ἐκείνων ὑπέσπειρεν ἀρχὰς, δυνατωτάτων ὄντων καὶ μεγίστων. Τὴν δὲ Ἀσπασίαν οἱ μὲν ὡς σοφὴν τινὰ καὶ πολιτικὴν ὑπὸ τοῦ Περικλέους σπουδασθῆναι λέγουσι· καὶ γὰρ Σακράτης, ἔστιν ὅτε μὲν τῶν γνωρίμων ἐφοίτα, καὶ τὰς γυναῖκας ἀκροασμένας οἱ συνίθεις ἦγον εἰς αὐτὴν, καίπερ οὐ κοσμίου προσιῶσαν ἐργασίας οὐδὲ σαιμῆς, ἀλλὰ παιδίσκας ἐταιρούσας τρέφουσαν. Αἰσχύνῃς δὲ Φησι καὶ Λυσικλέα τὸν πρῶτον ἀπὸ τῆς ἀρετῆς, ἐξ ἀγενοῦς καὶ ταπεινοῦ τὴν φύσιν, Ἀθηναίων γενέσθαι πρῶτον, Ἀσπασία συνέηα μετὰ τὴν Περικλέους τελευτήν. Ἐν δὲ τῷ Μενεξένῳ τῷ Πλάτῳ, εἰ καὶ μετὰ παιδείας τὰ πρῶτα γέγραπται, τοσοῦτόν γ' ἱστορίας ἔνεστιν, ὅτι δόξαν ἔιχε τὸ γύναιον ἐπὶ ῥητορικῇ πολλοῖς Ἀθηναίων ὁμιλεῖν· φαίνεται μάλιστα μᾶλλον ἐρωτικὴ τις ἢ τοῦ Περικλέους ἀγάπησις γενομένη πρὸς Ἀσπασίαν· ἦν μὲν γὰρ αὐτῷ γυνὴ προσήκουσα μὲν κατὰ γένος, συνακνηκυῖα δ' Ἰππονίκῳ πρότερον, ἐξ οὗ Καλλιᾶν ἔτεκε τὸν πλούσιον· ἔτεκε δὲ καὶ παρὰ τῷ Περικλεῖ Ξάνθιππον καὶ Πάραλον· εἶτα τῆς συμβιωτικῆς οὐκ οὕσης αὐτοῖς ἀρεστῆς, ἐκείνην μὲν ἐτέρῳ βουλομένην συνεξέδωκεν, αὐτὸς δὲ τὴν Ἀσπασίαν λαβῶν, ἔστειξε διαφερόντως· καὶ γὰρ

ἰξίων,

[10] *Plutarchus in vita Periclis* Tom. I. Opp. pag. 165. A.

in hunc usque diem Anthusa assidue meditata est, qua ratione è nubibus prædicere divinando posset.

V.

De ASPASIA MILEZIA.

Exin pactis inter Athenienses & Lacedæmonios induciis in triginta annos, effecit, (Pericles,) ut populus expeditionem juberet in Samios. Causam adversus eos hanc prætendit, quod bellum jussi cum Milesiis dirimere, non obtemperarent. At quia ea, quæ in Samios jussit, in gratiam fecisse Aspasiæ creditur, non fuerit incongruum, hoc maxime loco considerare, quæ ars, quæve vis in ea tanta fuerit, ut principes habuerit civitatis in potestate, & Philosophi præclaram celebremque mentionem ejus fecerint. Et quidem Mileto ortam fuisse, Axiochi filiam, in confesso est. Ajunt eam vestigiis institisse Thargeliæ cujusdam ex veteribus mulieribus Ionicis, & arrepsisse ad amicitiam eorum, quorum summæ erant opes. Quippe Thargelia, quæ venusta esset facie, & cui lepos cum acumine inesset, habuit cum plurimis Graecis consuetudinem, omnesque, quibus consuevisset, conciliavit regi: quorum opera, virorum potentissimorum & primorum, sparsit furtim in urbibus Medicae contagionis rudimenta. At Aspasiam aliqui, quod prudens esset & tractandæ callens reipubl. cultam ajunt à Pericle. Et ipse etiam frequentavit eam cum familiaribus Socrates, fœminasque ad eam audiendam duxerunt familiares; licet officinam tractaret parum decoram & honestam, quæ puellas ad quaestum corpore faciendum aleret. Æschines Lysiclem quoque refert pecorum cauponem, qui consuetudinem post obitum Periclis cum Aspasia habuit, ex homine natura inertis & abjecto principem evasisse Athenis. In Menexemo Platonis, quamvis principium scriptum jocosè sit, tantum inest historiae tamen, famam tenuisse, ob dicendi artem multis usam Atheniensibus mulierem. Atqui lascivum fuisse amorem equidem citius dixerim in Aspasiam Periclis; si quidem uxorem habebat propinquam suam, quæ ante nupta Hipponico fuerat, & illi Calliam ediderat divitem illum: peperit etiam in matrimonio Periclis, Xanthippum & Paralum.

ἔξιόν, ὡς Φασί, καὶ εἰσιόν ἀπ' ἀγορᾶς, ἠσπάζετο καθ' ἡμέραν αὐτὴν μετὰ τοῦ καταφιλεῖν· ἐν δὲ ταῖς κωμωδίαις Ὀμφάλῃ τε νία καὶ Δηϊάνειρα καὶ πάλιν Ἴηρα προσαγορεύεται. Κρατῖνος δ' ἀντικρυς παλλακὴν αὐτὴν εἶρηκεν ἐν τοῦτοις·

- - - - - Ἴηραν τε οἱ Ἀσπασίαν τίθει,
καὶ καταπυγούνην παλλακὴν κυνώπιδα.

Δοκεῖ δὲ καὶ τὸν νόθον ἐκ ταύτης τεκνώσασθαι, περὶ οὗ πεποίηκεν Ἐυπόλις ἐν Δημοσίοις [11] μὲν οὕτως ἐρωτῶντα·

Ὁ νόθος δὲ μοι ζῆ;

τὸν δὲ Πυρωτίδην [12] ἀποκρινόμενον·

καὶ πάσαι γ' ἂν ᾦν ἀτὴρ,
εἰ μὴ τὸ τῆς πόρεως ὑπορῥῶδει κακόν.

Οὕτω δὲ τὴν Ἀσπασίαν ἐνομαστὴν καὶ κλεινὴν γενέσθαι λέγουσιν, ὥστε καὶ Κῦρον τὸν πολεμήσαντα βασιλεῖ περὶ τῆς τῶν Περσῶν ἡγεμονίας, τὴν ἀγαπωμένην ὑπ' αὐτοῦ μάλιστα τῶν παλλακίδων Ἀσπασίαν ἐνομάσαι, καλουμένην Μιλτῶ πρότερον· ᾗ δὲ Φωκαῖς τὸ γένος, Ἐρμοτίμου θυγάτηρ· ἐν δὲ τῇ μάχῃ Κύρου πεισόνιος, ἀπαχθεῖσα πρὸς βασιλέα, πλεῖστον ἴσχυσε.

VI.

Περὶ [13] τούτων τὸν χρέον Ἀσπασία δίκην ἔφευγεν ἀσεβείας, Ἐρμίππου τοῦ κωμωδοποιῦ διάκοντος, καὶ προσκατηγοροῦντος ὡς Περικλεῖ γυναῖκα ἐλευθέρως εἰς τὸ αὐτὸ φοιτῶσας ὑποδέχοιτο· καὶ ψήφισμα Διοπέειδος ἔγραψεν, εἰσαγγέλλεσθαι τοὺς τὰ θεῖα μὴ νομίζοντας, ἢ λόγους περὶ τῶν μεταρσίων διδάσκοντας· ἀπεριειδόμενος εἰς Περικλέα δι' Ἀταξαγόρου τὴν ὑπόνοιαν· δεχομένου δὲ τοῦ δήμου καὶ προσκειμένου τὰς διαβολὰς, οὕτως ἤδη ψήφισμα κυροῦται, Δρακοντίδου γράψαντος, ὅπως

εἰ

[11] Scribendum viderunt omnes, ἐν Δήμοις· ita citant Athenaeus & Pollux, & ita Plutarchus in hac vita pag. 153. E. Byzantus.

[12]

nium utrique odiosum, collocavit eam alteri non invitam. Inde Aspasiam uxorem duxit, quam mire dilexit; nam sive exiret, sive rediret à foro, semper eam amplexus osculabatur. In comœdiis nova Omphale & Deianira, alias Juno nominatur. *Cratinus* diserte pellicem appellavit hisce versibus:

. . . . . *Iunonem Aspasiam parit,*
Et impudicam & pellicem, inverecundamque.

Nothum etiam genuisse ex ea opinio est, de quo in *Demis Eupolis* eum inducit sic rogantem:

Ecquid nobis superest mihi?

& *Pyronidem* respondentem:

Esset profecto vir dies vel ante plurimos,
Scorti nisi subivisset infortunium.

Adeo memorant autem celebrem *Aspasia* & nobilem fuisse; ut qui cum rege Persarum de regno bellum gessit, Cyrus eam, quam in pellicibus adamavit praecipue, vocaverit *Aspasia*, cui fuerat ante *Milto* nomen. Ex *Phocide* orta filia fuit *Hermotimi*; occiso in acie *Cyro*, deducta ad regem, plurimum potuit.

VI.

Eadem tempestate *Aspasia* violatae religionis rea est facta, accusatore comœdiarum scriptore *Hermippo*: objecit praeterea, eam liberas feminas, quibus illudebat *Pericles*, recipere. Ad haec rogationem tulit *Diopithes*, ut nomina deferrentur eorum, qui esse deos negarent, aut qui sermones de rebus aethereis fererent, ea suspicione perstringens *Anaxagorae* causa *Periclem*. Quum praeberet his aures populus, quaestionesque reciperet, tum demum plebiscitum fit, rogante

[12] Haud dubie *Μυραΐδα*, quem inter *Periclis* aequales fuisse non *Historiae* modo demonstrant, sed & *Plutarchus* supra pag. 161. E. *Xyland*.

[13] *Plutarchus* in vita *Periclis* Tom. I. Opp. pag. 169. D.

οἱ λόγοι τῶν χρημάτων ὑπὸ Περικλέους εἰς τοὺς Πρυτάνεις ἀποτεθεῖεν· οἱ δὲ δικασταὶ τὴν ψῆφον ἀπὸ τοῦ βαμοῦ φέροντες, ἐν τῇ πόλει κρῖναιεν. Ἀγίων δὲ τοῦτο μὲν ἀφείλε τοῦ ψηφίσματος, κρίνεσθαι δὲ τὴν δίκην ἔγραψεν ἐν δικασταῖς χιλίοις καὶ πεντακοσίοις, εἴτε κλοπῆς καὶ δάκρυ, εἴτ' ἀδικίας βούλοισι τις ὀνομάζειν τὴν δίκην. Ἀσπασίαν μὲν οὖν ἐζητήσατο, πολλὰ πάνυ παρὰ τὴν δίκην, ὡς Ἀισχίνης φησὶν, ἀφείλε ὑπὲρ αὐτῆς δάκρυα, καὶ δεηθεὶς τῶν δικαστῶν Ἀναξαγόραν δὲ φοβηθεὶς ἐξέπεμψε καὶ προὔπεμψε ἐκ τῆς πόλεως.

VII.

Ἀσπασία [14] Λυσίας ἐν τῷ πρὸς Ἀισχίνην τὸν Σωκρατικὸν διαλεγόμενος ἐπιγραφομένῳ Ἀσπασία [15] μνημονεύουσι δ' αὐτῆς πολλάκις καὶ οἱ ἄλλοι Σωκρατικοί, καὶ Πλάτων ἐν τῷ Μενέξενῳ τὸν Σωκράτην παρ' αὐτῆς φησὶ μαθεῖν τὰ πολιτικά· ἦν δὲ τὸ μὲν γένος Μιλησία, δευτὴ δὲ περὶ λόγους. Περικλέους δὲ φασὶν αὐτὴν διδάσκαλόν τε ἅμα καὶ ἐρωμένην εἶναι· δοκεῖ δὲ δυνὸν πολέμων αἰτία γεγονέναι, τοῦτε Σαμιακοῦ καὶ Πελοποννησιακοῦ· ὡς ἔστι μαθεῖν παρὰ τε Δούριδος τοῦ Σαμίου, καὶ Θεοφράστου ἐκ τοῦ τετάρτου τῶν πολιτικῶν, καὶ ἐκ τῶν Ἀριστοφάνους Ἀχαρνέων. Δοκεῖ ἐξ αὐτῆς ἐσχηκέναι ὁ Περικλῆς τὸν ὀμώνυμον αὐτῷ Περικλέα τὸν νόθον, ὡς ἐμφαίνει καὶ Εὐπολις ἐν τοῖς Δήμοις. Λυσικλέϊ [16] δὲ τῷ δημαγωγῷ

[14] *Harprocratōn* in Dictionario in X. Rhetores in Ἀσπασία.

[15] Illustris est hic locus vel ex consolo, quod magnam *Casauboniam* literarum facile Principem diu habuerit exercitum. Ille in adiendis ad cap. 9. lib. XIII. Animadv. in *Athenicum* pag. 648. testatur multum & laborat in explicandis his verbis auctoris nostri, & quia nunquam potuit odorari nec venari interpunctionem, quae hic desiderabatur, non assecutus est, nec collimavit ad veram sensus ἐυσυχίαν, imo τὰ κύκλω ἔλεξε, & circa orbem tantum moratus est. Duplici ergo usus est conjectura vir ille praestantissimus, ut hunc locum interpretaretur, primo pro διαλεγόμενον restituere tentavit διαλέγων, & haec ita vertenda censuit: *Lysias* in dialogo inscripto, *Aspasia*, quem fecit contra *Aeschinē Socraticum*. Secundo,

quia dialogi, qui *Aspasia* inscribatur, legitimus parens *Aeschines Socraticus* erat, ex *Diogene Laërtio* & aliis, aliquid in his deesse pronuntiavit, & forte hunc sensum elici posse ex verbis *Harprocratōn* coniecit: *Lysias* in *Oratione contra Aeschinē Socraticum*, differens de dialogo *Aeschinē* inscripto *Aspasia*. Ita nos eruditissimi Viri verba ambigua & mentem vacillantem collegimus. Tu vero audi, quid nos dicturi sumus, & post talem *Herodotus* pronuntiatur in his tenebris. Sola interpunctio omnes dissipat tenebras, quae hanc lucem invaserant. Nos post vocem *Σωκρατικόν*, punctum restitimus, & haec omnia ita enodanda & explicanda censuimus. *Aspasia*. *Lysias* in *oratione contra Aeschinē Socraticum*, *Aeschines Socraticus* in *dialogo inscripto Aspasia*. Supple: meminerunt hujus *Aspasiae*, nam ob id convocat in testes hos duos Auctores *Harprocratōn*, ut ostendat, eos de hac *Aspasia* locu-

gante Dracontide, ut rationes expensæ pecuniæ Pericles apud Prytanæ deponeret, iudicesque sententiam ex ara ferrent, atque in urbe hanc cognitionem exercerent. Agnon hoc ex rogatione circumduxit. Tulit autem, ut causa apud mille quingentos iudices ageretur, sive peculatus & repetundarum, sive injuriæ quis vellet crimen appellare. Ac Aspasiam quidem eripuit Pericles precibus, pro qua vim lacrymarum in causa dicenda, (ut scribit *Æschines*,) profudit, obsecravitque iudices. Anaxagoram trepidans ablegavit, atque ex urbe deduxit.

VII.

Aspasia; *Lysias* in oratione contra *Æschinem Socraticum*, (*Æschines Socraticus*) in dialogo inscripto Aspasia. Mentionem etiam illius faciunt alii Socratici, & *Plato* in *Menexeno Socratem* ab illa res politicas didicisse tradit. Erat autem genere Milesia, & eloquentiæ bene perita. Periclis eam dicunt fuisse magistræ pariter atque amicam. Videtur vero duorum bellorum causa extitisse. Samiani nempe & Peloponesiaci, ut intelligere licet ex *Duride Samio* & *Theophrasto* ex quarto politicorum, & ex *Aristophanis Acharnensibus*. Creditur ex illa genuisse Pericles sibi cognominem Periclem spurium, quemadmodum etiam indicat *Eupolis* in *Δήμοις*. Postquam autem *Lysicli* oratori populi studio

locutus esse in operibus, que laudat. Ceterum vocem *διαλεγόμενος* accipiendum esse de *Æschine Socratico*, quis non videt? Infrequens certe & inusitatus est hic scribendi stylus, sed elegans tamen, & præcisus & Laconicus: *διαλεγόμενος* ὁπρὸς γινόμενα Ἀσπασία, id est auctor dialogorum, *Æschines Socraticus* scilicet, qui dialogos composuerat, in eo, qui inscribatur Aspasia. Hæc mens, hæc sententiæ, hæc vera interpretatio intricati illius & difficilis loci, in quo tantopere sudaverat excelsa illa & divina mens *Cassauboni*. Quo etiam nos manducant, que sequuntur: *μνημονεύσει δ' αὐτῆς πολλάκις καὶ οἱ ἄλλοι Σωκρατικοί*. Ex quibus optime colligitur Socraticum quandam in præcedentibus fuisse laudatum. Quis autem Socraticus ille, nisi *Æschines* dialogorum auctor, de quo *Diogenes Laertius* multa retulit in *Æschine*? *Philostatus* in epistola, quam ad *Juliam Augustam* scribit, de eodem

ita loquitur epist. 13. p. 919. Opp. ed. Lips. λέγεται ἡ καὶ Ἀσπασία ἡ Μιλησία τὴν τῷ Περικλεῖ γλωττίαν κατὰ τὸν Γεργίαν εἰρηξαι. Dicitur etiam *Ἀσπασία* ἡ *Μιλησία* Periclis linguam ad *Gorgia* imitationem exauisse. Et paulo post: καὶ Ἀισχίνης ὁ ἀπὸ τοῦ Σωκράτους, ὑπὲρ ἧς πρῶτον ἐσπέδαξες, ἃς ἐκ ἀραιῶς τῶν διαλόγων κολλάζουσι. *Æschines* quoque Socraticus, pro quo nuper erantite disparebas, ut qui luculenter & castigate dialogos scripserit. Præter dialogos autem, qui à *Suida* citantur & *Diogene Laertio* & *Philostrato*, qui septem numero sunt, & inter quos Aspasia non ultimum locum obtinet, orationem eam de *Thargelia* composuisse testatur idem *Philostatus*, quem eodem loco vide. *Mausæus*.

[16] De hoc *Lysicle* *Plutarchus* in *Pericle*. Ἦν ἄρα ἐκείνην ἐκ τῶν ἀποστόλων ἔτιω ἐκωμωδεῖτο Ἀυσικλῆς, γηρίας

γαγγῶ συνοικήσασα, ποριστὴν [17] ἴσχει, ὡς ὁ Σακρατικὸς Ἀισχίνης Φησίν.

VIII.

Ἀσπασία [18] πολυθρύλλητος γέγονεν αὐτῆ· ἦν δὲ γένος Μιλησία, δεινὴ δὲ περὶ λόγους· Περικλῆς δὲ Φασιν αὐτὴν διδάσκαλον ἅμα καὶ ἐρωμένην εἶναι· δοκεῖ δὲ δυοῖν πολέμων αἰτίαν γεγονέναι, τοῦτε Σαμιακοῦ, καὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ· δοκεῖ δὲ καὶ ἐξ αὐτῆς ἰσχυρέναι Περικλῆς τὸν ὁμώνυμον αὐτοῦ Περικλέα τὸν νόθον.

Ἀσπασίαι· δύο ἑταῖραι· τῇ δὲ μιᾷ τούτων ἐκέχρητο Περικλῆς· δι' ἣν ὀργισθεῖς ἔγραψε τὸ κατὰ Μεγαρέων ψήφισμα, ἀπαγορεύον δέχεσθαι αὐτοὺς εἰς τὰς Ἀθήνας· ὅθεν ἐκεῖνοι ἐργόμενοι τῶν Ἀθηναίων τοῖς Λακεδαιμονίοις προσέφυγον· ἡ δὲ Ἀσπασία Περικλέους σοφίστρια ἦν καὶ διδάσκαλος λόγων ῥητορικῶν· ὕστερον δὲ καὶ γαμετὴ αὐτοῦ γέγονεν.

IX.

Πόρην [19] δὲ Σιμαίθην [20] ἰόντες Μεγάραδε
Νεαῖαι κλέπτησι μεθυσκότταβοι [21]
Κᾶθ' οἱ Μεγαρεῖς ὀδύνας πεφουσιγῶμενοι [22]
Ἀντεξέκλεψαν Ἀσπασίας πόρνα δύο. [23]
Κάντεῦθεν ἀρχὴ τοῦ πολέμου [24] κατερράγη
Ἐλλησι πᾶσιν ἐκ τριῶν λαικαστριῶν.

Ἐν-

γῆμας Ἀσπασίαν τὴν πόρνην· & Scholiaes Comici ad illa ex Equitibus v. 762. βίλιτις ὁ ἀνὴρ μετὰ Λυσικλῆα, ποταί, Λυσικλῆς ὡς σεβατοκάπηθ διαβέλλετο. Intelligit Hesychius locum Comici in Equitibus v. 132 μετὰ τῆτον (βυρσοπώλην Κλίωνα) αὐθις σεβατοπώλης δεύτερον, ὡς Scholia: τὸν Καλλίαν λέγει καὶ τὴν πολιτείαν αὐτῆ· τινὲς ἢ ὅτι Λυσικλῆα λέγει, ὡς σεβατοπώλης ἐλέγετο. Plutarchus in Pericle Tom. I. Opp. pag. 165. C. Ἀισχίνης δὲ φησι καὶ Λυσικλῆα τὸν σεβατοκάπηλον ἐξ ἀγενῆς καὶ ταπεινῆς τὴν εὐσίαν Ἀθηναίων γενέσθαι, πρῶτον Ἀσπασία συνέζη μετὰ τὴν Περικλέους τελευτήν· Idem mox: δοκεῖ ἢ καὶ τὸν νόθον κ. τ. λ. (vid. num. V.) Poltea Athenicales cogiti à Pericle, qui Xanthippum & Paralum legitimos filios extulerat, ei concesserant, ut eum naturalem fi-

lium in suum nomen & suam familiam adoptaret. Plutarchus l. c. pag. 172. F. συνεχώρησαν ἀπογεγράφθαι τὸν νόθον εἰς τὸς πρώτους ὄνομα δέμενον τὸ αὐτῆ, καὶ τῆτον μὲν ὕστερον ἐν Ἀργινέσαις κατανευμαχίσαντα Πελοποννησίους ἀπέκλεισαν ὁ δὲ Κάντεῦθεν μετὰ τῶν σεβτηγῶν· quod etiam narrat Xenophon. Valerius.

[17] Suidas: πορισταί· οἱ τὲς σίρας ἰσχυόμενοι δημαγωγοὶ ἐπὶ τῶ ἑαυτῶν λυσιτελεῖ. Aristoteles III. Rhetor. καὶ οἱ μὲν λησαί, αὐτοὶ δ' αὐτὲς πορισταὶ καλεῖσιν. Dio Orat. LV. de Socrate: Ἀνύτω διαλεγόμενον βυρσίων ἐμίμητο καὶ σκυτοτόμων, εἰ ἢ Λυσικλεῖ διαλέγοιτο, σεβάτων καὶ κηπίλων. Valerius.

[18]

dioso nupsit, cum quaestuarium habuit, ut *Aeschines* Socraticus dicit.

.VIII.

Aspasia; hæc fuit femina celeberrima, genere Milesia, & eloquentia singulari prædita, quam Periclis magistram & amicam fuisse tradunt. Hæc etiam duorum bellorum Samiaci & Peloponnesiaci causa fuisse putatur; & ex eadem Pericles filium nothum sibi cognominem suscepisse creditur.

Aspasiæ; duæ meretrices; harum altera usus est Pericles; propter quam iratus decretum contra Megarenenses scripsit, ne Athenas intrare iis liceret. Unde illi cum Athenis prohiberentur, ad Lacedæmonios confugerunt. Aspasia autem Periclis erat Sophistria, & eloquentiæ magistra, quæ tandem ei nupta fuit.

IX.

Juvenes profecti Megaram, cottabis adhuc
Madidi, Simaetham meretricem furtim auferunt;
Post Megarenenses, justo dolore perciti,
Vicissim Aspasiæ scorta eripuerunt duo.
Hinc belli initium erupit Graecis omnibus,
Trium causa meretricum: hinc ira Olympius

Pericles

[18] *Suidas* in Ἀσπασία ex *Harporatione* & *Scholiasse Aristophanis* ad *Acharn.* v. 526.

[19] *Aristophanes* in *Acharnens.* v. 523 sqq. cujus versus VI. priores profert *Athenæus* lib. XIII. pag. 570. A. & IV. priores *Plutarchus* in vita *Periclis* T. I. Opp. pag. 163. F.

[20] Ὅτι ἀπὸ τῆς Ἀθηναίων Μεγαρικῆς γυναῖκος ἤρτασαν Σιμαῖδαν. Δωρικώτερον ἢ ἔπειτα Σιμαῖδαν ταύτης ἢ καὶ Ἀλκιβιάδης ἠγάθη, ὅς καὶ δούλη ἀναπετεκίνας τινὰς, ἤρπακίνας τὴν πόρνην. *Scholias* ad h. l.

[21] Λάταξ, χαλκῆ φιάλη, ἢν μεταξὺ τῶν δούλων ἐτίθεισαν ἵνα περιπρωμίνῃ ἕτα ἰς μικρὰ

ποτήρια ἐμβαλόντες ταύτην ἔρριπτον, ἵνα τὸ φόρον ἐκλήσει, ὅς ἐλαλεῖτο κότεραβῶ ἐπηνεῖτο ἢ ὁ μέζονα φόρον ποιῶν. *Scholias* ad h. l.

[22] φύσιγξ λέγεται, τὸ ἐκ τῆς λίτισμα τῆς σκοπέδων, ἢ φυσίτην ἔπαιξεν ἢν τὸτο ἰς Μεγαρίας, ὅτι πολλὰ σκέεδα ἔχουσιν. ἢ περιπρωμίνῃ ἀπὸ μετασερᾶς τῆς τὴν ἀνεμον δεχομένων ἀσκῶν ἢ φυσῶν ἢ ἐκκεκαμίσει, ἰδούτες. *Scholias* ad h. l.

[23] *Scholias* ad h. l. transcripsit *Suidas* in Ἀσπασίαι vid. num. VIII.

[24] Ἐπιδόθα ἰς τὴν Πεικλία βέλειται ἀγαγεῖν τὴν αἰτίαν τῶν πολέμων, ὡς ἐκ ἐυπρεπῆ αὐτῶν ἀσπασίων περὶ τῶν. *Scholias*.

Ἐντεῦθεν ὄργῃ Περικλέης οὐλύμπιος [25]
 Ἦστραπτεν, ἐβρόντα, ξυνεκύκα τὴν Ἑλλάδα, [26]
 Ἐτίθει νόμους, ὥσπερ σχολιά [27] γεγραμμένους,
 Ὡς χρὴ Μεγαρέας [28] μήτ' ἐν γῆ, μήτ' ἐν ἀγορᾷ,
 Μήτ' ἐν θαλάττῃ, μήτ' ἐν ἠπείρῳ μένειν.
 Ἐντεῦθεν οἱ Μεγαρῆς ὅτι δὴ ἰπείνων βάδην, [29]
 Λακεδαιμονίων ἐδέοντο, τὸ ψήφισμ' ὅπως
 Μεταστραφείη τὸ διὰ τὰς λαικαστρίας.
 Κ' οὐκ ἠθέλομεν ἡμεῖς δεομέτων πολλάκις
 Κἀντεῦθεν ἤδη πάταγος ἦν τῶν ἀσπίδων.

X.

Ἄλλοις [30] δὲ σὺ λέγεις ἀγαθὰς εἶναι γυναῖκας, ὧς Σώκρατες, εἰ αὐτοὶ ταύτας ἐπαίδευσαν; οὐδὲν κωλύον τὸ ἐπισκοπεῖσθαι· συστήσω δέ σοι ἐγὼ καὶ Ἀσπασίαν, ἢ ἐπιστημονέστερον ἐμοῦ σοι ταῦτα πάντα ἐπιδείξει.

XI.

Ἄλλὰ [31] καὶ εἰς τὰ διδασκαλεῖα τῶν αὐλητρίδων ἐφοίτα, (Σωκράτης) καὶ παρ' ἑταίρας γυναικὸς οὐκ ἀπηξίει σπυδαῖον τι ἀκούειν τῆς Ἀσπασίας.

XII.

[25] Πρῶτον Ὀλύμπιον· ὅτι ὁ Ζεὺς Ὀλύμπιος καλεῖται, ἐπίγαγε τὸ ἡστραπτεν, ἐβρόντα. *Scholium ad h. l.*

[26] Locus est celebratissimus, ad quem multi Scriptorum veterum alluserunt. Cicero in Oratore ad M. Brutum, num. 29. ed. Gronov. *Ihorum iudicio, si solum illud est atticum, ne Pericles quidem dixit attice, cui primæ sine controversia deferbantur, qui si tenui genere uteretur, nunquam ab Aristophane poeta fulgere, tonare, permiscere Græciam dicitur esse.* Plinius Secundus lib. I. ep. 20. *Adde, quæ sequit de eodem Pericle Comicus alter: Ἦστραπτεν, ἐβρόντα, ξυνεκύκα τὴν Ἑλλάδα.* Julianus Epist. 2. de Proxeno ait: Ἄσπρα ἡπείρην τὸν Περικλῆα κατὰ τὰς λόγους, ἐξ ὧν τὴν συστραφείην καὶ συσκευαίην τὴν Ἑλλάδα. Lucian. in Democrit. Encomi. pag. 693. ed. Amst. Ἐ-

κάνν, (Περικλῆς) τὰς ἀστράπας καὶ βροντὰς καὶ παιδῶν τι κίνησον δόξην Ἐξλαβόντες etc. ubi priora illa τὰς ἀστράπας καὶ βροντὰς referenda sunt ad h. l. Aristophanis. At quæ sequuntur, καὶ παιδῶν τι κίνησον, respiciunt locum illum Euripidis Comici de Pericle, quem citat Scholiastes Comici nostri ad h. l. v. 521. Plinius Secundus lib. I. epist. 20. & alii. Sed ut ad Aristophanem redeamus, videndus etiam est Plutarchus in Pericle Tom. I. Opp. pag. 156. B. ubi iidem ad locum hunc Comici respexit, & Diodorus Siculus lib. XII. pag. 307. sed apud quem turbata nonnulla & corrupta, quæ recte in integrum restituit Paul Lezardus Emend. lib. V. cap. 14. Kusterus.

[27] Μιμύμενον τὸ τῶν σχολίων ποιητῶν Τιμοκρίων ἢ ὁ Ρ' Διδίον, μελοποιεῖ τοιοῦτον ἔργον ἕως σχολίων κατὰ τὴν πλῆθος, ἢ ἀρχῆ. Ὁρεῖται, ὧς τυτλὴ Πλῆθος, μήτ' ἐν γῆ,

Pericles tonabat, fulgurabat, Græciam
 Omnem miscebat: leges insuper dabat,
 Scriptas perinde, ut carmina convivalia:
 Quod Megarenses neque in terra, neque in foro,
 Neque in mari, neque continente oporteat
 Manere. Hinc Megarenses paulatim acti fame
 Lacedaemonios rogaverunt, decretum ut hoc
 Subverteretur, quod propter meretriculas
 Latum fuerat: at nos nolebamus diu
 Multumque orantes audire. Hinc belli furor,
 Hinc armorum strepitus.

X.

Quibus autem bonas tu dicis uxores esse, mi *Socrates*, num illi eas sic instituerunt? Nihil vetat id à nobis considerari. Atque equidem etiam *Aspasiam* tibi commendabo, quae multo peritius haec omnia tibi ostendet.

XI.

Sed tibicinarum quoque scholas frequentavit, (*Socrates*,) neque à meretricae muliere *Aspasia* serium quippiam audire dedignatus est.

XII.

γῆ, μή' ἐν θαλάτῃ, μήτ' ἐν ἡπείρῃ κατήμεναι' ἀλλὰ
 Τάρταρον τε γαίαν, κ' Ἀχέρουσα' διὰ σε γῶ πάντ'
 ἐν ἀνθρώποις κακά. Τύτοις ἴσκει καὶ τὰ ὑπὸ Πε-
 ρικλέως ἐισπυνηδύια' ἐπεὶ ὁ Περικλῆς γράσων τὸ
 ψήφισμα ἔπει' Μεγαρίας μῆτε ἀγορᾶς, μῆτε θα-
 λάτῃς, μῆτ' Ἠπείρου μετέχειν. Ἐπεὶ ἦν ἕμοια τοῖς
 Τιμοκρίου]θ' ἔγραψε, διὰ τῆτο ἔειπεν' Ἐπίδει
 νόμος ὡς Σκολιὰ γεγραμμένος, ἐνεκάλεσε δ' ὁ Πε-
 ρικλῆς τοῖς Μεγαρεῦσιν, ὅτι τὴν ἰσρὰν γῆν τὴν
 ἐργάδα ἐγνώργησαν. *Scholium* ad h. l. quæ in notis
 Clar. *Kusteri* illustrantur: *Scolium* hoc legitur etiam
 apud *Suidam* in *Σκολιόν*. Eiusdemque meminit *Isidorus*
Pelusiota lib. II. epist. 146. ubi ait: "Ε.Θ. γῶ ἦν
 παλαιὴν μετὰ τὴν συνείασιν ἀπιδαιλύρας, καὶ
 ἄδεν' Ἀπόλοιο, ὃ Πλῦτε, καὶ μῆτε ἐν γῆ φα-
 νῆς, μῆτε ἐν θαλάσσῃ.

[28] Psephisma hoc Atheniensium contra Megaren-

ses præcipuam belli Peloponnesiaci causam fuisse in-
 nuit etiam Comicus nosler in *Pace* v. 608. *Kusterus*.

(29) Citat *Suidas* in Βάδην. Πείρων ἀντι τῶ
 ἐλίματιον ὑπὸ λιμῶ διεθδείροτο. Βάδην δ' ἀντι
 τῶ καταβραχὺ ἀυξανομένη τῶ λιμῶ, καὶ ἐπίδοσιν
 λαμβάνου]θ'. *Scholium* ad h. l.

[30] *Xenophon* Ἀπομνημ. lib. V. sive Οἰκονομικῶ
 cap. 3. segm. 14. p. 887. A. Opp. ed. Wech.
 quem locum à *Nicol. Lloydio* ad *Car. Stephani* Dictionarium
 Histor. in *Aspasia* male de Cleobali uxore
 explicatum esse observat *Eleg. Baylius* in *Lexico* Hi-
 storico in *Pericles* not. N.

[31] *Lucretius* de Saltatione, Tom. I. Opp. p.
 795. ed. Amit.

XII.

Τάχα [32] δ' οὐδὲ Περικλῆς ἔυτας ἀν' Ἀσπασία συνηγόρησεν.

XIII.

Τὴν [33] ἐκ τῆς Μιλήτου ἐκείνην Ἀσπασίαν, ἢ καὶ ὁ Ὀλύμπιος, [34] θαυμασιότατος καὶ αὐτὸς, συνῆν, ὃν Φαῦλον συνέσεως παράδειγμα προδόμενον, ὅπόσον ἐμπειρίας πραγμάτων, καὶ ἐξύτητος ἐς τὰ πολιτικά, καὶ ἀγχινοίας, καὶ δριμύτητος ἐκείνη προσῆν, τοῦτο πᾶν ἐπὶ τὴν ἡμετέραν εἰκόνα μεταγάγωμεν ἀκριβεῖ τῇ γάθμῃ· πλὴν ὅσον ἐκείνη μὲν ἐν μικρῷ πινακίῳ ἐγέγραπτο, αὕτη δὲ κολοσσιαία τὸ μέγεθός ἐστι.

XIV.

Ἀποδυσάμενος [35] τὸν Πυθαγόραν, τίνα μετημφιάσω μετ' αὐτόν; ΛΛΕ. Ἀσπασίαν τὴν ἐκ Μιλήτου ἑταῖραν. ΜΙΚ. Φεῦ τοῦ λόγου καὶ γυνὴ γὰρ ἐγένετο ἐν τοῖς ἄλλοις ὁ Πυθαγόρας; καὶ ἦν ποτε χρόνος, ὅτε καὶ σὺ ὠτόκεις ὡ ἀλεκτρούων γεναιότατε, καὶ συνῆσθα Περικλεῖ, Ἀσπασία ὄυσα; καὶ ἐκύεις ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἔρια ἔξαινες, καὶ κρέκην κατῆγες, καὶ γυναικίζε ἐς τὸ ἑταιρικόν; ΛΛΕ. Πάντα ταῦτα ἐποίησεν.

XV.

Ἀσπασία (36) ἡ Σωκρατικὴ ἐνεπορεύετο πλήθῃ καλῶν γυναικῶν, καὶ ἐπλήθυνεν ἀπὸ τῶν ταύτης ἑταιρίδων ἢ Ἑλλάδος, ὡς καὶ ὁ χαρίεις Ἀριστοφάνης παρασημαίνεται λέγων τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ὅτι Περικλῆς διὰ τὸν Ἀσπασίας ἔρωτα, καὶ τὰς ἀρπασθείσας ἀπ' αὐτῆς Θεραιναῖνας ὑπὸ Μεγαρέων, ἀνέρριπτε τὸ κατὰ Μεγαρέων ψήφισμα τὸ δεινόν. Πέρην δὲ Σίμαιθαν κ. τ. λ. vid. num. IX.

XVI.

Ἀσπασίας (37) τῆς Μιλησίας, περὶ ἧς καὶ οἱ Κωμικοὶ πολλὰ δὴ καταγράφουσιν, Σωκράτης μὲν ἀπέλαυσεν εἰς φιλοσοφίαν, Περικλῆς δὲ εἰς ῥητορικὴν.

XVII.

[32] *Lucianus* in *Amoribus* Tom. I. Opp. pag. 895.

[33] *Lucianus* in *imaginibus* Tom. II. Opp. pag. 12.

[34] Est *Pericles*. Conf. notas *Grævii* ad h. l.

XII.

Fortassis neque Pericles ita *Aspasiae* patrocinatus esset.

XIII.

Milesiam illam *Aspasia*, cum qua Olympius, ipse quoque maxime admirandus, conversabatur, non ignobile prudentiae exemplum proponentes, quanta rerum peritia, quanto in administranda Rep. acumine, solertia & prudentia polleret, hoc omne ad nostram hanc imaginem accurata amussi transferamus; praeterquam quod illa, quamvis colossaea esset magnitudine, parva in tabella depicta erat.

XIV.

Exuto Pythagora, quemnam induisti? GAL. *Aspasia* meretricem illam Milesiam. MIC. Papae quid dicis? Etiam inter alia mulier quoque fuit Pythagoras? Itane fuit aliquando tempus, quo tu Galle generosissime ova pariebas, cumque Pericle rem habebas, *Aspasia* cum esses, ex eoque gravida facta es: praeterea lanam carpebas, tramamque deducebas, & meretricum in morem te componebas. GAL. Ista quidem omnia feci.

XV.

Aspasia Socratica formosas mulieres, & eas quidem multas Athenis praebuit. Jam inde scortis abundavit Graecia, ut indicat facetus *Aristophanes*, Peloponnesiaci belli causam explicans, nempe ob amorem *Aspasiae*, & raptas à Megarensibus ejus ancillas, Periclem decretum luctuosum illud de bello Megarensibus indicendo, velut ignem fiabello, excitasse & accendisse: Juvenes protecti &c. vid. num. IX.

XVI.

Aspasia Milesia, de quo multa quoque conscribunt Comici, usus quidem est *Socrates* ad philosophiam, *Pericles* autem ad rhetoricam.

XVII.

[35] *Lucianus* in Gallo, Tom. II. Opp. pag. 174.

[36] *Atbinæus* lib. XIII. pag. 569 sq.

[37] *Clemens Alexandr.* Strom. lib. IV. cap. 19. pag. 523.

XVII.

Σὺ (38) Μαντινικὴν μὲν ξίην καὶ Μιλησίαν ἐπίστασαι κοσμεῖν, καὶ ὄυστινας ἄν σοι δοκῆ, πάνυ ῥαδίως μεγάλων ἡξίωσας.

XVIII.

Ἡ (39) που σοίγε τῷ τὴν Ἀσπασίαν ἐπαινοῦντι πρὸ (40) τοῦ Ἀντιφῶντος (41) συγχωρητέον ταῦτα· καὶ τί δὲ Θεουκιδίδου λοιπὸν, ἠκεῖ γὰρ πρὸς τοῦσχατον τῆς μαρτυρίας ὁ λόγος· αὐτὸς γάρ ἐστι Πλάτων ἡμῖν ὁ τὴν Ἀσπασίαν ὑμῶν, ὡς διδάσκαλος θαυμαστὴν ῥητορικῆς, καταφεύγων ἐπὶ τὸν Περικλέα, καὶ δι' ἐκείνου πιστούμενος, καὶ διαρρήδην γε ὄυτως διαφέροντα τῶν Ἑλλήνων αὐτὸν προσειρηκώς. Τοσοῦτον φαίνεται τῷ Περικλεῖ νέμων εἰς λόγους· καίτοι οὐδέποτε οὐ μὲν Ἀσπασία μετεῖναι λόγων σημείον ἦν Περικλῆς ὄυτω λέγων, τῆς δ' αὐτοῦ Περικλέους δυνάμειος ἐτέρωθεν χρὴ τὸ σύμβολον ζητεῖν. Ὀυδέ γε ὑπὲρ μὲν Ἀσπασίας διαφέροντα τῶν Ἑλλήνων αὐτὸν ἔδει προσειπεῖν, τῷ δὲ καθ' αὐτὸν πράγματι μηδενὸς βελτίω τῶν πολλῶν· καὶ οὐκ ἐνταῦθα μόνον ταῦτ' εἶρηκε περὶ τοῦ ἀνδρός, ἀλλὰ καὶ ἐτέρωθεν εἰκότως φησὶ, τέλειον τὸν Περικλέα τὴν ῥητορικὴν γενέσθαι, συγγινόμενον Ἀναξαγόρα. (42)

XIX.

Ὀυτως (43) ἐκλελησμένη εἶ τοῦ φρονήματος, οὐ πάλαι ἐφρέεις, καὶ σεαυτὴν ἐν δίκῃ ἡξίους· οὐδὲ ἄλλω τῷ συγχωροῦσα μεταποιεῖσθαι τῆς τέχνης, ἢ μόνοις τοῖς σοῖς θιασώταις· καὶ τῆκαῦτα οὐ κατόκνεις οὐδὲ ἐδιδόκεις, μή τίς σε μερακιεύεσθαι ὑπολάβοι ἀμιλλωμένην πρὸς Λυσίαν καὶ Θεουκιδίδην· καὶ τοὺς μὲν ἀποσκορακίζουσαν τε καὶ μοινοῦχι ἐπιρραπίζουσαν αὐτῷ Γοργία καὶ Ἀντιφῶντι, Περικλέα δὲ ἐπαινοῦσαν μόνον καὶ Ἀσπασίαν, ὡς ῥήτορας τελεσιουργούς τε καὶ ὑψηλόγους, ὅτι ἐκ τῆς Ἀναξαγόρου ἀδολεισχίας ταῦτα προειλκύσαιτο εἰς τὴν τέχνην.

XX.

(38) *Aristides* in Orat. II. Platon. pro Quatuor- no sub init. Editi σοῖς.
viris Tom. III. Opp. pag. 212.

(39) *Aristides* l. c. pag. 217.

(40) Ita MSSi & Canterus è Platone in Menexe-

(41) Τοῦτον γὰρ ἐπαιῶν, ἔτι μᾶλλον καὶ θαυμάζει, ὡς διδάσκαλον θαυμαστὴν. Ὀυτως ἐν Μενεξίῳ τῷ διαλόγῳ ὁ Πλάτων φησὶ Ἀσπασίας φησὶ ἀπὸ τῆς Σωκράτους σοῖς Μενέξιον, ἰμοὶ μὲν γὰρ τυγ-

XVII.

Tu Mantinensem quidem hospitam, (*Diotimam*,) & Milesiam, (*Aspasiam*,) novisti laudare, ac quoscunque libet, facile prædicas.

XVIII.

Nimirum tibi concedendum erat, ut *Antiphonti* præferres *Aspasiam*. Quid autem *Thucydide* deinceps opus est, cum ad summum venerimus testimonium; siquidem ipse *Plato*, qui *Aspasiam*, ut admirabilem dicendi magistram prædicat, ad *Periclem* confugit, ac per eum fidem facit, principem eum Græcorum expresse appellando, tantum eloquentiæ *Pericli* tribuit. Neque vero si *Aspasie* præstantiam *Periclis* confirmabat eloquentia, ipsi *Pericli* sit aliunde quærendum facultatis suæ testimonium; nec si in *Aspasie* causa Græcorum princeps dici meruit, in suo negotio cuivis ex vulgo comparari debuit. Quid quod non heic modo sic de eo locutus est, verum & alibi recte ait, perfectum oratorem evasisse *Periclem*, quod cum *Anaxagora* versatus esset.

XIX.

Adeo ingentium illorum animorum, quos pridem gerebas, ejusque quod merito tibi vendicabas, es oblita: cum illius artis possessionem non aliis quam sodalibus tuis usurpare permetteres: neque tum verebare, ne quis te cum *Lysia* ac *Thucydide* contendentem juveniliter cfferri crederet. Tum scilicet cum repudiatis illis ac propemodum vapulantibus una cum *Gorgia* & *Antiphonte* *Periclem* duntaxat & *Aspasiam* tanquam perfectos oratores & grandiloquos laudares, quod ex *Anaxagora* loquacitate ejusmodi quædam in oratoriam artem invexissent.

XX.

τυγχάνει διδύχαλον ἴσα, ἢ πάνυ φαυλῶς περιήτοεικάν' ἢ ἀλλ' ἢ τις ἀλλ' ἢ περ πολλὸς καγαθὸς πεποιθεὶς ῥήτορας ἵνα ἢ καὶ διαρίθνηται τῶν Ἑλλήνων τὴν Πεικλία τὴν Ξαυδίππε' λίγει ἢν πρὸς αὐτὸν Μεν. ξεν. σμ. Τίς αὐτῆ; ἢ δὴλον, ὅτι Ἀσπασίαν λέγει. Scholia ad h. l.

(42) Ὁ Ἀναξαγόρας εἰ καὶ τὰ μετέωρα ἤδρα, ἀλλὰ καὶ ῥητορικὴν εἰς ἄκρον ἀφίκετο. Scholia ad h. l.

(43) *Platinius* Orat. XXVI. pag. 329. edit. Haid.

XX.

Παράδειγμα (44) ἄλλο τοῦ ἀπιθανῆ. Περικλῆς τῆ Ἀσπασίᾳ συιόντα Σωκράτη κρίνει μοιχείας.

XXI.

Ὅιον (44) ὁ τοῦ Περικλέους Ὀλυμπίῳ κληθέντος Ἀσπασίαν εἰσηγεῖται Ἀριστοφάνης Ἡραν.

XXII.

Τοῦτο (46) ἐν τῷ Μενεξένῳ τοῦ Πλάτωνος κεῖται· ἐν ᾧ εἰσάγει τὸν Σωκράτην ἐπιτάφιον ἐκ προσώπου Ἀσπασίας τῶν ἐν Λεχαίῳ ἀποθανόντων διεξιόντα.

XXIII.

Τότε (47) καὶ ὁ Πελοποννησιακὸς συνέστη πόλεμος διὰ τὸ γεγονὸς ὑπὸ Περικλέους ψήφισμα, μὴ κοιναῖν Μεγαρεῦσι τοὺς Ἀθηναίους, ὡς ὑβρίσασιν Ἀσπασίαν τὴν γαμετὴν αὐτοῦ, καὶ διὰ τὴν τοιαύτην αἰτίαν προσθεμένων τῶν Μεγαρέων τοῖς Λακεδαιμοίοις.

XXIV.

Ὁ Πελοποννησίων (48) καὶ Ἀθηναίων πόλεμος ἐπὶ Ἰακκαιικοσαετῆς, ἐν Θηκυδίδης συνέγραψε, δι' Ἀσπασίας πόρνας δύο καὶ τήλας κατὰ Μεγαρέων ἀτυαγειτόνων Ἀθηναίοις συνέστη.

XXV.

Ἀσπασία (49) ἡ σοφὴ τοῦ Σωκράτους διδάσκαλος (50) τῶν ρητορικῶν λόγων ἐν τοῖς Φερομένοις ὡς αὐτῆς ἔπεισιν, ἅπερ Ἡρόδικος ὁ Κρατήτιος παρέθετο, φησὶν οὕτως·
Σώκρα-

(44) *Commentarii Graeci in Homeris Rhetorica* pag. 61, 29. ed. Ald.

(45) *Commentarii in Hermog.* pag. 72, 7.

(46) *Commentarii in Hermog.* pag. 392, 34.

(47) *Syncelli (Ge.) Chronographia* pag. 253. C. ed. Par.

(48) *Idem Syncellus* pag. 257. B.

(49) *Athenæus* lib. V. pag. 219. C.

(50) *De Aspasia* in prompta sunt *Platonis* alio-

rumque veterum testimonia. In ejus verbis indicium magni gaudii & repentini ponitur sudor. Καὶ γὰρ ὁσως ἤμισα χαρᾶς ὑπὸ σῶμα λιπαίνω Ἰδρωτί. Simillime apud *Persium*:

*Si tibi crateras argenti, incusaque pinzui
Auro dona feram, sudas ἔσ' ἔσθ' ἔσθ' ἔσθ' ἔσθ'
Excitias guttas: latari prætrepidum cor.*

Verbum λιπαίνειν exponitur ab *Heseliis* κλαίειν ποιεῖν, quæ interpretatio non aliena est ab hoc loco, ubi usurpatur pro rigare vel τῆκεν, interdum de rebus fusilibus dicitur, quæ constantur in unum liquefactæ, ut observabamus ad *Strabonem*. Etiam lacry-

XX.

Exemplum aliud rei improbabilis. Pericles *Aspasie* & *Socratis* congressiones judicat adulteria.

XXI.

Uti Pericle appellato Olympio docet *Aristophanes* *Aspasiam* vocare Junonem.

XXII.

Hoc in Menexeno *Platonis* reperitur, in quo introducit *Socratem* sermonem epitaphium nomine *Aspasie* de occumbentibus in Lechæo portu enarrantem.

XXIII.

Eadem pariter ætate, ne cum Megarensibus, ceu *Aspasiam* Periclis uxorem laceſſentibus, Athenienſes ſocietatem inirent, *Pericles* ipſe legem tulit, & Peloponneſiacum ita dictum bellum movit; qua de cauſa Megarenſes cum Lacedæmoniis fœdus inierunt.

XXIV.

Peloponneſiorum & Athenienſium bellum ad annos XXVII. continuo geſtum, *Aspasie* utriusque ſcorti cauſa & ob proſcriptorum nomina, cippis inſcripta, adverſus Megarenſes Athenis urbi vicinos ſuſceptum, *Thucydides* conſcripſit.

XXV.

Aspasia, ſapiens femina, & ejus in eloquentiæ ſtudiis magiſtra in carminibus ipſi attributis, & ab *Herodico Cræſetio* publicatis ſic alloquitur:

ASP.

me ſæpe ſubitam lætitiã comitantur, quod & *Sophocles* & Poëtæ alii ſæpe expreſſerunt. Vide ſi lubet, quæ notamus ad librum *Suetonii II.* cap. 58. Itaque in iſtis βλεπάρων ἢ γόῳ πρίσιν ἐν ἀδελήδωσ, accipiam γόῳ pro lacrymis: quia ut plurimum lacrymæ indicia ſunt & comites γόῳ, id eſt, lætus. *Socrati* amore ſaucio & anxio ita præcepit *Aspasia*: Στείλλε &c. Colligete, inquit, & lætum iſtum cohibe, animum tuum applicans ſtudiis muſicæ, quæ vim habet conciliandi amicitiã & firmandi. Hac illum capies, æri deſiderio cantilenarum illeſtum. Muſa κατόχῳ active dicitur, ἢ δυναμὴν κατέχειν, quæ

potest junctos continere animos amantium. Explicat ipſa poëtria, cum ſubjicit: τῆδε κατέχεις &c. hac ratione, id eſt muſica, illum retinebis, inſinuans illi per aures expreſſam imaginem animi tui, elegantiffimam ſententiã in longe alium ſenſum detorſerunt interpretes: quia videre quiti non ſunt, qua notione uſurpetur hic vox ὀπτήεια, quam non nego alibi ſignificare id quod illi expreſſerunt. Hic vero nihil aliud eſt, quam quod ipſi diximus. Mox *Demetrius* de eo dicitur, quod non ſit in amore ſuo felix; non ut putarunt interpretes, de eo, qui ſuam deſteat calamitatem. *Casaubonus*.

D

Σώκρατες, οὐκ ἔλαθες (51) με, πόθω δηχθεὶς Φρένα τὴν σὴν
 Παιδὸς Δεινομάχης καὶ Κλεινίης· ἀλλ' ὑπάκουσον,
 Ἐπιβούλει σοι ἔχειν εὖ παιδικὰ, μὴ δ' ἀπιθήσης
 Ἀγέλας, ἀλλὰ πιθῶν· καὶ σοι πολὺ βέλτιον ἔσται.
 Καγὼ ὅπως ἤκυσσα χαρᾶς ὑπὸ σῶμα λιπαίνω.
 Ἴδρωτι βλεφάρων δὲ γόος πέτεται οὐκ ἀφελήτως.
 Στέλλει πλεσάμενος θυμὸν μούσης κατόχοιο,
 Ἦν τόνδ' αἰρήσεις ὠδῶν· δεινῶσι πόθοισιν·
 Ἀμφοῖν γὰρ Φιλίας ἢ δ' ἀρχῆ· τῆδε καθέξεις
 Ἀυτὸν προσβάλλον ἀκοαῖς ὀπήρια (52) θυμοῦ.

Κυρηγεῖ οὖν ὁ καλὸς Σωκράτης ἐρωτοδιδάσκαλον ἔχων τὴν Μιλησίαν, ἀλλ' οὐκ
 αὐτὸς θηρεύεται, ὡς ὁ Πλάτων ἔφη, λιγιστατούμενος ὑπὸ Ἀλκιβιάδου· καὶ μὴν οὐ
 διαλείπει γε δακρύων, ὡς ἂν ὄμαι δυσημερῶν· ἰδοῦσα γὰρ αὐτὸν, ἐν οἴῳ ἦν καταστήμα-
 τι, Ἀσπασία φησὶν·

Τίπτε δὲ δάκρυσαι φίλε Σώκρατες; ἢ σ' ἀνακινεῖ
 Στέρτοις ἐναίων σκηπτός πόθος ὄμμασι θραυσθεῖς
 Παιδὸς ἀνικήτης, τὸν ἐγὼ τιθασὸν σοι ὑπέστην
 Πειῆσαι;

XXVI.

Σιγίλλιον ΒΕΡΤΗΣ Κομητίσσης τοῦ Λωριτέλλου.

Σιγίλλιον (53) γενόμενον παρ' ἐμοῦ Βέρτης Κομητίσσης τοῦ Λωριτέλλου, καὶ
 παρὰ τοῖς ἐμοῖς υἱοῖς τῶ τε Γιοσφρέ κόμητι, καὶ Ῥαιμούνδῳ· καὶ ἐπιδοθέν σοι τῶ κυρῶ
 Χριστοδούλῳ τῶ ἀνοταρίῳ καὶ Ἀμήρῳ, πρὸς τὸ ἀποδοῦναί σοι τοῦτο ἐν τῇ μοῦνῃ τῆς
 Νεωδηγητρίας Ῥουσιανοῦ. Μηνὶ Νοεμβρίῳ ἰνδικτ. ε'. ἐν Μεσίην ἡμῶν πελόγτων. οὐ
 τοσοῦτοι ἐν ἄλλῳ τινὶ θεῷ θεραπεύεται, ὅσον ἐπὶ τὸ εὐποιεῖν καὶ οἰκοδομεῖν ἀγίων
 ναῶν,

(51) Lambinus Ciceronem putat epist. I. lib. 6.
 ad Atticum ex his versibus, qui sequuntur, sumpsisse
 ἐκ ἔλαθες illud de histrionis gestu; tu scelerate suspi-

caris; ego ἀφελῶς scripsi; melius tamen legi puto:
 ἐκ ἔλαθ' ἔσσι. Dalechamp.

ASP. Socrates, prorsus cognovi animum tuum uri desiderio
Gnati Deinomaches & Clinix. Verum mihi obtempera,
Felicem esse tibi si voles amorem pueri, ac iis, quæ nuncio,
Fac ut pareas, & obsequaris, sic tibi melius succedent omnia.

SOCR. Hæc ego ut audivi, prae gaudio corpus rigavi
Sudore, è palpebrisque non invitus mœror decidit.

ASP. Jam abi musæque divino afflatu mentem imple:
Musa tu ipsum capies; cantum is cupit: eo tibi opus est.
Ambobus amoris initium hoc erit. Musica
Eum retinebis, si musica cum audierit,
Ob benevolum erga te animum sponsalia munera tu addas.

Venatur ergo Socrates Alcibiadem, amatoriiis Milesiæ præceptis instructus: Verum Alcibiades, quod ait Plato, nec cassibus illaqueare tentat Socratem, nec persequitur: quapropter Socrates lacrymari non cessat, ut equidem arbitror infelicitatem suam deflens, quo in statu Aspasia eum cum videret, sic affatur:

Cur quæso ploras, amice Socrates? an te commovet
Inhabitans pectori tuo tanquam fulmine illisus amor, oculis
Erumpens inexorabilis pueri, quem reddituram tibi
Cicurem ac mansuetum promisi?

XXVI.

Diploma BERTÆ Comitissæ Loritelli.

Sigillum factum per me Bertam Comitissam Loritelli, & per filios meos
Geofsbre, (al. *Geofridum*,) Comitem, & *Raimundum*: & traditum tibi Domno
Christodulo Protonotario & Amira, ut des illud Monasterio *Neodegetriæ* Rufia-
ni. Mense Novembri, Indictione quinta, cum Messanz degeremus. In nulla
alia re Deus tantum colitur, quantum in augendis & construendis sanctorum
templis,

(52) Quæ sponsus dat sponsæ in conspectum pri-
mum prodeunt. Dalechamp.

(53) Bernard de Montfaucon in *Palæographia Gr.*
lib. VI. p. 396.

ναούς, καὶ χεῖρα βοηθείας ἐργάειν· διὸ δὲ καὶ σὺ ὁ ῥηθεὶς μεγαλεπιφανέστατος κύρις Χριστόδουλος προσαιτήσω ἡμᾶς τοῦ ἀποχαρίσασθαι σοὶ τὸν ἅγιον Ἀπολινάριον τὸν ἐν τῷ Κογχέιλῃ ποταμῷ, ὡς ὁ ποτὲ Ἀσκηγιτίος Πορτζέλλης αὐτὸν ἔπεισεν σὺν χωραφίαν καὶ παροίκων καὶ ἑτέραν πάντων τῶν ἐκεῖσε πελόντων· καὶ πάλιν ἀπὸ σοῦ τὰυτα ἀφιερῶνται ἐν τῇ μοῇ τῆς Νεωδηγητρίας Ῥουσιανοῦ, καὶ πρὸς τὸν ἐκεῖσε ἡγουμενεύοντα ἐπαγνύτατοι γέροντα κύριον Βαρθολομαῖον· ἡμεῖς δὲ ὡς οὐκ ἐλίγα δουλεύσαντά σε ἡμῖν, καὶ τὰ ἡμῖν καταβύμια πάνυ ἀναπληροῦντα, ἔιξαμεν τῇ σῇ αἰτήσῃ καὶ παρακλήσῃ· καὶ ἰδοὺ τὸν ῥηθέντα ναὸν τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἀπολινάριου στέργωμέν σοὶ αὐτὸν σὺν πάσῃ τῆς τούτου διακρατήσεως· χωραφίαν τε, φαμίην ἀμπελίαν, ἡμεροδεδρίαν καὶ λοιπῶν πάντων, ὡς ἀνωτέρω σῇ αἰτήσῃ διετρέψωσεν, ἵνα εἰς αἰεὶ ἕσταισιν ἀφιερῶμένα ἐν τῇ μοῇ τῆς νέας Ὁδηγητρίας καὶ πρὸς τὸν πνευματικὸν πατέρα κύριον Βαρθολομαῖον, ὅπως ποριζόμενοι (sic) ἐκ ταύτης τῆς δωρεᾶς οἱ ἐν τῇ ῥηθείᾳ μοῇ προσηκατεροῦντες κατὰ καιροῦς μοιχαοί, μείζον τὸ θεῖον ὑπὲρ ἡμῶν ἐξιλεύσανται· ἔτις δὲ φοραθῆ παρασαλεῦσαι τήνδε τὴν ἀφιέρωσιν, εἴη ὁ τοιοῦτος παρὰ τοῦ φιλευτπλάγχχου θεοῦ καττραμένος, καὶ τὴν ῥηθεῖσαν Ὁδηγητρίαν ἀντιδίχον σχεῖν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς φρικτῆς καὶ μεγάλης κρίσεως· ἀφ' ἡμῶν δὲ πάλιν οὐ μικρὰν ἔξῃ τὴν ἀγανάκησιν καὶ τῆς Φιλίας ἡμῶν ἐφερηθήσεται· εἰς δὲ τὸ μετέπειτα πάλιν ἀπαρασάλευτοι μένιν τὴν τοιαύτην δωρεὰν πρὸς τὸν ναὸν τῆς νέας Ὁδηγητρίας χριθῖν πανθός· ἐπὶ τούτῳ γὰρ καὶ τὸ παρὸν ἡμῶν σιγίλλιον ποιηθὲν καὶ σφραγισθὲν τῇ διασυνήθῃ ἡμῶν βούλλῃ τῇ διὰ κήρου, ἐπεδόθη πρὸς τὴν μοῆν τῆς μεγάλης Ὁδηγητρίας, καὶ πρὸς τὸν ἐν αὐτῇ ἡγουμενεύοντα Βαρθολομαῖον καὶ εἰς τοὺς μετ' ἔπειτα αὐτοῦ ἡγουμένους. Μηνὶ καὶ ἰνδικτιῶνος τῆς ἀνω γεγραμμένης τοῦ ἔτους ς, χ κ'. ἐν παρουσίᾳ μαρτύρων.

Γουλλιαλμὸς Βάμμος μαρτυρῶν ὑπέγραψε τὸν τίμιον στυρόν.

Ἀρχάδιος Καπριλλίγλα μαρτυρῶν.

Νικόλαος ἀνοτάριος παρευρεθεὶς μαρτυρῶν.

Ego Johannes Presbyter testis sum.

Χρυσολίων Βήσκον μαρτυρῶν ὑπέγραψε τὸν τίμιον στυρόν.

Νικόλαος Νότρος υἱὸς Ἀπαπακλίου μαρτυρῶν ὑπέγραψε.

Ὁ Καλχέριος Νοτάριος ὁ ταῦτα γράψας.

Σιγίλ-

templis, & in porrigenda ad auxilium manu. Quare tu supra memoratus splendidissimus Dominus Christodulus rogasti nos, ut sanctum Apolinarium in Conchile fluvio situm, tibi daremus; quem olim habuerat Ascengtinus Portzelles, cum agris, incolis, & aliis omnibus ibidem existentibus. Et rursus hæc a te consecrabuntur Monasterio *Neodegetriæ* Rufiani, nec non castissimo seni illi Domino *Bartholomæo*. Nos autem, quia nobis officia non pauca contulisti, & quæ nobis in optatis erant, exsequutus es, petitioni & hortatui tuo cessimus: & ecce prædictum templum S. Martyris *Apolinarii* tibi damus, cum omnibus ad ipsum pertinentibus; nempe fundos, vineas, arbores fructíferas, & cætera omnia, ut petitio tua superius declaravit; ut in perpetuum consecrata sint monasterio *Novæ Hodegetriæ*, & apud spiritualem Patrem *Domnum Bartholomæum*: ut hoc dono permoti Monachi, qui in prædicto Monasterio variis temporibus in disciplina perseverabunt, Deum nobis magis propitium reddant. Quod si quis hanc oblationem perturbare voluerit, sit ille à Deo misericorde maledictus, & prædictam *Hodegetriam* adversantem habeat in die tremendi & magni iudicii: in nostram item nec parvam indignationem incurrat, & amicitia nostra privetur. Ut autem hæc donatio Templo novo *Hodegetriæ* facta posthac inconcussa & omni perturbatione libera maneat, ideo præsens nostrum sigillum, solita nostra Bulla cerea munitum, datum est Monasterio magnæ *Hodegetriæ*, & *Bartholomæo* ejus Hegumeno ejusque successoribus Hegumenis. Mense & indictione superscripta, anno 6620. id est Christi 1112. in præsentia testium.

Gulielmus Bammus testis subscripsit cum signo Crucis.

Arcadius Caprilinga testis.

Nicolaus Protonotarius, ibi forte repertus, testis.

Ego Johannes Presbyter testis sum.

Chrysoleon Biscon testis subscripsit cum signo crucis.

Nicolaus Notrus, filius Apapaçtani testis subscripsit.

Calcorius Notarius, qui hæc scripsit.

Σιγίλλιον τοῖς (τῆς) Ῥουτελλίσας καὶ τῶν τέκνων αὐτοῖς (αὐτῆς) περὶ τοῦ ἁγίου Ἀπολλιναρίου.

XXVII.

Ἐυδοκίας τῆς Μακρημβολιτίσσης,
Βασιλίδος Κωνσταντινουπόλεως, Ἰωνιά.

Πίναξ (53) τοῦ παρόντος βιβλίου.

Α.

α. Περὶ τῆς Ἀθηνᾶς καὶ περὶ τῶν ἑπανυμιῶν καὶ ἰδεῶν αὐτῆς. β. Διὰ τί Ἀθηνᾶ, καὶ τινες τῶν ἀλλῶν Θεῶν, οἱ μὲν τοῖς Ἑλλησιν, οἱ δὲ τοῖς Τρωσὶ συμμαχοῦσιν; γ. Περὶ τοῦ πῶς ἡ Ἀθηνᾶ παρθένος οὔσα τίχλει δράκοντα; δ. Περὶ τοῦ Ἀπόλλωνος. ε. Περὶ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀρτέμιδος. ς. Διὰ τί ἡ Ἄρτεμις ἐλαφιβόλος; καὶ περὶ Ἀκλαίωτος. ζ. Περὶ τοῦ αἵματος τοῦ ἐπιβωμίου. η. Περὶ τοῦ Ἄρεως. θ. Περὶ τῆς τοῦ Ἄρεως τρώσεως καὶ τῆς ἐν τῷ χαλκοκεράμῳ τούτου κατακλείσεως. ι. Περὶ τοῦ ἄδου. ια. Περὶ τῆς Ἀφροδίτης, καὶ τῶν ἀισχρῶν μυστηρίων αὐτῆς. ιβ. Περὶ τοῦ τῆς Ἀφροδίτης ἔραστος. ιγ. Περὶ τοῦ Ἀπίδος φάτης. ιδ. Περὶ Ἀιόλου. ιε. Περὶ Ἀιολίδου τοῦ Μινύου. ις. Περὶ Ἀσκληπιῦ. ιζ. Περὶ τῶν Ἀσκληπιῦ παιδῶν. ιη. Περὶ Ἀτλαντος. ιθ. Περὶ Ἀιακοῦ. κ. Περὶ Ἀηλαίου. κά. Περὶ Ἀηλιόπης καὶ τειχισμοῦ Θηβῶν. κβ. Περὶ Ἀμφίονος. κγ. Περὶ Ἀλκμαίωτος. κδ. Περὶ Ἀκταίωτος. κέ. Περὶ Ἀβάριδος οἴστου. κς. Περὶ Ἀταλάνης καὶ Μηλανίωτος. κζ. Περὶ Ἀλκήτιδος. κη. Περὶ Ἀλκμαίωτος τοῦ ἐξ Ἀμφιάρεω. κθ. Περὶ Ἀμφιαράου. λ. Περὶ Ἀγαμέμνονος. λά. Περὶ Ἀγήτορος. λβ. Περὶ Ἀγκαίου. λγ. Περὶ Ἀδώνιδος. λδ. Περὶ Ἀδώνιδος κήπων καὶ δένδρων Ταυιάλου. λε. Περὶ Ἀθάμαντος. λς. Περὶ Ἀκμωνος. λζ. Περὶ Ἀΐαντος τοῦ Λοκροῦ. λη. Περὶ Ἀΐαντος τοῦ Τελαμωνίου. λθ. Περὶ Ἀιγαίωτος. μ. Περὶ Ἀιγιοῦχου Διός. μά. Περὶ αἰγίδος τῆς Διός. μβ. Περὶ αἰγοκέρωτος. μγ. Περὶ αἶδος κυνέης. μδ. Περὶ Αἰήτεω. μέ. Περὶ Αἰσήμου. μς. Περὶ Ἀκάστου. μζ. Περὶ Ἀκρισίου. μή. Περὶ Ἀκτοριῶτων. μθ. Περὶ Ἀλεκλρυῶτος. ν. Περὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ καὶ Πάριδος. νά. Περὶ Ἀδώνιδος. νβ. Περὶ Ἀλετρίδων. νγ. Περὶ Ἀλκιμέδης. νδ. Περὶ Ἀλκυονίδων ἡμερῶν. νε. Περὶ Ἀλιτηρίων. νς. Περὶ Ἀλοσούδης. νζ. Περὶ Ἀλωιάδων. νη. Περὶ Ἀμαδόκων. νθ. Περὶ Ἀμαζόνων. ξ. Περὶ Ἀμαλθείας

(54) Exstat hic index græce in *Anonymi Bandurii notis ad Antiquitates CPol.* pag. 812. & græce atque latine in *Celeb. Fabricii Biblioth. Græca lib. V. cap. V. Vol. VI. pag. 588 sqq.*

Sigillum Rutellæ & filiorum ejus de sancto Apollinario.

XXVII.

Eudociæ Macrembolitissæ,

Reginæ CPoleos, Ἰωνία.

Index hujus Libri.

- 1, De Minerva & ejus cognominibus & formis. 2, Quare Minerva & quidam ex ceteris Diis, alii Græcos, alii Trojanos juverint? 3, De eo, quomodo Minerva, cum virgo esset, pepererit draconem? 4, De Apolline. 5, De Apolline & Diana. 6, Quare Diana à cervis petendis dicatur? & de Actæone. 7, De sanguine super aram effuso. 8, De Marte. 9, De Martis vulneratione, ejusque inclusione in æneo carcere. 10, De orco sive inferis. 11, De Venere ac turpibus ejus mysteriis. 12, De Veneris amasio. 13, De Apidis præsepi. 14, De Æolo. 15, De Minya Æoli F. 16, De Æsculapio. 17, De Æsculapii liberis. 18, De Atlante. 19, De Æaco. 20, De Antæo. 21, De Antiopa & Thebis muro cinctis. 22, De Amphione. 23, De Alcmæone. 24, De Actæone. 25, De sagitta Abaridis. 26, De Atalanta & Melanione. 27, De Alcestide. 28, De Alcmæone Amphiarai F. 29, De Amphiarao. 30, De Agamemnone. 31, De Agenore. 32, De Ancæo. 33, De Adonide. (infra cap. 51.) 43, De hortis Adonidis & Tantali arboribus. 35, De Athamante. 36, De Acmonæ. 37, De Ajace Locrensi. 38, De Ajace Telamonio. 39, De Ægeæone. 40, De Jove scutigero. 41, De scuto Jovis. 42, De capricorno. 43, De orci galea. 44, De Æeta. 45, De Æsemo. 46, De Acasto. 47, De Acrisio. 48, De Actoris filiis. 49, De Alectryone. 50, De Alexandro Paride. 51, De Adonide. (supra cap. 33.) 52, De molitricibus. 53, De Alcimeda. 54, De diebus Halcyoniis. 55, De iis, qui molas Athenis diripuerunt. 56, De Halosydna. 57, De Aloidis. 58, De Amadoco utroque, patre & filio. 59, De Amazonibus. 60, De Amalthea

θείας καὶ τοῦ κέρατος αὐτῆς. ξα. Περὶ Ἀμυμάνης. ξβ. Περὶ Ἀμφιδρομίων. ξγ. Περὶ Ἀλφείου ποταμοῦ. ξδ. Περὶ ἀνιπίσποδων καὶ χαμαιύνων. ξε. Περὶ τοῦ ἀστρονομεῖν καὶ ἀριθμὸν καὶ λογισμὸν εὐρεῖν καὶ βύειν καὶ γεωμετρῶν καὶ περὶ οἰομαθείας καὶ διατικῆς. ξς. Περὶ Ἀλουργίδος, ἥτις τῆς πορφύρας βάφης ἱστορία, καὶ πῶς τὴν ἀρχὴν εὐρέτη ἡ πορφύρα καὶ πῶς τὰ ζῶα νῦν οἱ Φοίνικες θηραῖται; ξζ. Ὅτι Ἀιγύπτιοι διάφορα τῶν ζῶων ἐσέδοντο. ξη. Περὶ Ἀνθεμοκρίτου. ξι. Περὶ Ἀντικλείας. ι. Περὶ Ἀντιόου. ια. Περὶ Ἀμφινόμου. ιβ. Περὶ Ἀλκινόου. ιγ. Περὶ Ἀντιφάτου. ιδ. Περὶ Ἀδμήτου. ιε. Περὶ Ἀμφικτίονος. ις. Περὶ Ἀισίμου. ιζ. Περὶ Ἀερόπης, ιη. Ἀπείου γενεαλογία, καὶ Ἰστυάνακτος καὶ Ἡμαβίανος. ιθ. Ἀβάντος γενεαλογία. ια. Περὶ Ἀντιλόχου. ιβ. Περὶ Ἀπύγων καὶ Μελαμπύγων. ιγ. Περὶ Ἀιγύπτου καὶ τῶν παιδῶν αὐτοῦ. ιδ. Περὶ Ἀμβράκος. ιε. Περὶ Ἀμμωνος.

Ἱατροί.

ις. Περὶ Ἀκρωνος ἱατροῦ. ις. Περὶ Ἀγαπίου.

Ἱστορικοί.

ιζ. Περὶ Ἀπολλωνίδου τοῦ Ἱστορικοῦ. ιη. Περὶ Ἀκουσιλάου. ιθ. Περὶ Ἀναξιμάνδρου. ς. Περὶ Ἀντιπάτρου. ςα. Περὶ Ἀπολλωνίου τοῦ Ἀφροδισιεύου. ςβ. Περὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μυηδίου.

Ῥήτορες.

ςγ. Περὶ Ἀδριανοῦ τοῦ ῥήτορος. ςδ. Περὶ Ἀθηνοδώρου. ςε. Περὶ Ἀισχύλου. ςς. Περὶ Ἀβαντος. ςζ. Περὶ Ἀναξιμένους. ςη. Περὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Πηλοπλάτωνος.

Φιλόσοφοι.

ςθ. Περὶ Ἀλκμαίωνος τοῦ φιλοσόφου. ρ. Περὶ Ἀναξάρχου. ρα. Περὶ Ἀναξαγόρου. ρβ. Περὶ Ἀγαπίου. ργ. Περὶ Ἀναξιμάνδρου. ρδ. Περὶ Ἀναξιμένους. ρε. Περὶ Ἀντισθένης. ρς. Περὶ Ἀκύλα. ρζ. Περὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀιγαίου. ρη. Περὶ Ἀλκιδάμαντος. ρθ. Περὶ Ἀμμωνίου τοῦ καὶ Ἀλεξάνδρου. ρι. Περὶ Ἀπολλωνίου τοῦ Τυατεύου.

Ῥητορες.

ςια. Περὶ Ἀντιπάτρου τοῦ ῥήτορος. ςιβ. Περὶ Ἀπολλωνίου τοῦ Ἀθηναίου ῥήτορος.

thea & Amaltheæ cornu. 61, De Amymone. 62, De Amphidromiis. 63, De Alphæo fluvio. 64, De iis, quos *Homerus* Ἰλ. π'. v. 235, illotis pedibus & humi cubantes vocat. 65, De astronomiæ studio & numeri ac computi inventione, nec non de sacrificiis, Geometria, divinatione è somniis, auspiciisque. 66, De purpuræ infectione narratio, & quomodo primum inventa fuerit, & qua ratione Phœnicæ muricem piscuntur. (Conf. *Cangii* appendicem Glossarii Graeci in κογχουλευταί. 67, Quod Ægyptii varia animalia coluerint. 68, De Anthemocrito. 69, De Anticlea. 70, De Antinoo. 71, De Amphinomo. 72, De Alcinoo. 73, De Antiphato. 74, De Admeto. 75, De Amphictyone. 76, De Æsimo. 77, De Aërope. 78, Æneae genealogia, & Astyanactis atque Emathionis. 79, Abantis genealogia. 80, De Antilocho. 81, De Apygis & Melampygis. 82, De Ægypto ejusque liberis. 83, De Ambrace. 84, De Ammone.

Medici.

85, De Acronæ medico. 86, De Agapio. (infra cap. 102.)

Historici.

87, De Apollonide historico. 88, De Acusilao. 89, De Anaximandro. 90, De Antipatro. 91, De Apollonio Aphrodisiensi. 92, De Alexandro Myndio.

Rhetores.

93, De Adriano Rhetore. 94, De Athenodoro. 95, De Æschine. 96, De Abante. 97, De Anaximene. 98, De Alexandro, cui cognomen Πηλοπλάτανος, quasi luteum Platonem dicas.

Philosophi.

99, De Alcmaeone Philosopho. 100, De Anaxarcho. 101, De Anaxagora. 102, De Agapio. (supra cap. 86.) 103, De Anaximandro. 104, De Anaximene. 105, De Antisthene. 106, De Aquila (Rhetore, ni fallor.) 107, De Alexandro Ægæo. 108, De Alcidamante. 109, De Ammonio, qui etiam dictus Alexander. 110, De Apollonio Tyanensi.

Rhetores.

111, De Antipatro Rhetore. 112, De Apollonio Atheniensi Rhetore.

ρος. ριγ'. περι' Ἀνιόχου τοῦ ῥήτορος. ριδ'. περι' Ἀνδοκίδου. ριέ. περι' Ἀνδρομάχου.
 ριγ'. περι' Ἀνδροτίωτος. ριζ'. περι' Ἀνιφῶντος. ριή. περι' Ἀνδοκλείδου. ριβ'. περι'
 Ἀπολλωνίη τοῦ Ἀρχεβούλου. ρκ'. περι' Ἀγαθίου τοῦ σχολαστικοῦ.

Ποιηταί.

ρκά. Περι' Ἀλέξιδος τοῦ Κωμικοῦ. ρκβ'. περι' Ἀλκαίη τοῦ Τραγικοῦ. ρκγ'.
 περι' Ἀλκαίη τοῦ Κωμικοῦ. ρκδ'. περι' Ἀλκμαῖος τοῦ Λυρικοῦ. ρκέ. περι' Ἀνα-
 κρέοντος. ρκς'. περι' Ἀναξανδρίδου. ρκζ'. περι' Ἀναξίππου. ρκή. περι' Ἀντιμάχου. ρκθ'.
 περι' Ἀντιφάνους. ρλ. περι' Ἀπολλοδώρου. ρλά. περι' Ἀπολλωνίη τοῦ Σολλέως. ρλβ'.
 περι' Ἀπολλοφάνους. ρλγ'. περι' Ἀπολλοδώρου τοῦ Ταρτέως. ρλδ'. περι' Ἀράτου.

Γραμματικοί.

ρλέ. Περι' Ἀβρῶνος τοῦ Γραμματικοῦ. ρλς'. περι' Ἀλεξάνδρου τοῦ Μιλησίου.
 ρλζ'. περι' Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀιτωλοῦ. ρλή. περι' Ἀντέρωτος. ρλθ'. περι' Ἀπίωνος.
 ρμ'. περι' Ἀπολλοδώρου τοῦ Γραμματικοῦ. ρμά. περι' Ἀπολλωνίου τοῦ Δυσχόλου.
 ρμβ'. περι' Ἀριστάρχου. ρμγ'. περι' Ἀριστοῦκίου. ρμδ'. περι' Ἀριστοφάνους. ρμέ.
 περι' Ἀρχαδίου. ρμς'. περι' Ἀρχιβίου. ρμζ'. περι' Ἀσκληπιάδου. ρμή. περι' Ἀστυ-
 ἄγου.

Ἱατροί.

ρμθ. Περι' Ἀριστογένους ἱατροῦ. ρν'. περι' Ἀριστογένους τοῦ Κνιδίου. ρνά. περι'
 Ἀρχιγένους. ρνβ'. περι' Ἀψύρτου.

Ῥήτορες.

ρνεγ. Περι' Ἀριστείδου τοῦ Ῥήτορος. ρνδ'. περι' Ἀριστογείτονος. ρνε. περι' Ἀπολ-
 λωνίου τοῦ Ναυκρατίτου. ρνς'. περι' Ἀριστοκλέους. ρνζ'. περι' Ἀρποκρατίωνος. ρνή.
 περι' Ἀσπασίου. ρνθ'. περι' Ἀφαρέως. ρξ'. περι' Ἀψίνου. ρξά. περι' Αἰσώπου
 τοῦ Σοφιστοῦ. ρξβ'. περι' Ἀρισταινέτου.

Ποιηταί.

ρξγ'. Περι' Ἀρριανῶ τοῦ Ποιητοῦ. ρξδ'. περι' Ἀρίωνος. ρξέ. περι' Ἀρισταίου.
 ρξς'. περι' Ἀριστομένους. ρξζ'. περι' Ἀριστωνύμου. ρξή. περι' Ἀρχεδίου. ρξθ'.
 περι' Ἀστυδάμαντος τοῦ Τραγικοῦ. ρο. περι' Ἀρχίππου. ροά. περι' Ἀστυδάμαντος
 τοῦ νεοῦ. ροβ'. περι' Αὐγούστου Καίσαρος. ρογ'. περι' Αὐγείου τοῦ Κωμικοῦ. ροδ'.
 περι' Ἀχιλλέως τοῦ Ποιητοῦ. ροέ. περι' Ἀντοκράτους. ρος'. περι' Ἀχαιίου τοῦ
 Τραγικοῦ. ροζ'. περι' Αἰνίκου. ροή. περι' Αἰσχυρίωνος.

113, de Antiocho Rhetore. 114, de Andocide. 115, de Andromacho. 116, de Androtione. 117, de Antiphonte. 118, de Androclide. 119, de Apollonio Archebuli. 120, de Agathia Scholastico.

Poëtae.

121, De Alexide Comico. 122, de Alcaeo Tragico. 123, de Alcaeo Comico. 124, de Alcmane Lyrico. 125, de Anacreonte. 126, de Anaxandride. 127, de Anaxippo. 128, de Antimacho. 129, de Antiphane. 130, de Apollodoro. 131, de Apollonio Solensi. 132, de Apollophane. 133, de Apollodoro Tarsensi. 135, de Arato.

Grammatici.

135, de Abrone Grammatico. 136, de Alexandro Milefio. 137, de Alexandro Ætolo. 138, de Anterote. 139, de Apione. 140, de Apollodoro Grammatico. 141, de Apollonio Dyscolo. 142, de Aristarcho. 143, de Aristonico. 144, de Aristophane (Grammatico) 145, de Arcadio (Grammatico.) 146, de Archibio. 147, de Asclepiade. 148, de Astyage.

Medici.

149, De Aristogene Medico. 150, de Aristogene Cnidio. 151, de Archigene. 152, de Apsyrtio.

Rhetores.

153, De Aristide Rhetore. 154, de Aristogitone. 155, de Apollonio Naucratica. 156, de Aristocle. 157, de Harpocrate. 158, de Aspasio. 159, de Aphare. 160, de Apsine. 161, de Æsopo Sophista. 162, de Aristæneto.

Poëtae.

De Arriano Poëta. 164, de Arione. 165, de Aristæo. 166, de Aristomene. 167, de Aristonymo. 168, de Archedico. 169, de Astydamante Tragico. 170, de Archippo. 171, de Astydamante juniore. 172, de Augusto Caesare. 173, de Augea Comico. 174, de Achille Poëta. 175, de Autocrate. 176, de Achæo Tragico. 177, de Ænico. 178, de Æschrione.

Φιλόσοφοι.

ρσθ'. Περὶ Ἀρχεσιλάου τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ. ρπ'. περὶ Ἀρρίανοῦ τοῦ Φιλοσόφου. ρπά.
 περὶ Ἀριγνάτης. ρπβ'. περὶ Ἀριστοκλέους. ρπγ'. περὶ Ἀριστίππου. ρπδ'. περὶ
 Ἀριστοξένου. ρπέ. περὶ Ἀρούφιου. ρπτ'. περὶ Ἀισχίνου τοῦ Σωκρατικοῦ. ρπζ'
 περὶ Ἀρχελάου. ρπή. περὶ Ἀρποκρατίωνος τοῦ Πλατωνικοῦ. ρπθ'. περὶ Ἀφρι-
 καιοῦ. ρρ. περὶ Ἀναχάρσιδος. ρρά. περὶ Ἀρτεμιδώρου. ρβ'. περὶ Ἀρχιμήδους. ρργ'.
 περὶ Ἀρχύτου τοῦ Ταρβίνου. ρρδ' περὶ Ἀνδροκλείδους. ρρέ. περὶ Ἀριστάνδρου τοῦ
 Μάλλεως. ρρστ'. περὶ Ἀπατουργίαν. ρρζ'. περὶ τοῦ "Ἀπαγ' εἰς Μακαρίαν λεγο-
 μένου. ρρῆ. πόθεν Ἕλληνας οἱ Ἰταλοὶ λέγονται; ρρθ'. περὶ τῆς Ἀινείου ἀρχῆς, καὶ
 τῆς τούτου εἰς Ἰταλίαν ἀπέπλου. ρ'. Ἀρχεσιλάου γενεαλογία. ρά. περὶ Ἀτρέως.
 ρβ' περὶ Ἀνιγόντης. ργ'. περὶ Ἀρμονίας τῆς Κάδμου γυναικός. ρδ'. περὶ Ἀριάδνης.
 ρε. περὶ Ἀγένορος. ρς'. περὶ Ἀργου. ρζ. περὶ Ἀργούσ. ρή. περὶ Ἀπίδαν. ρθ'.
 περὶ τῆς Ἀστράου ἀρχῆς. ρι. περὶ Ἀρνης. ριά. περὶ Ἀρπύσιων. ριη'. περὶ Ἀστάρ-
 της. ριγ'. περὶ Ἀστερίας. ριδ'. περὶ Ἀστυναάσσης. ριέ. περὶ Ἀστυδαμείας.
 ριστ'. περὶ Ἀστυόχης. ριζ'. περὶ Ἀσφαλίανος. ριή. περὶ Ἀυγείου. ρισθ'. περὶ Ἀ-
 χέρουτος. ρκ'. Ἀχαιοὶ πόθεν οἱ Ἕλληνας ὀνομάσθησαν; ρκά. περὶ Ἀρτιβίου τοῦ Πέρ-
 σου. ρκβ' Ἀχιλλέως γενεαλογία. ρκγ'. περὶ Ἀψύρτου τοῦ υἱοῦ Αἰήτου.

B.

σκδ'. Περὶ Βάκχου. σκέ. περὶ Βριμοῦς. σκστ'. περὶ Βελλεροφόνου. σκζ'. περὶ
 τοῦ Βερενίκης πλοκάμου. σκή. περὶ Βήλου, ἐν ᾧ καὶ περὶ Βαβυλῶνος. σκθ'. περὶ
 Βορέου. σλ. περὶ Βριάρεω. σλά. περὶ Βριζοῦς. σλβ'. περὶ Βίαντος. σलग'. περὶ
 Βρόντου. σλδ'. περὶ Βακίδαν. σλέ. περὶ Βάτλου. σλστ'. περὶ Βήρου. σλζ'. περὶ Βα-
 σιλικῶ τοῦ Σοφιστοῦ.

Ποιηταί.

σλή. Περὶ Βακχυλίδου τοῦ Λυρικοῦ. σλθ'. περὶ Βάτλωνος. σμ'. περὶ Βαρῶς.

Φιλόσοφοι.

σμά. Περὶ Βάλου τοῦ Δημοκριτίου. σμβ'. περὶ Βιάντος. σμγ'. περὶ Βάλου τοῦ
 Πυθαγορείου. σμδ'. περὶ Βίαντος. σμέ. περὶ τοῦ Βουθόνα Ἡρακλέους.

Γ.

σμστ', Περὶ Γάγγου τοῦ Δεκαπύργου. σμζ'. περὶ Γανυμήδους. σμή. περὶ Γαργί-
 του

Philosophi.

179, De Arcefilao, Academico Philosopho. 180, de Arriano Philosopho. 181, de Arignote. 182, de Aristocle. 183, de Aristippo. 184, de Aristoxeno. 185, de Arnuphi. 186, de Æschine Socratico. 187, de Archelao. 188, de Harpocracione Platonico. 189, de Africano. 190, de Anacharside. 191, de Artemidoro. 192, de Archimede. 193, de Archyta Tarentino. 194, de Androclide. 195, de Aristandro vate. 196, de festo Apaturiorum. 197, de eo, quod dicitur, abi in Macaream insulam. 198, Unde Itali Ausoniorum nomine appellantur? 199, de principatu Æneae, & ejus navigatione in Italiam. 200, Arcefilai genealogia. 201, de Atreo. 202, de Antigona. 203, de Harmonia Cadmi uxore. 204, de Ariadne. 205, de Agenore. 206, de Argo, (centoculo.) 207, de Argo, (navi.) 208, de Apidis. 209, de urfa fidere. 210, de Arne, (nympha.) 211, de Harpyjis. 212, de Astarte. 213, de Asteria. 214, de Astyanassa. 215, de Astydamia. 216, de Astyochē. 217, de Asphalione. 218, de Augia. 219, de Acheronte. 220, Unde Graeci Achæorum nomen acceperint? 221, de Artibio Persa. 222, Genealogia Achillis. 223, de Apfyrto Æetæ F.

224, De Baccho. 225, de Brimone, (Cereris cognomento.) 226, de Belcrophonte. 227, de coma Berenices. 229, de Belo, ubi etiam de Babylone. 229, de Borea. 230, de Briareo. 231, de Brizone. 232, de Biante. 233, de Bronto. 234, de Bacidis. 235, de Batto. 236, de Bero. 237, de Eafilico Sophista.

Pœtæ.

238, De Bacchylide Lyrico. 239, de Battone. 240, de Baro.

Philosophi.

241, De Bolo Democritio. 242, de Biante. 243, de Bolo Pythagoreo. 244, de Bione. 245, de Hercule boves macſtante.

246, De Ganze Æthiopum Rege, ſtatura decem ulnarum. 247, de Gany-

του τοῦ κυνός. σμθ'. περὶ γεωργίας, πῶς εὐρέθη; σί. περὶ Γηρυότου· σιά. περὶ
 Γλαύκου τοῦ Ἀθηναίου· σιβ'. περὶ Γλαύκου τοῦ Μίνωος. σιγ'. περὶ Γλαύκου
 τοῦ Θαλαττίου. σιδ'. περὶ Γιγάντων τῶν σπαρέντων. καὶ Φυέντων ἀυθημερῶν. σιέ.
 περὶ Γοργόνων. σισ'. περὶ Γύγου. σιζ'. περὶ Γεσίου τοῦ ἰατροσοριστοῦ.

Ῥήτορες.

σινή. Περὶ Γαϊανοῦ τοῦ Ῥήτορος. σινθ'. περὶ Γενεθλίου. σξ'. περὶ Γοργίου. σξά.
 περὶ Γλαύκωνος.

Δ.

σξβ'. Περὶ Δαιδάλου. σξγ'. περὶ Δακτύλων τῶν καλουμένων Ἰδαίων. σξδ'.
 περὶ τῆς Δαιμόνων λιχνείας. σξέ. περὶ Δανάης. σξς'. περὶ Δαρδάνου. σξζ'.
 περὶ Δάφνης. σξη. περὶ Δαναοῦ. σξθ'. Δελφίνιος διὰ τί ὁ Ἀπόλλων; σο. περὶ
 τοῦ δέρατος τοῦ χρυσομάλλου. σοά. περὶ Δευκαλίωτος. σοβ'. περὶ Δημάρχων.
 σογ'. περὶ τοῦ δελφικοῦ τρίποδος. σοδ'. περὶ Δήμητρος. σοεί. περὶ Δήμητρος
 καὶ Ἐστίας. σος'. περὶ Διδούς. σοζ'. περὶ Δικαστηρίων τῶν ἐν Ἀθήναις. σοή.
 περὶ Διομήδους. σοθ'. περὶ Διονύσου· σπ'. περὶ τοῦ Διόνυσου ἵνα ἀνδρόγυτον.
 σπά. περὶ τῶν κεκομμένων καὶ διεσπασμένων τὸν Διόνυσον. σπβ'. περὶ Διοσκούρων.
 σπγ'. περὶ Διμήτορος. σπδ'. περὶ τοῦ Δουρείου ἴακου. σπέ. περὶ Δρυὸς τῆς Δω-
 δωναίας καὶ τοῦ λέβητος. σπς'. περὶ Δωρίππης.

Ἱστορικοί.

σπζ'. Περὶ Δαμάστου τοῦ Χρονογράφου. σπή. περὶ Δημοκρίτου τοῦ ἱστορικοῦ.
 σπθ'. περὶ Δημητρίου τοῦ Ἰλίου. σς'. περὶ Δαμοστράτου. σςά. περὶ Διδύμου.
 σςβ'. περὶ Δίχτους. σςγ'. περὶ Διοδώρου. σςδ'. περὶ Διονυσίου τοῦ Μιλησίου. σςέ.
 περὶ Διονυσίου τοῦ Ῥωδίου. σςς'. περὶ Δίωτος. σςζ'. περὶ Δώριδος.

Ἱατροί.

σςή. Περὶ Δεξίππου τοῦ Ἱατροῦ. σςθ'. περὶ Διασκορίδου. τ'. περὶ Δεγά-
 κοιτος.

Ῥήτορες.

τά. Περὶ Δαμιανοῦ τοῦ Σοφιστοῦ. τβ'. περὶ Δεξίππου. τγ'. περὶ Δεινάρχου.
 τδ'. περὶ Διονυσίου τοῦ Μιλησίου. τέ. περὶ Δημάδου. τς'. περὶ Διονυσίου τοῦ
 Ἀλικαρνασσίας. τζ'. περὶ Δίωτος τοῦ Προυσαίου.

Ποιηταί.

mede. 248, de Gargitta cane. 249, Quomodo agricultura inventa sit? 250, de Geryone. 251, de Glaucō Atheniensi. 252, de Glaucō Minois. 253, de Glaucō marino. 254, De Gigantibus fati & eadem die nascentibus. 255, de Gorgonibus. 256, de Gyge. 257, de Gesio Iatrosophista.

Rhetores.

258, De Gajano Rhetore. 259, de Genethlio. 260, de Gorgia. 261, de Glaucone.

262, De Daedalo. 263, de Idacis Dactylis. 264, de gulositate Daemonum. 265, de Danae. 266, de Dardano. 267, de Daphne. 268, de Danao. 269, Quare Apollo dicatur Delphinus? 270, de aureo vellere. 271, de Deucalione. 272, de principibus populorum Atticae. 273, de Delphico tripode. 274, de Cerere. 275, de Cerere & Vesta. 276, de Didone. 277, de judiciis Atheniensium. 278, de Diomede. 279, de Dionysio sive Baccho. 280, de eo quod Dionysus fuerit androgynus sive Hermaphroditus. 281, de iis, qui Bacchum consciderunt & distraxerunt. 282, de Dioscuris, Castore & Polluce. 283, De bimatre Baccho. 284, de Durateo equo Trojano. 285, de quercu Dodonaea & de lebetes. 286, de Dorippe.

Historici.

287, De Damaste Chronographo. 288, de Democrito Historico. 289, de Demetrio Ilei. 290, de Damostrato. 291, de Didymo. 292, de Diçtye. 293, de Diodoro. 294, de Dionysio Milesio. 295, de Dionysio Rhodio. 296, de Dione. 297, de Doride.

Medici.

298, De Dexippo Medico. 299, de Dioscoride. 300, de Dracone.

Rhetores.

301, De Damiano Sophista. 302, de Dexippo. 303, de Dinarcho. 304, de Dionysio Milesio. 305, de Demade. 306, de Dionysio Halicarnassico. 307, de Dione Prusæo

Poeta.

Ποιηταί.

τλ. Περὶ Δαιολόχου τοῦ Καμικοῦ. τθ. περὶ Δαμοξίου. τί. περὶ Δικαιογέτους.
τιά. περὶ Διογέτους τοῦ καὶ Ὀινομάου. τιβ. περὶ Δικκλέους. τιγ. περὶ Διουσιίου
τοῦ Μιτυληναίου. τιδ. περὶ Διουσιίου τοῦ Βυζανίου. τίε. περὶ Διουσιίου τοῦ
Κορινθίου. τισ. περὶ Δειξίππου.

Γραμματικοί.

τιζ. Περὶ Δαφίδου τοῦ Γραμματικοῦ. τή. περὶ Δημητρίου τοῦ Ἰξίωτος. τιθ. περὶ
Διδύμου. τκ. περὶ Δικαιάρχου. τκά. περὶ Διογενειατοῦ. τκβ. περὶ Διο-
υσίου τοῦ Γραμματικοῦ. τκγ. περὶ Δράκοντος.

Φιλόσοφοι.

τκδ. Περὶ Δαμασκίου τοῦ Φιλοσόφου. τκέ. περὶ Δαμοφίλου. τκς. περὶ Δη-
μοκρίτου. τκζ. περὶ Διδύμου. τκή. περὶ Δικαιάρχου. τκθ. περὶ Δημητρίου
τοῦ Φαληρέως. τλ. περὶ Διδάφου τοῦ Ουαλερίου. τλά. περὶ Διοδάφου τοῦ καὶ Κρό-
νου. τλβ. περὶ Διουσιίου υἱοῦ τοῦ Τυράννου. τलग. περὶ Διουσιίου τοῦ Μεταθεμένου.
τλδ. περὶ Δίανος. τλέ. περὶ Διαγόρου. τλες. περὶ Διογέτους τοῦ Φυσικοῦ. τλζ.
περὶ Δίανος τοῦ Προυσαίου. τλή. περὶ Δομνίου τοῦ Φιλοσόφου. τληθ. περὶ Διογέτους
τοῦ Κυρικοῦ.

Ε.

τμ. Περὶ Ἐιρσιάνης. τμά. περὶ τοῦ Ἐς Κυϊόσαργες λεγομένου. τμβ. περὶ Ἐ-
κάβης. τμγ. περὶ Ἐκάτης. τμδ. περὶ τῶν Ἐκατοταχείρων. τμέ. περὶ Ἐλα-
ρης. τμς. περὶ Ἐλεγείδος τῆς καὶ Πειροῦς. τμζ. περὶ Ἐιδοθείας. τμή. διὰ τί
Ἑλλωτὶς ἢ Ἀθηναῖα εἶρηται; τμθ. περὶ Ἑλλης καὶ Φρίξου. τν. περὶ Ἐμπούσης.
τνά. περὶ Ἐνδυμίωνος. τνβ. διὰ τί ἐνόρχης ὁ Διενυσος; τνγ. περὶ Ἐννουῦς. τνδ.
περὶ Ἐπειοῦ. τνε. περὶ Ἐπικράτους. τνς. περὶ Ἐπιμείδου. τνζ. περὶ Ἐρεχ-
θείας. τνή. περὶ Ἐρινύων. τνθ. περὶ Ἐλένης. τξ. περὶ Ἐρμου. τξά. περὶ Ἐ-
ρωτος. τξβ. περὶ Ἐριχθοῦ. τξγ. περὶ Ἐσπερίδων. τξδ. περὶ Ἐυήτου. τξέ.
περὶ Ἐυμαίου. τξς. περὶ Ἐυρυβάτου. τξζ. περὶ Ἐριφύλης. τξη. περὶ Ἐυρυ-
πύλου. τξθ. περὶ Ἐυρύτου. τό. περὶ Ἐυρώπης τῆς Ἀγήτορος. τοά. περὶ Ἐ-
σχίτου.

Ἱστορικοί.

τοβ. Περὶ Ἐκαταίου τοῦ Ἱστορικοῦ. τογ. περὶ Ἑλλαίου τοῦ Μιλησίου. τοδ.
περὶ

Poeta.

308, De Dinolocho Comico. 309, de Damoxeno. 310, de Dicæogene.
 311, de Diogene Oenomaο. 312, de Diocle. 313, de Dionysio Mitylenæo.
 314, de Dionysio Byzantio. 315, de Dionysio Corinthio. 316, de De-
 xippo.

Grammatici.

317, De Daphida Grammatico. 318, de Demetrio Ixione. 319, de Di-
 dymo. 320, De Dicæarcho. 321, de Diogeniano. 322, de Dionysio Gram-
 matico. 323, de Dracone.

Philosophi.

324, De Damascio Philosopho. 325, De Damophilo. 326, de Democri-
 to. 327, de Didymo. 328, de Dicæarcho. 329, de Demetrio Phalereo.
 330, de Diodoro Valerio. 331, de Diodoro Crono. 332, de Dionysio Tyran-
 ni filio. 333, de Dionysio Metathemeno. 334, de Dione. 335, de Diagora.
 336, de Diogene Physico. 337, de Dione Prusæo sive Prusæensi. 338, de
 Domnino Philosopho. 339, de Diogene Cynico.

340, De ramo Olivæ, ex quibus primitias fructuum Athenienses suspende-
 bant. 341, de Cynosarge Athenis. 342, de Hecuba. 343, de Hecate. 344,
 de centimanis Gigantibus. 345, de Elara, (Tityi matre.) 346, de Elegiide
 Pirone. 347, de Idothea. 348, Quare Minerva dicta Ἑλλάτις? 349, de
 Helle & Phrixo. 350, de Empusa. 351, de Endymione. 352, Cur uni-
 cum habens testiculum Bacchus? 353, de Ennyone. 354, de Epeo. 355,
 de Epicrate. 356, de Epimenide. 357, de Erechtheo. 358, de Erinnybus,
 sive Furiis. 359, de Helena. 360, de Hermete, sive Mercurio. 361, de E-
 rote, sive Cupidine. 362, de Erichthonio. 363, de Hesperidis. 364, de
 Eveno. 365, de Eumæo. 366, de Eurybato. 367, de Eriphyle. 368, de
 Eurypylo. 369, de Euryto. 370, de Europa Agenoris F. 371, de Escheto.

Historici.

372, De Hecatæo Historico. 373, de Hellanico Milesio. 374, de Hel-
 lanico

περὶ Ἑλλανίκου τοῦ Μιτυληναίου. τοε. περὶ Ἐυαγόρου. τοστ'. περὶ Ἐφίππου. τοζ.
περὶ Ἐυσταθίου. τρή. περὶ Ἐρόρου.

Ῥήτορες.

τοθ'. Περὶ Ἐρμαγόρου τοῦ Ῥήτορος. τπ'. περὶ Ἐυοδιανοῦ. τπά. περὶ Ἐπι-
φραίου τοῦ Σοφιστοῦ. τπβ'. περὶ Ἐλικωνίου τοῦ Βυζαντίου. τπγ'. περὶ Ἐρμογέ-
νους. τπδ'. περὶ Ἐυδήμου. τπέ. περὶ Ἐυσεβίου τοῦ Ἀραβίου. τπς'. περὶ Ἐυστοχίου
τοῦ Σοφιστοῦ.

Ποιηταί.

τπζ'. Περὶ Ἐπιγένους τοῦ Κωμικοῦ. τπή. περὶ Ἐπιμενίδου. τπθ'. περὶ Ἐπι-
κράτους. τς'. περὶ Ἐπιτίκου. τςά. περὶ Ἐπιχάρμου. τςβ'. περὶ Ἐρίφου. τςγ'.
περὶ Ἐρμίππου. τςδ'. περὶ Ἐυθυκλέους. τςέ. περὶ Ἐυμόλπου. τςς'. περὶ Ἐυό-
δου. τςζ'. περὶ Ἐυπόλιδος. τςή. περὶ Ἐυφορίωνος. τςθ'. περὶ Ἐυφορίωνος τοῦ
Χαλκιδέως. ύ. περὶ Ἐυφρονος.

Γραμματικοί.

υά. Περὶ Ἐπαφροδίτου τοῦ Γραμματικοῦ. υβ'. περὶ Ἐλλαδίου τοῦ Γραμματι-
κοῦ. υγ'. περὶ Ἐρμολάου. υδ'. περὶ Ἐυγενίου. υέ. περὶ Ἐυδαίμονος. υς'. περὶ
Ἐιρηναίου. υζ'. περὶ Ἐκαταίου.

Φιλόσοφοι.

υή. Περὶ Ἐμπεδοκλέους. υθ'. περὶ Ἐμπεδοτίμου. υί. περὶ Ἐπικτήτου. υιά.
περὶ Ἐρατοσθένους. υιβ'. περὶ Ἐπικούρου. υιγ'. περὶ Ἐρμαγόρου. υιδ'. περὶ Ἐπι-
χάρμου. υιέ. περὶ Ἐπαμινόνδου. υις'. περὶ Ἐρμείου. υιζ'. περὶ Ἐυδόξου.

Ζ.

υιή. Περὶ Ζαμόλξιδος. υιθ'. περὶ Ζευξίππης. υκ'. περὶ Διός. υκά. περὶ Διός
πάντα γινομένου διὰ τὰς γυναῖκας. υκβ'. περὶ τοῦ νεφεληγερέτου Διός πρὸς τὴν Ἥ-
ραν. υκγ'. περὶ τοῦ ἔμπεσονίος Φόβου τῷ Διί. υκδ'. περὶ τῆς συνεύσεως τῶν ὀφρύων
καὶ συσκινήσεως τῶν τριχῶν τοῦ Διός. υκέ. περὶ τοῦ ἐν Κρήτῃ τάφου τοῦ Διός.
υκς'. Ποσαχῶς ὁ Ζεὺς; ἤτοι περὶ τῶν ἐπωνυμιῶν αὐτοῦ. υκζ'. περὶ τοῦ γάμου τοῦ
Διός καὶ τῆς Ἥρας. υκή. περὶ Ζήθου καὶ Ἀμφίωνος. υκθ'. περὶ Ζήθου καὶ
Καλαΐδος. υλ'. περὶ Ζαπύρου τοῦ Βαβυλωνίου.

Ῥήτορες.

υλά. Περὶ Ζηνοβίου τοῦ Σοφιστοῦ. υλβ'. περὶ Ζαΐλου. υλγ'. περὶ Ζωσίμου.

Γραμ-

lanico Mitylenæo. 375. de Evagora. 376, de Ephippo. 377, de Eustathio.
378, de Ephoro.

Rhetores.

379, De Hermagora Rhetore. 380, de Evodiano. 381, de Epiphano Sophista. 382, de Heliconio Byzantio. 383, de Hermogene. 384, de Eudemo. 385, de Eusebio Arabio. 386, de Eustochio Sophista.

Poëta.

387, De Epigene Comico. 388, de Epimenide. 389, de Epicrate. 390, de Epinico. 391, de Epicharmo. 392, de Eripho. 393, de Hermippo. 394, de Euthycle. 395, de Eumolpo. 396, de Evodo. 397, de Eupolide. 398, de Euphorione. 399, de Euphorione Chalcidensi. 400, de Euphrone.

Grammatici

401, De Epaphrodito Grammatico. 402, de Helladio Grammatico. 403, de Hermolao. 404, de Eugenio. 405, de Eudamone. 406, de Irenæo. 407, de Hecatæo.

Philosophi.

408, De Empedocle. 409, de Empedotimo. 410, de Epicteto. 411, de Eratosthene. 412, de Epicuro. 413, de Hermagora. 414, de Epicharmo. 415, de Epaminonda. 416, de Hermia. 417, de Eudoxo.

418, De Zamolxide. 419, de Zeuxippe. 420, de Jove. 421, de Jovæ mulierum causa in omnes formas mutato. 422, de Jovis sermone ad Junonem. 423, de Jovis timore. 424, de nutu Jovis & motu capillorum. 425, de Jovis sepulchro in Creta. 426, Quot modis dicatur? sive de cognominibus Jovis. 427, de Jovis & Junonis nuptiis. 428, de Zetho & Amphione. 429, de Zetho & Calaidæ. 430, de Zopyro Babylonio.

Rhetores.

431, De Zenobio Sophista. 432, de Zoilo. 433, de Zosimo.

Γραμματικοί.

υλδ'. Περὶ Ζηνοδότου τοῦ Γραμματικοῦ. υλέ. περὶ Ζηνοδότου τοῦ Ἐφεισίου. υλζ'.
περὶ Ζωναίου.

Φιλόσοφοι.

υλζ'. περὶ Ζήνωνος τοῦ Ἐλεάτη φιλοσόφου. υλή. περὶ Ζήνωνος τοῦ Σιδωνίου.
υλθ'. περὶ Ζήνωνος τοῦ Ταρσέως. υμ'. περὶ Ζήνωνος τοῦ Μνασίου. υμά. περὶ Ζήνω-
νος τοῦ Κιτιέως. υμβ'. περὶ Ζωροάστρου. υμγ'. περὶ Ζωρομάστρου. υμδ'. περὶ Ζωσίμου.

Η.

υμέ. Περὶ Ἡβης. υμγ'. περὶ Ἡετίου. υμζ'. περὶ Ἡλίου καὶ τῶν παίδων αὐ-
τοῦ. υμή. περὶ Ἡρας. υμθ'. περὶ τῆς Ἡρας ἐν τῷ αἰθέρι καὶ ταῖς νεφέλαις κρεμα-
μένης σιδηροδέτη. υν'. περὶ τοῦ τῆς Ἡρας ἐν τῷ Ἄργει ἰδρύματος. υνά. περὶ Ἡρα-
κλούς. υνβ'. περὶ Ἡρώων τῶν παρὰ τοῖς Ἑλλησιν. υηγ'. περὶ τοῦ Ἡλυσίου πεδίου.
υνδ'. Πόσοι καὶ τίνες οἱ Ἄργοναῦται Ἡρώες, καὶ τίνας καὶ πόθεν. υνέ. Τίνες οἱ
Ἡρώες οἱ τὸν Καλυδῶνιον σὺν κλεινάηδες. υνγ'. περὶ Ἡφαίστου. υνζ'. περὶ τῶν
Ἡφαίστου ἀναθεμάτων, Ἀφροδίτης τε καὶ Ἀρτέμιδος Ἑρμοῦ τε καὶ ἐρώτων.

Θ.

υνή. Περὶ Θεογονίας. υνθ'. περὶ Θετίδος. υξ' περὶ Θαμύριδος. υξά. περὶ Θερ-
σίτη. υξβ'. περὶ Θεσέως καὶ Πειρίθοος. υξγ'. περὶ Θεόγνιδος τοῦ Τυράντη. υξδ'. πε-
ρὶ Θερασυβούλου.

Φιλόσοφοι.

υξέ. Περὶ Θαλή τοῦ Σοφοῦ. υξγ'. περὶ Θεανόου. υξζ'. περὶ Θεαιτήτου τοῦ
Ἀστρολέγου. υξή. περὶ Θεοδοσίου τοῦ Τριπολίτου. υξθ'. περὶ Θεοφράστου. υό.
περὶ Θεώνος τοῦ Ἀλεξανδρείας καὶ τῶν ἄλλων.

Ῥήτορες.

υοά. Περὶ Θεοδέκτου τοῦ Ῥήτορος. υοβ'. περὶ Θεοδώρου τοῦ Σοφιστοῦ. υογ'. πε-
ρὶ Θεοδώρου τοῦ Γαδαρέως. υοδ'. περὶ Θεοκρίτου τοῦ Ῥήτορος. υοέ. περὶ Θεοπόμ-
που. υογ'. περὶ Θεώνος τοῦ Σοφιστοῦ. υοζ'. περὶ Θεираμέου τοῦ Ἀθηναίου. υοή.
περὶ Θερασυμάχου.

Ποιηταί.

υοθ'. Περὶ Θαλή τοῦ Ποιητοῦ. υπ'. περὶ Θεογνήτου. υπά. περὶ Θεόγνιδος.
υπβ'.

Grammatici.

434, De Zenodoto Grammatico. 435, de Zenodoto Ephesio. 436, de Zonno.

Philosophi.

437, De Zenone Eleate Philosopho. 438, de Zenone Sidonio. 439, de Zenone Tarsensi. 440, de Zenone Mnaeco. 441, de Zenone Citieo. 442, de Zoroastre. 443, de Zoroastro. 444, de Zosimo.

445, De Hebe. 446, de Ectione. 447, de Sole ejusque liberis. 448, de Junone. 449, de Junone vincula ferreis catenis & in æthere atque nubibus suspensa. 450, de Junonis monumento in Argo. 451, de Hercule. 452, de Heroibus apud Græcos. 453, de Elyfio Campo. 454, Quot & quinam Heroës Argonautæ, quibus ex gentibus & unde? 455, Quinam Heroës Calydoniæ suis interfectores? 456, de Vulcano. 457, de Vulcani Anathematis, Venærisque & Dianæ, Mercurii & Amorum.

458, de Deorum generatione ac genealogia. 459, de Thetide. 460, de Thamyride. 461, de Therfite. 462, de Theseo & Pirotheo. 463, de Theognide Tyranno. 464, de Thrasibulo.

Philosophi.

465, De Thalete Sapiente. 466, de Theanone. 467, de Thexteto Astrologo. 468, de Theodosio Tripolita. 469, de Theophrasto. 470, de Theone Alexandrino & aliis.

Rhetores.

471, De Theodeste Rhetore. 472, de Theodoro Sophista. 473, de Theodoro Gadareno. 474, de Theocrito Rhetore. 475, de Theopompo. 476, de Theone Sophista. 477, de Theramene Atheniensi. 478, de Thrasymacho.

Poëtae.

479, De Thalete Poëta. 480, de Theogneto. 481, de Theognide. 482,

υπβ'. περι Θεοδόρου. υπγ'. περι Θεοκρίτου. υπδ'. περι Θεοπόμπου. υπέ. περι Θεοφίλου. υπς'. περι Θέσπιδος.

Ἱστορικοί.

υπζ'. Περι Θεμιστογέτους τοῦ Ἱστορικοῦ. υπή. περι Θεσέως. υπθ'. περι Θεουκυδίδου.

I.

υς'. Περι Ἰανουαρίου τοῦ ἀγάλματος. υςά. Περι Ἰασίανος. υςβ'. περι Ἰδαίων Δακτύλων. υςγ'. περι Ἰάσονος καὶ πῶς ἀπέκειτο αὐτῷ κληρονομῆσαι τὸ χρυσόμαλλον δέρας. υςδ'. περι Ἰδου. υςέ. περι Ἰδμωνος. υςς'. περι Ἰλάονος. υςζ. περι Ἰουῦς. υςή. περι Ἰξίοιος. υςθ'. περι Ἰκαρίου τοῦ Πατρὸς Πηλεόπης. Φ'. περι Ἰπποδαμείας. Φά. περι Ἰπποδάμου. Φβ'. περι Ἰσιδος. Φγ'. περι Ἰστιαίας. Φδ'. περι Ἰτυος. Φέ. περι Ἰφιγενείας. Φς'. περι Ἰκαρίου, τοῦ παρὰ Διονύσου λαβόντος τὸ τῆς ἀμπέλου κλῆμα καὶ φυτεύσαντος, καὶ τῆς Ἡριγόνης τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς, καὶ ὅτι παρὰ Χίοις πρώτοις ἐγένετο ὁ μέλας οἶνος. Φςζ'. περι Ἰφίκλου. Φή. περι Ἰοῦς.

Φιλόσοφοι.

Φθ'. Περι Ἰαμβλίχου τοῦ φιλοσόφου. Φί. περι Ἰάσονος. Φιά. περι Ἰεροκλέους. Φιβ'. περι Ἰππαρχίας. Φιγ'. περι Ἰππάρχου. Φιδ'. περι Ἰπποβότου. Φιέ. περι Ἰστιαίου.

Ἱστορικοί.

Φις'. Περι Ἰάσονος τοῦ Ἱστορικοῦ. Φιςζ'. περι Ἰππυος. Φιή. περι Ἰστρου.

Ἱατροί.

Φιθ'. Περι Ἰπποκράτους καὶ τῶν ἄλλων.

Ῥήτορες.

Φκ'. Περι Ἰππείου τοῦ Ῥήτορος. Φκά. περι Ἰδαίου. Φκβ'. περι Ἰσοκράτους. Φκγ'. περι Ἰφικράτους.

Ποιηταί.

Φκδ'. Περι Ἰβύκου τοῦ Ποιητοῦ. Φκί. περι Ἰδαίου. Φκς'. περι Ἰοφῶντος. Φκςζ'. περι Ἰόνος. Φκή. περι Ἰππάρχου. Φκθ'. περι Ἰππώνακτος.

K.

Φλ'. Περι Κάδμου. Φλά. Διὰ τί Κάειν τοὺς κερὰς παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἐποίουσι;

de Theodora. 483, de Theocrito. 484, de Theopompo. 485, de Theophi-
la. 486, de Thespide.

Historici.

487, De Themistogene Historico. 488, de Theseo. 489, de Thucy-
dide.

490, De Januarii imagine. 491, de Jasione. 492, de Idæis Dactylis.
493, de Jasione & quomodo ipsi contigit aureum vellus sortiri. 494, de Ida.
495, de Idmone. 496, de Ilaone. 497, de Inone. 498, De Ixione.
499, de Icario parente Penelopes. 500, de Hippodamia. 501, de Hippoda-
mo. 502, de Iside. 503, de Istixa. 504, de Itye. 505, de Iphigenia.
506, de Icario, qui à Baccho ramum vitis accepit plantavitque, & de Erigone,
ejus filia & quod apud Chios primum natum est vinum nigrum. 507, de
Iphicle. 508, de Ione.

Philosophi.

509, De Iamblichio Philosopho. 510, de Jasione. 511, de Hierocle. 512,
de Hipparchia. 513, de Hipparcho, 514, de Hippoboto. 515, de I-
stixo.

Historici.

516, De Jasione Historico. 517, de Hippyæ. 518, de Istro.

Medici.

519, De Hippocrate & aliis.

Rhetores.

520, De Hippiæ Rhetore. 521, de Istro. 522, de Isocrate. 523, de
Iphicrate.

Poëtae.

524, De Ibyco Poëta. 525, de Idæo. 526, de Iophonte. 527, de Ione.
528, de Hipparcho. 529, de Hipponacte.

530, De Cadmo. 531, Quare apud priscos cadavera combufferint? 532,
de

ἑταίρου; Φλβ'. περὶ Καινέως. Φλγ'. Διὰ τί τὴν Κόμην ἔτριπον οἱ Ἕλληνες; Φλδ'. περὶ Καρνέων ἑορτῆς τοῦ Ἀπέλλωνος. Φλέ. περὶ τῆς Καρταλίας. Φλς'. περὶ Κέ-
 χροπος. Φλζ'. Διὰ τί Κελαδεινὴ ἢ Ἄρτεμις λέγεται; Φλή. περὶ Κενταύρων. Φλθ'.
 περὶ τοῦ Κέρατος τῆς Ἀμαλθείας. Φμ'. περὶ Κερβέρου. Φμά. περὶ Κεραμικῶν.
 Φμβ'. περὶ τοῦ Κερδαίου Θεοῦ. Φμγ'. περὶ τοῦ Κήτους τοῦ Γραικοῦ. Φμδ'. περὶ
 Κολάσεων τῶν παρ' Ἑλλήσι δοξαζομένων. Φμέ. περὶ Κολοιοῦ καὶ τῶν πλεῶν αὐτοῦ.
 Φμς'. περὶ Κότιου καὶ Βριάρεως. Φμζ'. περὶ Κρόνου. Φμή. περὶ Καλλιστοῦς.
 Φμθ'. περὶ Κεφάλου. Φν'. περὶ Κήρυκος. Φνά. περὶ Κηφέως. Φνβ'. περὶ Κίρκης.
 Φνγ'. περὶ Κλυμένης. Φνδ'. περὶ Κοισύρας. Φνε. περὶ Κονᾶ. Φνς'. περὶ Κορυθα-
 λοῦ. Φνζ'. περὶ Κρηθίας. Φνή. περὶ Κρίου. Φνθ'. περὶ Κτιμένης. Φξ'. περὶ Κύδα-
 νος. Φξά. περὶ Κυκλάπων. Φξβ'. περὶ τῶν ἐς Κυνόσαργες ἀπορριπτομένων νόθων.
 Φξγ'. περὶ Κύλωνος. Φξδ'. περὶ Κύρου τοῦ Παρασάτιδος. Φξε. Διὰ τί Κωλῶπις ἢ
 Ἀφροδίτη ἐκλήθη;

Ἱστορικοί.

Φξς'. Περὶ Κάδμου τοῦ Ἱστορικοῦ. Φξζ'. περὶ Καπίτωνος. Φξη. περὶ Κλεοξέ-
 νου. Φξθ'. περὶ Κλήμεντος. Φό. περὶ Κρίτωνος. Φοά. περὶ Κτησίου τοῦ ἱατροῦ.

Ῥήτορες.

Φοβ'. Περὶ Καλλινίκου τοῦ Ῥήτορος. Φογ'. περὶ Κάστορος. Φοδ'. περὶ Καικι-
 λίου. Φοέ. περὶ Κεφαλίωνος. Φος'. περὶ Κεφάλου. Φοζ'. περὶ Κηφισοδήμου. Φοή.
 περὶ Κόρακος.

Ποιηταί.

Φοθ'. Περὶ Καλλιμάχου τοῦ Ποιητοῦ. Φπ'. περὶ Κανθάρου. Φπά. περὶ Καρ-
 κίνου. Φπβ'. περὶ Καίσαρος Τιβερίου. Φπγ'. περὶ Κορίννης. Φπδ'. περὶ Κηφρσι-
 δάρου. Φπέ. περὶ Καικιλίου. Φπς'. περὶ Κλαυδιανοῦ. Φπζ'. περὶ Κλεοφᾶνῆος.
 Φπή. περὶ Κλειταγόρας. Φπθ'. περὶ Κολούθου. Φς'. περὶ Κορίνου. Φςά. περὶ
 Κράτητος τοῦ Κωμικοῦ. Φςβ'. περὶ Κρατίνου. Φςγ'. περὶ Κρεωφύλου. Φςδ'. περὶ
 Κύρου.

Φιλόσοφοι.

Φςε. Περὶ Καρνεάδους τοῦ φιλοσόφου. Φςς'. περὶ Καλίππου. Φςζ'. περὶ Κέβη-
 τος. Φςή. περὶ Κελσίου. Φςθ'. περὶ Κλεάνθους. χ'. περὶ Κλεοβούλης. χά. πε-

de Caeneo. 533, Quare comam Graeci aluerint? 534, de Carneis festo Apollinis. 535, de Castalia. 536, de Cecrope. 537, Quare Diana vocetur Celadine? 538, de Centauris. 539, de cornu Amaltheae. 540, de Cerbero. 541, de Ceramicis. 542, de Deo Cerdo, five lucri praefide. 543, de ceto Trojano. 544, de pœnis ac suppliciis apud Graecos olim receptis. 545, de grue ejusque alis. 546, de Cotto & Briareo. 547, de Crono five Saturno. 548, de Callistone. 549, de Cephalo. 550, de Ceyce. 551, de Cephæo. 552, de Circe. 553, de Clymene. 554, de Cœsyra. 555, de Conna. 556, de Corydalo. 557, de Cretheo. 558, de Crio. 559, de Ctimene. 560, de Cydone. 561, de Cyclopibus. 562, de spuris in Cynofarges abjici solitis. 563, de Eylone. 564, de Cyro Parasitidis F. 565, Quare Venus appelletur Colotis?

Historici.

566, De Cadmo Historico. 567, de Capitone. 568, de Cleoxeno. 569, de Clemente. 570, de Critone. 571, de Ctesia Medico.

Rhetores.

572, De Callinico Rhetore. 573, de Castore. 574, de Cæcilio. 575, de Cephalione. 576, de Cephalo. 577, de Cephisodemo. 578, de Corace.

Poëta.

579, De Callimacho Poëta. 580, de Cantharo. 581, de Carcino. 582, de Cæsare Tiberio. 583, de Corinna. 584, de Cephisodoro. 585, de Cæcilio. 586, de Claudiano. 587, de Cleophonte. 588, de Clitagora. 589, de Colutho. 590, de Corinno. 591, de Cratete Comico. 592, de Cratino. 593, de Creophylo. 594, de Cyro.

Philosophi.

595, De Carneade Philosopho. 596, de Calippo. 597, de Cebete. 598, de Celsino. 599, de Cleanthe. 600, de Cleobuline. 601, de

ρι Κλεομβρότου. χβ'. περι' Κοριούτου. χγ'. περι' Κράτητος. χδ'. περι' Κρίτωνος.

Λ.

χε'. Περι' Λάδωνος. χστ'. περι' Λακρατίδης. χζ'. περι' Λακωνικῶν ἐφήβων τῶν
ξαινομένων ταῖς μάστιξι. χη'. περι' Λαμίας. χθ'. περι' Λαμπετίας. χί'. περι' Λαο-
δαμείας. χιά. περι' Λαπίθων. χιβ'. περι' Λευκοθέας. χιγ'. περι' Λευκωσίας. χιδ':
περι' Λέοντος τοῦ ἐν οὐρανῶ. χιέ. περι' Λήδας. χις'. περι' Λητούς. χιζ'. περι' Λίνου.
χιή. περι' τῶν Λιτῶν. χιθ'. περι' Λοκροῦ. χκ'. περι' Λυγδάμιδος τοῦ κατακαύσαντος
τὸν γαδὸν τῆς Ἀρτέμιδος. χκἀ. περι' Λυγκίας. χκβ'. Διὰ τί Πυκηγένης ὁ Ἀπόλ-
λων; χκγ'. περι' Λύρας τῆς ἐν οὐρανῶ.

Ῥήτορες.

χκδ'. Περι' Λαχάρητος τοῦ Ῥήτορος. χκέ. περι' Λέοντος τοῦ Ἀλαβανδέως. χκς'.
περι' Λεωνᾶ. χκζ'. περι' Λουκιανῶ. χκή. περι' Λολλιανῶ. χκθ'. περι' Λυκούργου.
χκί. περι' Λυσίου.

Ποιηταί.

χκἀ. Περι' Λεσχίδου τοῦ Ποιητοῦ. χκβ'. περι' Λεύκωνος. χκγ'. περι' Λίνου.
χκδ'. περι' Λυσιμάχου. χκέ. περι' Λυσίππου.

Γραμματικοί.

χκς'. Περι' Λουπέρκου τοῦ Γραμματικοῦ. χκζ'. περι' Λυγκίας.

Φιλόσοφοι.

χκη'. Περι' Λεόντιος τοῦ φιλοσόφου. χκθ'. περι' Λεσβόνακτος. χκί. περι' Λουγγίνου.
χκἀ. περι' Λαμπρίου τοῦ Ἱστορικοῦ. χκβ'. περι' Λύκου.

Μ.

χκγ'. Περι' Μακαρίας τῆς τοῦ Ἡρακλέους. χκδ'. περι' τῆς τῶν Μάγων Συτικῆς
προγνώσεως. χκέ. περι' Μαίρας. χκς'. περι' Μαριανδηνῶ. χκζ'. περι' Μαρ-
πήσσης. χκη'. περι' Μαρσίου. χκθ'. περι' Μαυσωλοῦ τοῦ Καρός. χκί. περι' Με-
γάρας τοῦ Ἡρακλέους. χκἀ. περι' Μελάμποδος. χκβ'. περι' Μελεάγρου. χκγ'.
περι' Μεδούσης. χκδ'. περι' Μέμνονος. χκέ. περι' Μενουκίας. χκς'. περι' Μερόπης
καὶ Κλαιοθήρας. χκζ'. περι' Μετάβου. χκη'. περι' Μηδείας. χκθ'. περι' Μίδου
τοῦ χρυσομανοῦς. χκί. περι' Μίθρου κολάσεως. χκἀ. περι' Μίλωνος τοῦ Κροτω-
νιάτου. χκβ'. περι' Μίνως. χκγ'. περι' Μορμούς. χκδ'. περι' Μολιονίδων. χκέ.
περι'

Cleombroto. 602, de Cornuto. 603, de Cratete. 604, de Critone.

605, De Ladone. 606, de Lacratide. 607, de Laconicis juvenibus, qui flagellis cædebantur. 608, de Lamia. 609, de Lampetia. 610, de Laodamia. 611, de Lapithis. 612, de Leucothea. 613, de Leucosia. 614, de Leone, sidere. 615, de Leda. 616, de Latona. 617, de Lino. 618, de Deabus supplicationum præsidibus. 619, de Locro. 620, de Lygdamide, qui Dianæ templum exussit. 621, de Lynceo. 622, Quare Apollo dicatur Lycegenes? 623, de Lyra sidere.

Rhetores.

624, De Lacharete Rhetore. 625, de Leone Alabandensi. 626, de Leona. 627, de Luciano. 628, de Lolliano. 629, de Lycurgo. 630, de Lyfia.

Poëta.

631, De Leschide Poëta. 632, de Leucone. 633, de Lino. 634, de Lysimacho. 635, de Lysippo.

Grammatici.

636 De Luperco Grammatico. 637, de Lynceo.

Philosophi.

638, De Leone Philosopho. 639, de Lesbonacte. 640, de Longino. 641, de Lampria Historico. 642, de Lyco.

643, De Macaria Herculis filia. 644, de Magorum ex extis divinatione. 645, de Mæra, sive cane, sidere cælesti. 646, de Mariandeno. 647, de Marpeffa. 648, de Marsya. 649, de Mausolo Care. 650, de Megara Herculis. 651, de Melampode. 652, de Meleagro. 653, de Medusa. 654, de Memnone. 655, de Menœceo. 656, de Meropa & Clæothera. 657, de Metabo. 658, de Medea. 659, de Mida aurum insano more sitiente. 660, de Mithrae pœna. 661, de Milone Crotoniate. 662, de Minoë. 663, de Mormone. 664, de Molionidibus. 665, de Parcis. 666, de Musis. 667,

περὶ τῶν Μοιρῶν. χξγ'. περὶ τῶν Μουσῶν. χξζ'. περὶ Μυστηρίων τῶν ἐν Ἐλευσίτι τῆς Ἀττικῆς. χξή. περὶ Μυρμιδόνων. χξθ'. περὶ Μύρρας.

Ἱστορικοί.

χό. Περὶ Μαρσίου τοῦ Ἱστορικοῦ. χοά. περὶ Μαναίχμου. χοβ'. περὶ Μενάνδρου.

Ἱατροί.

χογ'. Περὶ Μαρκέλλου τοῦ Ἱατροῦ. χοδ'. περὶ Μενεκράτους. χοέ. περὶ Μέτωνος.

Φιλόσοφοι.

χοστ'. Περὶ Μεναίχμου. χοζ'. περὶ Μαξίμου τοῦ Τυρίου. χοή. περὶ Μαξίμου τοῦ Ἡπειρώτου. χοθ'. περὶ Μαρίνου. χπ'. περὶ Μουσανίου. χπά. περὶ Μυροῦς.

Ῥήτορες.

χπβ'. Περὶ Μαίωρος τοῦ Ῥήτορος. χπγ' περὶ Μάλχου. χπδ'. περὶ Μαρκέλλου. χπέ. περὶ Μαρψίου. χπστ'. περὶ Μελησέρμου. χπζ'. περὶ Μελίτου. χπή. περὶ Μεάνδρου. χπθ'. περὶ Μητροφάνους. χς'. περὶ Μινουκίανου.

Ποιηταί.

χςά. Περὶ Μάγνητος τοῦ Κωμικοῦ. χςβ'. περὶ Μελαμππίδου. χςγ. περὶ Μενάνδρου. χςδ'. περὶ Μενελάου. χςέ. περὶ Μενίππου. χςστ'. περὶ Μεσοιμήδους. χςζ'. περὶ Μεταγένους. χςή. περὶ Μιμνέρμου. χςθ'. περὶ Μησιμάχου. ψ'. περὶ Μορσίμου. ψά. περὶ Μουσαίου. ψβ'. περὶ Μυίας. ψγ'. περὶ Μυροῦς ψδ'. περὶ Μυρτίλου.

Γραμματικοί.

ψέ. Περὶ Μυθαίου τοῦ Γραμματικοῦ. ψς'. περὶ Μόσχου.

N.

ψζ'. Περὶ Ναπάκου. ψή. περὶ Ναρκίσσου. ψθ'. περὶ τῆς γινόμενης τιμῆς τῶ Νείλω παρὰ τῶν Ἀιγυπτίων. ψί. περὶ Νεοπτολέμου. ψιά. περὶ Νηλέως. ψιβ'. περὶ Νηρέως. ψιγ'. περὶ Νηρηίδαν. ψιδ'. περὶ Νιόβης. ψιέ. περὶ Νυμφῶν.

Φιλόσοφοι.

ψισ'. Περὶ Νεοκλείους τοῦ φιλοσόφου. ψιζ'. περὶ Νικολάου τοῦ Περιπατητικοῦ. ψιή. περὶ Νικομάχου τοῦ Σταγειρίτου. ψιθ'. περὶ Νουμηνίου.

Ἱατροί.

ψκ'. Περὶ Νικάνδρου τοῦ Ἱατροῦ. ψκά. περὶ Νικομάχου τοῦ Ἱατροῦ. ψκβ'. περὶ Νύμφιδος τοῦ Ἱστορικοῦ.

Ῥήτο-

de Mysteriis Eleufiniis Atticae. 668, de Myrmidonibus. 669, de Myr-
rha.

Historici.

670, De Marfya Historico. 671, de Menaechmo. 672, de Menandro.

Medici.

673, De Marcello Medico. 674, de Menecrate. 675, de Metone.

Philosophi.

676, De Menaechmo. 677, de Maximo Tyrio. 678, de Maximo Epiro-
ta. 679, de Marino. 680, de Mufonio. 681, de Myrone.

Rhetores.

682, De Majore Rhetore. 683, de Malcho. 684, de Marcello. 685, de
Marfia. 686, de Melefermo. 687, de Melito. 688, de Menandro. 689,
de Metrophane. 690, de Minuciano.

Poëtae.

691, De Magnete Comico. 692, de Melanippide. 693, de Menandro.
694, de Menelao. 695, de Menippo. 696, de Mefimede. 697, de Meta-
gene. 698, de Mimnermo. 699, de Mæfimacho. 700, de Morsimo.
701, de Mufaeo. 702, de Myia. 703, de Myrone. 704, de Myrtilo.

Grammatici.

705, De Mytheco Grammatico. 706, de Moscho.

707, De Nannaco. 708, de Narciffo. 709, de cultu, quo Ægyptii Ni-
lum afficiunt. 710, de Neoptolemo. 711, de Neleo. 712, de Nerco. 713,
de Nereidibus. 714, de Niobe. 715, de Nymphis.

Philosophi.

716, De Neocle Philosopho. 717, de Nicolao Peripatetico. 718, de Ni-
comacho Stagirita. 719, de Numenio.

Medici.

720, De Nicandro medico. 721, de Nicomacho medico. 722, de Nym-
phide Historico.

Ῥήτορες.

ψκγ'. Περὶ Νεάνθους τοῦ Ῥήτορος. ψκδ'. περὶ Νικαγόρου. ψκέ. περὶ Νικολάου τοῦ Ῥήτορος. ψκστ'. περὶ Νικολάου τοῦ Σοφιστοῦ. ψκζ'. περὶ Νικοστράτου.

Ποηταί.

ψκή. Περὶ Ναυσικράτους τοῦ Κωμικοῦ. ψκθ'. περὶ Νεοφῶντος. ψλ'. περὶ Νέστορος. ψλά. περὶ Νικομάχου. ψλβ'. περὶ Νικοστράτου. ψλγ'. περὶ Νικίφρονος. ψλδ'. περὶ Νικοκάρητος. ψλέ. περὶ Νόννου. ψλστ'. περὶ Νικάνορος τοῦ Γραμματικοῦ.

Ο.

ψλζ'. Περὶ Ὀδυσσεύς. ψλή. περὶ Οἰδίποδος. ψλθ'. περὶ Οἰνομάου. ψμ'. περὶ Οἰώνης. ψμά. περὶ Οἰστῦ τοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ. ψμβ'. περὶ Ομφάλης. ψμγ'. περὶ Ονειρομανθείας. ψμδ'. περὶ Οἰωνιστικῆς. ψμέ. Διὰ τί ὁ ὄνος ἐν τῷ οὐρανῷ τιμᾶται; ψμστ'. περὶ Ὀρέστου. ψμζ'. περὶ Ὀριδος τοῦ ἐν οὐρανῷ. ψμή. περὶ Ὀρφέως. ψμθ'. περὶ Ὀσίριδος. ψν'. περὶ Ὀφιούχου. ψνά. περὶ Ὀρφέως τοῦ Νικονάου καὶ τῶν ἄλλων. ψνβ'. Ὅτι ὁ Ὀμηρος Ἀιγύπτιος καὶ περὶ τῆς ἐν Ἀρκαδία τελευτῆς αὐτοῦ.

Π.

ψηγ'. Περὶ Παλαμίδους. ψιδ'. περὶ Παλλαδίου. ψιέ. περὶ Παλλάδος. ψιστ'. περὶ Παϊός. ψιζ'. περὶ Πανδάρου. ψιή. περὶ Πανδάρου. ψιθ'. περὶ Παυδίου. ψξ'. περὶ Πανδώρας. ψξά. περὶ Παρθένου τῆς ἐν οὐρανῷ. ψξβ'. περὶ Πάριδος. ψξγ'. περὶ Πασιφάης. ψξδ'. περὶ Πατρόκλου. ψξέ. Διὰ τί Πατρώος ὁ Ζεὺς καὶ ὁ Ἀπόλλων καλεῖται; ψξστ'. περὶ Πέλοπος. ψξζ'. περὶ Περικλυμένου. ψξη. περὶ Περσέως. ψξθ'. περὶ Περσεφόνης. ψό. περὶ Πηγάσου. ψοά. περὶ Πηλέως. ψοβ'. περὶ Πλειάδων. ψογ'. περὶ Πολυβότου. ψοδ'. περὶ Πολυγνώτου. ψοέ. περὶ Πολυζήλου. ψοστ'. περὶ Πολυξένης. ψοζ'. περὶ Πολυφήμου. ψοή. περὶ Ποσειδῶνος. ψοθ'. περὶ Πριάμου. ψπ'. περὶ Πριάπου. ψπά. περὶ Πρέκνης. ψπβ'. περὶ Πρόκριδος. ψπγ'. περὶ τοῦ Προμηθεύς. ψπδ'. περὶ Πρύλιδος. ψπέ. περὶ Πρωτέως. ψπστ'. περὶ Πυθίας. ψπζ'. περὶ Πειρίθους καὶ Θησέως. ψπή. περὶ Παλαιφάτου τοῦ Ἱστορικοῦ. ψπθ'. περὶ Πausανίου. ψρ'. περὶ Πολέμωνος τοῦ Ἰλίου. ψρά. περὶ Πολυβίου. ψρβ'. περὶ Πυλάδου τῆς Ἰταλικῆς ὀρχήσεως εὐρετοῦ, καὶ περὶ ὀρχήσεων καὶ διὰ τί οἱ ἐρῶντες μετὰ χεῖρας ἀνθη καὶ μῆλα φέρουσιν;

Ῥήτο-

Rhetores.

723, De Neanthe Rhetore. 724, de Nicagora. 725, de Nicolao Rhetore.
726, de Nicolao Sophista. 727, de Nicostrato.

Poëtae.

728, De Nauficrate Comico. 729, de Neophonte. 730, de Nestore. 731,
de Nicomacho. 732, de Nicostrato. 733, de Nicophrone. 734, de Nicoca-
rete. 735, de Nonno. 736, de Nicanore Grammatico.

737, De Ulyffe. 738, de Oedipode. 739, de Oenomaο. 740, de Oeno-
ne. 741, de Sagitta, sidere. 742, de Omphale. 743, de divinatione è
fomniis. 744, de auspiciis sive divinatione ex avibus. 745, Quare asinus in
cælo colatur? 746, de Oreste. 747, de Avi, sidere in cælo. 748, de Or-
pheo. 749, de Osiride. 750, de Ophiucho sidere. 751, de Orpheo Niconao
& aliis. 752, Quod Homerus sit Ægyptius, & de ejus morte in Arca-
dia.

753, De Palamede. 754, de Palladio. 755, de Pallade. 756, de Pane.
757, de Pandare. 758, de Pandaro. 759, de Pandione. 760, de Pandora.
761, de Virgine, sidere in cælo. 762, de Paride. 763, de Pasiphaë. 764,
de Patroclo. 765, Quare Jupiter & Apollo vocetur πατερῶος? 766, de Pelo-
pe. 767, de Periclymene. 768, de Perseo. 769, de Proserpina. 770, de
Pegaso. 771, de Peleo. 772, de Pleiadibus. 773, de Polyboto. 774, de
Polygnoto. 775, de Polyzelo. 776, de Polyxena. 777, de Polyphemo.
778, de Neptuno. 779, de Priamo. 780, de Priapo. 781, de Procne.
782, de Procride. 783, de Prometheo. 784, de Prylide. 785, de Proteo.
786, de Pythia. 787, de Pirithoo & Theseo. 788, de Palæphato Historico.
789, de Pausania. 790, de Polemone Iliensi. 791, de Polybio. 792, de
Pylade saltationis Italicæ inventore, ac de saltationibus, & quare ab amantibus
flores & mala manibus gestentur?

Rheto-

Ῥήτορες.

ψγγ'. Περὶ Παλλαδίου τοῦ Ῥήτορος. ψγδ'. περὶ Παγκρατίου τοῦ Σοφιστοῦ.
 ψγε' περὶ Παύλου τοῦ Τυρίου. ψγστ'. περὶ Παύλου τοῦ Γερμίτου. ψγζ'. περὶ Παυ-
 σαίου τοῦ Σοφιστοῦ. ψγη'. περὶ Περικλέους. ψγθ'. περὶ Πέτρου τοῦ Μαγίστρου.
 ω. περὶ Πολέμωτος. ωα'. περὶ Πολυδεύκους. ωβ'. περὶ Πολκαίνου. ωγ'. περὶ Πο-
 λυκράτους. ωδ'. περὶ Ποσειδανίου τοῦ Ὀλβιοπολίτου. ωε'. περὶ Ποτάμωνος. ωστ'.
 περὶ Παλίονος. ωζ'. περὶ Πάλου. ωη'. περὶ Πρίσκου. ωθ'. περὶ Προαιρεσίου. ωι'.
 περὶ Προκοπίου. ωια'. περὶ Πρωταγόρου τοῦ Ἀβδηρίτου. ωιβ'. περὶ Πυθίου. ωιγ'.
 περὶ Παλαμήδους.

Ποιηταί.

ωιδ'. Περὶ Παλαιφάτου τοῦ Ποιητοῦ. ωιέ. περὶ Παμπρεπίου. ωις'. περὶ
 Πανολβίου. ωιζ'. περὶ Πανυάσιδος. ωιη'. περὶ Παρθενίου τοῦ Νικαέως. ωιθ'. περὶ
 Παρθενίου τοῦ Χίου. ωκ'. περὶ Πεισάνδρου. ωκα'. περὶ Πίγρητος. ωκβ'. περὶ Πι-
 δάρου. ωκγ'. περὶ Πλάτωνος τοῦ Κωμικοῦ. ωκδ'. περὶ Πολυεύκτου. ωκέ. περὶ
 Πολυζήλου. ωκστ'. περὶ Ποσιδίππου. ωκζ'. περὶ Πτολεμαίου τοῦ Κυθηρίου.

Γραμματικοί.

ωκή. Περὶ Παλαμήδους τοῦ Γραμματικοῦ. ωκθ'. περὶ Παλαιφάτου τοῦ Γραμμα-
 τικοῦ. ωλ'. περὶ Παμφίλου τοῦ Γραμματικοῦ. ωλα'. περὶ Πωλίωτος. ωלב'. περὶ
 Πτολεμαίου τοῦ Γραμματικοῦ.

Φιλόσοφοι.

ωλγ'. Περὶ Παμφίλης τῆς Φιλοσόφου. ωλδ'. περὶ Παμφίλου τοῦ Φιλοσόφου.
 ωλέ. περὶ Παναιτίου. ωλστ'. περὶ Πάππου τοῦ Ἀλεξανδρέως. ωλζ'. περὶ Παρμενί-
 δου. ωλή. περὶ Παύλου τοῦ Φιλοσόφου. ωλθ'. περὶ Περιάνδρου. ωμέ. περὶ Περσαίου.
 ωμά. περὶ Πιττακοῦ. ωμβ'. περὶ Πλάτωνος. ωμγ'. περὶ Πλουτάρχου. ωμδ'.
 περὶ Πλωτίου. ωμέ. περὶ Πολέμωνος. ωμστ'. περὶ Πόλλητος. ωμζ'. περὶ Πορφυ-
 ρίου. ωμή. περὶ Ποσειδανίου. ωμβ'. περὶ Ποτάμωνος. ων'. περὶ Προδίκου. ωνά.
 περὶ Πρόκλου τοῦ Στωικοῦ. ωνβ'. περὶ Πρόκλου τοῦ Λυκίου. ωνγ'. περὶ Πτολε-
 μαίου τοῦ Κλαυδίου, ἐν ᾧ καὶ περὶ καταγωγῆς τῆς ἀρχῆς τοῦ γένους τῶν Πτολε-
 μαίων, καὶ διαδοχῆς τῶν βασιλευσάτων. ωνδ'. περὶ Πυθαγόρου, καὶ τῶν Πυθαγορι-
 κῶν κυάμων. ωνέ. περὶ Πύρρωνος.

ωις'.

Rhetores.

793, De Palladio Rhetore. 794, de Pancratio Sophista. 795, de Paulo Tyrio. 796, de Paulo Germino. 797, de Pausania Sophista. 798, de Pericle. 799, de Petro Magistro. 800, de Polemone. 801, de Polluce. 802, de Polyæno. 803, de Polycrate. 804, de Posidonio Olbiopolita. 805, de Potamone. 806, de Polione. 807, de Polo. 808, de Prisco. 809, de Proxresio. 810, de Procopio. 811, de Protagora Abderitano. 812, de Pythio. 813, de Palamede.

Poëtae.

814, De Palæphato Poëta. 815, de Pamprepio. 816, de Panolbio. 817, de Panyaside. 818, de Parthenio Nicæno. 819, de Parthenio Chio. 820, de Pisandro. 821, de Pigrete. 822, de Pindaro. 823, de Platone Comico. 824, de Polyeuſto. 825, de Polyzelo. 826, de Posidippo. 827, de Ptolemæo Cytherio.

Grammatici.

828, De Palamede Grammatico. 829, de Palæphato Grammatico. 830, de Pamphylo Grammatico. 831, de Polione. 832, de Ptolemæo Grammatico.

Philosophi.

833, De Pamphile Philosophæ. 834, de Pamphilo Philosopho. 835, de Panætio. 836, de Pappo Alexandrino. 837, de Parmenide. 838, de Paulo Philosopho. 839, de Periandro. 840, de Perseo. 841, de Pittaco. 842, de Platone. 843, de Plutarcho. 844, de Plotino. 845, de Polemone. 846, de Pollete. 847, de Porphyrio. 848, de Posidonio. 849, de Potamone. 850, de Prodico. 851, de Proclo Stoico. 852, de Proclo Lycio. 853, de Claudio Ptolemæo, & de origine atque genealogia Ptolemæorum Regum Ægypti, eorumque successione. 854, de Pythagora & Pythagoricis fabis. 855, de Pyrrhone.

P.

ωπζ'. Περὶ τῆς Ῥίας καὶ τῶν Κορυβαίων καὶ τῶν ἐκλομῶν τῶν Φρυγῶν. ωπζ'. περὶ Ῥήτου. ωπη. περὶ Ῥοιῦς. ωπθ. περὶ Ῥηγίνου τοῦ Γραμματικοῦ. ωξ. περὶ Ῥιατοῦ τοῦ Γραμματικοῦ. ωξά. περὶ Ῥούφου τοῦ Ἱατροῦ.

Σ.

ωξβ'. Περὶ Σαλμωνέως καὶ τῶν ἐκ τῆς βύρσης βροίῶν. ωξγ'. περὶ Σαρδαναπάλου. ωξδ'. περὶ Σαρπηδότος. ωξέ. περὶ Σειρήνων. ωξς'. περὶ Σεμέλης. ωξζ'. περὶ Σεσογνώσιδος. ωξη. περὶ Σιβυλλῶν. ωξθ'. περὶ Σινάπης. ωό. περὶ Σισύφου. ωοά. περὶ Σκεδάσου, καὶ τῶν θυγατέρων αὐτοῦ. ωοβ'. περὶ Σκύλλης ἐν ᾧ καὶ περὶ τῶν ἀλοκότων Θηρίων. ωογ'. περὶ Στυμφαλίδων ὀρνίθων. ωοδ'. περὶ Στυγός. ωοέ. περὶ Σφίγγος τῆς Καδμείας. ωος'. περὶ Στράτιδος τοῦ Ἱστορικοῦ.

Ῥήτορες.

ωοζ'. Περὶ Σαβίνου τοῦ Ῥήτορος. ωοη. περὶ Σαλουστίου τοῦ Σοφιστοῦ. ωοθ. περὶ Σαραπίωνος τοῦ Ἀλεξανδρείας. ωοπ'. περὶ Σιβυλίου. ωοπά. περὶ Σιρικίου. ωοπβ'. περὶ Σκοπελιανοῦ. ωοπγ'. περὶ Σωπάτρου.

Ἱατροί.

ωοπδ'. Περὶ Σαλουστίου τοῦ Ἱατροῦ. ωοπέ. περὶ Σωρανοῦ τοῦ Ἱατροῦ.

Ποηταί.

ωοπς'. Περὶ Σανυρίωνος τοῦ Κωμικοῦ. ωοπζ'. περὶ Σαπφοῦς. ωοπή. περὶ Σιβύλλης τῆς Ἐρυθραίας καὶ τῶν λοιπῶν. ωοπθ'. περὶ Σιμωνίδου. ωοφ'. περὶ Σοφοκλέους. ωοφα. περὶ Σωπάτρου. ωοφβ'. περὶ Σωσικλέους. ωοφγ. περὶ Σωτάδου τοῦ Κρητός. ωοφδ'. περὶ Σωτηρίχου. ωοφε. περὶ Σωφίλου. ωοφς'. περὶ Σώφρονος. ωοφζ'. περὶ Σπινθάρου. ωοφη. περὶ Στησιχόρου. ωοφθ'. περὶ Στράτιδος. ωοφ). περὶ Στράτωνος.

Γραμματικοί.

ωοφά. Περὶ Σελεύκου τοῦ Γραμματικοῦ. ωοφβ'. περὶ Σερήνου. ωοφγ'. περὶ Σημοῦ. ωοφδ'. περὶ Σιμμίου τοῦ Ῥοδίου. ωοφε. περὶ Σωσιβίου. ωοφς'. περὶ Σωτηρίδου.

Φιλόσοφοι.

ωοφζ'. Περὶ Σέξτου τοῦ φιλοσόφου. ωοφη. περὶ Σιλβατοῦ. ωοφθ'. περὶ Σιμμίου τοῦ Θηβαίου. ωοφι. περὶ Σόλωνος. ωοφιά. περὶ Στίλποτος. ωοφιβ'. περὶ Στράβωνος. ωοφιγ'. περὶ Στράτωνος. ωοφιδ'. περὶ Συνεσίου. ωοφιέ. περὶ Συριανοῦ. ωοφισ'. περὶ Σώφρονος. ωοφισζ'. περὶ Σωκράτους. ωοφιη. περὶ Σωτάδου τοῦ Ἀθηναίου. ωοφιβθ.

856, De Rhea & Corybantis, & Phrygum exfectionibus. 857, de Rhefo. 858, de Rhocone. 859, de Rhegino Grammatico. 860, de Rhiano Grammatico, 861, de Rufo Medico.

862, De Salmono & fulminibus è corio. 863, de Sardanapalo. 864, de Sarpedone. 865, de Sirenibus. 866, de Semele. 867, de Sefonchofide. 868, de Sibyllis. 869, de Sinope. 870, de Sisypho. 871, de Scedafo ejusque filiabus. 872, de Scylla & monstrosis animalibus. 873, de Stymphalidibus auibus. 874, de Styge. 875, de Sphinge Cadmea. 876, de Strattide Historico.

Rhetores.

877, De Sabino Rhetore. 878, de Sallustio Sophista. 879, de Serapione Alexandrino. 880, de Sibyntio. 881, de Siricio. 882, de Scopeliano. 883, de Sopatro.

Medici.

884, De Sallustio Medico. 885, de Sorano Medico.

Poëta.

886, De Sannyrione Comico. 887, de Sapphone. 888, de Sibylla Erythræa ac reliquis. 889, de Simonide. 890, de Sophocle. 891, de Sopatro. 892, de Soficle. 893, de Sotade Cretenfi. 894, de Sotericho. 895, de Sophilo. 896, de Sophrone. 897, de Spintharo. 898, de Stefichora. 899, de Strattide. 900, de Stratone.

Grammatici

901, De Seleuco Grammatico. 902, de Sereno. 903, de Semo. 904, de Simmia Rhodio. 905, de Sosibio. 906, de Soteride.

Philosophi.

907, De Sexto Philosopho. 908, de Silvano. 909, de Simmio Thebano. 910, de Solone. 911, de Stilpone. 912, de Strabone. 913, de Stratone. 914, de Synefio. 915, de Syriano. 916, de Sophrone. 917, de Socrate. 918, de Sotade Athenienfi.

Τ.

:)θ. Περὶ Ταυιάλου. :)κ. περὶ τῆς τῶν Ταύρων ξυνοκτονίας. :)κά. περὶ Ταύρου τοῦ καταστερισθέντος. :)κβ. περὶ Τελαμῶτος. :)κγ. περὶ Γέννου, ἀφ' οὗ Τέτεδος. :)κδ. περὶ Γηλεβοῶν. :)κέ. περὶ Γηλεμάχου. :)κς. περὶ Γηλέφου. :)κζ. περὶ Τιτωνοῦ. :)κή. περὶ Τιτάνων. :)κθ. περὶ Τιτυοῦ. :)λ. περὶ Γληπτολήμου. :)λα. περὶ Τράγων τῶν Μενδησίων. :)λβ. περὶ Τριπτολέμου. :)λγ. περὶ Τρίτωνος. :)λδ. περὶ Τρώος, ἐξ οὗ ἡ Τροία ἐπωνομάσθη, καὶ περὶ τῆς ἀλώσεως αὐτῆς, καὶ τῆς τῶν Τρώων γενεαλογίας, καὶ τῆς τῶν καταλειπτῶν κατανήσεως, ἐξ ἧν κατὰγεται καὶ ἡ τῶν Ῥωμαίων ἀρχή. :)λέ. τῶν Τρώων βασιλείων γενεαλογία καὶ καταγωγή τῶν Ῥωμαίων. :)λς. περὶ Τρωίλου. :)λζ. περὶ Τροφωίου. :)λη. περὶ Τυροῦς. :)λθ. περὶ Τυρωέως τοῦ Γίγατος· ἀφ' οὗ καὶ ὁ τὸ χρυσοῦν δέρας φυλάσσειν δράκων ἐγεγόνει.

Υ.

:)μ. Περὶ τῶν Ὑάδων νυμφῶν. :)μά. περὶ Ὑακίνθου. :)μβ. περὶ Ὑδρας. :)μγ. περὶ Ὑλα.

Φ.

:)μδ. Περὶ Φαιθούσης. :)μέ. περὶ Φαέθουτος. :)μς. Πόθεν καὶ πῶς οἱ Φαίακες ἐγενήθησαν; :)μζ. περὶ Φαίδρας. :)μή. περὶ Φαλάριδος. :)μθ. περὶ Φαλλῶν. :)ν. περὶ Φάνητος. :)νά. περὶ Φάωνος. :)νβ. περὶ Φερέκλου. :)νγ. περὶ Φιλαιτίου. :)νδ. περὶ Φιλοξένου τοῦ δουλιχοδείρου. :)νε. περὶ Φημίου. :)νς. περὶ Φινέως. :)νζ. περὶ Φοινδάμαντος. :)νή. περὶ Φόρκυτος καὶ τῶν θυγατέρων αὐτοῦ. :)νθ. περὶ Φορμίωνος. :)ξ. περὶ Φρίξου· ἐν ᾧ καὶ γενεαλογία αὐτοῦ τε καὶ πάντων τῶν ἐξ αὐτῆς τῆς ρίζης ἀναβλαστισάντων Ἑρώων. :)ξά. περὶ Φρύιδος τοῦ κιθαρωδοῦ. :)ξβ. περὶ Φρυώνθου. :)ξγ. περὶ τῆς Φρυγῶν ἐκτομῆς. :)ξδ. περὶ Φυλέως. :)ξε. περὶ Φυλάκου.

Ἱστορικοί.

:)ξς. Περὶ Φερεκίδου τοῦ Ἱστορικοῦ. :)ξζ. περὶ Φιλίππου. :)ξη. περὶ Φλέγωνος. :)ξθ. περὶ Φυλάρχου.

Ῥήτορες.

:)ο. Περὶ Φιλίππου τοῦ Ῥήτορος. :)οά. περὶ Φιλίσκου τοῦ Μιλησίου :)οβ. περὶ

919, De Tantalò. 920, de Tauris Hospites maſtantibus. 921, de Tauro inter ſidera relato. 922, de Telamone. 923, de Tenno, à quo Tenedus. 924, de Telebois. 925, de Telemacho. 926, de Telepho. 927, de Titono. 928, de Titanibus. 929, de Tityo. 930, de Tleptolemo. 931, de Mendefiis capris. 932, de Triptolemo. 933, de Tritone. 934, de Troe, à quo Troja denominata, & de urbis ejus exciſione, ac de genealogia Trojanorum & exciſioni ſuperſtitum fatiſ, à quibus etiam Republ. Romanorum. 935, Trojanorum Regum genealogia, & quomodo Romani inde deſcendant. 936, de Troilo. 937, de Trophonio. 938, de Tyrone. 939, de Typhoë Gigante, à quo Draco cuſtos aurei velleriſ.

940, De Nymphis Hyadibus. 941, de Hyacintho. 942, de Hydra. 943, de Hyla.

944, De Phaetufa. 945, de Phaëthonte. 946, Unde & quomodo Phæaces nati fuerint? 947, de Phædra. 948, de Phalaride. 949, de Phalliſ. 950, de Phanete. 951, de Phaone. 952, de Pherecle. 953, de Philoetio. 954, de Philoxeno gruiſ collum ſibi optante. 955, de Phemio. 956, de Phineo. 957, de Phoenodamante. 958, de Phorcyne & filiabuſ ejuſ. 959, de Phormione. 960, de Phrixo, ubi etiam genealogia illiuſ & omnium Heroum, qui ex eadem ſtirpe propullularunt. 961, de Phrynide cytharoedo. 962, de Phrynonda. 963, de Phrygum exciſione. 964, de Phyleo. 965, de Phylaco.

Historici.

966, De Pherecyde Historico. 967, de Philippo. 968, de Phlegonte. 969, de Phylarcho.

Rhetores.

970, De Philippo Rhetore. 971, de Philifco Mileſio. 972, de Philo-

περὶ Φιλοστράτου. ζ)ογ'. περὶ Φιλίστου τοῦ Ναυκρατίτου. ζ)οδ'. περὶ Φρυγίχου τοῦ Βιθυνοῦ.

Γραμματικοί.

ζ)οε'. Περὶ Φιλῆτου τοῦ Γραμματικοῦ. ζ)οστ'. περὶ Φιλίσκου τοῦ Ἀιγινήτου. ζ)οζ'. περὶ Φιλοξέου. ζ)οη'. περὶ Φίλωνος. ζ)οθ'. περὶ Φιλαγρίου τοῦ Ἡπειρώτη.

Φιλόσοφοι.

ζ)π'. Περὶ Φαίδωνος τοῦ Φιλοσόφου. ζ)πά. περὶ Φερεκύδου. ζ)πβ'. περὶ Φιλοσόφου. ζ)πγ'. περὶ Φίλωνος. ζ)πδ'. περὶ Φωκυλίδου. ζ)πέ. περὶ Φερεκράτους τοῦ Ἀθηναίου. ζ)πς'. περὶ Φιλεταίου. ζ)πζ'. περὶ Φιλήμαντος τοῦ Συρακουσίου.

Ποιηταί.

ζ)πη'. Περὶ Φιλίππου τοῦ Κωμικοῦ. ζ)πθ'. περὶ Φιλίσκου. ζ)ς'. περὶ Φιλιστίωνος. ζ)ςα'. περὶ Φιλοκλέους. ζ)ςβ'. περὶ Φιλοξέου τοῦ Λυρικοῦ. ζ)ςγ'. περὶ Φιλωνίδου. ζ)ςδ'. περὶ Φιλλυλίου. ζ)ςε'. περὶ Φόρμου. ζ)ςς'. περὶ Φρυγίχου τοῦ Τραγικοῦ. ζ)ςζ'. περὶ Φοινικίδου.

Χ.

ζ)ςη'. Περὶ τῆς Χαλδαίων ἀστρονομίας. ζ)ςθ'. περὶ Χάρητος τοῦ τὸν Κόλοσσον κατασκευάσαντος· καὶ τίς, καὶ πότε αὐτὸν καθεῖλεν; α. περὶ τῶν Χαρίτων. α.α. περὶ Χαρικλοῦς καὶ Φιλύρας. α.β. περὶ Χαρύβδειας. α.γ. περὶ Χείρωνος τοῦ Κελλαύρου. α.δ. περὶ Χιμαίρας. α.ε. περὶ Χρυσήιδος. α.ς'. περὶ Χρυσῆς σειρᾶς. α.ζ'. περὶ τοῦ Χρυσομάλλου δέρατος. α.η. περὶ Χρύσης. α.θ. περὶ τῶν Χρυσῶν μύλων.

Ἱστορικοί.

α.ι. Περὶ Χάρωνος τοῦ Λαμφακηνοῦ Ἱστορικοῦ. α.ια. περὶ Χάρωνος τοῦ Καρχηδονίου. α.ιβ'. περὶ Χάρωνος τοῦ Ναυκρατίτου.

Ποιηταί.

α.ιγ'. Περὶ Χαιρήμονος τοῦ Κωμικοῦ. α.ιδ'. περὶ Χιονίδου. α.ιε'. περὶ Χριστοδώρου τοῦ Ποιητοῦ. α.ις'. περὶ Χριστοδώρου τοῦ Θηβαίου. α.ιζ'. περὶ Χοιρίλλου τοῦ Ἀθηναίου. α.ιη. περὶ Χάρακος τοῦ Φιλοσόφου. α.ιθ'. περὶ Χρυσίππου. α.ιχ'. περὶ Χείρωνος τοῦ Ἴκτροῦ.

α.ια.

Philostrato. 973, de Philisto Naucratica. 974, de Phrynicho Bithyno.

Grammatici.

975, De Phileta Grammatico. 976, de Philisco Ægineta. 977, de Philoxeno. 978, de Philone. 979, de Philagrio Epirota.

Philosophi.

980, De Phædone Philosopho. 981, de Pherecyde. 982, de Philosopho. (conf. *Suidam* in Φιλόσοφος.) 983, de Philone. 984, de Phocylide. 985, de Pherecrate Atheniensi. 986, de Philetæro. 987, de Philemone Syracusio.

Poëtae.

988, De Philippo Comico. 989, de Philisco. 990, de Philistione. 991, de Philocle. 992, de Philoxeno Lyrico. 993, de Philonide. 994, de Philyllio. 995, de Formo. 996, de Phrynicho Tragico. 997, de Phoenicide.

998, De Chaldæorum astronomia. 999, de Charete, qui Colossum fecit, & quis eundem everterit, ac quo tempore? 1000, de tribus Gratiis. 1001, de Charicle & Philyra. 1002, de Charybde. 1003, de Chirone Centauro. 1004, de Chimæra. 1005, de Chryseide. 1006, de aurea catena. 1007, de aureo vellere. 1008, de Chryse. 1009, de malis aureis.

Historici.

1010, De Charone Lampfaceno Historico. 1011, de Charone Carthaginiensi. 1012, de Charone Naucratica.

Poëtae.

1013, De Chæremone Comico. 1014, de Chionide. 1015, de Christodoro Poëta. 1016, de Christodoro Thebano. 1017, de Choerilo Atheniensi. 1018, de Charace Philosopho. 1019, de Chrylippo. 1020, de Chirone Medico.

Ψ.

ακά. Περὶ Ψαμυτίχου.

Ω.

ακβ'. Περὶ Ὠγύγου. ακγ'. περὶ Ὠκεανοῦ. ακδ'. περὶ τῶν Ὠρῶν. ἀκεί. περὶ Ὠριέως. ακε'. περὶ Ὠριθυίας. ακζ'. περὶ Ὠρίωνος. ἀκή. περὶ Ὠτου καὶ Ἐριάλτου.

XXVIII.

Περὶ ἸΠΠΑΡΧΙΑΣ.

Ἐθνήθη [51] τοῖς λόγοις (τοῦ Κράτητος) καὶ ἡ ἀδελφὴ τοῦ Μητροκλέους, Ἰππαρχία. Μαρωνῆται [52] δ' ἦσαν ἀμφότεροι καὶ ἦρα τοῦ Κράτητος [53] καὶ τῶν λόγων καὶ τοῦ βίου, οὐδενὸς τῶν μιστευομένων ἐπιστρεφόμενης, οὐ πλούτου, οὐκ εὐγενείας, οὐ κάλλους· ἀλλὰ πάντα ἦν Κράτης αὐτῇ· [54] καὶ δὴ καὶ ἠπείλει τοῖς γονεῦσιν ἀναιρήσειν αὐτήν, εἰ μὴ τούτῳ δοθείη. Κράτης μὲν οὖν παρακαλούμενος ὑπὸ τῶν γονέων αὐτῆς ἀποτρέψαι τὴν παιδα, πάντα ἐποίει· καὶ τέλος μὴ πείθων, ἀναστὰς καὶ ἀποθέμενος τὴν ἑαυτοῦ σκευὴν ἀνδίκως αὐτῆς, [55] ἔφη· Ὁ μὲν συμφίος οὗτος· ἡ δὲ κτῆσις αὐτῆ· πρὸς ταῦτα βουλευού, οὐδὲ γὰρ ἔσεισθαι κοινωνός, εἰ μὴ καὶ τῶν αὐτῶν ἐπιτηδευμάτων γενηθείης. Ἐίλετο ἡ παῖς, καὶ ταῦτόν ἀναλαβοῦσα σχῆμα συμπεριέει τάνδρῃ, καὶ ἐν τῷ φανερῷ συνεγίνετο, [56] καὶ ἐπὶ τὰ

[51] *Diogenes Laertius* lib. VI. segm. 96-98.[52] Maronea est urbs Thracie. Sed quando de *Hipparchia*, quæ ex urbe Maronea fuit, sermo est, non abs re fuerit forsitan hoc loco observare, urbem Maroneam etiam fuisse appellatam *Hipparchiam*, ut videre est in epistola *Diogenis* ad cives ejus urbis. *Menagius*.[53] *Arrianus* ad *Epirotum* III. 22. Ἀλλὰ Κράτης ἔγνω· περίσασίν μοι λέγεις ἐξ ἔρωτος γενημένην, γυναῖκα τιθεῖς ἄλλον Κράτητα. *At Crates uxorem duxit. Rem mihi parvas amoris occasione faciam, & mulierem singularem, quæ alter Crates esset. De Cratetis amore & nuptiis existit Pet. Petiti, Philosophi & Doctoris Medici, Poema titulo**Κυρογαμία*· quo nomine festum Cynici celebrabant in memoriam earum nuptiarum, ut est apud *Clementem Alexand.* Strom. IV. 19. pag. 523. *Menagius*.[54] Proverbialis loquendi mollis. *Lucianus*: Καὶ σωτήρ, καὶ εὐεργέτης, καὶ πάντα ἦν ἐγώ. *Is. Casaub.*Alter Crates dicitur *Arriano* dicto loco. *Menagius*.[55] *Apulejus* Florid. II. pag. 229. ed. Lugd. Bat. 1523. 8. *Adesque is (Crates) cupiebat, ut virgo nobilis, spretis junioribus ac ditioribus pro is, ultro eum sibi optaverit. Cumque intersparium Crates retulisset, quod erat aucto gibbere, peramque cum baculo & pallium humi posuisset, eamque suppellectilem sibi esse*

1021, De Psammyticho.

1022, de Ogyge. 1023, de Oceano. 1024, de Horis. 1025, de Oricio. 1026, de Orithyia. 1027, de Orione. 1028, de Oto & Ephialto.

XXVIII.

De HIPPARCHIA.

Capta quoque (*Cratetis*) sermonibus est *Hipparchia*, Metroclis soror. Maronitae autem erant ambo. Amabat vero Cratetis vitam atque verba, neque ulla omnino procorum excellentia potuit avelli, non opibus, non nobilitate, non pulchritudine, sed haec omnia ipsi Crates erat: parentibusque minabatur seipsam, nisi huic traderetur, necaturam. Cum igitur Crates à parentibus puellae rogaretur, uti ab hoc illam proposito averteret, postquam egit omnia, nec persuasit, exurgens, omni sua supellectile ante illius oculos exposita; Hic, sponsus, haec ejus possessio est, ad haec delibera. Neque enim esse nostri confors poteris, nisi eadem studia attigeris. Elegit continuo puella, sumptoque illius habitu una cum viro circumibat, & congregiebatur in aperto, atque ad
cœnas

esse puellae prostitueretur, eamque formam, quam viderat; proinde sedulo consulere, ne post querelae causam caperet; enimvero Hipparche conditionem accepit. Jamdudum sibi propositum satis; & satis consultum respondit; neque ditiosem maritum, neque formosiorum utriusque gentium posse invenire; proinde duceret, quo liberet. Duxit Cynicus in porticum; ibidem in loco celebri, coram luce clarissima accubuit; coramque virginem immisit, paratam pari confidentia; ni Zeno proxima palliastri, circumstantis coronae obtatu magistrum in secreto defendisset.

[56] *Sextus Empiricus Pyrrhonicarum Hypotyp. lib. III. cap. 24. legm. 200. Καὶ τὴν Δημοσίαν γυναικὶ μίσησθαι, καίτοι παρ' ἡμῶν ἀίχρον εἶναι*

δοκοῦν, ὅτι τισὶ τῶν Ἰουδαίων ἐν ἀίχρον εἶναι νομίζεται μίσησθαι ἢ ἀδίατόως δημοσίαν, καθάπερ καὶ περὶ τῆς εἰσοσίτου Κράτητος ἀκκρόταται. Huc spectat, quod ait Lactantius de falsa Sap. III. 15. Nam quid ego de Cynicis loquar? quibus in propositulo coire cum conjugibus mos fuit. Quid mirum? si à canibus, quorum vitam imitantur, etiam vocabulum nomenque traxerunt. Adde locum Theodoretii Serm. XII. de vita activa Tom. IV. Opp. pag. 671. A. Menagius.

De Indis hoc idem tradidit *Sextus Empiricus* lib. I. legm. 148. & de Cratete lib. I, legm. 153. *Pyrrhon. Hypotyp.* Vide etiam *Petitii Lexicon in Hipparchia & Moshniens.*

τὰ δῖπνα ἀπῆι [57] ὅτε καὶ πρὸς Λυσίμαχον [58] εἰς τὸ συμπόσιον ἦλθεν ἐνθα Θεόδωρον τὸν ἐπίκλην Ἄθειον ἐπήλεγξε, σόφισμα προτείναςα τοιοῦτον· Ὁ ποιῶν Θεόδωρος, [59] οὐκ ἂν ἀδικεῖν λέγοιτο, οὐδ' Ἰππαρχία ποιῶσα τοῦτο, ἀδικεῖν λέγοιτ' ἂν. Θεόδωρος δὲ τύπλων ἑαυτὸν, οὐκ ἀδικεῖ· [60] οὐδ' ἄρα Ἰππαρχία, Θεόδωρον τύπλουςα, ἀδικεῖ. Ὁ δὲ πρὸς μὲν τὸ λεχθῆν οὐδὲν ἀπήντησεν, ἀνέσυρε [61] δ' αὐτῆς θοιμάτιον. Ἄλλ' οὔτε κατεπλάγη Ἰππαρχία, οὔτε διαταράχθη ὡς γυνή. Ἄλλὰ καὶ ἐιπόντος αὐτοῦ αὐτῆ· [62]

Τίς [63] τὰς παρ' ἰσοῖς ἐκλιποῦσα κερκίδας;

Ἐγὼ, Φησὶν, εἰμὶ, Θεόδωρε· ἀλλὰ μὴ κακῶς σοι δοκῶ βιβηλεῦσθαι περὶ ἑμαυτῆς, εἰ τὸν χρόνον, ὃν ἔμελλον ἰσοῖς προσαναλώσειν, τοῦτον εἰς παιδείαν κατεχρησάμην; καὶ ταῦτα μὲν καὶ ἄλλα μυρία τῆς φιλοσόφου. Φέρεται δὲ τοῦ Κράτητος βιβλίον Ἐπιστολαί, [64] ἐν αἷς ἄριστα φιλοσοφεῖ, τὴν λέξιν ἔστιν ὅτε παραπλησίως Πλάτωνι. Γέγραφε καὶ Τραγωδίας ὑψηλότατον ἐχούσας φιλοσοφίας χαρακτῆρα· οἷον ἔστι κακείνο·

Ἄουχ

[57] Id insolens in Græcia, ubi in convivium non adhibebatur mater familias, nisi propinquorum. Verba sunt *Cornelii Nepotis* in præfat. *Menagius*.

[58] Macedonum Regem, qui *Demetrio Poliorcetae* successit. *Aldobrand*.

[59] Meminit & *Suidas* in Ἦσθ, ubi hunc locum descripsit: Ἰππαρχία ἦσθ τῶν λόγων Κράτητῳ, ἡδυνὸς ἄλλου ὀπηρεζομένη πρᾶγματῳ ἥτις εἰς συμπόσιον ἐλθούσα σὺν Κράτητι, Θεόδωρον τὸν Ἄθειον ἠλέγξεν, σόφισμα προτείναςα τοιοῦτον· Ὁ ποιῶν Θεόδωρῳ, οὐκ ἂν ἀδικεῖν λέγοιτο, ἢ Ἰππαρχία ποιῶσα τοιοῦτο, ἀδικεῖν λέγοιτο ἂν. Θεόδωρῳ τύπλων ἑαυτὸν οὐκ ἀδικεῖ· ἢ Ἰππαρχία Θεόδωρον τύπλουςα ἀδικεῖ. Ὁ δ' ἄρα πρὸς τὸ λεχθῆν οὐκ ἀπήντησεν, ἀνέσυρε δ' αὐτῆς τὸ ἱμάτιον.

[60] Hoc vero jam non, tam ut Cynica, quam ut Peripatetica mulier, dixisse videtur; quippe *Aristoteles* in V. Ethic. cap. 11. in ea videtur esse sententia, ut existimet, neminem sibi ipsi injuriam facere posse;

quam enim quisque sibi facit injuriam, hanc sibi volens imponit: nemo autem volens afficitur injuria. *Aldobrand*.

[61] Ἀνασύρειν ita accipe, ut supra in *Stilpone*: ἢ ἀνασύρας αὐτῆς τὴν κῆπον ἰδεάσατο. & in *Diogenes Cyn.* εἰ δὲ ἀνασυρέμενον δάξει, πότερον γυνή ἐστίν, ἢ ἀνὴρ. *Casaubonus*.

Gallice diceremus: *il luy levo. la jure*, vide nos supra ad *Diogenem* & ad *Stilponem*. *Menagius*.

[62] Lege: ἀλλὰ καὶ ἐιπὼν αὐτῆ, αὐτὴ ἐστίν. *Casaubonus*.

Mire hic variant Codices. *Suidas*, qui hunc locum respexit in Θεόδωρῳ, ita habet: οὗτῳ εἶπε πρὸς Ἰππαρχίαν τὴν γυναῖκα Κράτητῳ, αὐτὴ ἐστίν ἢ τὰς πρὸς ἑαυτὴν ἐκλιποῦσα κερκίδας, καὶ τείβωνα φορέσα. Codex *Regius* & *Palatinus*: ἀλλὰ καὶ ἐιπὼν αὐτῆ αὐτῆ, αὐτὴ ἐστίν ἢ τὰς παρ' ἰσοῖς, &c. Codex *Sambuci*: καὶ ἐιπὼν αὐτῆ αὐτῆ.

Τῆ-

cœnas proficiscébatur. Quo tempore & ad Lyfimachum ad convivium venit: ubi & *Theodorum*, cognomento impium, coarguit, sophisma hujusmodi objiciens: Quod faciens *Theodorus* injuste agere non diceretur, id Hipparchia si faciat, facere injuste non dicetur. *Theodorus* autem se ipsum feriens injuste non agit; nec igitur *Hipparchia* *Theodorum* caedens injuste agit. Tum ille ad id quidem minime respondit, sed ejus pallium attraxit. Sed neque territa neque turbata est Hipparchia, ut mulier, verum dicente sibi illo:

Radios reliquit hæc apud telas suos?

Sum equidem, inquit, illa, *Theodore*, sed num tibi male de me ipsa statuisse videor, si tempus, quod in telis consumptura eram, disciplinæ potius impendi? Hæc & alia innumera de philosophante fœmina dicuntur. Fertur & *Cratetis* epistolarum liber, in quibus praeclare philosophatur. Stylus ipse sæpe *Platoni* similis videtur. Scripsit & *Tragœdias*, altissimo philosophiæ stylo, quale illud est:

Non

Τὴν τὰς παρ' ἰσοῖς ἐκλιπῦσα κερκίδας.

Fuit & lectio altera annotata hujus Codicis; nimirum hæc: αὐτίσιν ἢ τὰς, ex qua *Theod. Canterus* Var. Lect. lib. I. cap. 6. legendum existimabat: ἀλλὰ καὶ ἰπὸν] αὐτῆ αὐτῆ εἶν'

Ἡ τὰς παρ' ἰσοῖς ἐκλιπῦσα κερκίδας.

Cui emendationi assentitur *Casaubonus*, & ipse ei lubens quoque assentior. Est autem versus *Euripidis* ex *Bacchis* v, 1231, ubi *Agave* sic *Cadmum* patrem alloquitur:

Πάτερ, μέγιστον καμπάσαι πάρεσί σοι,
Πάντων ἀείσας θυγατέρας σπείρουσι μακρῶ
Θνητῶν ἀπάσας ἵππον, ἐξόχως δ' ἐμὲ,
Ἡ τὰς παρ' ἰσοῖς ἐκλιπῦσα κερκίδας,
Ἐἰς μείζον ἤκω, θήρας ἀγρεύων χερσῶν.

*Pater, maxime gloriari licet tibi,
Quod generis filias longe præstantissimas*

*Mortalium: omnes dico, præcipue vero me,
Quæ juxta telas relictis radiis,
Ad majora veni, seras ut vener manibus.*

Menagius.

[63] Γρ. Τὴν τὰς παρ'. *H. Steph.*

[64] Exstant hodie *Cratetis* Epistolæ quædam sed supposititiæ. Sed quorsum ista hoc loco de *Cratete*, de quo sermo non est, & in cujus vita de ejus epistolis nihil *Laërtius*: putarim *Laërtium* scripsisse, φέρεται ὅτι τὸν Κράτητα βιβλίον Ἐπιστολαί. Ita ut hæc ad *Hipparchiam* referantur. Ad quam etiam referri debet, quod sequitur: γέγρασσι καὶ Τραγωδίας etc. Et postea ubi scriptum est: ἐπιλιύτῃσι ἢ γηραιῶσι, καὶ ἐτάσῃ ἐν Βοιωτία, legendum quoque existimarim: ἐπιλιύτῃσι ἢ γηραιά. Sed præter Epistolas alia *Hipparchiam* scripsisse, discimus ex *Suida* in Ἰσπαρχία. *Menagius.*

Hipparchia tragœdias scripsisse videtur *Delrioni* (in *Syntagmate* *Tragœdiæ* lat. Part. I. pag. 26.) ni fallor

Ὅυχ εἰς πάτρας μοι πύργος, οὐ μία γέγη,
 Πάσης δὲ χέρσιν καὶ πόλισμα καὶ δόμος
 Ἐτοιμος ἡμῖν ἐνδαιτᾶσθαι πάρα.

Ἐτελεύτησε δὲ γηραιὸς [65] καὶ ἐτάφη ἐν Βοιωτία.

XXIX.

Ἰππαρχία, [66] ἀδελφὴ Μητροκλέους τοῦ Κυνηκοῦ, Μαρωνεῖτις, φιλόσοφος Κυνηκῆ, γυνὴ Κράτητος τοῦ Κυνηκοῦ, ὅς ἦν Ἀθηναῖος, [67] Βρύωνος μαθητῆς τοῦ Ἀχαιοῦ, ἢ ὡς τινες, Διογένης. Ἐγραψε φιλοσόφους ὑποθέσεις, καὶ τινὰ ἐπιχειρήματα καὶ προτάσεις πρὸς Θεόδωρον τὸν ἐπικληθέντα Ἀθεον. Ἠκμασει ἐπὶ τῆς ριά Ὀλυμπιάδος.

XXX.

Μέμνημαι [68] καὶ Κυνηκῆς τινος. Ἰππαρχία δὲ ἐκαλεῖτο, ἢ Μαρωνεῖτις, ἢ Κράτητος γυνὴ ἐφ' ἣ καὶ τὰ Κυνογάμια [69] ἐν τῇ Ποικίλῃ ἐτέλεστο.

XXXI.

Ἀγωγῇ [70] ἔθος ἀνιτίθεται ὅταν οἱ μὲν πολλοὶ ἄνθρωποι ἀναχωροῦντες μιγνύωνται ταῖς ἑαυτῶν γυναιξί, ὁ δὲ Κράτης τῇ Ἰππαρχίᾳ δημοσίᾳ.

XXXII.

Κράτητι [71] ὁ πῖθος ἤρκεσεν εἰς οἰκῆσιν, καὶ γαμετὴν ἔχοντι τὴν καλὴν Ἰππαρχίαν.

XXXIII.

Τοῦ πάθους [72] ἐπαναγάνους, (Κράτης) Ἰππαρχίαν τὴν Μαρωνεῖτιν δημοσίᾳ ἔγγυε, καὶ τὰ κυνογάμια ἐν τῇ Ποικίλῃ ἐτέλεσεν, ἔρρωσθαι πολλὰ φράσας τῇ ὑφηγορίᾳ τῶν λόγων.

XXXIV.

fallor propter locum *Laërtii* lib. VI. scđ. 98. sed qui de *Cratete* accipiendus, non de *Hipparchia*, licet ad hanc referre malit etiam *Menagius* in suis ad *Laërtium* notis. *Fabricius* Biblioth. Gr. lib. II. cap. 19. pag. 680. ed. 2.

[65] De *Cratetis* morte hæc accipienda videntur, ut & præcedentia de *Tragedia*, *Hipparchiæ* vitæ

adtexta. Vide hic *Annotationes* *Æg. Menagii*. Mer. Cataubonus.

[66] *Suidæ* Lexicon in *Ἰππαρχία* Tom. II. p. 139. ed. Cantabr.

[67] *Θησαῖος*. legendum esse, non *Ἀθηναῖος*, monet *Menagius* ad *Laërtii* lib. VI. scđm. 85 & 98.

[68]

*Non turris una, nec casa una patriæ
Mibi est, sed universæ arces terra, & domus
Parata nobis mansio & cœnacula.*

Obiit vetulus, atque in Bœotia sepultus est.

XXIX.

Hipparchia, soror Metroclis Cynici, Maronitis, Philosopha Cynica, uxor Cratetis Cynici, qui fuit Atheniensis, Brysonis Achæi discipulus, vel, (ut alii tradunt) Diogenis. Scripsit philosophica quædam; item argumentationes nonnullas, & quæstiones ad Theodorum, cognomento Atheum. Floruit Olympiade CXI.

XXX.

Memini autem etiam Cynicæ cujusdam, Hipparchia autem vocabatur, Maronitis, uxor Cratetis, propter quam in Pœcile quoque celebrata fuere Cynogamia.

XXXI.

Instituto consuetudo opponitur, ut quum vix quisquam reperiat, qui non secedat congressurus cum uxore, Crates tamen cum Hipparchia in publico congregiatur.

XXXII.

Crateti domum idoneam præbuit dolium, quamvis pulchram Hipparchiam uxorem habenti.

XXXIII.

Libidine insurgente, (Crates) Hipparchiam Maronitidem propalam duxit uxorem, & Cynicas nuptias in Varia porticu celebravit, magnificis illis suis dictis vale dicens.

XXXIV.

[63] *Clemens Alexandr. Strom. lib. IV. cap. 19. pag. 523.*

[69] Rectius *Κυνογαμία* Theodoretus, inquit in indice græco *Sylurgus*. *Suidas* in *Κρότης* *Γήμας* δ' *Ἰσπαρχίαν*, τὴν *Μαρωεΐτιν*, *κυνογαμίαν* τὸν *γάμον* ἐκάλεσε. *Tatianus* non procul à principio *Orat. in Græcos*: *Τ. ε* γὰρ ἀν' ἑμαυτοῦ τὸ *Κράτητος* *κυνογαμία*. Ubi Cl. Editor Oxoniensis recte substituit *κυνογαμία* *Potterus*.

[70] *Sextus Empiricus Pyrrhoniæ Hypotypot. lib. I. cap. 14. segm. 153.*

[71] *Simplius* in *Comment. in Epicteti Enchiridion* cap. 46. pag. 242. ed. *Londin.*

[72] *Theodoretus Serm. XII. de vita activa Tom. IV. Opp. pag. 671. A.*

XXXIV.

"Ἡθην [73] Ξενοκράτης διάδοχος Σπευσίππῃ καὶ Πλάτωνος, Κράτης καὶ Διογένῃς Κυνικοὶ, καὶ Ἰππαρχία Κράτητος γυνὴ Φιλόσοφος.

XXXV.

Ἀντιπάτρου [74]

εἰς Ἰππαρχίαν.

Ἵουχί [75] βαθυζώνων [76] Ἰππαρχία ἔργα γυναικῶν,

τῶν δὲ κυνῶν [77] ἐλόμαν ῥωμαλέον βίοτον.

Ἵουδέ μοι ἀμπεχόναι περονήτιδες, οὐ βαθύπεπλος

Ἔυμαρις, [78] εὐ λιπόων [79] ἔυαδὲ κεκρύφαλος·

Ἵουδας δὲ σκίπτωσι συνέμπορος, ἄ, τε σιωδῶς

Δίπλαξ, καὶ κοίτας βλῆμα χαμαιλεχέος.

Ἵαμμι δὲ Μαιναλίας κρέσων βίος ἦν Ἀταλάντας, [80]

τόσσον, ἔσον σοφία κρέσπον ὀριδρομίας.

[73] *Georgius Syncellus* in *Chronographia* ad Olymp. CVII pag. 260. A. ed. Paris.

[74] *Anthologia* Epigrammatum Græcorum lib. III. cap. 12. epigr. 52.

Hoc epigramma non est *Antipatri Sidonii*, sed *Macedonii*, qui magni *Alexandri* temporibus vixit, cui etiam libros suos obtulit. Est autem scriptum in *Hipparchiam* *Metroclis* Philosophi sororem, quæ & ipsa desertis sæmineis negociis philosophiæ disciplinis se tradidit, & *Crateti*, cujus vitam maxime amabat,

nupsit. De qua plura apud *Laërtium* & *Suidam*.

[75] *Hug. Grotii* interpretatio:

Non ego feminei mores Hipparchia sexus,

Sed mare sum fortes corde secuta canes.

Nec placuit pallam substringens fibula, non pes

Vinctus, & unguentis oblita vitta mihi;

Sed baculus, nudique pedes, quæque artibus hæret

Diplois, inque locum dura cubilis humus.

Manalia tanto potior mea vita puella,

Quanto venari, quam sapuisse, minus.

[76]

XXXIV.

Xenocrates Speusippi, qui Platonis, successor, Crates & Diogenes Cynici, & Hyparchia Cratetis uxor philosophiæ doctrina præstabant..

XXXV.

Antipatri,

in Hipparchiam.

Nondum profundas zonas habentium Hipparchia opera mulierum;

Cynicorum vero elegi virilem vitam.

Neque mihi fibulata indumenta, nec laxa palla

Facilis, non nitidum placuit reticulum,

Humus vero baculo comes, & conveniens

Duplicata vestis, & cubilis casus humilis.

Nobis vero Mænalix melior vita erat Atalantæ,

Tantum, quantum sapientia melior venatione.

[76] *Homerus* *Il.* *δ'*. v. 590. & *Odyss.* *γ'*. v. 154. βαδουζώτες τε γυναῖκας.

[77] Cynicorum philosophorum, qui κύνες pun- cupantur. *Gregor.* τῶν κυνῶν τὸ λίχνον τε καὶ ἀγο- ραῖον. *Brodæus.*

[78] *Ἐυμαεῖς* etiam pro solea ponitur, quæ facile exui & indui potest. *Obſopseus.*

[79] Λιπαρὸν, χαλδόν, σιλβόν, ἔσοδμον. *Brodæus.*

[80] *Apollonii commentarius:* Ἀταλάνη Ἰάσο- ρος θυγάτηρ, ἢν ἔγνωμε Μελανίων ἑτίεσσι γὰρ ἔστιν ἢ Ἀργεία ἢ Σχοίνεως ἢν ἔγνωμεν Ἰσσομίδων. Μαίναλ' ἢ ὄρ' Ἀρχαδίας, ἐν ᾗ ἢ Ἀταλάνη δὴ γον ἀπὸ Μαανάλα τῆ Ἀρχαδίας. Porro hæc no- stra non tantum sagittandi peritia nobilitata est, sed etiam prima noctu bestiis infidias struxisse ab *Oppiano* memoratur. *Brodæus.*

XXXVI.

Περὶ ΥΠΑΤΙΑΣ.

*Exemplar (81) ab Hyratia, (82) quae philosophiam docebat
in Alexandria, ad Beatum Cyrillum
Archiepiscopum in diptychis. (83)*

Legens historias temporum, reperi factam Christi praesentiam ante annos centum quadraginta. (84) Fuerunt vero discipuli ejus, qui postea Apostoli nominati sunt, qui & post assumptionem ejus in caelos Christianam praedicavere doctrinam: qui simplicius quidem & absque omni curiositate superflua docuerunt, ita ut invenirent locum plerique gentilium, male intelligentes atque sapientes, hanc accusandi doctrinam, & instabilem nominandi. Quod enim dixit Evangelista, *Deum necesse vidit unquam* (Johan. I.) quomodo ergo, inquirunt, (dici-

XXXVII.

Τῆ φιλοσόφῳ Ὑπατίᾳ. (85)

Ἀυτὴν σε καὶ διὰ σε τοὺς μακαριωτάτους ἑταίρους ἀσπάζομαι, δέσποινα μακαρία, πάλαι μὲν ἀν' ἐγκαλίσεως, ἐφ' οἷς οὐκ ἀξιῶμαι γραμμάτων· νῦν δὲ οἶδα παρεωραμένος ὑφ' ἀπάντων ὑμῶν, ἐφ' οἷς ἀδικῶ μὲν οὐδὲν, ἀτυχῶ δὲ πολλά, καὶ ὅσα ἀνθρώπος ἀτυχῆσαι δύναται· ἀλλ' ἕπερ εἶχον ἐνηυγῆσαι ὑμετέροις ἐπιστολαῖς, καὶ μανθάνειν, ἐν οἷς διατρέβετε· πάσης δὲ ἐν ἀμείνοσίν ἐστε, καὶ καλλίονος πειρᾶσθε τοῦ δαίμονος· ἐξ ἡμισείας ἀν' ἐπραττον πονήρους, ἐν ὑμῖν εὐτυχῶν. Νῦν δὲ ἐν τι καὶ τοῦτο τῶν χαλεπῶν ἐστίν, ἃ με κατέληφεν· ἀπεστέρημαι μετὰ τῶν παιδίων καὶ τῶν φίλων, καὶ τῆς παρὰ πάντων εὐνοίας. Καὶ τὸ μέγιστον, τῆς θεοτάτης σε ψυχῆς

[81] Epistola illa exstat in Synodico contra tra-
gœdiam Irenaei, quae post *Christicum Lupum* edi-
dit Steph. Baluzius in Tom. I. Concilior. pag.
926. & Jo. Garnierius in *Actibus Theodoretii* p.
673. Epistolam integram etiam exhibet Menagius in
Historia mulierum philosopharum tom. 54. qui eam
Hyratia nomen mutari non dubitat. quemadmodum
nec Tillemontius Tom. XIV. Mem. Eccles. pag. 606.
Fabricius Biblioth. Gr. lib. V. cap. 22. §. 10. Vol.

VIII. pag. 220. not. x.

[82] Certum est eam floruisse eo tempore, quo S.
Cyrillus tenebat cathedram Alexandrinam. Sed eam
ex *Socrate* lib. VII. cap. 15. constat eam totis inter-
ruptionibus ac incendio consumptam fuisse ante quarto
Episcopatus Cyrilli, Honorio X. & Theodoro VI.
Consulibus, h. e. anno Christi CCCCXVI. exitium
autem Nestorii, cujus in his litteris mentionem facit
Hyra-

XXXVI.

De HYPATIA.

(dicitis) Deum fuisse crucifixum? Et aiunt: *Qui visus non est, quomodo affixus cruci? quomodo mortuus atque sepultus est?* Nestorius igitur, qui modo in exilio constitutus est, Apostolorum prædicationes exposuit. Nam discens ego ante longa pridem tempora, quod ille ipse duas naturas Christum sit confessus existere, ad eum qui hæc dixerat, inquam: Solutæ sunt gentilium quæstiones: Dico igitur sanctitatem tuam male fecisse, illi contraria sapiendo, synodum congregare, & absque conflictu dejectionem fieri præparasse. Ego vero adhuc paucis diebus ejusdem viri expositiones inspiciens, & Apostolorum prædicationes conferens, atque intra memet ipsam cogitans, quod bonum sit mihi fieri Christianam, digna effici spero dominici generatione baptismatis.

XXXVII.

Philosophiae Magistrae Hypatiae.

Tibi ipsi ac per te felicissimis sodalibus salutem dico, beata domina, olim quidem libenter criminaturus, quod nullis à vobis dignatus essem literis: jam vero video me à vobis omnibus contemni, pro eo, quod nihil quidem mali facio, in plerisque vero infortunatus sum, & quantum infortunatus quisquam esse potest. Verum si vestras literas accipere possem, ac istud intelligere, quonam in statu verseremini, (omnino vero secundiore utimini, ac meliorem genium experimini) dimidia ex parte duntaxat adversis premerer, in vobis beatus. Nunc vel hoc unum in iis malis est, quae mihi contigerunt: una cum liberis meis

etiam

Hypatia, ante annum CCCCXXXVI. non contigisse, valde credo hanc ejus epistolam ad Cyrillum esse notam ac supposititiam. Si ista argumenta spectasset Lupus, hac epistola usus non esset, ut exemplum poneret eorum, qui crucis ignominiam Deo indignam esse putantes, propterea animum habuerunt aversum à professione religionis Christianæ. *Baluzius*.

[83] Difficile est explicare, quid significant hæc

verba. Neque enim probabile est, epistolas ad Episcopos scriptas, præsertim ab iis, qui religioni Christi contrarii erant, in diptycha fuisse relatas. *Idem*.

[84] *Lupus* animadvertens sensum hujus loci esse imperiectum, sic interpolavit, *ante annos quater centum quadringenta*. Quod verum videri posset, si constaret, hanc epistolam esse legitimam. *Idem*.

[85] *Cyprianus* Epist. 10. pag. 172. Opp. ed. Petav.

χῆς, ἢ ἐγὼ μόνη ἑμαυτῷ ἐμμένειν ἤλπισα κρείττω καὶ δαιμονίας ἐπιηρίας, καὶ τῶν ἐξ ἐιμαρμένης ῥευμάτων.

XXXVIII.

Τῆ Φιλοσόφῳ. (86)

Ἐπιπλάττω πέπραγα πεινήρας, ὥστε ὑδροσκοπίῃ μοι (87) δεῖ· ἐπίταξον αὐτὸ χαλκευθῆναι τε καὶ συνωθηθῆναι (γρ. συνωσθῆναι, ἢ συνωθηθῆναι.) Σωλήν ἐστι κυλιηδρικός, αὐλοῦ καὶ σχῆμα καὶ μέγεθος ἔχων· οὗτος ἐπὶ τινος ἐυθείας δέχεται τὰς κατατομὰς, αἷς τῶν ὑδάτων τὴν ῥοπὴν (γρ. ῥοπήν) ἐξετάζομεν. Ἐπιπωματίζει γὰρ αὐτὸν ἐκ θατέρω κῶνος κατὰ θέσει ἴση ἐγκείμενος, ὡς εἶναι κοινὴν βάσιν ἀμφοῖν τοῦ κῶνος τε καὶ τοῦ σωλήνος. Ἄυτὸ δὴ τοῦτό ἐστι τὸ Βαρύλλιον. Ὅταν οὖν εἰς ὕδωρ καθῆς τὸν αὐλόν, ὀρθὸς ἐστήξει καὶ παρέξει σοι τὰς κατατομὰς ἀριθμῶν· αἱ δὲ τῆς ῥοπῆς (88) (γρ. ῥητῆς) εἰσι γνωρίσματα.

XXXIX.

Τῆ αὐτῆ. (89)

Κλινοπέτης ὑπηγόρευσα τὴν ἐπιτολὴν, ἣν ὑγιαίνουσα κομίσαίς, μήτηρ καὶ ἀδελφὴ καὶ διδάσκαλε, καὶ διὰ πάντων τούτων ἐνεργητικὴ καὶ ἅπαν ὅ,τι τίμιον καὶ πρᾶγμα καὶ ὄνομα. Ἐμοὶ δὲ τὰ τῆς σωματικῆς ἀσθενείας, ψυχικῆς αἰτίας ἐξῆπται· κατὰ μικρὸν με δαπανᾷ τῶν παιδίων τῶν ἀπελθόντων (γρ. παρελθόντων) ἢ μίμη. Μέχρις ἐκείνη ζῆν ἄξιον συνέσιον, μέχρις ἦν ἄπειρος τῶν τοῦ βίου κακῶν· εἶτα ὡσπερ ῥεῦμα ἐπισχεθὲν, ἀθρόον ἐρῆυη, καὶ μετέβαλεν ἡ γλυκύτης τοῦ βίου. Πausaίμην ἢ ζῶν, ἢ μεμνημένος τῶν υἱῶν τοῦ τάφου. Σὺ δὲ αὐτὴ τε ὑγιαίνουσα καὶ ἀσπασαί τούς μακαρίους ἐταίρους, ἀπὸ τοῦ πατρὸς Θεοτέκνου, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ Ἀθαλασίου ἀρξάμην, πάντας ἐξῆς· καὶ εἰ τις αὐτοῖς προσγέγονεν, ὡς εἶναι σοι
κατα-

(86) *Synesius* epist. 15. pag. 174. Opp.

(87) *Aquilegum* ἐργαλεῖον quoddam esse potius, quam *Clepsydræ* genus, ut vulgata *Lexica* perperam habent, existimaverim; neque enim *clepsydræ* in aquam demissa, sed in eas infusa potius aqua. Cuiusmodi vero illud fuerit, non satis capio. Apud *Ni-*

trivium lib. VIII. cap. 6. ubi de *aquarum* libratiōne, *Chorobates* ejusdem generis instrumentum non pauca hujus descriptionis habet. Nam inter cetera inter regulam & ancones compacta transversaria esse ait, quæ habent lineas ad perpendicularum recte descriptas, pendentiaque ex regula perpendiculara, in singulis partibus singula, quæ, cum regula fuerit collocata,

etiam & amicis & omnium benevolentia sum frustratus. Et quod caput est, divinissimae animae tuae, quam ego mihi solam permanfuram speraveram cum hac genii mei infestatione, tum hisce fatorum fluctibus superiorem.

XXXVIII.

Philosophiae magistrae.

Eo sum infortunii redactus, ut hydroscopio opus habeam; jube mihi fabricari ac coëmi. Tubulus est Cylindri figuram habens, tibiae magnitudine atque forma. Hic in una recta linea incisiones habet, quibus aquarum libramentum cognoscimus. Obturat enim illum altera ex parte conus, aequabili positura insertus, ita ut communis sit amborum basis, conici videlicet atque tubuli. Hoc ipsum est, quod Baryllium appellant. Jam cum tubulum in aquam deposueris, crectus subit, ut in eo incisiones facile numerare possis, ex quibus libramentum cognoscitur.

XXXIX.

Eidem.

Decumbens in lecto hanc epistolam dictavi, quam incolumis accipias precor, mater ac soror & magistra, & in his omnibus bene de me merita; & si qua alia res est appellatione honorifica. Mihi vero corporis imbecillitas ab animi aegritudine occasionem habet. Paulatim me conficit liberorum morientium recordatio. Eo usque vivere Synesium par erat, quousque vitæ malorum expers fuerit. Postea velut coërcitus torrens uno impetu decidit, mutataque vitæ omnis est jucunditas. Utinam aut vivere desinam, aut sepulchri liberorum meminisse. Tu vero & ipsa valeas, & beatos à me sodales saluta, à Theotecno patre & fratre Athanasio incipiens, deinceps universos: ac si quis ad eos accesserit, qui tibi ex animo sit. Me autem gratiam ei debere oportet
hoc

eaque tangent, æque ac pariter lineas descriptionis indicabunt libratam collocationem.

(88) Cod. Pet. & Mor. ῥητῆς, quod & in variis lectionibus Turneb. editionis legitur. In Petav. margine scholion erat, quod exoletis ac fugientibus literis, ut pleraque ejus codicis, legi omnino non poterat.

hæc duntaxat extudimus: ἐνταῦθα ἐν ἱμαίῳ ῥητὴν τὴν ὠρεν ἐκάλειπεν. Ex quibus videtur, quisquis ille est adnotator, hydroscopium de horologii genere, contra quam nos, accipere.

(89) Synesius epist. 16. pag. 175. Opp.

καταθύμιος ἐμὲ δὲ δεῖ χάριν ἐφείλειν αὐτῷ, διότι σοι καταθύμιός ἐστι κακῆϊνον ὡς φίλον φίλτατον ἄσπασαι παρ' ἐμοῦ. Τῶν ἐμῶν εἴ τί σοι μέλει, καλῶς ποιῆς· καὶ εἰ μὴ μέλει, οὐδὲ ἐμοὶ τοῦτο μέλει.

XL.

Τῇ Φιλοσόφῳ. (90)

Ἦχος ἔοικα πρᾶγμα ποιῆν ἄς παρείληφα φωνάς, ἀγτιδίδωμι, τὸν θαυμαστὸν Ἀλέξανδρον ἐπαινῶν παρά σοι.

XLI.

Τῇ Φιλοσόφῳ. (91)

Ἐἰ καὶ μὴ πάντα ὁ δαίμων ἀφελῆσθαι μου δύναται, ἀλλὰ βούλεται, ὅσα γε δύναται.

Ὅς μ' υἱῶν πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν ἔυνην ἔθηκεν. (92)

Ἀλλὰ τόγε προαιρεῖσθαι τὰ βέλτιλα καὶ τίθεσθαι τοῖς ἀδικουμένοις, οὐκ ἀφαιρήσεται· μὴ γὰρ δὴ καὶ τῆς γνώμης ἡμῶν κατισχύσει. Μισῶ μὲν οὖν ἀδικίαν· ἔξεστι γὰρ κωλύειν δὲ βουλομένη μὲν, ἀλλὰ καὶ τοῦτο τῶν ἀφαιρεθέντων ἐστὶ καὶ ὀίχεται καὶ τοῦτο πρὸ τῶν παιδίων.

Πάλαι ποτ' ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι.

Ἦν ὅτε καὶ γὰρ φίλος ὄφελος ἦν· καὶ σύ με ἐκάλεῖς ἀλλότριον ἀγαθὸν εἰς ἑτέρους, δαπανῶντα τῆν παρὰ τῶν μέγα δυναμένων αἰδῶ, καὶ ἦσαν ἐκεῖνοι χεῖρες ἐμαί· νυνὶ δὲ ἀπάντων ἔρημος ὑπολείπομαι, πλὴν εἴ τι σὺ δύνῃ· καὶ γὰρ δὴ καὶ σε μετὰ τῆς ἀρετῆς, ἀγαθὸν ἄσυλον ἀριθμῶ. Σὺ μὲν οὖν αἰεὶ καὶ δύνῃ καὶ δύναιο κάλλιστα χρωμένη τῷ δύνασθαι. Νίκαιος δὲ καὶ Φιλόλαος οἱ καλοὶ κάγαθοὶ νεανῖαι καὶ συγγενεῖς, ὅπως ἐπανέλθοιεν τῶν ἰδίων γενόμενοι κύριοι, πᾶσι μελέτω τοῖς τὰ σὰ τιμῶσι καὶ ἰδιώταις καὶ ἄρχουσι.

XLII.

(90) *Synesius* epist. 33. pag. 178. Ogr.

(91) *Synesius* epist. 80. pag. 218.

hoc ipso, quod ex animo tibi sit, & huic tanquam amico amicissimo à me salutem dicito. Mearum rerum si quid tibi curæ est, recte facis: sin nihil curæ est, neque mihi istud curæ est.

XL.

Philosophiæ magistræ.

Videor jam facere, quod Echo solet, quas voces accepi, refero, cum egregium illum Alexandrum apud te prædico.

XLI.

Philosophiæ magistræ.

Tametsi non omnia mihi eripere fortuna potest, vult tamen quæcunque potest:

Quæ natis me me oravit multisque bonisque.

Sed optima quæque velle & injuria oppressis adesse mihi nunquam eripiet: absit enim, ut animum quoque meum expugnet. Odi itaque injustitiam: hoc enim licet, prohibere autem vellem equidem; verum et hoc ex eorum genere est, quæ mihi erepta sunt; istudque ante liberos à me sublatum est:

Fortes fuerunt primitus Milefi.

Fuit tempus illud, cum ego amicis meis essem utilis, & tu me alienum bonum appellares, potentiorum scilicet in me observantia ad aliorum commodum abutentem. Erantque illi manus meæ, nunc omnibus destitutus relinquo, nisi tu quidpiam potes. Nam & te cum virtute in bonis deputo, quæ auferri nequeunt. Ac tu semper sane & potes plurimum & possis potestate tua quam honestissime utens. Nicaeus autem & Philolaus præstantissimi juvenes & cognati, quemadmodum rerum suarum domini revertantur, curæ sit omnibus, qui te observant & privatis & magistratibus.

XLII.

(92) *Hæmeri versus* Ιλ. χ'. v. 44.

XLII.

Τῇ Φιλοσόφῳ. (93)

Ἐὶ δὲ θανόντων περ καταλήθοντ' εἰν' αἶδαο, (94)

Ἄυτὰρ ἐγὼ κακέϊθι τῆς Φίλης Ὑπατίας μεμνήσομαι. Ἐγωγέ τοι τοῖς πάθεσι τῆς πατρίδος περιεχόμενος καὶ δυσχεραίνων αὐτὴν, ἐφ' οἷς ὄρῳ καθημέραν ὄπλα πολέμια, καὶ ἀποσφαττομένους ἀνθρώπους ὥσπερ ἱερεῖα, καὶ τὸν ἀέρα διεφθαρμένον ἔλκων ἀπὸ τῆς σήφews τῶν σωμάτων, καὶ αὐτὸς ἕτερα τοιαῦτα παθεῖν προσδοκῶν. Τίς γὰρ ἔυελπις, ἐν ᾧ καὶ τὸ περιέχον ἐστὶ κατηφέστατον, κατειλημμένον τῆσκιᾶ τῶν σαρκοφάγων ὄρνέων; ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τούτοις φιλοχωρῶν. Τί γὰρ καὶ πάθῳ Λίβυς ᾶν, καὶ ἐνταῦθα γενόμενος, καὶ τῶν πάππων τοὺς τάφους οὐκ ἀτίμης ὄρῳν; διὰ σέ μοι δοκῶ μόνην ὑπερόψεσθαι τῆς πατρίδος, καὶ λάβωμαι σχολῆς μεταιαστέυειν.

XLIII.

Ἦπὲρ (95) δὴ τούτων ἀπάντων σε κρίνουσαν περιμενοῦμεν. Καὶ μὲν ψηφίση προσοιστέον εἶναι, ῥήτορσιν ἅμα καὶ φιλοσόφοις ἐκκείσεται· τοὺς μὲν γὰρ ἦσει, τοὺς δὲ οἰήσει. Πάντως γε, εἰ μὴ παρά σου τῆς δυναμένης κρίνειν διαγεγράφεται. Ἐὶ δὲ μὴ φανέϊται σοι τῆς τῶν Ἑλλήνων ἀκοῆς ἄξιον, καὶ σὺ δὲ δήπου μετ' Ἀριστοτέλους πρὸ τοῦ Φίλου τὴν ἀλήθειαν θήσῃ, πυκνὸν καὶ βαθὺ σκότος ἐπηλυγάζεται, καὶ λήσεται τοὺς ἀνθρώπους λεγόμενον.

XLIV.

Ὅσακίς (96) ἂν ἐπίῳ τὸ σύγγραμμα, θαυμαστῆ τις περὶ ἐμέ διάθεσις γίνεται, καὶ τις ὁμφὴ με θεία περιχεῖται κατὰ τὴν ποίησιν. Ἐὶ δὲ μὴ μόνον τὸ πάθος ἐμοῦ καὶ περὶ ἕτερον δ' ἂν ταῦτα γένοιτο, σὺ καὶ τοῦτο μηνύσεις· σὺ γὰρ δὴ μετ' ἐμέ πρώτη τῶν Ἑλλήτων ἐηλεύξῃ.

XLV.

Νῦν (97) μὲν οὖν ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις Ἀιγυπῖος τρέφει, τὰς Ὑπατίας δεξαμένη γοιάς· αἱ δὲ Ἀθηναὶ πάλαι μὲν ἦν ἡ πόλις ἐστία σοφῶν, τὸ δὲ νῦν ἔχον, σεμνύουσιν αὐτὰς οἱ μελιττουργοί.

XLVI.

(93) *Synepisi* epist. 124. pag. 260.(94) *Homeri* versus Il. χ'. ver. 389.(95) *Excerpta ex Synepisi* epist. 153. prolixiore ad *Hyrtiam*, in qua duorum librorum à se scriptorum argumenta fusc recenset pag. 292. D. Opp.

(96)

XLII.

Philosophiae Magistrae.

Quodsi Erebo vita functorum oblivia tangant,

At ego illic vel carae potero meminisse Hypatiae. Ego, inquam, patriae malis circumfusus, ejusque pertaesus, cum hostilia in dies arma videam, & homines pecudum instar jugulatos, aëremque traham ex tabe corporum infectum, atque ipse consimilia quaedam propediem expectem. Quis enim bene sperare potest, cum & aëris ipsius tristissima sit facies, qui carnivorarum avium umbra subtexitur? & nihilominus inter hæc ei loco sim affixus: Quid enim possum, cum Afer sim, illic editus, & avorum non ignobilia sepulchra illic aspiciens? propter te unam patriam mihi aspernatus videor, & quamprimum otium suppetet demigraturus.

XLIII.

De iis omnibus tuum arbitrium expectabimus. Ac si quidem proferendum opus istud esse decreveris, oratoribus juxta atque philosophis proponetur. His enim voluptatem afferet, illis utilitatem; omnino, nisi à te, quae judicare potes, rejectum atque inductum fuerit; sin tibi Graecorum auribus indignum videatur, & cum Aristotele, amico veritatem antiquiorem habeas, alta densaque caligine obvolvatur, nec ulla inter homines de eo fiet mentio.

XLIV.

Quoties opus percurro, miro quodam modo afficior, & vox me quaedam, juxta Poëtas, divina circumsonat. Utrum vero non ita ego solus afficiar, sed idem etiam aliis contingat, mihi & illud significabis; tu enim post me prima omnium ex Graecis leges.

XLV.

Nunc itaque nostra aetate Ægyptus alit, que ab *Hypatia* sapientiae semina suscepit. Athenae vero quondam civitas fuit, Sapientum domicilium, nunc eas mellatores celebrant.

XLVI.

(96) Excerpta ex eadem epistola pag. 293. Opp.

(97) Excerpta ex *Synesi* Epist. 135. ad Fratrem, pag. 272. Opp.

XLVI.

Ἵπατία (98) ἡ Θέωνος τοῦ Γεωμέτρου θυγάτηρ, τοῦ Ἀλεξανδρείας φιλοσόφου, καὶ αὐτὴ φιλόσοφος, καὶ πολλοῖς γνῶριμος γυνὴ Ἰσιδώρου τοῦ φιλοσόφου. "Ἡκμασεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἀρκαδίου. "Ἐγραψεν ὑπόμνημα εἰς Διοφάντην τὸν Ἀστρονομικόν. Κανόνα εἰς τὰ Κωνικά. Ἀπολλωνίῳ ὑπόπτημα. (99) "Αὐτὴ διεσπάσθη παρὰ τῶν Ἀλεξανδρέων, καὶ τὸ σῶμα αὐτῆς ἐνυβρισθὲν καθ' ὅλην τὴν πόλιν διεσπάρη. Τοῦτο δὲ πέποιθε διὰ φθόνον καὶ τὴν ὑπερβάλλουσαν σοφίαν, καὶ μάλιστα εἰς τὰ περὶ ἀστρονομίαν· ὡς μὲν τινες ὑπὸ Κυρίλλου· ὡς δὲ τινες διὰ τὸ ἔμφυτον τῶν Ἀλεξανδρέων θράσος καὶ τσασιῶδες· πολλοῖς γὰρ καὶ τῶν κατ' αὐτοὺς Ἐπισκόπων τοῦτο ἐποίησαν· τὸν Γεόργιον σκόπει καὶ τὸν Προτέριον. "Αὐτὴ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ ἐγεννήθη, καὶ ἀνετράφη, καὶ ἐπαιδεύθη. Τὴν δὲ φάσιν γενναιοτέρα τοῦ πατρὸς οὖσα, οὐκ ἠρκέσθη τοῖς διὰ τῶν μαθημάτων παιδεύμασιν ὑπὸ τῷ πατρὶ, ἀλλὰ καὶ φιλοσοφίας ἤψατο ἄλλης οὐκ ἀγεννῶς. Περιβαλλομένη γὰρ τρίβωνα ἡ γυνὴ, καὶ διὰ μέσου τοῦ ἄστεως ποιομένη τὰς προόδους, ἐξηγεῖτο δημοσίᾳ τοῖς ἀκροῖσθαι βουλομένοις ἢ τὸν Πλάτωνα, ἢ τὸν Ἀριστοτέλην, ἢ τὰ ἄλλου ὅτου δὴ τῶν φιλοσόφων. Πρὸς δὲ τῷ διδασκαλικῷ καὶ ἐπ' ἄκρον ἀναβᾶσα τῆς πρακτικῆς ἀρετῆς, δικαία τε καὶ σώφρων γεγοῦναι, διετέλει παρθένος, οὕτω σφόδρα καλὴ τε οὖσα καὶ εὐειδὴς, ὥστε καὶ ἐρασθῆναι τινὰ αὐτῆς τῶν προσφοιτῶντων· ὁ δὲ οὐχ ὅπως τὴν κρατεῖν τοῦ ἔρωτος, ἀλλ' αἰσθησὶν ἤδη παρείχετο καὶ αὐτῇ τοῦ παθήματος· οἱ μὲν οὖν ἀπαιδεῦτοι λόγοι φασὶ, διὰ μουσικῆς αὐτὸν ἀπαλλάξαι τῆς νέσου τὴν Ἵπατίαν· ἡ δὲ ἀλήθεια διαγέλλει, πάλαι μὲν διεφθορέναι τὰ μουσικῆς· αὐτὴν δὲ προνεγκάμενιν τι τῶν γυναικείων ῥακῶν καὶ κατ' αὐτοῦ βαλλομένην, καὶ τὸ σύμβολον ἐπιδείξασαν τῆς ἀκαθάρτου γενέσεως, τούτου μέντοι, φάναι, ἱρᾶς, ὡ νεαίσκε, καλοῦ δὲ οὐδενός· τὸν δὲ ὑπ' ἀισχύτης καὶ θάμβους τῆς ἀσχήμονος ἐπιδειξέως διατραπήναι

τε

(98) *Suidas* in Ἵπατία Tom. III. pag. 533 sq. ed. Cantabr.

Ἀστρονομικὸν κανόνα· εἰς τὰ κωνικά Ἀπολλωνίῳ. *Kusterus*.

Totum hunc articulum ex vita *Isidori à Damascio* conscripta depromptum esse non dubito. *Kusterus*.

Scripta Hypatiz, quæ universa interciderunt, *Suidas* commemorat hæc tria: Ἵπόμνημα εἰς Διόφαντον, *Commentarium in Diophantum*, cujus *Arithmeticum* opus adhuc habemus, & de quo dixi lib. IV. c. 22. Ἀστρονομικὸν κανόνα, *Canonem Astronomicum*; εἰς

(99) Locum hunc sic scribendum & distinguendum esse cenſeo: Ἐγραψεν ὑπόμνημα εἰς Διοφάντην

22. Ἀστρονομικὸν κανόνα, *Canonem Astronomicum*; εἰς

XLVI.

Hypatia, Theonis Geometræ, Alexandrini Philosophi, filia, & ipsa Philosopha, & multis nota; uxor Isidori Philosophi. Floruit sub Arcadio Imperatore. Scripsit commentarium in *Diophantis* Astronomicum canonem; in *Conica Apollonii*. Hæc autem dilacerata fuit ab Alexandrinis, & corpus ejus cum ludibrio per totam urbem disjectum. Hoc autem ei accidit propter invidiam & excellentem sapientiam, & præcipue, propter eximiam Astronomiæ peritiam; ut quidam tradunt, à *Cyrillo*: vel, ut alii, quod Alexandrini natura essent audaces & ingenio ad seditionem proclivi. Nam multos etiam Episcoporum suorum ita tractarunt; ut Georgium & Proterium. Hæc Alexandriæ & nata & educata & erudita fuit. Cum autem esset ingenio generosiore, quam pater, non contenta fuit paterna in mathematicis disciplinis institutione, sed & reliquæ philosophiæ strenuam operam navavit. Mulier enim sumpto pallio, per mediam urbem progrediens, publice audire se volentibus vel *Platonem* vel *Aristotelem* vel cujusvis alius Philosophi scripta enarrabat. Ceterum præter peritiam docendi, ad summum etiam virtutis practicæ fastigium pervenerat: eratque justa & casta, & virgo semper permansit, adeo pulchra & formosa, ut quidam etiam auditorum amore ejus captus, eum illum continere amplius non posset, affectus sui significationem ei dederit. Et indocti quidem dicunt, *Hypatiam* illum ope Musicæ à morbo isto liberasse. At vero fama perhibet, Musicam jam olim fuisse corruptam; ipsam vero pannis, qui menstruis inquinati erant, in eum conjectis, & hoc signo impuræ generationis ei ostenso, dixisse: *Hoc amas, adolescens, nihil vero pulchri*. Hunc autem turpi illa re visa pudore & stupore ita affectum fuisse, ut animum mutaret & modestior evaderet. Talis igitur cum esset *Hypatia*,

ἰς τὰ Κωνικὰ Ἀπολλωνίου ὑπόμνημα, *Commentarium in Conica Apollonii Pergæi*, de quibus dixi lib. III. cap. 22. Ita distinguendus & intelligendus *Suidæ* locus, qui in editis male habetur. Neque placet *Cl. Kusteri* lectio: ὑπόμνημα ἰς Διοφάντου ἀστρονομικὸν κανόνα nam inter Astronomos nunquam celebris fuit *Diophantus*, ἀριθμητικῶν. *Fabricius*

Biblioth. Gr. lib. V. cap. 22. §. 10. Vol. VIII. pag. 221.

Suidæ verba in omnibus editionibus græcis male distincta recte interpretati sunt *Wolfus* & *Portus*. *Kusterus* autem ea corripit, dum corrigere voluit, quem secutus est *Tolandus*. vid. *Bibliothèque German.* Tom. III. pag. 158. in not.

τε τὴν ψυχὴν καὶ διατεθῆναι σωφρονέστερον. "Οὕτω δὲ ἔχουσαν τὴν Ὑπατίαν, ἔντε τοῖς λόγοις οὖσαν ἐντρεχῆ καὶ διαλεκτικὴν, ἔντε τοῖς ἔργοις σώφρονά τε καὶ πολιτικὴν, ἢτε ἄλλη πόλις εἰκότως ἡσπάζετό τε καὶ προσεκύνει διαφερόντως, ὅτε ἄρχοντες αἰεὶ προχειρίζομενοι τῆς πόλεως ἐφοίτων πρῶτοι πρὸς αὐτὴν, ὡς καὶ Ἀθήνησι διετέλει γινόμενον. Ἐἰ γὰρ καὶ τὸ πρᾶγμα ἀπόλωλεν, ἀλλὰ τόγε ὄνομα τῆς φιλοσοφίας ἔτι μεγαλοπρεπές τε καὶ ἀξιάγαστον εἶναι ἐδόκει τοῖς μεταχειριζομένοις τὰ πρῶτα τῆς πολιτείας. Ἦδη γοῦν ποτε συνέβη τὸν ἐπισκοποῦντα τὴν ἀνικειμένην αἵρεσιν Κύριλλον, παρίοντα διὰ τοῦ οἴκου τῆς Ὑπατίας, ἰδεῖν πολὺν ὠθυσμὸν ὄντα πρὸ ταῖς θύραις ἐπιμίξ ἀνδρῶν τε καὶ ἵππων, τῶν μὲν προσιόντων· τῶν δὲ ἀπιόντων· τῶν δὲ προσισταμένων· ἐρωτήσαντα δὲ, ὅτι εἴη τὸ πλῆθος, καὶ περὶ οὗ κατὰ τὴν οἰκίαν ὁ Θόρυβος, ἀκοῦσαι παρὰ τῶν ἐπομένων, ὅτι προσαγορεύετο νῦν ἡ φιλόσοφος Ὑπατία, καὶ ἐκείνης εἶναι τὴν οἰκίαν. Μαθόντα δὲ οὕτω δηχθῆναι τὴν ψυχὴν, ὥστε φόνον αὐτῇ ταχέως ἐπιβουλεύσαι, πάντων φόνων ἀνοσιώτατος. Προελθούσῃ γὰρ κατὰ τὸ εἰωθὸς ἐπιθήμενοι πολλοὶ ἀθροῖσι θηριώδεις ἄνθρωποι, ὡς ἀληθῶς σκέτλιοι, οὔτε θεῶν ὅπιν ἐιδότες, οὔτ' ἀνθρώπων νέμεσιν, ἀναιροῦσι τὴν φιλόσοφον, ἄγος τοῦτο μέγιστον καὶ ὄνειδος περιεψάμενοι τῇ πατρίδι. Καὶ ὁ Βασιλεὺς ἠγανάκτησεν ἐπὶ τούτῳ, εἰ μὴ Ἀιδέσιος ἐδωρήθη. Καὶ τῶν μὲν σφαγέων ἀφέιλετο τὴν ποιήν· ἐφ' ἑαυτὸν δὲ καὶ γένος τὸ αὐτοῦ τάυτην ἐπισπάσατο· καὶ ἐξέπλησε δίκην ὁ τούτου ἔκγονος. Τούτων ἡ μνήμη ἔτι σωζομένη τοῖς Ἀλεξανδρεῦσιν συνέστελλεν εἰς μικρὸν κομιδῆ τὴν περὶ τὸν Ἰσίδωρον τῶν Ἀλεξανδρέων τιμὴν τε καὶ σπουδὴν· ὅτε καὶ τοιοῦτου ἐπικεκραμένου δέους, ὅμως ἔσπευδον ἕκαστοι αὐτῷ συνεῖναι θάμα, καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ σωφρονοῦντος γόματος ἰόντων ἀκροᾶσθαι λόγων. Ἐπεὶ καὶ ὅσοι ῥητορικῶν πρῆίσταντο διατριβῶν, ἢ παιητικῶν, ἡσπάζοντο τὴν τοῦ φιλοσόφου συχὴν ὁμιλίαν. Ἐἰ γὰρ καὶ αἰάγωγος ἦν τὰ τοιαῦτα, ἀλλὰ τῇ γε ἄλλῃ φιλοσόφῳ ἀκριβεῖα προσετίθετό τε καὶ ἐκείνοις ἐπιμελέστερον εἰς τὰ σφέτερα αὐτῶν τεχνύδρια· τὰ τε γὰρ ἄλλα διεκρίβωτο, καὶ τῶν ἐπιδαικνυμένων λόγων τε καὶ ποιημάτων κρίσιν ἐποιεῖτο διαφέρουσαν τῶν ἄλλων. Διὸ καὶ ἐν τοῖς ἐπὶ τινι λογικῇ ἀκροάσει θεάτρῳσι ὀλίγα μὲν ἐπῆναι τοὺς ἐπιδαικνυμένους, καὶ πάντῃ ἡσυχάζοντι τῷ ἐπαίτῳ· καιρίως δὲ ὅμως, καὶ κατὰ λόγον. Ὅθεν ἅπαν τὸ θέατρον, ὡς εἰπεῖν, τῇ ἐκείνου κρίσει γνώμονι διεκρήτο τῶν ἀμειοῦν ἢ χεῖροι λεγόντων.

tia, & tam prompta expeditaque dicendi facultate valeret, quam factis modestam & urbanam se praeberet, tum reliqua civitas eam merito amabat & insigniter colebat, tum rectores quoque urbis (Alexandriae) primum eam semper invisebant; quod Athenis etiam fieri consuevit. Nam etsi res ipsa perierit, nomen tamen philosophiae adhuc magnificentum & venerabile videtur viris, principem locum in Republ. administranda obtinentibus. Quodam igitur tempore contigit, ut *Cyrillus*, Christianae religionis Episcopus, ante aedes *Hypatiae* transiens, maximam turbam pro foribus conspiceret hominum simul & equorum, quorum alii adveniebant; alii abibant; alii vero manebant. Cumque sciscitatus fuisset, quaenam esset ea multitudo, & quorsum tantus fieret tumultus, responsum est à sequentibus, *Hypatiam* philosopham tunc salutari, ejusque illas aedes esse. Quod cum didicisset *Cyrillus*, tantopere stimulatus est invidia, ut caedem ei protinus machinatus sit, eamque omnium sceleratissimam. Cum enim *Hypatia* more solito prodiret ex aedibus, multi ferini homines, nec Deorum vindictam, nec hominum ultionem reveriti, impetu facto eam trucidant; gravissimo piaculo & probro patriam suam obligantes. Et Imperator quidem eam rem gravissime tulit, ultusque esset, nisi *Aedesius* amicos Imperatoris corrupisset. Et intersectoribus quidem Imperator poenam remisit: sed in suum ipsius caput & stirpem suam ultionem attraxit. Ejus enim nepos poenas exsolvit. Horum memoria quamvis adhuc vigeat apud Alexandrinos, nihil tamen res ista immittit eorum honorem et studium erga Isidorum; cum etiam tanto periculo imminente singuli tamen crebra ejus uti consuetudine, & sermones ex modesto ipsius ore proficiscentes audire gauderent. Nam ii etiam, qui Rhetoricis & Poëticis scholis praeerant, frequentes Philosophi congressus amabant. Quamvis enim illis institutus non esset, tamen philosophica subtilitate minutas etiam illorum artes adjuvabat. Nam & cetera erat accuratus, & de orationibus & poëmatibus, quae ostentandi ingenii causa recitabantur, longe melius judicabat, quam alii. Quamobrem etiam in theatris, cum orationes aliquae audiebantur, breviter laudabat declamationes, & modeste admodum; opportune tamen & ut par erat. Unde totum theatrum judicio illius utebatur, tanquam norma eorum, qui melius aut pejus dicerent.

XLVII.

Ἦν [100] τις γυνὴ ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ, τὸνομα Ὑπατία· αὕτη Θεώου μὲν τοῦ φιλοσόφου [101] θυγάτηρ ἦν· ἐπὶ τοσοῦτον δὲ πρῶβη παιδείας, ὡς ὑπερακοῦνίσαι τοὺς κατ' αὐτὴν φιλοσόφους, τὴν δὲ πλατωνικὴν ἀπὸ τοῦ Πλωτίνου καταγομένην διατριβὴν [102] διαδέξασθαι, καὶ πάντα τὰ φιλόσοφα μαθήματα τοῖς βυλομένοις ἐκτίθεσθαι· διὸ καὶ οἱ πανταχόθεν φιλοσοφεῖν βουλόμενοι κατέτρεχον παρ' αὐτὴν, διὰ τὴν προσεῦσαν αὐτῇ ἐκ τῆς παιδείουως σιμνὴν παρρησίαν, καὶ τοῖς ἄρχουσι σωφρόνως εἰς πρόσωπον ἤρχετο· καὶ οὐκ ἦν τις ἀισχύνη, ἐν μέσῳ ἀνδρῶν παρῆναι αὐτήν. πάντες γὰρ δι' ὑπερβάλλουσαν σωφροσύνην, πλέον αὐτὴν ἠδούντο καὶ κατεπλήττοντο. Κατὰ δὲ ταύτης τότε ὁ φόβος ἀπλίσατο. Ἐπιὲ γὰρ συνετύγχανε συχνώτερον τῷ Ὁρέτῃ, διαβολὴν τοῦτ' ἐκίνησε κατ' αὐτῆς παρὰ τῷ τῆς Ἐκκλησίας λαῷ, ὡς ἄρα εἴη αὕτη ἢ μὴ συγχωροῦσα τὸν Ὁρέτην εἰς φιλίαν τῷ ἐπισκόπῳ συμβῆναι· καὶ δὴ συμφωνήσαντες ἄνδρες τὸ φρόνημα ἐνθερμοὶ, ἃν ἠγεῖτο Πέτρος τις ἀναγνώστης, ἐπιτροῦσι τὴν ἀνθρωπείν ἐπανοῦσαν ἐπὶ οἰκίαν ποθὲν· καὶ ἐκ τοῦ δίφρου ἐκβαλόντες, ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν, ἢ ἐπάνουμον Καισάριον, [103] συνέλκουσιν, ἀποδύσαντές τε τὴν ἐσθῆτα ὀτράκοις ἀνείλον, καὶ μεληδὸν διασπάσαντες, ἐπὶ τὸν καλούμενον Κιπαρῶνα τὰ μέλη συνάραντες, πυρὶ κατηνάλωσαν. Τοῦτο οὐ μικρὸν μῶμον Κυρίλλῳ [104] καὶ τῇ Ἀλεξανδρείᾳ ἐκκλησίᾳ ἐργάσατο· ἀλλότριον γὰρ παντελῶς τῶν φροούντων τὰ Χριστοῦ, φόβοι καὶ μάχαι, καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια· καὶ ταῦτα πέπρακται

τῷ

[100] Socrates Scholasticus Historiæ Eccl. lib. VII. cap. 15. pag. 352. ed. Valcf.

[101] *Henr. Savilius*, Vir doctissimus, ad oram sui codicis hæc annotarat, quæ nos studioso lectori communicanda esse duximus. *Theo* interpres Ptolemæi anno epochæ Diocletianæ 81. anno ut opinor V. Valentis observavit duas Syzygias lunares, alteram *συνοδικὴν*, alteram *πανσέληνον*. Vide pag. 277. & 282. commentariorum in Almagestum. Ita ut hunc Theonem patrem fuisse Hypatiæ valde sit probabile. Nam ab illis observationibus usque ad mortem Hy-

patiæ anni sunt 47. *Valcfius*.

[102] Alexandriæ fuit olim Platonice Philosophiæ schola, cui præfuit inter cæteros Hierocles Philosophus, ut scribit *Damascius* in *Isidori* vita pag. 1038. & *Æneas Gazæus* in *Theophrasto*. Verum ejus scholæ successio non à *Plotino* deducenda est. Nam *Plotinus* nunquam Alexandriæ Philosophiam docuit. Alexandriæ quidem institutus est in Philosophia *Plotinus* ab *Ammonio*, ipse tamen nunquam Alexandriæ scholam tenuit, sed in urbe Roma viginti sex continuis annis usque ad obitum docere persequeravit, ut in

ejus

XLVII.

Mulier quædam fuit Alexandria, nomine *Hypatia*, *Theonis* philosophi filia: Hæc ad tantam eruditionem pervenerat, ut omnes sui temporis Philosophos longo intervallo superaret, & in Platoniam scholam à *Plotino* deductam succederet, cunctasque philosophiæ disciplinas auditoribus exponeret. Quocirca omnes Philosophiæ studiosi ad illam undique confluebant. Porro propter fiduciam atque auctoritatem, quam sibi ex eruditione comparaverat, interdum quoque cum singulari modestia ad iudices accedebat. Neque vero pudor erat ipsi, in media hominum frequentia apparere. Nam ob eximiam ipsius modestiam omnes eam reverebantur simul ac suspiciebant. Hanc igitur eo tempore adortus est invidiæ livor. Nam quoniam cum *Oreste* crebrius colloquebatur, hinc concinnata est adversus eam calumnia apud plebem Christianorum, quasi per ipsam staret, quo minus inter *Cyrillum* atque *Orestem* amicitia reconciliaretur. Quidam igitur viri ardentioribus animis præditi, quorum dux erat *Petrus* quidam lector, conspiratione facta, mulierem observant, domum nescio unde redeuntem; eamque è sella detractam ad Ecclesiam, quæ Cæsareum cognominatur, rapiunt, & vestibus exutam, testis interemerunt. Cumque membratim eam discerpissent, membra in locum, quem Cinaronem vocant, comportata incendio consumpserunt. Ea res tum *Cyrillo*, tum Alexandrinorum Ecclesiæ non mediocre attulit probrum. Etenim ab instituto Christianorum prorsus alienæ sunt cædes & pugnæ, & quæcunque alia ejusmodi. Gesta sunt hæc anno quarto Episcopatus

ejus vita scribit *Porphyrius*. Quare pro *Plotino* libentius hic *Ammonium* substituerem. Nisi forte dicamus Alexandrinam scholam sibi *Plotinum* adscivisse, tanquam præcipuum Magistrum atque institutorem Platonice philosophiæ. Hac ratione excusari poterit *Socrates* noster. *Valesius*.

[103] Hujus Ecclesiæ meminit *Athanasius* in epist. ad Solitarios pag. 860. ἕτε ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, τῇ ἐν τῷ Καισαρίῳ γενομένης θυσίας. Intelligit vaccam, quam voluerant Pagani immolare in majore Ecclesiâ, ut superius dixerat pag. 848. De eadem

Ecclesia Cæsarea multa habet *Epiphanius* in hæresi Arianorum cap. 2. Basilica Cæsarea dicitur in Breviario Liberati cap. 18. *Valesius*.

[104] Certe *Damasius* in vita *Isidori* Philosophi, quam ego duplo auctiorem editurus sum aliquando, si Deus juverit, cædis *Hypatiæ* auctorem facit *Cyrillum*. Verba *Damasii* leguntur apud *Suidam*, qui locus est elegantissimus; ubi nepotem Imperatoris intelligo *Valentinianum* *Placidia* filium, quæ amita erat *Theodosii* Junioris. *Valesius*.

τῷ τετάρτῳ ἔτει τῆς Κυρίλλου ἐπισκοπῆς, ἐν Ὑπατεία Ὀιωρίου τὸ δέκατον, [105] καὶ Θεοδοσίου τὸ ἕκτον, ἐν μηνὶ Μαρτίῳ, ἡστυῶν ὡσῶν.

XLVIII.

Ἐν Ἀλεξαιδείᾳ [106] γυνὴ τις Ὑπατία ἦν, πατέρα μὲν αὐχήσασα, Θέωνα τὸν φιλόσοφον, μαθητευθεῖσα δὲ καλῶς τῷ πατρί· ἐπὶ τόσῳ παρήνευγε τοῖς μαθήμασιν, ὡς ὑπερβῆναι μήτοι γε τοὺς κατ' αὐτὴν φιλοσοφούς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐκ πολλοῦ γεγενημένους· χρηματίσαι δὲ καὶ διάδοχον τῆς Πλατωνικῆς ἀπὸ Πλωτίνου καταγομένης διατριβῆς. Πρόχειρος δ' ἦν πᾶσι τοῖς βουλομένοις τὴν τῶν μαθημάτων γνῶσιν ἐκτίθεσθαι· ὄθει καὶ ὅσοι φιλοσοφεῖν ἐρωτικῶς εἶχον, παρ' αὐτὴν ἔτρεχον οὐ μόνον διὰ τὴν προσοῦσαν αὐτῇ σεμνὴν παρρησίαν, ἀλλ' ὅτι καὶ τοῖς ἄρχουσι σωφρόνως προσήρχετο, καὶ οὐκ ἄσχημον ἐδόκει αὐτὴν ἐν μίσῳ παρεῖναι ἀνδρῶν. Πᾶσι γὰρ δι' αἰδοῦς ἦν τῇ τῆς σωφροσύνης ὑπερβολῇ, καὶ ἀνὰ φόβον πᾶσι καὶ διὰ θαύματος ἤγετο. Τότε δ' οὖν ὁ φθόνος καὶ κατὰ ταύτης ὠπλίζετο· Συχνότερον γὰρ παρὰ τῷ Ὀρέστῃ φοιτῶσα, διαβολὴν κατ' αὐτῆς ἐκίνει τοῖς περὶ Κύριλλον κληρικοῖς· ὡς ἂν ἐκείτῃ εἴη, μὴ συμβῆναι πρὸς καταλλαγὰς εἴωσα Κυρίλλῳ τὸν ἑπαρχον. Καὶ δὴ τινες ἐκείτων ἐνθερμον Κυρίλλῳ τρέφοντες ἔρωτα, ὧν ἠγεῖτο Πέτρος τις ἀναγιώστου τάξιν πληρῶν· ἐπαινοῦσάν ποθεν συντηρήσαντες, τοῦ δίφρου καθελόντες, ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν, ἢ Καίσαρός ἐστιν ἐπώνυμος, εἰλκον· ἐκεῖσέ τε περιδύσαντες αὐτῇ τὴν ἐσθῆτα, ὀστράκοις ἀνεῖλον· ἔπειτα εἰς μέλη διασπᾶσαντες, ἐπὶ τὸν, ὃς Κιναρῶν ἐκαλεῖτο, χῶρον ἀγαγόντες, δαπάνην ἐπαφῆκαν πυρὶ. Τοῦτο πραχθὲν οὐκ ἐλάχιστον μῶμον περιῆψε Κυρίλλῳ καὶ τῇ κατ' αὐτὸν Ἐκκλησίᾳ. Τοῖς γὰρ αἰρουμένοις Χριστῷ ἔπεσθαι ἀλλότριον πάντῃ φθόνος καὶ φιλονεικίας, καὶ ἐρίδες, μάχαι τε πρὸς τούτοις καὶ ὅσα δὴ παραπλήσια. Τετάρτῳ μὲν οὖν ἔτει Κυρίλλου τὴν Ἀλεξάνδρου ἐπιτροπεύοντος ταῦτα ἐπράχθη· Θεοδοσίῳ δὲ ἕκτον ἔτος διανύοντος τῇ ἀρχῇ ἐν μηνὶ Μαρτίῳ τελουμένων τῶν ἡστυῶν.

XLIX.

Ὅτι [107] οὗτος Ὑπατία [108] τὴν Θέωτος θυγατέρα παρὰ τοῦ πατρὸς
ἔξα-

[105] Male *Christophorsonus* τὸ ἕβδομον restituerat, cuius versio imposuit *Baronis*, ut videtur est ad annum Christi 415. Ego vero ex optimis Codicibus Flo-

rentino & Sfortiano emendavi τὸ ἕκτον, quod confirmant *Falki Consulares*. *Valesius*.

scopatus Cyrilli, Honorio decimum & Theodosio sextum Consulibus, mense Martio, tempore jejuniorum.

XLVIII.

Alexandriæ femina quædam *Hypatia* erat, patrem habens Theonem philosophum, à quo recte instituta tantum disciplinis excelluit, ut non solum temporis sui, verum etiam qui longe antea extitissent, philosophos superarit; & in Platonica schola à Plotino deducta, successerit. Prompta illa erat quibuscunque studiosis disciplinarum cognitionem proponere. Proinde quicumque Philosophiæ amore tenerentur, non tantum propter eam, quæ illi inerat, honestam gravemque in dicendo libertatem, sed etiam quod caste & prudenter principes adiret viros. Nec indecorum esse videbatur, eam inter viros mediam adesse. Reverebantur & observabant eam omnes propter excellentem pudicitiam; & omnibus illa cum admiratione in ore erat. Adversus hanc tum se invidia armavit. Quod namque frequentius cum Oreste esset, calumniam id ei apud Cyrilli clerum peperit, perinde atque ipsa, quo minus gratia inter Cyrillum & Præfectum coalesceret, impedimento esset. Quapropter ex illis quidam flagranti Cyrillum prosequentes amore, quibus Petrus quidam ex lectorum ordine præiit, redeuntem eam alicunde insidiosè observantes, ex curru detraxerunt, atque in Ecclesiam, quæ à Cæsare nomen habet, rapuerunt; atque ibi vestibus nudatam, testarum fragmentis enecarunt; deinde membratim dissectam in locum, qui Cinaron dictus est, duxerunt atque ustularunt. Facinus hoc maxime in Cyrillo & Ecclesia ejus reprehensum est. Nam à Christi sectatoribus alienae prorsus sunt invidiæ, dissidia, contentionis studia, pugnae, caedes, & quaecunque sunt generis ejusdem. Facta hæc sunt quarto Episcopatus Cyrilli Alexandrini, Theodosii autem sexto Imperii anno, mense Martio, cum jejuniorum sacra celebrarentur.

XLIX.

Ait hic, *Hypatiam*, Theonis filiam, à Patre disciplinis imbutam, multo præstantiorem

[106] *Nicephorus Callistus* Historiæ Eccl. lib. XIV. cap. 16. pag. 469.

storia à *Plotio* in epitomen contracta lib. VIII. cap. 9. pag. 114. ed. Gothofredi.

[107] *Philostorgius Cappadox* in Ecclesiastica Hi-

[108] De *Hypatia Philosophæ, Theonis* (de quo vide

ἐξασκῆσαι λέγει τὰ μαθήματα, πολλῶ δὲ κρείττω γενέσθαι τοῦ διδασκάλου, καὶ μάλιστα γε περὶ τὴν ἀστροθεάμονα τέχνην, καὶ καθηγήσασθαι δὲ πολλῶν ἐν τοῖς μαθήμασι. Λέγει δὲ ὁ δυσσεβῆς, Θεόδωσιν τοῦ νέου βασιλεύοντος, διασπασθῆναι τὸ γύναιον, ὑπὸ τῶν τὸ ὁμοούσιον πρεσβευόντων.

L.

Τούτῳ [109] τῷ ἔτει (τῆς θείας σαρκ. ἔτει υγ'.) Ὑπατίαν τὴν φιλόσοφον [110] θυγατέρα Θεῶνος τοῦ φιλοσόφου βιαίῳ θανάτῳ τινὲς ἀνεῖλον.

LI.

Ὑπατία, ἡ Θεῶνος θυγάτηρ, τοῦ Ἀλεξανδρείως φιλοσόφου, καὶ αὐτὴ φιλόσοφος, διεσπάσθη ὑπὸ Ἀλεξανδρείων, καὶ τὸ σῶμα αὐτῆς ἐνυβρισθὲν, καθ' ὅλης τῆς πόλεως διεσπάρη. Τοῦτο δὲ πέπονθε, διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν σοφίαν, καὶ μάλιστα εἰς γὰ περὶ ἀστρονομίας.

LII.

Ὁ Ἰσίδωρος [112] πολὺ διαφέρων ἦν τῆς Ὑπατίας, οὐ μόνον οἷα γυναικὸς ἀνὴρ, ἀλλὰ καὶ οἷα γεωμετρικῆς τῷ ὄντι φιλόσοφος.

LIII.

Ἦν [113] καὶ σοφίας τῆς θύραθεν οὐκ ἄμοιρος ἡ γυνή· (Ἐυδοκία ἡ Παλαιογίνη θυγάτηρ Νεκταίσαρῆτος τοῦ Πρωτασηκρήτισ, σύζυγος δὲ Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου) ἦν γὰρ ἰδεῖν αὐτὴν πάντα καὶ παντοῖα ῥαδίως κατὰ καιρὸν ἐν τῇ ὁμιλίᾳ διὰ γλώττης προφέρουσαν, ὅσα τε αὐτὴ δι' ἑαυτῆς ἀνεγνώκει, καὶ ὅσα λεγόντων ἄλλων ἀκήκοεν, ὡς Θεανώ τινα Πυθαγορικῆν, καὶ Ὑπατίαν ἄλλην ὀνομάζεσθαι ταύτην πρὸς τῶν ἐφ' ἡμῶν σοφωτέρων.

LIV.

de inter alios *Eunarium* in vita Ionici,) filia videndus *Socrates* (num. XLVII.) *Hehebius Illustrius* (num. LI.) *Suidas* (num. XLVI.) *Nicestorus* (num. XLVIII.) & vetus epigramma ἀνέκδοτον græcum (num. LIV.) Hæc ipsa quoque Hypatia Philosopha est, ad quam *Synesius* plures epistolas scripsit. (num. XXXVII--XLIV.) Quod vero mortem ejus attinet, ait *Philostorgius*, laceratam eam sub Theodosio Jun. Imperatore ab *Homocoufiasis*; quo no-

mine Photius eum *δυσσεβῆ* vocat, eidemque mendacii dicam impingit. Cur autem de hac *Hypatia* hoc loco nunc agit *Philostorgius*? nempe quia illustres hac ætate personas memorare hic instituit, in quibus & *Hypatia*, quæ sane hoc tempore sub Valente Imp. florere cœpit; pariter ut *Philostorgius* illustres hac ipsa tempestate Medicos memorat cap. seq. Arianum interim hic *Philostorgii* virus observa in homocoufistas, seu Catholicos, quasi vero Catholicorum crimen ac

stantiorem magistro factam, maxime vero circa Astrologicam scientiam multosque in disciplinis erudiisse. Ait vero hic impius, Theodosio juniore imperante mulierem ab his, qui ὁμοούσιον praedicabant, laceratam.

L.

Hoc anno (divinae incarn. 409) *Hypatiam* Theonis Philosophi filiam in Philosophiae studiis exercitatissimam violento mortis genere nonnulli sustulerunt.

LI.

Hypatia, *Theonis* Alexandrini Philosophi filia, ab Alexandrinis divulsa ac discerpta est, cadaver ludibrio jactatum per totam urbem frustatim disparatum ac sparsum fuit; quod illi accidit ex invidia orta ob eximiam peritiam rerum praesertim astronomicarum.

LII.

Isidorus multum praestabat *Hypatiae*, non solum ut vir mulieri, sed ut geometriae deditae re ipsa Philosophus.

LIII.

Erat & humanioribus literis erudita mulier, (*Eudocia Palaeologina* filia *Neocesaritae Protosecretarii*, & uxor *Constantini Palaeologi*) atque in familiaribus colloquiis omnia omnis generis, quae tam ipsa legerat, quam ex aliis audierat, facile & opportune proferebat, ut altera *Theano* Pythagorica & altera *Hypatia* ab eruditioribus quibusque appellaretur.

LIV.

non populi indiscrete fuerit *Hypatiae* caedes. Illud hinc saltem tuto colligas, hanc *Hypatiam* Catholicam non fuisse. *Jac. Gotofredus.*

[109] *Theophanes* in *Chronographia* pag. 70. ed. Paris.

[110] Quod incerto tempore *Socrates*, certo *Theophanes* assignat. *Jac. Geor.*

[111] *Hesychius Milesius* περί σοφῶν in *Ἐγκύκλιον*.

[112] *Photius* in *Bibliotheca* Cod. CCXLII. ex *Isidori* Philosophi vita *Damascio* auctore pag. 565. 28. ed. Hoeschel.

[113] *Nicephorus Gregoras* *Hist. Byzantinae* lib. VIII. cap. 3. segm. 2. pag. 180. ed. Paris.

M

LIV.

In Philosopham Hypatiam.

Quando intueor te, adoro, & sermones,
 Virginis domum fideream intuens.
 E cœlis enim tua sunt opera,
 Hypatia casta, sermonum venustas,
 Impollutum astrum sapientis doctrinæ.

LV.

De J V L I A D O M N A.

Maesa soror Julix Augustæ, filias duas, Soemidem & Mamaeam ex Julio marito suo, viro consulari, & nepotes itidem mares duos, è Soemide Varioque Marcello, municipe suo, (nam Apamea Maesæ, sicut & Marcello, patria erat,) Caesarisque negotiorum procuratore, ac in senatum adlecto, & secundum ea rebus humanis exempto, Avitum habebat.

LVI.

Maesa erat quaedam nomine, Phœnissa mulier, ab Emesa urbe Phœniciae, cui soror Julia fuerat Severi conjux, ac mater Antonini. Ea, vivente sorore, multos annos in aula imperatoria vixerat, Severo & Antonino principibus. Hanc igitur Maesam post sororis obitum atque Antonini caedem, jusserat Macrinus patriam cum omnibus bonis reverti.

LVII.

Illa ita decepta, (Julia,) filium (Getam) occisum nefarie in sinu suo
 con-

Hug. Grotii interpretatio:

*Colat necesse est, litteras, te qui videt,
 Et virginalem spectat astrigeram domum.
 Negotium namque omne cum cœlis tibi,
 Hypatia prudens, dulce sermonis decus,
 Sapientis artis fidus integerrimum.*

[116] *Dio Cassius* lib. LXXVIII. pag. 502. A.

[117] *Herodianus* lib. V. cap. 4. pag. 181. ed. Oxon.

[118] *Dio Cassius* lib. LXXVII. pag. 871. E.

ἑαυτῆς κέλποις ἀνοσιώτατα ἀπολλύμενον ἐπέιδε, καὶ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐς αὐτὰ τὰ σπλάγγνα τρόπον τινὰ, ἐξ ὧν ἐγεγέννητο, εἰσεδέξατο, καὶ γὰρ τοῦ ἅματος πᾶσα ἐπλήσθη, ὡς ἐν μηδενὶ λόγῳ τὸ τῆς χειρὸς τραῦμα, ὃ ἐτρώθη, ποιήσασθαι· οὔτε δὲ πειθῆσαι, οὔτε θρηῆσαι τὸν υἱὸν, καίπερ πρόωρον ἔυτας καὶ οἰκτρῶς ἀπολωλότα, ὑπῆρξεν αὐτῆς (δύο γὰρ καὶ ἑικοσι ἔτη καὶ μῆνας ἐνία ἔβίω) ἀλλ' ἠναγκάζετο ὡς καὶ ἐν μεγάλῃ τινὶ εὐτυχίᾳ ὄυσα, χαίρειν καὶ γελᾶν. Οὕτω· που πάντα ἀκριβῶς καὶ τὰ ῥήματα αὐτῆς καὶ τὰ νεύματα τὰ τε χρώματα ἐτηρεῖτο. Καὶ μόνη ἐκείνη τῇ Ἀυγούστῃ τῇ τοῦ αυτοκράτορος γυναικί, τῇ τῶν αυτοκρατόρων μητρὶ, οὐδ' ἰδίᾳ που ἐπὶ τηλικούτῳ παθήματι δακρῦσαι ἐξῆν.

LVIII.

Ὁ Ἀντωνῖνος, [119] ἐπεὶ μὴ προεχώρει αὐτῷ τὰ τῶν στρατοπέδων, σπεισάμενος πρὸς τοὺς βαρβάρους, δούς τε εἰρήνην, τὰ τε πιτὰ λαβάν, ἐξῆι τε τῆς βαρβάρου, πρὸς τε τὸν ἀδελφὸν ἤδη καὶ τὴν μητέρα ἠπειέγετο· ὡς δὲ κατὰ τὸ αὐτὸ ἐγένοντο, συνάγειν αὐτοὺς ἐπειράτο ἢ μήτηρ καὶ οἱ ἐν ἀξιώσει ἕλεις καὶ σύπεδροι πατρῶοι φίλοι· ὁ δὲ Ἀντωνῖνος πάντων αὐτῷ πρὸς ἃ ἐβούλετο ἐναλισμένων, ἀνάγκη μᾶλλον ἢ γνώμη εἰς ὁμόνοιαν καὶ φιλίαν ἐπίπλαστον μᾶλλον ἢ ἀληθῆ περιήγετο.

LIX.

Σοῖς [120] μάκαρ αἰίδω γαίης ἐρικυδές [121] ἔρεισμα, [122]
 Φέγῃος ἐνυαλίων πολυήρατον Ἀινεαδάων, [123]
 Ἄυσοιῖθ [124] Ζηγὸς [125] γλυκερὸν θάλος [126] Ἀντωνῖνε·

Τὸν

[119] *Historias* lib. III. cap. 51. pag. 137. ed. Oxon.

[120] *Orriani* *Kynhgetikῶν* lib. I. v. 1 sqq.

[121] Neque *ἐρικυδές* deleverim, ut infra *ἐρικυδέας*, *ἐρικαλλῆς*, &c. Nihil tamen mutō. Nam & *ἔει* in compositionibus augendi vim habet, ut *ἔειδυλῆς*, i. e. *μεγάλως θάλλον*, *ἔειγδυτῶ*, i. e. *μεγαλόκλυτῶ*, *ἔειβάλαξ*, *ἔειβρύχης*, *ἔειβριμίτης* &c. *Ritterhusius*.

[122] Quod *Orriani* *ἔρεισμα*, *βάθειν* vocat *Pindarus*, cum *δίκην βάθειν πολίων* appellat *Olymp.*

13. Est autem illustris metaphora, de qua vide, que notabo *Halicut. V. v. 45.* ibi *βασιλῆες ἀλύμπια τέχια γαίης*. Sic *Thales* ab *Antipatro* in *Epigr. Gr. Ἀνθολογ.* ἄ vocatur *ἄκρον ἔρεισμα δίκης*, & *Thero ἀκράγανθῶ* *ἔρεισμα* à *Pindaro* *Olympion. hym. 2.* Nec minus eleganter *Greg. Nyssenus* hoc verbo usus est de mutuo infirmorum auxilio: *καθ' ἑαυτὸν ἔεισῶ ἀδινῶντες ἔρεισμα τῷ ἐτέρῳ γίνονται*. Sic *Lucianus* quendam vocat *ἔρεισμα Ἀθηναίων*, ἢ *στέβλημα τῆς Ἑλλάδος*. Et apud *Lycophronem* dicitur *ἔρεισμα πάτρας Δυσυχῆς*. Sic *Troja* *columen Ἄσις*. *Hector* *columen πατρὸς* à *Seneca* *Troad.* dicitur, qui apud *Pindarum* est *κίον Τροίας*. *Catull.* *Æmathiæ* *columen Peleus* &c. *Pro.*

confpexit, ejusque caedem intra sua viscera quodammodo, ex quibus ipsum pepererat, recepit; nam ita sanguine perfusa est, ut vulnus, quod ipsa accepit, nihili faceret. Neque vero licuit ei vel lamentari vel lugere interitum filii, quamvis immaturum, oblatumque miserabiliter, (natus enim erat duos & XX. annos, mensesque IX.) sed quasi foret in maxima felicitate, lactari & ridere coacta est. Adeo verba ejus omnia nutusque & color observabantur. Itaque huic soli, quum esset Augusta, Imperatoris uxor, & Imperatorum mater, ne privatim quidem licuit flere casum acerbissimum.

LVIII.

Antoninus, cognito parum sibi rem adversus exercitum procedere, isto cum barbaris foedere, dataque pace, & obsidibus acceptis, decedensque illinc, ad matrem jam germanumque festinat. Congressos reducere in gratiam mater conata, adnitentibus honestissimis quibusque Severi amicis & consiliariis. Igitur Antoninus, cum nemo scilicet non ejus libidini refragaretur, vi potius quam voluntate ad concordiae amorisque simulationem adducitur.

LIX.

Tibi, o beate, terrae inclytum fulcrum;
Lumen bellicosorum amabile Æneadarum,
Ausonii Jovis dulce germen Antonine;

Quana

Proprie ἔρεισμα est fulcrum, ut apud *Aristot.* de part. anim. cap. 16. οἱ πόδες τῆ ἐλέφαντος μόνον ἐρείσματος ἵσσι χάειν. *Rittershufus.*

[123] Æneadae sunt Romani, ut *Lucret.* Æneadum genitrix &c. *Idem.*

[124] Ausoniam (inquit *Festus*) appellavit Auson, Ulyxis & Calypsus filius, eam primam partem Italiae, in qua sunt Beneventum & Cales, demum paulatim tota quoque Italia, quae Apennino finditur, dicta est Ausonia ab eodem Duce, à quo etiam conditam esse Auruncorum urbem ferunt. Cum quo consentit *Apollonii Scholiastes* lib. IV. *Argonaut.* *Idem.*

[125] Artemidorus II. *Oneirocrit.* cap. 73. Quemadmodum caelum domus est Deorum, sic Italia Regum. Verbo Ζηνός simul eleganter alludit *Oppianus* ad ἀποδείξεις sive ἀποθανατισμὸς Imperatorum apud Romanos usitatos, de quibus prolixè *Herodianus* lib. IV. sub init. Res sane ridicula, ut quidem ille describit. Sunt autem hi duo Imp. Severus & Antoninus in jure civili admodum celebres, ubi fere absolute Pater & Filius quasi per eminentiam indigetantur; vel Imperator noster cum Divo Patre, quod annotarunt *Anton. Augustinus, Jac. Cujacius,* alii. Sed quando ἀποδείξεων facta est mentio, non possum non eorum imperitiam obiter reprehendere, qui vivos etiam Imperatores appellant Divos, quod olim cum

Τὸν μεγάλη μεγάλη φυτόσατο Δόμνα [127] Σεβήρω,
 Ὀλβίῳ ἐνηθεῖσα, καὶ ὄλβιον ᾠδίνασα,
 Νύμφη ἀριστοπέσεια, [128] λεχὼ δέ τε καλλιτόκεια, [129]
 Ἀσσυρίη Κυθέρεια, καὶ οὐ λείπῃσα σελήνης,
 Ὅυδὲν ἀφαιρότερον Ζηνὸς κροῖδαο γενέθλης.

LX.

Μάλα [130] ἀσείως Ἀργενιοκόξῃ τινὸς γυνὴ Καληδονίῃ πρὸς τὴν Ἰουλίαν τὴν
 Ἀυγούταν ἀποσκώπτυσάν τι πρὸς αὐτὴν μετὰ τὰς σπονδὰς ἐπὶ τῇ ἀνέδῃ σφῶν
 πρὸς τοὺς ἄρρενας συνισία, εἰπεῖν λέγεται ὅτι πολλῶ ἄμεινον ἡμεῖς τὰ τῆς φύσεως
 ἀναγκαῖα ἀποπληροῦμεν ὑμῶν τῶν Ῥωμαϊκῶν ἡμεῖς γὰρ φανερώς τοῖς ἀρίστοις ὀμι-
 λοῦμεν, ὑμεῖς δὲ λάθρα ὑπὸ τῶν κακίστων μοιχεύεσθε· τοῦτο μὲν ἡ Βρεττανίς εἶ-
 πεν.

LXI.

Προσῆκων [131] τις τῇ Δάμιδι [132] τὰς δέλτους τῶν ὑπομνημάτων ὄυπω
 γι-

proprietas linguae latinae observaretur, capitale fuisset. *Idem.*

[126] Germen metaphora pulchra dicit pro filio, quomodo & sacrae litterae saepe loquuntur, & *Pindarus* Olymp. 2. *Thersandrum* vocat δάλα ἀργὸν δόμοις ἀδρασεῖδ᾽ & Olymp. 6. *Herculem* σεμνὸν δάλα ἀλαϊδ᾽ *Euripides* *Electra*: θῆλυ Ἡλίκτης δάλα dixit. Non est autem ulla aut magis propinqua aut magis propria translatio, quam cum germen pro filio, filius pro germine usurpatur, inquit *Phil. Mornaeus* de Veritate Relig. Christ. cap. 28. Hinc fratres & sorores ἀμφιθαλεῖς & ἐτεροθαλεῖς, illi ex utroque hi ex alterutro tantum parente conjuncti. Eiusdem generis est metaphora, cum liberi vocantur ἕρῃ, ut *Helena* apud *Eurip.* *Τυρδάριον* ἕρῃ &c. Conveniunt quae notavi *Halicut.* IV. v. 26. ibi ἐυναίσις ἀρότοις. *Idem.*

[127] Huic nomen fuit *Martia*, qua defuncta alteram duxit *Severus* in *Syria*, *Juliam*, ex qua natus est *Geta*, à fratre *Bassiano* postmodum interfectus, ut notum ex *Historicis*. Porro δόμνα propter versum

patitur ἐκθλιψιν τῆς ἰ, ut *lamna* pro *lamina*. Solebant autem Romani uxores suas dominas vocare, ut apud *Scævolam* *Jctum* in l. 41. D. de Legat. 3. maritus uxori scribens ait: *Peto à te domina uxori* &c. *Eristetus* in dissertationibus apud *Arrianum*: Ἄι γυναικες, φησὶν, ἐυθὺς ἀπὸ τεσσαρακείδης ἐτῶν ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν κυεῖαι κελῶνται. *Menander*: ἔιχε με γυνὴ δίσποινα. *Catullus*: *Domum Dominam* voca &c. vid. *Guilb. Fornierium* lib. I. Select. cap. 11. Ex hoc autem loco apparet, verbum δέμιν & δόμνα cum iis, quae hinc deducuntur, illo tempore à Latinis etiam ad Græcos translata esse, quemadmodum multa alia: ut *δηνάριον*, *κενυεῖων*, *κοδραγῆς*, *σπικιλάτωρ*, *κῆσωδία*, *λένηιον*, *κλωνία*, *λεγειῶν*, *πρωτόειον*, *σῆκρητον*, *σίγρον*, *κόμης*, *ἀννόνα*, *δεδίρτωρ*, *ἰξεμπλάειον*, *δεδίσιτα*, *ἀκκισία*, quae partim in historia Evangelica, partim apud *Ignatium*, *Macarium*, *Eusebium* &c. leguntur, & plurima alia apud *Plutarchum*, *Suidam*, & Græcos maxime *Juris Interpretes*. δόμιν quidem etiam à *Pallada* in *Epiogr.* Gr. usurpatur, quod ob elegantem jocum non pigebit adscribere:

Quem magna magno peperit Domna Severo,
 Beato nupta & beatum enixa,
 Sponsa optimi mariti puerperaque formosi filii,
 Assyria Venus & non delinquens Luna,
 Nulla parte deteriozem Jovis Saturnidæ sobole:

LX.

Urbane imprimis Argentocoxi Caledonii uxor, *Julia* Augustæ, quæ ipsam mordebat, initis sœderibus, quod ipsæ impudenter cum maribus versarentur, dixisse fertur; Nos, inquit, multo melius explemus ea, quæ naturæ postulat necessitas, quam vos Romanæ; nam aperte cum optimis viris habemus consuetudinem; vos autem occulte pessimi homines constuprant; id enim à muliere Britanna dictum est.

LXI.

Damidis cognatus quidam commentarios istos antea ignotos *Julia* Augustæ

no-

Ἦν ὁ φίλος τὸ λάβει, δόμινε κράτιρ ἰουδύς ἔγχε-
 ψεν

Ἦν δ' αὖ μή τι λάβει, τὸ κράτιρ ἔπει μένον.
 Ὄνια γὰρ ἢ ταῦτα τὰ ῥήματα' αὐτὰς ἐγὼ γε
 Ὅουκ ἰδίω, δόμινε, ἢ γὰρ ἔχω δόμεναι.

Noto etiam hoc obiter ad hanc vocem, quod est apud *Tranquillum* & alios, Augustum scilicet Imp. vetuisse, se Dominum à suis appellari, quasi tyrannidis significationem odiosam id nomen haberet, & quem quis Dominum suum vocet, ejus servum se una fateatur. At posteriorum Imperatorum is fuit fastus, ea insolentia, ut se non dominos solum, sed & Deos salutare præceperint; ut Caligula, Domitianus, alii. Unde illa apud turpissimum assentatorem *Martianum*: Edictum Domini Dei que nostri. Vide *Suetonium*, *Xiphilinum*, & *Aur. Victorem* in vita Domitiani. *Plinius* quidem in Epistolis semper Dominum salutatur optimum Principem Trajanum, & *Ovidius* in Tristibus & Ponticis Elegiis Augustum perpetuo Deum appellat. Sed hæc fortasse ab instituto alieniora. *Idem*.

[128] Principe digna viro, prolem paritura beatam, ut Gunterus ait V. Ligurin. *Idem*.

[129] ἀεισότησια ἀεισργόνου, ut *Pindarus* Pythior. II. contra apud *Homerum* Iliad. VI. δυσσευσότησια. *Idem*.

[130] *Xiphilinus* in Epitome Dionis cap. 21. pag. 243. C.

[131] *Philostratus* de vita *Apollonii Tyan.* lib. I. cap. 3. pag. 5. ed. Lips.

[132] *Damidis* hujus multa in hac historia mentio, perpetui *Philostrati* socii. Exstat *Donati Acciacoli* Scholion ad h. l. in editione *Aldina*, quæ & in Biblioth. Vaticana: Τύπε ἢ ὁ Λακτανδὸς ὡς ἀδίου μινύται. Respicit autem haud dubie *Damin* Epicuræum Philosophum, cujus mentio est in *Jove* Tragedo. Sed ei nihil cum hoc nostro *Damide*, viro, qui *δαισίδαίμων* potius, quam ἀδίου, nec unquam *Epicurum* sectatus fuit, commune. Invenio aherius *Dami-*

γινωσκομένας [133] εἰς γινῶσιν ἤγαγεν Ἰθλία (134) τῇ βασιλίδι μετέχοντι δέ μοι τοῦ περὶ αὐτὴν κύκλου (καὶ γὰρ τοὺς ῥητορικοὺς πάντας λόγους ἐπήνει, καὶ ἠσπάζετο) μεταγράψαι τε προσέταξε τὰς διατριβὰς τὰυτας, καὶ τῆς ἀπαγγελίας (135) αὐτῶν ἐπιμεληθῆναι.

LXII.

Ἵουτος (136) (ὁ Φίλισκος) τῆς δίκης γενομένης ἐπὶ τὸν αὐτοκράτορα, (137) Ἀντωνῖνος δὲ ἦν, ὁ τῆς φιλοσόφου (137) παῖς Ἰουλίας, ἐτάλη ἐς τὴν Ῥώμην, ὡς τὰ ἑαυτοῦ θησόμενος· καὶ προσρueῖς τοῖς περὶ τὴν Ἰουλίαν γεωμέτραις τε καὶ φιλοσόφοις, ἔυρετο παρ' αὐτῆς (139) διὰ τοῦ βασιλείως τὸν Ἀθῆνησι θρόνον.

LXIII.

Ἵουτω (140) καὶ εἰς τὰ ἄλλα πάντα ὁ Πλαυτιανὸς αὐτοῦ κατεκράτει, ὡς
καὶ

Damidis apud eundem *Lucianum* mentionem, Corinthii, hominis divitis, à filio interemti veneno, in dialogo *Diogen. Antist. & Cratetis*; verum ille quoque diversus à nostro est, qui *Ninius* fuit. Tertium *Colophonium Damip*, mechanicum non ignobilem, à *Bitone* in *κατασκευαῖς πολεμικαῖς* laudari video, *machinæ bellicæ*, quam *σαμβύκην* ille vocat, inventorem. Sed ille quoque nihil ad nos. *Damidem* quoque inter *Heraclidæ Pontici* majores referunt τῶν ἠγχεαμίνων τῆς εἰς Ἠερκλείαν ἐκ Θηβῶν ἀπειρίας εἶνα· vid. *Suidam* in Ἠερκλείδῃ. De nostro vero alibi quam apud *Philostratum*, & *Eusebium* ex illo, nil facile invenias, nisi quod ejus *Hierocles* meminert in λέγει φιλαλήθει πρὸς χριστιανὸς, ubi φιλόσοφον eum appellavit συνδιατείφαττα Ἀπολλωνίῳ. Vide fragmentum illius Operis servatum ab *Eusebio* libro adv. *Hieroclem* cap. 2. Meminit etiam ejusdem *Τριταίης* Chil. II. hist. 60. itemque *Suidas*, qui omnes tamen à *Philostrato* accepere, quæ de eo posteris tradiderunt. *Olearius*.

[133] Cod. Vat. prior & Urbinas legunt: τῶν ὑπομνημάτων τέτων ἔπω γινωσκομένων. Τέτων etiam in Cod. Reg. *Morellus* invenit. Ἵουτω γινωσκομένας puto bene esse & ad δίλτες refert. *Idem*.

(134) Severi Augusti conjugii, quod ignorasse videtur *Τριταίης* l. c. De ejus vero ingenio & in bonas

litteras affectu videndi *Spartianus* & *Xiphilinus* in Severo. *Idem*.

(135) Rhetoribus ἀπαγγελία nihil aliud est, quam explicatio sensus animique conceptuum. *Hermogenes* ἀπαγγελίαν dicit αὐτὴν τὴν λέξιν, δὴ ἦν ἀπαγγέλλεται τὰ νοήματα. Frequentissima vox nostro; infra lib. I. cap. 14. *Apollonio* ἐπαγγελίαν δόκιμον ἡ ἐγχευμένην tribuit; in vitis *Sophistarum* *Antiphontis* σεμνήν esse ἀγγελίαν ἡ ἐπινθισμένην ποιητικοῖς ὀνόμασι h. e. elocutionem elegantem & poeticiis vocibus floridam ait. Imo & *Eudoxum*, ut inter *Sophistas* referretur, τῷ κόσμῳ τῆς ἐπαγγελίας elocutionis elegantia meritum esse ait. Sic apud *Plutarchum* lib. de audiendis Poëtis: λέξεις ἡ τὸ καλῶς ἀπαγγέλλειν. Ubi male *Xylander*, quod bene pronuntiatur. Vertere debebat: & elocutionis elegantia. Τῷ καλῶς ἀπαγγέλλειν opponitur τὸ ἐδιδίχως ἀπαγγέλλεσθαι, quod mox sequitur apud nostrum. Ceterum quod hic dicit ἀπαγγελίας *Damidis* emendatione indignisse, inf. ait τὸ λογιεῖσθαι ea non habuisse l. 19. Vocis sensum priorum interpretum nemo fuerat assecutus. Inde vero intelligitur etiam μεταγράψαι idem esse quod μεταφράσαι. *Idem*.

(136) *Philostratus* de vitis *Sophistarum* lib. II. cap. 30. in *Philisco* pag. 622.

(137)

notos fecit, in cujus familia cum & ipse essem, (erat enim rhetoricæ facultatis studiosissima,) mihi, ut refingerem diatribas istas, curamque elocutionis haberem, in mandatis dedit.

LXII.

Hic (Philiscus,) controversia ad Imperatorem delata, (Antoninus is erat, Juliae Philosophæ filius,) Romam profectus est, tanquam res suas constituturus; atque ibi cum se applicuisset Geometris ac Philosophis, qui erant circa Juliam, ejus auctoritate cathedram Atheniensem ab Imperatore indeptus est.

LXIII.

Adeo potentior *Plautianus* erat *Severo* in rebus omnibus, ut etiam apud eum
Juliam

(137) Nec prioribus adfentio interpretibus, qui vertebant: *Is ergo lite contestata apud Imperatorem;* nec viro doctissimo, qui vertebat: *Is vero lite sibi orta ad Imperatorem.* Nempe voces τῆς δίκης γεν. ὅτι τ. αὐτοκρ. indicant litem istam jam antea in provincia, uti fieri solebat, actam esse, provocatum vero ad Imperatorem tandem fuisse, atque hoc sibi volunt illa verba. Firmat interpretationem, quod ἔρεσις provocatio diserte sit in præcedentibus, mancis licet & luxatis, & alibi quoque vox ἰστένας eo sensu usurpetur nostro. Vide vitam *Favorini* §. 2. n. 4, & loca ibi observata. *Olearius.*

(138) Editi habebant; ὁ τῆ φιλοσόφου παῖς. At meliorem lectionem ex virorum doctorum conjectura restituere non dubitavimus. Nemine enim ambigente hic de *Antonino Caracalla* sermo est, idque produnt, quæ de *Julia* Imperatrice adduntur, item hoc, quod *Chrestii* discipulus fuit *Philiscus*, & quod circa *Philostrati Lemni* tempora hæc gesta constet ex ultimis hujus vitæ. Inde vero non minus etiam manifestum est, mendum in lectione vulgata esse. *Antoninus* enim *Caracalla* *Severi* Imp. filius, quomodo dici potest ὁ τῆ φιλοσόφου παῖς? idem tamen error inf. in vita *Antenor*is reperitur. Vir summus *Josephus Scaliger* ad *Eusebium* pag. 231, mendum sublaturus rescribebat ὁ τῆ Σεβήρου παῖς καὶ Ἰουλίαν. Sed audax nimis ea conjectura & nimis ab editis distans visa fuit *Reinesio*

nostro, Viro summo, *Var. Lect.* II. 12. qui rescribi maluit unius litterulæ mutatione ὁ τῆ φιλοσόφου παῖς Ἰουλίαν. *Juliam* nempe *Domnam*, Imp. *Severi* uxorem optimo jure φιλοσόφου dici nemo negaverit, quæ philosophiæ studiis totam se dederat, circumfusamque sibi philosophorum coronam ubique circumducebat; ut & hoc ipso loco *Philostratus* innuit, & in vitæ *Apolonii Tyanei* quoque lib. I. cap. 3, pluribusque ostensum à doctiss. *Menagio* in diss. de Mulieribus Philosophis segm. 16. Tales autem πεπαιδευμένας & φιλοσόφους appellare non dubitat *Lucianus* πρὸ τῶν ὅτι μισῶ συνόνην. Hinc *Reinesianam* conjecturam sive amplexus est sive suum ingenium secutus probavit ὁ πάλιν *Salmasius* ad *Spartiani Severum* cap. 18. quamvis nec *Scaligerianam* emendationem repudiet penitus. Eum secutus l. c. *Ægidius Menagius* est, & nuper *Vir. Clar. Jacobus Perizonius* in præf. ad *Æliani* varias historias. *Idem.*

(139) Verissima hæc est *Salmasii* emendatio l. c. Nam editi habent παρ' αὐτοῖς. Firmat illam, quod addit *Philostratus*, Imperatorem hæc concessisse, ut Dii apud *Homerum*, Jupiter scilicet Junoni &c. sibi concedunt nonnulla invicem, invitum. Inde enim constat, ipsius *Julia* favore *Philostratum* intelligere beneficium *Philisco* obtigisse. *Idem.*

(140) *Xiphilinus* in Epitome *Dionis* c. 21. p. 330.B.

καὶ τὴν Ἰουλίαν τὴν Ἀυγούσταν πρὸς τὸν Σεβῆρον αἰεὶ διέβαλλον, ἐξετάσεις τε κατ' αὐτῆς καὶ βασάνους κατ' ἐυγείων γυναικῶν ποιούμετος· καὶ ἡ μὲν αὐτὴ τε φιλοσοφῆν διὰ ταῦτ' ἤρξατο, καὶ Σοφισαῖς συνημέρυσεν.

LXIV.

Φιλόστρατος (141) ὁ Φλαύιος, Τύριος ὄνμαι ῥήτωρ,
 Ἄλλος δ' ἐστὶν ὁ Ἀττικὸς· ὁ Τύριος οὖν οὗτος
 ἦν, ὡς αὐτὸς ἐν τοῖς αὐτοῦ βιβλίοις διαγράφει,
 Ἔεις τοῦ χοροῦ ῥητόρων τε καὶ τῶν γραμματευσάντων.
 Τῇ Ἰουλίᾳ κραταιᾷ τελοῦσθι βασιλίδι.
 Σύζυγος αὐτῆ δ' οὐ φησι τίνας ἦν Βασιλέως.

LXV.

Ἦουκ (142) ἐπέειθετο (Ἀντωνῆος ὁ Κεράκαλλος) ὅτε περὶ τούτων, ὅτε περὶ τῶν ἄλλων τῇ μητρὶ, πολλὰ καὶ χρηστὰ παραινούσθι· καίτοι καὶ τὴν τῶν βιβλίων τῶν τε ἐπιστολῶν ἑκατέρων, πλὴν τῶν πάνυ ἀναγκαίων, διοίκησιν αὐτῇ ἐπιτρέψας, καὶ τὸ ἔομομα αὐτῆς ἐν ταῖς πρὸς τὴν βουλὴν ἐπιστολαῖς ὁμοίως τῷ τε ἰδίῳ καὶ τῷ τῶν στρατευμάτων, ἔτι σώζεται, μετ' ἐπαίνων πολλῶν ἐγγράφων. Τί γὰρ δεῖ λέγειν, ἔτι καὶ ἠσπάζετο δημοσίᾳ πάντας τοὺς πρώτους, καθάπερ καὶ ἐκεῖνος. Ἄλλ' ἡ μὲν καὶ μετὰ τούτων ἔτι μᾶλλον ἐφιλοσόφει.

LXVI.

Συνέβη (143) ταῦτα τὰ γράμματα ἐς τὴν Ἀντιόχου πρὸς τὴν Ἰουλίαν παραπεμφθῆναι, ἐπειδὴ ἐκεκέλευστο αὐτῇ πάντα τὰ ἀφικνούμενα διαλέγειν, ἵνα μὴ μάτην αὐτῷ ὄχλος γραμμάτων ἐν τῇ πολεμίᾳ ὄντι πέμπηται.

LXVII.

Ἦ δὴ Ἰουλία (144) ἡ τοῦ Ταράντου μήτηρ, ἔτυχε μὲν ἐν τῇ Ἀντιοχείᾳ οὖσα· καὶ οὕτω παραχρῆμα ἅμα τῇ πίστει τοῦ θανάτου αὐτοῦ διετέθη, ὥστε καὶ πλήξασθαι ἰσχυρῶς, καὶ ἀποκαρτερῆσαι ἐπιχειρῆσαι· ὅν γὰρ ζῶντα ἐμίσει, τετελευτηκότα ἐπένθει, οὐχ ὅτι ἐκεῖνον ζῆν ἠθέλεν, ἀλλ' ὅτι αὐτὴ ἰδιωτεύουσα ἤχθετο· καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὸν Μακρίνον πολλὰ καὶ δεινὰ ἐλειδῶρυσεν· ἐπειδ' ὡς οὐτε τι τῆς
 βασι-

(141) *Ἰο. Τετρακτ. Historiarum Chil. VI. Histor. 45. v. 303 sqq.*

(142) *Xiphilinus in Epitome Dionis cap. 22. pag. 353. C.*

Juliam Augustam semper calumniatus sit, & in eam ac de matronis nobilibus tormentis quæsi verit, quæ ob eam causam philosophabatur, & tempus cum Sophistis transigebat.

LXIV.

Philostratus Flavius, Tyrius ut puto rhetor;
 Alius enim Atticus est. Tyrius igitur iste
 Erat, ut ipse in suis libris describit,
 Unus è choro Rhetorum atque scribarum,
 Julix forti existenti Reginx.
 Conjux autem ipsa non dicit cujus esset regis.

LXV.

Qua in re cæterisque omnibus minime obtemperabat matri, justa & utilia monenti, licet ei curam libellorum atque epistolarum utriusque generis, præter admodum necessarias, commisisset, ejusque nomen pariter cum suo & exercitus nomine poneret cum maximis laudibus in epistolis, quas mittebat ad senatum, dum omnes valere scriberet. Nec opus est referre, ab hac omnes primarios viros salutari non secus quam ab illo consuevisse. Sed ea nihilominus philosophabatur.

LXVI.

Forte accidit, ut hæ litteræ Antiochiam perferrentur ad Juliam, cui mandatum erat, cuncta, quæ mitterentur, discernere, ne ad Antoninum, occupatum in terra hostili, frustra multitudo litterarum mitteretur

LXVII.

Cæterum Julia, Tarantis mater, quæ tum erat Antiochiæ, cognita filii eade, ita affecta est, ut se graviter percuteret, ac mortem sibi consciscere conaretur. Eum enim, quem vivum oderat, lugebat mortuum, non quod cuperet illum vivere, sed quod ipsam vitam privatam degere oporteret, ob eamque causam vexabat Macrinum omnibus contumeliis. Sed postquam ille non modo
 nihil

(143) *Xiphilinus* l. c. pag. 357. D.

(144) *Xiphilinus* l. c. cap. 23. pag. 362. B.

βασιλικῆς θεραπείας καὶ τῆς τῶν δορυφόρων περὶ αὐτῆ Φρουρῆς ἠλλοιώθη καὶ ἐκεῖνος χρηστά τινα αὐτῆ ἐπέστειλε, θαρσήσασα, τὴν τοῦ θανάτου ἐπιθυμίαν κατέθετο. Ἐπεὶ δὲ τὰ λεχθέντα ὑπ' αὐτῆς ὁ Μακρίνος ἐπύθετο, καίτοι μηδὲν αὐτῷ ἀνιγγραψάσης ἐκείνης, καί τι καὶ εἰς τοὺς συνόντας αὐτῆ στρατιώτας πρᾶσσουσιν ἤσθετο, καὶ τὴν αὐταρχίαν μεταδιώκουσαν παραπλησίως τῇ Σεμιράμιδι καὶ τῇ Νιτάκριδι, ἅτε καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν τρόπον τινὰ χωρίων ἐκείναις ὄυσαν, καὶ ἐξεληθῶν ἔτι τάχιστα ἐκ τῆς Ἀιτιοχείας ὅποι βούλοιο αὐτὴν ἐκέλευσεν, οὐκέτ' ἐφιλοφύχησαι, ἀλλὰ διέφθειρεν ἑαυτὴν ἀποκαρτερήσασα. Ἐπειδὴ καὶ ὁ καρκίνος, ὃν ἐκ παλιῶ πολλοῦ χρόνου ἠσυχάζοντα ἐν τῷ ματῷ ἔχουσα, εἶτα κοψαμένη τὰ σέρια, ταῖς πληγαῖς ἠρέθισεν, εἰς τὸν θάνατον αὐτῆ συνεβάλετο.

LXVIII.

Ἐπεὶ (145) ἡ Ἰουλία τὰ ἐν τῇ Ῥώμῃ περὶ τοῦ υἱῶς αὐτῆς λεχθέντα ἤκουσεν, οὐκ ἔτι ἐφιλοφύχησεν, ἀλλ' ἤδη τρόπον τινὰ καὶ ὑπὸ τοῦ καρκίνου, ἐν ἐν τῷ ματῷ ἐκ πάνυ πολλοῦ χρόνου ἠσυχάζοντά πως ἔχουσα, τότε ἠρέθισεν ἐκ τῆς πληγῆς, ἣν ἐπὶ τῷ τοῦ παιδὸς θανάτῳ κοψαμένη κατὰ τῶν σέρων ἐπέπληκτο, συναίρομένη, προσδιέφθειρεν ἑαυτὴν ἀποκαρτερήσασα. Καὶ ἡ μὲν οὕτω τε ἐκ δημοτικῆς γένου ἐπὶ μέγα ἀρθεῖσα, καὶ ἐν τῇ τοῦ ἀνδρὸς ἡγεμονίᾳ περιαλγῶς πάνυ διὰ τὸν Πλαυτιανὸν ζῆσασα, τῶν τε υἱῶν τὸν τε νεώτερον ἐν τοῖς αὐτῆς κόλποις κατασφαγέτω ἐπιδοῦσα, καὶ τὸν πρεσβύτερον ζῶντα τε αἰεὶ διὰ φθόνου ἔχουσα, καὶ φονευθέντα οὕτω μαθούσα, τῆς ἀρχῆς ζῶσα ἐξέπεισε, καὶ ἑαυτὴν προκατειργάσατο ὥστε τινα ἐς αὐτὴν ἀποβλέψαντα μὴ πάνυ πάντας τοὺς ἐν ταῖς μεγάλαις ἐξουσίαις γενομένους μακαρίζειν, ἀν μὴ καὶ ἠδονή τις αὐτοῖς τοῦ βίου ἀληθῆς, καὶ ἀκήρατος καὶ ἀκραιφνῆς καὶ διαρκῆς ὑπάρχη. Καὶ τὰ μὲν τῆς Ἰουλίας οὕτως ἔσχε' τό τε σῶμα αὐτῆς ἐς τὴν Ῥώμην ἀναχθεὶν ἐν τῷ τοῦ Γαίου τοῦ τε Λουκίου μνήματι κατετίθη. Ὑστερον μέντοι καὶ ἐκεῖνο, ὡσπερ καὶ τὰ τοῦ Γέττου ὄσα, πρὸς τῆς Μαίσης τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς ἐς τὸ τοῦ Ἀντωνίου τεμένισμα μετεκομίσθη.

LXIX:

nihil de regio famulatu ejus, aut de stipatoribus, quos secum habebat custodiae causa, immutavit, verum etiam multa ad eam percommode scripsit, coepit bona spe injecta desiderium mortis deponere. Post ubi Macrinus intellexit, quæ convitia sibi ab ea facta essent, (quanquam illa nihil ad ipsum scripserat contumeliose,) sensitque eam nonnihil cum suis militibus moliri, ac regnum affectare, ut Semiramis & Nitocris fecerant, quarum in patria ipsa ferè nata erat, mandavit, ut quam celerrime Antiochia, quo vellet, proficisceretur. Tum Julia abjecto vitæ desiderio, inedia consumpta moritur. Acceleravit ei mortem cancer, quem quum jam multo tempore habuisset in mamma quiescentem, percusso pectore irritavit, atque is ad mortem ei fecit.

LXVIII.

Quum inaudisset Julia, quæ de ipsius filio fuissent dicta, vitæ diutius progandæ studium abjecit. Quumque nonnihil & à cancro, quem in mamilla longo jam à tempore quiescentem, iis tunc irritavit verberibus, quibus planctu propter obitum filii, sibimet ipsa pectus percussisset, adjuvaretur, accedente tandem inedia, vivendi finem fecit. Ac illa quidem in hunc modum è genere plebeio in altum evecta, posteaquam imperante marito vitam in dolore gravi, propter injurias Plautiani exegisset; alterumque filiorum suorum, natu minorem, in sinu suo cæsum vidisset; majorem, dum viveret, odio semper habuisset; & ita, ut diximus, interfectum accepisset; imperii de culmine viva dejecta fuit, ac præterea se ipsam confecit. Quo fit, ut in eam quis intuens, non admodum omnes, qui magnam ad potestatem pervenere, pro beatis habere debeat; nisi etiam vera quædam & sincera voluptas, & constans ac perpetua felicitas accedat. Hæc rerum Julię conditio fuit. Cadaver ejus Romam auctum & Cæji Luciique monumento fuit illatum; secundum hæc vero sicut & ossa Getæ in Antonini sanum à Mæsa, ipsius sorore, transportatum.

LXIX.

Περὶ ΛΑΣΘΕΝΕΙΑΣ Μαντινικῆς Ἀρκαδίσσας.

Σὺν οἷς (146) [μαθηταῖς τοῦ Πλάτωνος] γυναῖκες δύο (147) Λασθένεια Μαντινική, (148) καὶ Ἀξιοθέα Φλιασία, ἢ καὶ ἀνδρεῖα ἠμπίσχικο, ὡς φησι Δικαίάρχος. (149)

LXX.

Ἐλέγοντο (150) αὐτοῦ [τοῦ Σπυρίππου] καὶ αἱ Πλάτωνος ἀκούειν μαθήτριάς, Λασθένεια τε ἢ Μαντινική, (151) καὶ Ἀξιοθέα ἢ Φλιασία. Ὅτε καὶ Διονύσιος πρὸς αὐτὸν γράφων τωφαστικῶς, φησί, καὶ ἐκ τῆς Ἀρκαδικῆς σου μαθητριάς ἐστὶ τὴν φιλοσοφίαν καταμαθεῖν· καὶ Πλάτων μὲν ἄτελεῖς φόρων τοὺς παρ' αὐτὸν φοιτῶντας ἐποίει· σὺ δὲ δασμολογεῖς, καὶ παρ' ἐκόντων καὶ ἀκόντων λαμβάνεις.

LXXI.

Παρὰ (152) Πλάτωνι ἐφιλοσόφην Λασθένεια ἢ Ἀρκαδία, (153) καὶ Ἀξιοθέα ἢ Φλιασία.

LXXII.

Ὁ (154) μακρὰν τούτων ἀν' ἧν καὶ Σπυρίππος, ὁ Πλάτωνος ἀκουστὴς καὶ συγγενής. Διονύσιος γοῦν ὁ Τύραννος ἐν ταῖς πρὸς αὐτὸν ἐπιστολαῖς καὶ τὰ τῆς Φιληδονίας αὐτοῦ διεξερχόμενος, ἐτι τε τῆς φιλαργυρίας ἐρανίζεσθαι τε παρὰ πολλῶν αὐτὸν διελέγχων, ἐνειδίξει καὶ τὸν Λασθένειας τῆς Σαρδικῆς (155) ἑταίρας ἑρωτά.

LXXIII.

(146) *Diogenes Laërtius* lib. III. segm. 46. pag. 190.

(147) *Arulejus*: multi auditorum eius (Platonis) utriusque sexus in Philosophia floruerunt. *Olympiodorus* in vita Platonis: πολλὰς ἢ πάντας αὐτὸς μάθησιν ἀρεῖλκετο, καὶ ἀνδρας καὶ γυναῖκας ἀνδρείου γήματι ἀρεσκινάζων ἀκροῦσθαι αὐτῶ. *Clemens Alex.* Strom. lib. IV. De *Axiosthea* *Themistius* O. rat. IV. De *Lasthenia* *Athenæus* lib. & cap. 12. & lib. VII. cap. 5: Etiam *Lastheniam* *Μαντινικὴν* vocat *Diogenes* nosser. Est vero *Μαντινεία* urbs Arcadiæ, cujus ἑθνικὸν *Stephano* est *Μαντινεὺς* & *Μαντινίς*, & κτητικὸν *Μαντινικίς* quare *Casaubono* af-

fentior *Μαντινίς* hoc loco apud *Laërtium* pro *Μαντινικῇ* rescribenti. *Menagius*.

(148) Malim *Μαντινίς*, licet etiam alibi *Μαντινική* vide *Stephanum*. Fuisse autem *Lastheniam* scortum Arcadicum haud ignobile, *Platonis* discipulam, nec *Athenæus* omittit. Virilibus vestibus solitam se inducere etiam apud *Themistium* legere memini. *Casaubonus*.

(149) *Dicaarchi* quatuor fuerunt, de quibus quidem *Athenæus* mentionem fecerit, *Messenius*, *Milesius* & alii duo, quorum scripta citat, de patria nihil dicit. *Aldobrand*.

(150)

LXIX.

De LASTHENIA Mantinea, Arcadica:

Cum his (discipulis Platonis) mulieres duæ, *Lasthenia* Mantinea, & *Axiothea* Phlialia, quæ, ut *Dicaearchus* auctor est, virili utebatur veste.

LXX.

Fertur & Platonis discipulas, *Lastheniam* Mantineam & *Axiotheam* Phlialiam ipsum quoque audivisse. Quo etiam tempore *Dionysius* ita ad illum mordaciter scribens ait: Et ex Arcade discipula tua Philosophiam discere possumus. Et, Plato quidem gratis sua limina terentes docebat, tu vero tributa exigis, & à volentibus & nolentibus accipis.

LXXI.

Apud Platonem philosophabantur *Lasthenia* Arcadia & *Axiothea* Phlialia.

LXXII.

Ab his *Speusippus* Platonis auditor & cognatus procul non aberat. Itaque *Dionysius Tyrannus* suis ad eum epistolis cum ejus avaritiam voluptatisque studium verbis executus fuisset, pecuniam à multis corrasisse objicit, *Lastheniæ* Sardinianæ amorem exprobrat.

LXXIII.

(150) *Diogenes Laërtius* lib. IV. segm. 2. pag. 228.

(151) *Athenæus* in duobus locis de *Lasthenia* mentionem faciens in VII. quidem libro Sardicam & meretricem eam fuisse ait; in XII. Arcadicam, nunquam tamen Mantineam appellat. Sed tamen Mantinea oppidum est Arcadiæ, ut auctor est *Plinius*. *Aldobrand.*

(152) *Clemens Alexandr.* Strom. lib. IV. segm. 19. pag. 523.

(153) Malim *'Αρχαδική*, vel *'Αρχαδικα* nam

'Αρχαδικα est regionis nomen. Conf. *Stephanus Byz.* in *'Αρχαδ.* *Potterus.*

(154) *Athenæus* lib. VII. cap. 5. pag. 279. E.

(155) Pro *Σαρδικῆς*, quæ vox nihili est, (dicitur enim *Σαρδικὰς* & *Σαρδικαῖος* à *Σάρδις* *Σαρδικῶν* aut *Σαρδικῶν* aut *Σαρδικῶν* à *Σαρδῶν* *Σαρδικῶν* aut *Σαρδικῶν* à *Σαρδικῶν* *Σαρδικῶν* à *Σαρδικῶν*) lego *'Αρχαδικῆς*, ut exiat in *Athenæi* lib. XII. pag. 546. D. *Menagius* ad *Laërtii* III. 46. pag. 156. 2.

LXXIII.

Φιλήδωνος (156) ἦν καὶ Σπεύσιππος ὁ Πλάτωνος συγγενὴς καὶ διάδοχος τῆς σχολῆς. Διονύσιος γοῦν ὁ τῆς Σικελίας τύραννος ἐν τῇ πρὸς αὐτὸν ἐπιστολῇ κατὰ τῆς Φιληδονίας αὐτοῦ εἰπὼν, καὶ Φιλαργυρίαν αὐτῷ ὀνειδίζει, καὶ τὸν Λασθενείας τῆς Ἀρκαδικῆς ἔρωτα, ἧτις Πλάτωνος ἠκηχόει.

LXXIV.

Περὶ ΛΕΟΝΤΙΟΥ.

Λεόντιον Λαμία. (157)

Ἐοὐδὲν δυσαρρεστότερον, ὡς ἔειπεν, ἐστὶ πάλιν μεираκευομένου πρεσβύτου. (158)
 Ὅτιά με Ἐπίκουρος οὗτος διοικεῖ, (159) πάντα λαιδορῶν, πάντα ὑποπτεύων, ἐπιστο-
 λὰς ἀδιαλύτους (160) μοι γράφων, ἐκδιώκων ἐκ τοῦ κήπου. Μὰ τὴν Ἀφροδίτην,
 εἰ Ἀδωνίς ἦν ἤδη ἐγγὺς ὀγδοήκοντα γεγονώς ἔτη, (161) οὐκ ἂν αὐτοῦ ἠνεσχόμεν
 φθειριῶντος (162) καὶ φιλονοσοῦντος καὶ καταπεπιλημένου ἔν μάλα πόκοις ἀντὶ
 πύλων.

(156) *Athenaeus* lib. XII. cap. XII. pag. 546. D.

(157) *Alciphron* Rheor lib. II. Epist. 2. pag. 208. ed. Bergleri.

(158) Tales senes representaverat *Aristophanes* in comœdia *Γῆρας*, h. e. *Senium* inscripta, quorum unum juvenile facinus apparet in fragmento apud *Athenaeum* lib. III. pag. 109. nam mulieris in foro panes vendentis mercimonium diripuerunt; qualis & in *Vespis* extrema parte introducitur, qui cum alia multa proterve facit, tum ejusmodi mulierem in foro face, quam comestabundus gestabat, pulsavit, eique panes dissipavit. Illi apud *Athenaeum* dicuntur τὸ γῆρας ἀποβαλόντες, qui senectutem exuerunt, ut recte *Cassaubonus* interpretatur, reprehendens veterem versionem, & videtur Vir doctissimus in memoria habuisse *Aristophanicum* τὸ γῆρας ἐκδύς, ex *Pace*, v. 336. *Berglerus*.

(159) In hanc ista dicentem vere. competit & illud *Theogneti* Comici: Ὅτι μ' ὁ δαίμων φιλοσόφῳ

συνέκτισεν' *quali me Deus philosopho contubernalem dedit?* apud *Athen.* III. pag. 104. *Idem*.

(160) Interpres videtur legisse ἀδιαλύτους, vertit enim *continuas*: ἀδιαλύτους probō, nam conveniunt suspicioso Epistolæ bene ἠσφαλισμένα. Potuit enim timere, ne *Idomeneus* aliquis aut *Herodotus* aut *Timocrates* eas rimarentur; nam isti ejus secreta soliti proferre. *Laërtius* lib. X. segm. 5. Ἰδομενία καὶ Ἡρόδοτον καὶ Τιμοκράτην τὰς ἐκπύσα τὰ αὐτῶν κρύφια πωήσαντας (ubi nescio quid de illustratis obiculis dogmatibus somniat interpres.) Utuntur autem verbo λύω de solvendis & resignandis epistolis. *Thucydides* lib. I. circa finem de Argilio, *Urgianæ* conditionis tabellario: Ἐραποιστάμενον σαραγίδα, ἴνα, ἦν ἐκείνου μεταγράφαι τι αἰτήσει. μὴ ὀργνω, λύει τὰς ἐπιστολάς, ἐν αἷς ὑπονοήσας τι τοιούτον σαρσενεσάλλθαι, καὶ αὐτὸν ἔυρεν ἐσγεγραμμένον κλέψασ' cum simile sigillum sibi fecisset, ut si ille (*Paulanias*, qui epistolam dederat,) repeteret mutaturus aliquid in literis, non agnosceret, solvit epistolam, in qua suspicatus tale quid simul mandatum

LXXIII.

Voluptuarius quoque fuit *Speusippus Platonis* cognatus & successor. Itaque *Dionysius Sicilix tyrannus* in sua ad eum epistola voluptatis studium reprehendit, avaritiam exprobrat, & amorem *Arcadicæ Lasibeniæ*, quæ *Platonem* audiebat.

LXXIV.

De LEONTIO.

Leontium Lamix.

Nihil morosius est, ut videtur, rursus adolescenturiente sene. Hem! ut me *Epicurus* iste tractat, in omnibus rebus iurgator, in omnibus suspicax; epistolas indissolubiles mihi scribens, expellens ex horto. Ita me *Venus* amet, si *Adonis* esset jam prope octoginta natus annos, non eum tolerarem, pediculosum, morbidum & contectum probe velleribus pro panno. Quousque tolerabit quis

datum esse, invenit inibi scriptum, ut & ipse interficeretur. Hinc & *σφαγίδων λύσεις* apud *Lucianum* in *Pseudomanti*, quales aliquot ibi docte & perspicue enarrat *Pet. Gassendus* de vita & moribus *Epicuri* lib. VII. cap. 2. initium hujus epistolæ citans vertit, *litteras ambagiosas*, utcunque tolerabiliter, quasi dicas *δυσαναλύτες*, quarum sensus non facile resolvi & retexi potest; ut in analyticis, cum à demonstrationibus & argumentis remotioribus ac proinde obscurioribus gradatim proceditur ad primorum principiorum ac sensuum evidentiam; sed non adeo obscurus erat in scribendo *Epicurus*, & *Leontium* erudita mulier non potest de talibus conqneri. Quod ad rem ipsam attinet, refert *Diogenes Laërtius* in *Epicuro* Segm. 6. dicere nonnullos *Epicurum* compluribus meretricibus scribere, & imprimis *Leontio*. Ibidem paullo ante etiam fragmentum *Epistolæ Epicuri ad Leontium* memorat *Laërtius*. Idem.

(161) Haec mire vertit *Gassendus* loco indicato. Sed afferam ejus versionem inde ab initio, ita ergo ille: *Nihil est, ut videtur, repuerascente sene importunius, quo sane modo erga me Epicurus iste se habet,*

omnia improbens, omnia in suspicionem vertens, litteras ad me ambagiosas scribens, abacturus sane ex horto ipsam Venerem, tametsi Adonis foret, natus jam, ut est annorum octoginta. Quis non ineptissimum Scriptorem putaret *Alciphronem*, ex talibus versionibus cum aestimans? Immo inquam vel *Hecaten* tam inamabilis senex fugaret; nam ipsa quidem *Venus* & *Anchisen* flore aetatis destitutum negligit. *Idem.*

(162) Similiter *Pythagoristarum* immunditiam & sordes detestatur *Aristophon* Comicus in *Pythagorista* apud *Laërtium* lib. VIII. segm. 38.

----- ἰδίῳσι ἢ
 Λάχανά τε καὶ πίπτον ἐπὶ τούτοις ὕδωρ.
 Φθείρας ἢ καὶ τείβωνα, τὴν τ' ἀχολίαν
 Ὀυδῆς ἀνυπομήνη τῶν νεωτέρων.

Comedunt vero olera & bibunt ad hæc aquam; pediculos autem & pallii sordes & illuviem nemo perferre posset juniorum. Sic in epistolis *Socraticis* XIII. *Aristippus* de philosophis ab ipsius elegantia alienis: ὕτως ἢ ἀν' ἐμὲ ἰδαύμαζες, τῶς ἢ ἐχούσας βα-
 Ο
 315

πίλων. Μέχρι τίνος ὑπομενεῖ τις τὸν φιλόσοφον τοῦτον, ἐχέτω τὰς περὶ φύσεως αὐτοῦ κυρίας δόξας, (163) καὶ τοὺς διεστραμμένους κανόνας (164) ἐμὲ δὲ ἐφέτω τὴν μισικῶς (165) κυρίαν ἐμαυτῆς ἀτομάχητον (166) καὶ ἀνύβριστον. Ὅτως ἐπιπολιορκητὴν ἔχω τοιοῦτον, οὐχ ὅσον οὐ Λάμια Δημήτριον. Μὴ γάρ ἐστι σωφροῖσαι (167) διὰ τὸν ἄνθρωπον τοῦτον καὶ σωκρατίζειν (168) καὶ στωμυλεύεσθαι (169) θέλει καὶ ἱρωνεύεσθαι (170) καὶ Ἀλκιβιάδην τινὰ ἢ Πυθοκλέα νομίζει, (171) καὶ Ζανθίππην ἐμὲ οἶεται ποιήσιν. Καὶ πέρασ ἀναστάσα ὀπήποτε γῆν, πρὸς γῆς φεύξομαι (172) μᾶλλον, ἢ τὰς ἐπιστολάς αὐτοῦ τὰς διασπάστους (173) ἀνέξομαι. Ὁ δὲ πάντων δεινότατον ἤδη καὶ ἀφορητότατον ἐτόλμησεν, ὑπὲρ οὗ, καὶ γνώμην βουλομένη λαβεῖν, τί μοι ποιητέον, ἐπέσταλκά σοι. Τίμαρχον (174) τὸν

θεῖς τὰς πάγους καὶ τὰς σκίπυρας, ἐγέλασας τὰς ἀλαζονείας, βυπῶνιάς τε καὶ φθαιῶντας καὶ ὄνουχας ὡσπερ τὰ θηρία μακρὰς περιειμένους nam hoc raBo me admirareris: istos autem, qui habent densas barbas & baculos, derideres ob interrogantiam, cum sint sordibus pleni & ridiculosi & unguitibus instar ferarum longis praediti. Idem.

(163) Extant apud Laertium in vita Epicuri in fine.

(164) De Canonicis Epicuri Laertius in vita segm. 30. Erant instar Logicæ, de criterio veritatis. Salse autem & acute curtos vocat hos canones; cum si canones sint, omnino rectos esse oporteat, ne alio indigeant canone, & canones esse definant. De ejusmodi regula Dio Chrysostomus oratione LXII. pag. 589. ἔτε ἀδικῶ (ὁ βασιλεὺς ἔσαι ποτέ) ἢ μᾶλλον, ἢ τῶν σχολιδῶν καὶ ἀνισῶ, ἄλλο προσδεδόμενῶ τῶν. Nota est Lesbica ædificationis regula apud Aristotelem V. Nicom. cap. 10. Mox pro ἐφέτω lego ἀφέτω. Idem.

(165) Dio Chrysostomus apud Athenæum III. pag. 100. μισικὰ βρώματα ibidem pag. 121. Ζενοφῶν ὁ μισικώτατος. Idem.

(166) Notanda hæc vox latino more usurpata: stomachus, stomachari. Idem.

(167) Lego σωφρονῆσαι, quod & expressi in versione: castigare, & accusativum requirit. Idem.

(168) Infinita sunt talia. Sic κυφελλίζω, πυθαγορίζω. Aristophanes minus usitate σωκρατεῖν, de iis, qui Socratem æmulantur in Avibus v. 1282.

Ἐλακωμᾶντο ἀπαῖτες ἄνθρωποι τότε Ἐκόμων, ἐπίων, ἱρρύπων, ἰσωκράτην.

Latonas imitandi studio insaniebant homines tunc: comas promissas habebant, esuriebant, sordidati erant, Socratem æmulabantur. Idem.

(169) Huc omnino pertinent Timonis Philiæsi versus de Socrate apud Laertium II. 19.

Ἐκ δ' ἄρα τ' ἀπέκλιτε λιθοξόῳ, ἰννομαλίχης, Ἑλλήνων ἱπαιδῶς, ἀκειβολόγους ἀπορήνας, Μυκλήρ, ῥητιερμύκλις, ὑπατρίκδς, ἱρωνευτής.

Ab istis autem (à Physicis) declinavit lapicida, de legibus garricus, Græcorum incantator, qui accurate differentes fecit discipulos; derisor, rhetorum subsannator, subatticus, dissimulatores. Erat certe is Socrates, qui de re qualibet apte fabulari & acute atque eleganter differere posset; idque imitabantur Socratici; contra Epicurus eloquentiam negligebat, & suum sectatorem dicit ἢ καλῶς ῥητορεύσειν, apud Laertium X. segm. 118. itaque sine dubio & hic deridendum se dedit, si quando præter ingenium suum voluit dicax & facundus videri. Idem.

(170) Notissima Socratis ἱρωνία. Aristoteles Nicom. III. cap. 7. οἱ δὲ ἱρωνες ὅτι τὸ ἕλαττον λέγουσιν, χαεῖστεροι μὲν τὰ ἤθη φαίνονται -- μάλιστα δὲ καὶ οὗτοι τὰ ἔνδοξα ἀπαρνῆσαι, δὴ καὶ Σωκράτης ἐποίησεν. Dissimulatores autem, qui de se in minus loquuntur, elegantioribus esse moribus videntur, maxime οὕτως

quis hunc philosophum! Habeat sibi suas de rerum natura ratas sententias & distortos canones; me autem, quæ commode mei juris sum, sinat absque stomacho & molestia. Revera oppugnatorem hunc talem habeo, non qualem tu *Lamia Demetrium*. Numquid enim licet modeste vivere propter hunc hominem? Socratem quoque imitari & garrere vult, & dissimulationibus uti; & instar *Alcibiadis* alicujus habet *Pythoclem*, meque Xanthippem arbitratur se facturum. Postremo equidem proripiam me, & quolibet potius fugiam, terram terra commutans, quam epistolas ejus illas inconditas tolerabo. Quod vero omnium gravissimum & minime tolerabile ausus est, de quo etiam consilium volens petere, quid facto mihi opus sit, ad te scripsi. Timarchum illum pulchrum

autem & isti inficiantur ea, quæ splendorem atque laudem afferunt, id quod Socrates faciebat. Oportet autem ut admodum ridiculum se & ineptum præbuerit Epicurus, cum tale quid conatus est; quia alias moribus erat simplicibus; & facile serve poterat etiam in os laudantem. Sane tam alienus ab illa ironia videtur fuisse, ut eam & in Socrate improbaverit, ut Cicero prodidit in Bruto, cujus locum adscribam: Ego, inquit ille, (Atticus) ironiam illam, quam in Socrate dicunt fuisse, qua ille in Platonis & Xenophontis & Æschiniis libris utitur, facetam & elegantem puto. Est enim & minime inepti hominis, & ejusdem etiam faceti, cum de sapientia disceptatur, hanc sibi ipsum detrabere, & eis tribuere illudentem, qui eam sibi arrogat: ut apud Platonem Socrates in caelum effert laudibus Protagoram, Hippiam, Prodicum, Gorgiam, cæteros: se autem omnium rerum inficium fingit, & rudem. Decet hoc nescio quomodo illum, nec Epicuro, qui id reprehendit, assentior. Idem.

(171) Puto pro ἢ legendum esse χῆ, & ita verti. In hac autem re convenit ei cum Socrate, nisi forte magis impudica fuit amatio inter Epicurum & Pythoclem, quam inter Socratem & Alcibiadem, de quibus obiter supra pag. 176. De Pythocle Epicuri amatio refert fragmentum Epistolæ Epicuri ad eundem *Lartius* X. segm. 5. πρὸς τὸν Πυθόκλην ὡραῖον ὄντα, χαλεδῶμαι, φησὶ, προσδοκῶν τὴν ἡμερτὴν χῆ ἰσθῆδόν σου ἔισοδόν· ad Pythoclem in flore ætatis constitutum scribens: Sedebo, inquit, expectans amabilem

tuum atque divinum ingressum. Idem.

(172) Vide *Erasmus* Chil. II. Cent. II. Prov. 14. Terram pro terra: ubi nec *Alciphronis* hunc locum præterit. *Scholias* Luciani ad *Pseudomantin*, ubi γῆν πρὸ γῆς ἐλαύνειν, annotat: γῆν πρὸ γῆς, τὴν εἰωθεὶς λέγεσθαι Ἀθηναίους, ἀντὶ τοῦ κατὰ πάσης τῆς γῆς, ὃ φημὲν, τόπον ἐκ τόπου. Hoc solet dici ab Atheniensibus pro, in omnem terram, quod dicimus, τόπον ἐκ τόπου, locum de loco. Dico præterea aliquid ad *Aristophanis* *Acharnenses* v. 234. ubi δῶκεν γῆν πρὸ γῆς. Idem.

(173) Hanc vocem interpretor quasi τὰς ὀπισθοσυρμένας, de quo *Budæus* Comm. Gr. L. pag. 1015. ὀπισθοσυρμένον etiam dicitur male commentatum, dissolutum, laxum &c. deinde ὀπισθοσυρμένως interpretatur dissolute, incondite, incompote &c. ubi inter alia affert *Ciceronis* in 2. de Oratore locum: Quod tuum principium? dii immortales! qui timor? quæ dubitatio? quanta hæsitatio? tractusque verborum? De oratione Epicuri qualis fuerit ea, *Athenæus* V. pag. 187. τὴν μὲν γὰρ ὀπιστρέψασαν τῇ λέξει ἀρρυθμίαν, τί δὲ ἢ χῆ λέγειν; ubi *Casaubonus*: nam dilâinis, qua Epicurus utitur, inconcinnitatem quid attinet dicere? addit deinde: Epicurum nescisse græce loqui, probavimus alibi multorum scriptorum testimoniis. Idem.

(174) Videtur iste esse, de quo *Plutarchus* adversus Colotem pag. 1117. ὃ μὲν Μητρόδωρον τὸν Τίμαρχον

τὸν καλὸν ὄισθα τὸν Κηφισιάθεν. (175) Οὐκ ἀρνούμαι πρὸς τὸν νεανίσκον ὄωι (176) οἰκείως ἔχειν ἐκ πολλοῦ· πρὸς σέ μοι τάληθῆ λέγειν εἰκὸς, Λάμια. Καὶ τὴν πρώτην Ἀφροδίτην ἔμαθον παρ' αὐτοῦ σχεδόν. Οὗτος γάρ με διεπαρθένευσεν ἐκ γειτόνων οἰκοῦσαν. (177) Ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου πάντα μοι τὰγαθὰ πέμψων οὐ διαλείλοιπεν· ἐσθῆτα, χρυσεῖα, θεραπαίνας, θεράποισας, Ἰνδοὺς, Ἰνδάς· τὰλλα σιωπῶ. Ἀλλὰ τὰ μικρότατα προσλαμβάνει, τὰς ὥρας ἵνα μηδεὶς φθάσῃ με γευσάμενος. (178) Τοιοῦτον νῦν ἐρατὴν ἀπόκλεισόν φησι καὶ μὴ προσίτω σοι, ποίοις δοκεῖς αὐτὸν ἀποκαλῶν ὀνόμασιν. ὅυτε ὡς Ἀττικὸς, ὅυτε ὡς Φιλόσοφος, ἐκ Καππαδογίας πρῶτος τὴν Ἑλλάδα ἦκων. (179) Ἐγὼ δὲ εἰ καὶ ὅλη γένοιτο ἡ Ἀθηναίων πόλις Ἐπι-

φθραλῶν, ἐπι, Ποίωσθαι τι καλὸν ὄπ' ἡλοῖς, μόνον καταδύσει τὰς ὁμοιοταθῆαις, καὶ ἀπαλλαγίσεις ἐκ τῆ χαμαὶ βίης, εἰς τὰ Ἐπικύρη ὡς ἀληθῶς θεότατα ὄργια. Metrodorus Timarchum adhortans dicit: Faciamus aliud ex alio pulchrum, tantum non immergentes nos affectuum similitudine (Ἐσθῆτι hac humi serpente vita) in illa Epicuri vere divina oratoria: qui locus etiam exemplum esse possit ejusmodi orationis διασπάσει. Idem.

(175) De pago attico Κηφισία jam egit Meursius in lib. de populis Atticae inscripto. Idem.

(176) Saepe apud Græcos duæ aut tres negationes ponuntur, cum apud Latinos una sufficit, ut cum hoc verbo Ἐσθῆτιν contra Timarchum: ἔτι αὐτὸς ἐξαρνῆμαι μὴ ἐ γεγονῆναι ἐρωτικὸς, καὶ ἔτι νῦν εἶναι, nec ipse nego me amori fuisse deditum ἔτι adhuc esse: vide ibi & inferius. Demosthenes III. in Philippum: ἀνθρώπους μισθωτὰς, ὧν εἰδ' ἂν ἀρνηθεῖεν ἔργοι, ὡς ἂν εἴσι τοιοῦτοι· homines mercenarii, quorum aliqui nec negarent se tales esse. Ponitur etiam negatio simplex, cum non videtur necessaria, ut apud Ἐσθῆτιν adhuc inferius: τὰ μὲ ἰμολογῶ τὰ δ' ἐξαρνῆμαι μὴ τῆτον ἔχειν τὸν τρόπον· fatitem confiteor, partim nego ea se habere ad illum modum. Apud Athenæum XIV. pag. 626. de Arcadibus: Τῶν μὲ ἄλλων μαθημάτων ἀρνηθῆναι τι μὴ εἰδῆναι, εἰδὲν αὐτοῖς ἀεὶ ἐστὶ τὸ ἴδιον ἀποτελεῖσθαι ἀεὶ παρ' αὐτοῖς νομίζεται· aliarum quidem disciplinarum aliquam negare se scire, turpe ἴσθαι non est, cavendi autem

peritiam à se removere, turpe apud ipsos putatur. Sic cum aliis quibusdam verbis, ut apud Euripidem in Oreste v. 1048. ἠυλαβεῖτο μὴ σώζω φίλους, veritatur servare amicos. Ubi Scholiastes: τὸ μὴ, περιττεύει, particula μὴ abundat. Athenæus l. p. 5. ἐγὼ κατέχω τινὰ ἑφοράγον ὅπ' τοιοῦτον ἐκπεπλοκῆτα, τὸ μὴ ἐντρέπεσθαι τὸς πλησίον ὅπ' τοῖς γιγνομένοις, ὡς εἰς. ego teneo memoria quendam Lucronem, qui contumpe imprudentia progressus fuerat, non verendo proximos super iis, quæ ab ipso fierent, ut ἔς. Demosthenes II. Exordiorum: τῆτο τοιοῦτον φυλάττει μὴ πάσχειν, pro φυλάττει, μὴ πάσχειτε cavete, ne vobis accidat. Idem.

(177) Aristænetus I. epist. 5. προσλαβομένη φίλην αὐτῆς ἐκ γειτόνων οἰκοῦσαν· cum assumpsisset amicam à vicinia. Idem epist. 19. ἀπιδε τοιοῦτον Θελξινὴν καὶ σὺ παρ' ἐκείνου ἐκ γειτόνων οἰκοῦσαν. Vise ergo ἔτι ad illam Thexinῶν, hic viciniae habitantem. Lysias contra Erat. Ἐρασσε τὸν λύχρον ἀποσβεθῆναι τὸν φθῆ τῷ παιδίῳ, ἔτι ἐκ γειτόνων ἀνάψασθαι· dicebat candelam apud infantem extinctam fuisse, deinde se in vicinia accendisse. Et cum ἔτι Lysurgus Orator: εἰδὲ τὰ ὄρια τῆ χώρας ἀειχυνόμενοι, ἀλλ' ἐς γειτόνων τῆ θρεψάσης αὐτὸν πατρίδος μετοικῶν, nec reverentia finium regionis ducimur, sed in viciniam patriæ suæ, quæ cum aluit, migrans. Idem.

[178] Verti, quasi esset προσλαμβάνει, ut legendum puto, non προσλαμβάνει. Heliodorus lib. I. pag. 28. ἔγνω προσλαβεῖν καὶ φθῆναι· statuit anticipari ἔτι

chrum nosti, illum Cephisiensem. Non nego, adolescenti familiariter me additam esse jamdudum; apud te verum me fateri par est Lamia. Et primam Venerem sub illo fere sum experta. Hic enim me devirginavit in vicinia habitantem. Ex illo tempore omnia mihi bona mittere non cessavit, vestem, aurum, ancillas, servos, Indos, Indas; cætera taceo. Quin & minutissima anticipat, tempestivos fructus ne quis me præveniat gustando. Talem igitur amatorem exclude, inquit, neque ad te accedat: quibus putas illum nominibus appellans! neque ut Atticus, neque ut philosophus, sed ut ex Cappadocia aliquis primarius in Græciam delatus. Ego vero etiam si tota constet Athenien-

sium

prævenire. Quod ad rem ipsam attinet, fecit adolescens, quod apud *Horatium II. Sat. 5.* Tiresias docet Ulyssem, ut bonus testamentorum captator fiat:

----- *Turdus*

*Sive aliquid privum dabitur tibi, devolet illuc,
Res ubi magna nitet domino fene & dulcia poma,
Et quoscunque feret cultus tibi fundus honores,
Ante Larem gustet venerabilior Lare dives. Idem.*

[179] Hoc est, Cappadox maximus, & si quis alius, germanus Cappadox. Sic *Fl. Josephus*, indicare volens Apionem vel maxime fuisse Ægyptium, scribit *Lib. II.* contra eum pag. 1062. καὶ τί γε δεῖ θαυμάζω, εἰ ἐπὶ τῶν ἡμετέρων ψεύδεται προγόνων, λέγων αὐτὸς εἶναι τὸ γένος Ἀιγυπτίους; αὐτὸς γὰρ ἐπὶ αὐτῆ ταναΐϊον εἰψεύδειτο καὶ γεγεννημένον ἐν Ὀάσει τῷ Ἀιγύπτου πάντων Ἀιγυπτίων πρώτον, ὡς ἂν ἴστωι τις, τὴν μὲν ἀληθεῖα πατερίδα καὶ τὸ γένος ἐξομῶσατο Ἀλεξανδρείας ἢ εἶναι καταψεύδόμενον ἀμολογεῖ πῆν μοχθηρίαν τῆ γένος. & quid oportet mirari, si de nostris mentitur patribus, dicens eos genere Ægyptios esse? ipse enim de seipso contrarium mentitus est; cumque natus sit in Oasi Ægypti, primarius inter omnes Ægyptios, ut ita dicam; veram quidem patriam & genus suum abjuravit; Alexandrinum autem se mentitus confirmat generis sui pravitatem. Vult autem Noster barbarum dicere Epicurum; quomodo & *Aristophanes Clesnem* in *Equitibus* v. 6. οὐτός γε πρῶτος Παρλαγίων. Sunt autem vicini

Cappadoces & Paphlagonες. *Libanius* in *Epistolis* ad *Basilium* non sine aceto sæpius inculcat mentionem Cappadocum; cum enim *Basilius* soleret *Libanio* commendare & in disciplinam tradere Cappadocum adolescentem, scripsissetque ad eum: Ἀιγύνομαι καὶ εἶνα σοι προτάγων τῶν Καππαδόκων, ἀλλὰ μὴ πάντας τῶν ἐν ἡλικίᾳ πρῶτων, λέγων καὶ παιδεύσεως ἀξιποιεῖσθαι &c. Pudet me quod singulatum tibi tradam Cappadoces, & non omnes juvenes adhortor, ut doctrinæ studia amplectantur &c. *Libanius* respondet: Διὰ χρόνον πρὸς ἡμᾶς Καππαδόκης ἦκεινός ἐστιν ἐν τῷτο κέρδι, ὅτι Καππαδόκης. Ἀλλὰ καὶ τὸ πρῶτον γένος οὗτος ὁ Καππαδόκης, δεύτερον τῷτο κέρδι &c. Longo post tempore ad nos venit Cappadox juvenis; unum hoc emolumentum, quod Cappadox. Sed & primarii generis iste Cappadox; alterum hoc emolumentum. Deinde alium commendans *Basilius*, quasi non nihil sentiens, & ipse repetit: Ἰδέ σοι καὶ ἕτερον ἦκει Καππαδόκης cui *Libanius*: Ὅϊδα ὅτι τῷτο πολλὰς γράφεις, τὸ, ιδέ σοι καὶ ἕτερον ἦκει Καππαδόκης. Id dum se scire ita futurum dicit, perinde est, ac si nollet id fieri, saltem quod ad repetitionem vocabuli attinet; animadvertit enim & ipse, *Basilium* non fuisse ἀναίδητον. Cæterum in πρῶτον τὴν Ἑλλάδα ἦκων, potius πρῶτον εἰς τὴν Ἑλλάδα ἦκων, ut exciderit hic etiam εἰς propter vicinitatem similis -- ος. Potest tamen excusari, ut τίνες χεῖρες ἀείγμεθα; apud *Sophoclem* initio *Oedipidis Colonei*. *Idem.*

Ἐπικούρων, (180) μὰ τὴν Ἀρτεμιν οὐ ζυγοστατήσω (181) πάντας αὐτοὺς πρὸς τὸν Τιμάρχου βραχίονα· μάλλον δὲ οὐδὲ πρὸς τὸν δάκτυλον. Τί σοι λέγεις Λάμια, οὐκ ἀληθῆ (182) ταῦτα οὐ δίκαια φημί; καὶ μὴ δὴ, δέομαί σου πρὸς τῆς Ἀφροδίτης, μὴ σοι ταῦτα ὑπελθέτω· ἀλλὰ φιλόσοφος· ἀλλὰ ἐπιφανής· ἀλλὰ πολλοῖς φίλοις κεχρημένος. (183) Λαβέτω καὶ ἄῃχω· διδασκέτω δ' ἄλλους· ἐμὲ δ' οὐδὲν θάλπει τί δόξα· ἀλλ' ὄν θέλω δὸς Τιμάρχον Δάματερ. (184) Ἀλλὰ καὶ δι' ἐμὲ πάντα ἠνάγκασται ὁ νεανίσκος καταλιπὼν τὸ Λύκειον, καὶ τὴν ἑαυτοῦ νεότητα καὶ τοὺς συιφίλους καὶ τὴν ἑταιρίαν, μετ' αὐτοῦ ζῆν καὶ κολακίειν αὐτὸν καὶ καθυμνεῖν (185) τὰς ὑπηνέμους αὐτοῦ δέξας. Ὁ Ἀτρεὺς οὗτος, ἔξελθε, φησὶν, ἐκ τῆς ἐμῆς μοναγρίας, [186] καὶ μὴ πρόσσιθι Λεοντίω. Ὡς ἐν δικαιοτέρου ἐκείνου ἐρουῖτος, σὺ μὲν οὐ μὴ πρόσσιθι τῇ ἐμῇ. Καὶ ὁ μὲν νεανίσκος ὢν, ἀνέχεται τὸν ἕτερον ἀντεραστὴν γέροντα· ὁ δὲ τὸν δικαιοτέρον οὐχ ὑπομέτει. Τί ποιήσω πρὸς τῶν Θεῶν, ἱκετεύω σε Λάμια; Νὴ τὰ μυστήρια, νὴ τούτων τῶν κακῶν ἀπαλλαγὴν ὡς ἐνθυμηθεῖσα τοῦ Τιμάρχου τὸν χωρισμὸν, ἄρτι ἀπέφυγμαι, καὶ ἰδρῶ, καὶ τὰ ἄκρα [187] καὶ ἡ καρδία μου ἀνέστραπται. Δέομαί σου δέξαι με πρὸς σεαυτὴν ἡμέρας ὀλίγας, καὶ ποιήσω τοῦτον αἰσθάνεσθαι, πηλίκων ἀπήλαυεν ἀγαθῶν, ἔχων ἐν τῇ οἰκίᾳ με. Οὐκ ἔτι φέρει τὸν κόρον, ἐν εἶδα, πρεσβευτὰς ἐνθὺς πρὸς ἡμᾶς διαπέμφεται Μητρίδωρον καὶ Ἑρμαχον καὶ Πολύαινον. [188] Ποσάκις οἶμι με, Λάμια, πρὸς αὐτὸν ἰδίᾳ παραγενομένην εἰπεῖν· τί ποιεῖς, Ἐπίκουρε, οὐκ οἶσθα, ὅτι διακωμῶδεῖ σε Τιμοκράτης, ὁ Μητροδώρου, [189] ἐπὶ τούτοις ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, ἐν τοῖς θεάτροις παρὰ τοῖς ἄλλοις

σο-

[180] Cl. Jac. Perizonius in epistola ad me: Veritur: Ego vero etiam si tota civitas Atheniensium auxilio sit &c. quum sensus sit: etiam si tota Atheniensium civitas sit Epicurosum, b. e. constat unice ex & in Epicuris seu similibus Epicuro, unde max, πάντας αὐτὸς, posthabere se dicit uni Timarcho. Idem.

[181] Quasi eadem trutina pensabo: ut Horat. II. Epist. 1. v. 29. Si - - Romani pensantur eadem Scriptores trutina. Ex quo Erasmus proverbium cudid. Idem.

[182] Cl. Perizonius in eadem Epist. Mox ibidem legitur: τί σὺ λέγεις Λαμία, ἐκ ἀλ. &c. Quid tu

ad hanc dicit, Lamia, nonne vera & justa loquor? Idem.

[183] Diogenes Laërtius in Epicuro segm. 9. δι τῶ φίλοι τοσῦτοι τὸ πλῆθος, ὡς μὴδ' ἂν πόλεισιν ὄλαις μετρεῖσθαι δύνασθαι amici quoque ejus tam multi, ut eos ne urbes quidem integre capere possent: ubi in hanc rem videri potest Menagius. Idem.

[184] Sic & Attici dorice in exclamationibus, exempla passim obviam apud Aristophanem. Idem.

[185] Plutarchus in Colotem p. 1117. τίτι αὐσ- οἴωμεν ἀξίως ὀνόματι τὰς ὑμετέρας -- κροτοδορύ- βες

sum civitas ex Epicuris, non ita mihi Diana sit propitia, comparabo omnes eos ad Timarchi brachium, immo nec ad unum digitum. Quid tu dicis Lamia? non vera hæc, non justa dico? Atque per Venerem obsecro ne tibi isthæc in mentem veniant; sed philosophus, sed illustris, sed multis amicis usus. Sumat & quæ habeo; & doceat alios; me nihil movet gloria; sed quem volo, da Timarchum, o Ceres! Sed vero etiam propter me omnibus coactus est adolescens relictis, Lyceo, juventute sua & sodalibus atque societate, cum ipso vivere, atque assentari ipsi, & celebrare ventosas ejus sententias. Atreus iste, exi, inquit, ex meo regno, ne accede ad Leontium; quasi vero non majore jure ille dicturus sit; immo tu ne accedas ad meam. Et ille quidem adolescens cum sit, patitur alterum rivalem senem; iste vero eum, qui majore jure gaudet, non patitur. Quid faciam, per Deos obsecro te, Lamia? Per sacra initiorum juro, per horum malorum aversionem, ut ego, reputans Timarchi segregationem, modo exanimata sum, & sudo, & cor mihi subvertitur. Rogo te, ut me ad te accipias ad paucos dies; & faxo ut iste sentiat, quantis fruitus sit bonis, cum me domi haberet. Non amplius fert contemptum, sat scio; nuncios mox ad nos mittet, Metrodorum & Hermachum & Polyænum. Quoties putas me, Lamia, cum seorsum essem apud illum, dixisse: quid facis, Epicure? nescis te traducere Timocratem Metrodori F. ob hæc in concionibus, in theatris apud reliquos Sophistas? Sed quid illo homine agas? impudens est

in

βῆς --- καὶ ὀπιθεϊάσεις αἶς --- καθυμνεῖτε τὸν ὄπ' ἠδονὰς Ἐπιχρήνη; quo digno nomine appellemus vestros tumultuosos plausus, & Deorum obsecrationes, quibus celebratis illum ad voluptates adhortantem Epicurum. *Idem.*

[186] Pro *μοναρχίας* videtur *μοναρχίας* legendum. Comparantur autem in hac allusione personæ sic: Si Epicurus est Atreus Rex Mycenarum, Timarchus erit Thyestes Atrei frater, Lamia autem erit Ærope Atrei uxor, quam Thyestes adulterio cognovit, & propterea in exilium abire coactus est. Res nota ex historia fabulosa. Proverbium est: Ἀτρεί οὐκ ὄμματα. *Atrei oculi*, quod Diogenianus exponit: ὄπ' τῶν πατρ-

ἴα ὀρώντων ἕς ἕκ ἐστὶ λαθεῖν -- ἴσμεται ὅ, ἐπεὶ ἐκ ἑλαθε Θυίστες μοιχέων τὴν γυναῖκα αὐτῆς de iis, qui omnia vident, quos nihil fugit: dictum autem ind., quia latere non potuit Thyestes, uxorem ejus adulterans. *Idem.*

[187] Non facile apparet, quid hic sibi velit. *Idem.*

[188] Isti primarii ejus amici & discipuli. Meminit omnium *Laërtius* in vita Epicuri segm. 22 --- 24. *Idem.*

[189] Hic rariore exemplo subaudiendum videtur non ἕως, sed ἀδελφός. *Idem.*

σοφισταῖς; ἀλλὰ τί ἐστὶν αὐτῷ ποιῆσαι; ἀναίσχυντός ἐστι τὸ ἐρᾶν. [190] Καὶ ἐγὼ ἔσομαι τοῖνυν ὁμοίως αὐτῷ ἀναίσχυντος, καὶ οὐκ ἀφήσω τὸν ἐμὸν Τίμαρχον." Ἐρῶ σο.

LXXV.

Λεοντίῳ [191] συνεῖναι τῇ ἐταίρᾳ [Ἐπίκουρόν φασι.]

Ἐγκωμιάζειν [192] καὶ κολακεύειν [193] [Ἐπίκουρόν φασι] ἐν τε ταῖς Ἐπιστολαῖς, πρὸς μὲν Λεόντιον Παιᾶν ἀναξ, [194] φίλον Λεοντάριον, οἴου κροτοθορύβου ἡμᾶς ἐπέπλησεν ἀναγνόντας σου τὸ ἐπιστόλιον,

Καὶ ἄλλαις [195] δὲ πολλαῖς ἐταίραις [196] γράφειν, [Ἐπίκουρόν φασι,] καὶ μάλιστα Λεοντίῳ, ἧς καὶ Μητρόδαρον ἐρασθῆναι.

Μιᾶν

[190] De singulari amore, quo deperibat *Epicurus* *Leontium*, plures meminerunt. *Idem*.

[191] *Diogenes Laërtius* lib. X. segm. 4. ubi pro *Λεοντία* scribe *Λεοντίῳ* & ita semper scribendum. vide *Athenæum*. Exstat epistola *Leontii* ad *Lamiam* libro II. *Alcipbronis* (vid. num. LXXIV.) *Casaubonus*.

Legendum omnino *Λεοντίῳ*, quemadmodum scriptum exhibent MSS. Regii, & quemadmodum meretricem illam appellat *Plutarchus*, (num. LXXVI.) *Athenæus*, (num. LXXVII.) & *Cicero* I. de natura *Deorum*. *Λεόντιον* eadem forma dicitur, qua *Μύρτιον*, *Κλωνάειον*, *Μισάειον*, *Χελιδόνιον*, in dialogis meretriciis apud *Lucianum*; & *Ἐρώτιον*, *Μαρμαρίον*, *Νικίδιον*, inferius apud *Diogenem* nostrum. Ita *Παρδύσιον* foemina illa appellatur, cui libros suos *Παρύσι* nuncupavit. Similiter apud *Methodium* in dialogo de *Virginitate*, ex interlocutoribus una *Παρδύσιον* nuncupatur; quod virginis nomen in *Παρδύσιῳ*, virgini nomen, mutari minime debuit. Observat autem *Etymologus*, ὑποκοριστικοῖς illis, quæ ἀπὸ τῶν κορῶν ἀ puellis nomen sumpserit, meretrices solitas appellari: ὑποκοριστικόν, inquit, ἐλαττώσις ῥῆμα· καὶ ὑποκορισμὸς, μείωσις μεγάλους ἔρηται ἢ, ἀπὸ τῆς ταῖς κόραις ἰοικέναι· αὐταὶ γὰρ φιλεῖσιν ἐκλύτῳ φύσει κερχεῖσθαι εἰς κολακείας τρόπον πάντας μικροπρεπῶς φερόμεν, εἰς νέστητον κομίδῃ ἐνδείξιν· πολλὰ τοιαῦτα παίζονται ἐν κωμωδίᾳ, μέχρι καὶ αὐτῶν τῶν ὀνομάτων, καὶ μάλιστα εἰ τύχοι ἐταῖρῶν φερόμενοι ὀνόματα, ὡς ἡ *Κλωνάειον* καὶ *Μισάειον*, καὶ *Λεόντιον*, καὶ τὰ τοιαῦτα. Sed ad *Leontium* *Epicuri* amicam ut redcam, fuit & ejus discipula, teste *Athe-*

neo lib. XIII. 6. (num. LXXVII.) Quia & ipsa librum scripsit adversus *Theophrastum*. Meminit *Cicero* lib. I. de *Nat. Deor.* & *Plinius* in præfat. *Menagius*.

[192] *Diogenes Laërtius* lib. X. segm. 5.

[193] *Athenæus* VII. 6. Περὶ ἧς τῆς Ἐπικύρου Τίμων ἐν τρίτῃ Σίλλων φασί

Γαστρί χαλεζόμενον, τὸ ἐλαμυρώτερον ἰδίον.

Ταύτης γὰρ ἔνεκεν ὁ ἀνὴρ καὶ τὸ ἄλλοις τὸ κατὰ σάρκα ἠδονῆς ἐκολάκευε καὶ Ἰσομενία καὶ Μητρόδαρον. *Menagius*.

[194] Ex veterum lectione observavimus, *Epicurum* mirifice solitum delectari inter scribendum exclamationibus istiusmodi. Hæc sunt, quæ ἰσὺ ἀνακρουγασματα vocat *Cleomedes*, illi vehementer inequitans, & ejus dictionem notans ut vitiosam & corruptam. Eum locum visum apponere: Ἐπέγει φρεσὶ τοῖς ἄλλοις καὶ τὰ κατὰ τὴν ἑρμηνείαν αὐτῷ διεφορότα ἐστὶ, Σαρκὸς εὐσαθῆ καταστήματα λέγοντι· καὶ τὰ περὶ ταύτης πρὸς ἐλπίσματα, καὶ Λίπασμα ὀφθαλμῶν, τὸ δάκρυον ὀνομάζοντι, καὶ ἰσὺ ἀνακρουγασματα, καὶ λακίσματα καὶ ἄλλα τοιαῦτα καλὰς ἀτας· ὧν τὰ μὲν ἐκ χαμαιτυπείων ἀντιεῖναι θύσθη· τὰ ἢ ὅμοια τοῖς λεγομένοις ἐν τοῖς *Δημητείοις* ὑπὸ τῆς *Δεσμοσειαστικῆς* γυναικῶν· τὰ ἢ ἀπὸ μίσης τῆς φρεσενυχῆς, καὶ τῶν ἐπ' αὐτῆς φροσαινόντων Ἰουδαϊκά τινα καὶ ὀφθαλμολογικά· καὶ κατὰ πολὺ τῆς ἑρπετικῆς ταπεινότη-

in amando. Et ego ero igitur sicut ille impudens, & non deseram meum Timarchum. Vale.

LXXV.

Leontio meretrici congredi solitum (*Epicurum* dicunt.)

Laudare atque assentari (*Epicurum* dicunt) etiam in epistolis, ad *Leontium* quidem scribens: O rex Apollo, meum *Leontium*, quanto nos implevisti plausu, cum brevem epistolam tuam legeremus?

Aliis item compluribus meretricibus scribere, (*Epicurum* dicunt,) & *Leontio* inprimis, quam & *Metrodorus* amaverit.

Minam

εα. Paulo post: 'Ου καὶ σὺ ἦν, ὃ δεξουτάτη καὶ ἀναιχουτοτάτη κικαλή, ἐκ φιλοσοφίας ἀποφθαρῆς οὐχίση ὄπ' Λεόντιον καὶ Φιλανίδα, καὶ τὰς ἄλλας ἱταίρας καὶ τὰ ἱερὰ ἀνακραυγᾶσματα. μετὰ Σμινθεύειδον καὶ Σαρδαναπάλη καὶ τῶσαντῆ Διασωτῶν; Ηγετο *Cleomedes*; qui ut vides, exclamationes istas *Epicuri*, quas ipse vocabat ἀνακραυγᾶσματα ἱερὰ, ridet. Tale omnino est istud Παιανῶν ἀναξ, φίλον Λεοντάειον. *Athenaeus* quoque tale quid notare voluit, scribens eum solitum βιάων. Ait ille: 'Επίκουρος ἦν ὁ τέτων διδάσκαλος, ἐς καὶ βωῶν ἔλεγεν· Ἀρχὴ καὶ ρίζα παιρῆς ἀγαθῆ ἢ τῆ γαστρὸς ἢ δονῆ καὶ τὰ σαρὰ καὶ τὰ περιττὰ ἐς ταύτην ἔχει τὴν ἀναφορὰν. Ergo jam intelligimus, quid sit, cur *Aulus* Dialogi de *Causis corruptae eloquentiae* ita scribat: *Peripatetici aptos ἔ in omnem disputationem paratos jam locos dabunt; Academici pugacitatem, Plato altitudinem, Xenophon jucunditatem; ne Epicuri quidem ἔ Metrodori bonestas quasdam exclamationes assumere, hisque, prout res poscit, uti alienum erit oratoris.* Apparet ex his non solum *Epicurum* in suis scriptis crebris usum exclamationibus, sed & *Metrodorum*, ejus discipulum, cujus contentionem in *sectae* defensione testantur vel illa apud *Athenaeum*: Περὶ γαστρός, ἢ, ὃ φυσιολόγοι Τιμικροστες, φησὶ γαστρεὶ ὁ κατὰ φύσιν βαδίζων λέγει τὴν ἀπασσὰν ἔχει σπεδὴν. Sed de his nimis multa. *Cassianus*.

Exscripsit hunc locum *Suidas* in κροτοδορύβου, sed paullo aliter, quam hic legitur. Παιανῶν ἀναξ, φίλον Λεοντάειον, δὲ κροτοδορύβου ἡμᾶς ἐνὶ πλησας, ἀνα-

γόντας σοὶ τὸ ἐπιόλιον, Legendam apud *Suidam* ex *Laetio*, ἀναγόντας σοὶ τὸ ἐπιόλιον. quanquam & σοὶ quoque scriptum exhibet *Laetii* editio *Frobeniana*. Sed legendum item apud *Laertium*, ex *Suida*, ἐνὶ πλησας. & addenda vox φίλον ante vocem Λεοντάειον, quam etiam agnoscunt *Frobeniana* & *Stephanica*. Hanc *Epicuri* epistolam respexit *Plutarchus*, cum in libello de *Auditione* scribit: Καὶ γὰρ Ἐπίκουρος ὄπ' τοῖς τῶ φίλων ἐπιόλοις, κροτοδορύβου γίνεσθαι παρ' αὐτῶν λέγων, ἀλθὲς ἐστίν· & in libro contra *Coloetum*: τίμη προσέπωμεν, ἀξίως ὀνόματι τῶς ὑμετέρης βέβηκε, καὶ ἐλολυμένους καὶ κροτοδορύβου, καὶ σεβάσεις καὶ ἐπιθνάσεις, αἷς προσπίπτει καὶ καθυμεῖτε τὸν ὄπ' ἡδονᾶς φησαλέντα. Ceterum erudite ad hanc *Laertii* locum ex *Cleomede Cassianus* oblietavit, *Epicurum* mihi hunc solitum delectari inter scribendum istiusmodi exclamationibus. Sed & *Epicurus* aliis quibusdam peculiaribus vocabulis utebatur, ut exprimeret animi ad voluptates ruentis impetus. *Athenaeus* lib. XII. ἵνα μοι τῶς καταγλισμῆς λέγω, καὶ τὰ ἐπιπνῶματα, ἀπερ πολλὰ κίς προσέρεται ὁ Ἐπίκουρος, καὶ τῶς γαργαλισμῆς, καὶ ρύγματα, αἷ ἐν τῶ φησὶ τίλος ἤρηκε. Vide *Cassianus* ad hunc locum. Vide & epistolam *Leontii* ad *Laetiam*, lib. II. *Alciphronis*, ubi *Epicuri* octuagenarii erga se amorem ejusque ad se litteras amatorias deridet. *Laetius* est ὑποκοσμῆς, *Epicuro* familiaris. *Plutarchus* contra *Coloetum*: Κωλύτης, ὅν Ἐπίκουρος ἐνώθει Κολωτάειον ὑποκομίζεσθαι καὶ Κολωτάειον. *Menagius*.

[195] *Diogenes Laertius* lib. X. segm. 6.

P

[196]

Μνᾶν [197] τε ἀναλίσκειν ἡμερησίαν (Ἐπίκουρόν φασι) εἰς τὴν τράπεζαν, [198] ὡς αὐτὸς ἐν τῇ πρὸς Λεόντιον ἐπιστολῇ γράφει.

Τοιοῦτος [199] (ὁ Μητρόδωρος) ὢν, καὶ τὴν ἀδελφὴν Βαθίδα ἐξέδοτο Ἰδομενεῖ, καὶ Λεόντιον τὴν Ἀττικὴν ἑταῖραν ἀταλαβῶν, εἶχε παλλακὴν.

LXXVI.

Ποσάκις [200] (Ἐπικουρεῖοι) Ἠδεία καὶ Λεοντίω συνῆλθον, ἢ ποῦ θάσιον ἔπιον, ποίας εἰκάδας ἐδείπνησαν πολυτελέστατα.

Ὅψα (201) καὶ θάσια καὶ μύρα καὶ πεπλᾶ καὶ κροτητὰ τῆς ξουθοπτέρης πέλανα μελίσσης ἀφθόνως διδευμένα ζητοῦσιν αἱ τῶν ἀπολαυστικῶν ὀρέξεις, καὶ πρὸς γε τούτοις εὐπρεπεῖς καὶ νέας γυναῖκας, ὅια Λεόντιον καὶ Βοίδιον καὶ Ἠδεῖα καὶ Νικήδιον ἐνέμοντο περὶ τὸν κῆπον.

Πάνυ (202) μὲν οὖν, ἀν μεθ' Ἠδείας βιοῦν μέλλω τῆς ἑταίρας, καὶ Λεοντίω συγκαταζῆν καὶ τῷ καλῷ προσπιύειν, καὶ τ' ἀγαθὸν ἐν σαρκὶ καὶ γαργαλισμοῖς τίθεσθαι· ταῦτα δεῖται σκότους τὰ τέλη, ταῦτα νυκτὸς, ἐπὶ ταῦτα τὴν λήθην καὶ τὴν ἀγνοίαν.

LXXVII.

Ὅυτος (203) Ἐπίκωρος οὐ Λεόντιον (204) εἶχεν ἐρωμένην τὴν ἐπὶ ἑταιρεία διαβόητον γενομένην; ἢ δὲ οὐχ ὅτε φιλοσοφεῖν ἤρξατο, ἐπάυσατο ἑταιροῦσα, πᾶσί τε τοῖς Ἐπικουρείοις συνῆν ἐν τοῖς κήποις, Ἐπικούρω δὲ καὶ ἀναφανδόν, ὥστε ἐκεῖνον παλλὴν φροντίδα ποιούμενον αὐτῆς τοῦτ' ἐμφανίζεῖν διὰ τῶν πρὸς Ἐρμαχὸν ἐπιστολῶν.

LXXVIII.

Ὅυ (205) καὶ σὺ οὖν, ὦ θρασυτάτη καὶ ἀναισχυντοτάτη κεφαλῆ, (Ἐπίκουρε) ἐκ φιλοσοφίας ἀποφθαρεῖς οἰχήσῃ ἐπὶ Λεόντιον καὶ Φιλαινίδα, καὶ τὰς ἄλλας ἑταίρας,

[196] Marmario, Hedix, Erotio, Nicio, Boidio, de quibus mox Noster & Plutarchus in I. contra Colotem, & in Λάξε βιώσας. Pro ἐπίεστis legendum ἑταίραις nemo non videt. Menagius.

Ita Basil. & ita legit Ambrosius, aut legendum existimavit. Stephanus & Aldobrandinus ἑταίραις. Ἄλλα ἑταίραις inepte junguntur. Sed & ἑταίραν Leon- tium fuisse supra dixerat; & infra §. 7. & 23. dicit;

& hic dum ait, ὡς καὶ Μητρόδωρον ἐραδοῦναι. Meis- lomius.

[197] Diogenes Laërtius lib. X. segm. 7.

[198] Epicuri coquum talenta quatuor emeruisse biennio & mensibus decem, narrat ex Damoxeno Comico Athenæus Deipnosophist. III. 22. Menagius.

[199] Diogenes Laërtius lib. X. segm. 23.

Minam interim quotidie in cibos consumere, (*Epicurum* dicunt,) ut ipse in Epistola ad *Leontium* scribit.

Hujusmodi cum (*Metrodorus*) sororem etiam Batidem Idomeneo tradidit uxorem, *Leontio*que Attica meretrice assumpta, pro concubina usus est.

LXXVI.

Quoties (*Epicurei*) cum *Hedea* aut *Leontio* rem habuissent, ubi *Thasium* vinum bibissent, quibus idibus splendidissime coenassent.

Appetitiones deditorum fruendis voluptatibus obsonia requirunt, & *Thasium* vinum, & unguenta, & cupedias, & placentas melle largo rigatas; præterea formosas & ætate integra mulieres, quales circa hortum *Epicuri* versabantur, *Leontium*, *Boïdium*, *Hedea*, *Nicedium*.

Omnino si cum *Hedea* meretrice sim vitam acturus, aut *Leontio*, & in honesti contemptum despuens bonum in carne & titillationibus quæsiturus; ista tenebras desiderent sacra, ista noctem, his oblivio & ignoratio induci debeant.

LXXVII.

Nonne hujus *Epicuri* famosa meretrix *Leontium* amica fuit? quæ philosophiæ operam navare cum incepisset, non ideo scortari destitit, sed *Epicureis* omnibus in hortis se prostituit, & palam quidem *Epicuro*, adeo ut de illa fuerit multum sollicitus *Epicurus*, quod suis ad *Hermachum* litteris declaravit.

LXXVIII.

Non tu igitur audacissimum & impudentissimum caput, (*Epicure*) ex philosophia profligatus, migraveris ad *Leontium* & *Philænidem*, aliasque meretriculas;

[200] *Plutarchus* in lib. non posse suaviter vivi secundum *Epicurum* Tom. II. Opp. pag. 1089. C.

(201) *Plutarchus* in eodem libro Tom. II. Opp. pag. 1097. D.

(202) *Plutarchus* in libello: *Ad Ælium* Tom. II. Opp. pag. 1129. A.

(203) *Athenæus* lib. XIII. pag. 588. B.

(204) *Lactantius* lib. III. de falsa sapientia, & *Laërtius* in *Epicuro*, *Leontis* *Lampiaceni* uxorem *Themistam* memorans, totam se *Epicuri* philosophiæ tradidisse. Ejus mentionem *Cicero* quoque fecit in *Pisoniana*. *Leontii* meminisse *Alciphron* epist. 42. ac *Cleomedes* lib. II. κυκλικῆς θεωρίας. Dalechamp.

(205) *Cleomedes* lib. II. κυκλικῆς θεωρίας μετὰ θεωριῶν pag. 477. ed. Basil. 1561. 8.

ρας, καὶ τὰ ἱερὰ ἀνακραυγάσματα μετὰ Μινδυρίδου καὶ Σαρδαναπάλου, καὶ μετὰ πάντων τῶν ὁ αὐτοῦ Διασότων;

LXXIX.

Παρέλιπον (206) τὴν Μιμνέρμου αὐλητρίδα Ναινώ καὶ τὴν Ἑρμησιάνακτος, τοῦ Κολοφωνίου, Λεόντιον· ἀπὸ γὰρ ταύτης ἐρωμένης αὐτῷ γενομένης ἔγραψεν ἐλεγειακὰ τρία βιβλία, ὅς ἐν τῷ τρίτῳ κατάλογον ποιεῖται τῶν ἐρωτικῶν.

LXXX.

Δανάην (207) τὴν Λεοντίου τῆς Ἐπιχρῆϊς θυγατέρα ἑταιριζομένην καὶ αὐτὴν Σώφρων ἔειχεν, ὁ ἐπὶ τῆς Ἐφέσου· δι' ἣν αὐτὸς ἐσώθη ἐπιβουλευόμενος ὑπὸ Λαοδίκης· ἡ δὲ κατεκρημνίσθη, ὡς γράφει Φύλαρχος διὰ τῆς δωδεκάτης τάδε· ἡ πᾶρεδρος τῆς Λαοδίκης Δανάη πιστευομένη ὑπ' αὐτῆς τὰ πάντα. Λεοντίῳ δὲ ὄντα τῆς μετ' Ἐπικούρου τοῦ Φυσικοῦ σχολασίας θυγάτηρ, Σώφρωνος δὲ γεγοτυῖα πρότερον ἐρωμένης παρακολυθούσα, διότι ἀποκτείναι βούλεται τὸν Σώφρονα ἢ Λαοδίκτη, διανεύει τῷ Σώφρονι μηνύουσα τὴν ἐπιβουλήν· ὁ δὲ συλλαβὸν καὶ προσποιηθεὶς συγχωρεῖν, (208) περὶ ᾧ λέγει δὴ ἡμέρας παρητήτατο εἰς σκέψιν· καὶ συγχωρησάσης, νυκτὸς ἔφυγε εἰς Ἐφεσον. Μαθούσα δὲ ἡ Λαοδίκτη τὸ ποιηθὲν ὑπὸ τῆς Δανάης, κατεκρήμνισε τὴν ἀνδρῶπον, οὐδὲν τῶν προγεγενημένων Φιλανδρῶπων ἐπὶ τοῦν βαλλομένη. Τὴν δὲ Δανάην, φασίν, ὡς ἤσθετο τὸν ἐπηρτημένον αὐτῇ κίνδυνον, ἀτακρνομένην ὑπὸ τῆς Λαοδίκης, οὐδ' ἀποκρίσεως αὐτὴν ἀξιώσαι· ἀπαγομένην δὲ ἐπὶ τὸν κρημνὸν εἰπεῖν· ὡς δικαίως οἱ πολλοὶ καταφρονοῦσι τοῦ θεοῦ, ὅτε ἐγὼ τὸν γενομένον μοι ἄνδρα σώσασα, τοιαύτην χάριτα παρὰ τοῦ Δαιμονίου λαμβάνω. Λαοδίκτη δὲ τὸν ἴδιον ἀποκτείνασα, τηλικαύτης τιμῆς ἀξιοῦται.

LXXXI.

(206) *Athenæus* lib. XIII. pag. 597. A.

(207) *Athenæus* lib. XIII. pag. 593. B.

(208) Hæc sunt fragmenta periodi longioris, multa enim desideramus. Res videtur sic gesta. Con-

spiravit in Sophronem Ephesi tyrannum (aut illi oppido prepositum ab aliquo rege potentiore, puta Syriæ, Ægypti,) Laodice ejus uxor, concinã Danaë, veteri amica Sophronis & Laodice succuba. Illa vero memor prioris amoris, rem ei aperit. Sophron ipsam comprehendi jubet, fingens nullam se ei fidem habere.

culas; & sacra vociferaris cum Mindyrido, cum Sardanapalo, cumque omnibus tuis bacchanalia agitantibus?

LXXIX.

Omisi Mimnermi amicam *Nanno* tibicinam, & *Hermesianaſtis* Colophonii *Leontium*: cujus gratia elegiacos libros tres ſcripſit, in quorum tertio illos enumerat, qui vehementius amarunt.

LXXX.

Danaën *Leontii* Epicureæ filiam proſtitutam *Sophon* Epheso præſectus amicam habuit; cujus fide ac benevolentia inſidias *Laodices* evaſit; ea vero præcipitata eſt; quod ſic *Phylarchus* duodecimo libro exponit. *Laodiceæ* *Danaë* filia *Leontii*, quæ cum *Epicuro* *Phyſico* *Philophiæ* operam impendit, veluti conſiliaria, aſſidebat, ſic intima, ut ei *Laodice* arcana omnia ſua crederet. *Sophonis* amica prius illa cum fuiſſet, ut ſubauſcultavit, *Laodicen* illum occidi velle, eas inſidias nutu protinus ſignificavit; quibus cognitis, ſimulavit dubium *Sophon* ac incertum id ſibi eſſe, quod ſciſcitabantur, biduumque petiit ad id memoria recolendum; quod cum obtinuiſſet, noctu Ephesum auſugit. Hoc a *Danaë* factum cum *Laodice* intellexiſſet, per præcipitium deturbari mulierem imperavit, nihil ejus benevolentix recordata, qua prius eam complexa fuerat. *Danaën* ferunt, cum imminens periculum ea præſenſiſſet, interrogantem & compellantem *Laodicen* reſponſo non fuiſſe dignatam, & cum ad præcipitium duceretur, dixiſſe à multis non injuria Deos contemni. Nam quod, inquit, virum meum ſervavi, hanc mihi gratiam *Dii* reſpondunt; quod autem *Laodice* maritum ſuum interfecerit, in maximo honore eſt.

LXXXI.

Ac quoniam *Danaë* in poteſtate erat *Laodices*, petit ab uxore, ut eam ſibi concedat torquendam; eam cognitionem in diem tertium differens; concedente *Laodice*, quod poſtulaverat, *Sophon* intermedio tempore utitur ad ſalutem; & nihildum ſuſpicante uxore noctu ex arce in urbem auſugit. Rem opinor tenemus,

verba amiſimus negligentia librariorum. Lego autem: *δὴ ἡμῖται, & πρὸ ἰδὲν τῆς συγγενείων φιλαδρότων ἐπισυμβαλλομένη*, ſcribo ἐπὶ τῶν βαλλομένη vel λαμβανομένη, quod familiare eſt Græcis dicendi genus. *Αἰθενται* paulo poſt: τὰ Ἐνριπίδου ἐπὶ τῶν λαμβάνων λίγω. *Caſaubonus*.

LXXXI.

Μέρος Διαθήκης τῆς ποτὲ Κυρίας ΜΑΡΙΑΣ ΠΗΛΟΥ.

Ἐπογράφουσιν ἐν αὐτῇ ἄνδρες σοφοί.

† 1574. Μαρτίω 11.

Ἔϊς (209) τὸ ὄνομα τοῦ Κυρία, ἀμήν. Κυρία Μαρία Πηλοῦ, θυγάτηρ τοῦ ποτὲ Κυρίου Δημητρίου Κορέση· ὑγίης τῷ νῷ καὶ τὴν διάνοιαν, καὶ τὰς αἰσθήσεις, καὶ σώματι· θέλουσα, Θεοῦ εὐδοκοῦντος, νὰ λάβῃ τὸ σχῆμα τῶν μοναχῶν (210) Καὶ νὰ ἔμπῃ εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου Συμεῶν διατάττει διὰ τῆς παρούσης διαθήκας, καὶ λέγει· "Ἄν συμβῇ αὐτῆς, ἀπελθεῖν τουόντος, εὐθὺς παραδίσωσ τὴν ἑαυτῆς ψυχὴν ταπεινῶς καὶ δουλικῶς τῷ παντοδυνάμῳ Θεῷ, καὶ τῇ ἀειπαρθένῳ καὶ εὐλογημένῃ Μαρίας, τὸ δὲ σῶμα αὐτῆς ταφίται λέγει εἰς τὸν αὐτὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Συμεῶν· ὅπου ἀφίγη καὶ ἀφίεται ὑργίαις ἠχοσιτρεῖς ἀπὸ τὸ ὑποσατικόν· τὸ ἔλαβεν ἀπὸ τοὺς κληροτόμους τοῦ πότα μήσερ Σιλβέστερ Μησημηλάγῃ, συμβίου αὐτῆς, ἀπάνω εἰς τὴν πρεϊκανῆς. Καὶ δίδει καὶ ἀπὸ τὸ αὐτὸ ὑποσατικόν, τοῦ μήσερ Ἰωάννης Ἀργέντι ἑτέρας ὑργίας (211) ἑνδεκα· διὰ τὸ χρέος τῶν δὲ χηρῶν ἐξίτητα· ὅπου χρέως ὁ μήσερ Ἀγγῆνιος Κορέσης, (212) ἀυτάδελφος αὐτῆς, τοῦ αὐτοῦ μήσερ Ἰωάννης παρόντος· καὶ τοῦ αὐτοῦ μήσερ Ἰωάννου στέργοντος καὶ ἑτέρας τὸ ἐν τῇ Θεός· ταῖς ὁποῖαις ὑργίαις ἑνδεκα ἀφίρεις εἰς τὸν αὐτὸν ναὸν ὁ αὐτὸς μήσερ Ἰωάννης, μετὸ σόδημα αὐτῶν· τὸ ὁποῖον νὰ λαμβάνουν ἀπὸ σήμερας αἱ εὐρισχόμεναι μοναχαὶ καθετός· Καὶ ἡ αὐτὴ Κυρίου πηλοῦ, νὰ λαμβάνῃ τὸ σόδημα τῶν αὐτῶν ὑργίαις ἠχοσιτρεῖς ἕως ναζῆ καὶ μετὰ τὸν θάνατόν της, νάμειν παντὶ ἐλευθέρως εἰς τὸν αὐτὸν ναόν.

"Ἐτι ἀφίη, καὶ ἑτέρ.

"Οὕτως εἶπε καὶ ἐδιετάξατο καὶ ἑτέρ.

Περὶ ὧν πάντων καὶ ἑτέρ.

Ἐγράφον εἰς Χίον ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀνωθεν μήσερ Ἰωάννης Ἀργέντι· ἔτει α, Φοδ'. ἰν. β. ἡμέρας ε. μαρτίω 11. ὥρ. ἑσπερινοῦ. Μάρτυρ ὁ περίβλεπτος μήσερ Ἰωάννης Κορέσης

(209) Mart. Crusius lib. III. Turco Græciz p. 312 sq.

(210) Τὸ μοναστικὸν σχῆμα Græci ἀγγελικὸν quoque vocant. At omnes pii, in quocunque genere

sunt, Angelicam vitam sibi imitandam sciunt; quantum in hac naturæ humanæ imbecillitate, invocato Dei auxilio, fieri potest. Καρδίαν καθαρόν κηρίον ἐν ἐμοὶ ὁ Θεός, καὶ πνεῦμα ἑὐδὸς ἐσκαίνισον ἐν τοῖς ἐσκέτοις μου. Pl. LI. Crusius.

LXXXI.

Pars Testamenti **MARIÆ PILIÆ** defunctæ,
à doctissimis Viris subscripti.

1574. Martii 11.

In nomine Domini nostri Conservatoris, amen. *D. Maria Pilia* filia *D. Demetrii Corefæ* p. memoriæ, mente sana, cogitatione, facultate sentiendi, & corpore valens, certa voluntate, si Deo placeat, suscipiendi habitus monastici; & monasterium *S. Symeonis* ineundi; voluntatem suam ultimam hoc testamento declarat ac dicit: Si accidat sibi discedere ex hac vita, se continuo tradere suam animam humiliter & demisse omnipotenti Deo, & benedictæ semper virgini *Mariz*. Corpus autem suum in eodem *S. Symeonis* templo sepeliri vult. Ubi relinquit, ei dedicans, ulnas viginti tres de fundo, quem accepit ab hæredibus *D. Sylvestri Mismilangæ*, viri sui p. memoriæ, supra dotem suam. Præterea de eodem fundo dat *D. Joanni Argenteo* alias ulnas undecim, persolvendi aureos *LXIII.* causa; quos *D. Antonius Corefes* frater ipsius *Germanus*, eidem *D. Joanni* debebat; eo tempore, præsentis & ea re acquiescendi: & cætera, quæ in Testamento sequuntur. Quas *XI.* ulnas idem *Ioannes* eidem templo consecrat cum eorum proventu; quem ex hoc die, quæ inibi inveniuntur *Monachæ*, deinceps quotannis percipiant. Eadem autem *D. Pilia* usumfructum earundem *XXIII.* ulnarum habeat, quoad vivat, sed post mortem suam legatum maneat omnino liberum eidem templo:

Præterea relinquit &c.

Sic ait & disposuit &c.

De quibus omnibus &c.

Scriptum Chii, domi prædicti *D. Joannis Argentei*, anno *MDLXXIII.* Indiæ. II. Martii *XI.* (qui erat dies *Jovis*) hora vespertina. Testes sunt ornatissimus

(211) Ὀυργία, ὄργυα τρεῖς πῆχαι, ait *Eustathius* 11. *Odyss.* ad v. 311. de *Oio* & *Ephiale*, Sed *Scholias* vulgaris, qui *Didymus* perhibetur, τίσσας indicat. Inquit etiam: ὄργυα, ἢ τ' χερῶν ἑκάστας. *Idem.*

(212) *Demetrii Corefæ* liberi: *Maria* nupta quondam *Sylvestro Mismilangæ*; *Antonius*, *Nicolaus*, de quo in sequenti *Epistola*. *Idem.*

ρέσης (213) ἰατρὸς, μήσερ Αντῶνιος Ψιακῆς, μήσερ Χριστοφῆς Ἀσμανᾶς, μήσερ Σταμάτης Σκρινῆς, καὶ μήσερ Παντόλεως Ῥάλις.

† 1580. νομβ. 10.

Ἐξεβλήθη τὸ ἀνωθεν μέρος τῆς διαθήκης, ἀπὸ τῆς πράξης ἐμοῦ νοταρίου τοῦ κατώθεν, εἰς ζήτησιν τῆς ἡγουμένης τοῦ ἀνωθεν μοιαστηρίου.

Νικόλαος Παραδείσης Νοτάριος.

† Μαρτυρῶ ἐγὼ Ἰωάννης Κορέσης, ὅτι παρόντος μου ἐγράφη τὸ ἀνωθεν γράμμα ὑπὸ τοῦ Κυρίου Νικολάου Παραδείσου, δημοσίου ὄντος Νοταρίου.

† Μαρτυρῶ καὶ ἐγὼ Ἀντώνιος Ψιακῆς, ὡς ὁ ἀνωθεν μάρτης.

† Μαρτυρῶ ἐγὼ Λεόναρδος Μεντώνης· ὅτι εἶναι δημόσιος Νοτάριος, ὁ ἀνωθεν Κύρ Νικόλαος Παραδείσης.

† Μαρτυρῶ ἐγὼ Φρανσέσκος Δομέστικος· πῶς ὁ Κύρ Νικόλαος Παραδείσης εἶναι δημόσιος Νοτάριος, καὶ εἰς τὰ νοταρικάτου δίδεται πίστις.

LXXXII.

Περὶ ΜΑΞΙΜΙΑΛΗΣ καὶ ΠΡΙΣΚΗΣ.

᾽Ων (214) [ἀιρετικῶν] οἱ μὲν ἰοβόλων δίκην ἐρπετῶν ἐπὶ τῆς Ἀσίας καὶ Φρυγίας εἶρπον· τὸν μὲν Παράκλητον Μοιτανόν, τὰς δ' ἐξ αὐτοῦ γυναῖκας Πρίσκιλλαν καὶ Μαξιμίλλαν, ὡς ἀν τοῦ Μοιτανοῦ Προφήτιδας γεγονυῖας, ἀυχούντες.

LXXXIII.

Περὶ (215) τῶν Προφητίδων αὐτοῦ [Μοιτανοῦ] ὑποκαταβάς ὕτω γράφει· δείκνυμιεν ὄνι αὐτὰς πρῶτας τὰς προφήτιδας ταύτας, ἀφ' οὗ τοῦ πνεύματος ἐπληρώθησαν τοὺς ἄνδρας καταλιπούσας· πῶς ὄνι ἐψεύδοντο, Πρίσκαν (216) παρθέτον ἀποκαλοῦντες; Ἔιτ' ἐπιφέρει λέγων· δεκεῖ σοι (217) πᾶσα γραφὴ κωλύειν προφήτην λαμβάνειν δῶρα καὶ χρήματα; ὅταν ὄνι ἴδω τὴν Προφήτιν ἐιληφυῖαν καὶ χρυσὸν καὶ ἄργυρον καὶ πολυτελεῖς ἐσθῆτας, πῶς αὐτὴν μὴ παραιτήσομαι;

LXXXIV.

(213) Super inter subscriptores tertie Epistolæ etiam Lucas Coreses legitur, & hoc loco Joannes Coreses. Numne hi duo inter se fratres, non præcedentium? Τὸ Μήσερ italicum est *Messier*. Σάδνημα τὸ εἰσόδημα· Ἡ πῆματῃ τῆς ἐβδομαδῆς. Dies Jovis est. Eodem die, quo Pilia tuum testamentum fecit,

etiam M. Jo. Liebleri, (cujus pater M. Georgius Physicus noster est,) tunc hic Diaconi uxor Barbara Unfridina testamentum fecit, M. Georgio Hizlero & me presentibus. *Idem*.

(214) Eusebii Historiæ Ecclesiast. lib. V. cap. 14. pag. 178. D.

(215)

natissimus vir D. Joannes Coroses Medicus, D. Antonius Pfiaces, D. Christoph. Asmanas, D. Stamatius Scrines, & D. Pantoleos Rhales.

Deinde anno $\epsilon\iota\omega\iota\chi\chi\epsilon$ Novemb. x.

Pars haec testamenti, postulante praedicti Monasterii Abbatissa, à me Notario infra scripto excerpta fuit.

Nicolaus Paradises Notarius.

Testor ego Ioann. Corefes me praesente scriptum esse, quod supra scriptum est à Domino Nicolao Paradise, Notario publico.

Testor ego Antonius Pfiaces, sicut superior testis.

Testor ego Leonhardus Mendonius publicum Notarium esse, cujus nomen supra positum est, D. Nicolaum Paradisen.

Ego Franciscus Domesticus testor, D. Nicolaum Paradisen esse publicum Notarium; proindeque scripturae ejus fidem habendam esse.

LXXXII.

De MAXIMILLA & PRISCA.

Quorum (haereticorum) alii quidem venenatorum anguium instar per Asiam Phrygiamque repserunt. Qui & Montanum Paracletum duasque ejus comites *Priscillam & Maximillam* Montani prophetissas esse jaetabant.

LXXXIII.

De *Montani* vero prophetissis aliquanto post loquitur in hunc modum: Ostendimus igitur, inquit, has principes prophetissas, simul ac spiritu impletæ sunt, viros suos dimisisse. Quantopere ergo mentiebantur, qui *Priscam* virginem vocabant? Deinde subjungit haec verba: Non tibi videtur Scriptura universa prohibere, ne Propheta munera & pecunias accipiat? Cum igitur videam prophetissam aurum & argentum vestesque pretiosas accepisse, quomodo eam non repudiabo?

LXXXIV.

(215) *Eusebius* l. c. cap. 18. pag. 184. D. & *Nicephorus Callistus* *Historiæ Ecclesiast.* lib. IV. cap. 25. Tom. I. pag. 323. C.

(216) In Codice Maz. Med. & Fuk. & apud *Nicephorum* legitur $\Pi\sigma\iota\kappa\alpha\nu$, quam scripturam confir-

mat etiam *Rufinus*. Sed & *Tertullianus* & *Firmilianus* aliique *Priscam* nominant. *Valesius*.

(217) *Nicephorus* lib. IV. cap. 26. addit particulam negativam $\epsilon\delta\alpha\mu\iota\sigma\epsilon\iota$ &c. Atque ita *Savilius* ad marginem sui libri emendavit. *Idem*.

LXXXIV.

Δύο [218] ἔχων (Μοντανός) γυναῖκας Πρισκίλλαν καὶ Μαξιμίλλαν ὄνομα, τὰς ἑαυτοῦ γυναῖκας, προφήτιδας ἑαυτοῦ προσηγόρευσε καὶ τὰ ἐκείνων συγγράμματα προφητικὰς βίβλους ἰκάλει. Ποιηροῦ δὲ πλήρης γεόμενος πνεύματος, παραπλησίως δὲ καὶ αἱ δύο γυναῖκες, ξένα τινὰ λέγειν κατήρχετο, ἐνθουσιῶν ἀνίκρυς καὶ διαμαινόμενος.

LXXXV.

Ἵστος [219] (Μοντανός) οἰστρηθεὶς ἔρωτι Φιλαρχίας παράκλητοι ἑαυτὸν προσηγόρευσε, καὶ Προφήτιδας ἐποίησατο δύο, Πρισκίλλαν καὶ Μαξιμίλλαν, καὶ τὰ τούτων συγγράμματα προφητικὰς προσηγόρευσε βίβλους, Πέπουζαν δὲ τὴν κόμην ὠνόμασεν Ἱερουσαλήμ - - - - - Ἄι τῆς Πρισκίλλης, καὶ Μαξιμίλλης προφητεῖαι ὑπὲρ τὸ θεῖον εὐαγγέλιον τετίμηται παρ' αὐτοῖς.

LXXXVI.

Οἱ [220] τῆς ἀπὸ τοῦ Μοντανοῦ διδασκαλίας ἐξηρημένοι καλοῦνται μὲν ἀπὸ τούτου Μοντανισαί· καλοῦνται δὲ καὶ κατὰ Φρύγας αἰρεσις ἀπὸ τοῦ ἔθνους Πεπεθζιανοὶ δὲ ἀπὸ τῆς κόμης, ἣν Ἱερουσαλήμ ἐκεῖνος ὠνόμασεν. Ἄι δὲ τῆς Πρισκίλλης καὶ Μαξιμίλλης προφητεῖαι ὑπὲρ τὸ θεῖον εὐαγγέλιον παρ' αὐτοῖς τιμῶνται.

LXXXVII.

Ὡς [221] καὶ (τὸν διάβολον) ἐτέρας τινὰς δύο γυναῖκας ἐπεγεῖραι, καὶ τοῦ νόθου πνεύματος πληρῶσαι ὡς καὶ λαλεῖν ἐκφρόνως καὶ ἀκαίρως καὶ ἀλλοτριότροπως ὁμοίως τῷ προειρημένῳ καὶ τοὺς μὲν χαίροντας [222] καὶ καυχώμενους ἐπ' αὐτῷ, μακαρίζοντες τοῦ πνεύματος, καὶ διὰ τοῦ μεγέθους τῶν ἐπαγγελμάτων ἐκφουσιούσας ἑσθ' ὅπη δὴ κατακρίνοντες εὐχαστικῶς καὶ ἀξιοπίστως αὐτοὺς ἀνίκρυς, ἵνα καὶ ἐλεγκτικὸν [223] εἶναι δοκῇ.

LXXXVIII.

(218) *Nicéphorus Callistus Historiæ Eccl. lib. IV. cap. 22. pag. 319. A.*

(221) *Eusebius Historiæ Eccl. lib. V. cap. 16. pag. 180. D.*

(219) *Theoderetus Hæretic. fabularum lib. III. c. 2. Tom. II. Opp. pag. 227. B. C.*

(222) Hæc periodus connectenda est cum sequenti: τὴν ἢ καθεύειν &c. Sic enim sensus integer absolvitur; quod Interpretes non animadverterunt. Tamen acumen Interpretis in hoc præcipue elucet, ut verborum

(220) *Nicéphorus Callistus Historiæ Eccl. lib. IV. cap. 22. pag. 319. D.*

LXXXIV.

Mulierculas duas, (*Montanus*) conjuges suas, Priscillam & Maximillam; prophetissas suas vocavit, earumque scripta propheticos libros esse dixit. Maligno autem spiritu plenus, sicuti & dux illarum mulieres, nova quaedam & insolentia dicere coepit; insania aperte & daemonum intemperis actus.

LXXXV.

Hic (*Montanus*) dominandi cupiditate motus Paracletum seipsum appellavit, & prophetissas duas fecit, Priscillam & Maximillam, harumque scripta libros propheticos appellavit, & Pepuzæ vico Hierusalem nomen dedit. - - - - -
- - - Priscillæ & Maximillæ prophetiæ in majore apud illos sunt honore, quam divinum Evangelium.

LXXXVI.

Qui Montani disciplinam secuti sunt, Montanistæ ab eo dicuntur. Vocatur quoque Cataphrygas, seu secundum Phryges hæresis, ab ipsa gente scilicet. Appellantur etiam Pepuziani, à vico quodam, quem ille Hierusalem vocare solitus erat. Priscillæ vero & Maximillæ prophetiam fide & veneratione sacrosancto præferunt Evangelio.

LXXXVII.

Duas alias mulierculas suscitavit, (*Diabolus*), & adulterino spiritu replevit; adeo ut & ipsæ quoque perinde ac supra memoratus ille, insana quædam & importuna atque aliena loquerentur. Et eos quidem, qui ea re delectabantur atque intumescabant, spiritus ille beatos prædicabat, & promissorum magnitudine supra modum inflabat. Interdum tamen conjecturis & fide dignis argumentis utens, palam eos condemnabat, quo scilicet etiam objurgatorius videretur.

LXXXVIII.

rum ac sensus ἀκολουθίαν diligentissime confectetur. Porro hic locus in Cod. Maz Med Fuk. & Savil. ita legitur: καὶ τὰς ἑὴν χαίρειναι καὶ χαυτομίνας ὑπ' αὐτῶν &c. *Valesius*.

(223) Sciebat *Montanus*, seu daemon, qui per *Mon-*

tani os loquebatur, olim à Domino prædictum fuisse, fore ut Spiritus Dei in adventu suo mundum argueret de peccato. Itaque daemon ille ut verum Dei spiritum se esse auditoribus confirmaret, eos interdum arguebat & objurgabat. Vide *Ambrosium* in Epist. ad Thessal. cap. 5. *Valesius*.

LXXXVIII.

Σύνοδος [224] Θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ ἐν Ἱεραπόλει τῆς Ἀσίας συναθροισθεῖσα ὑπὸ Ἀπολιναρίου, τοῦ ταύτης ὀσιωτάτου Ἐπισκόπου, καὶ ἑτέρων εἰκοσιῆς Ἐπισκόπων, ἀποκηρύξασά τε καὶ ἐκλόφασα Μοντανὸν καὶ Μαξιμίλλαν, τοὺς ψευδοπροφήτας· οἱ καὶ βλασφήμως ἦτοι δαιμονιῶντες, καθὼς φησὶ ὁ αὐτὸς πατὴρ, τὸν βίον κατέστρεψαν· σὺν αὐτοῖς δὲ, κατέκρινε καὶ Θεόδοτον τὸν σκυτία.

LXXXIX.

Σύνοδος [225] Θεία καὶ ἱερὰ μερικὴ, συναθροισθεῖσα ὑπὸ τοῦ ὀσιωτάτου Ἐπισκόπου Ἀχιλῶν (ὁ ἐν Ἀγχιάλῳ dicitur Eusebio lib. V. cap. 19.) Σωτᾶ, καὶ ἑτέρων δυοκαίδεκα Ἐπισκόπων· ἧτις ἐλέγξασα ἀπεκήρυξε τὸν σκυτία Θεόδοτον, καὶ Μοντανὸν σὺν Μαξιμίλλῃ, ὀκτακοσίους καὶ ἑβδομήκοντα ὀκτὸ αἰῶνας δογματίζοντα, καὶ πνεῦμα ἅγιον ἑαυτὸν εἶναι ἐπιφημίζοντα.

XC.

Σύνοδος [226] Θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ ἐν Γαλλίᾳ, συναθροισθεῖσα ὑπὸ τῶν ὁμολογητῶν, ἀποκηρύξασα Μοντανὸν καὶ Μαξιμίλλαν, ἧς ὁ ὅρος πρὸς τοὺς ἐν Ἀσίᾳ πιστοὺς διέβη.

XCI.

Ἐἰ [227] δεῖ χάρισμα δέχασθαι, καὶ δεῖ ἐν Ἐκκλησίᾳ εἶναι χάρισμα, πῶς οὐκέτι μετὰ Μοντανὸν καὶ Πρίσκιλλαν καὶ Μαξιμίλλαν ἔχουσι Προφήτας; ἄρα ἤρησεν ἡ χάρις; οὐκ ἀργεῖ δὲ ἡ χάρις ἐν ἀγίᾳ Ἐκκλησίᾳ, μὴ γένοιτο. Ἐἰ δὲ ἕως τινὸς προφήτευσαν οἱ προφητεύσαντες, καὶ οὐκ ἔτι προφητεύουσιν· ἀλλὰ οὔτε Πρίσκιλλα, οὔτε Μαξιμίλλα προφήτευσαν μετὰ τὰς προφητείας, τὰς διὰ τῶν ἀγίων Ἀποστόλων ἐν τῇ ἀγίᾳ Ἐκκλησίᾳ δοκιμασθείσας. Κατὰ δὲ οὐκ ἔστιν ἐλεγχθήσεται ἡ αὐτῶν ἀνομία· ἡ γὰρ δείξωσιν εἶναι Προφήτας μετὰ Μαξιμίλλαν, ἵνα μὴ ἀργήσῃ παρ' αὐτοῖς λεγομένη χάρις· ἢ οἱ περὶ Μαξιμίλλαν ψευδοπροφήται εὐρεθῶσονται μετὰ τὸν ὅρον τῶν προφητικῶν χαρισμάτων, τολμήσαντες οὐκ ἀπὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἀλλ' ἀπὸ πλάνης δαιμόνων ἐνθουσιασθῆναι, καὶ φαντάσαι τοὺς ἀκούοντας αὐτῶν.

[224] *Phil. Labbei Concil. Tom. I. pag. 599. B.*[225] *Eiusdem Concil. l. c. pag. 599. C.*

[226]

LXXXVIII.

Synodus divina & sancta provincialis, Hierapoli Asiæ celebrata ab Apolinario sanctissimo hujus Episcopo, aliisque viginti sex Episcopis, quæ abdicavit & extirpavit Montanum & Maximillam pseudo-prophetas; qui blasphemè utpote à dæmone obsessi, sicut idem Pater dicit, vitam commutarunt. Cum iisdem vero & Theodotum coriarium (eadem Synodus) condemnavit.

LXXXIX.

Synodus divina & sacra particularis, congregata à Sanctissimo Achillarum (Anchiali) Episcopo Sota, aliisque duodecim Episcopis; quæ refutatum Theodotum coriarium abdicavit; *Montanum* item cum *Maximilla*, qui octingentos septuaginta octo Æonas docebat, seque ipsum pro Spiritu Sancto venditabat.

XC.

Synodus divina & sacra provincialis in Gallia, congregata à confessoribus; quæ Montanum & Maximillam abdicavit; cujus decretum ad eos, qui in Asia erant, fideles dimanavit.

XCI.

Si coelestia illa dona recipienda sunt, iisque præditam Ecclesiam esse convenit, cur post *Montanum* ac *Priscillam*, & *Maximillam* nullos habent amplius Prophetas? Divinumne est munus exhaustum? At in Ecclesia Catholica minime id quidem est exhaustum. Absit. Quod si aliquotenus Prophetæ vaticinati sunt, & vaticinari modo desinunt, consequens est, ne *Priscillam* quidem, atque *Maximillam*, secundum Apostolorum vaticinia, quæ in Ecclesia recepta sunt, oraculum ullum edidisse. Quamobrem utrinque illorum insania constringitur. Nam aut Prophetas post *Maximillam* aliquos ostendant; ne ea, quam illi jactant, gratia extincta videatur: aut *Maximilla* cum suis falsæ vatis nomine censendæ sunt, quæ post præscriptum Prophetici doni officiique tempus, non sancti Spiritus, sed immissi à Dæmonibus erroris afflatum admittere non sunt veritæ,
ac

[226] *Ejusdem* Concil. l. c. pag. 599. E.

[227] *Ephanius* adversus Hæreticos libb. II. hæret. 48. segm. 2. Tom. I. Opp. pag. 403. B.

αὐτῶν καὶ ὅπως ἐξ αὐτῶν τῶν παρ' αὐτοῖς λεγομένων ὁ ἔλεγχος πρὸς αὐτοὺς ῥηθῆ-
σεται. Φάσκει γὰρ ἡ παρ' αὐτοῖς λεγομένη Μαξιμίλλα ἡ Προφήτις· ὅτι φησὶ μετ'
ἐμὲ Προφήτις οὐκέτι ἔσται, ἀλλὰ συντίλεια.

XCII.

Ἐισάγετε [228] ἡμῖν πάλιν καὶ Μαξιμίλλαν· καὶ γὰρ καὶ τὰ ὀνόματα ὑμῶν
διηλλαγμένα καὶ φοβερῶτατα καὶ ὅτε προσηνές τι καὶ γλυκύτατον ἔχοντα, ἀλλὰ
ἄγριον καὶ βαρβαρικόν· εὐθὺς γὰρ αὕτη ἡ Μαξιμίλλα ἡ παρὰ τοῖς τοιούτοις κατὰ
Φρύγας ὄντω καλουμένοις, ἀκούσατε, ὦ παῖδες Χριστοῦ, τί λέγει· Ἐμοῦ μὴ ἀκούσητε,
ἀλλὰ Χριστοῦ ἀκούσατε.

XCIII.

Φάσκει [229] πάλιν ἡ αὕτη Μαξιμίλλα, ἡ τῆς παρακολουθίας καὶ διδασκα-
λίας γινῶσις, ἵνα χλευαστικῶς ἔπω· ὅτι ἀπέσειλέ με Κύριος τούτου τοῦ πόνου, καὶ
τῆς ἐπαγγελίας, καὶ τῆς συνθήκης ἀρετιῆς, μηνυτὴν, ἐρμηνευτὴν, ἠναγκασμένους
θέλοισα καὶ μὴ θέλοισα, μαθεῖν γινῶσιν Θεοῦ.

XCIV.

Ἄυθις (230) ἐν τῷ αὐτῷ φησὶ λόγῳ, τοὺς τότε ἱεροὺς Ἐπισκόπους πεπειρᾶ-
σθαι μὲν, τὸ ἐν τῇ Μαξιμίλλῃ πνεῦμα διελέγξαι, κεκωλύσθαι δὲ πρὸς ἑτέρων, συν-
εργούτων δηλαδὴ τῷ πνεύματι. Γράφει δὲ ὕτως· καὶ μὴ λεγέτω ἐν τῷ αὐτῷ
λόγῳ τῷ κατὰ Ἀσέριον Οὐρβανόν (231) τὸ διὰ Μαξιμίλλης πνεῦμα, διώκομαι,
ὡς λύκος ἐκ προβάτων· οὐκ εἰμὶ λύκος· Ῥῆμα εἰμὶ καὶ πνεῦμα καὶ δύναμις.

XCV.

Ἐν ταυτῷ (232) πάλιν (Ἀπολλινάριος) ἕτερα μεταξὺ πρὸς ἔλεγχον τῶν τῆς
Μαξιμίλλης ψευδοπροφητειῶν ἐπιπῶν, ὁμοῦ τὸν τε χρόνον καθ' ὃν ταῦτ' ἔγραψε ση-
μαίνει, καὶ τῶν προρρήσεων αὐτῆς μέμνηται, δι' ὧν πολέμους ἔσεισθαι καὶ ἀκαταστα-
σίας προειμαντεύσατο· ὧν καὶ τὴν ψευδολογίαν εὐθύνηι ὧδε λέγων· καὶ πῶς οὐ κατα-
φανὲς ἤδη γέγονε καὶ τοῦτο τὸ ψεῦδος; πλείω γὰρ ἢ τρισκαίδεκα ἔτη εἰς ταύτην
τὴν

(228) *Ephraïmus* l. c. segm. 12. Tom. I. Opp. pag. 413. C.

(230) *Eusebius* *Historiæ Eccl.* lib. V. cap. 16. pag. 181 sq.

(229) *Ephraïmus* l. c. segm. 13. pag. 415. A.

(231) *Hæc verba scholion mihi esse videntur, quod vetus quidam Scholiastes, seu Eusebius ipse ad margi-*

ac suis auditoribus illudere. Enim vero ex iis ipsis, quæ asserunt, eorum mendacia refellentur. Sic enim vates illorum *Maximilla* prædicat: *Post me nulla amplius erit Propbetissa; sed finis sequetur.*

XCII.

Sed *Maximillam* nescio quam nobis obtruditis; quippe vel ipsa nomina vestra à communi usu remota sunt, & ad terrorem composita, neque mite quicquam illis inest, aut jucundum; sed barbarum & agreste. Haec igitur *Maximilla*, quam Phryges isti prædicant, audite Christi filii, quemadmodum loquitur: *Me quidem non audite, sed Christum audite.*

XCIII.

At enim *Maximilla* pergit, summa illa intelligentiæ doctrinaeque vis, ut id joci obiter aspergam. *Dominus me misit, inquit, laboris hujus ac professionis & foederis velut sectæ Antistitem, enarratorem & interpretem; & quidem ad percipiendam Dei notitiam, vellem, nollem, majori quadam necessitate compulsus.*

XCIV.

Refert præterea in eodem libro, sanctissimos Episcopos spiritum illum, qui in *Maximilla* residebat, confutare conatos quidem fuisse; sed ab aliis, qui spiritui favebant, prohibitos. Verba ejus hæc sunt: Nec mihi jam dicat ille *Maximillae* spiritus, prout in eodem Asterii Urbani libro relatum est: *Arceor, tanquam lupus ab ovibus. Non sum lupus, sed verbum, Spiritus & potentia.*

XCV.

In eodem libro (*Apollinaris*) postquam nonnulla ad falsam illam *Maximillae* prophetiam convincendam interseruit, tum tempus ipsum, quo hæc scripta sunt, designat, tum mulieris illius vaticinia commemorat, quibus bella & tumultus imminere prædixerat. Quorum quidem vaticiniorum falsitatem convincit his verbis: Nonne, inquit, etiam hoc mendacium omnibus manifestum apparuit? Etenim ab obitu *Maximillae* usque in hunc diem plusquam tredecim anni jam elapsi

nem libri sui annotaverat, ad ea verba, quæ paulo ante præcesserunt: *ἄνθρωπος ἐστὶν τῷ αὐτῷ φησὶ λόγῳ.* Porro ex his verbis elicitar, *Asterium Urbanum* auctorem esse horum trium librorum adversus *Cataphrygas*, non autem *Apollinarem*, ut credidit *Rufinus*, *Nicephorus Ca-*

listus & Christophorus. Valesius.

(232) *Eusebius* *Historiæ Eccl.* lib. V. cap. 16. pag. 182. B. & *Nicephorus Callistus* *Historiæ Eccl.* lib. IV. cap. 23. pag. 321. C.

τὴν ἡμέραν, ἐξ ὧν τετελεύτησεν ἡ γυνή· καὶ οὔτε μερικὸς οὔτε καθολικὸς κόσμῳ γέγονε πόλεμος· ἀλλὰ καὶ Χριστιανοῖς μᾶλλον εἰρήνη διάμοιτος ἐξ ἐλέους Θεοῦ.

XCVI.

Ἀποκρινάσθωσαν (233) ἡμῖν πρὸς Θεοῦ, ἔστι τίς, ὃ βέλτιστοι, τούτων τῶν ἀπὸ Μοντανῶ καὶ γυναικῶν λαλεῖν ἀρξάμενων, ὅστις ὑπὸ Ἰουδαίων ἐδιώχθη, ἢ ὑπὸ παρανόμων ἀπεκτάνθη; οὐδεὶς οὐδέ γέ τις αὐτῶν κρατηθεὶς ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος ἀνεσταυρώθη, οὐ γὰρ οὐκ οὐδὲ μὴν οὐδὲ ἐν συναγωγαῖς Ἰουδαίων τῶν γυναικῶν τις ἐμαστιγώθη ποτὲ ἢ ἐλιθοβολήθη· οὐδαμῶσε οὐδαμῶς· ἄλλω δὲ θανάτῳ τελευτῆσαι λέγονται Μοντανός τε καὶ Μαξιμίλλα· τούτους γὰρ ὑπὸ πνεύματος βλαψίφροντος ἐκατέρους ὑποκινήσαντος, λόγος ἀναρτῆσαι ἑαυτούς· οὐχ ὁμοῦ· κατὰ δὲ τὸν τῆς ἐκάστου τελευτῆς καιρὸν φήμη πολλή· καὶ οὕτω δὲ τελευτῆσαι καὶ τὸν βίον καταστρέψαι, Ἰούδα προδότου δίκην.

XCVII.

Κυιντιλλιανοὶ, (234) οἱ καὶ Πεπουζιανοὶ καλούμενοι Ἀρτότυριταί τε καὶ Πρισκιλλιανοὶ λεγόμενοι, οἱ αὐτοὶ μὲν ὅτιες κατὰ Φρύγας, καὶ ἐξ αὐτῶν ὀρμώμενοι, δίηρηται δὲ κατὰ τινα τρόποι. Φασὶ γὰρ οὗτοι κατὰ Φρύγας, εἶπουν Πρισκιλλιανοὶ ἐν τῇ Πεπούζῃ ἢ Κυίντιλλαν, ἢ Πρίσκιλλαν, οὐκ ἔχω ἀκριβῶς λέγειν, μίαν δὲ ἐξ αὐτῶν, ὡς προεῖπον, ἐν τῇ Πεπούζῃ κεκαθευθηκέναι, καὶ τὸν Χριστὸν πρὸς αὐτὴν ἐληλυθέναι, συνυπνωκέναι τε αὐτῇ τούτῳ τῷ τρόπῳ, ὡς ἐκείνη ἀπατωμένη ἔλεγεν· ἐν ἰδέᾳ, φησὶ, γυναικὸς ἐσχηματισμένος ἐν στολῇ λαμπρᾷ ἦλθε πρὸς με Χριστὸς, καὶ ἐπέβαλεν ἐν ἐμοὶ τὴν σοφίαν, καὶ ἀπεκάλυψέ μοι τούτον τὸν τόπον εἶναι ἅγιον, καὶ ὠδε τὴν Ἱερουσαλήμ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατεῖναι.

XCVIII.

Οἱ Πεπουζιανοὶ (235) προδήλως ἰσὶν αἰρετικοί· εἰς γὰρ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐβλασφήμησαν Μοντανῶ καὶ Πρισκίλλῃ τὴν τοῦ Παρακλήτου προσηγορίαν ἀθεμίτως καὶ ἀναισχύντως ἐπιτημίσαντες. Ἐἴτε οὖν ὡς ἀνθρώπους θεοποιῶντες, κατάκριτοι, εἴτε ὡς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον τῇ πρὸς ἀνθρώπους συγκρίσει καθυβρίσαντες· καὶ οὕτω τῇ αἰωνίῳ καταδίκῃ ὑπεύθυνοι, διὰ τὸ ἀσυγχώρητον εἶναι τὴν εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον βλασφημίαν. Τίνα οὖν λόγον ἔχει τούτων βάπτισμα ἐγκριθῆναι, τῶν βαπτιζόντων

εἰς

(233) *Eusebius* l. c. pag. 151. C. & *Nicetas* l. c. pag. 321. A.

(234) *Eriphanius adversus hæreses* lib. II. hæc. 49. Tom. I. Opp. pag. 407. sq.

(235)

elapsi sunt; nec tamen ullum aut particulare bellum aut universale in terris fuit. Immò Christianis præcipua quadam Dei misericordia pax stabilis & firma permanfit.

XCVI.

Respondeant nobis quæso per Deum! estne aliquis eorum, qui jam inde à Montano & mulierculis garrere primum coeperunt, qui a Judæis persecutionem passus sit, aut ab impiis trucidatus? Nemo certe. Nec vero ullus eorum pro Christi nomine prehensus, in crucem actus est; sed neque ulla mulier in Judæorum Synagogis aut flagris cæsa aut lapidibus impetita est. Nusquam profecto nec unquam. Immò longe alio mortis genere interiisse dicuntur *Montanus* & *Maximilla*. Ambo enim, ut fama est, ab infano spiritu incitati, laqueo sibi gulam fregerunt: non quidem simul, sed suæ quisque mortis tempore: atque ita instar proditoris Judæ vitam finierunt.

XCVII.

Quintilliani, qui & Pepuziani vocantur, & Artotyritæ, ac Priscilliani inter Phrygas censentur, & ab iis exorti sunt, sed nonnihil tamen discrepant. Etenim Phryges isti, sive Priscilliani *Quintillam* aut *Priscillam*, neque enim, utra sit, certo scimus, sed harum alteram dicunt Pepuzæ aliquando somno correptam. Tum ad eam descendisse Christum, ac simul cum ipsa ejusmodi habitu dormiisse, ut vana muliercula jactabat: *Muliebri, inquit, specie ac veste splendida venit ad me Christus, mibique sapientiam indidit, atque hunc locum sanctum esse significavit; in eumque sanctam Hierusalem delabi.*

XCVIII.

Pepuzeni sunt aperte hæretici: In sanctum enim Spiritum blasphemarunt, *Montano* & *Priscillæ* Paracleti appellationem nefarie & impudenter attribuentes. Sive ergo, ut qui homines in Deos referant, sunt condemnandi, sive, ut qui Spiritum Sanctum per comparationem cum hominibus injuriæ afficiant, sic quoque sunt æternæ condemnationi obnoxii, quod condonari non possit blasphemia in Spiritum Sanctum. Quamnam ergo habet rationem, verum eorum baptisma
judi-

(235) S. *Basilus* M. Epist. I. Canonica ad Amphilochium Tom. III. Opp. pag. 269. C. ed. Gærner.

εἰς πατέρα καὶ υἱὸν καὶ Μοντανὸν ἢ Πρίσκιλλαν; (236) οὐ γὰρ ἐβαπτίσθησαν δι-
εἰς τὰ μὴ παραδεδομένα ἡμῖν βαπτισθέντες.

XCIX.

ΜΕΛΙΣΣΗΣ Ἐπιστολή. (237)

Μέλισσα Κλεαρέτα Χαίρειν.

Ἄυτομάτως ἐμοὶ φαίη πλέονα τῶν καλῶν ἔχειν τῷ γὰρ ἐσπουδασμένης
ἐθέλειν τι ἀκοῦσαι περὶ γυναικὸς εὐκοσμίας, καλὰν ἐλπίδα δίδοι, ὅτι μέλλεις
πολιοῦσθαι κατ' ἀρετάν. Χρὴ ὦν τὰν σώφρονα καὶ ἐλευθέραν τῷ κατὰ νόμον
ἀνδρὶ ποτῆμεν (238) ἀσυχία κεκαλλωπισμένα, ἀλλὰ μὴ πολυτελῶς ἡμεν
δὲ τᾶ ἐσθᾶτι λευκοίμονα καὶ καθάριον καὶ ἀφελῆ, ἀλλὰ μὴ πολυτελῆ καὶ
περισσάν (239). Παραιτητέον γὰρ αὐτὰν τὰν διαυγῆ καὶ διαπύρφυρον καὶ
τὰ χρυσόπασα τῶν ἐνδυμάτων ταῖς ἐτάραις γὰρ τὰδε χρήσιμα ποττὰν τῶν
πλειόνων θῆραν τὰς δὲ ποθ' ἕνα τὸν ἴδιον εὐαρεστούσας γυναικὸς κόσμος ὁ τρό-
πος πέλει, καὶ οὐχ αἱ στολαί. Ἐυμορφοὶ γὰρ, τὰν ἐλευθέραν ἀδέσθαι τῷ αὐ-
τᾶς ἀνδρὶ, ἀλλ' οὐ τοῖς πλησίον. Ἐχοῖς δ' ἂν ἐπὶ τᾶς ὄψιος ἐρύθημα (240)
μὲν σαμείον αἰδοῦς, ἀντὶ φύκιος καλοκάγαθίαν δὲ καὶ κοσμιότητα καὶ σωφροσύνας,
ἀντὶ χρυσῶ καὶ σμαράγδω. Ὅου γὰρ ἐς τὰν τᾶς ἐσθᾶτος πολυτέλειαν φιλοκαλεῖν
δεῖ τὰν γλιχομένην τᾶς σωφροσύνας, ἀλλ' εἰς τὰν οἰκονομίαν τοῦ ὅικου ἀρέσκειν τε
τῷ αὐτᾶς ἀνδρὶ, ἐπιτελέας ποιῆσαι τὰς ἐκείνω θελήσιαι. Ἄι γὰρ τῷ ἀνδρὸς θελή-
σεις νόμος ὀφείλει ἀγραφὸς εἶναι κοσμίαι γυναικί, ποθ' ὄν χρὴ βιῶν αὐτὰν. Νομίζεν
δεῖ προῖκα ποτενηέχθαι ἅμα αὐτᾶ καλλίσταν καὶ μεγίσταν, τὰν εὐταξίαν, πι-
στεύει

(236) Nonnulli MSS. Codices ἢ Πρίσκιλλαν. Non ait *Basilius* Peruzenos in baptizando *Montanum* aut *Priscillam* nominatim appellasse: sed Peruzenorum baptismum rejicit, quia aperte sunt haeretici: & cum eos *Montano* crederet Spiritus S. nomen deferre, inde concludit eos, dum baptizant in nomine Spiritus Sancti, *Montanum* intelligere. Simili ratione rejicit *Cyprianus* baptismum Marcionis in Epistola ad *Jubaianum* pag. 131. novae edit. Numquid, inquit, hanc Trinitatem Marcion tenet? Numquid eundem asserit, quem & nos Patrem creatorem? Numquid eun-

dem novit Filium Christum, de Maria virgine natum? Firmilianus negat Cataphrygas in eundem ac Catholicos Christum baptizare, quia si quaeramus, quem Christum praedicent, respondebunt eum se praedicare, qui miserit Spiritum per Montanum & Priscillam locutum pag. 145. ejusdem edit. Quemadmodum ex his *Cypriani* & *Firmiliani* testimoniis non sequitur haeticos aliis ac catholicos in baptizando verbis usos fuisse; ita nec de Montanistis id *Basilius* testari credendus est. *Garnerius*.

judicari, qui in Patrem & Filium & Montanum Priscillamve baptizant? Non enim baptizati sunt, qui non in nobis tradita baptizati sunt.

XCIX.

MELISSAE Epistola.

Melissa Clearetæ salutem.

Tua sponte mihi videris virtutis copia abundare. Nam quod summopere cupis aliquid de muliebri decoro audire, id vero bonam spem præbet, te velle in virtute senescere. Oportet igitur modestam & liberam viro legitimo cohabitare quiete ornatam, sed non magnifice; & vestitum quidem candidum, mundum ac tenuem, non autem splendidum ac superfluum gestare. Nam rejiciendæ sunt ei pellucidæ, totæ & purpureæ, & auro intertextæ vestes; quoniam hæ scorta decent, ut quamplurimos pelliciant. Ejus vero mulieris, quæ uni marito placere debet, ornatus in moribus ac industria positus est, non in stolis. Decorum enim est & pulchrum, liberam uni marito placere, non quibusvis obviis. In vultu autem pudorem ruboremque possideas signum verecundiæ, loco fuci; probitatem vero, modestiam & ingenuitatem pro auro & smaragdo. Non enim in vestium magnificentia pulchritudinis amantem esse oportet, quæ studet modestiæ, sed in domus rei que familiaris administratione; maritoque placere studeat, eo quod ejus voluntatem perfecte exsequatur. Voluntas enim mariti pro lege non scripta debet esse honestæ mulieri, ad quam ei vita est exhibenda; putandumque se dotem secum pulcherrimam & amplissimam attulisse obedientiam

(237) Exstat græce in Collectione Epistolarum Græc. Aldina p. V. in fine *Diogenis Laërtii* edit. *Stephanianæ* sæpius reculsæ, & in fine *Maximi Tyrii* edit. prioris ab Heinsio curatæ; Græce & Latine in fine *Protrepticarum orationum Iamblichi* ed. *Arcterii* 1598. 4. in *Lubini* Epistolis *Apollonii, Anacharsidis* &c. pag. 64. in *Cujacii* Epistolis Græcicis pag. 358. & in *Galsii* Opusculis *Mytholog.* ed. Amstel. pag. 748.

(238) *Arcterus* & *Lubinus* male habent ποτῆ μὲν εὐχαίῃ.

(239) Vid. 1 Pet. III. 3 sq.

(240) Erubescencia est virtutis color, quod dicebat *Diogenes* Cynicus adolescentulo, quem erubescens cernebat, ut est apud *Laërtium* in *Diogene Cynico*. Sed & *Synefius* Orat. de regno, ubi de erubescencia: τὸ τοῦ χρώμα τῦτο τὴν ἐκ μεταβολῆς ἀρετῆν ὑπερχειῖται. *Ejusmodi color nonnullam ex factorum penitentia virtutem repromittit.* Et *Pythias Aristotelis* filia, interrogata, qui color esset pulcherrimus, dixit: qui per verecundiam ingenuis oboritur. Dictum hoc refert *Stobæus* Sermone de Verecundia. S. *Ambrosium* vide sis lib. I. de Virginitate cap. 6. *Menagius* in *Historia Mulierum* Philos. segm. 109.

R 2,

στέυει γὰρ χρὴ τῷ τᾶς ψυχᾶς κάλλει τε καὶ πλούτῳ μᾶλλον, ἢ τῷ τᾶς ὄψιος καὶ τῶν χρημάτων. Τὰ μὲν γὰρ φθόνος καὶ νοῦσος παρκαίρεται, τὰ δὲ μέχρι θανάτῳ πάρεντι ἐπιτεταγμένα.

ΜΥΙΑΣ Ἐπιστολή. (241)

Μυῖα Φύλλιδι Χαίρειν.

Γενομένα τοι ματρὶ παίδων τάδε παραινέω. Τιθόαν μὲν ἐκλέξασθαι τὰν ἐπιτηδαιωτάταν καὶ καθάριον, ἔτι δὲ καὶ αἰδήμονα, καὶ μὴ ὑπνω προσοικειουμένα, μηδὲ μὲν μέγα. Ἄ τοιάδε γὰρ ἂν κρίνοιτο κρατίστα ποττὸ ἐκτρέφειν ἐλευθέρως παῖδας, εἴαν γε δὴ γάλα τρέφειμι ἔχη, καὶ μὴ ταῖς πρὸς ἄνδρα κοίταις εὐνίκατος πέλη· μεγάλη γὰρ μερὶς ἐν τῷδε καὶ πρῶτα καὶ προκαταρκτικωτέρα ἐς ὅταν τὰν βιοταῖ πέλῃ ἐν τᾷ τριφύσῃ ποττῷ καλῶς τραφῆμεν. Ποίησει γὰρ πάντα καλά ἐν τῷ ποτεοικότι καιρῷ. Τὸν τιτθόν τε καὶ μαζὸν καὶ τροφὰν δόμεν, μὴ καττὸ ἐπειθόν, ἀλλὰ μετὰ τινος πρωτοίας. Ὅυτω γὰρ ἐς ὑγίειαν ἄξει τὸ βρέφος· μὴ ὅτε αὐτὰ θέλει καθυῦδει, νικῆται, ἀλλ' ὅποταν τὸ νεογνὸν ἀναπάυσιος ἔρον ἔχει. Ὅυ μικρὸν γὰρ ἄκος τῷ παιδί προσοίσει. Ἔστω δὲ μητ' ὀργίλα τιθανά, μήτε πρόγλωσσος, μήτε ἐν ταῖς τῶν σιτίων λήψεσιν ἀδιάφορος, ἀλλὰ τεταγμένα καὶ σώφρων. Δυνατῶν δὲ ὄντων, μὴ βάρβαρος, ἀλλὰ ἑλληνίς. Ἄριστον εἶναι καὶ τοῦ γάλακτος χρηστᾶς πιμπλάμενον τὸ νεογνὸν, ὅυτως ἐς ὑπνον τρέπηται. Ἄδῃα γὰρ νέοις ἄνεσις καὶ εὐκατέργατος ἂ τοιάδε σίτασις. Ἄι δὲ καχ' ἀτέραν, δόμεν χρὴ ἀπλουστάταν. Ὅυτω δὲ τοπαράπαν ἀπέχισθαι, τῷ δύναμιν ἰσχυρὰν ἔχειν· ἢ καττὸ σπάνιον μεταδιδόμεν τᾷ κράσει δάειλον (σογτε: τὶ ἔυκολον) γαλακτῶδες. Τὰ δὲ λουτρά μὴ ποιῆν συνεχῆ· ἂ γὰρ τῶν σπανίων καὶ εὐκράτων χρᾶσις, ἀμείνων. Κατταυτὰ δὲ καὶ ἀῆρ ἐπιτάδειος, θάλπους καὶ ρίγους ἔχων τὰν συμμετρίαν· καὶ ὄικησις δὲ μήτε ἄγαν περιπνεομένα, μήτε ἄγαν κατάστεγνος. Ὅυ μὲν ἀλλὰ καὶ ὕδωρ μήτε ἀπό-

σκληρον

(241) Exstat hæc epistola apud Scriptores, qui supra not. 237. allegantur.

(242) Aqua dura, ut palustris; mollis, vel statim in vapores transiens, ut aqua destillata. Pluvialis ita-

que vel fluvialis adhibenda est, dummodo fuerit limpida. Aqua palustris omnia, quæ in illa coquantur, (si fabas exceperis,) indurat, nec apta est ad lotionem, quia non spumat, nec sordes abluat. Cuti inhaeret & oleosa est, quæ tamen pinguedo non oritur.

tiam & integritatem. Magis enim pulchritudini atque opibus animi, quam formae pecuniarumque fidendum est. Haec enim invidia morboque eripiuntur, illa vero usque ad supremum diem insita permanent ac praesto sunt.

C.

MYIAE Epistola.

Myia Phyllidi salutem.

Cum mater liberorum facta sis, haec te moneo. Nutricem delige aptissimam atque mundam, praeterea verecundam & somno non deditam neque temulentiae. Talis enim optima ac praestantissima judicatur ad pueros ingenue & liberaliter educandos, si lac ad alendum idoneum habeat, & ut cum viro concumbat, impelli non facile possit; magna enim pars in hoc, & prima & evidentissima ad totam vitam, posita est in nutrice ad rectam nutritionem. Faciet enim omnia, quae bona sunt opportuno tempore. Papillam mammamque & nutrimentum non temere cum in mentem venit praebabit, sed cum cura & prudentia. Sic enim valetudinem infantis confirmabit, ut non quum ei collibitum est somnum capiat, sed quum infantem quiescendi desiderium incessit. Non enim exiguam infanti sanitatem adferet. Neque vero iracunda sit nutrix, neque garrula, neque in sumendo cibo nullam rationem aut discrimen adhibens, sed composita & moderata. Item, si ullo modo fieri possit, non barbara, sed graeca. Optimum vero, si probe lacte impletus infans ad somnum convertatur. Jucunda enim est junioribus remissio, & ejusmodi cibi facilis concoctio. Quod si alius etiam dandus est, is sit simplicissimus. Vino autem prorsus ei abstinendum est, quoniam fortiores vim habet; aut raro ei concedendum mixtum quid ad concoquendum facile & lacti non dissimile. Balnea vero non sunt continuanda, nam rarorum eorumque bene paratorum ulus est melior. Simul vero aer sit idoneus ex frigoris & caloris justa temperie constans, & habitatio neque

tur à sulphure quodam, sed a calce vel tartaro maligno, qui apparet, si aqua per ignem in vapores resolvatur. Quicumque hanc aquam bibit, noxae sibi est, & calculum generat. Ὑδὸν ἰσχυρὸν ἐστὶν ἕρως est aqua nimis levis, citoque diffuens & in vapores abiens.

Haec neque ad lotionem neque ad potionem idonea est, quia cito exsiccat, & sale terresti destituitur, quo ablucendis sordibus uniat; in stomacho autem in vapores ante resolvitur, quam ciborum concoctioni intervierit.

R. 3.

σκληρον μήτε εὐπαράγωγον (242). Καὶ φρωμένα δὲ οὐ τραχεῖα ἀλλὰ προσπίπτουσα τῷ χρωτὶ εὐαρμόσως. Ἐν πᾶσι γὰρ τούτοις τὸ οἰκεῖον ἂ φύσις ἐπιποθεῖ, ἀλλ' οὐ τὸ πολυτελές. Ταῦτα μὲν ὦν ἐπὶ τῷ παρόντος. Ὅυκ ἀχρεῖον ὑπογράψαι τοὶ τὰς ἐλπίδας ἐκ τροφᾶς ἢ καττὸν ὑφαγεόμενον γινομένης· θεῶ δὲ συλλαμβάνοντος, ὑπὲρ τᾶς ἀγωγᾶς τῷ παιδὸς αὐδὺς τὰς ἐνδεχομένας καὶ ποτὲ οἰκείας κομιούμεις ὑπομιάσεις.

CI.

Γαμετὴν (243) (Πυθαγόρας) ἐποίησατο Θεαιῶ, τὴν Βροστίου τοῦ Κροτωνιάτου θυγατέρα· ἐξ ἧς καὶ παῖδες αὐτῷ ἐγένοντο δύο, Τηλαύγης καὶ Δάμων, ἢ ὡς τινες, Μνήσαρχος· κατὰ δὲ τινες καὶ θυγάτηρ, Μυῖα ὄνομα· κατὰ δὲ ἄλλους, καὶ Ἀριγιάτη.

Μυῖα, Πυθαγόρου τοῦ μεγάλου, καὶ Θεαιοῦς, Σαμία.

CII.

Τιμαῖος (244) ἱστορεῖ, τὴν Πυθαγόρου θυγατέρα καὶ παρθένον ὄυσαν ἠγεῖσθαι τῶν παρθένων (245) ἐν Κρότωνι, καὶ γυναῖκα τῶν γυναικῶν· τὴν δὲ οἰκίαν Διμήτρως ἱερὸν ποιῆσαι (246) τοὺς Κρότωνιάτας· τὸν δὲ στενωπὸν καλεῖν Μουσεῖον.

CIII.

Φασὶ (247) τὸν Πυθαγόραν γήμαντα τὴν γεννηθεῖσαν αὐτῷ θυγατέρα, μετὰ ταῦτα δὲ Μένωνι τῷ Κρότωνιάτῃ (248) συνοικήσασαν, ἀγαγεῖν οὕτως, ὥστε παρθένον μὲν ὄυσαν

(243) *Suidas* in *Πυθαγόρας* Tom. III. pag. 231. ed. Cantabr. & in *Μυῖα* Tom. II. pag. 584.

(244) *Porphyrus* s. *Malchus* de *vita Pythagoræ* segm. 4. pag. 8. ed. *Kuster*.

Hic est *Timæus* historicus, qui ob nimium alios reprehendendi studium Ἐπιτίμαϊος dictus est, ὅθεν τὸ ἐπιτιμᾶν. *Ritterhusius*.

(245) *Jamblichus* idem refert lib. I. cap. 30. Choros autem duxisse, qui honore & dignitate ceteros omnes præcederent, tam notum est, ut & proverbio locum fecerit. Ita *Diana* apud *Homerum* in hymno:

Μυσῶν κ' Χαείτων καλὸν χορὸν ἀρτυνίσα,
Ἥγειται χαείνηλα πρὶ χροῖ κόσμον ἔχουσα,
Ἐξάρχεσα χορῆς.

Hinc χορηγὸς & χοροδέκτρις. *Holstenius*.

(246) Domum Pythagoræ in eadem sacram *Cere*ris conversam esse, à pluribus memorie proditum est auctoribus. Sed alii hoc à *Metapontinis* factum memorant; alii à *Crotoniatis*. *Justinus* lib. XX. *Pythagoras* (inquit) cum annos XX. *Crotonæ* exisset, *Metapontum* migravit, ibique decessit: cuius tanta admiratio fuit, ut ex domo ejus templum facerent, eumque pro Deo colerent. (intellige *Metapontini*) de quibus etiam *Diogenes Laërtius* disertè hoc attestatur: Μεταποντινοί

neque nimium flatibus obvia, neque nimium tecta. Sed & aqua neque dura neque mollis. Et strata non aspera, sed quæ concinne sint ad corpus apta. In omnibus enim his suam quandam vim natura requirit: non magnificentiam. Haec igitur in praesentia: Non inutile tibi fuerit, ut subscribas spem e nutritione certo ad praedictum modum administranda. Deo vero juvante de educatione infantis iterum quas poterimus speciales aliquando adferemus admonitiones.

CI.

Uxorem (*Pythagoras*) duxit *Theano* Brontini Crotoniatæ filiam; ex qua filios duos suscepit, *Telaugem* & *Damonem*, vel ut alii, *Mnesarchum*; secundum quosdam etiam filiam, *Muscam* nomine; at secundum alios & *Ariognoten*.

Myia Pythagoræ magni & *Theanus* filia Samia.

CII.

Timæus auctor est, *Pythagoræ* filiam, virginem adhuc virginei, mulierem vero muliebris chori agmen in urbe *Crotone* agmen duxisse: *Crotoniatas* autem domum in *Cereris* ædem convertisse; angiportum vero *Museum* indigitasse.

CIII.

Ajunt *Pythagoram*, cum uxorem duxisset, natam sibi filiam, quæ postea *Meloni* *Crotoniatæ* nupta est, ita educasse, ut virgo choris præesset, mulier vero inter

περτινοί γε μὲν τὴν μὲν ὀκλίαν αὐτῆς Δῆμητρος ἱερὸν ἐκάλει τὸν σινωπὸν δὲ Μισεῖον, ὡς φησι φαβωρίτης ἐν πανθεδαπαῖς ἰσοείαις. (adde *Jamblicum* de vita *Pythagoræ* cap. 30. segm. 170.) *Valerius Maximus* autem *Crotoniatas* hoc tribuit lib. VIII. cap. 15. Extern. num. 1. *Crotoniatæ* studio ab eo petierunt, ut Senatam ipsorum, qui mille hominum numero constabat, consiliis suis uti pateretur, opulentissimæque civitas tam frequenter venerati post mortem domum *Cereris* sacrarium fecit; quantumque illa urbs viguit & *Dea* in hominis memoria, & homo in *Deæ* religione cultus est. *Rittershusius* *Porphyrîi* verba non de *Pythagoræ* sed *Myiæ* ædibus perperam intelligit. *Menagius* in historia *Mulierum* *Philos.* segm. 87.

(247) *Jamblicus* de vita *Pythagoræ* cap. 30. segm. 170. pag. 144. ed. *Kusteri*.

(248) Uxor *Milonis* *Crotoniatæ* dicitur *Jamblicus* in vita *Pythagoræ* extrema, unde corrigendus videtur hic locus. *Milo* autem iste *Crotoniatas* non est alius à *Milone* illo, in cujus domo *Pythagoras* habitavit est. Nam quod *Mylon* dicitur *Laërtio* in editis *Laërtianis*, error est scriptoris librarii. *Μίλων* habet *Codex Regius*, & ita *Casaubonus* ad *Laërtium* extendabat, & *Rittershusius* ad *Porphyrîum*. De qua emendatione dubitare nos non sinit locus ille *Porphyrîi*, de vita *Pythagoræ*: ἰταίρων τῆ Πυθαγόρου συνηγμένων ἐν τῇ Μίλων οἰκίᾳ τῆ ἀθάλατῆς. Et eam firmat omnino *Strabo* lib. VI. Καὶ Μίλων ἐπιφανέστατος μὲν τῶν ἀθλάτων

ἔβουσαν ἠγεῖσθαι τῶν χέρων, γυναῖκα δὲ γενομένην, πρῶτην προσίειναι τοῖς βωμοῖς.

CIV.

Πολλὰ (249) ἂν εἶχον εἰπεῖν καὶ περὶ Μυίας τῆς πυθαγορικῆς, εἰ μὴ γνώριμος ἦν ἅπασιν ἢ κατ' αὐτὴν ἱστορία.

CV.

Ἡ (250) κατ' εἶδος τῆς ἀρετῆς κοινωρία ἀνέπεισε τὸν Σωκράτην κοινὴν ποιῆσαι τὴν παιδείαν· ταύτην δὲ εὔρε λαβὼν ἀπὸ τῶν πραγμάτων, ὅτι τινὲς γυναῖκες ζῶσι τὴν ἀνδρῶν ἀρετὴν· καὶ τοῦτο Τιμαίῳ γνώριμον καὶ εὐπαράδεκτον, εἰδότες τοὺς βίους τῶν Πυθαγορείων γυναικῶν, τῆς Θεαγοῦς, τῆς τε Μύχας, (leg. Μυίας) τῆς Διοτίμας αὐτῆς.

CVI.

Περὶ ΝΙΚΑΡΕΤΗΣ.

Γυναῖκα (251) ἠγάγετο (ὁ Στίλπων) καὶ ἑταῖρα συνῆν Νικαρέτης (252) ὡς φησὶ πρὸς καὶ Ὀνήτωρ. (253) Καὶ θυγατέρα ἀκόλαστον ἐγέννησεν, (254) ἣν ἔγνημε γνώριμός τις αὐτοῦ Σιμμίας Συρακούσιος· (255) ταύτης οὐ κατὰ τρόπον βιούσης, εἶπέ τις πρὸς τὸν Στίλπωνα, ὡς καταισχύνοι αὐτόν. Ὁ δὲ, οὐ μᾶλλον, εἶπεν, ἢ ἐγὼ ταύτην κοσμῶ.

CVII.

Νικαρέτη (256) ἡ Μεγαρίς οὐκ ἀγεννὴς ἦν ἑταῖρα, ἀλλὰ καὶ γονέων· (257) καὶ κατὰ παιδείαν ἐπέραςτος ἦν. Ἡκροᾶτο δὲ Στίλπωνος τοῦ φιλοσόφου.

CVIII.

ἀθλητῶν γεγονώς ὁμιλητῆς ὃ Πυθαγόρου. Sed cum Pythagorici ab animatis abstinerent, qui Pythagoricus esse potuit athleta ille illustris, qui taurum totum uno die comedisse fertur? Respondeat Cellius, cujus hæc sunt verba lib. IV. cap. 11. *Opinio vetus falsa occurravit & conualuit, Pythagoram philosophum non esitavisse ex animalibus.* Menagius in historia mulierum philos. pag. 86. sq.

Μίνωνι recte MS. pro μίνων, quod Arcturius putabat esse à μίνω, manes. Kusterus.

(249) *Lucianus* in *Museæ* encomio Tom. II. Opp. pag. 377.

(250) *Proclus* in *Politico* Platonic pag. 418. ed. Basil. 1534. fol.

(251) *Diogenes Laertius* lib. II. segm. 114.

(252) Meminit *Demosthenes* Orat. in *Nexram*, si modo *Demosthenis* hæc oratio est, *Nicaretæ* cujusdam nobilissimæ lenæ, sed quam *Charisii Elei* libertam, & *Hippiæ*, coqui ejus, uxorem appellat, quare aliam à meretrice illa *Megarensi* existimamus, quam *Athenæus* ἀπὸ γονέων ἔνδοξον fuisse dicit. *Mulierosum Stilponem* fuisse scribit *Cicero* lib. de *Fato.* *Menagius.*

(253)

inter eas, quæ ad aras accidebant, primum locum obtineret.

CIV.

Multa quoque de Myia Pythagorica haberem dicenda, nisi nota esset omnibus historia.

CV.

Communio secundum speciem virtutis induxit Socratem, ut institutionem (virorum & mulierum) communem faceret. Istam autem observavit colligens ex factis, quia mulieres quædam virorum virtutem exercent; hocque *Timæo* notum & probatum erat, cum sciret vitam Pythagoricarum mulierum, *Theanus* nempe, *Myia*, & ipsius *Diotimæ*.

CVI.

De NICARETA.

Præter uxorem, quam duxerat, *Nicarete* etiam pellice utebatur, ut *Onetor* ait, filiamque parum pudicam genuit, quam duxit *Simmius* Syracusanus, ejus familiaris. Hæc dum lascivius viveret, *Stilponique* à quodam renuntiatum esset, eam sibi probro esse; *Non*, inquit, *ista majori mihi probro est, quam ego illi ornamento.*

CVII.

Nicarete Megarensis non obscura & ignobilis meretrix fuit, sed & natalium splendore & doctrina perquam amabilis. Philosopho namque *Stilponi* operam dederat.

CVIII.

(253) Meminit *Suidas* *Onetoris* cujusdam, contra quem *Demosthenes* scripsit, & cujus meminit quoque *Isocrates*, sed qui hoc nostro antiquior esse videtur. *Menæsius*.

(254) Quod hic de *Stilpone* ejusque filia dicitur, apud *Plutarchum* quoque in libro de animi tranquillitate his verbis relatum est: ὡς περ ἐδὲ Στίλπωνα τῶν κατ' αὐτὸν φιλοσόφων ἰλαρώτατα ζῆν ἐκωλύσειν ἀκίλας ἔσα ἢ θυγάτηρ. Ἄλλα καὶ Μητροκλῆς ὀνειδίσαντ' ἐμὸν ἔν, ἔση, ἀμάρτημα τὸ ἐστίν, ἢ ἐκείνης; ἐπίτ' ἢ τῆ Μητροκλῆς ἐκείνης ἢ ἀμάρτημα, σὺν τῷ ἀτύχημα' πῶς λίγης, ἴσπειν,

ἐχὶ τὰ ἀμάρτήματα καὶ διαπλώματα ἔστι; πάνυ ἄ ἔν, ἔση τὰ τῷ διαπλώματα, ἐχ' ὡν διαπλώματα, καὶ ἀποτεύγματα; συναιολίγσειν ὁ Μητροκλῆς τὰ τῷ ἀποτεύγματα, ἐχ' ὡν ἀποτεύγματα, ἀτύχηματα; πρὸς λόγῳ καὶ φιλοσοφίᾳ κινὸν ἀποδείξας ὑλαγμα τὴν τῆ Κυρικῆ βλασφημίαν. *Idem*.

(255) De quo nihil amplius accepimus. *Idem*.

(256) *Athenæus* lib. XIII. pag. 596. E.

(257) Deest aliquid in his verbis. Lego: Ἄλλα καὶ ἀπὸ γονίων ἐνδοξ' ἢ, vel brevius: ἀλλὰ καὶ ἐνγεγύς. *Casaubonus*.

CVIII.

Περὶ ΟΙΝΩΝΗΣ.

"Εκτωρ (258) μὲν οὖν Ἀνδρομάχην τὴν Ἡετίωνος γαμεῖ. Ἀλεξάνδρος δὲ Οἰνώ-
 νην τὴν Κεβρήνος τοῦ ποταμοῦ θυγατέρα. Ἄυτη παρὰ Ῥέας τὴν μαντικὴν μαθοῦ-
 σα, προῦλεγεν Ἀλεξάνδρῳ μὴ πλεῖν (259) Ἑλένην. Μὴ πείθῃσα δὲ εἶπεν, εἰάν
 τρωθῆ, παραγενέσθαι πρὸς αὐτὴν, μόνῃ γὰρ θεραπεῦσαι δύνασθαι. Τὸν δὲ Ἑλέ-
 νην ἐκ Σπάρτης ἀρπάσαι. Πολεμημίνης δὲ Τροίας, τοξευθῆναι ὑπὸ Φιλοκλήτου τό-
 ξοις Ἡρακλείοις, πρὸς Οἰνώνην [260] ἐπαυελθεῖν εἰς Ἴδην. Ἡ δὲ μνησικακοῦσα θε-
 ραπεῦσαι οὐκ ἔφη. Ἀλέξανδρος μὲν οὖν εἰς Τροίαν κομιζόμενος ἐτελεύτα. Οἰώνη
 δὲ μετανοήσασα τὰ πρὸς θεραπείαν φάρμακα ἔφερε (ἡ γὰρ Οἰώνη ἰατρικὴν
 καὶ μουσικὴν [261] ἥσκει.) Καὶ καταλαβοῦσα αὐτὸν νεκρὸν, ἑαυτὴν ἀνήρτη-
 σεν.

CIX.

Ὡς Ἀλεξάνδρῳ [262] τοῦ καὶ Πάριδος καὶ Οἰώνης, ἦν ἐγήμετο, πρὶν ἢ τὴν
 Ἑλένην ἀρπάσαι, παῖς Κόρυθος γίνεται, κάλλει νικῶν τὸν πατέρα· τοῦτον ἡ μήτηρ
 Ἑλένη προσέπεμπε, ζηλοτυπίαν τε κινῶσα Ἀλεξάνδρῳ, καὶ κακὸν τι διαμαχανα-
 μένη Ἑλένη ὡς δὲ συνήθης ὁ Κόρυθος πρὸς Ἑλένην ἐγένετο, Ἀλέξανδρός ποτε παρ-
 ελθὼν εἰς τὸν θάλαμον, καὶ θεασάμενος τὸν Κόρυθον τῇ Ἑλένῃ παρεζόμενον, καὶ
 ἀναφλεχθεὶς, ἐξ ὑποψίας ἐυθὺς ἀναιρεῖ. Καὶ Οἰώνη τῆς τε εἰς αὐτὴν ὕβρεως, καὶ
 τῆς τοῦ παιδὸς ἀναιρέσεως, πολλὰ Ἀλέξανδρον ἀρασαμένη, καὶ ἐπειποῦσα (καὶ
 γὰρ ἦν ἐπίπνουσ μαντείας [263] καὶ τομῆς [264] φαρμάκων ἐπισημῶν) ὡς τρω-
 θεὶς ποτε ὑπ' Ἀχαιῶν, καὶ μὴ τυγχάνων θεραπείας, δέησεται αὐτῆς, οὐκ ἄδε ἦει.

"Υστερον

(258) *Apollodorus Bibliothecæ lib. III. cap. 11. §. 6. pag. 211 sq. ed. Galci.*

[260] Repudii memor; ideo μνησικακος & *Lycobroni βαρύζηλα* dicitur. *Galci.*

(259) Hic elapsa est ἔπρ' vocula. Rheæ sacra est quercus, inquit *Gerb. Vossius* in lib. de Idololatria citat autem hujus rei testem *Apollodorum* nostrum ex hoc tertio libro. *Natalis* eandem observationem affert ex tertio *Apollodori* de Diis, quem nunquam vidit. *Galci.*

[261] Quid Musica ad curationem vulnerum? διὰ ἱπωδῆς scilicet. *Virgilius:*

- - - - - *graviter spirantibus hysiris*
Spargere qui somnos cantuque manuque solebat.

Tamen

CVIII.

De OENONE.

Verum *Hæstor Andromachen* Eetionis, & *Alexander Oenonen* Cebrenis amnis filiam ducit. Hæc à *Rhea* vaticinandi cognitionem edocta, *Alexandro*, ne ad *Helenam* navigaret, prædixit. At ea minime persuadens, cum sibi vulnus illatum fuerit, ad sese venturum dixit, quod se ipsi mederi posse intelligebat, præterea neminem. Hic autem, rapta post *Helena* e Sparta, Trojaque bello impetita, sagittis Herculeis à *Pbiloctete* sauciatus, in Idam ad *Oenonen* remeavit. Tum illa injuriarum memor, *Paridem* curare nolle affirmat. *Alexander* igitur, cum in Trojam referretur, occubuit. Mox *Oenone*, quam detrectatæ medelæ pœnituerat, ad vulnus curandum pharmaca deferebat, siquidem *Oenone* medendi canendique artem callebat. Quæ ubi eum jam obiisse reperit, sibi laqueo vitam finivit.

CIX.

Alexandri, seu *Paridis* & *Oenones* (quam uxorem, priusquam *Helenam* raperet, domum duxerat) filius fuit *Corythus*, pulchritudine patrem superans. Hunc mater ad *Helenam* misit, cum ut *Alexandrum* ad zelotypiam provocaret, tum ut *Helene* malum machinaretur. Ut ergo *Corythus Helene* familiarior esse coepit, superveniens aliquando in thalamum *Alexander*, & cum *Helena* filium sedentem conspicatus, ira incensus, suspectum gnatum occidit. *Oenone*, & ob hanc injuriam & ob filii interitum, multa *Alexandro* imprecata, hoc insuper adjecit, (ut erat vaticinandi perita, legendarumque herbarum gnara,) vulneratum eum aliquando ab Achivis, neque medelam reperientem, se etiam obsecraturum,

Tamen *Meziriacus* placet legi *μαγικήν*. Iocus est in comment. quos ad *Ovidianas* epistolas scripsit. *T. Faber*.

Ego vero nec recte emendasse *Meziriacum* puto, nec recte patrem meum vulgatam lectionem retinuisse. Et hanc meam emendationem verissimam esse existimo. Lego enim *ευσικήν*, ut plus semel hanc vel illam vocem pro altera apud optimos scriptores positam legi. *Anna* in notis ad *Dicyn* lib. IV. cap. 21.

[262] *Coron* narrat. XXIII. apud *Photium* Cod. CLXXXVI. pag. 223. & in *Scriptoribus Historiæ Poeticæ Galii* pag. 262.

[263] A *Rhea* edocta, ut vult *Apollodorus*. (num. CIX.) *A. Schottus*.

[264] *Dono* Apollinis, ut ipsa sua docet epistola ad *Paridem* apud *Ovidium* in fine. *Idem*.

Υστερον δ' Ἀλέξανδρος [265] ἐν τῇ πρὸς Ἀχαιοὺς ὑπὲρ Τροίας μάχῃ τρωθεὶς ὑπὸ Φιλοκίητι, καὶ δεινῶς ἔχων δι' ἀπότης ἐκομίζετο πρὸς τὴν Ἴδην. Καὶ προεκπέμψας κήρυκα, ἔδωτο Ὀινώης· ἡ δὲ ὑβριστικῶς μάλα τὸν κήρυκα διωσαμένη, πρὸς Ἑλένην ἰέναι Ἀλέξανδρον διωνίδιζε. Καὶ Ἀλέξανδρος μὲν κατὰ τὴν ὁδὸν ὑπὸ τοῦ τραύματος τελευτᾷ· τὴν δὲ μήπω πεπυσμένην τὴν τελευτήν, μετὰμελος ὅμως δεινῶς εἶχε· καὶ δριφάμενη τῆς πύας, ἔδει φθάσαι ἐπειγομένη. Ὡς δὲ ἔμαθε παρὰ τοῦ κήρυκος, ὅτι τεθνήκει, καὶ ὅτι αὐτὴ αὐτὸν ἀνήρκεν· ἐκείνον μὲν ἀντὶ τῆς ὑβρεως, λίθῳ τὴν κεφαλὴν πατάξασα, ἀναίρει· τῷ δ' Ἀλεξάνδρου περὶ περιχυθεῖσα, καὶ πολλὰ τὸν κοῖτον ἀμφὸν καταμειψαμένη δαίμονα, ἑαυτὴν ἀνήρτησε τῇ ζώῃ.

CX.

Ἱστορεῖ [266] Νίκανδρος ἐν τῷ περὶ ποιητῶν, καὶ Κεφάλων [267]

ὁ Γεργίθιος [268] ἐν Τρωικοῖς.

Ἀλέξανδρος, ὁ Πριάμω, βηκολῶν κατὰ τὴν Ἴδην, ἠράσθη τῆς Κεβρήνος θυγατρὸς Ὀινώης. Λέγεται δὲ ταύτην ἐκ Θεοῦ [269] κατεχομένην Διοπίζειν περὶ τῶν μελλούσων, καὶ ἄλλως δὲ ἐπὶ συνέσει φρενῶν ἐπὶ μέγα διαβεβεῖσθαι. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος αὐτὴν ἀγαγόμενος παρὰ τοῦ πατρὸς εἰς τὴν Ἴδην, ὅπῃ αὐτῷ οἱ σταθμοὶ ἦσαν, εἶχε γυναῖκα, καὶ αὐτῇ φιλοφρονούμενος μηδαμᾶ προλείπειν, ἐν περισσοτέρῃ τε τιμῇ ἄζειν. Ἡ δὲ συνίεται μὲν ἔρασκειν εἰς τὸ παρὸν, ὡς δὴ πάνυ αὐτῆς ἐράη· χρόνον μὲντοι τινὰ γενήσεσθαι, ἐν ᾧ ἀπαλλάξας αὐτὴν εἰς τὴν Ἑυρώπην περιωδήσεται, κακεῖ πλοηθεὶς ἐπὶ γυναικὶ ξένη πόλεμον ἐπάξεται τοῖς οἰκείοις. Ἐξηγᾶτο δὲ, ὡς δεῖ αὐτὸν ἐν τῷ πολέμῳ τρωθῆναι, καὶ ὅτι οὐδεὶς αὐτὸν οἶός τε ἔσται ὑγιῆ ποιῆσαι, ἢ αὐτὴ. Ἐκάστοτε δὲ ἐπιλεγομένης αὐτῆς ἐκείνος οὐκ εἴ μεμῆσθαι. Χρόνος δὲ προϊόντος, ἐπειδὴ Ἑλένην ἔγημεν, ἡ μὲν Ὀινώη μεμφομένη τῶν πραχθείων παρὰ τὸν Ἀλέξανδρον, εἰς Κεβρήνα, ὅθεν περ ἦν γένος, ἀπεχώρησεν. Ὁ δὲ παρήκοῖλος ἠδὲ τοῦ πολέμου διατοξενόμενος Φιλοκίητι, τιτρώσκεται. Ἐν τῷ

[265] Haec *Q. Calaber* (num. CXII.) paulo aliter docuit. Vult enim fato decretum fuisse, ut non nisi ab *Oenone Paris* curari posset, & ipsam se in mariti rogam coniecisset. *Idem.*

[266] *Parthenius Nicaënsis* in *Eroticis* cap. 4. p. 349. *Scriptorum Historiae Poeticae Galii.*

[267] Scribitur & *Κεφαλίων* & *Κεφαλαίων* minus recte. De *Cephalone* pro *Scaligerum* & *I. G. Vossium* dispu-

craturum, atque ita domum discessit. Post igitur *Paris* in pugna pro Troja adversus Achivos à Philoctete vulneratus, graviterque saucius, ad Idam curru vehebatur, præmissoque nuntio *Oenonen* deprecatus est. Hæc contumeliose valde nuntio rejecto, ad *Helenam* ire *Paridem* per convitium jussit. Ille interim per viam ex vulnere diem clausit extremum. Antequam tamen de interitu quidquam *Oenone* inaudivisset, poenitentia gravi ducta est, herbisque lectis, curriculo festinabat prævertere. At ubi mortuum esse jam, & quidem ab ea necatum, nuntius retulit: hunc primum, lapide in caput impacto, ob illatam exprobrando injuriam occidit: cadaver vero *Paridis* amplexa, & communem utriusque fortunam diu quæsta, zona se ipsam strangulavit.

CX.

Narrat Nicander in libro de Pœtis, & Cephalon
Gergithius in Troicis.

Alexander, *Priami* filius, in Ida pastor, *Cebrenis* filiam amabat *Oenonen*. Dicitur autem hanc numine corrèptam, futura prædicere solitam, atque alioqui etiam ob singularem animi prudentiam ubique magni nominis fuisse. *Alexander* igitur abductam eam à parente in Idam, ubi stativa sua posuerat, habuit pro uxore, sermone pollicitus, se nunquam illam deserturum, in maximoque honore habituram. Verum illa cohabitare quidem illum sibi nunc dixit, tanquam qui valde amaret: tempus autem futurum, quo ipsa neglecta, in Europam esset penetraturus, ubi amore peregrinæ mulieris implicitus, bellum propriæ patriæ esset inducturus. Exposuitque amplius, quomodo futurum esset, ut in bello saucietur, & quod nemini possibile esset eum posse sanare præter ipsam. Singulatim autem ipsa hæc recensente, ille animum non advertebat, neque sinebat ulterius meminisse. Temporis autem progressu, cum *Helenam* uxorem duxisset, *Oenone* indignata ob ea, quae fecerat *Alexander*, ad *Cebre-*

nem

disputavit *Leo Allatius* lib de Patria Homeri cap. 1. 313. scribitur. Occurrit infra pag. 398. *Galus*.
& *Jac. Gar* ad *Georgium Syncellum*. *Galus*.

[263] *Straboni* Γέργηθα πόλις, unde & Γεργή-

[269] Codd. male: ταύτην ἐκ τῆ. Restitue ἐκ
θεῖ, conf. pag. 212 & pag. 398. *Idem*.

ἤ δὲ λαβὼν τὸ τῆς Ὀινώης ἔπος, ὅτε ἔφατο αὐτὸν πρὸς αὐτῆς μόνῃς οἶόν τε εἶναι ἰαθῆναι, κήρυκα πέμπει δεησόμενον, ὅπως ἐπειχθεῖσα, ἀκέσῃται τε αὐτὸν, καὶ τῶν παροισχομένων λήθην ποιήσῃται, ἅτε δὴ κατὰ θεῶν βούλησίν τε ἀφικόμενον. Ἡ δὲ ἀυθαδέστερον ἀπεκρίνατο, ὡς χρὴ παρ' Ἑλένην αὐτὸν ἰέναι, κακείνης δῖσθαι. Ἀυτῇ δὲ μάλιστα ἠπείγετο, ἔνθα δὴ ἐπέπυτο κείσθαι αὐτόν. Τοῦ δὲ κήρυκος τὰ λεχθέντα παρὰ τῆς Ὀινώης θατίον ἀπαγγείλατος, ἀθυμήσας ὁ Ἀλέξανδρος ἐξέπνευσεν. Ὀινώη δὲ, ἐπεὶ νέκυν ἤδη κατὰ γῆς κείμενον ἐλθοῦσα ἴδεν, ἀνώμωξέν τε, καὶ πολλὰ κατολοφυραμένη, διεχρήσατο ἑαυτήν.

CXI.

Ἱστορί [270] Ἑλληνικὸς Τρωϊκῶν καὶ Κεφάλων

ὁ Γεργίθιος.

Ἐκ δὲ Ὀινώης καὶ Ἀλεξάνδρου παῖς ἐγένετο Κόρυθος· οὗτος ἐπίκουρος [271] ἀφικόμενος εἰς Ἴλιον, Ἑλένης ἠράσθη· καὶ αὐτὸν ἐκεῖνη μάλα φιλοφρόνως ὑπεδέχετο· ἦν δὲ τὴν ἰδέαν κράτιστος. Φωράσας δὲ αὐτὸν ὁ πατὴρ ἀνείλεν. Νίκανδρος μάλιστα τὸν Κόρυθον, οὐκ Ὀινώης, ἀλλὰ Ἑλένης καὶ Ἀλεξάνδρου φησὶν γενέσθαι, λέγων ἐν τούτοις·

Ἡρία τ' ἐν (leg. εἰν) αἶδαο κατοισχομένῃ Κορύθοιο,

Ὅντε καὶ ἀρπακτοῖσιν ὑποδμηθεῖς (leg. ὑποδμηθεῖσ') ὑμεναίοις,

Τυνδαρίς αἰν' ἀχέουσα κακὸν γόνον ἤρατο βούτειω.

CXII.

Τὰ [272] πάντα πρὸς Φῶς ἢ βαρύζηλος δάμαρ, [273]

Στεί-

[270] *Parthenius* l. c. cap. 31. pag. 398. cuius verba illustrat *Potterus* infra (not. 274)

[271] *Oenone*, (eo quod *Paris Helenam*, se *spreta*, *adamarat*,) *Corythum* misit, qui *Græcis* ad *Trojam* viæ dux esset. Conf. pag. 262. *Galeus*.

[272] *Lycæbron* in *Alexandra* v. 57 sqq.

[273] Ἡτοι καταφάσει ἢ βαρύμητις γυνὴ τῆ Ἀλεξάνδρου, ἢ Ὀινώη, ἥτις ἦν θυγάτηρ Κεβρήνου, (ita referunt ex Seld. Κυβρήνου ἢ Ὀινώης impressæ Codd. Σκεβρήνου Bar. & Pbanorin. Ὀινώης νεῖρον non omnino agnoscunt. Ceterum *Oenone dicitur Cebrenis fuisse filia*. vide notas *Potterus*.) ἢ Ὀινώης, ταύτην γὰρ πρὸ Ἑλένης ἔτεκεν Ἀλέξανδρος, ἐξ ἧς καὶ ἕως αὐτῆς Κόρυθος, ὅν Κόρυθον, ἀνεδιζομένην

nem, unde genus duxit, reversa est. Ille vero instante belli jam tempore, jaculo à *Philoctete* petitus vulneratur. In animum itaque revocatis *Oenones* verbis, quibus dixerat scilicet, ab ipsa sola eum posse sanari, præconem mittit oraturum, ut ad se accedat ac medeatur, præteritorumque omnium oblivionem faciat, tanquam sane ex voluntate Deorum omnia ista perpessum. Ea autem valde contumeliose respondit: debere eum ad Helenam ire, illamque precari. Sed tamen interim maxime eo festinabat, ubi eum decumbere perceperat. Cum ergo præco responsum ab *Oenone* citius retulisset, præ animi molestia *Alexander* exspiravit. *Oenone* autem superveniens, cum mortuum jam in terra jacentem videret, magno gemitu ac ejulatu turbata, se ipsam interemit.

CXI.

Scribit Hellanicus in Troicis & Cephalon
Gergithius.

Ex *Oenone* & *Alexandro* puer natus est *Corythus*. Is auxiliarius in Ilium profectus, *Helenam* amare coepit, atque illa ipsum vicissim valde amanter amplexa est: Erat enim forma pulcherrimus. Deprehensum autem ipsum pater occidit. *Nicaner* sane *Corythum* non *Oenones*, sed *Helenes* & *Alexandri* filium his versibus dicit:

*Hic tumulus Corythi nuper qui missus ad orcum
Est, patrium obscuris thalamum foedere bymenæis,
Ausus amore Helenes, genitus qua est ante bubulco.*

CXII.

Quae omnia in lucem uxor aemula,

Missio

Ὁὐδὲ τῶ πατρὸς αὐτῆς, (διὰ τὴν ψόγον, καὶ τὴν
μομφὴν τῆ ἀνδρὸς αὐτῆς, ἧς addo ex Phavorino,
ὅτι conjunctio copulativa καὶ ante διὰ τὰς Ἑ. ar-
guit prius desuisse.) καὶ διὰ τὰς τ' Ἑλένης γάμος
ἐπεισάκης, ἐπίμψεν ὄγνησόμενον τοῖς Ἑλλήσι τῶ
δὲ Τροίαν ὄλῃ. Scholia ad h. l.

Oenone, quam *Paris* ante *Helenam* duxerat, ut pa-

ter ex *Ovidii* epistola *Oenones* ad *Paridem*. Eam
Clemens Alexandr. lib. I. Strom. inter vates recenset,
ubi sane putarim legendum uno verbo Κεβρῆν &
καὶ Βρῆν &. Fuit enim *Oenone Cebrenis* F. Ceterum,
quod heic adfert Scholiastes de *Corytho* *Oenones* F. qui
Græcis dux fuerit Trojam navigantibus, probare non
possum, quum præsertim nullo nitatur testimonio.
Existimarim potius hac de *Helena* vate, *Priami* F. esse
incl.

Στείλασα κοῦρον τὸν κατήγορον χθονός, [274]

Ἄξει, πατρός μομφαῖσιν ἠγριωμένη,

Λέκτρων θ' ἑκατι, τῶν τ' ἐπεισάκτων γάμων. [275]

Ἄυτὴ δὲ φαρμακρυγός [276] οὐκ ἰάσιμον [277]

Ἔλκος

intelligenda; qui ut ex *Calabro* conflat, odio in Trojanos & *Alexandro* concepio, ad Græcos transfugit, ut scribunt *Orpheus* & *Tryphiodorus*, illisque tum oracula de Troja capienda exposuit, quod testatur etiam *Sophocles* Philoctete, tum adiutor fuit utra cum *Antenore*, ut Palladium furtim auferrent, in quibus quidem perpetrandis *Oenones* quoque operam intercellisse fit verisimile. *Helena* porro ob hanc operam Græcis præstitam, libertatem primum deinde etiam *Neoptolemi* regnum ex parte obtigisse, docet *Virgilius* lib. III. *Canterus*.

Δαμάζεσθαι dicebantur mulieres nubentes, unde apud *Homerum* *Tbetis* de Jove, qui ipsam *Pelco* nubere coëgisset, ait *Iliad.* σ'. v. 432.

Ἐκ μὲν μ' ἀλλάων ἀλιάων ἀνδρὶ δάμασσην,
Ἰακίδα Πηληϊ, καὶ ἔτλον ἀνὴρ ἰυρήν.

Ubi τῷ ἀνδρὶ δαμάζεσθαι & τλήναι ἀνὴρ ἰυρήν, phrasæ sunt æquipollentes. Hinc *Sophocles* *Oedipi* filias virgines vocat ἀδμήτας ἀδελφάς, *Oed.* Colon. v. 1048. & *Dianam*, quæ perpetuam coluit virginitatem:

----- τὰν Ἄρτεμιν
Τὰν αἰὲν ἀδμήταν.

Elestr. v. 1245. ejusque vetus *Interpres* in *Aiace* v. 451. ἀδάμασον θεῶν, explicat παρθέρον ἄζυγον. Apposite admodum, nam vox ἄζυγος ejusdem prorsus est significationis cum ἀδάμασος, nam metaphora hæc à juvenis jugo adfvetis desumpta est; hinc de virgine impubere *Horatius* lib. II. *Od.* 5.

Nondum subacta jugum ferre valet
Cervice - - - . . .

Attici vero ut uxorem δάμαρτα, sic virum appel-

labant κύειον, quibus nominibus uterque admonetur sui ordinis atque officii. *Aristophanes* equitibus:

----- ἐρ' ἄρματ' ἄ
Χρυσὸν διώξης Σμικύθην, καὶ κύειον.

Ubi *Smicytham* virum effoeminatum ridere voluit *Poëta*; hinc *Scholias* vetus: χρυσοῦ διώξης τῷ διώξης ἔχοντι λέγον σφός τὰ περιήμενα, ἐπὶ νηλεῖ καὶ τὴν φωνὴν τὸ διώξης Σμικύθην καὶ κύειον, ὡς περ ἐν ταῖς ἐισαγωγαῖς τῶν ἐκκλημάτων κηρύττω ἐιώθασιν, ἐπεὶ δ' ἂν γυναικὶ ἐπιζήρεται ἐκκλημαῖ οὕτω γὰρ περιηλεῖσθαι ἐιώθασιν Ἡ δ' αἶνα καὶ ὁ κύειον, τούτῳ ὁ ἀνὴρ ἄμα ἔν ὡς γυναϊκώδης τὴν Σμικύθην κωμωδεῖ, καὶ ἔχοντα κύειον, ὡς αἱ θήλειαι. Et paulo post: Τὸν Σμικύθην κωμωδεῖ ὡς κίναidon, κύειον ἢ λίβη τὸν ἀνδραῖ οὕτω γὰρ ἐπεγράφθη ἐν τοῖς δειγματικαῖς Ἀσπασία καὶ κύειον, τούτῳ ὁ Πεικλῆς. Cæterum uxorem appellat *Oenonen*, quæ *Cebrenis* fluvii filia erat, & *Alexandro* nupsit, dum inter pastores ageret, ab eodemque postea repudiata fuit, cum *Helenam* duxerat, cujus nuptias heic vocat ἐπεισάκτες, q. d. superinductas; hinc & *Oenonen βαρύζηλον* appellat. *Oenones* meminit *Apollodorus* lib. III. cap. 6. Maxime autem omnium *Ovidius* in *Epistola* *Oenones* ad *Paridem*, ubi deserta uxor de mariti perfidia conqueritur v. 9.

Nondum tantus eras, cum te contenta marito,
Edita de magno flumine Nympha sui.
Qui nunc Priamides (adsit reverentia vero)
Servus eras; servo nubere Nympha tuli.

& iterum v. 79.

At cum pauper eras, armentaque pastor agebas,
Nulla, nisi Oenone, pauperis uxor erat.

Potterus.

[274] Recte ad *Corythum*, *Oenones* ex *Paride* filium, hæc à *Scholias* referuntur, qui à matre repudiata

Missio juvene terrae proditore,
Proferet, patris accusationibus exasperata,
Cubiliūque causa, & peregrinarum nuptiarum.
At ipsa medica immedicabile

Vulnus

diatam se ægre ferente, contra Trojanos ad Ilium missus est, ubi & à patre deprehensus atque interfectus. *Parthenius* (num. CXI.) quem non videtur legisse *Canterus*. *Meursius*.

Præter allatum à *Meursio* *Parthenii* testimonium, *Ovidius* etiam tradit, *Corythum Paridis* fuisse filium, *Metamorph.* VII. fab. 8. de *Paride* loquens :

Quaque pater Corythi parva tumulatus arena est.

Hoc etiam suo testimonio confirmavit *Conon*, (num. CIX.) additque eum à patre occisum, quod cum *Helena* familiaritatem contraxisset. Eandem fere historiam repetit *Parthenius* *Nicaënsis*, additque ex *Nicandro*, *Helena* ipsum filium à nonnullis dici. (num. CXI.) Ex cujus versiculis male colligit *Parthenius*, (ut hoc obiter moneam) *Nicandrum* dicere *Corythum Paridis* & *Helena* filium, cum nihil tale vel innuendo significet *Poëta*; nam γόνον ἤγοτο βέτω, nihil aliud denotat, quam quod *Helena* ἠγάσατο τὸν βέτω, τῆς ἑστὶ τῆς Πάριδος γόνον ἢ παῖδα, i. e. bubulci seu *Paridis* filii h. e. *Corythi* amore capta fuit; ἤρατο enim fit à verbo *poëtico* ἔραμαι. Sin vero dicere voluisset, *Helenam* ex bubulco *Corythum* suscepisse, debuit hoc modo versiculum proferre:

----- γόνον ἤγοτο βέτη.

itaque legendum puto. Ad *Lycophronem* ejusque *Scholiasem* redeo, qui cum referunt *Corythum* *Græcis* ad *Trojam* navigantibus viæ ducem fuisse, *Hæmero* contradicunt, apud quem *Calchas* dicitur per maria iter monstrasse. *Eustatbius* *Iliad* d. 'H ὅ 'Ομήρου γνώμη δὴλη ἐστίν, ἀποφραμίνε τὸν Κάλχαντα τοῖς Ἑλλήσι τῆς εἰς τὴν Τροίαν πλῆ ἀρηγήσασθαι. Audi enim ipsum *Homeram* *Iliade* citata, ubi de *Calchante* ait v. 72.

Καὶ νήεσσ' ἠγάσατ' Ἀχαιῶν Ἴλιον ἔισω.

Potterus

[275] *Helena*, quam *Paris*, *Oenone* relicta, pro uxore habebat. *Canterus*.

[276] Τετραμένον ὃ τὸν Ἀλέξανδρον θεραπεύσαι βελομένη ἢ Ὀϊνώτη, ἐκαλύθη ὡς τῆ ταύτης πατρός' τελευτήσαντος ὃ ἐκείνη, ἐπειδὴ ὕστερον περιεσκεύασα τὰ φάρμακα, ἔυρει ἤδη ἐκπεπνευκόμενα, καὶ ἑαυτὴν συναναίρει, ἢ κατὰ Κεῖνον, ἑαυτὴν ἐμβάλῃσα εἰς τὴν Ἀλεξάνδρου σφραγῖν ἢ κατὰ τὸν Δίκην, βρήχαις ἀπασχθεῖσα ἢ κατὰ τίνδε τὸν Λυκίον, καταπεῦσα τῆ πύργου. Οὐκ ἰάσιμον ὃ τὸ ἔλαθ, ἢ ὅτι τεθνηκὼς ὦν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ ἰνδῆναι ἐκ ἐδύνατο ἢ ὅτι κεχειμμένα (ὡς γερσοῖ pro κεχειμμένα. *Phavorinus* habet κεχειμμένα Ἐραυλο ante ἀπαχθεῖσα pro ἀπασχθεῖσα, quæ σφάλματα hinc emendare poteris. *Potterus*.) ἦν τὰ βίβη φιλοκρίτη, δις Ἀλέξανδρος ἐποξίουθη. τῷ ἰὼ τ' Ἰδραεῖ ἢ ὅτι σφραγισθῆναι τῆ τελευματῶ, ὑπέδουκε τὰ φάρμακα, ἢ ὡς Ὀϊνώτη ἰατρικὴν καὶ ματικὴν ἤσκει. *Scholias* ad h. l.

Quum *Paris* à *Philoctete* vulneratus ad *Oenonen* confugisset, quam sciebat medicinae peritam esse, (ut testatur etiam *Ovidius*,) sanari tamen non potuit, quod essent *Herculis* tela, quibus ipse vulneratus fuerat, letalia. Sic ergo mortuo *Paride*, *Oenone* mox præ nimio mariti desiderio, mortem sibi conscivit, atque è turri se in rogam *Paridis* præcipitavit. *Canterus*.

Oenonen medicinae peritiam habuisse patet etiam ex *Ovidianarum* *Heroidum* epistolis, ut quæ eam ab *Apolline* acceperit. *Meursius*.

Magno in pretio habebatur apud veteres medicina, unde tam clara nomina *Esculapii*, *Cbironis* &c. Reges etiam & Principes non dedignabantur in ea addiscenda.

T.

operam.

Ἐλκος δρακοῦσα τοῦ ξυιευέτη λυγρὸν, [278]
 Γιγανθοραΐτοισ [279] ἄρδισι [280] τετρωμένῃ [281]
 Πρὸς ἀνθοπλίτη, [282] ξυῖον ἐγχήσει μόρον,
 Πύργων ἀπ' ἄκρων πρὸς νεδμητοῖν νέκυν'
 Ῥοιζηδὸν ἐκβράσασα κύμβαχοι δέμας.
 Πέθῃ δὲ τοῦ θανόντος ἠγκιστρωμένη, [283]
 Ψυχὴν περισπαίροντι φυσῆσει νεκρῶ.

CXIII.

Ἄινά (284) δ' ἀνεστενάχιζε Πάρις· περὶ δ' ἔλκει θυμὸν
 Τείρετο· τὸν δ' ἀλύοντα μέγ', ἀμφεχέοντ' ἰατῆρες· (285)
 Τρῶες δ' εἰς ἰὸν ἄστυ κίον. Δαναοὶ δ' ἐπὶ νῆας
 Κυανέας ἀφίκοντο θοῶς· τοῦ γάρ ῥα κυδοιμοῦ
 Νύξ ἀπέπαυσε μέλαινα· μόγον δ' ἐξείλετο γυίων,
 Ὑπνον ἐπὶ βλεφάροισι πόνου ἀλκίῃρα χέασα.
 Ἄλλ' οὐχ ὕπνος ἔμαρπτε θοὸν Πάριν ἄχρῃς ἐς ἠῶ·
 Ὅου γὰρ (286) οἱ τις ἀλαλκε λιλαιομένων περ' ἀμύνην

Πατ-

operam perire, quod Achillis, aliorumque exemplis comprobari possit; & Athenienses, quam regibus aliquot & summis viris negarunt, vobis sive libertatem Hippocrati, celebri medico, ultro obtulerunt. Hinc nihil mirum, si Apollo medicinam Oenonee praeberit, in raptae virginitatis solatium, ut fufius narrat Ovidius in epistola jam laudata. Haec porro, cum Paris esset à Philostrate vulneratus, ipsaque sola opem ferre potuit, sanare ipsum noluit; eo vero mortuo, penitentiam agens vitam laqueo finivit, secundum Apollodorum & Cononem, aut à turri praecipitem se dedit, ut Lycorbron; aut alio se modo confecit, ut alii. Potest.

[277] Per ἐκιάσιμον ἔλκεῖ mortem Paridis intelligit Lycorbron, alioquin quomodo ei cum Partibeno conveniat, non video. qui Erot. δ', tradit, Oenonem solum Paridis vulnus potuisse sanare. Meursius.

[278] Τὸ χαλεπὸν, ὅτι τὸ λίαν ὑγρὸν εἶναι τετ-

εῖον, ἀλέθειον· ἐκ γὰρ τῶ ὑγρῶν ἀπυγίνοισι τὰ δεινότερα τῶ νοσημάτων, ὡς περ' αὐθις ἀπὸ τῶν θερμῶν τὰ κακά. Scholia ad h. l.

[279] Ἡ γῆ κατὰ Τιτάνων ἀγατακίῃσα, ἐν φλέγμασι τῶ Πελλήνης γεννᾷ δεσχαντότατας καὶ βαθυγενεῖς, καὶ βαθυκαίτας γίγαντας, οἱ σίτρας καὶ δρυὲς τετυρωκλιόμενας ἠκύνιζον πρὸς τὸν ἰεραίν' ὡς πρῶτοι Πορσεύων καὶ Ἀλκιονεύς, οἱ καὶ ἀθάρατοι ἦσαν, ἐς τ' αὖ ἐν τῇ γῇ, ἢ ἐγενήθησαν, ἐμάχοισ' συμμαχούντο· ἢ Ἡρακλῆς Διὶ, καὶ τότε καταταξέουσ' ἀννήθησαν· πρῶτον μὲν ἐν τοξείῃ Ἀλκιονία, ὅς πίπλων ὄπ' γῆν, μάλλον ἀνεδάλπειτο. Ἀθηναῖς ἢ βαλῆ Πελλήνης ἐξαγαγὼν πῦρον ἀνείλεν Πορσεύωνι ἢ Ζεὺς Ἡρας ὀπιθυμίαν ἐμβάλλει, καὶ πῦρον Ἡρακλῆς ἐν τῷ καταργηθέντι Ἡρας τῆς πίπλης τοξέουσας, καὶ τῆ Διὸς κεραυνῶ πλῆξαντο, ἀναιρεῖ καὶ τῆς ἑτέρας ἢ ὁμοίως, πλὴν ἐλίγων, σὺν Διὶ ἀναιρεῖ. Scholia ad h. l.

Quibus

Vulnus mariti tetrum intuita,
 Gigantiperdis ab adversario sagittis
 Vulnerati, communem obibit mortem,
 Summis è turribus ad recens cadaver
 Impetuose corpus præceps projiciens:
 Mortuique stimulata desiderio,
 Animam in palpitans exspirabit cadaver.

CXIII.

Paris autem graviter ingemiscebat, & ob vulnus, animi
 Angebatur; Quem languentem studiose obibant medici.
 At Troës in urbem suam redierunt; Danaï contra ad naves
 Cœruleas statim recesserunt. A prælio enim
 Nox avocavit nigra & lassitudinem membris exemit
 Infuso palpebris somno, qui laboris depulsor est.
 Verum sopor celerem Parin haud corripit usque dum illuxit;
 Nemo enim ipsi medetur, quamvis opitulari studerent

Omnis

Quibus olim *Hercules* gigantes Thraces cum Jove
 belligerantes confecerat. Adversarium dicit *Philote-*
tem. Historiam tradit Calaber lib. X. — *Canterus*.

[280] Ἄρδ' ἰε τὸ βέλ' αἰ, ἢ τὸ ἀργὸς ἢ βλάβας
 δίδοναι. *Scholias ad h. l.*

[281] Καταχρηστικῶς ἴπεν, ἀπὸ τῆ βεβλημένης
 καὶ τετραμένης κατ' ὡς ἔχει, τετραμένη μὲν τῆ Ἀλε-
 ξάνδρου τετραμένηον ἢ τὸ ἔλεγε. *Scholias ad h. l.*

[282] Ἄπὸ τῆ τοξότης λέγει ἢ τὸν φιλοκλήτην,
 παρ' ὅσον ἀμφοτέρω τοξόται, ὁ, τε Ἀλέξανδρος
 καὶ ὁ φιλοκλήτης ἀχθύνει γὰρ ἐκ Λήμνου τὸ φιλο-
 κλήτη, τοξικῆ ἐπινομάχησαν, αὐτὸς τε καὶ ὁ Ἀ-
 λέξανδρος καὶ πρῶτος μὲν ἀρτίς Ἀλέξανδρος,
 ἡμαρτε φιλοκλήτη δεύτερον ἢ τοξεύσας ὁ φιλο-
 κλήτης βέλλει κατὰ χεῖρα λατὴν τὸν Ἀλέξανδρον
 ἐυθὺς δεύτερον εἰσὸν ἀρτίς, ἐκκόπηι τότε καὶ τὸν
 δεξιὸν ὀρθαλμὸν, καὶ τείτω βίλην κατὰ τὸ σφυρὸν
 αἰεὶς αὐτὸν ἀταίρει. *Scholias ad h. l.*

[283] Desiderio irretita, metaphora à piscibus du-
 eta, qui hamis capti se expedire nequeunt. Etymo-
 logici auctor: ἀσκισρώμενον, κατεχόμενον ἀπὸ
 μεταφορᾶς τῆ ἰχθύων, τῆ κατεχόμενων τῶ ἀσκισρῶ.
Potterus.

(284) *Quintus Calaber Paralipom.* ab Homero
 lib. X. v. 253.

(285) Nec iatros nec iatros α corrivere possunt,
 ulla ratione: non magis quam διατρον. Pura puta
 est inscientia α in ἀρχίατρον explendo versui con-
 trahere: viderint, qui faciunt. Auctor Paralipome-
 non linguae graece ne quidem ε in illis usquam pro-
 duci aasserit. Errat. Hic mihi multa probatissimorum
 auctorum loca ad dicendum benigne surpetunt. *Ca-*
labrum ita rescribo: ἀλύοντα μίγ' ἀμπεχέοντο ἰα-
 τρεί. *Dausqueius*. Cum *Dausqueio* scribe: ἀμπεχί-
 οντο ἰατρεί vel ἰατροί: Nam de amphimacro hic co-
 gitare nolo. *Pauw*.

(286) Ὁυ γὰρ hic est spondeus. *Pauw*.

1 2

Παυλοίοις ἀκέεσσιν, ἐπεὶ ῥά οἱ αἰσιμοὶ ἦεν
 Ὀινώγης ὑπὸ χερσὶ μόρον, καὶ κῆρας ἀλύξαι,
 Ἦν ἔλθῃ (287) ὅδ' ἄρ' αἰψα θεοπροπίησι πιθήσας,
 Ἦίεν οὐκ ἐθέλων· ὅλοῦ δέ μιν ἦγει ἀνάγκη
 Κηριδῆς εἰς ὦπα· κ. τ. λ.

CXIV.

Τὸν (288) δέ τι πη (Ἀλέξανδρον) κρατερόν τῳρ ἄμφεχει, ὅσπερ ἄρ' αὐτόν (289)
 Μηλοτόμοι ξυτιόντες ἀπ' οὐρεως ἄλλοθεν ἄλλοι
 Ὑλην θεοπεσίην παρενήνεον, ὄφρα φέροντες (290)
 Ὑσατίνην καὶ πένθος ὁμῶς ἐτάρω ἀνακλῆ, (291)
 Κλαίοντες μάλα πολλὰ περισταδόν· ἡ δέ μιν οὕτι
 Ἀμφαδόν ὡς ἄθρησε, βοήσατο (292) τιρομένη περ,
 Ἀλλὰ καλυψαμένη περὶ φάρει καλὰ πρόσωπα,
 Αἰψα πυρὶ (293) ἐνέπαλτο· γόοι δ' ἄρα πηλὺν ὄριε,
 Καίετο δ' ἀμφὶ πόσει· Νύμφαι δέ μιν ἄλλοθεν ἄλλαι
 Θάμβειον, εὐτ' εἰδόντο μετ' ἀνέρι πεπληγῆσαν.

CXV.

Τῶν (294) παρ' Αἰγυπτίοις ἀνθρώπων ποτὲ, γενομένων δὲ ἀνθρωπίνῃ δόξῃ θεῶν,
 Ἑρμῆς τε ὁ Θεβαῖος, καὶ Ἀσκληπιὸς ὁ Μεμφίτης· Τειρεσίας τε αὐτῶν, καὶ Μαντῶ ἐν
 Θήβαις, ὡς φησὶν Ἑυριπίδης (295) Ἐλενος ἦδη (296) καὶ Λαοκόων, καὶ Ὀινώγη
 καὶ Βρῆνος (297) ἐν Ἰλίου.

CXVI.

(287) Legeris forte rectius: ἦν ἐθέλη, si modo vel-
 let capitulari, vel ἔλθῃ, quod interpretatione mea ex-
 pressit. Rhodomannus.

Ἦν ἐθέλη legendum sine dubio: Nam ad Oenonen
 accedere non erat satis, ut rei eventus docuit: Nihil
 perspicuum magis. Ἦν ἔλθῃ non convenit. Pauw.

(288) Quintus Calaber l. c. v. 460.

(289) Τὸν δ' ἐτι & αὐτῶ. Rhodomannus.

Βροδάκι αὐτοῖ, ego αὐτῶ. Dausquejus.

Sine dubio αὐτῶ scribendum. Pauw.

(290) ἦρα φέροντες, quod τιμὴν ei hic significat.
 Rhodom.

Recte Rhodomannus ἦρα φέροντες. Illud Ὑσατίνην
 hic vim habet adverbii, & positum est elliptice pro
 Ὑσατίνην ἡμέραν. Alias enim scribendum esset: ἦρα
 φέροντες Ὑσατα δὴ καὶ πένθος. Vident, qui grae-
 ce sciunt. Pauw.

(291) Ἐτάρω καὶ ἀνακλῆ. Rhodom.

Omnis generis remediis. Siquidem fatale ei erat,
 Ut Oenones manibus exitiales Parcas evitaret,
 Si medicaretur ipsum. Quocirca ut oraculis morem gereret,
 Iter suscepit invitus. Tristis enim eum adduxit necessitas
 In uxoris conspectum &c.

CXIV.

Hunc autem (*Alexandrum*) rapidus jam ignis cinxerat, quia ipsi
 Opiliones è diversis Idæ partibus congregati
 Incredibilem aggefferant lignorum struem, ut officium luctus
 Postremum, cum sodali (olim) tum principi exhiberent.
 Majoremque in modum circumstantes plorabant: Illa vero nullam,
 Ubi coram illum vidit, emisit vocem, quamlibet afflicta,
 Sed cum faciem decoram pallio involvisset,
 Subito in pyram se conjicit, magnumque excitavit luctum,
 Et conflagravit juxta maritum. Nympharum autem alibi aliæ
 Cum stupore demiratae sunt, quando cum viro mortem illam oppetere vi-
 [derunt.

CXV.

Ex iis, qui aliquando fuere homines in Ægypto, opinione autem hominum
 Dii fuerunt, *Hermes* Thebanus & *Æsculapius* Memphitanus; & rursus *Tiresias*
 & *Manto* Thebis, ut dicit *Euripides*. Jam *Helenus* & *Laocoon* & *Oenone* & *Bre-
 nus* in Ilio.

CXVI.

* Ita *Rhodomannus* ἰμῶς cum his junctio, quod si jun-
 geretur cum antecedentibus, legi etiam posset ἰτάρεω
 ποτ', vel ἰτάρεω πρὸς ἀνακτῆ. *Paul.*

(292) Malim γοῖσατο μὴ γοῖσατο. *Paul.*

(293) πρὸς *Rhodomannus*, quod non improbo, nec
 tamen necesse. *Paul.*

(294) *Clemens Alexandr.* lib. I. Strom. cap. 21.
 pag. 334.

(295) Respicere videtur *Euripidis* Phoeniss. v. 841.
 &c. *Potterus*.

(296) *Ἐτι legemus aptius. *Sylburg.*

(297) *Gailb. Canterus* notis ad *Lycophronem* legit
 Ὀινῶν καὶ Κεβρῆνθ' scil. θυγατρῆς, ut *Apollodorus* lib.
 III. Ὀινῶν τὴν Κεβρῆνθ' τῆς ποταμῆς θυγατρῆς.
 Non tamen male A. qui legendum censet Ὀινῶν καὶ
 Κεβρῆνθ'. causalis sane particula, quæ sequitur, ei le-
 sioni quadantenus patrocinatur. *Potterus*.

CXVI.

Περὶ ΟΛΥΜΠΙΑΔΟΣ.

Ἐμφαίνει (298) αὐτῶν [τῶν μαγείρων] τὴν ἐμπειρίαν τῆς θυτικῆς καὶ ἡ πρὸς Ἀλέξανδρον Ὀλυμπιάδος ἐπιτολὴ, προτρεπομένη (299) μάγειρον αὐτῇ πρίασθαι θυσιῶν ἐμπειρον, ἡ μήτηρ φησὶ· Πέλιγναν τὸν μάγειρον λαβὲ παρὰ τῆς μητρός· οὗτος γὰρ οἶδε τὰ ἱερά σου τὰ πατρῶα πάντα, ὃν τρόπον θύεται, καὶ τὰ ἀργὰ (300) δικαστικά, (301) καὶ τὰ Βακχικά, ὅσα τε Ὀλυμπιάς προθύεται, οὗτος οἶδε. Μὴ οὖν ἀμελήσης, ἀλλὰ λαβὲ, καὶ ἀπόστειλον πρὸς ἐμὲ τὴν ταχίστην.

CXVII.

Περὶ (302) τῶν τοῖς φίλοις καὶ τοῖς σωματοφύλαξι νεμομένων πλούτων, ἡλίκοι ἔιχεν ὄγκου, ἐμφαίνει δὲ ἐπιτολῆς Ὀλυμπιάς, ἣν ἔγραψεν πρὸς αὐτόν. Ἄλλως, φησὶν, εὖ ποιεὶ τοὺς φίλους καὶ ἔνδοξος ἄγε· τῶν δ' ἰσοβασιλέας πάντας ποιεῖς, καὶ πολυφιλίας παρασκευάζεις αὐτοῖς, σεαυτὸν δὲ ἐρημοῖς. Πολλάκις δὲ τοιαῦτα τῆς Ὀλυμπιάδος γραφούσης, ἐθύλαττεν ἀπόρρητα τὰ γράμματα, πλὴν ἅπαξ Ἡφαιστῖωνος,

(298) *Athenæus* lib. XIV. pag. 659. F.

(299) Dicebat modo *Athenæus* veteres cocos rituum sacrificandi & πάσης τῆς θυτικῆς notitiam habuisse. Nunc ait posse id ipsum constare ex *Olympiadis* ad *Alexandrum* epistola, deinde ipsa *Olympiadis* verba profert, & quod instituerat, clare probat; quid dico probat? imo vero probabat olim: nunc perversa lectio hujus loci sententiam omnem pervertit. Nam ineptissimum est, quod vulgata scriptura continet. Initio petit mater à filio, ut coquum sibi sacrificandi peritem emat; deinde autem offert è vestigio eadem filio suo Pelignam coquum, plane qualem se desiderare dixerat. Enimvero si bonum θύτην habet, cur usque inde ex Asia aut India sibi petit mitti. Sed neque illud intelligo, quorsum *Olympias*, Macedoniam inhabitans, cum desidereret, qui Asiaticorum sacrorum ritus novit, Græcanicorum vel Macedonicorum ignoret; nisi putemus, quod absurdissimum est, more populorum Orientis sacra scitasse *Olympiadem*. Quid multa? interpretum, qui hæc absurda concoxerunt, stomachum nemo satis depre-

dicarit. Legendum affirmo: προτρεπομένη γὰρ μάγειρον αὐτῇ πρίασθαι θυσιῶν ἐμπειρον, ἡ μήτηρ φησὶ· id est, nam cum Alexander eam hortatus esset, ut ad se mitteret poram sacrificiorum peritum, ait mater: Accipe poram Pelignam à matre tua &c. Cur è Macedonia victimarium accerserit *Alexander*, obscura causa non est; nam & pietatis intererat, & existimationis illius, ut more patrio sacra faceret; quod ostendit *Olympias* manifeste, cum subjicit: θύτω γὰρ οἶδε τὰ ἱερά σου τὰ πατρῶα. Quænam autem sunt ἀργὰ sacra, quorum *Olympias* meminisse? quæ item illa δικαστικά? Proferus, nisi ineptire volumus, legendum: καὶ τὰ ἐργαστικά, καὶ τὰ Βακχικά. *Olympiadem* valde scitasse deditam orgiasticis sacris & Orphicis, dicitur *Plutarchus* scribit in *Alexandri* vita. Adidit idem solitam *Olympiadem* mansuetorum serpentum genus quoddam ad ista sacra adhibere: qua de re multa etiam *Lucianus* scribit in *Pseudomanti*. Ex *Suida* in *Hesychio* conijcere est, ἀργόλας vel ἀργαῖς istos angues fuisse appellatos. Quum horum meminisset, putavimus aliquando posse hunc locum in eam sententiam accommodari non magna mutatione, ut

CXVI.

De OLYMPIADE.

Ritus sacrificiorum & ceremonias coquis notas fuisse palam est ex *Olympiadi* ad Alexandrum epistola, qua mater illum hortatur, coquum ut emat in sacris faciundis exercitatum, his verbis: Pelignam coquum missum à matre tu habe. Scit ille omnia sacra patria tua quomodo peragantur, & pura, & dcastica, & Bacchica, & alia prorsus omnia, in quibus mater tua victimas immolat. Eum igitur ne contempseris, sed libenter excipe, & ad me remitte quamprimum:

CXVII.

In ditandis amicis & stipatoribus suis quam fuerit prolixus, declarat *Olympias* epistola, quam ad eum scripsit: Bene merere alias, inquit, de amicis, & splendore utere. Enimvero nunc omnes regi efficis pares, multosque amicos eis paras, temetipsum vero reddis solitarium. Ea quum identidem ad illum scriberet *Olympias*, servabat in abdito epistolas; nisi semel *Hephestioni*, (ut asseverat)

ut dicat *Olympias*, illa etiam sacra Pelignæ esse nota, ad quæ serpentes argente adhiberentur. Sed displicet nobis jure merito hæc sententia, neque dubitavimus verum esse, quod prius diximus. Quærant etiam doctiores, quænam sint illa sacra, ὅσα Ὀλυμπιάς περὶέεται, nos qui frustra quærivimus, legemus interea, ὅσα Ὀλυμπία ea sacra intelligit, quæ Olympiæ fiebant ab agonistis, priusquam certamen inirent. Sciendum autem olim extitisse in doctorum bibliothecis epistolas *Alexandri* & aliorum ad *Alexandrum*; multa harum mentio apud veteres scriptores, ut *Plutarchum*, *Athenagoram*, *Athenæum*, alios; sed & Grammatici earum testimoniis aliquando utuntur. *Hesychius* in voce σκῆδθ, quæ Macedonum lingua prætorum iudicis præfectum significabat, ἢ λέξις κῆτας, ait, ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς Ἀλεξάνδρου meminit etiam in Ἀρίστατοι eiusdem verba sunt, quæ subijciam: Γητικὰ δὲ Ἀλεξάνδρου, ἐπιστολαὶ ποτήρια οὕτω καλούμενα corrigendum, δὲ Ἀλεξάνδρου ἐν ἐπιστολαῖς Epistolarum *Olympiadi* ad filium meminit *A. Gellius* lib. XIII. cap. 4. & *Pollux* lib. VII cap. 9. observans nominari *Olympiadi* ἱερουργεῖον,

qui dicitur vulgo ἱεῶν, nam ita scribi debet is locus; & iterum mox legendum βέλτιον ἢ ὁ ἱεῶν, vel ἱεῶν, ut in Glossario scribitur; pessime libri *Pollucis*: ἱεῶν. Earum quas ad matrem scripserat *Alexander*, mentionem fecere item multi. *Octavius Minutius Felix*: *Alexander* ille *Macedo* insigni volumine ad matrem suam scripsit metu suæ potestatis proditum sibi de diis hominibus à sacerdote secretum. *Pollux* lib. VI. cap. 12. ἐν Ἀλεξάνδρου πρὸς τὴν μητέρα ἑταλῆ μέμνηται ἐν ἄλλοις σκῆται καὶ τὸν μύθεον ἱεῶν. *Cajaubenus*.

(300) Otiosa, inertia, in quibus hostia non immolatur, sed frugum primitiæ offeruntur. *Dalechamp*.

(301) Judicialia, fortassis quæ a rege fiebant, cum jus diceret. *Dalechamp*.

(302) *Plutarchus* in vita *Alexandri* Tom I. Opp. pag. 688. A.

στρώτος, ὡσπερ εἰώθει, λυθῆσαι ἐπιστολὴν αὐτῷ συναναγινώσκοντος, οὐκ ἐκώλυσει, ἀλλὰ τὸν δακτύλιον ἀφελόμενος τὸν αὐτοῦ προσέθηκεν τῷ ἐκείνου στόματι τὴν σφραγίδα. (303)

CXVIII.

Ὁ βασιλεὺς (304) Φίλιππος ἦρα Θισσαλῆς γυναικὸς, αἰτίαν ἔχούσης καταφαρμακεύειν αὐτόν. Ἐσπούδασε οὖν ἡ Ὀλυμπιάς λαβεῖν τὴν ἀνδρωποῖ ὑποχείριον. ὡς δὲ εἰς ὄψιν ἔλθοῦσα, τὸς τε εἶδος εὐπρεπῆς ἐφάνη, καὶ διελέχθη πρὸς αὐτὴν οὐκ ἀγενεῶς οὐδὲ ἀσυνέτως· χαιρέτωσαν (εἶπει ἡ Ὀλυμπιάς) αἱ διαβολαί· σὺ γὰρ ἐν σεαυτῇ τὰ φάρμακα ἔχεις. Ἄμαχον οὖν τι γίνεται πρᾶγμα γαμετῆ γυνὴ καὶ νόμιμος, ἀν ἐν αὐτῇ πάνηα θεμένη, καὶ προῖκα καὶ γένος καὶ φάρμακα καὶ τὸν κεστὸν αὐτόν, ἢθει καὶ ἀρετῇ κατεργάζεται τὴν ἔννοιαν. Πάλιν ἡ Ὀλυμπιάς, αὐλικοῦ τινος νεανίσκου γήμαντος εὐπρεπῆ γυναικᾶ κακῶς ἀκούουσαι· οὗτος, εἶπεν, οὐκ ἔχει λογισμόν· εὐ γὰρ ἀν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἔγρημι, δεῖ δὲ μὴ τοῖς ὄμμασι γαμῆν, μηδὲ τοῖς δακτύλοις· ὡσπερ ἔνοι φηρίσαιτες, πόσα φέρουσαι λαμβάνουσιν, οὐ κρίναυτες, πῶς συμβιωσομένην.

CXIX.

Ἐριουργία (305) ἐριουργίῃ, ἐριουργίῳ ὁ ἰσῶν, (306) ἐν Ὀλυμπιάδος ἐπιστολῇ. Διὰ τοῦτο δὲ ἀνέχομαι τοῦ ὀνόματος, ὅτι τὸ πρᾶγμα τὸ ἀπ' αὐτοῦ, καὶ τὸ ῥῆμα παρὰ τοῖς κεχρησιμένοις ἐστὶν ἐιρημένον. Βέλτιον δὲ ὁ ἰστέων. (307) Πλάτων δὲ εἶρηκεν ἐν ἐρέω ἱματίῳ. (308)

CXX.

(303) Hæc reperit *Plutarchus* in *Aprophthegmat. Regum* Tom. II. Opp. pag. 180 D.

(304) *Plutarchus* in *Conjug. præceptis* Tom. II. Opp. pag. 141. B.

(305) *Julius Pollux* lib VII. cap. 9. segm. 23.

(306) Antea leg. *ἰσῶν*, sed & mox reponendum ὁ ἰσῶν vel ἰστέων. *Casaub.* in *Athen.* lib. XIV. cap. 23. *Sicertus.*

(307) Bene emendasse & recte *Casaubanus* nostrum

ut et mox ὁ ἰσῶν, potest tibi indicio esse optimus MS. Pal. qui ut retuli, ibi ὁ ἰσῶν habet hic ὁ ἰσῶν; ibi idem vir nunquam sine laude loquendus de *Olympiadis* epistolis ad filium. Erroris origo jam deprehensa facilis, quo ibi *ἰσῶν* ante scribatur, & adhuc altero loco *ἰσῶν* quod nimirum illud primum *ἰσῶν* in MS. saepius solet duplici puncto notari, sine alio accentu; unde deinde articulus cum voce ipsa confusus fuit. Sic mox in MS. est ἐρέων ἱματίων, parè scriptura. Si *Platonis* locus mihi in promptu modo, quem *Pollux* respexit, lectio vulgatorum ἐν ἐρέω ἱματίῳ verior sit. Est autem hic in *Cratylō* fere initio: *ἄλλ' ἰπαλάει δ' ἐν λεπίῳ ἱματίῳ, ἢ παχεῖ, ἢ λί-*

sueverat) solutam epistolam secum legenti non vetuit, verum detracto digito annulo sigillum ori illius admovit.

CXVIII.

Rex *Philippus* deperibat *Thessalicam* quandam mulierem, quæ veneficio eum circumvenisse dicebatur. Operam dedit *Olympias*, ut eam in suam redigeret potestatem. Cum in conspectum ea reginæ venisset, neque forma tantum videretur egregia, sed & collocuta esset neque abjecte neque imprudenter: Facessant, inquit *Olympias*, calumniæ: tibi tua in te ipsa sunt reposita veneficia. Itidem eam benevolentiam mariti nulla res potest obolere, quam uxor moribus & virtute sibi paraverit, dotem, genus, medicamenta, ipsumque adeo Veneris cestum in sese ipsa collocans. Rursum *Olympias*, cum aulicus quidam adolescens formosam, sed male audientem duxisset uxorem: Hic, inquit, si ratione esset præditus, nunquam profecto oculis matrimonium coivisset. Enimvero non oculis, non digitis ista res agenda est, quod faciunt nonnulli dotem supputantes sponsæ, non explorantes, qualis in convictu sit futura.

CXIX.

Lanificium, lanificare & opificium telarum in *Olympiadis* epistola, & ideo hoc nomen recipio, quod rei vocabulum ab hoc deductum, tum verbum quoque apud antiquissimos auctores licet invenire. Melius vero dicitur texens. Plato vero dixit: in indumento laneo.

CXX.

νω, ἢ ἐρίω, ἢ ὁποῖον τι κερκίδα ποιεῖν, ubi forte itaque scribendum λιγῶ ἢ ἐρίω ἰδῆτα ἐρίαν etiam in Politico *Platonis* legisse memini non semel. *Jungermannus*.

Pro οἰστῶν ὁ οἰστῶν reposui in textu, & correxerat ita quoque in suo codice *Clar. Kubnius*. *Hemsterhuis*.

(308) MS. ἐρίων ἱματίων, nulla *Platonis* mentione. *Seberus*.

Pro ἐρίω *Falkenburgius* in suo Codice emendavit ἐρίω sine omni dubio respiciens ad locum *Platonis* in *Cratylō* pag. ed. Basil. 49. ubi *Socrates* ait: ἐκὼν ἰπειδάν δέη &c. (vid. not. 307.) Verum ἐρίω, uti *Pollux* habet, legitur in ejus Politico pag. 125. ἐρίε πρὸς βλήματι ἐργασικὴν &c. & paulo infra: εἰδὼν ἄρ' αὐτὴν τῶν ὀπιμελειῶν, ἰπίσαι περὶ τὴν ἐρίαν ἰδῆτα, εἰς τὴν χαλλίστην ἢ μεγίστην πασσῶν τιθῶμεν. Considerent ergo Critici, an forte & in priori loco *Platonis* ἐρίω potius quam ἐρίω sit legendum. *Hemsterhuis*.

CXX.

Τὴν (309) τοιαύτην (τῶν κατ' οἰκίαν χρησίμων) κατασκευὴν ἐνδομε-
 ρίαν (310) οἱ πολλοὶ καλοῦσιν· ἐγὼ δὲ οὐκ ἐπαινῶ (311) τὸ ὄνομα· μηνύω δὲ, ὅστις
 εἰπὼν (312) αὐτῷ ἀπολογεῖσθαι βούλοιο, ὡς ἐστὶν ἐν τινὶ βιβλίῳ, ὅτι ἐν Ὀλυμ-
 πιάδος ἀπογραφῇ, τῇ κατ' ὄνομα (313) περὶ τῶν φημένων ἀφηρεῖσθαι (314) τὰς
 δόσεις, οὕτως ἐγγέγραπται.

CXXI.

Ἀλέξανδρος, [315] ὅτι τῷ γένει πρὸς πατρὸς μὲν ἦν Ἡρακλείδης ἀπὸ Κάρανος,
 πρὸς

(309) *Pollux* lib. X. cap. I. segm. 12.

(310) Quæ mox apud *Pollucem* παγκλησία· *Hesychius*: ἐνδομερία, κλήσις. *Siberus*.

C. V. ἐνδομερίαν, leg. ἐνδομερίαν. *Sofistatē*: ἡ
 ἐνδομερία supellex. *Cyrilli* Gl. ἐνδομερία, hæc
 supellex. *Philox.* Gl. ἐνδομείνια supellex. *Hesychius*: ἐνδομερία.
Phrynicus in *Eclogis*: Ἐνδομε-
 ρία ἀμαθῶς, δῖον δειτῶς λέγειν, ὡς Ἐυπολις Κό-
 λαξι, σκεῦη κατὰ τὴν οἰκίαν καὶ ἐπιπλα. *Suidas*:
 Ἐνδομερία τὴν μὲν ἐνδομερίαν ἀπασαν ἐκ τῶν
 οἰκίων ἐξήρασαν ἐπιπλα. *Amilius Pertus*: totam
 quidem *Endomeniam* vastarunt, & *supellectilem* ex
 ædibus eriperunt; aliam sine dubio dedisset ver-
 sionem, si annotasset locum à *Suida* laudatum existare
 apud *Polybium* lib. IV. cap. 72. ubi agitur de expu-
 gnatione *Pisphidis* urbis *Arcadicæ*, & ἐνδομερίαν ex-
 stiat; in *Suida* vero in unum coaluisse videntur dux
 lectiones ἐνδομερία & ἐνδομερία, ita ut cum ille
 scripsisset ἐνδομερία, alius neicio quis o supercripserit,
 quod deinde, ut fieri amat, in textum venit, reperit-
 que nobis ἐνδομερία. Deinde in *Suida* interpungend-
 um post ἐξήρασαν, ut ἐπιπλα sit *Suidæ* interpre-
 tamentum vocabuli ἐνδομερία. Omissa interpen-
 ctio non solum Porto fraudi fuit, verum etiam effecit,
 ut apud *Phavorinum* quoque καὶ ante ἐπιπλα inser-
 retur. vid. *Fragmenta Polybiana* à *Celso Gronovio*
 collecta; recurrit ἐνδομερία in *Polyb.* lib. V. cap. 81.
 ubi vestitus pro diversis nationibus diversus dicitur
 ποικίλη ἐνδομερία. Innuit *Pollux* τῶ πολλοί, esse
 vocabulum vulgi Macedonibus imprimis usurpatum,
 non tantum de re vestiaria, sed etiam in genere de
 quovis domestico instrumento. vid. *Thesaurum* in *Eclo-*
gibus voce ἐπιπλα, *Balsamonem* & alios. *Kuhn*.

MS. ἐνδομερίαν, ut & mox: sic sane & *Hesychius*:
 Ἐνδομερία, κλήσις ἢ ἀποσκευή· ubi certe legen-
 dum κλήσις· alterum ἀποσκευή minus antiquum in
 hac significatione dicebat *Pollux* segm. 11. Pariter
 reprehendit *Phrynicus* hoc vocabulum: ἐνδομερία,
 αἰτ. ἀμαθῶς· δῖον δειτῶς λέγειν, ὡς Ἐυπολις Κό-
 λαξι, σκεῦη κατὰ τὴν οἰκίαν καὶ ἐπιπλα, ita
 enim profecto legendum, non ἐνδομερία, ut edidit
Nannetus, quem locum nec recte in interpretatione
 cepisse videtur, nec legisse *Pollucis* nostri ista, quæ cla-
 ra sunt, dum in notis suis de ἐνδομερία, è *Suida*,
 è *Phavorino* & ἐνδομερία è *Polybio* nescio quid nos
 doceat: nam & apud *Suidam* ἐνδομερία legendum
 puto, vel ipsam *Suidam* castigandum, qui scribit:
 Ἐνδομερία τὴν μὲν ἐνδομερίαν ἀπασαν ἐκ τῶν
 οἰκίων ἐξήρασαν τὰ ἐπιπλα. *Pollucis*, *Hesychii*
 & *Phrynicus* jam auctoritas apud me potior ἐνδομε-
 ρίαν scribentium. *Jungermannus*.

Mutaverat accentum saltim in suo codice doctiss.
Kuhnus; nos quibus animus est MSS. eorumque au-
 thoritati, si qua valere potest, obsequi, ἐνδομερίαν in
 textu reposuimus, illa nimirum crebrior est atque re-
 ceptior scriptura, quamvis re ipsa non intersit, utram
 potius habere exortes; nam quidem de affinitate &
 ad superiorem librum rem multis exemplis perdo-
 cui. In *Benedicti Glossis* titulus est ἐπὶ ἐνδομερίας
 de supellectile; sic & in *Philoxeno*, qui aliter etiam
 explicuit: Ἐνδομερία, hæc laucia. Cum vero sic
 usam *Olympiadem* esse hoc vocabulo significet *Pollux*,
 originem ejus esse Macedonicam affirmare non ve-
 reor, unde tandem ad alios etiam dimanavit; obser-
 varunt è *Polybio* eruditi viri, quem è pluribus diale-
 ctis subleatas voces in sua transtulisse scripta constat;
 cum vero diutissime torquisset id nomen, ævi recen-
 tioris

CXX.

Hujusmodi [domesticorum vasculorum] supellectilem ἐνδομένιαν multi vocitant: mihi vero nomen hoc non probatur, indico tamen, si quis forte utens defendere velit, erit in libello quodam, quod in *Olympiadis* actis de condemnatorum auferendis muneribus sic scriptum sit.

CXXI.

Alexander ex gente Herculis per Caranum, & genere materno Æacidem per Neo-

tioris scriptores illud arripuere, prout quævis apud antiquos insolita sine consilio sæpius atque ratione usurparunt; reperies inter alios in Typico *Irenæ Augustæ* cap. 28. ubi tamen existat exaratum vitiose ἐνδομένια. Omne vero domesticum instrumentum, siquidem Jcti supellectilem definiunt, ἐνδομένιαν appellatam arbitreris, quæ scilicet est ἐν δόμῳ, quem Macedones δόμενον dixisse conjecto, ut itaque frigidum sit atque futile *Guisti* illud ἀπὸ τῆ ἐνδὸν μένου & vide, si quid momenti atque ponderis adferant hæc *Hesychiana*, quæ simul emendare conabimur: Ἐνδομαρία ἢ κλισία, ἢ παρομία. Ἐνδομένια primo loco scribo, & illam literarum mutationem accidere potuisse facillime, sit quidem in promptu docere, si sic res postularet: sed illius quidem operæ vacivum hoc temporis habeamus; altero loco κλισία emendandum, quod & eruditus observatum; denique vero παρομία legi debere pro παρομία *Illustr. Scaligero* consentio, ubi habes igitur similitudinem παρομίας & ἐνδομένιας, ut δόμενον in ἐνδομένια fuerit idem, quod δίκον in παρομία. Sed hinc dilcedere juvat, atque rem omnem docti lectoris arbitrio permittere. *Hemsterhuis.*

(311) MS. ἰπαιῶν ἢ &c. quæ certe sensum optimum habent, & in locum vulgatorum, quod forte nemo clare capit, restituenda judico, ait: Ego vero ut non laudo id nomen, ita indico tamen, si quis dicens id defendere velit, esse illud in quodam libro. *Jungermannus.*

(312) Vulgati: ὅτι περρυγῶν, C. A. ὅστις ἐπὶ αὐτῷ, leg. ὅστις ἐπὶ αὐτῷ, indico vero, si quis id dixerit, seque defendere voluerit, ὡς ἐστὶν ἐν τινὶ βί-

βλίῳ, quod extet in libro aliquo: ἔτι ἐν Ὀλυμπιάδῳ ἀπογραφῇ τῇ κατ' ὄνομα, ita in specimine lectum nobis est consentiente C. V. quod in *Olympiadis* designatione nominatenus facta de iis, qui se donis dixerunt defraudatos, ita scriptum sit: potest locus accipi de libello quodam, in quo citentur nomina eorum, qui donis ab *Alexandro* decretis in Macedonia per *Antipatrum* caruerunt, eumque editum esse *Olympiadis* opera, ut ægre faceret adversario suo *Antipatro*, vel de alia ludi alicujus Olympici descriptione, qua continentur nomina eorum, qui se iniquitate iudicium victrix præmiis excidisse conquesti sunt. *Kuhn.*

Miseris, qui potuerint in talia descriptionis vitia incidere librarii, ut vulgatam dederint ineptissimam, pro elegantiori altera atque vera, quam *Kuhnio* favente, textui redonavimus; non alii rei quam mendis atque maculis progignundis hominum id genus natum existimes; scit ante nos: μνήω ἢ ὅτι περρυγῶν αὐτῶν ἀπ. β. ἔσαι ἐν &c. τὴν κατ' ὄν. Istius autem libelli auctorem fuisse matrem *Alexandri Olympiadem*, in dubium non voco: ejus crimi antiqui *Grammatici* præter epistolas & alia laudarunt scripta: qua tamen de re egerit, non mihi ex titulo satis liquidum est, ut audeam certi quid affirmare. *Hemsterhuis.*

(313) MS. ἀπογραφῇ τῇ κατὰ ὄνομα &c. & τῇ pro-vulgato τὴν emendandum videtur. *Jungerm.*

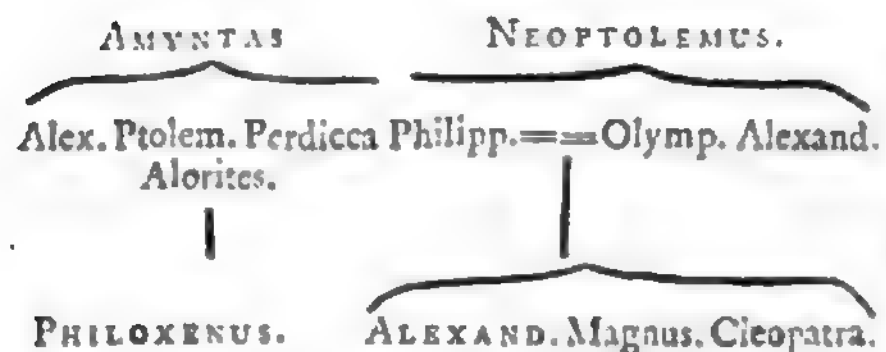
(314) MS. ἀφρηδαί. *Idem.*

(315) *Plutarchus* in vita *Alexandri* M. Tom. I. Opp. pag. 665. B.

Neoptolemus fuisse pro certo creditur. Fama est in Samothrace initiatum cum *Olympiade Philippum*, quum esset ipse tum adolescens, illam item puellam parentibus orbam amasse, atque inde parata fratris voluntate *Arymbæ* nuptias coisse. Sponsæ, ante noctem qua thoro geniali juncti fuere, visus est Jove tonante venter suus de coelo tangi, atque ex icu largum ignem succensum, qui mox erumpens in flammam passim dispersas dissiparetur. *Philippus* spatio aliquo post nuptias, vidit in somnis uxoris se ventrem consignare. Habebat sigilli sculptura, (ut visa ei est,) imaginem leonis. Eam visionem vatibus interpretantibus ceteris, *Philippo* custodiis acrioribus sependam conjugem, *Aristander* *Telmæsius* utrum illam ait ferre, (nihil enim, quod inane sit, signari,)

ac

Justinus *Ptolemaum* inter filios *Amyntæ* non retulit, idemque etiam aliam ejus ex *Syza* (*Cyza* puto) prolem refert. Nos *Diodorum* sequimur, qui lib. XV. ad annum 1. Olympiadis CIII. à *Ptolemæo* Alorita occisum fratrem *Alexandrum* scribit, & meminit in *Pelopida* *Plutarchus*, filium quoque illius *Philoxenum* referens. *Ptolemæum* interfecit *Perdicca*, eique successit. Vide porro initium libri XVI. *Cleopatra* *Alexandri* M. soror nupta est Alexandro avunculo suo, ut scribit eodem libro *Diodorus* & lib. IX. *Justinus*, meminitque *Livius* lib. VIII. Habuit autem *Philippus* præter *Olympiadem*, alias quoque multas uxores, quas referre non est operæ pretium. Legatur *Atbenæi* *Δεπνισσοῦ*. libri XIII. initium. Ex *Larissæa* quidem saltatrice nomine *Philinna* *Aridæum* filium, (duobus ῥ *Ἀρίδαϊ* scribitur apud *Diodorum* & *Plutarchum* in fine *Alexandri*.) sustulit, qui cum Macedonia rex secundum *Alexandri* mortem per sex annos fuisset, jussu *Olympiadis* una cum uxore *Eurydica* est necatus à Macedonibus. *Justinus* lib. XIV. alii. Duxit etiam *Cleo-*

patram, *Hippostrati* filiam & sororis *Attali*, ut ex *Atbenæo* & *Diodoro* patet; quanquam soror *Attali* apud *Justinum* lib. IX. dicatur, codicum opinor mendo. His nuptiis maxime offensam *Olympiadem* & filium ejus constat. *Alexander* quoque uxores habuit plures; ut *Barfinam* *Artabazi* filiam, ex qua natus *Hercules*, quem *Cassander* necavit, annos natum XIV; ut *Statiram* *Darii* filiam, quam fraude *Roxanes* necatam *Plutarchus* ostendit; ut *Roxanen* *Oxyartæ* *Bactrianorum* regis filiam, quæ post una cum filio est à *Cassandro* necata ex *Curtio*, *Diodoro*, *Justino*. *Xylander* & *Cruferius*.

Ed. Fl. Ἀρύββαν habet, *Justinus* Codices optimi *Arymbam*, ut & *Diodorus* Sic. lib. XVI. notante *Xylandro*, qui etiam pro ἀδελφὸν αὐτῆς, ἀδελφὸν τοῦ πατρὸς αὐτῆς legendum esse existimat. *Bryanus*.

(317) Nominatur passim in hac vita; eo enim potissimum vate utebatur *Alexander*. Patria solo hoc in loco additur. Sed *Τελμισσεὺς* scribendum est, uti recte apud *Arrianum* legitur pag. 30, 72 & 76. Erat enim ex urbe *Lyciæ* oriundus, cujus nomen *Τελμισσεὺς* scribi oportere multis argumentis prebat *Ccellarius*, apud quem *Herodoti* & *Ciceronis* loca habes, unde constat, *Haruspicum* disciplinam ibi maxime floruisse. In *Luciani* no:ho *Philopat.* *Τελμισσεὺς* etiam appellatur *Aristander*. *Bryanus*.

καὶ κύειν παῖδα θυμοειδῆ καὶ λεοντώδη τὴν φύσιν. Ὡφθῆ δὲ ποτὲ καὶ δράκων, κραιμμένης τῆς Ὀλυμπιάδος, παρεκτεταμένος τῷ σώματι. Καὶ τοῦτο μάλιστα τοῦ Φιλίππου τὸν ἔρωτα καὶ τὰς φιλοφροσύνας [318] ἀμαυρῶσαι λέγουσιν, ὡς μηδὲ φοιτᾶν ἔτι πολλάκις παρ' αὐτὴν ἀναπαυσόμενον· εἴτε δείσαί τινας μαγείας ἐπ' αὐτῷ καὶ φάρμακα τῆς γυναικὸς, εἴτε τὴν ὀμιλίαν, ὡς κρείττισι συνοῦση, ἀφροσιούμενον. Ἄλλοι δὲ περὶ τούτων ἐστὶ λόγος, ὡς πᾶσαι μὲν αἱ τῆδε γυναῖκες [319] ἔνοχοι τοῖς Ὀρφικοῖς οὖσαι καὶ τοῖς περὶ τὸν Διόνυσον ὀργιασμοῖς ἐκ τοῦ πᾶνυ παλαιῷ, Κλώδωνές τε καὶ Μιμαλλόνες ἐπανυμίαν ἔχουσαι, πολλὰ ταῖς Ἡδωνίσιν καὶ ταῖς περὶ τὸν Ἄϊμον Θρήσσαις ὅμοια δρῶσιν· ἀφ' ὧν δοκεῖ καὶ τὸ θρησκευεῖν ὄνομα ταῖς κατακόροις γενέσθαι καὶ περιέργοις ἱερουργίαις. Ἡ δὲ Ὀλυμπιάς μᾶλλον ἐτέρευεν ζηλεύουσα τὰς κατοχὰς, καὶ τοὺς ἐνθουσιασμοὺς ἐξάγουσα βαρβαρικώτερον, ὅφεις μεγάλης χειροῦθαι ἐφείλκετο τοῖς θιάσοις, οἱ πολλάκις ἐκ τοῦ κιθάρου καὶ τῶν μουσικῶν λίκνων παραναδύομενοι καὶ περιλιττόμενοι τοῖς θύρσοις τῶν γυναικῶν καὶ τοῖς στεφάνοις ἐξέπληττον τοὺς ἀνδρας. Οὐ μὴν ἀλλὰ Φιλίππῳ μὲν μετὰ τὸ φάσμα πέμψαντι Χαίρωνα τὸν Μεγαλοπόλιτην εἰς Δελφοὺς, χρησμὸν κομισθῆναι λέγουσιν παρὰ τοῦ Θεοῦ, κελύουτος Ἄμμωνι θύειν, σέβεισθαι μάλιστα τοῦτον τὸν Θεόν· ἀποβαλεῖν δὲ τῶν ὄψεων αὐτὸν τὴν ἑτέραν, ἢ τῷ τῆς θύρας ἀρμῷ προσβαλὼν, κατώπτευσεν ἐν μορφῇ δράκοντος συνευναζόμενον τῇ γυναικὶ τὸν Θεόν. Ἡ δὲ Ὀλυμπιάς, ὡς Ἐρατοσθένης Φησὶ, προπέμπουσα τὸν Ἀλέξανδρον ἐπὶ τὴν στρατείαν, καὶ φράσασα μόνῳ τὸ περὶ τὴν τέκνωσιν ἀπόρρητον, ἐκέλευεν ἄξια φροεῖν τῆς γενέσεως. Ἄλλοι δὲ φασὶν αὐτὴν ἀφροσιούσθαι καὶ λέγειν· οὐ παύσεταιί με διαβάλλων Ἀλέξανδρος πρὸς τὴν Ἡραν. [320]

CXII.

[318] Legitur etiam τὴν φιλοφροσύνην, sed plurali utitur & alibi *Plutarchus* ut pag. 1226. ἀλλ' αἱ φιλοφροσύναι τὸ σφοδρὸν ἐκεῖνο καὶ σερβικὸν ἐκ ἔχουσαι. *H. Stephanus*.

[319] Quæ? Molossæne, unde fuit *Olympias*, an Macedoniæ? Posterius probò, ob vicinitatem etiam cum Thracia. Cæterum Κλώδωνας legendum hic esse, non, (ut in *Guarini* versione est, forte tamen librarii errore,) *Dodonas*, testantur Græci etiam lexicographi, *Heychius* & *Narinus*; apparuitque dictas κλώδων τὸ κλώζων, unde est etiam κλωγμὸς & similia. *Edo-*

nides autem dicuntur Thressæ seu Thraciæ mulieres, ut *Edoni* Thracæ apud Latinos poetas præsertim & Græcos. Theocritus *Θαλυσίαις*, εἰς δ' Ἡδωνῶν μὲν ἐν ὕμνοις. *Virgilius XII. Æneid.*

*Ac velut Edoni Boreæ quum spiritus alto
Injuvat Ægeæ.*

Vid. *Plinium* lib. IV. cap. 11. *Θραναδύειναι* autem *prærepere*, non *illabi*, ut male *Guarinus* vertit, & sic in Græco lexico, (in quod multa sunt talia ex malis Græcorum auctorum interpretationibus confarcinata, ut opus nimirum cresceret, etiam invita *Minciva*)

ac concepisse eam infantem animosum & natura leonina. Visus est draco etiam ad dormientis Olympiadis corpus exporrectus: idque præcipue *Philippi* erga eam amorem & familiarem consuetudinem ajunt extenuasse, ut raro cubitum ad illam commearet, quod vel timeret fascinationes ejus & veneficia, vel consuetudinem ejus, ut quæ consuesceret cum numine quopiam, devitaret. Alii aliter de his memorant, nempe omnes illius regionis foeminas Orphicis & Liberi patris sacris antiquitus contactas, Clodonasque & Mimallonas cognomento dictas, multa Edonidibus ac Thressis Æmum accolentibus agere consimilia. Unde *Ἐρησκεύειν* dictio tributa est immodicis & superstitionis sacrificiis. *Olympias* autem præ cæteris motum lymphaticum æmulans, & fanaticum peragens ritum horridiore spectaculo, serpentes mansuefactos trahebat thialis ingentes, qui ex hedera subinde & mysticis cunis obiter prorepentes, thyrsosque & coronas circumjecti pellicebant viros. Verum *Philippo*, qui post eam speciem Megalopolitanum *Chæronem* Delphos misit, sortes referunt fuisse ab *Apolline* allatas, jubente, ut *Ammoni* sacrificaret, atque hunc Deum coleret inprimis: amisisse vero eum alterum oculum, quem rimæ ostii admovens, Deum conspexit serpentis figura cum uxore sua concubitantem. *Olympias* autem, (ut *Eratosthenes* auctor est,) quum euntem ad bellum prosequeretur *Alexandrum*, arcanum ortum ejus soli detexit, hortata, ut pro natalibus gereret animos. Alii hoc illam ajunt abominatam dixisse: Non desinet *Alexander* in crimen me apud *Junonem* vocare.

CXXII.

nerva,) exponitur, quod vel præpositio *ἐκ* cum genitivo addita eos monuisset. Jam *λίανον* hoc saltem loco inepte ventilabrum vertitur. Quid enim Bacchis cum ventilabro? Cunas quidem hoc vocabulo significari non Lexica modo indicant, sed & *Homerus* sic usus est in hymno in Mercurium:

Ὅς κ' ἐπειδὴ μητρὸς ἀπ' ἀδαράτων Ἰοργύων
Ὅυκίτι δ' ἠρῶν ἕκαστο μένων ἱερῶ ἐνὶ λίανῳ.

Et nescio ex quo scriptore *Παιζες* in *Lycorbronem* de *Τιθοπο*: *Γηράσαν* δ' τοσῶτον ὡς κ' ἐν ταρτάρῳ καὶ λίανῳ αὐτὸν φησιν ἀφρομένον δίκην βρεφυλλίων κα-

δεδύσω. Et quia inde *λιανίτης* dicebatur *Bacchus*, ut testantur *λεξικογράφοι* Graeci, probabile est de cunis mentionem fieri. Id si cui minus probabitur, calathum vel cistam, in quibus res ad sacrificia pertinentes gestarentur, interpretetur. Nam & *Theocritus* in *Bacchis* ita:

Ἴερὰ δ' ἐκ κίσας πεποιημένα χερσὶν ἰλοῖσαι

Infra etiam in Phociens *μυσικαὶ καῖται* nominantur. *Xylander* & *Criserius*.

(320) Malim hæc interrogative legere, ponendo
ἱερ-

CXII.

Καὶ [321] μὲν καὶ περὶ τῆς Ὀλυμπιάδος ὅμοια ἐλέγοντο, δράκοντα ὁμιλεῖν αὐτῇ καὶ βλέπεσθαι ἐν τῇ εὐνῇ· εἶτα ἔυτω σε (Ἀλέξανδρον) τεχθῆναι· τὸν δὲ Φίλιππον ἐξαπατῆσθαι οἰόμενον πατέρα σε εἶναι.

CXIII.

Ἐνταῦθα [322] (ἐν Πελλαίᾳ) ἰδόντες δράκοντας παμμεγέθεις ἡμέρας πάνυ καὶ τιθασσοῦς, ὡς καὶ ὑπὸ γυναικῶν τρέφεσθαι, καὶ παιδίους συγκαθεύδειν, καὶ πατρῆως ἀνέχεσθαι, καὶ θλιβομένους μὴ ἀγανακτεῖν, καὶ γάλα πίνειν ἀπὸ θηλῆς κατὰ ταυτὰ τοῖς βρέφεσι· πολλοὶ δὲ γίνονται τοιοῦτοι παρ' αὐτοῖς, (ὅθεν καὶ τὸν περὶ τῆς Ὀλυμπιάδος μῦθον διαφοιτῆσαι πάλαι εἰκός, ὅποτε ἐκύει τὸν Ἀλέξανδρον, δράκοντός τινος ὄμαι τοιοῦτου συγκαθεύδοτος αὐτῇ,) ἀνοῦνται τῶν ἐρπετῶν ἐν τῷ κάλλιστον, ὀλίγων ὀβολῶν.

CXIV.

Ἄι [323] περὶ τὴν ἐκίαν (τοῦ Φιλίππου) ταραχαὶ διὰ τοὺς γάμους καὶ τοὺς ἔρωτας αὐτοῦ, τρόπον τινὰ τῆς βασιλείας τῇ γυναικωνίτιδι συνουσίᾳ, πολλὰς αἰτίας καὶ μεγάλας διαφορὰς παρεῖχεν· ἃς ἢ τῆς Ὀλυμπιάδος χαλεπότης, δυσζήλου καὶ βαρυθύμου γυναικός, ἔτι μείζονας ἐποίει, παροξυνούσης τὸν Ἀλέξανδρον. Ἐκφαιεσάτην δὲ Ἄτταλος παρέσχε ἐν τοῖς Κλεοπάτρας γάμοις, ἣν ὁ Φίλιππος ἠγαγετο παρθεῖον, ἐρασθεῖς παρ' ἡλικίαν τῆς κόρης. Θεῖος γὰρ ὦν αὐτῆς ὁ Ἄτταλος, ἐν τῷ πότῳ μεθύων, παρεκάλει τοὺς Μακεδόνας, αἰτεῖσθαι παρὰ Θεῶν γήσιον ἐκ Φιλίππου καὶ Κλεοπάτρας γενέσθαι διάδοχον τῆς βασιλείας. Ἐπὶ τούτῳ παροξυνθεὶς ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ εἰπὼν, ἡμεῖς δὲ σοι, κακὴ κεφαλῆ, νότοι δοκοῦμεν· ἔβαλε σκῦρον ἐπ' αὐτόν· ὁ δὲ Φίλιππος ἐπ' ἐκείνον ἐξανίστη, σπασάμενος τὸ ξίφος· εὐτυχία δὲ ἑκατέρου, διὰ τὸν θυμὸν καὶ τὸν οἶνον ἔπεσεν σφαλεῖς· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐφυβρίζων, οὗτος μέντοι, εἶπεν, ἄνδρας εἰς Ἀσίαν ἐξ Ἑυρώπης παρεσκευάζετο διαβαίνειν, ὅς ἐπὶ κλίνην ἀπὸ κλίνης διαβαίνων ἀνατέτραπται. Μετὰ ταύτην τὴν παροινίαν,

interrogationis notam post accusativum Ἡσθ. Unus interpretam mihi assentitur, ita reddens hunc locum: Nunquamne me Alexander Junoni inuicem reddere definet? Alter vero citra interrogationem haec legit,

ita vertens: Non definet Alexander in crimen me apud Junonem vocare. Nisi forte interrogationis nota incuria typographica praetermissa fuit. H. Stephanus.

CXXII.

Atqui de *Olympiade* familia quædam ferebantur, draconem cum ea consuetudinem habuisse, & in lecto visum fuisse, deinde te (*Alexandrum*) ex hoc concubitu editum in lucem venisse; porro deceptum *Pbilippum*, qui se tuum patrem esse existimaret.

CXXIII.

Ibi (in urbe *Pellea*) cum immani magnitudine dracones conspicerent, cures ac mansuetos, adeo ut à mulieribus alerentur, & cum pueris cubarent, & se conculcari sustinerent, neque se premi indigne ferrent, denique infantum more lac è papilla sugerent, quales apud illos sunt permulti, (unde verosimile est olim illam de *Olympiade* fabulam increbuisse, quando concumbente cum illa hujusmodi puto quopiam dracone, *Alexandrum* conceperat,) unum ex his serpentibus, qui esset pulcherrimus, paucis obolis emunt.

CXXIII.

At domestici ex nuptiis & amoribus ejus (*Philippi*) fluctus, contacto aliquatenus simul gynæcei ægritudine regno, multa jurgia inter eos magnasque invexere dissensiones, quas *Olympiadis* acerbitas, suspiciosa mulieris & tristis, quod incenderet *Alexandrum*, exaggeravit. Exagitavit maxime eas *Attalus* in nuptiis *Cleopatra*, quam *Pbilippus* virginem, amore præter ætatem captus, duxit. Nam quum in convivio *Attalus*, qui illius fuit avunculus, vino incaluisse, hortatus est Macedonas, ut exposcerent à Diis justum ex *Pbilippo* & *Cleopatra* regni successorem. Exarsit inde *Alexander*; ac quum dixisset, Quid nos tibi, scelus, num adulterini videmur? scypho eum petiit. In eum *Pbilippus* stricto ense exsiliit, sed bona utriusque fortuna impacto per iram & vinum pede est prolapsus. Cui *Alexander* insultans, Hic vero Macedones, inquit, in Asiam parabat ex Europa transmittere, qui ex lecto in lectum transgrediens procidit. Post hanc

(321) *Lucianus* in Dialogo *Diogenis & Alexandri* 751.
Tom. I. Opp. pag. 290.

(322) *Lucianus* in *Pseudomanti* Tom. I. Opp. pag. 669. A.

(323) *Plutarchus* in vita *Alexandri* M. Tom. I.
Opp. pag. 669. A.

ροϊνίαν, ἀναλαβὼν τῆν Ὀλυμπιάδα, καὶ καταστήσας εἰς Ἡπειρον, αὐτὸς ἐν Ἰλλυροῖς [324] διέτριβεν.

CXHV.

Ἐπὶ [325] πάσαις ἔγχευε Κλεοπάτραν ἐρασθεῖς, (ὁ Φίλιππος,) τὴν Ἰπποκράτη μὲν ἀδελφὴν, Ἀτίαν δὲ ἀδελφιδὴν, καὶ ταύτην ἐπεισάγων τῇ Ὀλυμπιάδι, ἀπαῖα τὸν βίον τὸν ἑαυτοῦ συνέσχεν. Ἐυθέως γὰρ ἐν αὐτοῖς τοῖς γάμοις ὁ μὲν Ἀτίαντος, νῦν μάλιστα γνήσιοι ἔφη καὶ οὐ τόδοι βασιλεῖς γενηθήσοιαι· καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἀκούσας ἔβαλεν ἢ μετὰ χεῖρας εἶχεν κύλικι τὸν Ἀτίαντον· ἔπειτα κακέϊνος αὐτὸν τῷ ποτηρίῳ. Καὶ μετὰ ταῦτα Ὀλυμπιάς μὲν εἰς Μολοτίους ἔφυγεν, Ἀλέξανδρος δ' εἰς Ἰλλυριούς· καὶ ἡ Κλεοπάτρα δὲ ἐγέννησε τῷ Φιλίππῳ θυγατέρα τὴν κληθεῖσαν Ἐυρώπην.

CXCVI.

Ἐπεὶ [326] Πausanias Ἀτίαν γνῶμη καὶ Κλεοπάτρας ὑβρισθεῖς, καὶ μὴ τυχῶν δίκης, ἀνῆκε Φίλιππον, τὸ μὲν πλεῖστον εἰς Ὀλυμπιάδα τῆς αἰθίας περιῆλθεν, ὡς θυμωμένη τῷ νεανίσκῳ προσεγκελευσαμένη καὶ παροξύνουσαν· ἔθιγεν δὲ τις καὶ Ἀλεξάνδρῳ διαβολή· λέγεται γὰρ ἐντυχόντος αὐτῷ τοῦ Πausanias μετὰ τὴν ὑβριν ἐκείνην, καὶ ἀποδυρομένη, προσενέγκασθαι τὸ τῆς Μηδείας [327] ἰαμβεῖον·

Τὸν δόντα καὶ γήμαντα καὶ γαμυμένην.

CXCVII.

Λόγος [328] τις οὗτος [329] ἐφοῖτα ἀφανὴς παρὰ τοῖς τὰ βασιλικὰ πράγματα, ὅσῳ ἐπικρύπτεται, τοσῶδὲ φιλοτιμότερον ἐξηγημένοις, καὶ τὸ πιστὸν εἰς τὸ χεῖρον μάλλον (ἢ τὸ εἰκὸς τε [330] καὶ ἡ αὐτῶν μοχθηρία ἄγει) ἢ πρὸς τὸ ἀληθῆ·

[324] Scribe Ἰλλυροῖς, ut & in ed. Fl. est, & paulo post in hac ipsa alioque. Apud Arrianum ἐν Ἰλλυροῖς & ita licet Fl. Brysonus.

[325] Athenaeus lib. XIII. pag. 557. C.

[326] Plutarchus in vita Alexandri M. Tom. I. Orp. p. 669. B.

[327] Versus ex Medea Euripidis. Verba ipsius sunt de Jason, soceroque & uxore novis ejus, Creonte

& Glaucæ necandis deliberantis. Per δόντα dantem ibi focer Creon, hic (opinor,) nuptiarum & stupri Pausania illati auctor, Atalus, tum novus maritus Philippus & Cleopatra uxor recens Olympiadi superinducta intelliguntur. Xylander & Crusenius.

[328] Arrianus Nicom. de Exped. Alexandri lib. VII. cap. 12. pag. 289. sq. ed. Gronov.

[329] Pene necessarium est, ut cum Opt. scribas: λέγει δὲ τις καὶ οὗτος. Gronovius.

hanc insolentiam abduxit secum *Olympiada*, quam in Epiro collocavit. Ipse contulit se in Illyricum.

CXXV.

E cunctis uxoribus summopere dilexit *Cleopatram*, Hippostrati sororem, *Attali* ex fratre neptem, quam post *Olympiadem* duxerat, & cum ea transmisit reliquum ætatis. Quoniam in ipsis statim nuptiis *Attalus* dixisset, tum demum Reges futuros legitimos, non spurios: quod *Alexander*, quum audivisset, calicem, qui tum in manibus fuit, impegit *Attalo*, & *Alexandro* poculum vicissim *Attalus*; post autem ad Molossos profugit *Olympias*, ad Illyrios *Alexander*. *Cleopatra* autem *Pbilippo* peperit filiam, quæ vocabatur *Europa*.

CXXVI.

Postquam *Pausanias* ex *Attali* & *Cleopatræ* consilio stuprum perpessus, quod jus suum exsequi non valuisset, occidit *Pbilippum*; maxima pars criminis apud *Olympiada* hæsit, quod flagrantem ira adhortata esset, & stimulasset hunc adolescentem. Neque extitit immunis a calumnia *Alexander*; quippe quum appellasset eum post stuprum sibi illatum *Pausanias*, vicemque suam doleret, dicitur protulisse hunc *Medeæ Iambum*:

Dantemque ducentemque sponsam quoque neca.

CXXVII.

Obscurus quidam rumor spargebatur ab iis, qui regum negotia, quo magis occultantur, eo magis evulgare concupiscunt, & id quod verum in illis fidumque est semper in deteriore partem potius, quam in sanio rem scelerate inclinant;

[330] Uno verbo sequentia expressit Interpres: ἢ τὸ εἰκὸς τε καὶ ἢ αὐτῶν μοχθηρία ἀγχι. In Codice *Gandens* videor mihi colligere, (cuncta enim hæc obscura sunt,) scriptum fuisse, τὸ εἰκαῖον τε. Quid enim aliud in his: . . . ION. *Blancardus*.

Ergo debent accurate perspexisse codicem *Gandens*, quum illic viderentur sibi colligere literas. I . . ION, quæ nunquam illic scriptæ fuerunt, unde & ipsi colligunt εἰκαῖον. Quæ vox mirificum hoc loco sensum & plane spurium pareret. Immò abundat

hic aliquid. Nam si illud, quo isti inclinant, est εἰκὸς, non culpari potest aliorum μοχθηρία, quæ si locum hic habet, illa vero τὸ εἰκὸς obcurabit, ut pejus quidquam supponat. Plane ergo abundat copula καὶ, ut docet liber *Optimus*. Sed & videtur mihi abundare particula τε & scripsisse auctor ἢ τὸ εἰκὸς ἢ αὐτῶν μοχθηρία ἀγχι, quo verosimile ab ipsorum malitia detorquetur, quum videlicet id ipsum in meliorem ac mitiorem partem accipi & intelligi posset. *Gronovius*.

ἀληθῆς ἐκτρέψουσιν, ἐξηττώμενον Ἀλέξανδρον ἤδη τῆς μητρὸς τῶν διαβολῶν τῶν εἰς Ἀντίπατρον, ἀπαλλάξαι ἐθέλειν ἐκ Μακεδονίας Ἀντίπατρον. Καὶ τυχὸν οὐκ ἐς ἀτιμίαν τὴν Ἀντιπάτρου ἢ μετὰπεμψίς αὐτοῦ ἔφερεν, ἀλλ' ὡς μή τι ἐκ τῆς διαφορᾶς αὐτοῖς γένοιτο ἄχαρι ἐς ἀλλήλους, οὐδὲ αὐτῷ ἰάσιμον [331] ἐπεὶ οὐδὲ ἐπαύοντο Ἀλεξάνδρῳ γράφοντες, ὁ μὲν, τὴν αὐθαδείαν τε τῆς Ὀλυμπιάδος καὶ ὀξύτητα καὶ πολυπραγμοσύνην, ἠκιστα τῆ Ἀλεξάνδρου μητρὶ εὐχόμενα, ὥστε καὶ λόγος τις τοιόσδε ἐφέρετο Ἀλεξάνδρου, ἐφ' οἷς ὑπὲρ τῆς μητρὸς αὐτῷ ἐξηγγέλλετο, βαρὺ δὲ τὸ ἐνοίκιον τῶν δέκα μηνῶν εἰσπράττεσθαι αὐτοῦ τὴν μετέρα. Ἡ δὲ, ὑπέρογκον εἶναι τῆ τε ἀξιώσει καὶ τῆ ἄλλῃ θρασύει Ἀντίπατρον, οὐδὲ μεμνησθαι τοῦ καταστήσαντος ἔτι· ἀλλ' αὐτὸν γὰρ ἀξιοῦντα πρῶτα [332] φέρεσθαι ἐν τοῖς ἄλλοις Μακεδόσι τε καὶ Ἑλλήσι. Καὶ ταῦτα μᾶλλον τι ἰσχύειν παρ' Ἀλέξανδρον ἐφαίνετο, ὅσα ἐς τοῦ Ἀντιπάτρου τὴν διαβολὴν φέροντα ἦν, οἷα δὲ καὶ φοβερώτερον [333] ἐν βασιλείᾳ ὄντα. Ὅου μνήσοι καταφανές γέ τι, ἢ ἔργον ἢ λόγος ἐξηγγέλλετο Ἀλεξάνδρῳ, ἐφ' ὅτῃ ἂν τις συνέθῃκεν οὐχ ὡσαύτως εἶναι αὐτῷ πρὸς θυμοῦ.

CXXVIII.

Τῆ [334] μητρὶ (ὁ Ἀλέξανδρος) πολλὰ μὲν ἐδορεῖτο καὶ κατέπεμπε, οὐκ εἶα δὲ πολυπραγμονεῖν, οὐδὲ παρατρατηγεῖν· ἐγκαλοῦσης δὲ, πράως ἔφερεν τὴν χαλεπότητα. Πλὴν ἅπαξ ποτὲ μακρὰν Ἀντιπάτρου κατ' αὐτῆς γράψαντος ἐπιστολὴν ἀναγνοῦς, ἀγνοεῖν εἶπεν Ἀντίπατρον, ὅτι μυρίας ἐπιστολάς ἐν δάκρυον ἀπαλείφει μητρὸς.

CXXIX.

Περὶ [335] Ὀλυμπιάδος ἐπὶ τῷ Ἀλεξάνδρῳ τεθνηκότι καὶ ἀτάφῳ δυσχεραίνουσης.

Ὀλυμπιάς ἢ Ἀλεξάνδρου πυθομένης, ὅτι πολὺν χρόνον [336] ὁ παῖς αὐτῆς ἀταφος μένει, βαρὺ ἀναστένουσα, καὶ θρηνοῦσα εὖ μάλα λιγέως· ὦ τέκνον, εἶπεν, ἀλλὰ

[331] Efficacius in libro Opt. καὶ ἐδὲ αὐτῷ ἰάσιμον. Deinde MSS. Florentini omnes: ἠκιστα δὲ τῆ Ἀλεξ. ubi male secundam voculam omisit *Vulcanius*. Idem.

[332] *Vulcanius* ex Augustano annotavit ἀξιοῦν τὰ

πρῶτα. Idem.

[333] MSS. Flor. φοβερώτερον. Neque enim Antipater in regno erat magis timendus, sed ea, quae de ipso vitia significabantur, suspectiora erant, & in regno alterius patrum tuta ac ferenda. Idem.

nant, *Alexandrum* jam tum matris suæ calumniis, quibus *Antipatrum* onerarat, victum, *Antipatrum* Macedonia amovere voluisse. Sed fortasse hæc *Antipatri* evocatio nequaquam ad ejus ignominiam spectabat, sed potius ne quid ex illorum dissensione mali oriretur, cui ne ipse quidem mederi posset. Frequentes enim literæ ad *Alexandrum* adferebantur, quibus hic *Olympiæ* arrogantiam, acerbiter curioſitatemque inculabat, quæ *Alexandri* matrem parum decerent; adeo ut hujusmodi, quid ab *Alexandro* dictum fuisse narrent, grave decem mensium habitationis pretium à matre exigi. *Olympias* vero *Antipatrum* ut insolentem ex imperio & popularium observantia, neque jam amplius meminisse ejus, à quo tantam potestatem accepisset: sed dignum se judicare, qui inter Macedones & Græcos primas obtineat. Atque *Alexandri* fides magis in eam partem inclinabat, quæ ad *Antipatri* calumniam pertinebat, utpote quod regno magis extimescendum erat. Nullum tamen *Alexander* vel dictum vel factum edidit, è quo quispiam suspicari posset, eum alieniore ab *Antipatro* animo esse.

CXXVIII.

Matri dona multa misit; cæterum interdixit ei rebus se ingerere, vel ducis munera vendicare. Expostulantis secum leniter tulit acerbiter. Semel autem quum prolixas literas *Antipatri* illam criminantis perlegisset, latere dixit *Antipatrum*, sexcentas epistolas una deleri matris lacrymula.

CXXIX.

De Olympiade dolente propter Alexandrum
mortuum & inhumatum.

Olympias, *Alexandri* mater, quum audivisset, longo tempore jam filium suum manere insepultum, graviter ingemiscens, atque ejulans profus argute:

O

[334] *Plutarchus* in vita *Alexandri* Tom. I. Opp. pag. 638. B.

[335] *Ælianus* Var. Hist. lib. XIII. cap. 30.

[336] Vide *Æliani* lib. XII. cap. 64. ubi triginta

dies jacuisse dicitur, antequam ullum de eo sepeliendo caperetur consilium. Post quod demum tempus alii cadaver in Macedoniam, alii in Ægyptum abducere voluerunt, quo etiam abductum tandem est à Ptolemæo. *Perizonius*.

ἀλλὰ σὺ μὲν ἔυρανοῦ μετασχεῖν βουλόμενος, καὶ τοῦτο σπεύδων, τῶν ἑυδὲ τῶν κοι-
τῶν [337] δήπου καὶ ἴσων πᾶσι ἀνθρώποις, μετασχεῖν ἔχεις γῆς τε ἅμα, καὶ τα-
φῆς. Καὶ τὰς ἑαυτῆς τύχας οἰκλείρασα, καὶ τὸ τοῦ παιδὸς τετυφωμένοι ἐλέγ-
ξασα.

CXXX.

Περὶ ΕΥΡΥΔΙΚΗΣ Φιλίππου θυγατρὸς τελευτῆς.

Ὀλυμπιάς [338] τῆ Φιλίππου θυγατρὶ Ἐυρυδικῆς [339] (ἦν δὲ ἄρα [340] ἐξ
Ἰλλυρίδος γυναικὸς τῷ Φιλίππῳ γενομένης) προσέπεμψε κἀνειον, καὶ βρόχον, καὶ
ξίφος· ἡ δὲ αἰρεῖται τὸν βρόχον.

CXXXI.

Κατὰ [341] τὴν Μακεδονίαν Ἐυρυδικῆ τῆς βασιλείας προστηκυῖα, καὶ πυνθα-
γομένη

[337] Sic. IV. 7. sepultura vocatur κοινὸς πάντων
σωμάτων ἕρμῃ, communis omnium corporum portus.
Idem.

[338] *Aelianus* var. Hist. lib. XIII. cap. 36.

[339] *Duris* apud *Athenæum* lib. XIII. prodit,
πρῶτον γενέσθαι πόλεμον δύο γυναικῶν, Ὀλυμπιά-
δος καὶ Ἐυρυδικῆς, ἐν ᾗ τὴν μὲν βακχικώτερον
μετὰ τυμπάνου σφαιδεῖν τὴν δὲ Ἐυρυδικὴν
Μακεδονικῶς καδωπλισμένην ἀσκηδεῖσαν τὰ πο-
λεμικὰ καὶ σφαιροκυνῆν τῇ Ἰλλυρίδι. *Dalcampius*
vertit: muliebri primum bellum extitisse duarum so-
ptinarum, Olympiadis & Eurydices, ac in conflictu
cum tyranis furiosius Olympiadem impressionem fecis-
se, (malim ita: ac Olympiadem Bacchantium more
cum tyranis ad bellum profectam, Eurydicem autem
Macedonum more armatam pugnasse, (pugnasse abun-
dat, ex precedentibus enim τὸ σφαιδεῖν subintelli-
gendum,) ut quæ bellicis esset rebus exercitata, com-
missumque prælium fuisse ad Cynnanem Illyrici. male
hæc quidem; vertendum enim: quæ in bellicis rebus
exercitata dudum fuerat etiam apud Cynnanem Illyri-
cam. Erat autem Κύννα ut est lib. I. *Arriani* de R. G.
Alex. vel Cynnanæ, aut ut alii per Sincopen, Cynna,
soror *Alexandri M.* quam *Philippus* susceperat ex
Audata Illyrica, quæ & Eurydice dicta est. Hæc
Cynna nupsit *Amyntæ*, ab *Alexandro* postea occiso,

& filiam *Adeam* ex matrimonio illo habuit, quæ mu-
tato nomine *Eurydice* salutata deinde & uxor *Aridæo*
data est. Hanc ipsam *Eurydicem* mater *Cynna* in bel-
licis exercitiis educaverat, eaque cum exercitu occur-
rit ad *Evia* Macedonice *Olympiadi*, cum reditum in
regnum armata manu pararet. Sed ad prælium res
non devenit, ut quidem *Dalcampii* versio vult; siqui-
dem *Eurydice* una cum marito à Macedonibus desertæ
& *Olympiadi* prodita est, cum jam castra castris op-
posita essent. *Olympias* hostibus in potestatem redactis
Philippum, *Eurydices* maritum, è carcere protractum
Thracum gladiis confodiendum objecit; in *Eurydicem*
vero muliebrem iræ impotentiam plenius effusura mi-
sit ei gladium, laqueum & cicutam; data optione, ut
ex histribus muneribus unum pro lubitu in remedium
miseriarum sibi sumeret; illa vero coram ministro,
qui feralem optionem detulerat, *Olympiadi* similia
dona obvenirent, precata, arcepto laqueo se suspendit.
Hæc ex *Diodoro* lib. XIX. *Arriani* excerptis apud
Pbotium Cod. 92. *Athenæo* lib. XIII. paulo prolixius,
quia ad rem facere videbantur. Noster certe hic pas-
sus est humani aliquid, dum *Eurydicem*, de qua jam
dictum est, *Philippi* filiam facit. *Audata* enim Illy-
rica, quam *Arrianus* l. c. *Eurydicem* quoque dictam in-
nuit, uxor *Philippi*, (πολύγαμος enim erat,) non
filia, peperit *Cynnam*, *Cynna Eurydicem*, adcoque con-
fundit noster *Eurydicem Philippi* uxorem, cum alia hu-
jus nominis, quæ *Philippi* neptis ex filia *Cynna*. Aut
noster

O fili, inquit, Tu vero quum in coelum cooptari volueris, & in id summo studio incubueris, nunc neque communium rerum, & quæ omnibus mortalibus æqualiter obtingere solent, particeps fieri potes, terræ simul sepulturæque: ita & suas miserata fortunas & filii fastum arguens.

CXXX.

De morte EURYDICES, Philippi filix.

Olympias, Philippi filix *Eurydice*, (erat vero illa Philippo ex Illyrica quadam muliere nata,) misit cicutam & laqueum, & ensem; illa vero laqueum delegit.

CXXXI.

In Macedonia *Eurydice* regno præsidens, ubi *Olympiadem* ad regnum se accin-

noster neptem hoc loco *δυγατίεσ* vocat. Cæterum *Philippus Alexandri M.* patens habuit quidem matrem *Eurydicen*, de qua *Strabo* pag. 226. τέτι ('Αρραβαίς) δ' ἦν δυγατείδῃ ἢ φιλίπτου μήτηρ Ἀμύντης τῆς Ἐυρυδικῆς legerim, ἢ φ. τῆς Ἀμύντης μήτηρ Ἐυρυδικῆς. Aliam cum *Xylandro* lætionem attert *Cajubonus*, quam vide. Habuit & uxorem hujus nominis, quam nosser *Ἰλλυεΐδα γυναῖκα* vocat. Filiam autem *Eurydicen* Philippo quidem dedit etiam interpret latinus *Pausania*, sed invita ut aiunt *Minerva*. Nam *I. Eliac.* Ἐυρυδικῆ ἢ φιλίπτου, uxor est Philippi, cujus neque ac *Olympiadis* imaginem victor post *Chzro-neam* pugnam sacraverat *Elide* in *Philippæo*. vid. *Pausan.* pag. 164, 68. Optime igitur *Polyenus* hanc *Eurydicen*, cujus nosser meminit, *Κυννάτης δυγατίεσ* ἢ *Ἀμύντης* ait lib. VIII. *Stratag.* ubi vide sis & alia non vulgata. *Kuhn.*

Enulite prioris errorem Auctoris eruit & confutavit *Kubnius*, perperam dicentis, *Eurydicen* filiam *Philippi* & *Illyricæ* mulieris, quorum neptis fuit, filia *Amyntæ* & *Cynnæ*, *Philippo* & *Illyrica* illa muliere natæ. Erat autem uxor *Aridei*, qui *Alexandro* successor datus, *Philippi* quoque nomen accepit, & *Macedoniã* obtinuit, sed victus tandem ab *Olympiade Alexandri M.* matre, & una cum uxore occisus, quæ quia *Philippi* erat neptis, sibi potius deberi regnum, quam *Olympiadi*, clamabat. Mater hujus *Eurydices*, ut

dixi, erat *Cynna*, vel *Cynant*, uxor *Amyntæ*, cujus pater fuit *Perdiccas*, *Philippi* frater, mater *Cynnæ* vel *Cynantæ*. *Illyrica* illa erat, dicta *Audata*, ut patet ex *Strabone* XIII. 1. qui tamen in extremo capitis etiam *Cynanen* dicit *Ἰλλυεΐδα*, forte quia *Illyricam* habuit matrem. Sed *Audata* à *Philippo* in matrimonium ducta, cognominata est etiam *Eurydice*, matris *Philippi* nomine. Prius tamen nomen, *Audatæ* nimirum, videtur *Cynna* etiam filix suæ imposuisse. Nam & hæc filia, *Audatæ* neptis ab *Arriano* apud *Photium* pag. 222. dicitur à Matre primum appellata *Adæa*, quod sine dubio ex *Audatæ* nomine corruptum est, vel certe alterum ex altero emendandum: postea tamen & ipsa *μσταρομαδῆσαι Ἐυρυδικῆ*, quo etiam nomine in historiis est notissima. *Cynna* ab *Alecta* fuit occisa & à *Cassandro* *Ægis* sepulta cum filia *Eurydice* & hujus marito *Aridaeo*. Vide *Diodorum Sic.* lib. XIX. pag. 695. ubi pessime vertitur, tanquam si *Cinna* esset & nomen viri. *Perizonius.*

[340] *Λυσδ.* ἦν ὃ ἀεὶ αὐτῆ, (voluit vel debuit αὐτῆ, quod habent etiam B. & C. Parisenses, sed posterior in margine, teste *Scheffero* & *Boivinio*,) ἢ Ἰλλ. γυν. τῆς φιλ. γεννωμένη. In extremo Capitis *Sluisck.* & *Regius Par. C.* à prima manu pro ἀεὶ τῆς legunt ἀεὶ τῆς. Voluisse videntur ἠεὶ τῆς. *Idem.*

[341] *Diodorus Sic.* Bibliothecæ *Histor.* lib. XIX. pag. 676.

νομένη τὴν Ὀλυμπιάδα παρασκευάζεσθαι πρὸς τὴν κάθοδον, πρὸς μὲν Κάσσανδρον εἰς Πελοπόννησον ἀπέστειλε βιβλιαφόρον, ἀξιοῦσα βοηθεῖν τὴν ταχίστην. Τῶν δὲ Μακεδόνων τοὺς πρακτικωτάτους ἀνακαλημένη δωρεαῖς καὶ μεγάλας, ἰδίως ταῖς εὐνοίαις κατεσκευάζε. Πολυσπέρχων δὲ δύναμιν ἤθροισε προσλαβόμενος Ἀιακίδην τὸν Ἠπειρώτην, καὶ κατήγαγεν Ὀλυμπιάδα μετὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου παιδὸς ἐπὶ τὴν βασιλείαν. Ἀκούων οὖν Ἐυρυδίκη ἐν Εὐβοίᾳ τῆς Μακεδοῦσας ἔυσαν μετὰ τῆς δυνάμεως, ὤρμησεν ἐπ' αὐτὴν, σπεύδων μίαν μάχην κρῖναι τὰ πράγματα. Ἀντιταχθέντων δ' ἀλλήλοις τῶν στρατοπέδων, οἱ Μακεδόνες, ἐντραπένης τὸ τῆς Ὀλυμπιάδος ἀξίωμα, καὶ τῶν εὐεργεσιῶν ἀναμιμησκόμενοι τῶν Ἀλεξάνδρου, μεταβάλλοιτο. Φίλιππος μὲν οὖν βασιλεὺς εὐθὺς ἤλω μετὰ τῆς θεραπείας· Ἡ δ' Ἐυρυδίκη μετὰ Πολυκλέους ἐνός τῶν συμβούλων εἰς Ἀμφίπολιν ἀποχωροῦσα συελήφθη. Τοῦτο δὲ τὸν τρόπον Ὀλυμπιάς τῶν βασιλικῶν σωμάτων κυριεύσασα, καὶ χωρὶς κινδύνων τὴν βασιλείαν παραλαβοῦσα τὴν εὐτυχίαν οὐκ ἠνεγκεν ἀνθρώπινως· ἀλλὰ τὴν τ' Ἐυρυδίκη καὶ τὸν ἄνδρα Φίλιππον τὸ μὲν πρῶτον εἰς Φυλακὴν καταδεμένη, κακουχεῖν ἐπεχείρησε. Περιοικοδομήσασα γὰρ αὐτῶν ἐν βραχεῖ τόπῳ τὰ σώματα, διὰ μιᾶς στενῆς ὑποδοχῆς ἐχορήγει τὰ ἀναγκᾶ· ἐπὶ πολλὰς δὲ ἡμέρας παρανομήσασα τοὺς [342] ἠτυχηκότας ἐπιυθὴν παρὰ τοῖς Μακεδόσιν ἠδόξει, διὰ τὸν πρὸς τοὺς πάσχοινας ἔλεον, τὸν μὲν Φίλιππον προσέταξε Τραξί τιτιν ἐκκεῖναι, βασιλεῖα γεγεννημένον ἕξ ἔτη καὶ μῆνας τέτταρας. Τὴν δ' Ἐυρυδίκη παρρησιαζομένην, καὶ βοῶσαν αὐτῇ μᾶλλον προσέκειν, ἢ περ Ὀλυμπιάδι, τὴν βασιλείαν, ἔκρινε μείζονος ἀξιώσαι τιμωρίας. Εἰσέπεμψεν οὖν αὐτῇ ξίφος καὶ βρέχον καὶ κένειον, καὶ συνέταξε τούτων ᾧ βούλοιο καταχρησασθαι πρὸς τὸν θάτατον, οὔτε τὸ προγεγεννημένον ἀξίωμα τῆς παρανομημένης ἐντραπέισα τὸ παράπαν, οὔτε τῆς κοινῆς τύχης εἰς οἰκλον ἐλθοῦσα. Τοιγαροῦν τῆς ὁμοίας παραβολῆς τυχοῦσα, τῆς ἀμότητος ἀξίαν ἔσχε τὴν τοῦ βίου κατατροφὴν. Ἐυρυδίκη μὲν γὰρ κατευξαμένη, παρόντος τοῦ κομίσαντος, τῶν ὁμοίων δωρεῶν Ὀλυμπιάδα τυχεῖν, τὸν μὲν ἄνδρα περιέστειλεν, ἐπιμεληθεῖσα τῶν τραυμάτων, ὡς ποθ' ὁ καιρὸς συνεχῶρει· ἑαυτὴν δὲ ἀνακρεμάσασα τῆς ζώης, κατέτρεψε τὸν βίον, οὔτε δακρύσασα τὴν ἑαυτῆς τύχην, οὔτε τῷ μεγέθει τῶν συμπτωμάτων ταπεινωθεῖσα. Ὀλυμπιάς δὲ, τούτων διαφθαρέντων, ἀνείλε μὲν τὸν

Νικά-

[342] Malim ἀνανομήσασα εἰς τὰς. H. Stephanus.

cingere rescivit, tabellario ad *Cassandrum* misso in Peloponesum, rogat, ut quam celerrime opem ferat, & Macedonum grauiissimos muneribus promissisque ingentibus evocatos ad favendum suis partibus inducit. Interea *Polysperchon* adjuncto sibi *Æacida* Epirota, Olympiadem cum *Alexandri* filio in regnum reducit. Audicensque *Eurydicen* ad *Evia* Macedoniae cum exercitu versari, uno praelio totum absolvere negocium festinans, raptim in eam ducit. Jamque castra castris opposita erant, cum Olympiadis dignitatem reveriti Macedones, recordati *Alexandri* in se benefacta, mutarunt animos. *Philippus* ergo Rex cum suo famulatio statim capitur. *Eurydice* autem cum *Polycle*, ex consiliariis tino, *Amphipolim* regressa, postea comprehenditur. Hunc ad modum regiis potita corporibus *Olympias*, & citra periculum regnum adepta, fortunæ prosperitatem non humaniter tulit. Sed *Eurydicen* & virum ejus *Philippum* initio quidem in custodiam traditos male tractare instituit. Nam corpora illorum in loco perexiguo conclusit, ubi per unum tantum receptaculum, quod angustissimum erat, necessaria exhiberentur; & per multos ita dies præter jus & æquum in miseros desæviit. Cum vero apud Macedones ob misericordiam illorum erga afflictos male audiret; *Philippum* Thracibus quibusdam configendum tradidit, postquam sex annos & sex menses rex fuerat. *Eurydicen*, quod linguam non contineret, & sibi magis quam *Olympiadi* regnum convenire vociferaretur, majori afficiendam supplicio judicavit. Gladium igitur & laqueum cicutamque ei misit cum optione, ut quocunque istorum mallet, mortem sibi conscisceret, neque pristinam tam inique oppressæ dignitatem æstimans, neque ad communis fortunæ commiserationem se demittens. Idcirco eandem experta mutationem, dignum crudelitate sua exitum vitæ habuit. Nam *Eurydice* præsentem adhuc illo, qui attulerat, Deos comprecata, ut dona *Olympiadi* similia obtingerent, maritum curatis vulneribus, prout tempus concedebat, obvelavit; & se ipsam de cingulo suspendens, vitam abruptit, ita ut nec fortunæ suæ illacrymaret, nec ob magnitudinem calamitatum animum deprimi pateretur. His ita sublatis *Nicanorem*, *Cassandri* fratrem necavit, & sepulcrum *Jolle*

Νικάτορα τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κασσάνδρου, κατέσχευε δὲ τὸν Ἰόλλου τάφοι, μετερχομένη, καθάπερ ἔφησε, τὸν Ἀλεξάνδρου θάνατον ἐπέλεξε δὲ καὶ τῶν Κασσάνδρου φίλων τοὺς ἐπιφανεστάτους ἑκατὸν Μακεδόνας, ὃς ἅπαντας ἀπέσφαξεν. Ἐν τοιούτοις δὲ παρανομήμασι πληροῦσα τὸν ἑαυτῆς θυμὸν, ταχὺ πολλοὺς τῶν Μακεδόνων, ἐποίησε μισῆσαι τὴν ὀμότητα. Πάντες γὰρ ἀνεμιμνήσκοντο τῶν Ἀντιπάτρου λόγων, ὅς, καθάπερ χρησμοδῶν, ἐπὶ τῆς τελευτῆς παρεκελεύσατο μηδέποτε συγχαρῆσαι γυναικὶ τῆς βασιλείας προσατῆσαι.

CXXXII.

Ἵψερον [343] Ἀλεξάνδρου τοῦ Νεοπτολέμου τελευτήσας ἐν Λευκαίοις, Ὀλυμπιάδος δὲ διὰ τὸν Ἀντιπάτρου φόβον ἐπανελθούσης ἐς Ἡπειρον, Λιακίδης ἢ Ἀρύββου, [344] τά τε ἄλλα διετέλει κατήκοος ὢν Ὀλυμπιάδι, καὶ συνεστράτευσεν πολεμήσων Ἀριδαίῳ καὶ Μακεδόσιν, οὐκ ἐθελόντων ἔπειθαι τῶν Ἡπειρωτῶν. Ὀλυμπιάδος δὲ, ὡς ἐπικράτησεν, ἀπόσια μὲν ἐργασαμένης καὶ εἰς τὸν Ἀριδαίου θάνατον, πολλῶ δὲ ἔτι ἀνοσιώτερα ἐς ἄνδρας Μακεδόνας, καὶ διὰ ταῦτα οὐκ ἀνάξια Ἵψερον ὑπὸ Κασσάνδρῳ παθεῖν νομισθείσης. Λιακίδην οὖν κατ' ἀρχὰς μὲν οὐδ' αὐτοὶ διὰ τὸ Ὀλυμπιάδος ἔχθος ἐδέχοντο Ἡπειρῶται· εὐρομένη δὲ ἀνὰ χρόνον παρὰ τούτων συγγνώμην, δεύτερα ἠγανάκωτο Κασσάνδρος, μὴ καταλθεῖν εἰς Ἡπειρον.

CXXXIII.

Προετρέψατο, [345] (ὁ Κασσάνδρος,) τοὺς οἰκείους τῶν ἀτηρημένων ὑπ' Ὀλυμπιάδος ἐν κοινῇ τῶν Μακεδόνων ἐκκλησίᾳ κατηγορεῖν τῆς προειρημένης γυναικὸς ὢν ποικισάντων τὸ προσταχθεῖν, καὶ τῆς μὲν Ὀλυμπιάδος οὔτε παρουσίας, οὔτε ἐχούσης τοὺς ἀπολογησομένους, οἱ μὲν Μακεδόνες κατεγίνωσκον αὐτῆς θάνατον· ὁ δὲ Κασσάνδρος πῶς τινὰς τῶν φίλων πρὸς τὴν Ὀλυμπιάδα, συμβούλευε λάθρα φυγεῖν, ἐπαγγελόμενος αὐτῇ ναῦν παρασκευάσειν, καὶ διακομιεῖν εἰς τὰς Ἀθήνας. Τοῦτο δ' ἐπρατίεν, οὐ τῆς σωτηρίας προνοούμενος, ἀλλ' ἵνα καθ' αὐτῆς φυγὴν καταγνοῦσα, καὶ διαψευθεῖσα κατὰ τὸν πλοῦν, δόξῃ δικαίᾳ περιπεπλωκέαι τιμωρία.

[343] *Pausanias* in *Atticis* lib. I. cap. 11. p. 27.

[344] *Fonte* haec lectio melior est, quam quae habet Ἀρύμβε, uti supra. Apud *Suidam* uno β sine μ legitur Ἀρύβας, idemque apud *Plutarchum* p. 700.

apud *Diogenem Laërtium* pag. 144. Sed apud *Justinum* quoque lib. VII. & *Diodorum* lib. XVI. Ἀρύμβαν legi testatur apud *Plutarchum Xylander*. *Sylburgius*.

evertit, ulciscens, uti jactitabat, *Alexandri* mortem. Tum è *Cassandri* amicis centum Macedones delegit, quos omnes mastravit. Id genus factis immanibus dum animam explet, complures Macedonum ad detestandam cum odio hanc crudelitatem irritavit. Cuncti enim memores erant verborum *Antipatri*, quibus tanquam oraculo sub exitum vitæ præceperat, ne mulierem regno præesse sinerent.

CXXXII.

Postea *Alexandro Neoptolemi* filio in *Lucania* extincto, *Antipatri* metu in *Epirum* reversam *Olympiadem* *Æacides Arybbe*-filius cum aliis est officiis prosecutus, tum vero eam suis copiis jovit ad bellum cum *Arideo* & Macedonibus gerendum, atque id invitis etiam ac sequi recusantibus *Epirotis*. *Olympias* victoriam adeptam, multa in morte *Arideo* inferenda, pluraque ac magis nefaria, dum Macedonas insectatur, immanitatis exempla edidit; quo minus cuiquam mirum fuit, eam paulo post graves quidem, sed meritas sceleris & crudelitatis suæ *Cassandro* poenas dedisse. Ejus certe invidia *Æacide*, quo minus statim ab initio in regnum ab *Epirotis* reciperetur, maxime obfuit; nam quum æquis jam & placatis uteretur; *Cassander* illi iterum est adversatus.

CXXXIII.

Confanguineos ab *Olympiade* sublatorum, (*Cassander*,) instigavit, ut in omnium Macedonum conventu mulierem hanc accusarent. Hi mandatis conficiendis operam navant sedulam; ac licet neque adesset, neque qui causam pro se agerent, haberet, Macedones tamen capite multandam decernunt. Ibi missis ad *Olympiadem* quibusdam amicorum, ut clam se subducatur, consulit; se navi ad hoc parata *Athenas* deportaturum illam pollicitus. Id vero non ideo factum, ut salutem ejus consuleret; sed ut fuga se dignam professa, si inter navigandum periisset, justam incurrisse ultionem putaretur. Nam & dignitatem
ejus

¹ *Ἀρύμβας* & ² *Ἀρύβας* idem sunt; notam enim figuram μ à litera β nihil abudere in *MSto*, & *Diadorus* ¹ *Ἀρύμβας* habet, *Plutarchus* vero ² *Ἀρύβας*, qui & *Ταπρύτας* vocat, quem noster *Θαρύτας* laudat,

quod *Cod. Casaub.* annotavit. *K. B.*

[345] *Diadorus Sic. Bibliothecae Hist. lib. XIX. pag. 698.*

ρία. Ἐυλαβεῖτο γὰρ ἅμα καὶ τὸ περὶ αὐτὴν ἀξίωμα, καὶ τὸ τῶν Μακεδόνων εὐμετάβολον. Τῆς δὲ Ὀλυμπιάδος ἐν Φαρμένῃς φέρεσθαι, τὸναντίον δ' ἐτείμης ὕσης ἐν πᾶσι Μακεδόσι κριθῆναι, ὁ Κάσσανδρος φοβηθεὶς, μήποτε τὸ πλῆθος ἀκούον τῆς βασιλίσσης ἀπολογεμένης, καὶ τῶν Ἀλεξάνδρου καὶ Φιλίππου πρὸς ἅπαν ἔθνος εὐεργεσιῶν ἀναμιμνησκόμενον μετανοήσῃ, διακοσίους τῶν στρατιωτῶν τοὺς ἐπιτηδειότατους ἀπέστειλε πρὸς αὐτὴν, προστάξας ἀνελεῖν τὴν ταχίστην. Ὅυτοι μὲν οὖν παραιοπισόβητες εἰς τὴν βασιλικὴν οἰκίαν, ὡς εἶδον τὴν Ὀλυμπιάδα, καταδεδούλητες τὸ περὶ αὐτὴν ἀξίωμα, πάλιν ἀπεχώρησαν ἀπρακτοί. Ὅι δὲ τῶν ἀνηρημένων συγγενεῖς, Κασσάνδρῳ τε χαρίζεσθαι βεβλόμενοι καὶ τοῖς τετελευτηκόσι ἀμύναι, κατέσφαξαν τὴν βασίλισσαν, ἐυδελίαν ἀγενῆ καὶ γυταικεῖαν προεμένην ἀξίωσιν. Ὀλυμπιάς μὲν οὖν, μέγιστον τῶν κατ' αὐτὴν ἐσχηκυῖα ἀξίωμα, καὶ γεγενημένη θυγάτηρ μὲν Νεοπτολίμῳ τοῦ βασιλέως τῶν Ἑπειρωτῶν, ἀδελφὴ δὲ Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλεύσαντος καὶ στρατίουσαντος εἰς Ἰταλίαν, ἔτι δὲ γυνὴ μὲν Φιλίππου τοῦ πλείστου ἰσχύσαντος τῶν πρὸ αὐτοῦ κατὰ τὴν Ἑυρώπην δυναστευτάτων, μήτηρ δὲ Ἀλεξάνδρου τοῦ πλείστα καὶ μέγιστα κατεργασαμένου, τοιαύτης καταστροφῆς ἔτυχε.

CXXXIV.

Δοκεῖ [346] μοι τὰς Θήβας οἰκίται ὁ Κάσσανδρος κατὰ ἕχθος Ἀλεξάνδρου μέγιστα. Ἐπεξήλθε δὲ καὶ τὸν πάντα οἶκον Ἀλεξάνδρου φθείρων ὅς Ὀλυμπιάδα γε παράβαλε καταλεῦσαι τοῖς ἐπ' αὐτὴν Μακεδόνων παρωξυσμένοις, καὶ τοὺς παῖδας Ἀλεξάνδρου τῶν τε ἐκ Βαρσίνης [347] Ἡρακλῆα καὶ Ἀλέξανδρον τὸν ἐκ Ροξάνης ἀπέκλεινε ὑπὸ Φαρμάκων.

CXXXV.

Περὶ ΠΑΜΦΙΛΗΣ τῆς Ἐπιδαυρίας.

Ἀνεγνώσθησαν [348] Παμφίλης [349] συμμίκτων ἱστορικῶν ὑπομνημάτων λόγοι ὀκτώ [350] αὕτη ἀνδρὶ [351] μὲν συγῶκει, ὡς καὶ αὕτη τῶν ὑπομνημάτων
προ-

[346] Pausanias in Bœoticis lib. IX. cap. 7. pag. 725.

[347] Hartungus legit Ἀρσίνης ex Juliano. Notari scripturam sequitur Arrianus 148. Idem.

Editt. habent Δοκεῖν, sed finite legendum vel Δοκεῖν vel φκισσι. Syburgini.

[348] Photius in Bibliotheca Cod. CLXXXV. pag. 201 sq.

[349]

ejus & inconstantiam Macedonum reformidabat. Olympias contra fugituram se negavit, & ad dicendam apud omnes Macedones causam esse paratam respondit. Metuens igitur *Cassander*, ne si vulgus Reginae defensionem audiret, & *Alexandri Philippique* in totam gentem merita recordaretur, animos mutaret: ducentos milites rei maxime accommodatos ad illam mittit, absque mora necem mulieri afferre iussos. Qui subito in regiam domum irruptione facta, ubi *Olympias* in conspectum venit, majestatem ejus reveriti, negotio infecto pedem retulere. At occisorum propinqui, ut & gratiam apud *Cassandrum* inirent, & necem suorum ulciscerentur, reginam jugularunt, quæ tamen nihil ignaviae muliebrisque precis emisit. Ad hunc ergo modum *Olympias*, quæ maximam inter suæ ætatis foeminas dignitatem obtinuerat, & *Neoptolemi* regis Epirotarum filia, *Alexandri*, qui expeditionem in Italiam suscepit, soror, *Philippi*, qui potentia cunctos ante se Europæ principes vicit, uxor, *Alexandri* denique, quo nemo plures majoresve res gessit, mater fuerat, vitam suam finivit.

CXXXIV.

Restituisse Thebas *Cassandrum* crediderim *Alexandri* maxime odio. Ejus enim domum totam funditus evertere contendit; nam & *Olympiadem Alexandri* matrem iis Macedonum, qui in eam acerrimis flagrabant odiis, lapidibus obruendam tradidit, & *Alexandri* filios *Herculem* ex *Barsine*, *Alexandrum* ex *Rboxane* susceptos, venenis peremit.

CXXXV.

De PAMPHILE *Epidauria*.

LECTI sunt *Pamphile* mistarum historiarum libri commentarii octo. Vixit hæc viro nuptui data, ut ipsa operis initio præclatur; cum quo conjugæ annos

[349] *Pamphile* hujus, (sed eam *Epidauriam* dicentis,) scripta refert *Suidas*, & *A. Gallus* lib. XV. cap. 17. commentarium *Pamphile* 2. lædat; supraque Cod. 161. pag. 175. Epitomarum ejus libri decem referuntur. *A. Schottus*.

[350] *Suidas* XXXIII. numerat. *Idem*.

[351] *Socratide*, ut testatur *Suidas* in *Pamphile*, sive *Soteride*, ut idem in hac voce scripsit. *Idem*.

προομιαζομένη ἐπισημαίνεται ὧ καὶ τρισκαίδεκα ἔτη ἐκ παιδὸς συμβιοῦσα ἤδη, τῆς ὑπομνηματικῆς ταύτης συγγραφῆς λέγει ἀπάρξασθαι· συγγράψαι δὲ, ἅτε παρὰ τοῦ ἀνδρὸς μάθῃ, τὰ τρισκαίδεκα ἔτη συνεχῶς αὐτῷ συνοῦσα, καὶ μηδ' ἡμέραν μηδ' ἄραν ἀπολειπομένη· καὶ ἂ παρ' ἄλλου τινὸς ἀκοῦσαι συτίβη, τῶν παρ' αὐτὸν ἀφικνουμένων, πολλῶν ἔντων, καὶ ὄνομα καὶ δόξαν ἐχόντων [352] ἐπὶ παιδείᾳ, καὶ δὴ καὶ ὅσα βιβλίων αὐτὴ ἀνελέξατο. Ταῦτα δὲ πάντα καὶ μνήμης [353] αὐτῇ ἀξία ἐδόκει, εἰς ὑπομνήματα συμμιγῆ, καὶ οὐ πρὸς τὰς ἰδίας ὑπαθέσεις διακεκριμένον ἕκαστον διελεῖν, ἀλλ' οὕτως εἰκῆ καὶ ὡς ἕκαστον ἐπῆλθεν ἀναγράψαι· ὡς εὐχὴ χαλεπὸν ἔχουσα φησι τὸ κατ' εἶδος αὐτὰ διελεῖν, ἐπιτερπέστερον δὲ καὶ χαριώτερον τὸ ἀναμειγμένον, καὶ τὴν ποικιλίαν τοῦ μοιοειδοῦς νομίζουσα χερίσιμον δὲ τὸ βιβλίον εἰς πολυμάθειαν. Ἐυρεὶ γὰρ ἂν τις καὶ τῶν ἱστορικῶν οὐκ ὀλίγα ἀναγκαῖα, καὶ δὴ καὶ ἀποφθεγμάτων, καὶ ῥητορικῆς διατριβῆς ἔνια, καὶ φιλοσόφου θεωρίας, καὶ ποιητικῆς ἰδέας καὶ εἴ τι τοιοῦτον ἐμπέσοι. Αἰγυπτία δὲ τὸ γένος ἢ Παμφίλη ἤκμασε δὲ, καθ' οὓς χρόνους ὁ Νέρων ὁ Ῥωμαίων ἤκμαζεν αὐτοκράτωρ. Ἡ δὲ φράσις, (ὡς ἐστὶν ἐκ τῶν προομιῶν συλλαβεῖν, καὶ ἐν οἷς ἄλλοθὶ που ἰδίῳ τι λέγει, καὶ μάλιστα κατὰ τὴν διάνοιαν, οἷα δὴ γυναικὸς ἐκγονοῦσα,) τῆς ἀφελοῦς ἐστὶν ἰδέας οὐδὲ τῆ λέξει πρὸς τὴν ἰδέαν ἀλλοτριουμένη· ἐν οἷς δὲ τὰ τῶν ἀρχαιοτέρων ἀπομνημονεύουσα λέγει, ποικιλώτερον αὐτῇ, καὶ οὐ καθ' ἓν εἶδος συγκεῖται ὁ λόγος.

CXXXVI.

Παρὰ [354] Αἰγυπτίων [355] γεωμετρῆν [356] μαθόντα, (τὸν Θάλητα,) φησὶ Παμφίλη, [357] πρῶτον καταγράψαι ἐπὶ ἡμικυκλίῃ τὸ τρίγωνον ἑξ ἑξ ὀνόματι, καὶ θῦσαι βούν.

CXXXVII.

[352] Al. πολλὰς ἢ σοιτᾶν ἔχοντα. C. B. & H. Et. 2. πολλὰς ἢ σοιτᾶν καὶ ὄνομα καὶ δόξαν ἔχοντα. Heisebelius.

[353] Πάντα ὅσα λόγῳ καὶ μνήμῃ II. Steub.

[354] Diogenes Laërt. lib. I. segm. 24.

[355] Subdit idem Laërtius, Thalem magistrum nullam habuisse, sed in Ægyptum profectum cum sacerdotibus Ægyptiis congressum fuisse. Clemens

quoque Stromat. lib. I. μόνον ἔτῳ δοκᾷ τοῖς τῶν Αἰγυπτίων Περσῆταις συμβεβληκίαι· & postea: Θαλῆς ἢ, σοίνιξ ὡν τὸ γένος, καὶ τοῖς Αἰγυπτίων Περσῆταις συμβεβληκίαι ἱρηται. Jamblicus in tractatu, quem ad Nicomachi Geraseni Arithmeti- cam scripsit, qui extat MS. in Regis Christianissimi Bibliotheca: Θαλῆς μὲν μοιτᾶν σύστημα εἰσαγο, κατὰ τὸ Αἰγυπτιακὸν ἀρίσκον, ὅπερ καὶ ἐπιλο- μάθῃσι. Loquitur de numeri definitione. Adde & Josephum lib. I. contra Appionem, & Eusebium de preparat.

nos ipsos tredecim à pubertate conjuncta fuit, & hoc opus meditari coepit atque conscribere. Scripsit autem, tum quæ ex viro didicit, cum quo tredecim ut diximus, annos conjunctissime vixit, nullo interim die aut hora otiose transacta; tum ea, quæ ab aliis accepisset, qui mariti domum plurimi frequentarent, nomine & doctrinæ gloria claris; tum denique quidquid legendo ipsa observasset. Hæc omnia & quæcunque memoria digna visa sunt, in commentarium per saturationem retulit, & non per proprios singula locos distribuit, sed ut quodque visum est, utque occurrebat, congeffit; non quod difficile futurum ipsi esset in suas quæque classes dividere, sed quod jucundius longeque gratius miscellaneum hoc scriptum, varietatemque, quam generis unius opus existimaret. Utilis sane hic liber omnigenæ doctrinæ. Reperias enim in eo historica non pauca bene necessaria, imò & scite dicta. Rhetorica etiam ac philosophicæ contemplationis quaedam & poëticæ facultatis formas, & si quid hujusmodi forte se offerat. Ægyptia genere hæc *Pampbila* fuit, floruitque ea tempestate, cum *Nero* Romanorum imperium *Caesar* tenuit. Dictionis vero, (quantum ex proëmio colligere licet, cumque proprium quid affert, & maxime in sensu, ut mulieris propria,) simplicis est formæ, ac ne verbis quidem ipsis ab idea sit alienior. At quoties veterum dicta commemoranda colligit, varia ejus oratio est, neque uni formæ accommodata.

CXXXVI.

Ab Ægyptiis præcepta Geometriæ eruditum, (*Tbaletem*,) primum descripsisse in dimidio circulo triangulum recto angulo, & immolasse bovem, refert *Pampbila*.

CXXXVII.

præpar. Evang. I. 4. *Menagius*.

[356] *Apulejus Florid.* IV. *Tbales Milesius Geometriæ penes Græcos primus repertor. Proclus* cum *Tbalete* jungit *Anaxistum*, *Stesichori* poëtæ fratrem. Alii hæc gloriam tribuunt *Moeridi* & *Pythagoræ*, vid. *Laërtium* in *Pythagora*. *Idem*.

[357] Γεωμετρίας Πάμπιλας pro Παμπίλη, sed hæc Παμπίλη citatur & alibi. *H. Stephanus*.

Pampbila fuit genere Ægyptia, vel ut alii volunt, *Epidauria*; ac præcipue peritiles scripsit octo libros historię miscellæ; quibus congeffit, quæ vel ex marito, vel ex viris eruditis, qui mariti ædes frequentabant, audiisset, vel quæ ipsa observasset. Vide *Plotium* in *ememate VIII.* & *Suidam* in *Παμπίλη* & *Vestium* de *Historicis Græcis* lib. II. cap. 7. Alia est *Pampbila*, *Latei* filia, quæ primum *bembycia* in *Co* insula tenuisse dicitur, ut est apud *Aristotelem* de *Hist. Animal.* lib.

CXXXVII.

Γέγονε (358) ἔφορος, (ὁ Χείλων,) κατὰ τὴν πενήκοστὴν ἔκλιν (359) Ὀλυμπιάδα. Παμφίλη δὲ Φησι κατὰ τὴν ἕκτην.

CXXXVIII.

Φέρεται (360) αὐτοῦ, (Κλεοβούλου,) ἐν τοῖς Παμφίλης ὑπομνήμασι καὶ ἀινγμα τοιόδε·

Ἐἰς ὁ πατήρ, (361) παῖδες δὲ δώδεκα (362) τῶν δὲ χ' ἑκάτω

Παῖδες ἑασι τρήκοντ' (363) ἀνδιχα εἶδος ἔχουσαι.

Ἦι μὲν λευκαὶ ἑασιν ἰδεῖν· ἢ δ' αὐτε μέλαιναί.

Ἀθάνατοι δὲ τ' εἶσαι ἀποφθινύθουσιν ἅπασαι.

Ἔστι δὲ ὁ ἐνιαυτός.

CXXXIX.

Παμφίλη (364) Φησὶν ἐν δευτέρῳ τῶν ὑπομνημάτων, ὡς τὸν υἱὸν αὐτοῦ (Πιττάκην) Τυρράϊον, (365) καθήμενον ἐπὶ κηραῖς (366) ἐν Κύμῃ, χαλκίως τις πέλε-

κυν

lib. V. cap. 19. & *Plinium* lib. IV. cap. 12. & lib. XI. cap. 22. ubi male *in Cero* pro *in Co*, qui error est & in *Solinis*. Vide tamen doctiss. *Salmasium* in *Plinianis Exercitiis*. pag. 143 & sqq. Ceterum apud *Aristotelem* dicto loco, pro eo quod libri editi habent Παμφίλη, λατὼν θυγάτηρ, manuscripti exhibent: Παμφίλη Πλάτων θυγάτηρ. *Menagius*.

[358] *Diogenes Laertius* lib. I. segm. 68.

[359] Κατὰ τὴν πενήκοστὴν πέμπτην legit *Casaubonus*, nulla addita ratione; sed puto, ut prius illud membrum cum sequenti quadret; in quo subaudiri velle videtur *Casaubonus* vocem πενήκοστὴν, & sic quidem *Laërtii* verba cum ratione temporis satis congruere videntur; aliter in posteriori membro ducentorum annorum erit ἀναχρονισμός. Vertit *Ambrosius*: *fuit Euborus circa 55. Olympiadem*. *Scaliger* ad *Eusebii* Chronicon, ubi hunc *Laërtii* locum profert, nihil in eo mutat, sed in sequentibus legit: Παμφίλη δὲ φησι κατὰ τὴν πέμπτην, non vero ἕκτην, ut hic editum est. Nihil quoque in priori membro mutabat *Jac. Palmerius Grentemonilius*, *Vir Chronologicus*

peritissimus, sed in posteriori legebat, κατὰ τὴν ἕκτην, i. e. Olympiade proxime sequente. *Cyrillus* lib. I. contra *Julianum* ait, LVI Olympiade, Cyro Persarum regnum obtinente, vixisse *Asgaeum* & *Zachariam* Prophetas, & jam tum notos esse *Simonidem* & *Chilonem*, qui è numero VII. Sapientum fuerunt: πενήκοστῃ ἕκτη Ὀλυμπιάδι, Κύρου δὲ ποσὶ τὰ κράτη Περσῶν, σεσηρῆτεον Ἀσγαῖο καὶ Ζαχαρίας γνώριμοι ἢ ἦσαν ἤδη Σιμωνίδης καὶ Χίλων, τῶν ἐπὶ τὰ Σοφῶν ὄντες. *Simonidem*, qui inter VII. Sapientes recenseret, praeter *Cyrillum* neminem vidi. Certe hos inter à *Diogene* nostro non memoratur, qui fuisse de numero & nominibus sapientum agit in *Thalete*. Quare haec vox *Σιμωνίδης* suspecta videtur; immo omnino mendosa est; nam supra de *Simonidis* aetate jam retulerat *Cyrillus*, his verbis: Ἐξικοστῇ ἑννάτῃ Ὀλυμπιάδι Ἰππώνακτα καὶ Σιμωνίδην φασὶ γενέσθαι, καὶ τὸν Μυσικὸν Ἀριστέξινον. Descripsit *Cyrillum* nullus dubito: γνώριμοι ἢ ἦσαν ἤδη Ἐπιμενίδης καὶ Χίλων, ἢ ἐπὶ τὰ Σοφῶν ὄντες. *Menagius*.

(360) *Diogenes Laertius* lib. I. segm. 90 sq.

(361)

CXXXVII.

Fuit ephorus (Chilo) circa quinquagesimam & quintam Olympiadem; porro *Pamphila* circa sextam ait.

CXXXVIII.

Fertur in Commentariis *Pamphilæ* ipsius (*Cleobuli*) hujusmodi aenigma:

*Est genitor, proles cui sit bisseña, sed horum
Cuius sunt triginta natæ, sed dispare forma.
Hac niveis penitus, fuscis sed vultibus illac:
Atque immortales cum sint, moriuntur ad unam.*

Est autem annus.

CXXXIX.

Pamphila in secundo commentariorum *Tyrrhæum* refert ipsius (*Pittaci*) filium, cum sederet in tonstrina Cumis, injecta securi ab aerario fuisse necatum: à
Cuma-

(361) *Pseudo-Didymus* ad *Odyss.* κ', statim initio: τινὲς δ' ἀλληγοροῦντες, "Αἰολὸν μὲν λίγυσι τὸν ἐν-
αυτὸν δώδεκα δὲ παῖδας, τὸς μῆνας. *Menagius*.

(362) Γεγρέται παῖδες δυοκαίδεκα. *H. Ste-
phanus*.

(363) Ergo menses illo xvo ex diebus constabant decem & quinque? tot enim efficiunt hæc triginta filiae. Logi. corruptus enim hic locus est, & legendum κῦραι ἐξήκοντα: itaque apud *Stobæum* legitur. At *Suidas*, qui hanc *Diogenis* locum descripsit, habet ipse quoque τριήκοντα, quod etsi ferri posse videatur, propter illa: δῆλον δὲ ἴδω ἔχουσαι, tamen illam lectionem magis probo, imò vero iolam probo. *Is. Casaubonus*.

Ita quoque apud *Suidam* in *Κλειθυλίην*, nisi quod ibi τριάκοντα legitur. Sed apud *Stobæum* est κῦραι ἐξήκοντα, quam lectionem amplectitur *Casaubonus*; & certe ut taceam primam in τριήκοντα esse brevem, dici non potest ex triginta diebus mensis, alios esse albos, alios esse nigros; sunt enim omnes albi simul

& nigri, aut nigri simul & albi. Sed ex sexaginta mensis filiabus, alie sunt albæ, nempe dies triginta, alie nigrae, videlicet triginta noctes. Receptam lectionem agnovit tamen *Petavius*, Vir undecumque doctissimus, qui hoc ænigma in libro de doctrina temporum ita est interpretatus:

*Bissenos genitor quatos habet unus; at horum
Ter iunt cuique decem natæ, variante figura.
Quippe alius color est albus, niger indutus illis;
Immortale genus cum sint, moriuntur utraque:*

Legendum omnino apud *Laërtium*: παῖδες δὲ τριάκοντα, de qua verissima emendatione me monuit *Marq. Gulius*. δὲ, posterior syllaba in παῖδες, adscripta vulgari librariorum compendio. *Menagius*.

(364) *Diogenes Laërtius* lib. I. segm. 76.

(365) Ita omnes Codices manu exarati, nec non *Basilicensis* editio. *Maie Πυρραῖον* editio *Stephani*. *Menagius*.

κὺν ἔμβαλὸν ἀνέλοι· τῶν δὲ Κυμαίων πεμφάντων τὸν φοῖέα τῷ Πιττακῷ, μαθόν-
τα καὶ ἀπολύσαντα ἱππῖν· Συγγνώμη μετανοίας κρείσσων. (367)

CXL.

Σωτίων (368) καὶ Ἡρακλείδης καὶ Παμφίλη ἐν τῷ πέμπτῳ τῶν ὑπομνημάτων
δύο φασὶ Περιάνδρους γεγονέναι, τὸν μὲν, τύραννον· τὸν δὲ σοφὸν καὶ Ἀμπρακιώ-
την. (369)

CXLI.

Ἀλκιβιάδης, [370] (καθὰ φησι Παμφίλη ἐν τῷ ἑβδόμῳ τῶν ὑπομνημάτων,
διδόντος αὐτῷ, (Σωκράτει,) χώραν μεγάλην, ἵνα οἰκοδομήσῃται οἰκίαν, Φάναι· καὶ
εἰ ὑποδημάτων ἔδει βύρσαν μοι ἐδίδης, ἢ ἑμαυτῷ ὑποδήματα ποιησαίμην; καὶ κα-
ταγέλαστος ἀνὴρ ἦν λαβῶν. [371])

CXLI.

Φησὶ [372] Παμφίλη ἐν τῷ πέμπτῳ καὶ ἑκστῷ τῶν ὑπομνημάτων, ὡς Ἀρχά-
δες καὶ Θηβαῖοι, μεγάλην πόλιν οἰκίζοντες, παρεκάλεν αὐτὸν, (Πλάτωνα,) νομοθέ-
την·

(366) Mos Græcorum hic fuit, ut garruli homines,
quibus, ut Syracusanus poeta ait, αἰὲν ἑστῆν, in ton-
strum officinis sederent. *Aristoph.*

Καὶ τοὶ λόγῳ γ' ἦν, τὴν τὸν Ἡρακλῆα, πολὺς
Ἐπὶ τοῖσι κρείσσι τῶν κερδαιμένων.

ad quem locum vide Interpretem. *Casaubonus.*

Sedere solebant otiosi in tonstrinis ad confabulan-
dum, quas propterea *Theophrastus*, teste *Plutarcho* in
Symposiacis, αἰσα συμπόσια appellabat. *Mena-
gius.*

(367) Vidit sapientissimus Vir, qui injurias ulci-
scuntur, eos sæpe ultionis prociere; qui misericordia
utuntur, raro aut nunquam. *Aldobrand.*

Julianus Imp. Orat. II. τὸν Πιττακὸν ἱπαιρῶν τῆ
λόγῳ, ὅς τὴν συγγνώμην τῆς τιμωρίας προτιθέει.
Stobæus Sermon XVII. Πιττακὸς ἀδικηθὲς ὑπὸ τι-
μῶν, καὶ ἔχων ἐξουσίαν αὐτὸν κολάσαι, ἀσπικεν, ἱππῶν
συγγνώμην τιμωρίας ἀμείνων· τὸ μὲν γὰρ, ἡμῖν φύσις

ἔστι, τὸ δὲ, Φηριώδες. Benignissimum quoque fuisse
Pittacum, qui aliorum culpam libenter excusaret, scri-
bit *Diodorus Siculus* in Excerptis. *Menagius.*

(368) *Diogenes Laërtius* lib. I. serm. 98.

(369) Apud *Aristotelem* ego quoque duos *Peri-
andros* reperio, sed utrumque tyrannum. De *Corin-
thio* quidem *Cypseli* filio in libris *Politicorum* ita
multis in locis, ut eos afferre supervacaneum sit. De
Ambraciota vero habes V. *Politic.* cap. 4. his verbis:
ἐν Ἀμβρακίᾳ πάλιν ὡσαύτως Περιάνδρον συλλαβ-
λῶν τοῖς ὀπτιθεμένοις ὁ δὲ μὲν τὸν τύραννον, εἰς
ἑαυτὸν κρείσσει τὴν πολιτείαν. *Aldobrand.*

Etiam *Ælianus* Var. Hist. lib. XII. cap. 35. duos
fuisse *Periandros* ait, Philosophum alterum, alterum
Tyrannum, *Periander* uterque Tyrannus fuit; unus,
Corinthius, ἐ numero VII. Sapientum; alter, *Am-
braciota*, qui quidem sapiens nunquam appellatur.
Quare hic rescribendum olim existimabamus: τὸν μὲν
Κερύνδιον καὶ σοφόν, τὸν δὲ Ἀμπρακιώτην. Sed for-
talis alia fuit sententia *Socionis*, *Heracleidis*, *Pamphilæ*
&c

Cumanis vero vincitum homicidam ad Pittacum missum, atque ab eo poena fuisse absolutum, dicente, cum rem cognovisset: *Indulgentiam poenitentiae esse praefendam.*

CXL.

Sotion, atque *Heraclides* & *Pamphila* in quinto Commentariorum, duos ajunt fuisse *Periandros*, tyrannum alterum, alterum vero sapientem, eumque *Ambraciotem*.

CXLI.

Refert *Pamphila* in VII. Commentariorum, cum *Alcibiades* grandem quandam aream ad construendam domum ei, (*Socrati*,) largiretur, dixisse: An vero, si calceamentis mihi opus esset, corium dares, ut calceos mihi ipse conficerem; atqui ridiculus essem, si acciperem?

CXLI.

Refert *Pamphila* in vigesimo quinto Commentariorum, *Arcadas* ac *Thebanos*, condita civitate ingentis magnitudinis, rogasse illum, ut eam rempublicam legibus

& *Neantbis* *Cyziceni*, quos in hanc rem testes adducit *Laërtius*; quod ex sequentibus conjicere licet: Καὶ Ἀριστοτέλης μὲν τὸν Κορίνθιον φησὶν εἶναι τὸν σοφόν. Πλάτων δ' ἔφησι. *Periandri* *Ambraciotæ* meminisse *Aristoteles* *Polit.* lib. V. cap. 10. ἐπεβύλιυσαν ἢ καὶ *Περικλῆς* τῶν ἐν Ἀμβρακίᾳ τυράνων, διὰ τὸ συμπίπτουσα μετὰ τῶν παιδικῶν, ἐρωτῆσαι αὐτὸν, εἰ ἦδη ἐξ αὐτῶν κύναι. & cap. 4 ubi de seditionibus, quæ ex parvis rebus nascuntur: Καὶ ἐν Ἀμβρακίᾳ πάλιν ὠσαύτως *Περικλῆς* συνεκβαλὼν τοῖς ὀπιθιμένοις ὁ δῆμος τὸν τυράνον, εἰς αὐτὸν ἔφρασε τὴν πολιτείαν. *Ambracia* autem sive *Amoracia* est urbs in *Epiro*. *Ambracia* dicitur *Straboni*, *Plinio*, *Aristoteli*: *Ambracia* *Herodoto*, *Ptolemao*, *Æliano*. Utramque lectiōnem agnoscit *Stephanus*: Ἀμβρακία, ἢ ἀπὸ Ἀμβρακῶν, τῶν παίδων Θεσπρωτῶν τῶν Λαοκίων, ἢ ἀπὸ Ἀμβρακίας τῆς Ἀργίας θυγατρὸς εἰς εὐρυταίη καὶ διὰ τῶν ἀντὶ τῶν β, ἔθεν καὶ τὸ Ἀμπρακίωτης, ἀπὸ τῆς Ἀμπρακῶν γαιρικῆς καὶ Ἀμπρακίας. *Menzius*.

(370) *Diogenes Laërtius* lib. II. segm. 24.

(371) Lege cum *Casaubono*: μὴ καὶ καταγίλασθαι ἂν ἦν λαβῶν: Etiam *Socratem* *Alcibiadi* munera remisisse scripsit *Ælianus* *Var. Hist.* IX. 29 Ὅτι ἐπιλοτιμήσατο Ἀλκιβιάδης δῶρα πολλὰ πύμψαι Σωκράτῃ καὶ οὐκ ἔπαυτο καταπλαγῆσαι τὰ τιμωδύτητα, καὶ ἀξίους λαβεῖν αὐτὰ, ὁ δ' ἔειπεν. Ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς τῶν φιλοτιμιῶν τῶν τῶν Ἀλκιβιάδου καταξώμεθα, μὴ λαβεῖν τὰ τιμωδύτητα. φιλοτιμησάμενοι. Sed & *Stephani* *scgm.* I. de prudentia: Σωκράτης ὁ εἰκόστος πολλὰ τῶν εἰλῶν αὐτῶν τιμωδύτων, ἐπειδὴ μηδὲν δεχόμενος, ἐπὶ τῶν καταπλαγῆσαι ἑαυτὸν ἐβόησε, ἔειπεν Ἄν τὰ δίδόμενα πάντα ἐτοίμως λαμβάνωμεν. ἐδ' αἰτῶντες τὸς δίδοντας ἔχομεν. Etiam *Alcibiades* ipse in *Convivio* *Socratem* ait difficilius pecuniis, quam *Ajacem* ferro domari posse. *Involnerabilem* fuisse *Ajacem*, præterquam in *cervice*, fabulae narrant. *Menzius*.

(372) *Diogenes Laërtius* lib. III. segm. 23.

την ὁ δὲ μαθῶν ἴσον ἔχειν οὐ θέλοντας, [373] οὐκ ἐπορεύθη.

CXLIH.

Ὁ Θεόφραστος [374] γέγονεν ἀνὴρ συνετώτατος [375] καὶ φιλοπονώτατος, καὶ κατὰ φησι Παμφίλη [376] ἐν τῷ τριακοστῷ δευτέρῳ τῶν ὑπομνημάτων, διδάσκαλος Μειάνδρου [377] τοῦ Κωμικοῦ.

CXLIV.

Παμφίλη [378] Ἐπιδαυρία, σοφὴ, θυγάτηρ Σωτηρίδου, οὗ λέγεται εἶναι καὶ τὰ συντάγματα, [379] ὡς Διόνυσιος ἐν τῇ λ' τῆς μουσικῆς ἱστορίας· ὡς δὲ ἕτεροι γεγράφασι, Σωκρατίδα τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς. Ἱστορικὰ ὑπομνήματα ἐν βιβλίοις λγ. [380] Ἐπιτομὴν τῶν Κτησίου, ἐν βιβλίοις γ'. Ἐπιτομὰς ἱστοριῶν [381] τε καὶ ἑτέρων βιβλίων παμπλείστας· περὶ ἀμφισβητήσεων· περὶ ἀφροδισίων, καὶ ἄλλων πολλῶν.

CXLV.

Περὶ ΠΑΝΥΠΕΡΣΕΒΑΣΤΗΣ.

Ὁ μέγας [382] Λογοθέτης, (Θεόδωρος ὁ Μετοχίτης,) μεστὸς ἐννοιῶν ἐκ τῶν βασιλείων οἰκαδὲ ἐλθὼν, ἐκάθετο ἐπιπολὺ σιωπῶν, καὶ μηδ' ὅλως μηδὲν πρὸς οὐδένα φθεγγόμενος· ἀλλὰ στρέφων λογισμοὺς αἰεὶ περὶ τὸν νοῦν συχνοὺς, καὶ τῶν μελλόντων πλήρεις, κωφῶ τε καὶ μηδὲν ἀισθανομένῳ τῶν παρόντων ἀτεχνῶς ἐώκει· καὶ τὰυτα τῆς συζύγου μετὰ τῆς θυγατρὸς Πανυπερσεβάστης καὶ τῶν υἱῶν παρακαθημένων κατὰ τὸ εἰωθὸς, καὶ ἰλαρὰν

τινα

[373] Id ipsum testatur *Aelianus* Var. Hist. II. 42. Ἡ Πλάτωνος δόξα, καὶ ὁ τ' κατ' αὐτὸν ἀρετῆς λόγος, καὶ εἰς Ἀρκάδας ἀφίκετο καὶ Θηβαίους, καὶ ἐν ἰδεδήσαν αὐτῆ, πρίσβεις ἀποδείσαντες· σὺν τῷ ἀνωτάτῳ σπειδῷ ἀφίκετο σοφίσι τὸν ἀνδρα (σπευδοβαί *Tan. Faber*: σὺν τῇ δεινότητι σπειδῆ) ἐκ ὅτι μόνη τῇ τῶν γῶν σφρασίᾳ, ἐδ' ἵνα αὐτοῖς συγγίναται ὅτι τοῖς λόγοις τοῖς γετὰ φιλοσοφίαν· ἀλλὰ γὰρ καὶ τὸ ἐτι τέτων μῆζον, νομοθέτην αὐτὸν ἐκέλευ· ἐκ ἐν ἐμελλον ἀτυχίσειν τῶ ἀνδρῶ, καὶ γὰρ ἤδη ὁ τῷ Ἀείωνος τῷ κλήσει καὶ δὴ καὶ ἐμελλεν ὑπακείδαι. Ἦρετο μίντοι τὸς ἤκοντας, πῶς ἔχουσι σφῆς τὸ ἴσον ἔχειν ἀπαντες; ἐπεὶ ἤμαθε παρ' αὐτῶν, ἔτι καὶ πάνυ ἀλλοτεῖως, ἐνδὲ πῆσιον αὐτῆς τιμῶν τὴν ἰσονομίαν, ἀπέτατο τὴν σφῆς αὐτῆς ὀπιδημίαν. De Cyrenais,

non de Arcadibus aut Thebanis, rem narrat, atque aliter, *Plutarchus* in libello ad Principem ineruditum, ipso initio; Πλάτωνα Κυρηναῖον παρεχάλασεν νόμους τε γεγράφμενον αὐτοῖς ἀπολιτεῖν, καὶ διακωμῆσαι τὴν πολιτείαν· ὃ καὶ παρετύχετο, εὐστας χαλεπὸν εἶναι Κυρηναίοις νομοθετῶν δυτικῶς εὐτυχῶσιν· ἐδὲν γὰρ οὕτω γαῦρον καὶ τραχὺ, καὶ δύσαρκλον, ὡς εἶπεν ἀνὴρ ἐντεργίας δοκίμου ὀπλαμβανόμενος. Μεναίους.

[374] *Diogenes Laërtius* lib. V. segm. 36.

[375] Eruditissimum quoque appellavit. *M. Cicero* lib. V. Tuscul. Quæst. his verbis: *Hic autem elegantissimus omnium philosophorum & eruditissimus.* Aldobrand.

[376]

bus instrueret, quos cum ille didicisset, æqualitatem sectari nolle, profectum non esse.

CXLIII.

Theophrastus fuit vir summæ prudentiæ studiique singularis, atque ut scribit *Pamphila* trigesimo secundo commentariorum libro, Menandrum ipsum comicum instituit.

CXLIV.

Pamphile, Epidauria, sapiens, filia *Soteridis*: cujus etiam esse dicuntur Commentarii historici, (qui sub *Pamphiles* nomine circumferuntur,) ut auctor est *Dionysius* libro XXX. Historiæ Musicæ: vel ut alii tradunt, *Socratidis* mariti ejus. Scripsit commentarios historicos libris XXXI. I. Epitomen *Ctesie* libris tribus; Epitomas historiarum aliorumque librorum quamplurimas; de controversiis; de re venerea & aliis multis.

CXLV.

De PANYPERSEBASTA.

Magnus *Logotheta*, (Theodorus Metochita,) è palatio plenus cogitationum domum reversus, longo tempore tacitus sedit, nemini ullum verbum loquens; sed multiplices curas subinde animo volvens; in futuri meditatione totus; plane similis muto & surdo, nec quidquam sentienti eorum, quæ coram ipso gererentur; idque uxore cum filia Panypersebasta & filiis de more assidentibus, &

[376] Hic quoque exemplaria quædam habent Πάμφιλῳ pro Παμφίλῳ ut & supra. Sed in plerisque locis hujus libri Παμφίλῳ cum illorum omnium assensu legitur. H. Stephanus.

[377] Cui quidem rei temporum ratio non repugnat Quo enim tempore, concedente Chalcidem Aristotele, Theophrastus scholæ præesse cœpit, eodem fere Menander primam fabulam Orgen dedit. Eusebii in Chronicis. Aldobrand.

[378] Suidas in Παμφίλῳ Tom. III. pag. 14. ed. Cantabr.

[379] Locus hic mihi mutilus esse videtur; quem sic scribendum & supplendum esse censo: ἡ λίγεται

ἵναι ἢ τὰ συντάγματα ιστορικὰ, ἃ εἰς τὴν Παμφίλῳ ἀναφέρονται &c. Circumferbantur enim sub nomine *Pamphiles* commentarii historici, quorum auctorem patrem ejus esse nonnulli tradebant. v. Suidam in Σωτηρίδῳ. Kusterus.

[380] Hujus operis libros VIII. lectos sibi fuisse testatur Photius, quem vide. (num. CXXXIV.) Idem.

[381] Ex his librum secundum Excerptorum suorum confarcinaverat Soter, teste Photio Cod. CLXI. Idem.

[382] Nicephorus Gregoras Historiæ Byzant. lib. VIII. cap. 5. segm. 4 sq. pag. 188 sq. ed. Paris.

τινα καὶ μειδιῶσαν ἐκδεχομένων γλῶσσαν ἀκηκοέναι· ὁψὲ δ' ἀταγκασθεῖσα ἢ σύζυγος, αὐτὴ μὲν ἀφελῶς ὑπὸ φύσεως ἔχουσα πρὸς τὸ λέγειν, διένευσε πρὸς τὴν θυγατέρα τὴν Παιτυπηρεβάστην, φθέγγασθαι τι τῇ χρείᾳ καὶ τῷ καιρῷ πρόσφορον. Ἦν γὰρ αὐτὴ νεάζουσα [383] μὲν τὰ τῆς ἡλικίας, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ μέγα συνέσεως ἦκουσα, καὶ γλῶσσαν παρὰ τῆς φύσεως ἐντυχίσασα, οὐκ αὐτῇ μάλλον ἢ Πυθαγόρα καὶ Πλάτωνα καὶ τῶν σοφῶν τοῖς τοιούτοις μάλα προσήκουσαν. Ἦ δὴ καὶ διάρασα πρὸς τὸν πατέρα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔλεξε τοιάδε· Τολμηρὸν μὲν ἴσως καὶ προπετείας δόξειεν εἶναι πως μιστὸν, ὦ πάτερ, θυγατέρα νεάζουσα ἔτι πρὸς πατέρα παρρησιάζεσθαι, καὶ ἀμαθία συζῶσαι γλῶσσαν ἀτενίζειν πρὸς τὸν τῆς σοφίας Ὀλυμπον. Ἐπεὶ δ' ἤτε μήτηρ προτρέπει, καὶ μετὰ τοῦ πράγματος ὁ καιρὸς ἐπιτίθεται, φθέγγομαι τόγε εἰς δύταμιν ἦχοι. Ἴνα τι γὰρ ἐπὶ τοσοῦτον σιγῶν, σφώτατε πάντων ἀνθρώπων, ἀνέχη μὲν γνωσιμαχεῖν ἐπὶ σαυτῷ, καὶ κατατήκειν σαυτὸν, κοινωνεῖν δ' ἡμῖν οὐκ ἐθέλεις τῆς γνώμης, ἴνα καὶ τῆς λύπης ἡμεῖς σοι γεόμενοι κοινωνοί, κηφότερον καταστήσωμέν σοι τὸ πάθος; πολλὴν γὰρ ἡμῖν ἢ τῶν ὄψεων σύγχυσις, καὶ ἢ τῆς γλώττης ἀσφάλεια μηδὲ σαφῶς τὴν ἐν τῇ ψυχῇ σε τῆς λύπης ἀκμὴν, ἢ τῆς καρδίας χειρωσαμένη τὰ καίρια, καθάπερ ἀκρόπολις, ἢ ῥίζαν τινὰ καὶ σύνδεσμον τῶν ζωτικῶν τῆς ψυχῆς δυνάμεων, κάθηται ἀναπόσπαστα ἐπιβοσκομένη τὴν ὄραν τῶν λογισμῶν, καὶ συνθολοῦσα τὰς περιόδους αὐτῶν, καὶ ἐμβριθὲς ποιοῦσα τὸ ἡγεμονικόν· ὡσπερ δ' ἔλαιον καὶ κηρὸς καὶ καλάμη καὶ χόρτος πυρὸς ἐπεφύκει τροφή, οὕτω καὶ σιωπὴ περὶ τὴν ψυχὴν ἠθροισμένους εὐρίσκει τῆς λύπης τοὺς ἀνδρακας, καθάπερ ὕλην αὐτοῖς καὶ τροφήν [384] ἑαυτὴν [385] χορηγεῖ, μηδαμὴ διὰ γλώττης ἐξίεναι παραχωροῦσα [386] τὸν ἐσθλομένον ἐκεῖθεν καπτὸν τῇ ψυχῇ. Σὺ γοῦν ἴνα μὴ τῷ χρόνῳ τὸ πάθος ἰσχυρὸν ἐιληφὸς βλάβην ἀνέλπιστον ἀναφέρῃ, [387] διανάστηθι πρὸς Θεοῦ, καὶ γενεῦ σαυτοῦ· οὐ γὰρ σὸν, τὴν εὐγένειαν τῆς φιλοσοφίας εἰς τοιαύτην κατασπᾶν σμικροπρέπειαν, καὶ ἀωρίαν τοσαύτην τοῦ ταύτης κατασχεδάζειν σιμνώματος. Πέφυκε γὰρ πῶς τὸ τῆς λύπης δεινὸν ῥᾶτα τῇ παρατάσει τῆς σιωπῆς πολλαπλασιάζεσθαι· χωρεῖ γὰρ ἀνατρέχον ἐπὶ τὰ ἔνδον αἰεὶ δίκην ἔλκευ, καὶ οὐ πρότερον ἀφίσταται τοῦ πάντᾳ νέμεσθαι λάθρα τὰ πρόσω, πρὶν εἶναι καὶ αὐτοὺς ὡς εἰ-
πειν

[383] *Neotus* νεάζουσα hoc loco, & paulo infra, erat, cujus filia quadriennio post nuptui collocata est. interpretatur adolescentulam. Sed adolescentula non vid. cap. IV. sect. 2. infra. *Βεβίτην*.

& hilarem ac jucundam aliquam vocem ab eo exspectantibus. Tandem coacta uxor, ipsa quidem natura sua parum eloquens filix Panypersebastæ innuit, ut pro re ac tempore aliquid opportuni loqueretur. Nam erat illa quidem juvenis ætate, sed peringeniosa; & eam dicendi vim à natura acceperat, quæ ipsam non magis quam *Platonem* aut *Pythagoram*, aut ejusmodi viros sapientes deceret. Tum autem oculis hiscentibus patrem intuens, sic exorsa est: Audaciæ forsan & temeritatis summæ esse videatur, o pater, me filiam adolescentulam liberius apud te proloqui & eam, cujus lingua alumna sit imperitiæ, oculos intendere audere adversus altissimam sapientiæ arcem. Sed cum & mater hortetur, & tempus resque ipsa postulet, dicam ut potero. Quianam, sapientissime omnium mortalium, tamdiu tacitus sedes, tuumque ipsius animum excrucias & moerore conficis: nec tuam nobis mentem communicas, ut istius tristitiæ parte in nos recepta, doloris sensum levemus? Nam & perturbatio vultus tui & linguæ silentium satis declarant, quam vehemens sit animi tui dolor, qui intimum cor veluti arcem quandam aut potius velut radicem & vinculum vitalium animæ facultatum invasit, atque ibi penitus infixus ingenii florem depascitur, cogitationes confundit, & nobiliorem animi partem aggravat. Ut autem oleum & cera & stipula & fœnum flammam alunt, ita & silentium, collectos in animo doloris ignes nactum, materiam quasi ipsis & nutrimenta suppeditat, nec sinit offusum inde animo fumum per linguam exhalari. Quare tu, ne affectus iste tempore confirmatus inexpectatum damnum apportet, per Deum exsurge & animum recipe. Neque enim tuum est, philosophiæ nobilitatem ad tantam humilitatem dejicere, illiusque majestatem intempestivis doloris maculis aspergere; cujus ea natura est, ut continuatione silentii multiplicetur. Subinde enim ulceris instar interiora invadens, obvia quæque clam depascere non prius.

[384] Τρυφήν *Wolfius* in margine.[385] Non *ἑαυτῆς*.[386] Non *συναρῆσα* aut *συγγαρῆσα*.

[387] Ἐπιπέση.

πεῖν δέλθῃ τοὺς μυελούς τῆς ψυχῆς, καὶ αὐτὰ τοῦ ζῶν τὰ καιριώτερα κατατρο-
πώσῃται μόρια. Καὶ εἰ μὲν τι τῶν ἀπορρήτων ἐστίν, ἄλλοις χρεῶν ἔναι ἀπόρρητον·
ἡμῖν δὲ τοῖς σοῖς καὶ μάλα ἤκιστα.

CXLVI.

Ἐδίδασκον [388] τὸν τε υἱέα καὶ ἦν ἔφαμεν αὐτοῦ θυγατέρα, (Παυπερσεβά-
στην,) τὰ τῶν θύραθεν καὶ ἡμετέρων βιβλίων ἀπιγματώδη καὶ γρίφα διαλευκαίνων,
καὶ τὴν ἐκείνων νύκλα πρὸς ἡμέραν μεθαρμαζόμενός· ἦν γὰρ ἡ γυνὴ μεγαλοφυῆς ὁμοῦ
καὶ φιλομαθής· τὸ μὲν δῶρον τῆς φύσεως εἰληφύια, τὸ δὲ τῆς γνώμης.

CXLVII.

Ἐς (389) τούπιόν ἔτος ἀπῆει συζευχθησομένη τῷ Κράλῃ Σερβίας ἡ θυγάτηρ
τοῦ Παυπερσεβάστῃ· μεταβραχὺ δ' ἀπῆει πρὸς αὐτὴν θεωρίας ἔπικα καὶ ἡ μήτηρ
αὐτῆς· μεταμικρὸν δὲ καὶ ὁ Παυπερσεβάστος, οὐκ ἐθέλων ἔτι ὑπὸ βασιλεῖ ἔναι,
ἀλλ' εἰαυτῷ περιποιήσασθαι βασιλείαν, ἄτε δηλαδὴ κλῆρον οὔσαν αὐτῷ πατρικόν.
Ἄφεις τὴν τῆς Θεσσαλονίκης ἐπιτροπὴν καὶ διοίκησιν, ἄχετο καὶ αὐτὸς ἀπιὼν ἐς
Κράλην τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ, σύμμαχον αὐτὸν ληψόμενος τῷ σκοπῷ τοῦ τοιοῦδε βα-
λεύματος· ὑφ' οὗ προσδεχθεὶς ἐξῆλθεν ἅμα αὐτῷ, καὶ πᾶσαν τὴν ἄχρι Στρυμόνος
τοῦ ποταμοῦ καὶ Σερρῶν ἐληήσατο χώραν. Ὄθεν ὁ γηραιὸς βασιλεὺς, διὰ δέος μει-
ζόνων κακῶν, ἀπέστειλε πρεσβείαν πρὸς αὐτόν, καὶ ἅμα τῇ πρεσβείᾳ καὶ τὰ τοῦ
Καισαρικοῦ ἀξιώματος σύμβολα· ἅπερ ἐν τῷ τῶν Σκοπίων πολιχνίῳ δεξάμενος ἐκεῖ-
νος ἐφόρεσε καὶ εἰρηνεύειν ὑπέσχετο τοῦ λοιποῦ, καὶ μηδὲν ἔτι πλέον ζητεῖν. Ἐμελλε
δὲ ἤδη καὶ ἐς Θεσσαλονίκην ἐπανελθεῖν· ἀλλὰ τόσῳ δειποτάτῃ ληφθεὶς μετὰ βρα-
χείας ἡμέρας ἐκεῖ τὸ πέρας τοῦ βίβ ἐδέξατο. Καισάρισσα δὲ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, πο-
δοῦσά τε συνεῖναι τῇ θυγατρὶ καὶ τῷ γαμβρῷ, καὶ πρὸς γε αἰδομένη Ῥωμαίους
διὰ τὰ συμπεσόντα τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, οὐκ ἠθέλεν ἐκεῖθεν ἐξελθεῖν. Ταῦτ' ἄρα ἀναγ-
κασθεὶς ὁ πατὴρ αὐτῆς, κελίγηκε τὸν βασιλέα, πρεσβείαν πρὸς τὸν Κράλην ποιήσα-
σθαι περὶ τε καταστήσεως ἄλλης τῶν Ῥωμαϊκῶν πραγμάτων καὶ περὶ τῆς Καισα-
ρίσσης, ὅπως οἰκαδὲ ἀναγκάσῃ τήνδε ἐπανεῖναι. Τότε τοῖσιν ἀπεστάλην καὶ γὰρ
πρέσβυς ἐς Κράλην σὺν τε ἄλλοις καὶ τῷ ἀδελφῷ αὐτῆς, δι' ἃς ἐφθήμεν εἰρηκότες
αἰτίας. (390)

CXLVIII.

[388] Nicephorus Gregoras Historiæ Byzantinæ
lib. VIII. cap. 5. segm. 7. pag. 190.

(389) Idem l. c. lib. VIII. cap. 14. segm. 2 (sq.)
pag. 230. (390)

prius desinit, quam ad ipsas ut ita dicam animæ medullas penetrarit, & vitæ hominis absumpserit. Quod si arcani aliquid est, aliis arcanum esto: nobis vero tuis haudquaquam.

CXLVI.

Docebam & filium ejus & quam dixi filiam, (*Panypersebastam*,) interpretabarque ipsis libros profanos pariter & sacros, ambigua & perplexa explicans, & obscuris lucem afferens. Erat enim mulier & magno prædita ingenio & discendi cupida; quorum alterum naturæ, alterum voluntatis donum est.

CXLVII.

Sequenti anno *Panypersebasti* filia *Crali Servie* nuptura abiit. Paulo post & mater, ejus visendæ gratia, eodem sese contulit. Quam mox *Panypersebastius* (*Ioannes Paleologus Metochitæ* gener) secutus est, nolens Imperatori diutius obnoxius esse, sed sibi ipsi vindicare imperium; quod nimirum hæreditario jure ad se pertineret. Relicta igitur *Thessalonicae* cura & administratione, & ipse ad *Cralem* generum suum abiit, à quo ad exsequenda destinata adjuvaretur. Ab eo igitur susceptus, & una cum eo egressus, omnem regionem usque ad *Strymonem* & *Serrhas* populatur. Quamobrem Senior Imperator majorum malorum metu, legatos ad eum misit, & *Cæsareæ* dignitatis insignia deferenda ei simul curavit. Quæ ille *Scopiis*, quod exiguum oppidum est, accepta gestavit, seque deinceps quieturum esse promisit, neque quicquam amplius petiturum. Sed jam *Thessalonicam* rediturus, gravissimo morbo affectus, intra paucos dies illic decessit. *Cæsariissa* vero uxor ejus, cum consuetudinem filiae & generi desiderans, tum Romanos reverita, propter illa, quæ maritus ejus fecerat, inde abire noluit. Quare pater ejus coactus, Imperatori auctor fuit mittendæ ad *Cralem* legationis, tum de cæteris Romani Imperii rebus ordinandis, tum de *Cæsariissa* cogenda, ut domum rediret. Atque ipse quoque tunc legatus ad *Cralem* ivi, cum alios comitaturus, tum *Cæsariissæ* ipsius fratrem, ob eas scilicet causas, quas supra diximus.

CXLVIII.

(390) Fuerat *Gregoras* *Cæsariissæ* præceptor, & fratris ejus, *Metochitæ* liberorum. (vid. num. CXLV.)

CXLVIII.

Ἐνταῦθα (391) τοῦ Ῥηγός, ὃ Τρίβαλλοι πάντες ἔπονοι, καὶ οἱ μάλα ὑπέικουσι, τῇ πενθερᾷ ἐντυγχάνομεν, τῇ εὐγενεῖ Καισαρίσση, σύμβολα τῆς ἐνδον ὀδυωμένης ψυχῆς τοῦς παθήμους περικειμένη χιτῶνας· ἦν γὰρ ἐπὶ νεαρῷ καὶ ἀκμάζοντι συγκεχυμένη τῷ πάθει· ὃ καὶ πάνυ τοι πλείστην ἤδη καὶ τῆς ἡμῶν θέας τὴν ῥοπήν δέδωκυῖα, ὅλη θρήνων καὶ τῶν δακρύων αὐτῆς ἐγίγνετο, συχνὰ ἐπιβουμένη τὸν σύζυγον Καίσαρα, τὸν πολλῶν βασιλέων συγγενῆ, τὸν καλόν, τὸν χρυσοῦν, τὸν γλυκύν, τὸν πᾶσιν ἀγαθοῖς περιβρίθονα. Θάλασσαν ἔειχε συμφορῶν τὴν καρδίαν, καὶ πηγὰς δακρύων τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ὅλην κατεβάπτισεν ἑαυτὴν τοῖς τῶν θλίψεων κύμασιν ἐν γῆ ἐρήμῳ καὶ ἀλλοτρίᾳ, καὶ ἐπὶ ποταμοῦς ὡς εἰπεῖν Βαβυλῶνος, ἔρημος Φίλων, γονέων, συγγενῶν, ἔσχατον ὁμοφύλων ἀνθρώπων, πάντων ὁμοῦ τῶν ὅσα δεξιούται ψυχὴν κατενηνεγμένην ὑπὸ σφοδρᾶς ἀθυμίας· ἵνα τί, λέγουσα, δέδοται τοῖς ἐν πικρίᾳ φῶς, ζῶν δὲ ταῖς ἐν ὀδύναϊς ψυχαῖς; (Iob. III. 20.) Ταῦτα καὶ τὰ τούτοις ἐπόμενα λέγουσα, ἐσπάρατιε τὰς παρειὰς, καὶ ῥύακας ἐνήϋθεν αἱμάτων ἐτρύγα ὄνουξομονοουχί καὶ τὰς ἀψύχους ἐκίει Φύσεις εἰς θρήνους καὶ δάκρυα. Ἐνήϋθεν ἡμεῖς λόγοις ἐπειρώμεθα παραμυθητικοῖς, καθάπερ ὕδατι, τῆς ὀδύνης σβεννύειν τὴν φλόγα· ἐνθεν μὲν ὁ πάντ' ἀρίστος αὐτῆς ἀδελφός, ἐκεῖθεν δ' οἱ συμπρέσβεις, καὶ νῦν μὲν ἐγὼ νῦν δ' αὐτῶν ἕκαστος, νῦν δ' ὁμοῦ πάντες· ὥστε καὶ ἀναφέρειν ὅψι πεπέικαμεν ταύτην, οὐ τελέως μὲν, οὐδ' ὡς μάλα ἡμῖν δι' ἐφέσεως ἦν· πεπέικαμεν δ' οὖν. Ἦν γὰρ πως καὶ ἄλλως ἢ γυνὴ συνέσεως ἠκῆσα ἐπὶ μέγιστον, ὅποσας ὁ καθ' ἡμᾶς βόσκων τεθείαται χρόνος· ἀλλὰ δὴ καὶ ξυιέναι ὀξύτατα καὶ νῦν ἐνδέσθαι, εἰ τις ἐν καιρῷ συμβηλεύσει τὰ καίρια, δεινὴ πάντων μάλλον. Καὶ δὴ καὶ τόθ', ἡμῶν χρωμένων, ὅποσα ἐχρῆν εἰς παραμυθίας λόγοι, τοῦ μὲν σπαράττεισθαι καὶ δακρύειν ἐπέιχεν· ἡ δὲ ψυχὴ αὐτῆς ἀπηνήνατο, διὰ τὸ τῆς συμφορᾶς ὑπερβάλλον, παρακληθῆναι. Ἀλλ' ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ἐρείσασα τὴν κεφαλὴν, ὅλας συνῆγεν ἐνῆος τὰς αἰσθήσεις ἐς τὰ τῆς διανοίας μυτήρια· καὶ συχνὰ τὸ εἶδωλον ἐφ' ἑαυτῆς ἀναπλάττεσα τοῦ συζύγου, καὶ τὰς παρούσας τύχας ἀνακυκλοῦσα, ἔλη τῶν λογισμῶν ἦν, φρέφουσα τὰ τε ἄλλα, καὶ ὅπως ὡς εἰπεῖν ὑπὲρ τὰς κέδρους ὑψωθεῖσα τοῦ Λιβάνου, καὶ ὑπὲρ τὰ κρίνα ἀνθήσασα τοῦ ἀγροῦ, καὶ ἐνευτυχῆσασα τῷ βίῳ μᾶλλον ἀπασῶν, ὅσαι οἱ ὁμοῦ τράφειν

(391) Nicéphorus Gregorius Historie Byzant. lib. VIII. cap. 14. segm. 7 sq. pag. 234. ed. Paris.

CXLVIII.

Ubi Regis, cui *Triballi* omnes summa cum observantia parent, focrum convenimus, generosam *Cesarissam*, lugubri habitu dolorem animi testificantem; erat enim ob recentem & acerbum casum perturbata. Cui dolori cum ex conspectu nostro magna vehementia statim accessisset, tota in lacrymas & lamentationes solvitur; crebro maritum *Cesarem* multorum Imperatorum cognatum inclamans, formosum, aureum, dulcem, omnibus bonis undequaque refertum. Pectus ejus mare calamitatum erat, oculi fontes lacrymarum, totaque moeroris fluctibus mergebatur, in terra deserta & aliena, & ut ita dicam, ad flumina Babylonis, destituta ab amicis, omnibus denique rebus, quæ animum gravi tristitia oppressum consolantur. Cur, inquebat, in acerbitate lumen datur, & afflictis animis vita? Hæc & id genus alia dicens, laniabat genas, & sanguinis rivos unguibus eliciebat; tantum non res inanimatas ad dolorem & lacrymas commovens. Nos autem consolando & monendo sedare dolorem ejus ac velut flammam aqua extinguere conabamur; hinc optimus illius frater, illinc legationis collegæ, nunc ego, nunc singuli, nunc universi; donec tandem effecimus, ut respiraret, non quidem penitus, & ut nos maxime optabamus, sed aliquo modo tamen. Erat enim alioqui mulier omnium, quascunque ætas nostra vidit, prudentissima, & ad celerrime intelligenda concipiendaque animo ea, quæ quis in tempore recte suaderet, ingenium habebat promptissimum. Tum igitur, nobis quoque, quicquid ad consolandum pertineret, asserentibus, planctum quidem & lacrymas compescuit; animus vero ejus, ob calamitatis magnitudinem, nullam consolationem admittebat. Sed capite manui imposito, omnes sensus ad animi penetralia revocabat, ac mariti imaginem sibi ipsi subinde effingens & in animum revocans, ac fortunæ præsentis statum reputans, tota cogitationibus hisce occupabatur, & secum tacite tum alia versabat, tum ut supra

Φειν ἡδ' ἐγένοντο, (Homerus Odysf. δ'.) εἶτ' ἀπερρύη ταχὺ, καὶ τὸ αἶθος ἐλειπῶς εἶδε χειρόμενον ἑαυτῆς, καὶ κομιδῇ μαραινόμενον. Ταῦτ' ἄρα καὶ βύθιον ἐτίναξε, κατάρπην ἐκ μεγάλης καμίνου τῆς ἔνδον πικρίας καπνούς ἀναπέμπουσα ζέουσας καὶ φλογώδεις. Τὸ δ' οὖν τελευταῖον ἐν τούτοις καὶ ὁ ἡμέτερος διελέλυτο σύλλογος, καὶ ἐφ' οὗ κατέλυεν ἕκαστος, ἀπηλλάττομεν. Ἡμέραι μεταξὺ παρέρρυσαν δέκα, καὶ ἐπειδὴ περ ἔγγιστα διατρίβων ἦν ὁ τῶν Τριβαλλῶν ἄρχων, τάλλα τῆς πρεσβείας τετελεσμένα παραδούς τῶν πρεσβέων ἐπὶ, καὶ ἀπιέναι κελεύσας, ἦκεν ἅμα γυναικὶ παραμυθησόμενος τὴν αὐτὸς ἑαυτοῦ πενθερὰν, καὶ τὸ λείπον τῆ πρεσβείᾳ προσαποδώσων. Τουτὶ δὲ ἦν, προπέμψαι. Ζύν γε κόσμῳ καὶ ὄση ἀνήκουσα εἴη αἰδῶς, τοῦτο μὲν καὶ ὡς αὐτῆς κηδετῆς, τοῦτο δὲ καὶ ὡς μεγάλου βασιλέως νόμφην, [392] καὶ τρίτον ὡς περὶ τὰ καίρια δυστυχοῦσαν· ἀ πάντ' ἐν βραχεῖ διεπεπράχει· ὡς μὲν ἐκείνῳ ἐδόκει, καλῶς· τῆδ' ἀληθείᾳ πολλῶ τοῦ δέοντος ἐνδεῶς. Ἄλλ' οἱ πίθηκοι, Φασὶ, πιθηκίζοντες, καὶ οἱ μύρμηκες μυρμηκίζοντες, τὰ σφῶν ποιῶσιν αὐτῶν· εἰ δὲ μὴ καὶ τὰ αἰετῶν, καὶ ὅσα λένουσιν ἔθιμα δύνανται, μὴ οὐ πρὸς αὐτῶν ἀνὺπάρχη τουτὶ, φαυλίτητι φύσεως ἀρχῆθεν συντετραμμένῳ, καὶ ἀπουσίᾳ τοῦ ἐυτε καὶ τεταγμένως ἠνιοχῆσοντος λογισμοῦ. Ἡ σοφὸς ἦν ἄρ' ἐκεῖνος, ὃς πρῶτον ἐν γνώμῃ τέδ' ἐβάστασε, καὶ γλώσση διεμυθολόγησεν, εἴτε Θαλῆς ὁ Μιλήσιος ἦν, εἴτε Πλάτων ὁ Ἀρίστωνος, εἴτε καὶ ἄμφω, παρὰ θατέρου ἄτερος ἐκδιξάμενος, τό γ' ἑαυτὸν μακαρίζειν ἐκθύμας, ὅτι μὴ Βάρβαρος, ἀλλ' Ἕλληνας γεγένηται· ἰδοὺ γὰρ ἐκείνοις ὁμόστοιχα λέγειν ἐπήει κάμει, βέβαιον τὸν νοῦν ἐκ τῆς πείρας ζυνειλοχότα. Ἄλλ' ἵνα μὴ διατρίβωμεν, ἐπανιτέον ἡμῖν ἱκεῖσε ἐστίν. Ἐπειδὴ γὰρ ἐπανόδου ἡμεῖς ἡμέτεροι, ἡμέρας διηλυκότες ὁδόν, εἶτα ἀπαλλαττόμεθα. Τῇ μὲν γὰρ, τῇ Καισαρίσση, σφόδρ' ἀναγκαῖον ἦν τὴν εἰς Θεσσαλονίκην ὁμοῦ τοῖς ἄλλοις ἵεναι, ὡς ἀνὰ τὰς τελευταίας ἐπιτελέσει τοῦ ἀνδρὸς ἐβόλας· φθάνει γὰρ ἐκεῖνος ἐπ' ἐσχάταις τοῦ βίου πνοαῖς ἐπισκήπτων, ἐντός που τῆς εἰρημένης μετακομισθῆναι οἱ πόλεως τὸν νεκρὸν· ἐμὲ δ' αὐτῆ τῶν κατὰ βούλησιν, ὅσα οἱ πρὸς βελήσεως ἦν ἀναθεῖσα, ὅσον τάχος τὴν εἰς Βυζάντιον ἀνύπτειν ἀφῆκε, δοῦσα καὶ ὄντινα δὴ Τριβαλλῶν, ὃς διὰ τραχείας τινὸς ἡμᾶς ἀγαγὼν, ἀνιερὰν ἡμῖν προῤῥένησε τὴν ἐπάνοδον.

CXLIX.

[392] Erat quasi purus. Nam *Ἀνδρονίκος* Senior eam uxorem delegerat filio fratris sui. *Βοίτιν*.

cedros Libani exaltata & liliis agri pridem floridior, & felicitate omnes aequales suas praetergressa, subito concidisset, floremque suum miserabiliter carpi & marcescere videret. Ob haec igitur cum profundis suspiriis gemebat, velut è magno camino acerbitalis internae fumos evolvens ferventes & flammeos. Tandem & nostro conventu inter haec dissoluto, suum quisque diversorium petiit. Diebus interim decem elapsis, Triballorum Princeps, qui in proximo versabatur, cum cetera peregisset, de quibus eadem legatione agebatur, responso uni è legatis dato, eoque abire iusso, una cum uxore ad socrum consolandam advenit, Legationi quoad reliqua satisfactorius. Id vero erat, ut *Cesarissam* honorifice debitaque cum reverentia, partim ut socrum suam, partim ut magni Imperatoris nurum, denique ut insigni calamitate affectam comitaretur. Quae omnia exiguo tempore confecit, ut ipse putabat, pulchre, sed revera multum infra dignitatem. Verum, ut proverbio dicitur, simiae simiarum, formicae formicarum more suas res administrant. Quod si aquilarum & leonum ritu haud possunt, id in carum potestate situm non est, quae naturam abjectam ab initio sortita, & ingenio bene ac rite eas moderaturo destitutæ adoleverunt. Quare sapiens ille fuit, qui primus animo concepit & lingua expressit, sive is *Tbales* Milesius fuerit, sive *Plato Aristonis* filius, seu potius uterque, ita ut alter ab altero acceperit: Beatum esse sese, qui non barbarus sed Græcus natus esset. Nam & mihi aliquid haud dissimile ipsa experientia edocto in mentem venit. Sed ne longum faciamus, illuc nobis redeundum est. Cum enim domum redire instituissemus, unius diei iter progressi discessimus, *Cesarissam* enim urgebat necessitas, una cum cæteris eundi *Thessalonicam*, ut extrema conjugis mandata exequeretur. In extremo enim ille spiritu mandarat, ut suum cadaver in eam urbem perferretur. Mihi vero, cum quidquid libuit commendasset, quamprimum *Byzantium* ire permisit, Triballo nescio quo adjuncto, qui nobis per asperas vias ducendo molestum effecit reditum.

CXLIX.

ΠΕΡΙΚΤΙΟΝΗΣ τῆς Πυθαγορείας,

ἐκ τοῦ περὶ σοφίας.

Γέγονε [393] καὶ συνέστα ὁ ἄνθρωπος ποττὸ θεωρῆσαι τὸν λόγον τᾶς τῶν ὄλων φύσεως καὶ τᾶς σοφίας· ἔργον ἐστὶν αὐτῷ τούτῳ κτήσασθαι καὶ θεωρῆσαι τὰν τῶν ἑόντων φρόνησιν.

Γαμετρία μὲν ὦν καὶ ἀριθμητικὰ καὶ τᾶλλα τὰ θεωρητικὰ καὶ ἐπιστῆμαι καὶ περὶ τῶν ἑόντων κατασχολέονται· ἡ δὲ σοφία περὶ πάντα τὰ γένη τῶν ἑόντων. Ὅου (forte Καί) γὰρ ἔχει σοφία περὶ πάντα τὰ ἑόντα, ὡς ὄψις περὶ πάντα τὰ ὄρατὰ, καὶ ἀκοὰ περὶ πάντα τὰ ἀκουστά· τὰ δὲ συμβεβηκότα τοῖς ἑοῖσιν, ἃ μὲν καθέλω πᾶσι συμβέβακεν, ἃ δὲ ἐκάστοις (πλείστοις) αὐτῶν, ἃ δὲ παρ' ἐνὶ ἐκάστῳ· τὰ μὲν ὦν καθόλω πᾶσιν συμβεβακότα συνιδὲν καὶ θεωρῆσαι, τᾶς σοφίας οἰκῆον· τὰ δὲ τοῖς πλείστοις, τᾶς περὶ φύσιν ἐπιστήμας· τὰ δ' ἴδια καθέκαστον, τᾶς περὶ τι ἀφορισμένον ἐπιστάμας. Καὶ διὰ τοῦτο σοφία μὲν τὰς τῶν ἑόντων ἀπάντων ἀρχὰς ἀνευρίσκει· Φυσικὰ δὲ τὰς τῶν φύσει γιγνομένων· γαμετρία δὲ καὶ ἀριθμητικὰ καὶ μουσικὰ, τᾶς περὶ τὸ ποσὸν καὶ τὸ ἑμμελές· ὅστις ὦν ἀναλῦσαι ὅιος ἐστὶ πάντα γένη ὑπὸ μίαν καὶ τὰν αὐτὰν ἀρχάν, καὶ πάλιν ἐκ ταύτας συνθεῖναι καὶ ἀριθμᾶσθαι, οὗτος δοκεῖ καὶ σοφώτατος εἶναι καὶ ἀληθέστατος. Ἔτι δὲ καὶ καλὰν σκοπιὰν ἀνευρηκίνας, ἐφ' ἧς δυνατὸς ἐσειταί, τότε θεῶν κατόψεσθαι, καὶ πάντα τὰ ἐν συστοιχίᾳ τε καὶ τάξει, τὰ ἐκείνη κατακεχωρισμένα.

CL.

Τῆς αὐτῆς,

ἐκ τοῦ περὶ γυναικὸς ἀρμονίης.

Ἄουτε [394] λέξαι δεῖ κακὸν γονέας ὅυτε ἔρξαι· πείθεσθαι δὲ μικροῖσι τε καὶ μεγάλοισι γονεῦσιν· ἐν πάσῃ δὲ ψυχῆς τε καὶ σώματος τύχῃ καὶ τῶν ἑξαθῆν, καὶ ἐν τε εἰρήνῃ ἢ (καὶ) πολέμῳ καὶ ὑγιείῃ καὶ πλούτῳ καὶ ἀπορίῃ, καὶ δόξῃ, καὶ ἀδοξίῃ, καὶ ἰδιώτησι καὶ ἀρχῆσιν ὁμυρέειν δεῖ καὶ φεύγειν μηδέποτε· πείθεσθαι δὲ μοιοιῶσι καὶ μανίῃ· πεπνυμένα γὰρ ταῦτα καὶ κρήγυα τοῖσιν ἐυσεβείσιν. Ἐἰ δὲ τις γονέας ὑπερφρονόειεν, ἰδέη κακῶν ταῦτη καὶ ζώση καὶ θανούση ἀμαρτία παρὰ θεοῖσι

[393] Jc. Stobaei scrm. I. de virtute pag. 6, 41.

CXLIX.

PERICTIONES Pythagoræ,
ex libro de Sapiëntia.

Conditus & compositus est homo, in hoc, ut contempletur naturæ rerum ipsiusque sapiëntiæ rationem; eidemque labor est injunctus comparandi contemplandique rerum, quæ extant, sapiëntiam.

Geometria quidem & Arithmetica reliquaque in speculatione sita & scientiæ sunt, & circa entia versantur. At sapiëntia circa omnia genera entium. Et enim sapiëntia occupata est circa omnia, quæ sunt; ceu visus circa omnia visibilia, & auditus circa omnia audibilia. Accidentium vero entium, alia quidem in universum omnibus accidunt, alia vero eorum pluribus, alia vero singulis. Ea itaque, quæ in universum omnibus accidunt cognovisse & perspexisse, sapiëntiæ munus est; ea vero, quæ pluribus, physicæ est scientiæ. Propria vero cuique rei accidentia nosse, est circa quid separatum scientiæ. Ideoque sapiëntia entium omnium principia indagat; physica vero eorum, quæ natura produxit. Geometria vero & Arithmetica & Musica, quantitatis & consonantiæ. Quisquis igitur resolvere potis est omnia genera ad unum idemque principium, iterumque ex eo componere & enumerare, hic & sapiëntissimus & verissimus esse videtur; quin & pulchram speculam invenisse, in qua poterit & Deum contemplari, omniaque quæ in eadem serie sunt & ordine, ab ipso sejuncta.

CL.

Ejusdem,

Ex libro de mulieris concinnitate.

Mali quicquam parentibus nec dicto neque factò exhibere oportet, sed obedire cujuscunque conditionis fuerint. Item in quacunque corporis, animi rerumve externarum fortuna, in pace, bello, sanitate, morbo, divitiis, paupertate, gloria, infamia, sive privatis, sive in magistratu constitutis parentibus ipsis oportet, nec unquam deserendi sunt; obediendumque tantum non etiam infanis. Haec enim sapiënter & recte fieri à piis hominibus existimantur. Con-
temptus.

[394] *Jo. Stobæus serm. LXXVIII. de parentibus honorandis pag. 457 sq.*

Θεοῖσι γράφεται, ὑπό τε ἀνθρώπων μισέεται, καὶ ὑπὸ γῆν μετὰ τῶν ἀσεβῶν ἐν τι-
τίῳ τῷ χώρῳ δι' αἰῶνος κακοῖσιν ἀπλομένη ὑπὸ δίκης καὶ τῶν ἐνεργειῶν Θεῶν, οἱ τούτων
ἐπίσκοποι ἐτάγησαν τῶν πρηγμάτων. Θεῖη γὰρ καὶ καλὴ ὄψις γοιέων· καὶ ἡ του-
τέων ἄψις καὶ θεραπεῖα, ὀκέση οὐδὲ ἡλίη, οὐδὲ πάντων ἄστρον, τὰ οὐρανόσ ἐναψά-
μενος ἀμφιχορεύει, καὶ εἰ τι ἄλλο δοκέει τις χρῆμα μείζον εἶναι θεωρίην ἐόντων (εἶ-
ναι ἐόλων καὶ θεωριῶν.) Δοκέω δὲ μὴ Θεοὺς φρονέειν, ὁκότε τοῦτο ἰρέωσι γιγνόμενον.
Καὶ ζῶντας οὖν καὶ ἀποικομένους σέβειν χρῆ, καὶ μηδέποτε ἀλλιλοσχαίρειν·
ἀλλ' ἢ καὶ ἀγνοῶσι τοῦσῳ ἢ ἀπάτη, παρηγορεῖν καὶ διδάσκειν· ἐχθρεύειν δὲ μηδα-
μῆ. Μείζον γὰρ ἀμαρτίη καὶ ἀδικίη ἀνθρώπων οὐκ ἀν γένοιτο, ἢ εἰς πατέρας ἀσε-
βεῖν.

CLI.

Τῆς αὐτῆς,

ἐκ τοῦ, περὶ γυναικὸς ἀρμονίης.

Τὴν [395] ἀρμονίαν γυνὰ ἰκανώσασθαι δεῖ Φρονήσιός τε καὶ σωφροσύνης πλείη·
κάρτα γὰρ ψυχὴν πεπνύσθαι δεῖ εἰς ἀρετὴν, ὡς ἔστι καὶ δικαίη, καὶ ἀνδρῆς, καὶ
φρονέουσα, καὶ αὐταρκῆς (αὐταρκεῖη) καλλυνομένη, καὶ κενὴ δόξαν μισέουσα. Ἐκ
τούτων γὰρ ἔργματα καλὰ γίνεται γυναικὶ ἐς αὐτὴν τε καὶ ἄνδρα καὶ τέκνα, καὶ
οἶκον. Πολλάκις δὲ καὶ πόλεις, εἶγε πόλις ἢ ἔθνη ἢ τοίηγε κρατύνοι, ὡς ἐπὶ βασι-
λῆς (καὶ) ὀρέομεν· κρατέουσα οὖν ἐπιθυμίας καὶ θυμοῦ, θεῖη καὶ ἀρμονίη γίγνεται·
ὥστε οὐδὲ ἔρωτες αὐτὴν ἀνομοὶ διώξουσιν, ἀλλ' ἐς ἄνδρα τε καὶ τέκνα καὶ τὸν οἶκον
ξυμπαῖνα φιλίην ἔξει· ὁκόσαι γὰρ ἐράσθαι τελέθουσιν ἀλλοτρίων λεχέων, αὐταὶ δὲ
πολέμιαί γίγνονται πάντων τῶν ἐν τῇ οἰκίῃ ἐλευθέρων τε καὶ οἰκετέων, καὶ συνίθεται
δόλως ἀνδρὶ, καὶ ψεύδεια κατὰ πάντων μυθίζεταί πρὸς τοῦτον, ἵνα μούνη δοκέη
διαφέρειν εὐνοίῃ καὶ τῆς οἰκίης κρατῆς, ἀργίην φιλέουσα· ἐκ τούτων γὰρ φθορὴ γίνεται
συμπάντων, ὁκόσα αὐτῇ τε καὶ τῷ ἀνδρὶ ξυνά ἐστι. (ξύνεστι.) Καὶ ταῦτα μὲν ἄχρι
τῶνδε λελέχθω. Σκῆνος δὲ ἄγειν χρῆ πρὸς μέτρα Φύσιος, τροφῆς τε περὶ καὶ ἱμα-
τίων καὶ ἀλείψεων καὶ τριχῶν θείσιος, καὶ τῶν ὁκόσα ἐς κόσμον ἐστὶ χρυσοῦ καὶ
λίθων,

temptus autem parentum peccati genus ejusmodi est, quod in vivis simul atque defunctis divinitus damnatur, ab hominibus odio habetur, & sub terra in loco impiorum una cum reliquis improbis perpetuo punitur à justitia & infernalibus diis, qui his rebus inspiciendis destinati sunt. Honestissima enim est, imo divina parentum facies. Et aspectus cultusque eorum tanti fieri debet, quanti nec Solis fit, neque omnium siderum, quae gratissimas coeli choreas constituunt; aut si qua alia res inter entia & spectacula istis major à quoquam aestimatur. Deos equidem arbitror, si contemni parentes viderint, haud quaquam id esse toleraturos. Quamobrem & vivos & mortuos colere par est, nec unquam eis contradicere. Verum si quid ignorent, morbi aut animi deceptionis vitio, consolari atque docere oportet, odisse nequaquam. Majus enim inter homines peccatum admitti nequit, quam erga parentes impietas.

CLI.

Ejusdem,

ex libro de mulieris concinnitate.

Harmoniam o mulier absolvere oportet, ut prudentia & modestia impleatur. Omnino enim opus est, ut ingenium ad virtutem sapiat. Itaque erit justa, fortis, prudens, sorte sua contenta & inanem gloriam odio habebit. Nam his virtutibus praedita se ipsam, maritum, liberos & familiam bonis ac honestis operibus afficiet; interdum & rempublicam, si talis civitates aut gentes regat, ut in regno etiam videmus. Efficietur igitur harmonia divina, si cupiditatibus animoque effervescenti imperet. Itaque nec amores illegitimi ipsam sollicitabunt, sed marito proli totique familiae amica erit: Nam quae lectos alienos amat, omnia domestica odit, tum liberos, tum famulos; hujusmodi mulier dolos apud maritum fingit, & mendacia adversus omnes ei narrat, ut sola videatur ipsi maxime benevola esse, & familiam regat. Haec otium amat, ab hac exitium rebus omnibus nascitur, quas & ipsa & maritus communes habent. Sed de his haecenus. Caeterum corpus ad naturae moderationem instituendum est, circa victum, vestes, balnea, unctiones, capillorum dispositionem, & omnia, quae ornatus gratia ex auro gemmisve comparantur.

λίθων ὀκόσαι γὰρ πολυτελέα πάντα ἐσθίωσι καὶ πίωσι, καὶ ἀμπίχουσαι, καὶ
 φορέωσι γυναῖκες, (φορέωσι, τὰ φορέωσι γυναῖκες,) ἐς ἀμαρτίην ἕτοιμαι (ἕτοιμοι)
 κακίης συμπάσης, ἐς τε λέχεια καὶ ἐς τὰ ἄλλα ἀδικοπραγίαις. Λιμὸν ὦν καὶ δί-
 ψαν ἐξακίεσθαι δεῖ μῦνον, κῆν ἢ (ἢ) ἐκ τῶν εὐτελέων, κῆν (ἢ καὶ) ῥίγος, κῆν
 νάκος, κῆν σισύρη. Βροτῆρας δὲ εἶναι τῶν τηλόθεν, ἢ τῶν πολλοῦ πωλειομένων, ἢ
 τῶν ἐνδόξων, κακίη οὐχὶ μικρὰ πέφαται ἢ διαφᾶσθαι (forte καὶ διφᾶσθαι) ἕιμα-
 τα ἐικότα λίην, καὶ ποικίλην (ποικίλα) ἀπὸ θαλασσίνης βάψιος τοῦ κόχλου ἢ ἄλ-
 λης κρίης πολυτελέως, μωρή πολλή. Σκῆνος γὰρ ἐθέλει μὴ ῥιγίειν, μηδὲ γυμνὸν
 εἶναι, χάριν εὐπρεπέως, ἄλλῃ δ' οὐδενὸς χρήζει. Δίξα δὲ ἀνθρώπων μετὰ ἀμα-
 θίης ἐς τὰ κειᾶ τε καὶ περισσὰ ἴεται ὡς ὅτε χρυσὸν ἀμφιθήσεται ἢ λίθον ἰνδικόν, ἢ
 χώρης ἰόηα ἄλλης. Οὐδὲ πλέξεται πολυτεχνίησι τρίχας, οὐδ' ἀλείφεται ἀραβίης
 ὀσμῆς ἐμπιόηα, οὐδὲ χρίσεται πρόσωπον λευκαίνουσα, ἢ ἐρυθραίνουσα τοῦτο ἢ μελαί-
 νουσα ὀφρύας τε καὶ ὀφθαλμούς, καὶ τὴν πολλὴν τρίχα βαφαῖσι τεχνωμένη, οὐδὲ λού-
 σεται θαμινά· ἢ γὰρ ταῦτα ζητέουσα, θηητῆρα ζητεῖ ἀκрасίης γυναικίης· Κάλλος
 γὰρ τὸ ἐκ Φρονήσιος, οὐχὶ δὲ τὸ ἐκ τούτων ἀνδάνει ταῖς γιγνομέναισιν εὖ. Ἀναγκαῖα
 δὲ μὴ ἠγέεσθαι εὐγενίην καὶ πλοῦτον, καὶ μεγάλης πόλιος πάντως γινέσθαι, καὶ δό-
 ξαν καὶ φιλίην ἐνδόξων καὶ βασιληῶν ἀνδρῶν. Ἦν μὲν γὰρ ἔη, οὐ λυπέει· ἦν δὲ μὴ
 εἶη, ἐπιζητέειν οὐ ποίει· Τούτων γὰρ δίχῃ Φρονίμη γυτὴ ζῆν οὐ κωλύεται, κῆν (add.
 μὴ) εἶη δὲ ταῦτα ἄπερ λελάχεται, τὰ μεγάλα καὶ θαυμαζόμενα, μήποτε διζέσθαι
 (μὴ ποριζέσθαι) ψυχῇ. Ἀλλὰ καὶ ἄπην (ἀνευ) αὐτῶν βαδιζέτω. Βλάπτει γὰρ
 μάλλον ἐς ἀτυχίην ἔλκουσα, ἢ ὠφελείη, τούτοις γὰρ ἐπιβουλὴ τε καὶ φθόνος, καὶ
 βασκανίη προσκίεται, ὥτε ἐν ἀταραξίῃ οὐκ ἂν γένοιτο ἢ τοιῆδε. Θεοὺς δὲ σέβειν δεῖ,
 ἐς εὐελπισίην εὐδαιμονίης. Νόμοισί τε καὶ θεσμοῖσι πειθομένην πατρίοισι. Μετὰ δὲ
 τούτοις μυθίομαι τοὺς θεοὺς γονέας τιμᾶν καὶ σέβειν· οὗτοι γὰρ ἴσα θεοῖσι πάντα πέ-
 λουσι, καὶ πρήττωσι τοῖς ἐγγόνιοισι· Πρὸς δὲ τὸν ἄνδρα τὸν ἑαυτῆς, ζῶντι ὦδε δεῖ
 πορίμως καὶ κρηγύως μηδὲν ἐντειοημένην ἰδίῃ, ἀλλ' εὐνὴν τηρεῦσαι καὶ φυλάττεσθαι· ἐν
 τούτῳ γὰρ ἐστὶ τὰ ξύμπαντα. Φέρειν δὲ χρὴ τῷ ἀνδρὶ πάντα, κῆν ἀτυχῆ, κῆν
 ἀμάρτη κατ' ἄγνοιαν, ἢ μέθην, ἢ ἄλλῃσι γυναιξὶ συγγένηται. Ἀνδράσι μὲν γὰρ
 ἐπιχωρεῖται ἀμαρτίη αὐτῆ· γυναιξὶ δὲ οὐκίτι, τιμωρή δ' ἐφέστηκεν ὥσασθαι (ἄ-
 σασθαι) οὐ τὸν νόμον δεῖ, καὶ μὴ ζηλοτυπέειν· φέρειν δὲ καὶ ὀργὴν καὶ φειδωλίην,
 καὶ

Quaecunque enim mulieres nihil quam pretiosa edunt, bibunt induunt ac gestant, ad omnis malitiae crimen proclives, & circa matrimonium & alias res injustæ sunt. Quare famem sitimque solam amoliri oportet, utcunque vilibus subsidiis; item frigus sat fuerit diphthera vel penula arcere. At opsoniis procul accersitis, preciosis aut delicatis vesci, non parvum esse vitium videtur. Item vestes inquirere valde splendidas & ostri marini cruore tinctas insignis est stultitia. Nam corpus quærit, quo pacto non frigeat, neque nudum sit modesti decoris gratia, alia autem re nulla indiget. At hominum opinio imperitiæ conjuncta, ad vana & superflua proclivis est. Itaque uxor non se ornabit auro, non indica aut quavis peregrina gemma; nec variis modis crines innectet, nec ungetur Arabicum odorem spirantibus unguentis, nec faciem cerusa aut fuce illinet, nec supercilia & oculos colore nigro pinget, neque canos alio colore inficiet, denique non frequenter lavabit. Quæcunque enim hujusmodi quærit, admiratorem luxuriæ muliebris desiderat. Nam pulchritudo, quam prudentia parit, non externis accersita ornamentis, mulieribus honeste natis placet. Non debet autem necessaria putare, nobilitatem, divitias, in magna civitate nasci, gloriam, & amicitiam insignium ac principum virorum. Hæc enim ut sua præsentia molestiam non gignunt; ita si desint, non magnopere desideranda sunt. Quippe prudens mulier sine ipsis vitam agere non prohibetur. Quare si absint magna illa & admiranda, quæ jam diximus, haudquaquam animo appetenda fuerint, sed absque eis pergendum est. Obsunt enim magis quam prosint ad calamitates pertrahendo. Nam sibi comites habent insidias, æmulationem, invidiam; quamobrem mulier eis fruens, tranquilla degere non poterit. Cæterum oportet, ut colat deos, bonæ felicitatis spe freta, legibus ac ritibus patriis obediens. Proximo à Diis loco honorandi colendique parentes sunt. Illi quippe diis per omnia similes sunt, & similia liberis suis exhibent. Porro erga maritum suum vitam hoc modo recte legitimeque instituet, si nihil reputet proprium, sed lectum servet atque custodiat. Hoc enim præcipuum est. Ferendi autem sunt omnes casus viri, etsi calamitosus sit, aut delinquat per ignorantiam, morbum ebrietatemve, aut cum aliis mulieribus rem habuerit. Viris enim hoc peccatum conceditur; mulieribus non item, sed poena eis incumbit.

καὶ μεμφιμοίρην, καὶ ζηλοτυπίην, καὶ κατηγορίην, καὶ ἢν τι ἄλλο ἔχη ἐκ φύσεως καὶ τοῦτο ζήσεται πάντα, ὅπως Φίλον ἐστὶν αὐτέῳ σωφροπέσσα. Γυνὴ γὰρ ἀνδρὶ φίλη οὖσα καὶ τὰνδρὸς πρήσθησα κρηγύως, ἀρμονίη ὑπάρχει, καὶ οἶκον τὸν ζύμπαιλα φιλεί, καὶ τοὺς θυρήθεν εὐνόως τῇ οἰκίῃ ποιείει. Ἐπὴν δὲ μὴ Φιλή ὅυτε οἶκον, ὅυτε παῖδας τοὺς ἐωυτῆς, ὅυτε θεράποντας, ὅυτε θυσίην ἠτιναῶν ἐθέλει σάαν ἐσιδέειν, φθορὴν δὲ πᾶσαν ἀγείται, καὶ εὐχεται εἶναι, ὡς πολεμὴ ἐοῦσα, καὶ τὸν ἀνδρα εὐχεται τεθιάσαι, ὡς ἐχθρὸν, ὅπως ἄλλοισιν ὀμυρή, καὶ ὀκόσοι ἀνδάνησι τητέω, ἐχθαίρει. Ὀρῆν (malim ἀρμόνιον) δὲ αὐτὴν ᾧδε δοκέω, εἰ πλείως τελέθει φρονήσιός τε καὶ σωφροσύνης· οὐ γὰρ μῶνον ἐθελήσει τὸν ἀνδρα, ἀλλὰ καὶ παῖδας καὶ συγγενείας καὶ δούλους, καὶ τὴν οἰκίαν ζύμπασαν· ἐν ἧ καὶ κτήματα καὶ φίλοι, πολίῃταιί τε καὶ ξένοι εἰσί· καὶ ἀπεριεργίῃ τὸ σκῆτος διάζει τητέων, λισχαίτουσά τε καὶ ἀκούουσα καλά· καὶ ἀκολουθείουσά τε αὐτέω, καθ' ὀμοδοξίην τῆς ζυῆς βιοτῆς, καὶ οἷς ἐκεῖνος ἀυξει συγγενέσι τε καὶ φίλοισι ζυνομαρτέουσα· καὶ ταῦτα ἠγεομένη γλυκεία τε καὶ πικρά τὰ ἀνδρὶ, ἢν μὴ ἀναρμόνιος εἰς τὸ πᾶν εἴη.

CLII.

ΦΙΝΤΥΟΣ, τῆς Καλλικράτεος θυγατρὸς, Πυθαγορίας,
ἐκ τοῦ περὶ γυναικὸς σωφροσύνης:

Τὸ μὲν [396] ἔλοι ἀγαθὰν δεῖ ἡμεν καὶ κοσμίαν· ἀνευ γὰρ ἀρετᾶς, οὐδέποκα γένοιτό τις τοιαῦτα. Ἐκάστη γὰρ ἀρετὰ περὶ ἕκαστον γειομένα τὸ αὐτὰς δεκτικὸν ἀποδίδωσι σπυδαῖον· ἃ μὲν τῶν ὀπίλων τὼς ὀπίλων, ἃ δὲ τᾶς ἀκοᾶς, τὰν ἀκοᾶν· καὶ ἃ μὲν ἵππω, τὸν ἵππον· ἃ δ' ἀνδρὸς, τὸν ἀνδρα· ὅυτω δὲ καὶ γυναικὸς, τὰν γυναικᾶ· γυναικὸς δὲ μάλιστα ἀρετὰ σωφροσύνα· διὰ γὰρ ταύτας, τὸν ἴδιον ἀνδρα καὶ τιμᾶν καὶ ἀγαπᾶν δυνασεῖται. Πολλοὶ μὲν ἴσως δοξάζουσι, ὅτι οὐκ εὐάρμοστον γυναικὶ φιλοσοφεῖν, ὡσπερ οὐδ' ἵππεύειν· οὐδὲ δαμαγορεῖν. Ἐγὼ δὲ τὰ μὲν τινα νομίζω ἀνδρὸς ἢμιν ἴδια, τὰ δὲ γυναικὸς, τὰ δὲ κοινὰ ἀνδρὸς καὶ γυναικός· τὰ δὲ μᾶλλον ἀνδρὸς ἢ γυναικός· τὰ δὲ μᾶλλον γυναικὸς ἢ ἀνδρός. Ἰδια μὲν ἀνδρός, τὸ στραταγεῖν, καὶ πολιτεύεσθαι καὶ δαμαγορεῖν. Ἰδια δὲ γυναικὸς, τὸ οἰκερεῖν, καὶ ἔνδον (οἶκοι) μένειν, καὶ ἐνδέχεσθαι, καὶ θεραπεύειν τὸν ἀνδρα. Κοινὰ δὲ φαμί, ἀνδρείαν, δι-

Ferenda igitur lex, & aemulatio deponenda. Ad haec oportet in marito tolerare iram, parcitatem, querimoniam, zelotypiam. infimulationem, & si quod aliud vitium natura insitum habet; illi se mulier accommodet per omnia juxta desiderium ejus se attemperans. Uxor enim viro chara, & res viri recte administrans, harmonia quaedam est, & familiam suam amat, & externos quoque ad amorem sic institutae domus allicit. At si familiam non amet, neque liberos suos neque famulos, non ullum sacrificium prosperum videre cupit; sed omne perditionis genus inducit & optat, utpote inimica, & viro mortem imprecatur, tanquam hosti, ut aliis conversetur, & omnes ei placentes odio habet. At bonam & harmonicam esse judico, quae prudentia temperantiaque plena sit. Talis non solum viro bene benevola erit, sed & liberis, cognatis, servis totique familiae, in qua possessiones, amici, cives hospitesque sunt; & ipsorum corpora sine luxu ornabit, honesta loquens & audiens. Haec se viro sociam communis vitae praebebit, & acquiescet cognatis ac amicis, quibus vir favet. Denique eadem dulcia & amara judicabit, quae maritus suus, nisi plane inconcinna mulier sit.

CLII.

PHINTYOS filiae *Callicratis*, *Pythagoræ* dogmatum studiosæ,
ex libro de temperantia mulieris.

Omnino bona & modesta sit; nam sine virtute nunquam talis fieri potest. Omnis virtus enim, cui contingit, laudabile reddit; videndi virtus oculos; audiendi, aures; equi, equum; viri, virum, sic & mulieris mulierem. Est autem prima virtus mulieris, temperantia, qua virum suum colere & amare poterit. Multi fortassis existimant philosophari non decere mulierem, ut nec equitare, neque concionari. Ego autem sentio, opera quædam propria viri esse, alia mulieris, nonnulla utrisque communia: item alia potius ad mulierem, quam virum pertinere, alia contra. Viri propria sunt, exercitum aut rempublicam gubernare & concionari. Mulieri autem peculiare est, custodire domum, manere domi, expectare & bene tractare maritum. Utrisque communia nomino, fortitudinem, justitiam & prudentiam. Quippe tum corporis virtutes & virum & mulierem possidere decet, tum animæ similiter. Et ut corpus

δικαιοσύνην καὶ φρόνησιν. Καὶ γὰρ τὰς τοῦ σώματος ἀρετὰς ἔχει πρέπον καὶ ἀνδρὶ καὶ γυναικί, καὶ τὰς ψυχᾶς ὁμοίως. Καὶ ὡς ὑγιαίνει τῷ σώματι ἀμφοτέροις ὠφέλιμος, οὕτως ὑγιαίνει τῆ ψυχᾶ· σώματος δὲ ἡμεῖς ἀρετὰς, ὑγίαια, ἰσχὺν, εὐαισθησίαν, κάλλος· τὰ δὲ μᾶλλον ἀνδρὶ καὶ ἀσκήν καὶ ἔχει οἰκείον ἔστι· τὰ δὲ μᾶλλον γυναικί. Ἀιδρότατα μὲν γὰρ καὶ φρόνησιν, μᾶλλον ἀνδρὶ, καὶ διὰ τὰν ἔξιν τῷ σώματι καὶ διὰ τὰν δύναμιν τὰς ψυχᾶς· σωφροσύνην δὲ γυναικί. Διὸ δὲ περὶ σωφροσύνης παιδευομένην γνωρίζειν, ἐπ' ὅσων (ἐκ πόσων) τινῶν καὶ ποίων τοῦτο τὰ γὰρ τῶν τῆ γυναικί παραγίνεται· Φαμί δὲ ἐκ πέντε τούτων· πρῶτον μὲν ἐν ταῖς περὶ τὰν εὐνᾶν ὀσιότατός τε καὶ εὐσεβείας, δεύτερον δὲ ἐκ τῷ κόσμῳ τῷ περὶ τὸ σῶμα, τρίτον ἐκ τῶν ἐξόδων τῶν ἐκ τῆς ἰδίας οἰκίας· τέταρτον δ' ἐκ τῷ μὴ χρεέσθαι τοῖς ὀργισμοῖς καὶ ματρωμοῖς, πέμπτον δ' ἐν τῇ θυσίᾳ τῆ πρὸς τὸ θεῖον εὐλαβείᾳ ἡμεῖς καὶ μετρίαν. Τούτων δὲ μέγιστον αἴτιον καὶ συνεκτικώτατον τῆς σωφροσύνης, τὸ περὶ τὰν εὐνᾶν ἡμεῖς ἀδίφθορον καὶ ἄμικτον θυραῖω ἀνδρός. Πρῶτον μὲν γὰρ εἰς τοῦτο παρανομοῖσα, ἀδικεῖ γενεθλίας θεοῦς, οἰκῶ καὶ συγγειῖα οὐ γιασίως ἐπικούρης, ἀλλὰ νόθως παρεχομένα. Ἀδικεῖ δὲ τοὺς φύσει θεοῦς, ὡς περ ἐπομόσασα μετὰ τῶν αὐτᾶς πατέρων τε καὶ συγγενῶν, συνελύσεσθαι ἐπὶ κοινῶν βίῳ τε καὶ τέκνων γενέσει τε κατὰ νόμον. Ἀδικεῖ δὲ καὶ τὰν αὐτᾶς πατρίδα, μὴ ἐμμένουσα τοῖς ἐνδιατεταγμένοις. Ἐπειτα ἐπὶ τούτοις ἀμπλακίσκει, ἐφ' οἷς τὸ μέγιστον τῶν προστίμων ὄριται θάνατος, διὰ τὰν ὑπερβολὰν τῷ ἀδικήματος, ἔκθεσμον, καὶ ἀσυγγνωμότατον ἡμεῖς ἀδονᾶς ἔτεκεν ἀμαρτάνην, καὶ ὑβρίζει· ὕβριος δὲ πάσας πέρας, ὀλεθρῆς. Κακείνο δὲ χερὶ διαλεγίζεσθαι, ὡς οὐδὲν καθάρσιον εὐρήσει, τῆς ἀμπλακίας τάντας ἄκος, ὥστε ἐς ἱερὰ θεῶν καὶ βωμῶν ποτερχομένα ἡμεῖς ἀγνᾶν καὶ θεοφιλατᾶν· ἐπὶ γὰρ τάντα τῆ ἀδικίᾳ μάλιστα καὶ τὸ δαιμόνιον ἀσυγγνωμότατον (ἀσυγγνωμόνητον) γίνεται. Κάλλιτος δὲ κόσμος γυναικὸς ἐλευθέρως πράττειν, εὐτ' εἶδος τὸ διὰ τῶν αὐτᾶς τέκνων ἐπιμαρτύρασθαι τὰν σωφροσύνην τὰν ποτὶ τὸν ἄνδρα, αἶκα τὸν τύπον (τὰ τῶν τύπων) τῆς ὁμοιότατος ἐπιφέροντι τῷ κατασπείραντος αὐτῶς (τῷ κατασπείραντι αὐτὸν) πατρός. Καὶ περὶ μὲν εὐνᾶς οὕτως ἔχει. Περὶ δὲ τῷ κόσμῳ, τῷ περὶ τὸ σῶμα, δοκεῖ μοι οὕτω (malim ὅτι, aut post ὕτω rursus notetur,) δεῖ λευχεύμενα ἡμεῖς καὶ ἀπλοῖκᾶν, καὶ ἀπερίσσευτον. Ἐσεῖται δὲ τοῦτο, αἶκα μὴ διαφανέεσσι, μηδὲ διαποικίλοις, μηδὲ ἀπὸ βέμβικος ὑφασμένοις χρεῖται τοῖς περὶ τὸ σῶμα· ἀλλὰ μετρίοις καὶ λευκοχρωμάτοις. Οὕτω γὰρ τὸ μᾶλλον κοσμεῖσθαι καὶ τρυφήν καὶ καλλωπισμὸν

habere sanum utrisque prodest, sic etiam animæ sanitas. Corporis virtutes appello, sanitatem, robur, sensuum integritatem, pulchritudinem. Cæterum sunt ex virtutibus, quas magis virum exercere & habere conveniat, ut fortitudo, prudentia, cum propter corporis habitum, tum animæ facultatem. Aliæ mulierem magis decent, ut temperantia. Quo circa hac virtute instituendam scire opus est, ex quot quibusque rebus hoc bonum mulieri consletur. Constat igitur ex istis quinque; & primum ex sanctitate ac pietate circa matrimonium; deinde ex ornatu corporis; tertio ex egressibus è domo propria; quarto abstinendo Bacchanalibus & matris Deum festis; quinto, ut in sacrificiis erga Deum cauta sit, & moderata. Ex jam dictis maxima & præcipua causa temperantiæ est, quæ facit, ut circa conjugium incorrupta sit uxor, nec alieno viro commisceatur. Principio enim hac parte si peccet, offendit natalitios Deos, ut quæ domui & cognationi non germanos auxiliares, sed spurios exhibeat. Quin etiam perfida est erga naturæ Deos, per quos juraverat una cum parentibus & cognatis suis, se convicturam legitime cum marito ad vitæ communionem & liberorum procreationem. Et in patriam quoque peccat, non persistens in ejus statutis. Deinde in hisce rebus delinquere, quibus maxima poena constituta est mors ipsa, propter magnitudinem sceleris, quod voluptatis causa & petulantiae committitur, omnino nefarium, omnique venia prorsus indignum est. Omnis autem petulantiae finis pernicies est. Considerandum & istud, quod nullum inventura sit remedium purificatorium hujus delicti, ut templa Deum ingrediens, arasque accedens, casta & amabilis Deo esse possit. Nam huic sceleri maxime Deus etiam infensissimus est, & ignoscit minime. Inprimis vero honestum est matronae pudicitiam suam erga virum per formam liberorum suorum testari; quod fit, si liberi referant typum similitudinis sui genitoris. Et hætenus de ipso conjugio. Cæterum quod ad corporis ornatum, illum probo, qui albus, simplex & minime superfluous fuerit; vestes translucidas, varias, discolores, & à bombyce contextas, corpori non induat. Sic enim nimium ornatum, luxuriam & comptum effugiet, nec improbo zelo alias afficiet. Aurum vero & smaragdum omnino non ferat. Nam & nimio
constat,

φύζεται, καὶ ζᾶλον οὐκ ἐμποίησει μοχθηρὸν ταῖς ἄλλαις. Χρυσὸν δὲ καὶ σμάραγδοι ἀπλῶς μὴ περιτίθεισθαι· καὶ γὰρ πολυχρήματον, καὶ ὑπεραφανίαν ἐμφαῖτον ποττὰς δαμοτικάς· δεῖ δὲ τὰν ἐυνομημέναν πόλιν, ὅταν αὐτὰν δι' ὅλας τεταγμένας συμπαθία τε καὶ ὁμοιόνομον ἦμεν· ἀπερύκει δὲ καὶ δαμιουργῶς ἐκ τᾶς πόλιος τὼς ἐργαζομένως τὰ τοιαῦτα. Χρώματι δὲ Φαιδρύνεσθαι τὰν ποτῶπαν μὴ ἐπακτῶ καὶ ἀλλοτρίῳ, τῶ δ' οἰκῆν τῷ σώματος δι' αὐτῶ τῷ ὕδατος ἀποληνομένην, κοσμεῖν δὲ μᾶλλον αὐτὰν ἀισχύνα. Καὶ γὰρ τὸν συμβιῶντα καὶ αὐτὰν ἐντιμον παρέξεται. Τὰς δὲ ἐξόδως ἐκ τᾶς οἰκίας ποιῆσθαι τὰς γυναῖκας τὰς δημοτελέας θυγατρούσας τῷ ἀρχαγέτῃ θεῶ τᾶς πόλιος ὑπὲρ αὐτᾶς καὶ τῷ ἀνδρὸς, καὶ τῷ πατρὸς οἰκῶ· ἔπειτα μῆτε ὀρφνᾶς ἀνισαμένας, μῆτε ἰσπέρας, ἀλλὰ πλαθούσας ἀγορᾶς καταφανέα γινόμεναν τὰν ἐξοδὸν ποιῆσθαι θεωρίας ἕνεκά τινος, ἢ ἀγορασμῶ οἰκῆν μετὰ θεωραπαίνας μιᾶς, ἢ κατ' ἰδίον πλείστον δύο εὐκόσμως χειραγωγούμεναν. Τὰς δὲ θυσίας λιτὰς παριστάμεν τοῖς θεοῖς, καὶ κατ' ἰδίον δύναμιν. Ὀργιασμῶν καὶ ματρωσμῶν (ἢ ματρωασμῶν) τῶν κατ' οἶκον ἀπέχεσθαι. Καὶ γὰρ ὁ κοινὸς νόμος ἀπερύκει τᾶς πόλιος ταύτας τὰς γυναῖκας ἐπιτελεῖν· καὶ ἄλλως, καὶ ποτὶ μέθας καὶ ἐκστάσιας ψυχᾶς ἐπάγοιτι ταὶ θυρασκεύσεις αὐταί. Τὰν δὲ οἰκοδέσποιναν καὶ προκαθεζομένην οἰκῶ δεῖ σῶφρονα καὶ ἀνέπαφον (add. ποτὶ πάντα) ἦμεν.

CLIII.

Περὶ ΠΟΛΥΔΑΜΝΗΣ.

Γοῖα [397] Διὸς θυγάτηρ ἔχε φάρμακα μητιόεντα,

Ἔσθλα, τὰ οἱ Πολύδαμνα [398] πῶρεν Θῶνος παράχοιτις

Ἄι-

[397] *Homeric Odys.* δ'. v. 227 sqq. quos verius allegant *Herodotus* in *Euterpe* lib. II. cap. 116. *Theophrastus* *Erethus* in *Historia plantarum* lib. IX. cap. 15. & *ICtus* in l. *qui venenum* ff de verb. signif.

[398] Ἀμφίβολα, πότερον τ' φαρμακίδ' ἐστὶ τὸ ὄνομα· ἢ τὰ φάρμακα τὰ πολλὰς δαμάζοντα· ἐκλήθη δ' ἑοῖμιν Πτολεμαῖ' ἐν τῷ πρώτῳ χρόνῳ ἐπεί. *Scholia min.* in h. l.

Πολύδαμνα ἢ κατὰ γέν' ἐδέτερον ὀφθαλμικῶς,

τὰ πολλὰς δαμάζοντα φάρμακα, ἢ κύριον γυναικὸς αἰγυπίας ἢ Πολύδαμνα, ὡς ἢ Μήθυμνα, καὶ δὲ καὶ Ἐυροείων φασὶ· Βλαψίθενα φάρμακα ὅσα ἰδὲν Πολύδαμνα, Κυταίς ὅσα Μήδεια· τέτισι φάρμακα, ὧν ἰδρὶς ἦν ἢ αἰγυπία Πολύδαμνα, καὶ ἢ Μήδεια, ἢ ἐκ Κυταίας πόλεως, ἢ καὶ Λυκόφρων μίμνηται. Ἰστίον δ' ὅτι κατὰ Ἀρβιανὸν ἐφαρμάκε μ' ἰδιον καὶ ἢ παρ' αὐτῷ Κερκεδίκῳ, ἐκ ἐφ' ὁμοίσι δ' ἐκ. τ. λ. Τῶ δ' ἑοῖμιν, εὐδειῖα, ἢ ἑοῖμιν, ἑοῖμιν κατὰ τὴν παλαιὰν καὶ ἐν συγκοπῇ ἑοῖμιν, ἢ μᾶλλον ἑοῖμιν ἑοῖμιν, καὶ κατὰ συγκοπὴν ἑοῖμιν· φασὶ δ'

δ'

constat, & superbiam prae popularibus arguit. Civitatem autem bene institutam per omnes sui partes ex æquo recte constitui, afficique mutuo consensu & similibus uti legibus oportet. Itaque hujusmodi rerum artifices expelluntur. Facies vero non ascititio & alieno colore coretur, sed genuino & proprio corporis & aqua simplici abluatur, ac pudore potissimum ornatur. Ita enim tum virum tum se ipsam honorabilem magis efficiet. Egrediantur autem domo matronae populares, sacra facturae Deo civitatis principi & custodi pro se & maritis suis, totaque familia. Verum nec instante nocte, neque vespera, sed foro hominibus pleno palam exeat mulier, vel ad spectandum aliquid, vel emendum, ab una ancilla aut plurimum duabus honeste deducta. Fiant autem sacrificia Diis frugalia & pro facultatibus. Caeterum Bacchi & matris Deum sacris domi celebrandis abstineat. Etenim civitatis publica lege constitutum est alioqui, ne festis hujusmodi intersint mulieres, tum alias, tum quia inducunt ebrietates, mentemque alienant istae ceremoniae. Matrem familias autem, quae domui regendae praest, temperantem, pudicam & intactam ad omnia esse oportet.

CLIII.

De POLYDAMNA.

Talia Jovis filia habebat pharmaca utilia,
Bona, quae illi *Polydamna* praebuit Thonis uxor

Ægy.

ἢ αὐτὸν βασιλῆα ἶναί τε κατὰ Κάνωβον νεκρῶν
τόματ' ἔμετ' ἰατρικῆς παρ' Ἀιγυπτίους καὶ
περὶ μὲν ἰδεῖν τὴν Ἑλένην, φιλοτίμως διακρίσθαι
πρὸς Μενέλαον ἰδόντα ἢ καὶ περιργασάμενον, κα-
τεπιχερῆσαι αὐτῆς πρὸς βίαν, καὶ τὸν Μενέλαον
γόνυα, ἀνελεῖν αὐτὸν ἀφ' ἧ καὶ πόλιν Θῶνιν ὀνο-
μαθῆναι, καὶ τὸν παρ' Ἀιγυπτίους ἢ πρῶτον μῆνα
τὸν Θῶθ' ἀπ' αὐτῆ κληθῆναι. Ἀλιανὸς ἢ ἰσοπέτ' Ἐρα-
θήκην γενέσθαι Θῶνιδι τὴν Ἑλένην πρὸς Μενέλαον,
ἀντιότ' ἢ εἰς Ἀιθίοπας, καὶ ὡς ἠράδην αὐτῆς ὁ Θῶ-
νις καὶ ὡς ἐξήλωσεν ἢ Πολυδάμα ἢ Πολύδαμνα

καθ' ἑτέρας καὶ ὡς ἐξίθετο τὴν Ἑλένην εἰς Θάρον
οἰκίῳ καὶ ζύλω' δῦσα καὶ βοτάνην ἐχθρῶν τοῖς
ἐκεῖ πολλοῖς ὄρεσιν ἢ φυτευθεῖσα καὶ βλαστήσασα
Ἑλένην ἐκλήθη. *Eustathius* ad h. l. pag. 164, 32.
ed. Basil.

Conjicio *Menelaum*, cum in *Ægypto* esset, ab hoc
Thonide rege hospitio fuisse excerptum, & pro more
usitato hospitalitatis ab eodem muneribus donatum, &
Helenam ab ejus uxore *Polydamna*. Legisse tamen
me apud *Ælianum* de animal. lib. IX. cap. 21. me-

C c

mini,

Ἄιγυπλίη, τῇ πλεῖστα φέρει ζείδωρος ἄρβρα
 φάρμακα, πολλὰ μὲν ἰσθλά μμιγμένα, πολλὰ δὲ λυγρά.

CLIV.

Τῆς [399] Ὀμήρου παρυσίας (ἐν Ἀιγύπτῳ) ἄλλα τὸ σημεῖα φέρουσι καὶ μάλι-
 λις τὴν τῆς Ἑλένης γενομένην παρὰ Μενελάῳ Τηλεμάχῳ φαρμακείαν, καὶ λήθη
 τῶν συμβεβηκότων κακῶν· τὸ γὰρ ἠπειθεὲς φάρμακον, ὃ λαβεῖν φησὶ ὁ ποιητὴς τῆς
 Ἑλένης ἐκ τῶν αἰγυπτίων Θηβῶν παρὰ τῆς Παλυμίνης τῆς Θῶνος γυναικὸς ἀκρι-
 βῶς ἐξηταχὸς φαίνεται.

CLV.

Ἐι [400] ἐνθυμηθεῖν [401] τὰ τοῦ Ὀμήρου ἔπη, ἐν οἷς Ὀμηρος [402] τὴν
 Ἑλένην φησὶ τὰ ἐξ Ἀιγύπτου φάρμακα οἰνοχοεῖν εἰς τὸν κρατῆρα, ὡς τὰ ἄχη τῆς
 ψυχῆς ἀποβρέχειτο· δοκῶ μοι τὴν Ἑλένην λόγους Ἀιγυπτίους ἐκμαθοῦσαν, [403]
 ἐπάδειν τοῖς ἀθύμοις ἐν τῷ κρατῆρι, ἰωμένην αὐτοὺς λόγῳ τε ἀναμιξ καὶ οἴνῳ. Ἐι-
 κὸς μὲν, εἶπεν Δάμις, εἶπερ εἰς Ἀιγυπτὸν τε ἦλθε, καὶ ὁμίλησε τῷ Πρωτεῖ, [404]
 ἢ ὡς Ὀμήρῳ δοκεῖ, Πολυδάμῃ ξυνεγένετο τῇ τοῦ Θῶνος. [405]

CLVI.

Φάρος [406] ἡ νῆσος πάλαι, λέγουσι δὲ Ἀιγύπτιοι, ὅσα μέλλω λέγειν, πεπλήρω-
 ται ὄφρων πολλῶν τε καὶ διαφόρων· ἐπεὶ δὲ ὁ Θῶνις ὁ τῶν Ἀιγυπτίων βασιλεὺς
 λαβὼν παρακαταθήκην τὴν Διὸς Ἑλένης, ἔδωκε δὲ αὐτὴν ἄρα ἄνω καὶ περὶ τὴν
 Ἀιγυπτὸν, καὶ περὶ τὴν Αἰθιοπίαν πλαιώμενος ὁ Μειέλεως, εἶτα ἠράσθη αὐτῆς ὁ
 Θῶνις, καὶ βίαν αὐτοῦ προσφέροντος τῇ Ἑλένῃ εἰς ὀμιλίαν ἀφροδίσιον, φησὶν ὁ λόγος
 δι-

mini, cum *Tbonis* Ægyptiorum rex custodiendam ac-
 cepisset *Helenam* à *Menelao*, per superiora Africae circa
 Ægyptum & Æthiopiā oberrante, inque ejus amo-
 rem incidisset, & vim illi inferre conaretur, famam
 esse, illam uxori *Tbonidis Polydamnae* rem omnem
 aperuisse. *Polydamnam* vero & metuentem, ne propter
 formam sibi aliquando præferretur *Helena*, & simul
 miseram, in Pharam, (quæ insula est diversis &
 multis serpentibus plena,) eam exposuisse, & dona-
 visse illi herbam, serpentibus illic abundantibus ad-
 versariam; cujus sensus, (ut seruet,) quamprimum

perceptus est à serpentibus, illi passim in terram sese
 abdiderunt. *Helena* vero herbam plantavit, quæ suo
 tempore semen serpentibus inimicum protulit. *Hele-*
*nium*que appellatur. Ea si vera sunt, dicemus *Home-*
rum, cum hæc intellexisset, potuisse fingere *Helena* à
Polydamna donata quoque alia fuisse pharmaca, eodem
 plane animo, quo herbam illam serpentelem. Quan-
 quam malim priori meae conjecturae adherere, cum
 rem tam memorandam de projecta in illam insulam
Helena alioqui non esset prætermittendus. *Sponda-*
κτι.

Ægyptia, quæ plurima producit fertilis terra

Pharmaca, plurima quidem salubria mixta, multa lethalia.

CLIV.

Quod *Homerus* in Ægyptum venerit, cum aliis argumentis tum pharmaco per *Helenam Telemacho* apud *Menelaum* ad inducendam exantlatorum oblivionem exhibito probant. *Nepenthes* enim pharmacum, (a moeroris vacuitate sic dictum) quod *Helenam* à *Polymneste* *Thonis* uxore acceptum ex *Thebis* Ægyptiis asportasse memorat, poëta diligenter exploratum habuisse videtur.

CLV.

Si *Homeri* carmina in memoriam mihi revocem, quibus medicamenta Ægyptia in cratere *Helenam* miscuisse is ait, ut animæ dolores dilueret; in eam devenio sententiam, *Helenam* Ægyptia institutam philosophia, mœstis hominibus crateris incantamentis medelam attulisse, dum eos sermonibus vino admistis sanaret. Verisimile hoc est, respondit *Damis*, maxime si in Ægyptum eam venisse, & cum *Proteo* esse versatam, vel sicut *Homero* placet, *Thonis* uxori *Polydamnae* familiarem fuisse constet.

CLVI.

Pharus insula olim (ut testantur Ægyptii) multis diversisque serpentibus plena erat. Et cum *Thonis* Ægyptiorum rex custodiendam accepisset *Helenam* *Jovis* filiam à *Menelao*, per superiora *Africæ* circa Ægyptum & Æthiopiam oberante, inque ejus amorem incidisset, & vim illi inferre conaretur, fama est illam

[399] *Diodorus Siculus* Bibliothecæ histor. lib. I. pag. 61.

[400] *Philostratus* de vita *Apollonii Tyanensis* lib. VII. cap. 22. pag. 302. ed. Lips.

[401] Editi ἐνδυμνείης, reclamante orationis contextu. *Olearius*.

[402] Locus est *Odyss.* δ'. v. 219 sqq.

[403] Sic λόγων κερτῆρες nostro lib. IV. 24. *Olearius*.

[404] Vide supra ad lib. IV. cap. 15. Simili autem modo ad hanc fabulam alludit *Philostratus* in epistola ad *Antonium* vitis *Sophistarum* præmissa. *Idem*.

[405] Θῶνθ' Ἰάκοιτις, ut est apud *Homerum* l. c. v. 228. non filia, ut interpretibus visum prioribus. *Idem*

[406] *Ælianus* in historia animal. lib. IX. cap. 21.

δείσασαν τὴν τοῦ Διὸς ταῦτα εἰπεῖν ἕκαστα πρὸς τὴν τοῦ Θώνιδος γαμετὴν, ἣ Πολυδάμνα ἐκαλεῖτο. Τὴν δὲ δείσασαν, μήποτε ἄρα ὑπερβάλῃται ἡ ξένη τῷ κάλλει αὐτὴν, ἅμα τε καὶ οἰκτεῖραςαν ὑπεκδέσθαι τὴν Ἑλένην εἰς Φάρον· πρῶτα δὲ καὶ τῶν ὄφρων τῶν ἐκεῖθεν ἐχθρὰν δοῦναι ἵσπεροῦν αἰσθήσειν λαβόντας τοὺς ὄφεις, εἶτα καταδύναι τὴν δὲ αὐτὴν καταφυτεῦσαι, καὶ χρένω ἀναθῆλαι, καὶ ἀφίεται σπέρμα ἐχθρὸν ὄφρσι. Καὶ μέντοι καὶ ἐν τῇ Φάρῳ θηρίον (forte φυτὸν) τοιοῦδε γενέσθαι, κληθῆναι δὲ τὴν πρῶταν ἐλένηον, λέγουσιν οἱ ταῦτα εἰδέναι δεινοί.

CLVII.

Περὶ ΠΤΟΛΕΜΑΙΔΟΣ τῆς Κυρηναίας.

Γράφει [407] γέ τοι περὶ τούτου (τοῦ κανόνος) καὶ Πτολεμαῖς, ἡ Κυρηναία, ἐν τῇ πυθαγορικῇ τῆς μουσικῆς στοιχεῖώσει ταῦτα. Ἡ οὖν κανονικὴ πραγματεία; κατὰ τινας μᾶλλον ἐστὶ καθόλου κατὰ τοὺς Πυθαγορικούς· ἦν γὰρ νῦν ἀρμονικὴν λέγομεν, ἐκεῖνοι κανονικὴν ὠνόμαζον. Ἀπὸ τίνος κανονικὴν αὐτὴν λέγομεν; οὐχ' ὡς ἔτιοι τομίζουσι, ἀπὸ τοῦ κανόνος ὀργάνου παρωνομασθεῖσαν· ἀλλ' ἀπὸ τῆς εὐθύτητος· ὡς διὰ ταύτης τῆς πραγματείας, τὸ ὀρθὸν τοῦ λόγου εὐρέντος, καὶ τὰ τοῦ ἡρμοσμένου παραπήγματα· Κανονικὴν γέ τοι καλοῦσι, καὶ τὴν ἐπὶ συρίγγων καὶ αὐλῶν καὶ τῶν ἄλλων, πραγματείαν. Καίτοι τούτων μὴ κανονικῶν ὄντων, ἀλλ' ἐπεὶ αὐτοῖς ὀλίγοι καὶ τὰ θεωρήματα ἐφαρμόζουσι, κανονικὰ καὶ ταῦτα προσαγορεύουσι. Μᾶλλον οὖν τὸ ὄργανον ἀπὸ τῆς κανονικῆς πραγματείας κανὼν ὠνομάσθη. Κανονικός δὲ ἐστὶ καθόλου ὁ ἀρμονικός, ὁ περὶ τοῦ ἡρμοσμένου ποιούμενος τοὺς λόγους. Διαφέρουσι δὲ Μουσικοὶ καὶ οἱ Κανονικοί. Μουσικοὶ μὲν γὰρ λέγονται, οἱ ἀπὸ τῶν αἰσθήσεων ὀρμώμενοι ἀρμονικοί. Κανονικοὶ δὲ, οἱ Πυθαγορικοί, οἱ ἀρμονικοί. Εἰσὶ δὲ ἐκάτεροι τῷ γένει μουσικοί· οἷς ἐπάγει κατ' ἐρώτησιν πάλιν καὶ ἀπόκρισιν. Ἡ κατὰ τὸν κανόνα θεωρία, ἐκ τίνων συγκεῖται; ἐκ τῶν παρὰ τοῖς μουσικοῖς ὑποτιθεμένων, καὶ ἐκ τῶν παρὰ τοῖς μαθηματικοῖς λαμβανομένων. Ἔστι δὲ τὰ παρὰ τοῖς μουσικοῖς ὑποτιθέμενα, ὅσα παρὰ τῶν αἰσθήσεων λαμβάνουσιν οἱ κανονικοί· οἷον, τὸ εἶναι τινα σύμφωνα καὶ διάφωνα διαστήματα· καὶ, τὸ εἶναι σύνθετον τὸ διὰ πασῶν, ἐκ τε τοῦ διὰ τεσσάρων καὶ τοῦ διὰ πέντε· καὶ τὸ εἶναι τόνον, τὴν δὲ ὑπεροχὴν τοῦ διὰ πέντε, παρὰ τὸ διὰ τεσσάρων, καὶ τὰ ὅμοια. Τὰ δὲ παρὰ τοῖς μαθηματικοῖς λαμβανόμενα,

ὅσα

[407] Porphyrius in Comment. in Ptolemei Harmonica Tom. III. Opp. Wallisi pag. 207.

lam uxori *Tbonidis Polydamnae* rem omnem aperuisse. *Polydamnam* vero & metuentem, ne propter formam sibi aliquando præferretur *Helena*, & simul miserantem, in Pharam eam exposuisse, & donavisse herbam serpentibus illic abundantibus aduersariam; cujus sensus (ut ferunt) quam primum perceptus est à serpentibus, illi passim in terram se abdiderunt. *Helena* vero herbam plantavit, quæ cum germinasset, suo tempore semen serpentibus inimicum protulit, & *Helenum*, ut harum rerum periti asserunt, appellata est, & in Pharo provenit.

CLVII.

De PTOLEMAIDE Cyrenæa.

Hæc utique de hoc scribit *Ptolemæis* Cyrenæa (in *Musices* institutione *Pythagorica*.) Quænam igitur est Canonica tractatio? Quæ est secundum aliquos, seu potius *Universim* secundum omnes *Pythagoricos*. Quam enim nunc *Harmonicam* dicimus, illi *Canonicam* nominabant. Unde eam *Canonicam* dicimus? Non, (ut quidem existimant,) ab instrumento, *Canone* dicto, denominatam, sed à rectitudine; quippe quod per hanc tractationem invenerit ratio rectitudinem, ipsaque concentus *parapegmata*. (*statoria*.) Quin & *Canonicam* vocant etiam eam tractationem, quæ est in *fistulis*, *tibiis*, aliisque. Quamvis enim ea *instrumenta* proprie *canonica* non sint; cum tamen & his nonnulli aptaverint *theoremata*, appellantur ab hæc *Canonica*. Adeoque hoc organon potius à *Canonica* tractatione nominatur *Canon*. *Canonicus* autem (*universim*) est *Harmonicus*, qui de concentu *Harmonico* verba facit. Differunt autem *Musici* & *Canonici*. *Musici* sunt, qui *Harmonici* à sensibus incitantur, *Canonici* sunt *Harmonici Pythagorici*. Utrique vero generali nomine sunt *Musici*. Quibus subjungit item, per interrogationem & responsionem; Ea quæ est secundum *Canonem* *Theoria*, ex quibusnam componitur? *Resp.* ex eis, quæ à *Musicis* supponuntur, & eis, quæ à *Mathematicis* desumuntur. Quæ à *Musicis* supponuntur, ea sunt quæ à sensibus sumunt *Canonici*; utpote, quod *diastemata* quædam sint *consona* & *dissona*; quodque *dia-pason* componitur ex *Dia-tessaron* & *Dia-pente*: quodque *tonus* est excessus ipsius *Dia-pente* supra *Dia-tessaron*, aliaque similia. Quæ autem à *Mathematicis* desumuntur, ea sunt, quæ *Canonici* pro-

ἴσα ἰδίως οἱ κατοικιοὶ τῷ λόγῳ θεωροῦσιν, ἐκ τῶν τῆς αἰσθήσεως ἀφορμῶν μόνον κινή-
θῆνες· οἷον, τὸ εἶναι ἐν ἀριθμῶν λόγοις τὰ διαστήματα· καὶ τὸ εἶναι ἐξ ἀριθμῶν συγ-
κρουστῶν τὸν φθόγγον, καὶ τὰ παραπλήσια. Τὰς ὑποθέσεις οὖν τῆς κατοικικῆς,
διορίσειεν ἂν τις ὑπάρχειν, τῆτε περὶ τὴν μουσικὴν ἐπιστήμη, καὶ τῆ περὶ τοὺς ἀριθ-
μοὺς καὶ τὴν γεωμετρίαν.

CLVIII.

Περὶ [408] τούτων (ἁρμονικῶν) γράφει ἡ Πτολεμαῖς ἐν τῇ εἰρημέτῃ ἐισαγωγῇ
ταῦτα. Πυθαγόρας καὶ οἱ διαδεξάμενοι βούλουται τὴν μὲν αἰσθῆσιν, ὡς ὁδηγὸν τοῦ
λόγου, ἐν ἀρχῇ παραλαμβάνειν, πρὸς τὸ οἰοῦναι ζώπυρά τινα παραδίδόναι αὐτοῖς·
τὸν δὲ λόγον, ἐκ τούτων ὀρμηθέντα καθ' ἑαυτὸν πραγματεύεσθαι, ἀποστάντα τῆς αἰ-
σθήσεως· ὅθεν καὶ τὸ σύστημα τὸ ὑπὸ τοῦ λόγου εὐρέθην, τῆς πραγματείας, μηδὲν
τι συνάδη τῇ αἰσθῆσει· οὐκ ἐπιτρέπονται ἀλλ' ἐπικαλοῦσι, λέγουσιν, τὴν μὲν αἰσθῆ-
σιν πλανᾶσθαι· τὸν δὲ λόγον εὐρηκέναι καθ' ἑαυτὸν τὸ ὀρθόν, καὶ ἀπελέγχειν τὴν
αἰσθῆσιν. Ἐναντίως δὲ τούτοις, ἐνίοι τῶν ἀπὸ Ἀριστοξένου μουσικῶν φέρονται· ὅσοι μὲν
κατὰ μὲν οἷον ἐννοία θεωρίαν ἔλαβον· ἀπὸ δὲ ὀργανικῆς ἕξεως προκόψαντες. Οὗτοι
γὰρ τὴν μὲν αἰσθῆσιν ὡς κυρίαν ἐθεάσαντο, τὸν δὲ λόγον ὡς παρεπόμενον, πρὸς μόνον
τὸ χρεῖαδες. Κατὰ δὲ τούτους εἰκότως οὐ πανταχῇ αἱ λογικαὶ ὑποθέσεις τοῦ κα-
τόικου, σύμφωνοι ταῖς αἰσθήσεσιν.

CLIX.

Περὶ [409] τούτων συντόμως μὲν καὶ ἡ Κυρηναία Πτολεμαῖς ἔγραψεν ἐν τῇ ἐισα-
γωγῇ· Ἐπὶ ἧλθε δὲ καὶ Δίδυμος ὁ μουσικὸς διὰ πλειόνων, ἐν τῷ περὶ τῆς διαφορᾶς
τῶν Ἀριστοξενίων τε καὶ Πυθαγορίων. Ἡμεῖς δὲ τὰ παρ' αμφοῖν ἀναγράφομεν, ὀλί-
γα τῆς λέξεως, συντομίας ἕνεκεν, παρακλινοῦντες. Γράφει δὲ ἡ μὲν Πτολεμαῖς τάδε.
Τῶν ἐν τῇ Μουσικῇ διαπρεψάντων, τίς ἡ διαφορά; οἱ μὲν γὰρ τὸν λόγον προέκριναν
αὐτόν. οἱ δὲ τὴν αἰσθῆσιν· οἱ δὲ τὸ συναμφοτέρον. Τὸν μὲν λόγον προέκριναν αὐ-
τόν, τῶν Πυθαγορίων ὅσοι μᾶλλον ἐφιλοίκησαν, πρὸς τοὺς μουσικοὺς, τελείως τὴν
αἰσθῆσιν ἐκβάλλειν· τὸν δὲ λόγον, ὡς αὐταρκες κριτήριον καθ' ἑαυτὸν, εἰσφέρειν.
Ἐλέγχοιται δὲ οὗτοι πάντως τι αἰσθητὸν παραλαμβάνοντες ἐν ἀρχῇ καὶ ἐπιλαιτα-
τόμιοι. Τὴν δὲ αἰσθῆσιν προέκριναν οἱ ὀργανικοί· οἷς ἡ οὐδαμῶς ἐννοία θεωρίας ἐγένε-

το,

prie ex ratione speculantur, sensuum solummodo occasionibus moti. Utpote quod Diastemata sunt in numerorum rationibus; quod numerorum collisione fit phthongus, atque his similia. Adeoque Canonices hypotheses definiverit quis esse, tum in ea, quæ est circa Musicam scientia, tum in ea, quæ est circa Numeros & Geometriam.

CLVIII.

De his *Ptolemæis* in dicta introductione hæc scribit. *Pythagoras* ejusque sequaces volunt, sensum esse quasi rationis antecessorem, initio quaedam accipere, quæ possint ipsis quasi incitabula præbere; Rationem vero, hinc incitatam per se ipsam operari, à sensu remotam. Adeoque, si tractationis systema à Ratione repertum, non sensui congruat; non retractant, sed inde appellant, dicentes, Sensum decipi; Rationemque invenisse per se id quod rectum est, sensumque redarguere. Contra vero feruntur aliqui, qui sunt ex *Aristoxeneis* Musici, qui quasi per observationem theoriam susceperunt, & organica praxi profecerunt; quippe hi sensum ut Principem spectarunt, rationem vero tanquam pedissequam, solummodo ad utilitatem. Secundum horum sententiam non protinus sensibus consentiunt Canonis Hypotheses rationales.

CLIX.

De his breviter scripsit *Cyrenæa Ptolemæis* in Introductione. Accessit & *Didymus* Musicus fusius in libro de differentia *Aristoxeniorum* & *Pythagoriorum*. Nos ex ambobus describemus aliqua locutionem brevitatis gratia parum mutant. *Ptolemæis* hæc scribit: Inter eos, qui in Musica excelluerunt, quænam est differentia? *Resp.* Nempe alii rationem ipsam prætulerunt, alii sensum, alii utrumque. Rationem ipsam prætulerunt *Pythagoriorum* illi, qui contra Musicos maxime contendunt, sensum plane ejiciendum esse; rationemque, ut criterium per se sufficiens, inducendam. Redarguuntur autem hi, qui sensibile omnino pro fundamento assumerunt & deseruntur. Sensum vero prætulerunt *Organici*, quibus aut plane nulla aut exigua est habita *Theoriæ* consideratio. Eorum

[409] *Porphyrius* l. c. pag. 209.

το, ἢ ἀσθενής. Τῶν δὲ τὸ συναμφοτέρων προκρινάντων, τίς ἡ διαφορά; Ὅτι μὲν ὁμοίως ἀμφοτέρω ἰσοδυναμοῦντα παρέλαβον, τὴν τε αἰσθησιν καὶ τὸν λόγον· οἱ δὲ τὸν ἕτερον προηγούμενον, τὸν δὲ ἕτερον ἐπέμεινον. Ὅμοίως μὲν ἀμφοτέρω Ἀρχύτας (γερονο προ Ἀριστοξένου) ὁ Ταραντῖνος, ὅτε γὰρ αἰσθητὸν δύναται συστῆναι καθ' αὐτὸ δίχα λόγου· ὅτε λόγος ἰσχυρότερός ἐστι παραστήσασθαι τι, μὴ τὰς ἀρχὰς λαβὼν παρὰ τῆς αἰσθήσεως· καὶ τὸ τέλος τοῦ θεωρήματος ὁμολογούμενον πάλιν τῇ αἰσθήσει ἀποδιδούς. Τί δὲ μᾶλλον βούλεται προηγῆσθαι τὴν αἰσθησιν τοῦ λόγου; Τῇ τάξει, οὐ τῇ δυνάμει. Ὅταν γὰρ, φησὶ, ταύτη τὸ αἰσθητὸν συνοφθῆ, (malim συναφθῆ,) ὅποιον ποτὲ ἐστὶ, τότε δεῖν ἡμᾶς καὶ τὸν λόγον προάγειν εἰς τὴν τούτῃ θεωρίαν. Τίνες τὸ συναμφοτέρον ὁμοίως; Πυθαγόρας καὶ οἱ διαδεξάμενοι. Βούλονται γὰρ αὐτοὶ τὴν μὲν αἰσθησιν, ὡς ὁδηγὸν τοῦ λόγου, ἐν ἀρχῇ παραλαμβάνειν· πρὸς τὸ διοικεῖν ζώπυρά τινα παραδίδεσθαι αὐτῷ· τὸν δὲ λόγον, ἐκ τούτων ὁρμηθέντα, καθ' ἑαυτὸν πραγματεύεσθαι, ἀποστῆναι τῆς αἰσθήσεως· ὅθεν, καὶ τὸ σύστημα, τὸ ὑπὸ ταῦν εὐρεθὲν τῆς πραγματείας μηκέτι συναδέει τῇ αἰσθήσει, οὐκ ἐπιστρέφονται, ἀλλ' ἐπευκαλοῦσιν, λέγοντες, τὴν μὲν αἰσθησιν πλανᾶσθαι, τὸν δὲ λόγον εὐρηκέναι τὸ (γερονο προ τὸν) ὀρθὸν καθ' ἑαυτὸν, καὶ ἀπελέγχειν τὴν αἰσθησιν. Τίνες ἐναντίως τούτοις; Ἐπισημασθέντες τῶν ἀπ' Ἀριστοξένου μουσικῶν· ὅσοι κατὰ μὲν τὴν ἔννοιαν θεωρίαν ἔλαβον· ἀπὸ δὲ ὀργανικῆς ἕξεως προκόψαντες. Οὗτοι γὰρ τὴν μὲν αἰσθησιν ὡς κυρίαν ἔθεσαν· τὸν δὲ λόγον ὡς περ ἐπόμενον εἰς μόνον τὸ χρεῖδες. Ταῦτα μὲν οὖν τὰ τῆς Κυρηναίας.

CLX.

Περὶ ΣΜΑΡΑΓΔΗΣ Καναβουτζέης.

Τῷ σοφοτάτῳ [410] καὶ λογιωτάτῳ Κύριῳ Θεοδοσίῳ τῷ Ζυγομαλαῷ
καὶ πρωτονοταρίῳ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας.

Γαλατᾶ,

1580. Ἰουνίου 15 ἐν Χηῶ.

Λογιώτατε [411] ἀθνήτα κύριε Θεοδοσίε, ἅγιε πρωτονοτάριε, βοηθὲ καὶ συνήγορε
τῶν

[410] Mart. Cruſius Turco-Græciæ lib. IV. num. 24. pag. 309 sq.

[411] Extra annotatum in autographo: ἀπὸ Χίῳ· εἰσι δὲ γράμματα ἰδιόχειρ. γυναικός. Ubi po-

nuntur verba: Θεοδοσίῳ καὶ ἐπιτεύῳ, ab eo loco ad finem usque nulla diæſis accentuum inscriptum habet, præterquam particula καὶ & καὶ εἰς. Is etiam totus locus cursim scriptus, ideoque mihi lectu difficilior fuit. Legi autem & converti, si non exæcte, at verosimiliter. Igno-

rum vero, qui utrumque prætulert, quænam est diversitas? *Resp.* Alii quidem utrumque pariter sumunt, sensum & rationem, ut æque valentes hac in re; Alii alterum ut. antecedentem, alterum ut consequentem. *Archytas* Tarentinus utrumque pariter sumit; neque enim sensibile per se constare potest absque ratione; neque magis valet ratio quicquam præstare non sumtis à sensu fundamentis; finemque (seu *perfectionem*) speculationis pro confesso, tribuit sensui. In quonam vero vult ille Sensum præcedere Rationi? *Resp.* ordine, non potestate. Cum enim, inquit, huic (*Sensui*) contingit quid sensibile, (quicquid demum sit,) tunc oportere nos Rationem item accommodare ad ejus speculationem. Quinam autem pariter utrumque præferunt? *Resp.* *Pythagoras* ejusque sequaces. Volunt enim illi, Sensum ut rationis ductorem (seu *antecessorem*) in principio assumere, ut ipsi administret quædam quasi incitabula. Rationem vero ab his incitatam per se ipsam operari à sensu abstrahentem. Adeoque licet hoc à ratione repertam operationis systema non item sensibus concinat, non tamen inde recedunt; sed appellando dicunt Sensum errare, Rationemque invenisse per se, quod rectum est, Sensumque redarguere. Quinam autem hisce contrariantur? *Resp.* Musicorum, qui sunt ab *Aristoxeni* partibus nonnulli; qui observatione theoriam nacti sunt; sed organica praxi processerunt. Nam hi sensum ut principem constituunt; rationem vero ut pedissequam, ad utilitatem tantummodo. Atque hæc sunt Cyrenææ.

CLX.

De SMARAGDA Canabutzena.

Sapienti & doctissimo Domino Theodosio Zygomatæ,

magnæ Ecclesiae Protonotario.

Galatam,

xv Junii c101cLxxx Chio.

Doctissime Domine Theodosi, Sancte Protonotarie, opitulato & Patrone hominum,

Ignoscendum, si aut hic aut alibi aliquod vulgare linguæ verbum minus recte converti, quia nullum Lexicon hujus linguæ exstat. Itaque explanationes vocabulorum è Constantinopoli & Venetiis & aliunde, atque ex ore Græcorum huc forte venien-

tium ἀπὸ τῶν ἑλλήνων corradere coactus sum; & ubi illa deficerent, conjecturas sequi. Si alium, qui ante me tale quid tentasset, haberem, magnas ei gratias egissem. *Crusius.*

τῶν ἀδικημάτων ἔστῃας, ὅτι ἐγὼ ἢ πτωχὴ Σμαράγδα, ὑπὸ τὴ συμβία Νικολάου Σγυροπούλου γὰ εὐρίσκομαι ἐδῶ, εἰς τοῦτον τὸν τόπον, ξένη καὶ μοναχὴ· ἢ ὅποια δὲν ἔχω ἄλλον τιτάν συγγεινῆ ἐδῶ παρὰ Ἰάκωβον Μαυρογορδάτον· ὁ ὅποιος εὐρίσκεται σήμερον εἰς τὴν Βλαχίαν· καὶ γὰ πειράζομαι πολλὰ ἀπὸ Κύριον Νικόλαον Κορσαῖον τὸν γαμπρὸν μου, περί τινος ὑποστατικοῦ· ὁ ποῦ ἤθελα ἀγοράσειν ἀπὸ αὐτὸν χρῆσι περασμένοι, μὲ χοντζέτιον τοῦ τότε καθῆ, εἰς τιμὴν, καθὼς ἐπολοῦντα τότε· διὰ τὸ ὅποιον ἐγίναν καὶ γράμματα πατριαρχικᾶ· τὰ ὅποια ἔγραψεν ἡ λογιότης σε εἰς βιβαίωσιν τῆς αὐτῆς πράξεως· μετὰ ὅποια ἐβοηθούμουν κατὰ τὸ δίκαιον ἕως τῆς καλῆ καὶ ὁ αὐτὸς κύριος Νικόλαος δὲν ἔλειπεν ὅτινα μὲ ἐνοχλεῖ πάντως· ἔχοντας βοήθον καὶ συνήγορον, τὸν πάπα Λαδᾶ· τοῦ ὁποίου τὰ κατορθώματα εἶναι πολλὰ φανερά· ὁ ὅποιος χωρὶς φόβον Θεοῦ δίδει καὶ ψευδῆ μαρτυρίαν, λέγοντας· ὅτι ἐγὼ ὁμολόγησα πρὸς αὐτὸν, καὶ εἰς πάπα κύριον Παυτόλεον Δρομοκαίτην· πῶς ἡ αὐτὴ πούλησις τοῦ ὑποστατικοῦ ἐγένετο τροπικῆ· [412] οἱ ὅποιοι ἔχονται αὐτοῦ· καὶ ὡς ἔμαθα βούλωνται γὰ μὲ ἀδικήσουν, τὴν πτωχὴν καὶ ξένη, διὰ φιλοπροσωπίαν· ἢ καὶ ἄλλο μέσοι, ὅπου δὲν λανθάνει τὴν αὐθεντίαν· διὰ τοῦτου δουλικῶς παρακαλῶ καὶ ικετεύω· γὰ μὴν ἀφῆσις το ψευδὸς, νανικισίη τὴν ἀληθία, ἢ ἀληθία εχε καθὼς τὴν ἐγνωρίσει ἢ αὐθεντία σου δια μεσου πολλοι καὶ καλον ἀνδροπον ἢ πρᾶσις ἐγενετο καθολικη καὶ τεληα κατὰ τὴν τιμὴν οπου ἐξίζα τότε τὰ ὑποστατικά· καὶ ἐγὼ ἢ πτωχὴ ἐπερεαζομαι καὶ ἐνοχλου με ἀδικος· διατι ἀνεβιν τὸρῆ ἢ τὴμι τὸν ὑποστατικον, καὶ ἀν αὐτι κερησ βουλιθουσι νανηπουσι· οτι κηουσαν ἀπ ἐμου πος ἢ αὐτι πούλησις ἐγενετο τροπικη· θελησι ἢ πὶ ψευματα· καθος καὶ ἢς κερὸν ἀν καμνιχρῖαν, θελου τὴτο παρασισι διαμεση τιμιον καὶ καλον ἀνδροπον· ἢ ὅποια ἢσαν παροντες, οταν ἢ αὐτη κερησμου ἐσιντηχαν περὶ τούτου, ος κριτε ἀδικοτατη· ἢ ὅποια ὄπονταν θελου, δεχοῦτε καὶ βλεπουσι ἢποθεσι, ος κριτε καὶ κληρικη καὶ ἀλοτες παλῆος μαρτηρες· [413] καθος δε λανθανουσι καὶ τὴν αὐθεντίαςου. Λιπον αὐθεντι βοηθισο μοι·

καὶ

[412] Τροπικῆ πούλησις posterius mihi à Gabriele Calona exprobat iure: ἢ γενομένη μετ' ἀσάτης, ἢ μὴ ἄλλοι γνώσι ἀληθῆς, πῶς, εἰν heimlicher Schleich. Cuius.

minum, qui injuria afficiuntur : cum res ita se habeat, ut ego paupercula Smaragda, a marito Nicolao Sguropulo relicta, verser hic, in hac insula peregrina & desolata: ita ut non habeam alium ullum hic propinquum, præter Iacobum Maurogardatum, qui hodie in Walachia versatur: & multum vexer à D. Nicolao Corefæo, sororio meo, propter quendam fundum: quem mihi de ipso præteritis annis emere placuit, permissu & literis ejus, qui tunc erat, Iudicis: atque eo pretio, quo tunc vendebantur bona: in quam rem quoque Patriarchicæ confectæ fuerunt literæ: quas Dominatio tua ejusdem contractus confirmandi causa scripsit: quibus etiam ego in possessione, sicut justum erat, hætenus confirmabar: etsi idem Dominus Nicolaus nihil prætermittebat, quo me usque vexaret: habens ejus rei socium & patronum, Sacerdotem Ladam: cujus egregia facta vulgo nota sunt; qui absque metu Dei perhibet falsum testimonium, dicens: me coram ipso, Sacerdote Domino Pantoleo Dromocaita confessam esse, illam fundi venditionem tanquam indulgentia quadam minus vere factam mutabilem esse: qui proficiscuntur istuc, & quomodo cognovi, volunt me injuria afficere, miseram & peregrinam, spe acceptationis personarum, aut alio etiam modo, qui Dominationem tuam haud latet: hæc cum ita sese habeant, ego humiliter rogo supplicoque, ne permittas mendacio, ut vincat veritatem. Veritas ita habet, quemadmodum eam cognovit Dominatio tua. Præsentibus multis & honestis hominibus venditio in univèrsam vera & seria facta est, precio, quanto tunc valebant fundi. Nunc ego misera per calumniam vexor injuste, tantum, quia precium possessionum jam crevit. Quod si isti Sacerdotes voluerint dicere, se audisse ex me, illum contractum esse dolosum & revocabilem, dicent falsum; sicut etiam in templo, si necesse sit, id demonstrabo, testimonio bonorum & honestorum hominum, qui præsentés erant, quando iidem sacerdotes mecum locuti sunt de hoc, ut judices injustissimi: qui quotiescunque volunt, accipiunt & respiciunt negotium, tanquam Judices & Clerici atque alteri testes iniqui veteres: sicuti non latent etiam Dominationem tuam. Proinde Domine adjuva me:

[413] Per veteres testes intelligo illos, qui castissimam Susannam opprimere voluerunt. *Idem.*

και τηρι ης το δικιον μου: οτι δεν εχο η πτοχι αυτου τιναν. Ο Ιακωβος και ληπη ης Βλαχίαν' ομος εκι, οπου η αφεντιασου μεσιτευγι και βοηθι ης το δικιον: δεν ινε χρια αλου τινος' ετζι σε παρακαλο δια τους ηκτιρμους του Θεου: οτινα εχον δικαιον γραμμα, ης βεβεσιν της δικαιοσινης' γελο της αυθεντιασου διατησορας δια μικρινεθιμισι εξι ματωιλαχια: και δεξου τα, ος μικρι σου αδελφισ: και πολλη χρονη της αυφενηιασου.

η ταποϊνη Σμαραγδα Καταβουτζενα.

CLXI.

Περὶ ΣΩΣΙΠΑΤΡΑΣ.

Ἐυσάθιος [414] ὁ τοσοῦτος Σωσιπάτρα συνώκησεν, ἢ τὸν ἄνδρα τὸν ἑαυτῆς δι' ὑπεροχὴν σοφίας εὐτελεῖ τινα καὶ μικρὸν ἀπέδειξε· περὶ ταύτης δὲ ἐν ἀνδρῶν σοφῶν καταλόγοις καὶ διὰ μακροτέρων ἐπιπέδῳ ἀρμόζει· τοσοῦτον κλέος τῆς γυναικὸς ἐξεφοίτησεν. Ἦν γὰρ ἐκ τῆς περὶ Ἐφεσον Ἀσίας, ὅσην Καύτρος ποταμὸς ἐπιῶν καὶ διαρρέων γῆν τὴν ἐπωνυμίαν ἀφ' ἑαυτοῦ τῷ πεδίῳ δίδωσι· πατέρων δὲ ἦν καὶ γένους ἰουδαίμοιός τε καὶ ὀλβίῳ· παιδίον δὲ ἔτι νήπιον ὄυσα ἅπαντα ἐποίει ὀλβιώτερα· τοσοῦτόν τι κάλλους καὶ αἰδοῦς τὴν ἡλικίαν κατέλαμπε. Καὶ ἡ μὲν εἰς πενταετῆ συνετέλει χρόνον. Ἐν δὲ τούτῳ πρεσβύται τινὲς δύο ἄμφω μὲν τὴν ἀκμὴν παρηλάτην· ὁ δὲ ἕτερος ἦν ἀφελικέτερος, πῆρας βαθείας ἔχοντες, καὶ δέρματα ἐπὶ τῶν ἰώτων ἐνημμένοι, πρὸς τι χωρίον συνωθοῦνται τῶν γοιέων τῆς Σωσιπάτρας, καὶ τὸν ἐπιτροπεύουσι συμπείθεσι· ῥαδίον δὲ ἦν αὐτοῖς τούτο ποιεῖν, ἀμπελίαν ἐπιμέλειαν αὐτοῖς πιστεῦσαι. Ὡς δὲ ὁ καρπὸς ἀπήνησεν παρὰ τὴν ἐλπίδα, καὶ ὁ δεσπότης παρῆν, καὶ τὸ παιδίον ἡ Σωσιπάτρα συμπάρῆν· τὸ μὲν θαῦμα ἄπειρον ἦν, καὶ πρὸς ὑπόνοιαν ἔφερε θειασμοῦ τινος· ὁ δὲ τοῦ χωρίου δεσπότης ὁμοτραπέζης αὐτοὺς ἐποίησατο, καὶ πολλῆς ἐπιμελείας ἤξις, τοῖς συγγειροῦσι τὸ χωρίον καταμεμφόμενος, ὅτι μὴ τὰ αὐτὰ πράττοιεν. Ὅτι δὲ πρεσβύται ξενίας τε ἐλληνικῆς καὶ τραπέζης τυχήτες, τοῦ παιδὸς τῆς Σωσιπάτρας τῷ τε περιττῶς καλῷ καὶ λαμυρῷ δηχθέντες καὶ ἀλόγιες, ἀλλ' ἡμεῖς γε, ἔφασαν, τὰ μὲν ἄλλα κρύφια καὶ ἀπόρρητα πρὸς ἑαυτοὺς ἔχομεν, καὶ ταύτησι τῆς ἐπαινεμένης ἐννοίας, ἔστι γέλωσ καὶ παίγιόν τι μετ' ὀλι-

[414] Euparisi in βίαις φιλοσόφων παρ. 57. ed. Commel.

me: & descende ad aequitatem causae meae: quoniam istuc neminem alium habeo mihi pauperi subvenientem. Iacobus enim peregre abest in Walachia. At tamen illic, ubi Dominatio tua mediatorem agit, & succurrit justitiae, non est opus alio patrono ullo. Sic igitur te hortor & oro per miserationes Dei, quia justam habeo syngrapham ad justitiae confirmationem. Mitto Dominationi tuae in praesenti aliquantulae mei recordationis gratia sex mantilia, quae boni consule, tanquam ab exigua tua sorore: multique anni sint Dominationi tuae.

Humilis Smaragda Canabutzena.

CLXI.

De SOSIPATRA.

Eustatbius tanti nominis vir *Sosipatram* conjugem duxit, quae praestanti doctrina tanto praeluxit marito, ut prae illa hujus gloria pene obsoleverit. De qua foemina res exigit, ut in doctorum virorum catalogo pluribus exponam; tantus nominis ejus splendor latissime dimanavit. Natale illi solum fuit in Asia circa Ephesum, ubi Cayster amnis regionem perlabens campis cognomen de se reliquit, genere locuplete & copioso, quae etiamnum infantula beare videbatur omnia, tantus formae ac pudoris nitor in ea relucebat. Jamque compleverat quinquennii tempus, quando senes duo, qui juventae robur ambo excefferant, quamvis alter aetate paulo major esset, manticis instructi, pelliti ambo, in praedium, quod parentibus *Sosipatrae* proprium erat, simul venere, villicoque persuadent, id quod factu proclive illis erat, ut curam vineae sibi committeret. Postquam proventus praeter spem extitisset copiosior, ad stuporem usque, ita ut suspicionem divinitatis & miraculi cujusdam injiceret, praedii dominus, qui forte cum *Sosipatra* aderat, senes mensae suae adhibet, honorifice ac liberaliter eos tractat, insimulans interim colonos & agriculturae socios, qui non eandem operam navarant. Senes postquam hospitio & mensa Graeci hominis fuerant humaniter excepti, eximia puellulae *Sosipatrae* forma ac venustate sauciati captique, caetera, inquirunt, occulta & secreta apud nos continemus, atque humanitatem istam laudatam quasi pro ridiculo habemus, & beneficia in nos cumulata

ὀλιγωρίας τῶν παρ' ἡμῖν πλεονεκτημάτων. Ἐἰ δέ τι βούλει σοι τῆς τραπέζης ταύτης καὶ τῶν ξένων δοθῆναι παρ' ἡμῶν οὐκ ἐν χρήμασι οὐδὲ ἐν ἐπικήροις καὶ διεφθαρμέναις χάρισιν· ἀλλ' ὅσον ὑπὲρ σέ τ' ἐστὶ καὶ τὸν σὸν βίον, δῶρον οὐρανόμηκες καὶ τῶν ἀστέρων ἐφικνούμενον, ἄφες παρ' ἡμῖν τὴν Σωσιπάτραν ταύτην τροφεῦσι καὶ πατράσιν ἀληθευτέροις· καὶ εἰς γε πέμπτον ἔτος μηδενὸς περὶ τῆ παιδίσκη φοβηθῆς μὴ θάνατον, ἀλλ' ἡσυχος ἔσο καὶ ἔμπειδος. Μελέτω δέ σοι μὴ πατῆσαι τὸ χωρίον μέχρις ἂν τὸ πέμπτον ἔτος, περιτελλομένων τῶν ἡλιακῶν κύκλων, ἐξίκηται. Καὶ πλοῦτος τέ σοι αὐτόματος ἀπὸ τοῦ χωρίου φύσεται καὶ ἀναθηλήσει· καὶ ἡ θυγάτηρ οὐ κατὰ γυναιῖκα καὶ ἄνθρωπον ἐστὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὑπολήψῃ τι περὶ τῆς παιδίσκης πλείον. Ἐἰ μὲν οὖν ἀγαθὸν ἔχεις θυμὸν, ὑπτίαις χερσὶ δέξαι τὰ λεγόμενα· εἰ δέ τινος ὑπονοίας ἀνακινῆς, οὐδὲν ἡμῖν εἴρηται. Πρὸς ταῦτα τὴν γλῶτταν ἰδακῶν καὶ σπλήξας ὁ πατήρ, τὸ παιδίον ἐγχειρίζει καὶ παραδίδωσι· καὶ τὸν οἰκονόμον μετακαλέσας, χορήγει, πρὸς αὐτὸν εἶπεν, ὅσα εἰ πρεσβύται βούλοινται, καὶ πολυπραγμόνι μηδέν. Ταῦτα δὲ εἶπεν, ὅπως δὲ ἕως ὑπέφαινον, ἐξῆι καθάπερ Φεύγων καὶ τὴν θυγατέρα καὶ τὸ χωρίον· οἱ δὲ παραλαβόντες τὸ παιδίον, εἴτε ἦρωες, εἴτε δαίμονες, εἴ τι θειότερον ἦσαν γένος, τίσι μὲν συνετέλει αὐτὴν μυστηρίοις, ἐγίνωσκεν οὐδὲ εἰς, καὶ πρὸς τι τὴν παῖδα ἐξεθείαζον, ἀφανὲς ἦν καὶ τοῖς πάνυ βουλομένοις εἰδέναι. Ὁ δὲ χρόνος ἤδη προσήει, καὶ τὰ τε ἄλλα πάντα συνέτριχε προσόδων περὶ τοῦ χωρίου. Καὶ ὁ πατήρ τῆς παιδὸς παρῆν εἰς τὸν ἀγρόν· καὶ ὅτε τὸ μέγεθος ἐπέγινε τῆς παιδός· τότε κάλλος ἑτεροῖον αὐτὸ κατεφαίνετο. Τὸν δὲ πατέρα σχεδόν τι καὶ ἠγίοει· ὁ δὲ καὶ προσεκύνησεν αὐτήν· οὕτως ἄλλην τινὰ ὄραν ἔδοξεν. Ὡς δὲ οἱ τε διδάσκαλοι παρῆσαν, καὶ ἡ τράπεζα προέκυετο, οἱ μὲν ἔφασαν· ἐρώτα ὅ, τι βούλει τὴν παρθένον· ἡ δὲ ὑπέλαβεν, ἀλλὰ ἐρώτησόν γε, πάτερ, τί σοι πέπραχται κατὰ τὴν ὁδόν· τοῦ δὲ εἰπεῖν ἐπιτρέψαντος, διὰ δὲ εὐδαιμονίαν ἐπὶ τετρακύκλῳ ὀχήματος ἐφέρετο· συμβαίνει δὲ πολλὰ ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ὀχήμασι πάθη. Πάντα οὕτως ἀπήγγειλε, φωνιάς τε καὶ ἀπειλὰς καὶ φόβους, ὥσπερ αὐτὴν συνηιοχοῦσαν, καὶ εἰς τόσονδε προήει θαύματος ὁ πατήρ, ὥστε οὐκ ἐθαύμαζεν, ἀλλὰ κατεπλήσσειτο, καὶ θεὸν εἶναι τὴν παῖδα ἐπέπειστο. Προςπεσὼν δὲ τοῖς ἀδράσι, ἰκέτευεν εἰπεῖν, οἵτινες εἶεν· οἱ δὲ μόλις καὶ βραδείως (δόξαν δὲ ἴσως οὕτω καὶ θεῶ) παρέφηναν εἶναι τῆς χαλδαϊκῆς κλημένης σοφίας οὐκ ἀμήητοι· καὶ τοῦτο δι' αἰνίγμα-

penſi non facimus, at ſi menſae iſtius & munerum vicem à nobis tibi reponi, non pecuniariam aut interituram ac caducam gratiam reddi cupis, donumque coeleſte & cujus fama ad ſidera uſque pertinet, in te ac ſubſtantiam tuam vis conferri, permitte nobis iſtam *Sofipatram* alumnais & veris patribus futuris in quintum uſque annum; neque de puellae morte ſis ſollicitus quidquam, quin te animo liquido eſſe ac firmo jubemus, neque cures pede calcare agrum, donec conſecto ſolis curriculo quintus annus circumactus fuerit, opesque tibi è fundo cumulate ultro ſe effundent ac veluti pullulabunt; & filia non foemineum modo, aut quale reliquorum mortalium eſt, ingenium prae ſe feret, imo longe majora de puella opinabere. Si igitur bonum habes animum, obviis manibus arripe, quae diximus; at ſi ſuſpicioni locum das, nihil a nobis dictum puta. Ad haec pater linguam comprimens & percuſus pavore, filiolum illis in manus tradit: vocatoque ad ſe villico mandat benigne ſenibus praestari, quicquid vellent, neque curioſe rerum ſatagere. Quibus imperatis ante lucis exortum, vel indicto ſibi ipſi exilio filiam ac fundum deſerit. At illi ſive heroes, ſive genii, ſive diviniſſimae naturae, quibus acceptam ad ſe virginem myſteriiſ imbuerint, ſcit nemo, quibus initiamentis, quave religione obſtrinxerint; nullus quantumvis cognoscendi avidus compertum cognitumve habuit. Jam praefinitum tempus aderat, quo ſimul reddenda erat univerſorum ex agro proventuum ratio, quum pater virginis praedium reſiſſet, nec obſervato ſtaturae incremento formam immutatam videre ſe putabat. Neque multum adeo aberat, quin patrem non agnoſceret filia; quam tamen venerabundus ſalutavit, alienam ſe contueri ratus. Appoſita menſa magiſtri ejus praesentes monuerunt patrem, ut virginem quicquid tandem vellet percunctaretur; tum illa ſubjiciens, ſciſcitare, inquit, mi pater, quid toto tibi itinere acciderit? Quum ille filiae dicendi poteſtatem permiſiſſet, (ſolebat autem quadrigis vehi ob rem domi lautam, variique occurrunt in ejuſmodi vehiculis caſus,) tam ſcite eventa omnia declaravit & recensuit, non dicta modo, ſed & comminationes & terrores, quaſi una in curru aſſediſſet; eoque admirationis adductus fuit pater, ut obſtupuerit primo adſpectu, filiam deam eſſe perſuaſus. Itaque accidens ad pedes, obſecrat viros, ut ederent, quinam eſſent. Illi cunctabundi aegre poſt aliquam moram,

(for-

τος καὶ κάτω νεύοντες. Ὡς δὲ ὁ τῆς Σωσιπάτρας πατὴρ προσπεσὼν τοῖς γόνασιν ἰκέτευε, δεσπότης εἶναι τοῦ χωρὶς παρακαλῶν, καὶ τὴν παῖδα ἔχειν ὑφ' ἑαυτοῖς, καὶ μυῖν εἰς τὸ τελεώτερον· οἱ μὲν ἐπινύσαντες, ὅτι οὕτω ποιήσῃσιν, οὐκέτι ἐφθέγγξαντο· ὁ δὲ ὥσπερ ἔχων ὑπόσχεσίν τινα ἢ χρησμὸν, ἐθάρσει καθ' ἑαυτὸν, καὶ πρὸς τὸ χρῆμα ἠπόρει, καὶ ὑπερεπήνει γὰρ τὸν Ὅμηρον κατὰ ψυχὴν, ὡς ὑπερφυῖς τι χρῆμα καὶ δαιμόνιον τοῦτο ἀνυμνήσαντα·

Καὶ τε θεοὶ ξείνοιςιν εἰκότες ἀλλοδαποῖσι
 Παντοῖοι τελέθοντες ἐπιστροφῶσι πόλῃσιν.

Καὶ γὰρ αὐτὸς ᾤετο ξένοις μὲν ἀνδράσι, θεοῖς δὲ συντετυχηκῆναι. Καὶ ὁ μὲν τοῦ πράγματος ἐπιμπλάμενος ὑπὸ κατείχεται· οἱ δὲ ἀποχωρήσαντες τοῦ δείπνου, καὶ τὴν παῖδα παραλαβόντες, τὴν δὲ φολὴν τῆς ἐσθῆτος ἐν ἣ τετέλεστο μάλα φιλοφρόνως αὐτῇ καὶ συνεσπιδασμένως παρέδουσαν, καὶ ἄλλα τινὰ προσθέντες ὄργανα· καὶ τὴν κοιτίδα τῆς Σωσιπάτρας κατασημῆσθαι κελεύσαντες, καὶ προεμβάλλοντές τινα βιβλία. Καὶ ἡ μὲν ὑπερεγάννυτο τοὺς ἀνδράς τοῦ πατρὸς οὐκ ἔλαττον. Ὡς δὲ ἔως ὑπέβαινε, καὶ ἀνεώγνυτο θυραὶ, καὶ πρὸς ἔργα ἐχώρην ἄνθρωποι, κακῆνοι τοῖς ἄλλοις συνεξέβησαν κατὰ τὸ εἶωθός. Ἡ μὲν παῖς παρὰ τὸν πατέρα ἔδραμεν εὐαγγέλια φέρουσα· καὶ τὴν κοιτίδα τις θεραπευτῆρων ἐκόμιζεν. Ὁ δὲ πλοῦτον τε ὅτι εἶχε ἐς τὸ παρατυχόν, καὶ παρὰ τῶν οἰκοδόμων ὅσον ἦν ἀναγκαῖον αὐτῆς αἰτήσας, μετεκάλει τοὺς ἀνδράς· οἱ δὲ ἐφάνησαν οὐδαμοῦ. Καὶ πρὸς τὴν Σωσιπάτραν εἶπε· τί δὴ τούτῳ ἐστὶν ὦ τέκνον; ἡ δὲ ἐπισχυῖσα μικρὸν, ἀλλὰ νῦν γὰρ ἐφῆ συνορῶ τὸ λεχθέν. ὡς δὲ ταῦτα ἐμοὶ δακρύοις ἐνεχείριζον, σκόπει, ἔφασαν, ὦ τέκνον, ἡμεῖς γὰρ ἐπὶ τὸν ἐσπέριον ὠκεανὸν ἐνεχθέντες, αὐτίκα ἐπανήξομεν. Τοῦτο συμφανέστατα δαίμονας εἶναι τοὺς φανέντας ἀπήλεγξε. Καὶ οἱ μὲν ἀπίοις ᾤχοντο ὅποιδῆποτε καὶ ἀπῆσαν. Ὁ δὲ πατὴρ τὴν παῖδα παραλαβὼν τεθειασμένην καὶ σωφρόνως ἐνθουσιῶσαν, συνεχώρει τε ζῆν ὅπως βούλεται, καὶ περιειργάζετο τῶν κατ' ἐκείνην οὐδέν, πλὴν ὅσα γὰρ πρὸς τὴν σιωπὴν αὐτῆς ἐδυσχέραιεν. Ἡ δὲ προσιοῦσα εἰς μέτρον ἀκ-

μῆς,

(forian etiam, quod Deo ita visum fuerit,) se Chaldaicae sectae non alienos esse prodiderunt, idque velut per aenigma ac demisso vultu. Tum vero advolutus genibus, suppliciter precatur, ut velint prædii esse domini, filiamque sub imperio habeant, deisque initiatam plenius erudiant; quod se facturos illi nutu significarunt, nullum amplius verbum prolocuti. At ille veluti certus promissi, aut oraculo instructus, animo erat confirmato, quid tamen rei esset ignarus, atque intra se *Homerum* summis laudibus ferebat, qui rem istam admirandam atque inauditam jam olim decantasset:

*In varias species vertuntur numina, & urbes
Collustrant, alienigenum simulacra virorum.*

Arbitratur enim se in Deos humanam speciem repræsentantes incidisse. Itaque gaudio delibutus arctiore somno oppressus fuit. Illi à cœna digressi virginem secum abducunt, & amictum in quo sacris studiisque initiata fuerat, benigne accurateque in manus illi tradunt, additis nonnullis aliis instrumentis ac libris, & arculam, in qua asservarentur omnia, Sosipatræ ut obsignet, mandant. Porro ipsa non inferiore amore viros illos complectebatur, quam suum genitorem. Jam illuxerat, foresque domuum referabantur, & ad operas suas mortales exhibant, quando etiam illi more consueto egressi fuere. Virgo ad patrem accurrit, lætum illi nuntium allatura, ministrorum uno arculam gerente. Pater ubi divitias, quibus affluente sorte fuerat ditatus, recensuisset; & à villicis rerum necessariarum rationem depoposcisset, viros accersi jubet; at illi nusquam comparuere. Tum conversus ad Sosipatram: Quid hoc rei est filia? illa paululum conticescens, nunc inquit, demum intelligo, quod ab ipsis dictum in digressu fuit; siquidem ubi eum lacrymis ista mihi in manum dedere, jusserunt ea perlustrare me; nam ad occidentis ultimum sinum sibi profectionem esse, mox reversuris. Id quod manifeste loquitur eos esse genios, atque ita quocunque tandem abiere, à me discesserunt. Pater filiam sibi associans initiatam divinoque moderate afflatam numine, ad suum arbitrium vivere permisit, minime curiosus aut satagens ejus rerum, nisi quod taciturnitate ipsius nonnihil offenderetur. Ipsa jam florentis ætatis limen ingressa, nullisque aliis usa magistris, non poëta-

μῆς, διδασκάλων τε ἄλλων οὐ τυχούσα, τά τε τῶν ποιητῶν βιβλία διὰ στόματος ἔιχε, καὶ φιλοσόφων καὶ ῥητέρων· καὶ ὅσα γε τοῖς πεπονηκόσι καὶ τεταλαιπορημένοις μόλις ὑπῆρχε καὶ ἀμυδρῶς εἰδέναι, ταῦτα ἐκείνη μετ' ὀλιγορίας ἔφραζε, εὐκόλως καὶ ἀλύπως εἰς τὸ σαφές ἐπιτρέχουσα, ἔδοξε γοῦν αὐτῇ καὶ ἀνδρὶ συνελθεῖν· καὶ ἀναμφίλεκτον ἦν, ὅτι ἐξ ἀπάντων ἀνδρῶν μόνος Ἐυσάθιος ἄξιός ἦν τοῦ γάμου. Ἡ δὲ πρὸς Ἐυσάθιον καὶ τοὺς παρόντας εἰποῦσα, ἀλλ' ἄκχε μὲν Ἐυσάθιε· συμμαρτυρούνην δὲ οἱ παρόντες· παῖδας μὲν ὑπὸ σοι τέξομαι τρεῖς. Πάντες δὲ τὸ ἀνδρώπιον δοκοῦν ἀγαθὸν ἀτυχήσασιν· πρὸς τὸ θεῖον δὲ οὐδὲ εἰς. Καὶ σὺ δὲ προαπολείψεις ἐμὲ, καλὴν μεταλαχὼν λῆξιν καὶ πρέψωσαν· ἐγὼ δὲ ἴσως κρείσσονα. Σοὶ μὲν γὰρ περὶ σελήνην ἢ χορεία, καὶ οὐκέτι λατρεύσεις καὶ φιλοσοφήσεις τὸ πέμπλον· οὕτω γὰρ μοί φησι τὸ σὸν εἶδωλον. Ἀλλὰ καὶ τὸν ὑπὸ σελήνην παρελεύσῃ τόπον σὸν ἀγαθῇ καὶ εὐηθίᾳ Φορᾶ· Ἐγὼ δὲ καὶ ἐβηλόμην μὲν εἰπεῖν τὰ κατ' ἐμαυτήν· εἶτα ἐπισκοπήσασα τῷ λόγῳ βραχύν τινα χρόνον· ἀλλ' ὁ ἐμὸς ἀνεφθέγγετο θεὸς με κωλύει. Ταῦτα εἰποῦσα, μοῖραι γὰρ οὕτως ἔνευσιν, τῷ τε Ἐυσθαδίῳ συνῆλθε· καὶ τὰ λεχθέντα οὐδὲν διέφερε τῶν ἀκινήτων μαντείων, οὕτω πραιταχόσι ἐγένετο, καὶ ἀπέβη καθάπερ γεγεννημένα. Προσιτορῆσαι δὲ τοῖς γεγεννημένοις τάδε ἀναγκαίως εἶη. Σωσιπάτρα μετὰ τὴν ἀποχώρησιν Ἐυσθαθίου πρὸς τὰ αὐτῆς ἐπαυελθεῖσα κτήματα περὶ τὴν Ἀσίαν καὶ τὸ πάλαιον Πέργαμον διέτριβε· καὶ ὁ μέγας Ἀιδεσίος θεραπεύων αὐτὴν ἠγάπα, καὶ τοὺς παῖδας ἐξεπαίδευε, καὶ ἀπλεκάθητο αὐτοῖς φιλοσοφοῦσα κατὰ τὴν ἑαυτῆς οἰκίαν ἢ Σωσιπάτρα. Καὶ μετὰ τὴν Ἀιδεσίου συνουσίαν παρ' ἐκείνην φοιτῶντες, οὐκ ἔστιν ὅστις τὴν μὲν ἐν λόγοις ἀκρίβειαν Ἀιδεσίου περιηγάπα καὶ συιεδαύμαζε· τὸν δὲ τῆς γυναικὸς ἐνθουσιασμὸν προσεκύνει καὶ ἐσεβάζετο. Φιλομήτωρ γοῦν τις αὐτῆς ἀνεψιὸς ὦν, τοῦτε κάλλους ἠτήθηδεις καὶ τῶν λόγων, εἰς ἔρωτα ἀρίκετο· καὶ τὴν γυναῖκα εἰδὼς θειοτέραν, ἔρως δὲ καὶ συνηγάγκαζε καὶ κατεβιάζετο. Καὶ ὁ μὲν ἀμφὶ ταῦτα ἦν πολὺς καὶ ἡ γυνὴ συνησθάνετο τῆς πείρας. Καὶ πρὸς τὸν Μάξιμον· οὗτος δὲ ἀνὰ τὰ πρῶτα τῆς ὀμιλίας ἐφέρετο τῆς Ἀιδεσίου, καὶ οὐδὲ συγγενείας κεχώριστο·

ἀλλὰ

rum modo sed & philosophorum atque oratorum scripta in ore habebat, & quæ ceteri difficulter atque obscure poterant percipere, neque nisi cum magno molimine & ingeniorum tormento, hæc illa otiose citra laborem explicabat, prompteque declarabat. Decevit itaque marito se conjungere; eratque extra controversiam solum ex omnibus Eustathium eo matrimonio dignum videri. Illum itaque ac præsentem hunc in modum allocuta est: Audi me, Eustathi, vosque qui adestis, mihi testes esse volo, me ternos ex te liberos parituram, qui in fortuitis quæ habentur inter mortales bonis omnes infeliciter acturi sunt; Deo autem resistere & repugnare nemo potest. At tu præclaram teque non indignam sedem ante me occupabis, nec inferiorem fortassis & ego nanciscar. Nam tibi ad lunarem globum secessus fato debetur, nec a quinto anno diutius divino cultui operaberis aut etiam philolophabere; id enim loquitur mihi tua effigies, imo sublunarem orbem supercendes facili & moderato motu. De meis vero rebus plura essem dictura, nisi meus me prohiberet genius. Quæ verba priusquam finiret, aliquanto tempore sermonem suspenderat; dein è vestigio in manum Eustathio convenit, ita namque fatalibus Deabus placitum fuit. Neque discreparunt quidquam ejus verba ab immutabili oraculorum sorte: subsecutus enim est eventus non alius, quam si antea facta fuissent. Illud eventis insuper adjiciendum necessario fuerit, quod *Sosipatra* à mariti morte ad hæredium suum regressa, apud Pergamum vetus in Asia minore confederit; quodque eam magnopere coluerit, & benevolentia profecutus fuerit magnus ille *Ædesius*, qui etiam proles ejus instituit, quamvis & ipsa domi suæ in philosophiæ præceptis easdem erudierit. Postquam vero *Ædesius* ea familiariter uti coepit, nemo omnium, qui domum illam frequentabant, *Ædesii* accuratum in differendo cultum fastumque amare aut admirari potuit; cuncti vero mulieris divinum fervorem exosculabantur atque obstupescabant. Porro *Philometor* quidam *Sosipatræ* consobrinus formæ venustate & facundia captus, in amorem ejus incidit, divinius præ cæteris mulieris ingenium contemplatus, ardebatque & plane deperibat amore, totus in hoc; quin & ipsa eandem flammam intus conceperat. Itaque *Maximum*, (qui præcipue familiaris cum *Ædesio* domesticam consuetudinem conjunxerat, à cognatione illius non alienus,) adit, & ad eum conversa, adverte, inquit, animum,

ἀλλὰ κατάμαθέ γε, ὦ Μάξιμε, ἵνα μὴ πράγματα ἐγὼ ἔχω, τί τὸ περὶ ἐμὲ πάθος ἐστὶ. Τοῦ δὲ ὑπολαβόντος, τί γάρ ἐστι τὸ πάθος; ἀν μὲν γὰρ ἢ Φιλομήτωρ; ἔφη πρὸς αὐτόν· Φιλομήτωρ γέ ἐστι, καὶ διαφέρει τῶν πολλῶν ὑμῶν οὐδεὶν· ἀν δὲ ἀποχωροῦντα θεάσωμαι, δάκνεται μὲ καὶ γρίφεται πως πρὸς τὴν ἔξοδον ἔνδον ἢ καρδία. Ἄλλ' ὅπως ἀθλήσης περὶ ἐμοὶ καὶ θεοφιλὲς ἐπιδείξει τι προσέθηκε. Καὶ ὁ μὲν Μάξιμος ἐξῆι τοιαῦτα ἀκηχοῦς, ὑπέρογκος ὢν, ὡς ἀν ἤδη τοῖς θεοῖς ὀμιλῶν, ὅτι ὑπὸ τοσαύτης γυναικὸς τοσαῦτα ἐπεπίστευτο· Φιλομήτωρ δὲ τοῖς προστεθεισὶν ἐπέκειτο· Μάξιμος δὲ τε ἐπέκειτο, διὰ σοφίας μὲν θυτικῆς καταμαθῶν, ὅ τι κέχρηται βιαιοτέρῳ καὶ δυνατωτέρῳ καταλύσας τὸ ἔλαττον. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα συνέλεξας ὁ Μάξιμος, ἔδραμε παρὰ τὴν Σωσιπάτραν, καὶ παραφυλάττειν ἤξιε μάλα ἀκριβῶς, εἰ τὸ αὐτὸ τοῦ λοιποῦ πείσεται· ἢ δὲ οὐκίτι πάσχειν ἔφη· καὶ τὴν γε εὐχὴν ἀπήγγειλε τῷ Μαξίμῳ, καὶ τὴν ἅπασαν πράξιν· καὶ τὴν γε ὥραν προσέθηκεν, ὡς περ συμπαροῦσα, καθ' ἣν ταῦτα ἐπραττειν, καὶ τὰ φανέντα ἀνεκάλυψε σημεῖα. Τοῦ δὲ πεισόντος ἐπὶ τὴν γῆν ἀχανοῦς, καὶ θεῶν ἀνίγκρυσ εἶναι τὴν Σωσιπάτραν ὀμολογοῦντος· αἰετῶ φησὶν ὦ τέκνον, θεοὶ σε φιλοῦσιν, εἰάν σὺ πρὸς ἐκείνους βλέπῃς, καὶ μὴ ῥεπῃς ἐπὶ τὰ γήϊνα καὶ ἐπίκηρα χεῖματα. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα ἀκούσας, ἐξῆι μεγαλαυχότερος γεγοιῶς· καὶ τῆς κατὰ τὴν γυναικῆ θεϊότητος δὲ ἀσφαλῶς πεπειραμένος. Ὁ δὲ Φιλομήτωρ φαιδρὸς ἀπήντα περὶ θύρας αὐτῶν μετὰ πολλῶν ἐταίρων εἰσιῶν. Ὁ δὲ πόρρωθεν, μέγα φθειγξάμιος εἶπεν ὁ Μάξιμος· Τοὺς θεοὺς σοὶ Φιλομήτωρ εἶπεν ἐταῖρε παῦσαι μάτην κατακαίω τὰ ξύλα, συνωρακῶς τι τοιοῦτον ἴσως αὐτῷ περὶ ἀκακουργῶν ἐπραττε· καὶ ὁ μὲν τὸν Μάξιμον ὑπερευλαβηθεὶς, θεὸν ᾤθη, καὶ τῆς ἐπιβηλῆς ἐπαύσατο, καταγέλασας τῆς προθέσεως ὅ, τι καὶ ἐνεχείρισεν· Ἡ δὲ Σωσιπάτρα γησιῶς καὶ διαφέροντως ἰώρα τοῦ λοιποῦ τὸν Φιλομήτορα, θαυμάζουσα αὐτόν, ὅτι αὐτὴν ἐθαύμασει· Ποτέ γοῦν συνεληλυθότων ἀπάντων παρ' αὐτῆς, Φιλομήτωρ δὲ οὐ παρῆν, ἀλλ' ἐν ἀγρῷ διέτριβεν· Ἡ μὲν πρόθεσις ἦν καὶ τὸ ζήτημα περὶ ψυχῆς. Πολλῶν δὲ κινημένων λόγων, ὡς ἤρξατο Σωσιπάτρα λέγειν κατὰ μικρὸν, ταῖς ἀποδείξεσι διαλύουσα τὰ προβαλλόμενα· εἶτα εἰς τὸν περὶ καθόλου ψυχῆς καὶ τί τὸ καλαζόμενον

καὶ

qui me morbus affligat, ne qua molestia afficiar. Illo sciscitante, quid morbi esset? subjecit, quid si *Philometor* sit? certe is ipse est, neque vel tantillum à vobis plerisque discrepat, vobis aliis similis; verum ubi discedentem conspicio, tam mihi cor uritur atque commovetur, si quando à me egreditur; videndum tamen tibi est, ut de me labores, pietatisque officium præstes. His auditis *Maximus* fastu turgidus, quasi Deorum colloquio non indignus habitus, cui res tanta ab ejusmodi sæmina esset credita, secedit. Interim *Philometor* institutum urget; *Maximus* vero instat per aruspicinam è pecudum fibris cognoscere, cuinam fato destinata deberetur, efficace atque potente usus scientia in re pusilli momenti. Perpetrato itaque sacrificio accurrit ad *Sosipatram*, jubetque diligenter observare, num de cetero simili morbo implicaretur; negat illa se isti malo amplius esse obnoxiam, simulque detegit *Maximo*, quas adhibuerit preces, quid egerit omnino, adjungit & tempus atque horam, qua actitata fuerint omnia, tanquam si fuisset præsens, insuper & prodigia, quæ se illi ostenderant, aperit. Tum ille pronus atque attonitus in terram procumbit, Dæque nomine haud dubie dignam mulierem esse profitetur. At illa erige, inquit, te in pedes, Dii te sospitant, siquidem eos respicias, neque fluxis istis & terrenis caducisque opibus apponas. Quibus auditis, magis etiam inflammatus animo, domo erupit, ut qui jam certum muliebris divinitatis periculum fecisset. Accidit autem, ut *Philometor* alacer sodalium coetu comitatus ad fores ædium obvium habuerit *Maximum*, qui magna voce eminus acclamans: Cave, inquit, sodalis Deos laceßere, & in cassum lignis adolere desine: conscius forsitan veneficii, in quo malitiose ille versabatur. Itaque religione tactus, Deique vocem audire ratus, à pravo consilio destitit, irridens damnansque, quod aggressus fuerat propositum. Ab eo tempore *Sosipatra* singulari minimeque fucato amore *Philometorem* complexa in oculis ferebat, illius accensa studio, qui ipsam tantopere adamasset. Quodam tempore coacto universo familiarium coetu, cum solus abesset *Philometor* divinæ rei operatus, disceptatio & quæstio exorta est de anima, in qua post varia argumenta ultro citroque jactata *Sosipatra*, ubi paulatim objecta demonstrationibus dissolvisset, atque incidisset in disputationem de anima in genere, quæ ejus pars supplicio puniatur, quæve interitus sit expers, dum furore quodam divino incitata rapitur

καὶ τί τὸ ἀθάνατον αὐτῆς, ἐμπίπθισα λόγον, μεταξὺ τοῦ κορυβατισμοῦ καὶ τῆς ἐκβαχχίσεως, ὥσπερ ἀποκοπεῖσα τὴν φωνὴν, ἐσιώπησε· καὶ βραχὺν λιποῦσα χροῖον, τί τοῦτο, ἐβόησεν εἰς μέσης, ὁ συγγενὴς Φιλομήτωρ φερόμενος ἐπ' ὄχηματος, τότε τε ὄχημα κατὰ τινα δυσχωρίαν περιτέτραπται, κακεῖνος κινδυνεύει περὶ τὸ σκέλη· ἀλλ' ἐξηρήκασί γε αὐτὸν, οἱ Θεράποδες ὑγιαίνουσα, πλὴν ὅσα περὶ τοῖς ἀγκῶσι καὶ χερσὶ τραύματα εἴληφε, καὶ ταῦτά γε ἀκίνδυνα· ἐπὶ Φορείου δὲ φέρεται ποτιώμενος. Ταῦτα ἔλεγε, καὶ εἶχεν ὅτως, καὶ πάντες ἤδεσαν, ὅτι πανταχοῦ εἶη Σωσιπάτρα, καὶ πᾶσι παρέστι τοῖς γινομένοις· ὥσπερ οἱ Φιλόσοφοι περὶ τῶν Θεῶν λέγουσι. Καὶ ἐτελεύτα δὲ ἐπὶ τοῖς τρισὶ παισὶ. Καὶ τῶν μὲν δύο τὰ ὀνόματα οὐδὲν δίωμα γράφειν. Ἄντωνῖνος δὲ ἦν ἄξιος τῶν πατέρων· ὅς γε τὸ Κανωβικὸν τοῦ Νείλη καταλαβὼν φόμα, καὶ τοῖς ἐκεῖ τελημένοις προσθεῖς ὄλον ἑαυτὸν, τὴν τε ἀπὸ τῆς μητρὸς πρόρρησιν ἐξεβιάζετο· καὶ ἡ νεότης τῶν ὑγιαίνοντων τὰς ψυχὰς καὶ φιλοσοφίας ἐπιθυμούντων, ἐφοίτων πρὸς αὐτὸν, καὶ τὸ ἱερὸν νεανίσκων ἱερέων μετὸν ἦν. Ἄυτὸς μὲν οὖν ἔτι ἄνθρωπος εἶναι δοκῶν, καὶ ἀνθρώποις ὁμιλῶν, πᾶσι τοῖς ὁμιληταῖς προὔλεγε, ὡς μετ' ἐκεῖνον οὐκ ἔτι τὸ ἱερὸν ἔσοιτο, ἀλλὰ καὶ τὰ μεγάλα καὶ ἅγια τοῦ Σαράπιδος ἱερά πρὸς τὸ σκοτεινὸν καὶ ἄμορφον χωρήσει καὶ μεταβληθήσεται· καὶ τι μυθῶδες καὶ αἰδὲς σκότος τυραννήσει τὰ ἐπὶ γῆς κάλλιφα. Ὁ δὲ χρόνος ἀπήλεγεζεν ἅπαντα, καὶ τὸ πρᾶγμα γε εἰς χρησμοῦ συνετελέσθη βίαν. Τούτου δὲ τοῦ γένους, οὐ γὰρ τὰς Ἡσιόδου καλεμένας Ἡοίας ἐσπευδὼν γράφειν, ἀπορροαί τινες ὥσπερ ἀστέρων περιελήφθησαν, καὶ εἰς φιλοσοφούντων ἕτερα ἄττα γένη διεσπάρησαν καὶ κατενέμησαν, εἰς τὸ φιλοσοφεῖν ἢ συγγένεια κέρδος ἦν· τὰ πλεῖστα δὲ ἐν δικαστηρίοις ὥσπερ ὁ Σωκράτης περὶ τὴν τοῦ βασιλείως στοάτη, ἐκινδύνευσαν· οὕτω περιεφρόνησαν χρήματα καὶ κατετύγησαν χρυσίον. Ἦν γοῦν αὐτοῖς φιλοσοφία, τὸ τριβώνιον, καὶ τε μεμνήσθαι Σωσιπάτρας· καὶ τὸν Ἐυστάθιον διὰ στόματος φέρειν· τὰ δὲ ἐν τοῖς ὀρωμένοις σακκία τε ἀδρά καὶ ὑπέμεστα βιβλιδίων, καὶ ταῦτα ὡς ἀν' ἄχθος εἶναι καμήλων πολλῶν· καὶ ἐξηπίσταντο γε πάνυ ἀκριβῶς τὰ βιβλία· καὶ ταῦτά γε ἦν εἰς οὐδένα φέροντα τῶν παλαιῶν φιλοσόφων, ἀλλὰ διαθήκαι τε

καὶ

bacchaturque, repente voce veluti rescissa obmutuit; deinde mora aliqua facta, in medium exclamare cœpit: Quid hoc rei est? necessarius meus *Philometor* curru vectus loco salebroso & insolente eversus est, deque crurum perfractione periclitatur; sospitem tamen famuli expedivere, nisi quod cubitum læsit, manusque haber faucias citra periculi metum, ferturque sella & quidem quiritans. Hæc illa & vere, nam ita res habebat; unde cunctis persuasum fuit, *Sosipatram* ubique locorum adesse præsentem, id quod de Deo philosophi affirmant. Diem autem obiit ternis relictis liberis, è quibus duorum nomina nihil opus est adscribere; sed tertius, cui Antonino nomen fuit, à parentibus non extitit degener; sedemque apud Canobicum Nili ostium obtinuit, seque totum dedidit iis, qui ibi loci instituebantur, studens modis omnibus matris de se prædictioni respondere. Ad eum juvenus sanior ac sapientiae studio dedita frequens commeabat, sano adolescentibus, qui sacris operabantur, pleno. Ipse neque homine major habitus, & inter mortales vitam degens, jam tum contubernalibus discipulisque prædicere solebat, à sua morte non amplius extitutum deorum templum, imo magnifica illa & religiosa Serapidis delubra informi situ obrutum iri, & vastitatem passura, quæque in terris aspectu pulcherrima forent, in ea fabulosum Chaos & spissam caliginem dominatura, suamque tyrannidem esse exercitura, quæ omnia tempus detexit veraque comprobavit, ut oraculi vim prædictio obtinuerit. Ex illo genere emanarunt reliquæ quaedam (non enim in animo mihi est, *Hesiodi* matutinas, quibus *ἠοιάς* nomen indidit, scribere,) quæ tanquam effluentiae & trajectiones quaedam stellarum dissipatae fuerunt ac dispersæ in aliud philosophastrorum genus, quibus philosophiæ affinitas quaestui fuit & emolumento, qui ferme in foro, uti *Socrates* apud Regiam porticum Athenis, periclitati sunt, atque ea ratione pecunias contempserunt & nummorum jacturam fecerunt. Itaque penula, *Sosipatræ* mentio & *Eustabii* dictorum recitatio philosophiæ apud illos sustinebat titulum; & in rebus, quæ omnium obtutui patent, loculi tanta libellorum mole conferti, ut multorum camelorum justum onus esse possent; eos vero libros ad unguem edidicerant, qui à veterum philosophorum nemine unquam scripti, tabulas modo testamentorum, eorumque antigrapha

καὶ ἀλίγραφα τούτων καὶ συμβόλαια, καὶ περὶ πράσεων καὶ ὅσα ὁ κακοδαίμων καὶ ὁ πρὸς τὴν πλατωμένην καὶ ἄτακτον ἄτην ἐπικλίνων βίος ἐπαινεῖν ἔιωθεν. "Οὕτως οὐδὲ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα Σωσιπάτρα ἐς τὸν χρησμὸν ἀπετύγχανε. Καὶ τούτων γε τὰ ὀνόματα οὐδεὶς δέομαι γράφειν· ὁ γὰρ λόγος οὐκ ἐπὶ τοὺς Φάουλους ἀλλ' ἐπὶ τοὺς ἀγαθοὺς φέρειν συιεπιίγεται.

CLXII.

Περὶ ΘΕΑΝΟΥΣ,

ἐκ τοῦ περὶ Ἐυσεβείας.

Λέγει [415] καὶ συχνούς μὲν Ἑλλήτων πέπεισμαι, φάται Πυθαγόραν, ἐξ ἀριθμοῦ πάντα φύεσθαι. Ἄυτὸς δὲ ὁ λόγος ἀπορήσας ἔρχεται, πῶς ἂ μὴ δὲ ἐστὶν ἐπινοῆσαι καὶ ἀγένηα δὲ, (ἀγένεατα,) οὐκ ἐξ ἀριθμοῦ, κατὰ δὲ ἀριθμὸν ἔλιγε πάντα γίγνεσθαι· ὅτι ἐν ἀριθμῷ τάξις πρώτη, ἥς μετῆσία καὶ τοῖς ἀριθμητοῖς πρώτον τε καὶ δεύτερον καὶ τὰ ἄλλα ἐπομένως τέτακται.

CLXIII.

ΘΕΑΝΟΥΣ Ἐπιστολὴ περὶ τέκτων ἀνατροφῆς.

Θεατῶ Ἐυβούλῃ χαίρειν.

Ἀκούω (416) σε τὰ παιδιά τρυφερῶς ἀγειν· ἐστὶ δὲ ἀγαθῆς μητρὸς εὐχὴ ἢ πρὸς ἠδονὴν ἐπιμέλεια τῶν παίδων, ἀλλ' ἢ πρὸς τὸ σῶφρον ἀγωγή. Βλέπε οὖν μὴ οὐ φιλοσύνης ἀλλὰ κολακείας ἔργον ποιήσης. Συντρεφομένη γὰρ ἠδονὴ παισὶν, ἀκόλαστους ποιεῖ. Τί γὰρ ἠδίων νέοις συνήθους ἠδονῆς; χρὴ οὖν, ὡς φίλη, τὴν τροφὴν τῶν παίδων μὴ διαστροφὴν ἔχειν· Ἡ δὲ διαστροφὴ τῆς φύσεώς ἐστίν, ὅταν φιλήθονοι μὲν ταῖς ψυχαῖς, ἠδυπαθεῖς δὲ τοῖς σώμασι γένωνται. Καὶ ταῖς μὲν, φυγοπόνιοι, τοῖς δὲ μαλακώτεροι. Δεῖ δὲ πρὸς τὰ φοβερὰ γυμνάζειν τὰ τρεφόμενα, καὶ λυπηθῆναι, καὶ ποιῆσαι δέη· (ἰ. δοκῆ·) ἵνα μὴ τῶν παθῶν ἢ δοῦλα τούτων, καὶ περὶ τὰς ἠδονὰς λιχναὶ, καὶ περὶ τοὺς πότους ὀκηρὰ· ἀλλ' ἵνα τὰ καλὰ πρὸ πάντων τιμῶσιν, ὧν μὲν ἀποσχόμενοι, τοῖς δὲ ἐμμένοντες. Οὐδὲ (ἰ. οὐ δεῖ) πλησμονικὰ μὲν ταῖς τροφαῖς, πολυτελῆ δὲ ταῖς ἠδοναῖς, ἀκόλαστα δὲ ταῖς ἀνέδην παιδιαῖς αὐτὰ ποιεῖν·

καὶ

[415] *70. Stobaeus Eclog. Phys. lib. 1. cap. 13. pag. 27, 22.*[416] *Exstat graece in collectione Epistolarum Graecarum Aldinae p. II. b. in fine Diogenis Laertii ad Stepha-*

pha & contractuum codicillos, auctionariasque tabellas continebant, & quicquid misera haec vita erroribus implicata ac dissoluta laudare assolet. Quare *Sosyatrae* non falsa fuit praedictio, sive oraculum, de his, quæ liberis suis eventura essent, quorum à me tacebuntur nomina, quod viros bonos, non autem vitiosos in librum praesentem conjicere sit animus.

CLXII.

De THEANO.

ex libro de pietate.

Equidem permultos Græcorum audio dicere, Pythagoram ex numeris oriri cuncta censuisse; sed sermo iste est ambiguus, quomodo ille, quæ ne cogitare quidem licet, & sunt ingenita, non ex numeris sed secundum numeros cuncta oriri dixerit. Ut enim numerus ordinem primus habet, ita quæ numerantur, hujus ratione prima secunda ac deinceps dicuntur.

CLXIII.

THEANUS Epistola de liberorum educatione.

Theano Eubulæ salutem dicit.

Audio te delicatam quandam rationem in educandis liberis tenere. Ad officium vero matris pertinet, non ut ad voluptatem suos liberos assuefaciat; sed ut ad temperantiam modestiamque instituat. Vide igitur, ne non amantis sed adulatoricis partes agas. Nam educata simul cum pueris voluptas intemperantes & prodigos reddit. Quid enim adolescentibus suavius aut jucundius consueta voluptate? Quamobrem, amica, providendum est summopere, ne educationem liberorum in seductionem convertas. Seductio vero & perversio naturæ est, cum ad voluptatis amorem animi, corpora ad libidinem transferuntur, ut animo laborem fugiant, corpore autem mollitiei se dedant. Sunt autem exercendi ad hæc dura & aspera liberi, etsi appareant contristati & dolore affecti, ne his affectibus quasi servi subiciantur, & ad voluptates propensi & à laboribus abhorren-

tes,

Stephanianæ sæpius recusa, & in fine *Maximi Tyrii* ed. prioris ab *Heinsio* curata; graece & latine in fine *Protrepticarum orationum Iamblichi* ed. *Arctii* 1598. 4.

in *Epistolis Apollonii, Anacharsidis* &c. à *Lubino* curatis pag. 56 sq. in *Cujacii epistolis graecanicis* pag. 355. & in *Galii Opusc. Mytholog.* ed. *Amtel.* p. 740.

καὶ πᾶν μὲν λέγει, πᾶν δὲ ἐπιτηδεύειν ἰᾶσαι· ἔτι δὲ φοβημένη μὲν, ἢ κλάει φιλοτιμημένη δὲ, ἴνα γελᾷ, καὶ τὴν τροφὴν παίη, καὶ σε κακῶς εἶπη γελᾶσαι· καὶ τοῦ μὲν θέρους ψυχος, τοῦ δὲ χειμῶτος καῦμα παρέχουσαν, καὶ πολλὴν χλιδὴν ὣν οἱ πεινχροὶ γε παῖδες οὐδένος πειρῶνται, καὶ τρέφονται μὲν ῥαον, αὐξοῖται δὲ οὐχ ἦσον, διάκεινται δὲ παρὰ πολὺ κρεῖσσον. Σὺ δ' ὄιον Σαρδαναπάλου γονὴν τιθῆναι τὰ τέκνα, τὴν τῶν ἀρρένων φύσιν θρύψισα ταῖς ἡδοναῖς. Τί γὰρ ἂν ποιήσειέ τις παιδίον, ὃ, ἂν μὴ τάχιον φάγη, κλαίει· καὶ ἐσθίη, τὰ τερπιά τῶν ὄψων ζητεῖ· καὶ καῦμα ἢ παρίεται· καὶ ψυχος, πῶματίζει· καὶ ἐπιτιμᾷ τις, ἀνίμαχεται· καὶ μὴ πρὸς ἡδονὴν ὑπηρετῆ, λυπεῖται· καὶ μὴ μασᾶται, δυσκολαίνει, καὶ κακοσχολεῖ πρὸς ἡδονὴν, καὶ βαταλίζεται περιηγόμενον. Ἐπιμελῶς δὲ, ὡ φίλη, εἰδυῖα ὅτι τὰ σπαταλῶντα τῶν παιδίων, ὅταν ἀκμάση πρὸς ἄνδρας, ἀνδράποδα γίνεται, τὰς τοιαύτας ἡδονὰς ἀφαίρει, καὶ τὴν τροφὴν αὐτηράν, μὴ τρυφερὰν οὕτω, ποιούσα καὶ ἰῶσα καὶ λιμὸν καὶ δίψος ἐνεγκεῖν, ἔτι καὶ ψυχος καὶ θάλπος καὶ αἰδῶ τὴν ἀπὸ τῶν συνηλίκων ἢ τῶν ἐπιστατῶν. "Οὕτω γὰρ καὶ γενικὰ (ἢ γενναῖα vel γεννηκὰ scil. τέκνα vel παιδιά) εἶναι συμβαίνει αὐτὰ κατὰ ψυχὴν, ἀνατεινόμενα ἢ ἐπιτετινόμενα. Ὅτι γὰρ πρότοι, φίλη, προῦποστυφαί τινες τοῖς παισίν εἰσι τελειωθροσμίης ἀρετῆς, αἰς ἐμβαφέντες ἀποχρῶνως, τὴν τῆς ἀρετῆς βαφὴν οἰκειότεροι φέρουσι. Βλέπε δὲ, φίλη, μὴ καθάπερ τῶν ἀμπέλων αἱ κακοτροφούμεναι τὸν καρπὸν ἐλλείπωσι, καὶ ὑπὸ τῆς τρυφῆς οἱ παῖδες ὕβρεως καὶ πολλῆς ἀχρειότητος κακίαν γιγνώσσωσι.

CLXIV.

ΘΕΑΝΟΥΣ Ἐπιστολὴ πρὸς τὴν ζηλοτυπίαν παραμυθητικὴν.

Θεανὼ Νικοστράτη χαίρειν.

Ἦκουον [417] τὴν τοῦ ἀνδρός σου παράνοιαν, ὅτι τὴν (μὲν) ἑταῖραν ἔχει σου δὲ, ὅτι ζηλοτυπεῖς αὐτόν. Ἐγὼ δὲ, ὡ φίλη, πολλοὺς ἔγνωκα τῆς αὐτῆς νόσου.
Θηρεύ-

[417] Exstat apud Scriptores not. 416 laudatos.

tes, sed ut omnibus virtutem & honestatem anteponant, atque à vitiis abstineant, in virtutibus vero permaneant. Par non est, ut nutrimentis eos gulosos & voraces, voluptatibus eos sumptuosos & lusu continuo effrenes eos efficias, ut quidlibet dicere & quidlibet facere eis permittas; metuens quoque, si fleant, cupiens autem, ut rideant; si vel nutricem suam feriant, & si mala in te verba pronuncient; ridens; & in æstate eos refrigerans, in hyeme calefaciens & delicate fovens fomentis variis, quorum nullum filii pauperum experiuntur, & aluntur quidem facilius, & nihilo minus crescunt, sed valent longe melius. Tu vero quasi Sardanapali progeniem liberos tuos nutris, & masculum ipsorum vigorem voluptatibus frangis. Quid enim facias puero, qui si non confestim, ut libitum est edat, in fletum ac gemitum erumpit; & si comedat, cupedia tantum quærit; si sit aestus, tabe corripitur; si frigus, contremiscit; si quis objurget, repugnat; si quis non ad voluptatem omnia ministret, indignatur; si, quod non vocatur ad convivium, in iram concitatur; voluptati turpiter indulget, & ubique mollitiem sectatur. At tu, o amica, memor, quod pueri effœminati, cum ad virilem ætatem perventum est, mancipia fieri soleant, summo studio remove ejusmodi mollitiem, educationem austeram, missa priori & delicata, instituens, & finens, ut famam sitimque pueri tui ferant, itemque calorem algoremque sui que tam ab æqualibus quam à superioribus contemtionem. Ita fiet, ut generosi evadant pueri tui, quod ad animum attinet, sive negligantur, sive extollantur. Labores enim, amica, sunt quasi adstringentes quædam præparaciones pueris ad virtutis perfectionem, quibus intincti & satis colorati virtutis tincturam intimius servant. Quamobrem, o amica, diligentiam adhibe, ne quemadmodum vites, quæ succo nutriuntur malo, bono carent fructu; sic etiam liberi ex luxu superbix & vanitatis plurimæ vitiositatem prognerent.

CLXIV.

THEANUS Epistola ad laborantem zelotypia consolatoria.

Theano Nicostratæ salutem dicit.

Accepi ex hominum sermonibus de mariti tui amentia, quod cum scorto rem habet; de tua autem, quod molestissime illud fers. Ego vero, amica, mul-

Θηρεύονται γὰρ, ὡς ἔοικεν, ὑπὸ τῶν γυναικῶν τούτων, καὶ κατέχονται, καὶ οὐκ ἔχουσι νοῦν. Σὺ δὲ ἄθυμος εἶ καὶ τύχλα καὶ μεθ' ἡμέραν, καὶ ἀδημονεῖς καὶ μηχανᾷ τι κατ' αὐτοῦ. Μὴ σύ γε, ὦ Φίλη, γαμετῆς γὰρ ἀρετὴ ἐστὶν οὐχ ἡ παρατήρησις τῶνδρῶν, ἀλλ' ἡ συμπεριφορὰ· συμπεριφορὰ δὲ ἐστὶ τὸ φέρειν ἄγνοιαν. Ἐἴθ' ἑταίρα μὲν πρὸς ἠδονὴν ὁμιλεῖ, γαμετῆ δὲ πρὸς τὸ συμφέρον. Συμφέρον δὲ, κακοῖς κακὰ μὴ μίσγειν, μηδὲ παρανοία παράνοιαν ἐπάγειν. Ἔνια δὲ ἀμαρτήματα, Φίλη, ἐλεγχόμενα μὲν ἐπὶ πλείον ἐρεδίζεσθαι, σιωπώμενα δὲ πάυεται μᾶλλον· ὡς τὸ πῦρ ἡσυχία φασὶ σβέννυσθαι. Ἐὰν γὰρ βυλόμενόν σε λεληθῆναι δοκεῖν, ἐλέγχουσα, ἀφαιρήσης τὸ παρακάλυμμα τοῦ πάθους, καὶ φανερώς ἀμαρτήσεται. Σὺ δὲ τὴν Φιλίαν ἠγῆ τοῦ ἀνδρῶς οὐκ ἐν τῇ καλοκαγαθίᾳ· [418] τοῦτο γὰρ ἡ χάρις τῆς κοινωνίας. Νόμιζε οὖν πρὸς μὲν τὴν ἑταίρα, ῥαθυμῆσόντα πορεύεσθαι ἐκεῖνος, σοὶ δὲ συμβιώσόντα παρεῖναι· καὶ σε μὲν φιλεῖν κατὰ γνώμην, ἐκείνην δὲ τῷ πάθει· βραχὺς δὲ ὁ τούτου καιρὸς· Ἄμα γὰρ ποτε ἔχει καὶ κόρον καὶ παρίσταται ταχὺ καὶ παύεται· Ὀλιγοχρόνιος γὰρ ὁ καιρὸς ἐστὶ πρὸς ἑταίραν ἀνδρὶ μὴ σφόδρα κακῷ. Τί γὰρ ἐστὶ ματαιώτερον ἐπιθυμίας ἀπολαυούσης ἀδίκου; διὸ καὶ μειῶν τὸν βίον καὶ διαβάλλον τὸ ἔνσχημον αἰσθῆσεται ποτε. Οὐδεὶς γὰρ ἐπιμένει, φροῦν, ἀυδαιρέτω βλάβῃ· Καλούμενος οὖν ὑπὸ τῶν πρὸς σε δικαίων, καὶ τὰς περὶ τὸν βίον ἐλαττώσεις ὄρων, αἰσθῆσεται ποτέ σε, καὶ τὴν ἀπὸ τῆς καταγνώσεως ὕβριν οὐ φέρων, ταχὺ μεταγνώσεται. Σὺ δὲ, Φίλη, ζῆθι οὐχ ἑταίραις ἀποκριομένη, τῇ μὲν αὐταξίᾳ πρὸς τὸν ἄνδρα διαφέρουσα, τῇ δὲ ἐπιμελείᾳ πρὸς τὸν οἶκον, τῇ δὲ συναλλαγῇ περὶ τὰς χρωμένας, τῇ δὲ φιλοσοργίᾳ περὶ τὰ τέκνα. Οὐ ζηλοτυπητέον οὖν σοὶ πρὸς ἐκείνην· πρὸς γὰρ τὰς ἐναρέτους ἐκτείνει τὸν ζῆλον, καλὸν ἑαυτὴν δὲ παρεκλίον ἐπιτηδεύειν ταῖς διαλλαγαῖς. Τὰ γὰρ καλὰ ἤδη καὶ παρ' ἐχθροῖς

[418] Locum mutilum esse apparet, ex nimia forsitan cujusdam veracundia. Puto fuisse: ἐκ ἐν τῇ συνουσίᾳ, ἀλλ' ἐν τῇ καλοκαγαθίᾳ. Marc. Meibomius.

Scribendum fortius esse videtur: ἐκ ἐν τῇ καλοκαγαθίᾳ αὐτῆ, ἀλλ' ἐν τῷ συμβίῳ σοὶ εἶναι, τῷ τῷ χάριτι ἢ κοινωνίᾳ. Coni. Eriactum cap. 37. μή τι ἐν πρὸς ἀγαθὸν πατίεσθαι φύσει ἠκισθῆναι; ἐκ, ἀλλὰ

tos novi eodem morbi genere ægrotos. Capiuntur enim, ut apparet ab his mulieribus, atque detinentur, neque quicquam animi possident. Sed tu dolore cruciaris noctes & dies, & mœstitia conficeris, semperque aliquid contra ipsum machinaris. Cave tu id faxis; uxoris enim virtus, non sita est in custodiendo viro, sed in conformando se ad ejus voluntatem. Conformat autem se ad illum, si amentia ejus perferatur. Deinde cum scorto voluptatis causa consuetudinem habet, quia expedit. Expedit autem etiam, malis mala non admiscere, neque amentiam amentiae adjungere. Quaedam vero peccata sunt, quae carpta magis magisque irritantur, tecta autem silentio cessant; quemadmodum ignem non exsufflatum paulatim aiunt extinguere. Nam si maritum, qui clam te agere velle videtur, tu reprehendens facinoris velum detraxeris, palam peccabit. Tu vero mariti erga te amorem non quaeras in probitate morum ejus, (*sed in ipsius convictu;*) hujus enim gratia conjugum fit copulatio. Sic igitur persuasum habeas, fore, cum scorto quidem coire ut aliquando eum taedeat, tuum autem convictum non deserat; atque te ex animo charam habere, illam tantummodo per libidinem; haec autem exigui temporis est. Etenim aliquando satiatur, & quemadmodum commovetur subito, sic etiam statim desinit. Breve namque tempus cum scorto consumit vir non plane malus ac flagitiosus. Quid enim vanius est ea cupiditate, qua fruitur suo damno? proinde sentiet aliquando, se vitae commoda diminuere & famam projicere. Nemo enim sapiens in spontaneo damno permanet; revocatus igitur per jus conjugii, quod ei tecum intercedit, & cum vitae detrimentum animaduertit, cognoscet aliquando te, & contumeliam, quod te despexit, non amplius ferre volens, mox animum mutabit. Verum tu, amica, vitam age nequaquam meretriciae respondentem, sed modestia & probitate erga virum, cura erga familiam, commercio erga familiares, amore erga liberos insignem & excellentem. Non debes tu zelotypia contra illam commoveri; nam ad pudicas & honestas aemulationem dirigere pulchrum est; sed

ἀλλὰ πρὸς πατέρα. atque adeo, etsi pater malus sit, tamen debitus patri præstandus est honor. Sic & *Τόαν* argumentatur: Etsi maritus tibi infidelis, tu tamen debitum illi amorem debitamque fidelitatem

servato. Quod ad eum pertinet, ipsius convictus tibi sufficiat, donec patientia honesta illum ad meliorem fragem redegeris, quod facile fieri potest, nisi possumus, ille fuerit.

θροῖς ἔννοϊαν φέρει, Φίλη, καὶ μόνης καλοκαγαθίας ἔργον ἐστὶν ἡ τιμή. Ταύτη γὰρ καὶ δυνατὸν ἀνδρὸς ἐξουσίαν καθάπερ ἔχει γυναικί· καὶ τιμᾶσθαι πλείον ἢ θεραπεύειν (ἢ παρατηρῆσθαι vid. supra initium hujus epistolae) τὸν ὡς ἐχθρόν. Καὶ τιμώμενος οὐκ ὑπὸ σε, μᾶλλον ἀισχύνεται, τάχιόν τε διαλλαγῆναι θελήσει, προσπαθέστερόν τε φιλοστοργήσει, συνεγνωκῶς τὴν ἀδικίαν τὴν εἰς σε, κατανοῶν τε τὴν προσοχὴν ἐπὶ τοῦ βίου, καὶ πείραν τῆς στοργῆς λαμβάνων τῆς πρὸς αὐτόν. Ὡσπερ δὲ αἱ κακοπάθειαι τοῦ σώματος ἡδίας τὰς ἀναπαύσεις ποιοῦσιν, οὕτως αἱ διαφοραὶ τῶν φίλων οἰκειότερας τὰς διαλλαγὰς φέρουσι. Σὺ δὲ καὶ τὰ βουλευόμενα τοῦ πάθους ἀντίθεις. Νοσοῦντος γὰρ ἐκείνου καὶ σε παρακαλεῖ νοσεῖν ταῖς λύπαις· καὶ ἀμαρτάνοντος περὶ τὸ ἔυσχημον, καὶ σε περὶ τὸν κόσμον ἀμαρτάνειν· καὶ καταβλάπτοντος τὸν βίον, καὶ σε καταβλάπτειν τὸ συμφέρον, ἀφ' ὧν ἐπ' αὐτὸν συντετάχθαι δόξεις, καὶ κολαζομένη ἐκείνου, καὶ σεαυτὴν κολάζειν. Ἐἴ γὰρ καὶ ἀφεμένη πορεύσῃ; ἐτέρου ἄρα πειραθήσῃ ἀνδρὸς τοῦ προτέρου ἀπαλλαγῆσα· καὶ ἐκείνος ἀμάρτη τὰ ὅμοια, πάλιν ἄλλω· οὐ φορητὴ γὰρ νέαις χερσὶν ἢ μόνη μενεῖς ἀπ' ἀνδρὸς ὅσον περ ἄζυξ. Ἀλλὰ ἀμελήσεις τοῦ οἴκου, καὶ καταφθερεῖς τὸν ἄνδρα; ἐπωδύνῃ ἄρα βίῃ συνθλιψήσῃ τὴν βλάβην· Ἄλλ' ἀμυνῆ τὴν ἑταῖραν; περισησεταιί σε φυλαττομένη· καὶ ἀμύτη μάχιμός ἐστιν οὐκ ἐρυθριῶσα γυνή. Ἀλλὰ (ἀλλ' εἰ) καλὸν ὄσημέραι μάχεσθαι πρὸς τὸν ἄνδρα; καὶ τί πλείον· αἱ γὰρ μάχαι καὶ λοιδορίαι τὴν μὲν ἀκολασίαν οὐ παύουσι, τὴν δὲ διαφορὰν ταῖς προκοπαῖς αὐξοῦσι. Τί δὲ; βουλεύσῃ τι κατ' ἐκείνου; μὴ, Φίλη. Ζηλοτυπίας κρατεῖν ἢ τραγωδία ἐδίδαξε, δραμάτων ἔχουσα σύνταξιν, ἐν οἷς παρηνόμησε Μήδεια. Ἀλλ' ὡσπερ τῆς νύκτου τῶν ὀφθαλμῶν ἀπέχειν δεῖ τὰς χεῖρας, οὕτω καὶ σὺ τοῦ πάθους χάριζε τὴν προσποίησιν. Διακαρτεροῦσα γὰρ θᾶττον τὸ πάθος σβέσεις.

CLXV.

ΘΕΑΝΟΥΣ περὶ Θεραπειῶν προτασίας γουθητική.

Θεανὴ Καλλιστοῖ.

Ταῖς [419] νεωτέραις ὑμῖν ἢ μὲν ἐξουσία παρὰ τοῦ νόμου δίδεται τῶν οἰκετῶν
 ἄρ-

sed te ipsam reconciliationi semper idoneam & aptam praeberere. Nam honesti mores animi etiam inimicorum sibi benevolentiam conciliant, amica, & morum probitatis folius opus est exhibitio honoris. Hac enim fieri etiam potest, ut quasi dominium in maritum uxor obtineat; & satius est ipsi honorari, quam velut inimicus observari. Sic honoratus à te, magis pudore suffunditur, & citius redire in gratiam volet. Vehementius etiam amabit, cum suam in te injuriam cognoverit, & vitæ sanctimoniam præstantiamque animo reputarit, periculumque tui in se amoris fecerit. Quemadmodum afflictionum corporis jucundus quidam est finis & exitus, sic amicorum controversiæ in placidiorem gratioremque reconciliationem desinunt. Jam vero etiam consilia affectionis tuæ hisce nostris oppone. Suadet illa, ut laborante illo morbo suo, tu quoque labores moerore; & agente illo contra decorum, tu quoque secus, quam te decet, agas; & diminuente illo rem familiarem, tu quoque diminuas id, quod par est, dum supra eum ordinata videberis, & reprehendens illum, te quoque ipsam reprehendas. Per divortium discedes? tum à priore marito sejuncta ad alterum te applicabis; atque si similiter ille deliquerit, rursus ad alium; non enim est adolescentibus foeminis tolerabilis viduitas; aut sola perseverabis absque marito quasi cœlebs. Vis autem negligere domum, & virum perdere? miseræ & acerbæ vitæ simul & una cum illo damnum feres. Verum ulcisceris scortum? observabit te nimirum cauta; & si ad verbera venias, pugnax hercle mulier est, quæ pudore vacat. At num pulchrum est, quotidianas cum marito disceptationes habere? imo est aliquid amplius; disceptationes enim & jurgia non finem imponunt intemperantiæ, sed inimicitiiis incrementum addunt. At aliquod contra ipsum consilium inibis? ne faxis, amica. Non hoc sed zelotypiam vincere tragœdia docet, dramatum in formam composita de enormibus Medæ flagitiis. Quemadmodum ab oculorum morbo cohibendæ sunt manus, ita tu quoque ægritudini tuæ noli addere aliquod facinus. Etenim patientia & perseverantia citius damnum extinguēs.

CLXV.

THEANUS de famularum regimine adhortatoria.

Theano Callistoni.

Vobis quidem junioribus à lege datur potestas imperandi famulis, simulatque
nubi

ἀρχὴν ἅμα τῷ γήμασθαι· ἡ δὲ διδασκαλία παρὰ τῶν πρεσβυτέρων ἀπαιτῶν ὀφείλει περὶ τῆς οἰκονομίας αἰεὶ παραινούντων. Καλῶς γὰρ ἔχει πρότερον μαρτυρεῖν, ἢ μὴ γινώσκειται, καὶ τὴν συμβεβληνὸν οἰκειοτάτην τῶν πρεσβυτέρων ἠγεῖσθαι. Ἐν τοῦτοις γὰρ παρθενοτροφεῖσθαι δεῖ νέαν ψυχὴν. Ἀρχὴ δὲ ἐστὶν οἴκου πρώτη γυναιξίν, ἀρχὴ Θεραπευῶν. Ἐστὶ δὲ, ὡς φίλη, μέγιστον ἐπὶ δουλείᾳ εὐνοία. Ἄυτη γὰρ ὡς συναγοράζεται τοῖς σώμασιν ἢ κτήσιν, ἀλλ' ἐξ ὑτέρου γεννᾷσιν αὐτὴν οἱ συνετοὶ δεσπότες. Δικαία δὲ χρῆσις αἰτία τούτου, ἵνα μήτε διὰ τὸν κόπον κάμνωσι, μήτε ἀδυνατῶσι διὰ τὴν ἔνδειαν· εἰσὶ γὰρ ἄνθρωποι τῇ φύσει. Ἐπὶ δὲ κέρδος τὸ ἀκερδέστατον ἠγοῦνται, τὴν τῶν Θεραπευῶν κακουχίαν· βαρύνουσαι μὲν τοῖς ἔργοις, ὑποστελλόμεναι δὲ τῶν ἐπιτηδείων. Ἐπειτα ἐβολιμαῖα κέρδη περιποιούμεναι, μεγάλοις ζημιοῦνται τιμήμασι, δυσνοίαις καὶ ἐπιβουλαῖς κακίσταις. Σοὶ δὲ πρόχειρον ἔστω τὸ μέτρον τῶν σιτίων πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῆς ἐπιουργίας τοῖς ἐφ' ἡμέραν πότοις. Καὶ πρὸς μὲν τὴν δίαιταν οὕτως. Πρὸς δὲ τὰς ἀταξίας, τό σοι πρέπον, οὐ τὸ ἐκείνοις συμφέρον, ἐξυπηρετητέον. (ἢ ἔστω ὑπερτερέον.) Τιμῶν μὲν γὰρ δεῖ Θεραπειῶν τὸ κατ' ἀξίαν. Τὸ μὲν γὰρ ὡμὸν εὐκ ὄψει τῷ θυμῷ χάριν, τὸ δὲ μισοπόνηρον οὐχ ἥττω ὁ λογισμὸς βραβεύει. Ἐὰν δὲ ἡ ὑπερβολὴ τῆς κακίας τῶν Θεραπευῶν ἀνίκητος ἢ, ἐξοριστέον μετὰ πράξεως. Τὸ γὰρ ἀλλότριον τῆς χρείας ἀλλοτριόσθω καὶ τῆς κυρίας. Ἐστω δὲ σοι γνώμη τοῦδε πρόεδρος, καθ' ἣν γνώσῃ τὸ μὲν ἀληθὲς τῆς ἀμαρτίας, πρὸς τὸ τῆς καταγνώσεως δίκαιον. Τὸ δὲ τῶν ἡμαρτημένων μέγεθος, πρὸς τὸ κατ' ἀξίαν τῆς κολάσεως. Δεσποτικὴ δὲ καὶ ἡ γνώμη, χάρις ἐφ' ἡμαρτημένοις ζημίας ἀπαλλάττουσα. Οὕτω δὲ τὸ πρέπον ἐπὶ τοῦ οἰκείου τρόπου διαφυλάξει. Ἐπὶ γὰρ, ὡς φίλη, ὑπ' ὁμότητος καὶ μαστίζουσι τὰ τῶν Θεραπευῶν σώματα, θηριούμεναι διὰ ζῆλον ἢ θυμὸν, εἰσὶ ὑπομνηματιογραφούμεναι τὴν ὑπερβολὴν τῆς πικρίας· αἱ μὲν γὰρ ἀνηλάθησαν χρόνῳ διαπονούμεναι, αἱ δὲ Φυγῇ τὴν σωτηρίαν ἐπορίσαντο, τινὲς δὲ ἐπάυσαντο τοῦ ζῆν, αὐτόχειρι θανάτῳ μεταστᾶσαι. Καὶ λοιπὸν ἢ τῆς δεσποίνης μότῳσις ὀδυρομένης τὴν οἰκίαν ἀβηλίαν, ἔρημον μετάνοιαν ἔχει. Ἄλλ', ὡς φίλη, ἴσθι μιμημένη τὰ ὄργανα· ἀφωγῆ μᾶλλον ἀπειμένα, ἐκρήττεται δὲ μᾶλλον ἐπι-

nubitis. Disciplina vero à senioribus proficisci debet, qui de recte gubernanda familia semper præcepta dent & adhortentur. Bonum est enim prius discere, quorum sis rudis & ignara, atque seniorum consilium prudentissimum optimumque judicare; in his enim institui adolescentem virginis animum oportet. Primum autem in domo mulieribus imperium est imperium in famulas. At imprimis ex servientium parte est videndum, ut ex animo serviant. Hæc enim possessio non una cum corporibus emitur, sed eam postea pariunt atque comparant prudentes domini; hæc acquiritur justo usu, ut neque ob laborem defatigentur, neque ob imbecillitatem deficient. Etenim humana sunt natura prædita. Nonnullæ vero heræ in lucro quaestuosissimo putant famularum oppressio- nem, easque premunt oneribus, & necessariis ad vitam rebus privant. Sic dum oboli lucrum faciunt, maximis mæltis afficiuntur, odiis atque insidiis pernicio- sissimis. Tu vero in promptu habeas mensuram ciborum ad numerum lanificii, quam laboribus quotidianis tribuas. Et quod ad victum pertinet, hætenus. Quod autem ad delicta attinet ancillarum punienda, quod te deceat, non quod illis utile sit, prævaleto. Etenim taxare famulas debet decora gravitas. Cru- delitas enim non adferet animositati gratiam; aversationem autem mali non mi- nus ratio, quam crudelitas dispensat. Quodsi extrema famularum malitia pror- sus corrigi non queat, exterminanda erit per venditionem. Nam quod alius est usus, alius etiam fiat domini. Ratio autem tibi in hac re dux sit, ut dignoscas tam peccati veritatem, ne condemnes præter æquitatem, quam delictorum ma- gnitudinem, ut pro merito animadvertas. Dominas etiam decet condonatio, ut delicto in se recepto futurum damnum evitent. Et hæc via est ad decori conservationem tibi præcipue necessariam. Quaedam enim, o amica, dominae præ crudelitate verberibus corpora famularum afficiunt, vel æmulatione vel iracun- dia exasperatae ferarum instar & quasi monumentum positurae acerbitatis nimia vehementia. Ancillæ enim quaedam laboribus subinde consumptæ sunt; aliae sibi fuga salutem quaesiverunt, nonnullæ vero è vita discesserunt, manuque sibi- met ipsis mortem attulerunt: Ita in posterum Dominae solitudo, lugentis dome- sticam imprudentiam ac temeritatem, ad desertam quandam atque desperatam poenitudinem recidit. Sed, o amica, fac, ut imiteris organa; nimium remissa non

ἐπιτεινόμενα. Καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν θεραπευτῶν ταυτῶν. Ἡ μὲν ἄγαι ἄνισις διαφωτίζει ἐμποιοῦσα τῆς παιδαρχίας, ἡ δὲ ἐπίτασις τῆς ἀνάγκης, διάλυσιν τῆς φύσεως. Καὶ ἐπὶ τούτῳ δεῖ νοεῖν, μέτρον δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄριστον.

CLXVI.

Ἐπιστολαὶ [420] πρὸς τινὰς τῆς σοφωτάτης ΘΕΑΝΟΥΣ.

Ἐυρυδίκη τῆς Θαυμασίας.

Τίς λύπη κατέχει τὴν ψυχὴν; ἀθυμεῖ δὲ δι' οὐδὲν ἄλλο, ἢ ᾧ συνοικεῖς, ἐπὶ ἑταίρῳ ἢκει, καὶ ταύτῃ τὴν ἡδονὴν λαμβάνει τοῦ σώματος. Ἄλλ' οὐχ οὕτω σε δεῖ ἔχειν ᾧ Θαυμασία τῶν γυναικῶν, ἢ δὴ θαῦμα μᾶλλον καὶ μάλα. Οὐχ ὁρᾷς γὰρ, ὅτι καὶ ἀκροῖ, ὅτε πλησθῆ ἡδονῆς ὀργάνῳ καὶ μουσικῆς μελωδίας πληροῦται, ὅτε δὲ κόρος γένηται ταύτῃ, αὐλοῦ ἑρᾶ, καὶ δόνακος ἀκροῖται ἡδέως. Καὶ τοὶ ποία κοινωνία αὐλῶ καὶ χορδαῖς μουσικαῖς, καὶ ἡχοῖ θαυμασίας τῆς ὀργάνῳ μελιχροτάτης ποιότητος; οὕτω δὲ καὶ πῖσθ' εἶς καὶ πῖ τῆς ἑταίρας, ἢ συνοικεῖ ὁ σὸς ἀνὴρ. Σοῦ μὲν γὰρ σχέσις καὶ φύσει καὶ λόγῳ φρονιτεῖ ὁ ἀνὴρ. Ὅτε δὲ ποτε κόρον λήψεται, κατὰ πάροδοι τῆς ἑταίρα συνοικήσει· ὅτι καὶ οἷς χυμὸς φθοροποιὸς ἐναπόκειται, τῶν τροφῶν ἔρωσ' ἐστὶ τις τῶν οὐκ ἀγαθῶν. Ἐρρωμένως διαβιώης.

Τιμαιωνίδῃ.

Καὶ τίς ἐμοὶ κοινωνία καὶ σοί; διὰ τί δὲ ἡμᾶς διαβάλλεις αἰεὶ; ἢ οὐκ οἶσθα, ὅτι ἐπὶ πάντων ἡμεῖς ἐπαινοῦμέν σε, εἰ καὶ σὺ τιτανίσι ποιεῖς; ἀλλὰ γίνωσκε πάλιν, ὅτι καὶ ἡμεῖς ἐπαινοῦμεν, οὐδεὶς ἐστὶν ὁ ἀκούων. [421] Καὶ χαίρω διὰ τοῦτο, ὅτι οὕτω θεὸς ὁρᾷ, καὶ δικάζει μάλιστα ἢ ἀλήθεια.

Ἐυκλείδῃ ἰατρῶ.

Τὸ σκέλος τίς ἐπεκῆρωτο χθρὸς, καὶ ὁ καλίστων ἦλθε πρὸς σε. Παρῆν δὲ καὶ αὐτῆς τῶν συνήθων γὰρ ἦν ὁ τρωθεὶς. Ἄμα δὲ τάχει ἀπήνητησε λέγων, ὡς καὶ ὁ ἰατρὸς

[420] Exhibet has quatuor epistolas è MS. Vaticano Lucas Hefftenius in notis ad Porphyrium de vita Pythagoræ segm. 19. pag. 22. ed. Kust.

[421] Similia habet Libanius in Epist. ad Aristonem: Σὺ δ' ἡμᾶς ἴσθαι κακῶς· ἡμεῖς δὲ σε χαλῶς· ἀλλ' ἔτε σοὶ τις ἔτ' ἐμοὶ πείσεται. Non igitur acumen hujus epigrammatis: Μάψ

sonant; intenta vero magis, quam par est, dirumpuntur. Nam eodem omnino modo res cum ancillis habet. Nimia remissio dissonantiam efficit imperantis & obedientis; intentio vero ultra necessitatem dissolutionem naturae. Et super hac re cogitandum est illud, modum omnibus in rebus adhibere optimum esse.

CLXVI.

Epistolæ ad quosdam sapientissimæ THEANUS.

Eurydicæ admirabili.

Quis dolor animum tuum invasit? non enim alio discruciat, quam quod is, in cujus contubernio vivis, ad meretriculam accedit, atque ea corporis voluptatem explet. Sed nequaquam ita te affectam esse decet, o mulierum decus aut verius miraculum. Nonne enim vides, quod & auris, ubi musici instrumenti jucunditate impleta est, musico quoque concentu expletur; ubi autem satietas eam cepit, tibiam amat, & fistulam libenter audit. Et quid tibia commune habet cum fidibus musicis & admirando suavissimi instrumenti sono? Idem quoque de te existimes & de meretrice, qua maritus tuus fruitur. Nam te & officii maritalis & naturæ & rationis instinctu curabit vir tuus. Sed si quando satietas eum ceperit, tum ad meretricis contubernium divertet; nam queis ciborum gustus corruptus est, etiam pessima quædam appetere solent.

Timæonidi.

Et quid mihi tecum negotii est? quid me perpetuo calumniaris? an nescis nos ubique te laudare, etiam si tu contra facias? Sed & hoc scias, licet nos te laudemus, nemo tamen nobis credit; & licet tu calumnieris, nemo tamen tibi aurem præbet. Ideoque gaudeo, quod & Deus ita nos intuetur, & veritas potissimum dijudicat.

Euclidi medico.

Hesternò die cum quis crus fregisset, te accersitum aliquis accessit; aderam enim & ipsa, quod amicus mihi esset, qui vulnus acceperat. Sed ille mox re-
versus

Μάψ ἔμὲ λοιδορεῖς, μάψ, Ζώϊλε, καί σε ἱπανῶ.
Ὅν γὰρ ἑμοῖς, ἢ σοῖς, πίστες ἔνεσι λόγοις.

Buchanano surripui, ut volunt quidam, sed à Theano & Libanio accepti. Menagius in Hist. mul. Philosoph. sezm. 84.

ἰατρὸς πονήρως ἔχει, καὶ ἀλγῆ τὸ σῶμα, καὶ τὴν λύπην ἐγὼ, (ὄμνυμι τοὺς θεοὺς) ἀφείσα τοῦ συνήθους ἐκείνου, τὸν ἰατρὸν κατὰ νοῦν εἶχον, καὶ ἠντιβόλην τῆς Πανάκειαν, καὶ τὸν Κλυτότοξον Ἀπόλλωνα, μή τι συμβαίῃ τῷ ἰατρῷ ἀνιαρόν. Καὶ ὅμως ἀθυμοῦσα, τέμνω σοι συλλαβὰς, μαθεῖν ἐθέλωσα, ὅπως ἔχεις, εἰ μήτε κεκάκωται σοι τὸ στόμιον τῆς γαστρὸς, εἰ μή ποτε τὸ ἥπαρ τῆς θερμῆς ἠλάττωται, εἰ μή ποτε ὀργανικὴ σοι γέγοιτε βλάβη. Ὡς ἐγὼ πολλῶν σκελῶν καταφρονήσασα τῶν συνήθων, ἀσπάσομαί σε τὴν φίλην ὑγιάν, ὦ ἀγαθὲ ἰατρί.

Ροδόπη Φιλοσόφω.

Ἀθυμεῖς σύ; ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἀθυμῶ. Δυσφορεῖς, ὅτι μήπω σοι τὸ Πλάτωνος βιβλίον, ὃ οὕτως ἐπιγέγραπται, Ἰδέαι, ἢ Παρμενίδου, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ μάλιτα ἀπιῶμαι, ὅτι μήπω τις ἀπήντησε περὶ Κείωτος ἡμῖν διαλεξόμενος. Οὐ πρόην γὰρ εἶν ἀποσείλαι μοι τὸ βιβλίον, πρὶν εἰ ἀφίκηται τις περὶ τῶν τοιοῦδὲ σαφηνίστων ἀνδρῶν, ὡς λίαν γὰρ ἐρῶ τῆς ἐκείνου ψυχῆς, τοῦτο μὲν ὡς φιλοσόφου, τοῦτο δὲ ὡς φοβούμενος τοὺς καταχθονίους θεοὺς, καὶ μὴ ἄλλως λόγον οἰηθῆς τὸ λεγόμενον. Ἡμίθνητος γὰρ εἶμι καὶ τὸ ἠεροφαῆς ἄστρον τοῦτο οὐ φέρω βλέπειν.

CLXVII.

Τὸ [422] κοινότατον [423] τητὶ καὶ μᾶλλον τεθρυλλημένον τὸν οἰκοδεσπότην [424] καὶ τὴν οἰκοδέσποιναν, οὐκ ἀποδέχομαι μὲν τῶνομα [425] ὡς δὲ ἔχεις εἰδέναί, μηνύω [426] σοι, ὅτι καὶ ταῦτα ἄμφω ἔυρον [427] ἐν Θεαγοῦς τῆς Πυθαγόρου

[422] *Julius Pollux lib. X. cap. 3. segm. 21.*

[423] Editt. καινέτατον C. V. κοινότατον, communissimum; Interpretes retinuisse vellem in versione. *Kuhn.*

Pro καινέτατον MS. κοινότατον, quod rectius videtur, & magis cum sequenti verbo convenire, quod in MS. τεθρυλλημένον unico λ scribitur. *Lungerm.*

Kuhn in textu dedit κοινότατον, quod secuti sumus; & vere vulgatissima fuerunt illa; saepius aetatis junioris auctores usos esse reperias, nec eos quidem infimi subsellii: in *Glossis* utrumque οἰκοδεσπότης & οἰκοδέσποινα reperitur. *Theodoretus* autem, qui ca-

ptare solet eleganter atticismus, dixit: οἰκίας δεσπότην ἐπὶ σερανοίας λογ. ζ'. ὃ μ' ἔδ' ἡ οἰκίας δεσπότης πολλαῖς παλιτοκῆται φερῆσι &c. *Hemsterhuis.*

[424] *Phegnicibus* quoque: οἰκίας δεσπότης λεκτίον, ἔχ ὡς Ἀλιξίς, οἰκοδεσπότης. Est tamen id nomen frequens in Novo Testamento. vid. Matth. X. 25. Marc. XIV. 14. Luc. XII. 39. & alibi. *Lucas* insuper XXII. 11. ἐρεῖτε τῷ οἰκοδεσπότη τῆς οἰκίας. *Apud Plutarch.* & id, & una etiam foemininum legitur *Quaest. Rom. XXX.* ὅπερ σὺ κύριος καὶ οἰκοδεσπότης, καὶ ἐγὼ κυρία καὶ οἰκοδέσποινα. Idem οἰκοδεσποῦντας ἀσέβεις nominat de *Plac. philos. cap. 18.* *D. Paulus* vero juniores viduas jubet γαμεῖν, τεκνογονεῖν, οἰκοδεσποτεῖν &c. 1 *Tim. V. 14. Sertius.*

[425]

versus ipsum quoque medicum male habere, & corporis ægritudine infestari affirmavit. Ibi ego, Deos testor, amici illius dolore omisso, de medico sollicita esse coepi; & Panaceam pharetraque celebrem Apollinem obtestabar, ne quid sequius medico eveniret; & nunc animo afflictâ has ad te scribo, certior fieri desiderans, ut valeas; numquid ventriculi orificium male affectum sit, numquid hepatis calor imminutus, aut aliqua pars corporis ministerio inserviens sit læsa. Ita ego multa amicorum crura negligens, tuam, o optime medicorum, amicam sanitatem præferam.

Rodopæ Philosophæ.

Animo discruciaris? discrucior & ipsa. Ægre fers me nondum tibi misisse Platonis librum, qui de Ideis. sive Parmenides inscribitur; sed & ipsa ægerrime fero, neminem adhuc à Ceote venisse, uiq̄ mecum colloqueretur. Non enim librum ante ad te mittere possum, quam venerit, qui de illo viro indicium mihi faciat. Amo enim efflictim ipsius animam, partim quidem ut viri sapientis, partim vero ut qui bene agere nunquam cessat, partim etiam, quod terrenos Deos metuam. Nec mera verba esse existimes id quod dico. Nam semimortua sum, nec diurni hujus sideris aspectum fero.

CLXVII.

Communissimum illud & usitatissimum, paterfamilias scilicet & materfamilias non approbo: ut autem intelligas, ostendam hæc ambo in Theanus *Pythagoræ* uxoris

[425] MS. τὸ ὄνομα. De his & *Nannæus* ad *Pbrynichum* Eclog. II. in ἀκίας δεσπότης, sive hinc. Improbatur vero & ἐκ ἀποδέχεται hæc vocabula *Pollux* noster; nec recte quasi *Polluci* ut proba allata accepisse videtur *Gul. Fornerius* I. Select. 11. ubi exponit, quo sensu uxores *Dominae* dicerentur. *Iungerm.*

[426] MS. μινύω σοι, δίστι καὶ τ. α. ἴσον ἐν Θ. τῆς Πυθαγόρου γυν. ἰπ. & placet hæc lectio, putoque vulgata rectiorem. *H. Stephanus* hic de *Theano* adnotat videndum esse, an sit ea, quæ est inter epistolas; quod quidem putavit *Nannæus* ad *Pbrynichum* in ἀκίας δεσπότης, qui *Suidam* videndum ait. *Iungermannus.*

C. V. μινύω pro μινύσω. *Kuhn.*

Parum illa mihi videbantur concinna; de MSS itaque reposui μινύω, & mox ἴσον, sic enim sere loqui solet *Pollux*. In *Theanis* autem *Pythagoræ*, seu, ut è MSS. restitui, *Pythagoræ* uxoris epistolis, quas sepe evolvi, vocem illam ἀκίας δεσπότης non inveni; videndus autem de hac præstantissima muliere *Hofstenius* ad *Porphyrii* vitam *Pythagoræ*, & quos ille adducit, unde sua pieraque tublegit *Menagius* de vitis *Philosopharum*. *Hemsterhuis.*

[427] C. V. ἴσον pro ἴσους. *Kuhn.*

γόρου [428] γυναικὸς ἐπιστολῇ πρὸς Τιμαρίταν [429] γραφείσῃ.

CLXVIII.

Ἦν [430] τῷ Πυθαγόρῃ καὶ γυνὴ, [431] Θεανὸν [432] ὄνομα, Βροντίνου τοῦ Κροτωνιάτου θυγάτηρ. Ὅτι δὲ γυναῖκα μὲν εἶναι Βροντίνου, μαθήτριάν δὲ Πυθαγόρου. [433]

CLXIX.

Ἰππέβοτός [434] φησι λέγειν Ἐμπεδοκλέα Τηλαυγεῖ [435] Κλυτὴ κοῦρε Θεανοῦς Πυθαγορέω τε. Σύγγραμμα δὲ φέρεται τοῦ Τηλαυγοῦς οὐδέν· τῆς δὲ μητρὸς αὐτοῦ Θεανοῦς τινα. [436] Ἀλλὰ καὶ φασιν αὐτὴν ἐρωτηθεῖσαν, ποσαῖα γυνὴ ἀπ' ἀνδρὸς καθαρεύει; φάναι· Ἀπὸ μὲν τοῦ ἰδίου παραχρῆμα· ἀπὸ δὲ τοῦ ἀλλοτρίου, οὐδέποτε. Τῇ δὲ πρὸς τὸν ἴδιον ἄνδρα μελλούσῃ πορεύεσθαι, παρήνει, ἅμα τοῖς ἐνδύμασι καὶ τὴν ἀισχύνην ἀποτίθεσθαι, ἀνταμίνην τε πάλιν ἅμα αὐτοῖσιν ἀναλαμβάνειν. [437] Ἐρωτηθεῖσα, ποῖα; ἔφη, ταῦτα, δι' ἃ γυνὴ κέκληται.

CLXX.

[428] Edit. Πυθαγορέε γυναικὸς, *interpr.* Pythagoræ uxoris. Verum si Πυθαγορέως γυνὴ significat uxorem Pythagoræ, multas habuit ille uxores; omnes enim, qui operam dederunt Philosophiæ Pythagoricæ, hoc veniunt nomine, & dicuntur Πυθαγοεῖδες & Πυθαγοεῖκαι. Philochorus scripsit συναγωγὴν Ἡρωίδων ἢτοι Πυθαγορέων γυναικῶν. Quapropter hoc loco non uxor Pythagoræ, quæ quidem etiam Theano dicta est nonnullis, sed φιλέουσα Πυθαγοεῖκα est, ut Stobæus hanc ipsam Theano salutabat Serm. 193. Non igitur erat, quod doctiss. Menagius in observ. ad vitam Pythagoræ cap. 39. Pollucem laudaret inter eos, qui Theano conjugem Pythagoræ appellaverunt. Interpretis hoc est παράδειγμα, non Pollucis assertum. Ergo & epistola ad Timaretam Theano Broncini uxori tribuenda est secundum Pollucem: uxor Pythagoræ dici solet Πυθαγόρου γυνὴ, non Πυθαγορέου, quæ duæ lectiones non sunt confundendæ in unam. Quæ hæcenus dicta sunt, pertinent ad lectionem vulgatam; at C. V. habet Πυθαγόρα γυνὴ, sic esset, Pythagoræ uxor. Solet enim fieri, ut auctores alii huic, alii vero illi Theano adscribant vel dicta vel scripta nobilia in schola Pythagorica. *Kuhn.*

[429] MS. male Τῆμαρταν. *Jungerm.*

[430] Diogenes Laërtius lib. VIII. segm. 42.

[431] Pythagoram uxorem habuisse vel ex eo constat, quod est apud Hieronymum lib. I. adv. Jovinianum, in quo ita scribit: Sed & Timæus scribit, Pythagoræ filiam virginem choro virginum præfuisse, & castitatis eas instituisse doctrinis. Quam ego sententiam totidem verbis apud Malcbum scriptam invenio: Τιμαῖος δὲ ἰσορεῖ τὴν Πυθαγόρου θυγατέρα, καὶ παρδίνον εἶσαν, ἠγείσθαι τῶν παρδίνων ἐν Κρότωνι, καὶ γυναῖκα τῶν γυναικῶν, & adversus Rufinum apologia ultima: Pythagoram filium & filiam habuisse dicit. Uxori vero nomen fuisse Theano, id scriptum est apud Malcbum in ejus vita his verbis: ἄλλοι δὲ ἐκ Θεανοῦς τῆς Πυθαγορέως γένου Κρίσσης ἣδὲ Τηλαυγῆ Πυθαγορέατα εἰσφύσει. *Aluobrand.*

[432] Porphyrius, Jamblicus, Julius Pollux & Suidas Theano conjugem Pythagoræ appellant. Ex Crotone fuisse ac mulierum primam philosophatam & versus scripsisse scripsit Didymus teste Clemente Alexandr. lib. I. Strom. Pythagora defuncto, ejus scholam cum Telaugæ ac Mnesarcho filiis regendam suscepisse scribit Theodoritus Therapeut. II De ea plura Ritterbusius & Holstenius ad vitam Pythagoræ & Per-

uxoris epistola ad Timaretam scripta inveniri.

CLXVIII.

Erat *Pythagoræ* & uxor *Tbeano* nomine, *Brontini* Crotoniatae filia. Hanc alii *Brontini* uxorem *Pythagoræ*que discipulam tradunt.

CLXIX.

Hippobotus *Empedoclem* dixisse ait de *Telaugē*; *Clara Tbeanus* proles *Pythagoræ*que. *Telauges* autem ille nihil scripsisse fertur, at ipsius mater *Tbeano* non-nihil. Sed & interrogata, quando mulier à viro munda fuit? dixisse fertur: *A suo quidem continuo; ab alieno vero nunquam.* Eam vero, quae ad proprium virum ingrederetur, monebat, uti cum vestimentis & verecundiam poneret, exsurgensque denuo cum ipsis illam una resumeret. Interrogata, quenam ista? *Hæc,* inquit, ob quae mulier vocor.

CLXX.

Porphyrio conscriptam collegerunt. - *Menagius.*

[433] In quorum numero videtur esse *Malchus*. (vid. num. CLXXXI.) *Aldobrand.*

Tbeanos duas commemorat *Jamblicus*, unam *Brontini*, alteram *Pythagoræ* uxorem. Etiam capite ultimo *Tbeanus* meminit, ut *Brontini* Metapontini uxoris. Sed *Pythagoræ* uxorem vocat quoque *Theodoritus*. At filiam ejus fuisse, quod diligenter notandum, scribit apud *Photium* auctor Anonymus vitae *Pythagoræ*, et si id quoque alibi memini me legere. *Suidas*, quemadmodum *Jamblicus* etiam, duas *Tbeanos* facit.

[434] *Diogenes Laërtius* lib. VIII. segm. 43.

[435] Fuit *Telauges* magister *Empedoclis*, auctor *Suidas*. Citatur à *Laërtio* in epistola ad *Philolaum*, de qua videndus ipse *Laërtius* in *Empedocle*. Scripsit eodem *Suida* teste de *Quaternione* libros IV. Quid sit quaternio ille, discas ex *G. Wendelini* diff. de *Pythagorica Tetraëty*. *Telaugis* meminit & *M. Aur. Antoninus* Imp. lib. VII. ex emendatione nostra, & auctor li belli *Ἐπι ἱρμυνείας*, qui falso *Demetrii Phalareo* tribuitur. Dialogum cui titulus *Τελαυσις* scripsisse

Æschinem Socraticum discimus ex *Laërtio* in *Æschine Socratico* & *Athenæo* lib. V. Vide nos quaerit ad *Laërtium* dicto loco. *Menagius* in historia mul. philos. segm. 81.

[436] *Tbeanus* epistolam ad *Timaretam* memorat *Julius Pollux* (num. CLXVII.) Exstant jam dudum tres epistolae sub ejus nomine, (vid. num. CLXIII --- CLXV.) Quatuor aliae sub ejusdem nomine in MS. quodam Vaticano non ita diu repertæ sunt, quas publici juris fecit *Holstenius*. (num. CLXVI.) *Menagius*.

[437] Hoc dictum damnat *Plutarchus* in aureolo illo *Præceptorum Conjugalium* libello, ubi illud *Herodoto* tribuit. *Non recte,* inquit, *ab Herodoto dictum est, simul cum tunica mulierem verecundiam exuere; quae enim casta est, posita veste, verecundiam ejus loco induit.* Locus *Herodoti* est initio libri I. Verba ejus sunt: *ἀμα ἢ κιδῶνι ἐκδυομένη συνεκδύεται καὶ τὴν ἀιδῶν ἰσὺν.* Hoc dictum, ut obiter id moneam, *Pythagoræ* nurui tribuit *Mich. Montanus* lib. I. Conatuum cap. 12. memoriae lapsu videlicet. *Menagius* in hist. Mul. Philos. segm. 82.

CLXX.

Ἡ [438] Θεανὼ παρέφηνε τὴν χεῖρα περιβαλλομένη τὸ ἱμάτιον· τινὸς δὲ εἰπόντος· καλὸς ὁ πῆχυς· ἀλλ' οὐ δημόσιος, ἔφη.

CLXXI.

Θεανὼ [439] ἡ Πυθαγορικὴ γράφει· ἦν γὰρ τῷ ὄντι τοῖς κακοῖς εὐωχία ὁ βίος, ποιηρευσάμενοις, ἔπειτα τελευτῶσιν, εἰ μὴ ἦν ἀθάνατος ἡ ψυχὴ, ἔρμαιον ὁ θάνατος. [440]

CLXXII.

Ἵουχί [441] Θεανὼ [442] ἡ Πυθαγορικὴ εἰς τοσοῦτοι ἦκεν φιλοσοφίας, ὡς πρὸς τὸν περιέργως ἀπιδόντα καὶ εἰπόντα, καλὸς ὁ πῆχυς, ἀλλ' οὐ δημόσιος, [443] ἀποκρίνασθαι; Τῆς αὐτῆς φέρεται σεμνότητος καὶ κείνο τὸ ἀπόφθεγμα· ἐρωτηθεῖσα γὰρ, ποσαῖα γυνὴ ἀπὸ ἀνδρὸς εἰς τὸ Θεισμοφόριον κάτεισιν; ἀπὸ μὲν τοῦ ἰδίου καὶ παραχρῆμα, ἔφη· ἀπὸ δὲ τοῦ ἀλλοτρίου, οὐδεπώποτε. [444]

CLXXIII.

Πρὸς [445] Δειωνῶ [446] τὴν Βροντίνου γυναῖκα τῶν Πυθαγορείων ἐνός, δυσανσοφὴν τε καὶ περιτίηεν τὴν ψυχὴν, (ἥς ἐστὶ καὶ τὸ καλὸν καὶ περίβλεπτον ῥῆμα, τὸ τὴν γυναῖκα δεῖν θύειν αὐθημερόν, [447] ἀνισταμένην ἀπὸ τοῦ ἑαυτοῦ ἀνδρός· ὅ τινες εἰς Θεανὼ [448] ἀναφέρουσι,) πρὸς δὲ ταύτην παρελθούσας τὰς Κροτωνιατῶν γυναῖκας

[438] *Plutarchus* in *Conjug. praeceptis* Tom. II. Opp. pag. 142. C. cujus verba repetit *Jo. Stobaeus* *Serm. LXXII.* in nuptialibus praeceptis pag. 442, 32.

[439] *Clemens Alex. Strom. lib. IV. cap. 7.* pag. 492.

[440] Haec verba hoc quidem loco supervacanea sunt. *Theophrastus* enim sententia absque iis perfecta est. Mihi videntur ad sequentem *Platonis* sententiam referri debere, quam cum imperfecte recitasset *Auctor*, aliquis his verbis in libri sui margine scriptis eam complevit, quae deinceps alieno loco recepta in textum sunt. Porro *Platonis* verba in *Phaedone* sic se habent pag. 80. Ἐστὶ δὲ ἡν ὁ θάνατος, τῆ πάντες ἀπελευθερῶν, ἔρμαιον αὐτῆν τῶν κακοῖς ἀποθανῶσι, ὅντι σῶματ' αἶμα ἀπὸ ἀλλήλων χεῖται τ' αὐτῶν κακίας με-

τὰ δὲ ψυχῆς. Jam ex his facile constat hanc sententiam ἔρμαιον ὁ θάνατος ex *Platone* additam fuisse. *Jamblicus M.* eadem *Platonis* verba in animo habuisse videtur, haec scribens. *Dial. cum Tityr. p. 223.* ed. Paris. Ἀλλὰ μὲν ἐδὲ ἀποθανῶσιν οὐ μὲν τὰς ψυχὰς ἐσω. ἔρμαιον γὰρ ἦν ὡς ἀληθῶς τοῖς κακοῖς. Et haec in *Apolog. I.* pag. 53. ed. Oxon. Ὅμοια, εἰ εἰς ἀναδυσίαν ἐχώρει, ἔρμαιον αὐτῆν τῶν ἀδίκων παῖσιν. *Potterus.*

[441] *Clemens Alexandr. Strom. lib. IV. cap. 19.* pag. 522.

[442] *Jamblicus* de *vita Pythagorae* cap. 27. *Theophrastus* duas commemorat; unam *Brontini*, qui ab aliis *Brotinus* dicitur, alteram *Pythagorae* uxorem; quarum utraque *Philosophiae Pythagoricae* operam dedit; unde non satis constat, utri earum haec dicta sūt.

CLXX.

Theano tunica se amiciens cubitum exeruit; & dicenti cuidam, pulcher hic cubitus est, respondit: atqui non est publicus.

CLXXI.

Scribit *Theano* Pythagorica: *Esset enim revera malis vita epulum, qui postquam omnia commiserunt scelera, deinde moriuntur, si non esset anima immortalis, mors esset lucrum.*

CLXXII.

Non *Theano* Pythagorica eo processit philosophiæ, ut ei, qui ipsam curiose aspexerat, & dixerat, *Pulcher cubitus*, responderit, *at non publicus?* Ejusdem gravitatis fertur illud quoque dictum: Rogata enim: *Quoto die mulier post congressum cum viro, in sacrum Cereris venire possit?* *A proprio quidem vel statim, subjunxit, nunquam vero ab alieno.*

CLXXIII.

Ad *Deinono Brontini* Pythagorei conjugem, sapientia & animi dotibus præcellentem; (cujus est etiam egregium illud & illustre dictum: mulieri eo ipso die fas esse sacra facere, quo à marito suo surrexerit; quod quidam *Theanoni* acceptum ferunt;) venisse Crotoniatarum uxores, eamque rogasse, persuaderet

tribuenda sint. *Theodoretus* hunc *Clementis* locum transtulit in Serm. XII. *Potterus*.

[443] Hoc dictum retulit *Clemens Alexandrinus* *Pædag.* lib. II. cap. 10. pag. 204. ubi auctoris nomen non memorat.

[444] *Diogenes Laërtius*, (num. CLXIX.) *Stobæus*, (num. CLXXVIII.) *Theo*, (num. CLXXIV.) & *Theodoretus* (num. CLXXV.) hoc effatum referunt. *Jamblicus* lib. de vita *Pythagoræ* cap. 11. id *Pythagoræ* tribuit: Ἐτι δὲ τὸ σπιβίντων γινόμενον ἀπορδιγξάσαι κατὰ τὴν σύνοδον, ὡς ἀπὸ μὲν τῆ συνουσίᾳ ἀνδρῶν ἰσίου ἴσιν ἀνδραμερῶν προσίνααι τοῖς ἱεροῖς ἀπὸ δὲ τῆ μὴ προσήκουστος ἰδέσθαι. *Idem*.

[445] *Jamblicus* in vita *Pythagoræ* cap. 27. segm. 132. pag. 111. ed. *Kuβ.*

[446] *Arcerius* scribendum monuit *ὄχις Θεανῶ*, quod probo. Sic enim *Brontini* uxor appellatur infra cap. ult. sub finem; itemque à *Suida* v. *Θεανῶ* & *Laërtio* lib. VIII. segm. 42. Erat vero & altera *Theano*, *Pythagoræ* uxor, cujus etiam hoc ipso loco fit mentio. *Kusterus*.

[447] Paulo aliter hoc apophthegma refert *Laërtius* (num. CLXIX.) aliique Scriptores à *Menagio* ibi citati. Illis vero, (quod obiter moneo) addendus est *Theo* in *Progymnasmatibus* pag. 69. conf. etiam *Nostrum* supra segm. 55. ubi dictum hoc ipsi *Pythagoræ* tribuitur. *Idem*.

[448] Utique cum *Arcerio* addendum censeo, τὴν τῆ Πυθαγόρου, i. e. *Pythagoræ* uxorem: ut sic distinguatur à *Theanone Brontini* uxore; cujus paulo ante facta est mentio. *Idem*.

H h

ναϊκας παρακαλέσαι περὶ τοῦ συμπεῖσαι τὸν Πυθαγόραν διαλεχθῆναι περὶ τῆς πρὸς αὐτὰς σωφροσύνης τοῖς ἀνδράσιν αὐτῶν.

CLXXIV.

Θεανῶ (449) ἡ Πυθαγορικὴ φιλόσοφος ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τινος, ποία γυνὴ ὑπ' ἀνδρὸς καθαρὰ εἰς τὸ θεσμοφορεῖον κάτεισιν; εἶπεν· ἀπὸ μὲν τοῦ ἰδίου παραχρῆμα, ἀπὸ δὲ τοῦ ἀλλοτρίου οὐδέποτε.

CLXXV.

Θεανῶ (450) ἡ Πυθαγορικὴ, ἀποβλέψαντός τινος εἰς αὐτὴν καὶ εἰπόντος, καλὸς ὁ πῆχυς· ἀλλ' οὐ δημόσιος, ἀπεκρίνατο· Ἐρωτηθεῖσα δὲ πάλιν, ποσαία γυνὴ ἀπὸ ἀνδρὸς εἰς τὸ θεσμοφορεῖον κάτεισιν; ἀπὸ μὲν τοῦ ἰδίου, παραχρῆμα, ἔφη· ἀπὸ δὲ τοῦ ἀλλοτρίου, οὐδέποτε.

CLXXVI.

Ἡ Φιλόσοφος [451] Θεανῶ, τοῦ πῆχους αὐτῆς γυμνωθέντος, ἐπειδὴ τις παίζων εἰρήκει πρὸς ταύτην· καλὸς ὁ πῆχυς· ἀλλ' οὐ δημόσιος, εἶπεν ἐκείνη.

CLXXVII.

Θεανῶ (452) ἐρωτηθεῖσα ἡ Πυθαγορεῖος, πῶς ἔνδοξος ἔσται; ἔφη· Ἰστὸν ἐποιομένη, καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιόωσα.

CLXXVIII.

Θεανῶ (453) ἐρωτηθεῖσα, ποσαία γυνὴ ἀπ' ἀνδρὸς καθαρεύει; ἀπὸ μὲν τοῦ ἰδίου, εἶπε, παραχρῆμα, ἀπὸ δὲ τοῦ ἀλλοτρίου οὐδέποτε.

CLXXIX.

Θεανῶ (454) ἡ Πυθαγορικὴ Φιλόσοφος ἐρωτηθεῖσα, τί πρέπον ἔη γυναικί; τὸ τῶ ἰδίῳ, ἔφη, ἀρέσκειν ἀνδρί.

CLXXX.

(449) *Theon Sophista* in *Progymnasm.* cap. 5. de virtute activa Tom. IV. Opp. pag. 675. A. *Christa* pag. 69. ed. Elzev.

(451) *Anna Comnena* Alexiados lib. VIII. ed.

(450) *Theodoretus* in *Therapeut.* Serm. XII. de *Hoefchel.* pag. 162. & lib. XII. ed. Paris. pag. 351.

(452)

suaderet *Pythagoræ*, ut ad maritos suos de continentia uxoribus debita verba faceret.

CLXXIV.

Tbeano studiosa philosophiæ *Pythagoricæ*, interrogata à quodam: Quænam mulier à viro pura ad *Cereris* sacra veniret? A suo, inquit, quævis statim, ab alieno nunquam.

CLXXV.

Tbeano *Pythagorica*, cum eam quidam intuitus diceret: *Pulchrum brachium*; respondisse fertur: At non publicum. Rogata vero rursus: Quoto die à viri congressu mulier *Thesmophoriis* interfuit? A *proprii*, inquit, statim, ab alieni nunquam.

CLXXVI.

Tbeano ferunt, *Philosophiæ* non modo cultricem, sed etiam magistram feminam, cum olim forte ipsi nudato brachio arridens aliquis dixisset: o *pulchrum cubitum*! sic statim adjunxisse: at non exponi solitum oculis hominum.

CLXXVII.

Tbeano, *Pythagoræ* dogmatum studiosa, interroganti, quomodo celebris evasura esset? respondit:

Contexens telam, Et meum curans conjugium.

CLXXVIII.

Tbeano *Pythagoricæ* professionis mulier interrogata, quot dies mulier post viri congressum pura fieret? A proprio quidem viro, dixit, confestim; ab alieno autem nunquam.

CLXXIX.

Tbeano *Pythagorica* quærenti, quod officium esset matronæ? respondit: viro suo placere.

CLXXX.

(452) *Joannes Stobæus* Serm. LXXII. in nuptialibus præceptis pag. 441, 11.

(453) *Idem* l. c. pag. 445, 13.

(454) *Idem* l. c. pag. 443, 20.

CLXXX.

Θεανῶ, (455) Μεταποντίνη, ἡ Θουρία, Πυθαγορεία θυγάτηρ Λεώφροτος, γαμετὴ δὲ Καρύστου, ἡ Κρότωνος, ἡ Βροντίου (456). τοῦ Πυθαγορείου. "Αὐτὴ ἔγραψε περὶ Πυθαγόρου· περὶ ἀρετῆς Ἰπποδάμω Θουρίῳ· παραινέσεις γυναικείας· καὶ ἀποφθέγματα Πυθαγορείων.

Θεανῶ, Κρήσσα, φιλόσοφος, θυγάτηρ μὲν Πυθάνακτος, γαμετὴ δὲ τοῦ μεγάλου Πυθαγόρου, ἐξ οὗ ἔσχε Τηλαύγη καὶ Μνήσαρχον καὶ Μύϊαν καὶ Ἀριγνώτην. Τινὲς δὲ Βροντίου (457) γυναῖκα γενέσθαι. Γράφουσι δὲ καὶ τὸ γένος Κροτωνιάτιν. Ὑπομνήματα φιλόσοφα, καὶ Ἀποφθέγματα, καὶ ποιήματά τι δι' ἐπῶν.

Θεανῶ Λοκρὶς, Λυρική. "Λοματα λυρικὰ καὶ μέλη.

CLXXXI.

"Ἄλλοι (458) ἐκ Θεανῶς τῆς Πυθάνακτος, τὸ γένος Κρήσσης, υἱὸν Τηλαυγῆ Πυθαγόρου ἀναγράφουσι καὶ θυγατέρα Μύϊαν, οἱ δὲ καὶ Ἀριγνώτην· ὧν καὶ συγγράμματα πυθαγόρεια σώζεσθαι.

CLXXXII.

Γενομένην (459) τούτων μεγάλη περὶ αὐτὸν (Πυθαγόραν) ἠυξήθη δόξα, καὶ πολλοὺς μὲν ἔλαβεν ἐξ αὐτῆς τῆς πόλεως ὁμιλητὰς, οὐ μόνοι ἄνδρας, ἀλλὰ καὶ γυναῖκας· (460) ὧν μιᾶς γε Θεανῶς καὶ διεβόηθη τὸ ὄνομα· (461) πολλοὺς δ' ἀπὸ τῆς σύγγενος καρβάρου χώρας βασιλεῖς τε καὶ δυνάστας.

CLXXXIII.

(455) *Suidas* in Θεανῶ Tom. II. pag. 169. edit. *Kust.*

(456) Videtur legendum Βροντίου, ut apud *Iamblicum* de vita *Pythagoræ* in fine. *Kusterus.*

(457) Sic exaratum est in MSS. Paris. Priores vero Edit. habent Κροτίνου. *Idem.*

(458) *Porphyrus* de vita *Pythagoræ* segm. 4. pag. 7. ed. *Kust.*

(459) *Idem* l. c. segm. 19. pag. 21.

(460) Etiam foeminae doctrinarum studii excoli debere, & quidem id fieri posse sine detrimento aut periculo pudicitiae earum, demonstrat cum rationibus tum exemplis *Jō. Ludov. Vives* de Institut. Chri-

stianæ foeminae lib. I. Item lib. de officio mariti cap. de disciplina foeminae.

(461) Pro καὶ διεβόηθη, forte rectius legerimus ἐπιβόηθη· *Theano* autem ista etiam à *Iamblicis* recensetur in catalogo illustrium foeminarum, quæ *Pythagoræ* sectam secuta sine. Et *Didymus* testatur apud *Clementem Alex.* (num. CLXXXIX.) primam foeminarum *Theano* & philosophatam esse & poemata scripsisse. Sic *Ausonius*: Quas (scil. virtutes) *Tanquilla* habuit, quas *Pythagora Theano*. Sed quænam illa fuerit, non satis constare inter auctores video. Alii enim *Brontini* *Crotoniatæ* filiam & *Pythagoræ* uxorem faciunt; alii vero *Brontini* uxorem & *Pythagoræ* discipulam. vid. *Diogenem Laërtium* (num. CLXVIII.) *Theodoretus* quoque Serm. II. de principio adversus gentes scribit *Pythagoræ* uxorem fuisse *Theano*

CLXXX.

Theano Metapontina, vel Thuria, Pythagorea, filia *Leophronis*, uxor vero *Caryssi*, vel *Crotonis*, vel *Brotini* Pythagorei. Hæc scripsit de Pythagora, de Virtute ad Hippodamum Thurium; admonitiones muliebres & apophthegmata Pythagoreorum.

Theano, Cretensis, Philosopha, filia *Pythonaestis*, & uxor magni *Pythagoræ*, ex quo suscepit *Telaugem* & *Mnesarchum*, & *Myam* & *Arignoten*. Quidam vero dicunt eam fuisse uxorem Brotini & Crotonæ oriundam. Scripsit Commentarios philosophicos, & apophthegmata, & poëma quoddam epicum.

Theano, Locrensis, Lyrica. Scripsit cantica lyrica & carmina melica.

CLXXXI.

Alii ex *Theano* *Pythonaestis* filia, genere *Cressa*, *Telaugen* filium & *Myiam* filiam Pythagoram suscepisse scribunt: quibus *Arignotam* nonnulli addunt, quorum scripta Pythagorica supersunt.

CLXXXII.

Hoc factio magna de eo fama percrebuit, multosque nactus est auditores; partim ex ea civitate, non viros solum, sed & foeminas; ex quibus unius *Theanæ* nomen maxime illustre est, partim ex vicina barbarorum regione; quinimo reges ipsos atque magnates.

CLXXXIII.

Theano, quæ & defuncto marito regendas suscepit scholas una cum filiis *Telaugæ* & *Mnesarcho*. (num. CLXXV.) Sed ex *Iamblicho* (num. CLXXXIII.) discimus, duas diversas scemnas nomen possedisse, quarum una *Pythagoræ*, altera *Brotini* uxor fuerit. Imo sunt etiam, qui filiarum *Pythagoræ* unam *Theano* faciant, in quibus est ille apud *Photium* (num. CXCII) innominatus βίβλος. Alterutra vero harum fertur celebre hoc & pulchrum protulisse apophthegma (num. CLXXXIII.) Cæterum latina Interpretatio hujus dicti apud *Iamblicum* cap. 11. de vita Pythagoræ nullius est pretii, quæ sic habet: Ad hæc vero illud fama percelebratum fuit in publico conventu libere dixisse, ab viro cohabitante eodem statim die ad sacra accedere, pium esse; ab eo vero, qui cognatus & affinis non sit, accedere nequaquam. Putabat enim Interpretes,

Pythagoram hoc in publico conventu protulisse de officio uxoris, quod *Iamblicus* vult uxorem ipsam, ex mente & sententia *Theanæ*, dicere vel cogitare in congressu maritali. Sic enim accipio τὴν σύνοδον, quæ eodem capite paulo ante dicebatur ἡ πρὸς τοὺς ἄνδρας ἐπιλία, & usitatus vocatur συνομία apud *Anionium* in periochis Homericis est in eadem conventio. Nec recte vertit Interpretes particulam μηδέποτε, nequaquam, quasi idem esset cum μηδαμῶς. Sed μηδέποτε est nunquam. Deinde ὁ μὴ προσήκων est vit extraneus sive alienus. Nam & *Dionysius Laërtius* (num. CLXIX.) ἀλλότριον vocat. In summa, hoc indicare voluit *Theano*, honorabile esse conjugium inter omnes & thorum immaculatum; scortatores autem & adulteros divino judicio condemnatum iri, quæ S. Pauli est sententia in ep. ad Hebr. cap. ult. v. 4.

CLXXXIII.

Διάδοχος (462) πρὸς πάντων ὁμολογεῖται Πυθαγόρῳ γεγονέναι Ἀριστῆος Δαμοφῶνιος, Κροτωνιάτης, κατ' αὐτὸν τὸν Πυθαγόραν τοῖς χρόνοις γενόμενος, ἐπὶ ἀγεναῖς ἔγγιστα πρὸ Πλάτωνος· καὶ οὐ μόνον τῆς σχολῆς ἀλλὰ καὶ τῆς παιδοτροφίας καὶ τοῦ Θεανῶς γάμου κατηξιώθη, διὰ τε ἐξαιρέσεως (463) περικεκρατηκέναι τῶν δογμάτων.

CLXXXIV.

Τὸν (464) Πυθαγόραν διεδέξατο Θεανῶ ἡ γυνὴ, οἱ τε υἱοὶ αὐτοῦ, Τηλαυγῆς καὶ Μήσαρχος.

CLXXXV.

Τὴν (465) Πυθαγόρῳ διατριβὴν ἡ γαμετὴ Θεανῶ διεδέξατο, καὶ Τηλαυγῆς καὶ Μήσαρχος οἱ τούτῃ παῖδες.

CLXXXVI.

Θεανῶ, (466) ἡ Πυθαγορεία, ὑπὸ τυράννου συσχεθεῖσα ἐπὶ τῷ εἰπεῖν τὰ τῆς πατρίδος ἀπόρητα, τὴν ἑαυτῆς γλῶττιαν ἀποδάκνυσα, ἀπέτεμε, καὶ ἐνέπλυσε τῷ Τυράννῳ, μὴ θελήσασα ἐξειπεῖν, ἀναγκαζομένη δὲ καὶ οὕτως, ἀφαιρεθέντος τοῦ ὀργάνου, ἡ φωνὴ ἐκεκώλυτο. Ὅθεν καὶ τὸ βίβιον αὐτῇ τῆς ἐπινομίας προκατειργάσθη, μή τις τῶν τῆς πατρίδος καὶ ἄκουσα βιασθῆ προδοῦναι.

CLXXXVII.

Ὁ ἐπαινωτὴν (467) θανάτῳ περιφρόνησιν Θεανῶς, (468) ἢ οὐκ οἶδ' οὐ τινος τῶν τὰ ἐκεῖν τετελεσμένων ἢ φιλοσοφησάντων.

CLXXXVIII.

Vide quæ dixi in notis ad *Isidori* epist. 129. lib. IV. Est & alterum *Theanus* memorabile litum, apud *Dio- genem Laërtium* (num. CLXIX.) Tertium quoque ejusdem apophthegma refert *Theophrastus* (num. CLXXV.) de brachio non vulgari, sicut vulgaris mulier dicitur *Ulpiano* in l. 13. *si uxor* & *sed* & in ea D. ad I. Jul. de adult. quæ vulgo se protulit. *Ritershusius*.

De *Theano* nihil habeo, quod post accuratam *Ritershusii* diligentiam noverim. Videndi tamen præter *Plutarchum* (num. CLXX.) *Clemens Alexandrin.* (num. CLXXI sq.) *Theon* (num. CLXXIV.) *Anna Commena* (num. CLXXVI.) & *Suidas* (CLXXIX.) Apud *Stobæum* (num. CLXII.) extat locus in *Theanus* libro *ἐπὶ ἐυσεβείας*, de numeris Pythagoræ dorice

scriptus, ut cætera fere omnia veterum Pythagoreorum. Aliam fuisse ducō Poëtiā Lyricā Locriensem, cujus *Suidas* (num. CLXXIX.) & *Eusebius* meminerant. Subjungam IV. epistolas, quæ sub *Theanus* nomine in MS quodam Vaticano reperi. (num. CLXXVI.) Antiquissimæ illi Pythagoreæ tribui non posse ultima manifeste ostendit. Nisi potius Sophistæ cujusdam *μελίται* sint, ut pleræque græcæ epistolæ, quæ veterum Philosophorum nomen præferunt. *Holstenius*.

(462) *Jamblicus* de vita *Pythagoræ* cap. ult. segm. 265. pag. 213.

(463) Scribe: *διὰ τὸ ἐξαιρίτως κειρατηκέναι.* *Kusterus*.

(464)

CLXXXIII.

Successor *Pythagoræ* ab omnibus communiter agnoscitur *Aristæus Damophontis* filius, *Crotoniates*, qui *Pythagoræ* coxvus, septem ætatibus *Platonem* antecessit. Neque scholæ tantum successione, verum etiam liberorum educatione *Theanus* que nuptiis dignatus est; qui dogmatum cognitione inter paucos eminebat.

CLXXXIV.

Pythagoræ Theano uxor ejusque filii *Telauges* & *Mnesarchus* successerunt.

CLXXXV.

Pythagoræ scholam, eo defuncto, uxor *Theano* cum *Telaugæ* ac *Mnesarcho* filiis regendam suscepit.

CLXXXVI.

Theano, *Pythagorea*, constricta a Tyranno in vinculis, ut ei patriæ secreta revelaret; morsu linguam abscidit, eamque in tyrannum exspuit; nolens quidem fateri, sed coacta; sicque vocis organo sublato, voce impedita, arcana patriæ non posset prodere.

CLXXXVII.

Qui laudas *Theanus* aut nescio cujus alius ex iis, qui *Pythagoricis* mysteriis initiati erant, ejusque dogmata sequebantur, mortis contemptionem.

CLXXXIII.

(464) *Eusebius Præpar. Evang. lib. X. cap. 14. pag. 504. C.*

(465) *Theodoretus Therapeut. Serm. 2. Tom. IV. Opp. pag. 489. C.*

(466) Codex quidam MS. Bibliothecæ Regiæ Paris. signatus 3280. fol. 14. & ex illo *Menagius* in *Historia Mel. Philol. segm. 98.*

(467) *Gregorius Nazianz. Orat. III. quæ est in-
vectiva prior adv. Julianum Imp. Tom. I. Opp. pag.
77. C.*

(468) *Pythagorica Theano*, cum à tyranno quon-
dam comprehensa, patriæ arcana enuntiare cogereretur,

ne flagrorum & cruciatuum acerbitate ad id facien-
dum adigeretur, commoriam linguam ac dentibus
excisam & evulsam in tyrannum exspuit, mortem
præsumptu contemnens. Quoniam autem non de *Theano*
sed altero quodam hoc memoriae proditum est, idcirco
per ea, quæ sequuntur, orationem confirmat. *Elias
Cretensis* not. 65.

Theano Pythagoræ uxor philosophiæ studiis excel-
luisse librumque de mortis contemptu conscripsisse
apud *Laërtium* dicitur. *Clemens Alexandrinus*
(num. CLXXXIX.) illam primam omnium mu-
lierum philosophari cœpisse narrat. *Billius* not.
36.

CLXXVIII.

Κωτίλος (469) τέτιξ' οὐκ ἐστὶ θήλεια, ἀλλ' ὅια τις Θεανὸ σιωπᾶσα τὰ ἄρρητα.
Πλευτάρχου.

CLXXIX.

Δίδυμος (470) ἐν τῷ περὶ Πυθαγορικῆς Φιλοσοφίας Θεανὸ τῆν Κρωτοριάτι
πρώτην γυναικῶν φιλοσοφῆσαι καὶ ποιήματα γράψαι ἰστορεῖ.

CXС.

ἽΟιη (471) μὲν Σάμιον μανίη κατέδησε Θεανῶς
Πυθαγέρην.

CXCI.

Τοὺς (472) μὲν τῆς δὲ τῆς πλουσίας μαργαρίτας καὶ τὰ τῆς δὲ τῆς ξένης σφρικὰ
λαβεῖν οὐκ ἐστὶν οὐδὲ περιθίσθαι, μὴ πολλοῦ πριαμένην· τὰ δὲ Θεανῶς κόσμια καὶ
Κλεοβουλίνης καὶ Γοργῶς τῆς Λεωνίδου γυναικὸς, καὶ Τιμωκλείας τῆς Θεογένους
ἀδελφῆς καὶ Κλαυδίας τῆς παλαιᾶς, καὶ Κορηλίας τῆς Σκιπίωνος καὶ ὅσαι ἐγέ-
νοιτο θαυμασταὶ καὶ περιβόητοι, ταῦτα δ' ἔξεστι περικειμένην προῖκα καὶ κοσμου-
μένην αὐτοῖς, ἐνδόξως ἅμα βιοῦν καὶ μακαρίως.

CXСII.

Ἡ Θεανὸ (473) λέγεται οὐ μαθήτρια μόνον, ἀλλὰ καὶ μία τῶν θυγατέρων
αὐτοῦ (Πυθαγόρου) εἶναι.

CXСIII.

Περὶ ΘΕΜΙΣΤΗΣ.

Ἐν ἐπιστολῇ (474) πρὸς Θεμίσταν τὴν Λέοντος (475) γυναῖκα· οἷός τε, φησὶν,
(Ἐπι-

(469) *Theophylactus Simocata* in ἀποκρίσις εὐστικῆς pag. 21. ed. *Vulcan. & Mich. Apostolius* Proverb. Cent. XVIII. num. 39.

(470) *Clemens Alexandr.* Stromatum lib. I. c. 17. pag. 309.

(471) *Herm. Simplicius* apud *Athenæum* lib. XIII. p. 599. A.

(472) *Plutarchus* in *Conjugial. Præceptis* Tom. II. Opp. pag. 145. E.

(473) *Anonymus* de vita Pythagoræ segm. 2. pag. 56. ed. *Kust.* & apud *Plotium* Cod. CCXLIX. pag. 712, 20. ed. *Hoefchel.*

(474) *Dionysius Laërtius* lib. X. segm. 5.

CLXXXVIII.

Cicada fœmina loquax non est, sed tanquam *Tbeano* quæpiam, quæ dicenda non sunt, tacens. *Plutarchi*.

CLXXXIX.

Didymus in libro de philosophia Pythagorica refert, *Tbeano* Crotoniatidem primam ex mulieribus esse philosophatam, & scripsisse poëmata.

CXC.

Hac quidem insania *Pythagoram* Samium obstrinxit
Tbeano.

CXCI.

Divitis alicujus mulieris uniones, aut alicujus peregrinæ sericas vestes adipisci, iisque te ornare non possis, nisi magna emas pecunia; sed *Tbeanus* ornamenta & *Cleobulina*, & *Gorgus*, quæ *Leonidæ* fuit uxor, & *Timocleæ*, quæ *Tbeagenis* soror, & *Claudiae* illius priscae, & *Corneliæ* *Scipionis* sororis, aliarumque illustris famae mulierum gratis licet tibi sumere iisque te condecorare, vitamque vivere gloriosam & felicem.

CXCII.

Tbeano non discipulæ modo ejus (*Pythagoræ*) sed & filiarum una fuisse memoratur.

CXCIII.

De THEMISTA.

In epistola ad *Themistam* Leontis uxorem, paratus, inquit, (*Epicurus*,) ego
sum

(475) Legendum *Λεοντίως*, quemadmodum Gassendus edidit. vid. *Clement Alex.* [num. CXCIV.] & ipse *Laërtius* infra. Etiam *Λεοντεύς* dicitur *Plutarcho* in II. contra Colotem. *Themistæ* meminit honorifice *Cicero* in L. Pisonem, item *Lactantius* *Divin. Instit.* III. 25. Denique nullas unquam mulieres philosophari docuerunt, præter unam ex omni memoria

Themisten. At *Didymus* in libro de philosophia Pythagorica apud *Clementem Alexandrinum* solam *Tbeano* ex mulieribus philosophatam ait; uterque falsò. Ipse in libris veterum mulieres philosophas LXX. reperi; quarum plurimæ ante *Lactantium* & *Didymum* vixerunt. Vide *Historiam nostram mulierum Philosopharum*. *Menagius*.

(Ἐπίκουρος,) ἐμὶ, εἰ μὴ ὑμεῖς πρὸς με ἀφίκησθε, αὐτὸς τρικύλιστος, ὅπου ἂν ὑμεῖς καὶ Θεμίστα παρακαλῆτε, ὠθεῖσθαι.

Πάλιν [476] πρὸς Θεμίσταν γράφων, νομίζει αὐτῇ παραινεῖν, καθά φησι Θεόδωτος [477] ὡς ἐν τῷ τετάρτῳ τῶν πρὸς Ἐπίκουρον.

Λεοντέως [478] Λαμφακηνός, [μαθητὴς ἦν τοῦ Ἐπικούρου,] καὶ ἡ τούτου γυνὴ Θεμίστα, πρὸς ἣν καὶ γέγραφεν ὁ Ἐπίκουρος.

Ἦσαν καὶ ἄλλοι Ἐπίκουροι τρεῖς, ὅτε Λεοντέως υἱὸς καὶ Θεμίστας ἕτερος, Μάγνης τέταρτος, ὀπλομάχος.

CXCIV.

Θεμιστῶ [479] ἡ Ζωίλβ, ἡ Λαμφακηνὴ, ἡ Λεοντέως γυνὴ τοῦ Λαμφακηνοῦ, τὰ Ἐπικούρεια ἐφιλοσόφει.

CXCV.

Περὶ ΘΕΟΔΩΡΑΣ.

Γράφειν [480] τὸν Ἰσιδώρου βίον προθέμενος, [ὁ Δαμάσκιος Δαμασκηνός,] Θεοδώρα τιτὶ τὸ σύλλαγμα προσπεφώνηκεν, ἔλληνα μὲν καὶ αὐτῇ θρησκείαν τιμῶση, μαθημάτων δὲ τῶν τε κατὰ φιλοσοφίαν, καὶ ὅσα περὶ ποιητὰς τε καὶ γραμματικὴν στρέφεται ἐμπειρίαν, οὐκ ἀπείρως ἐχούση· ἀλλὰ γε καὶ πρὸς γεωμετρικὴν τε καὶ ἀριθμητικὴν ἀνηγμένη θεωρίαν· αὐτοῦ τε Ἰσιδώρου καὶ Δαμασκίου τὴν διδασκαλίαν αὐτῇ τε καὶ ταῖς νεωτέραις ἀδελφαῖς κατὰ διαφόρους χρόνους πεποιημένων. Ἐκτὴ θυγάτηρ ἐγγεγένει Κυρίνας καὶ Διογένους, τοῦ Ἐυσεβίου, τοῦ Φλαβιανοῦ, ὃς εἶλε το γένος ἀπὸ Σαμφιγεράμου τε καὶ Μονίμου, εἰς ὃν ἀνάγεται καὶ Ἰάμβλιχος, ἄνδρας τὰ πρῶτα τῆς εἰδωλολατρίας ἀσεβείας ἀπενεγκαμένους· τὴν μὲν οὖν βιογραφίαν Ἰσιδώρου Δαμάσκιος ταύτη προσφωνεῖ, ἧς καὶ ἡ ἀξίωσις καὶ ἄλλων τινῶν συναιτίων γεγενημένων, τῆς προτροπῆς αἰτία κατέστη γῶ συγγραφῆ, καθάπερ αὐτὸς ἐπιμαρτύρεται.

CXCVI.

[476] *Diogenes Laërtias* lib. X. segm. 5. in fine. mana est lectio. Noster supra in *Aristippo*: 'Ου γὰρ ἀλλὰ καὶ Θεόδωρος ἐν τῷ περὶ ἀρίστην ἐχέουσιν αὐτόν. *Menagius*.

[477] Ita habent Editiones. Sed Θεόδωρος ger-

sum, nisi vos ad me proficiscamini, ipse quocunque vos ac *Themista* me accersatis, irrumpere.

Rursum ad *Themistam* scribens, monere ipsam arbitratur, ut *Theodotus* in quarto adversus *Epicurum* libro ait.

Leonteus Lampfacenus (discipulus erat *Epicuri*) ejusque conjux *Themista*, ad quam etiam scripsit *Epicurus*.

Erant alii *Epicuri* tres: unus *Leontei* filius, & *Themistae*; alter *Magnesius*; quartus, pugil.

CXCIV.

Themisto, *Zoili* filia, *Lampfacena*, uxor *Leontei* *Lampfaceni* dabat operam philosophiae *Epicureae*.

CXC.V.

De THEODORA.

Isidori vitam scribere instituens, (*Damascius* *Damascenus*,) *Theodora* cuidam feminae opus inscripsit, ethnicorum æque cultum sectanti, & philosophicæ doctrinae, omniumque sive ad poëticam sive ad Grammaticam facultatem spectantium non imperitæ, immo & ad Geometricam atque Arithmeticam speculationem evectæ; quam una cum junioribus sororibus *Isidorus* ipse atque *Damascius* variis docuerant temporibus. Filia hæc fuit *Cyrinae* atque *Diogenis*, *Eusebii* *F. Flaviani* nepotis, qui genus duxit à *Sampsigeramo* & *Monimo*, à quibus & *Iamblicus* originem repetit, viris, qui primas in idololatrica superstitione tulerunt. Igitur *Damascius* *Isidori* vitam huic dedicat, cujus etiam petitio, accedentibus etiam aliis quibusdam causis, auctorem ad scribendum impulit, ut testatum ipse reliquit.

CXC.VI.

[478] *Diogenes Laërtius* lib. X. segm. 25.

[479] *Clemens Alexandr. Strom.* lib. IV. cap. 19. pag. 522.

[480] *Photus* in Bibliotheca Cod. CLXXXI. pag. 211, 27. ed. Hoeschel.

CXCVI.

Περὶ ΘΕΩΡΙΔΟΣ.

Θεωρίς, [481] Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Ἀριστογείτονος, [482] εἰ ἔγνησιος μάστις ἦν Θεωρίς, καὶ ἀσεβείας κριθεῖσα ἀπέθανεν, ὡς καὶ Φιλόχορος ἐν ἑκτῇ γράφει·

CXCVII.

Περὶ ΤΙΜΥΧΗΣ.

Πυθαγορίδες [483] γυναῖκες αἱ ἐπιφανέσταται, Τιμούχα γυνὴ Μυλλίου [484] τοῦ Κροτωνιάτου· Φίλτις κ. τ. λ.

CXCVIII.

Ἀπήνησε [485] Μυλλίας Κροτωνιάτης, καὶ Τιμούχα Λακεδαιμονία, γυνὴ αὐτοῦ, ἀπολελειμμένοι τοῦ πλῆθους, ὅτι ἔγκυος ἔυσα ἢ Τιμούχα, τὸν δέκατον ἤδη μῆνα ἔιχε, καὶ σχολαίως διὰ τοῦτο ἐβάδιζε. Τούτους δὲ ζωγρήσαντες ἄσμενοι πρὸς τὸν Τύραννον ἤγαγοι, μετα πάσης κομιδῆς καὶ ἐπιμελείας διασώσαντες. Ὁ δὲ περὶ τῶν γεγοτότων διαπυθόμενος, καὶ σφόδρα ἀθυμήσας ἔφαιεν. [486] Ἄλλ' ὑμεῖς γε, εἶπεν, ὑπὲρ πάντων τῆς ἀξίας τεύξεσθε παρ' ἐμοῦ τιμῆς, εἰ μοι συμβασιλεύσαι θελήσετε· τοῦ δὲ Μυλλίου καὶ τῆς Τιμούχας πρὸς πάντα, ἃ ἐπεγγέλλετο, ἀνατενύλαι· ἀλλὰ ἐν γέ με, ἔφη, διδάξαντες, μετὰ τῆς ἐπιβαλλούσης προπομπῆς διασώξεσθε. Πυθόμενου δὲ τοῦ Μυλλίου, καὶ τί ποτ' ἐστίν, ὃ μαθεῖν προθυμεῖται· ἐκεῖνο εἶπεν ὁ Διονύσιος, τίς ἢ αἰτία, δι' ἣν οἱ ἑταῖροί σου ἀποθανεῖν μᾶλλον εἰλοντο, ἢ κυάμους πατῆσαι; καὶ ὁ Μυλλίας εὐθύς, ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν, εἶπεν, ὑπέμειναν, ἵνα μὴ κυάμους πατήσωσιν, ἀποθανεῖν· ἐγὼ δὲ αἰρούμαι, ἵνα τούτου σοι τὴν αἰτίαν μὴ ἐξείπω, κυάμους μᾶλλον πατῆσαι. Καταπλαγῆλος δὲ τοῦ Διονυσίου, καὶ μεταστῆσαι κελεύσαντος αὐτὸν σὺν βίᾳ, βασάνους δὲ ἐπιφέρειν τῇ Τιμούχα προττάτιοντος· ἐνόμιζε γὰρ, ἅτε γυναῖκά τε ὄυσαν, καὶ ἔπογκον, ἐρήμην δὲ τοῦ ἀνδρὸς, ῥαδίως τοῦτο ἐκλαλήσειν, Φέβω
τῶν

[481] *Harroliation* in *Dictionario* in X *Rhetores*, v. Θεωρίς, *cujus verba reperit Sa. dicit* in *Θεωρίς*.

[482] In prima sub *fnem*: Ἄλλ' ἐφ' οἷς ὑμεῖς τὴν μικρὰν Θεωρίδα τὴν Λημνίαν, τὴν Σαρμακίδα, εἰ αὐτὴν καὶ τὸ γίνεσθαι ἅπαν ἀπεκρίνατε· ταῦτα

λαβὼν τὰ σάρμακα (*supple Aristogitonis frater*) καὶ τὰς ἐπιδὰς τῆς Θεωρακίης αὐτῆς, ἢ κατ' ἐκείνης (Θεωρίδα) τότε ἐμήνυσεν, ἐξ ἧσπερ ὁ βῆσκανθ' ἔτοσι πεπαιδευτοῖται (*in praemium enim delationis civitate donata erat, ut puto*.) μαγαγεύει καὶ ρενακίζει, καὶ τὸς δὲ πλῆθους φασὶν ἰαθεῖν αὐ-

CXCVI.

De THEORIDE.

Theoris. Demofibenes in oratione contra Aristogitonem, si modo nomen non mentiatur; hæc *Theoris* erat fatidica, & ob impietatis crimen morte mulctata est, quemadmodum etiam *Philochorus* libro sexto scribit.

CXCVII.

De TIMYCHA.

Clarissimæ mulieres Pythagoræ fuerunt *Timycha Myllia* Crotoniatae uxor, *Pbilitis* &c.

CXCVIII.

Obvii facti sunt *Myllias* Crotoniates & *Timycha* Lacaena, uxor ejus, quos reliqua multitudo à tergo reliquerat; quia *Timycha*, jam decem mensibus gravida tardius incederet. Hos igitur vivos in potestatem redactos ad tyrannum læti deduxerunt, nullo studio curaque omissa, quo illos incolumes conservarent. *Dionysius* autem, cognito quod acciderat, gravem mœrorem prae se tulit: Vos vero, ait ad *Mylliam* & *Timycham*, prae omnibus dignos à me honores consequimini, si in regni consortium mecum venire volueritis; quae promissa cum illi respiciissent, at unum saltem si me docueritis, inquit *Dionysius*, incolumes, dato sufficienti praesidio, dimittam: interroganteque *Myllia*, quid tandem esset, quod tantopere discere averet; hoc, subjecit tyrannus, cur locii tui mori maluerint, quam fabas calcare? illi quidem, regessit è vestigio *Myllia*; ne fabas conculcarent, mortem oppetierunt; ego vero malim fabas calcare, quam causam hujus rei prodere. Quo responso perculsus *Dionysius*; *Mylliam* è conspectu abripi, *Timyche* vero tormenta admoveri jussit; ratus eam, utpote mulierem, & gravidam, & à marito destitutam facilius illud metu tormentorum indicaturam esse; sed

vira-

αὐτὸς ἐν ἐπίληπτι πᾶση ποικίλῃ.

[483] *Iamblicus* in vita *Pythagoræ* cap. & segm. ultimo.

[484] *Arcerius* edidit γυνὴ Ἐμυλλία, scribe *Μυλλία*, à recto *Μυλλίας*. Sic enim maritus *Timyche* non solum appellatur à *Porphyrio* segm. 61. sed

etiam ab ipso *Iamblico* supra num. 192, 193. *Kusterus*.

[485] *Iamblicus* in vita *Pythagoræ* cap. 31. segm. 192 199. pag. 160 69.

[486] Lego ἀδυμήσας, ὡς ἐφαίνετο. *Kusterus*.

τῶν βασάνων ἢ γενναία δὲ συμβρύξασα [487] ἐπὶ τῆς γλώσσης τοὺς ὀδόντας, καὶ ἀποκόψασα αὐτὴν, προσέπλυσε τῷ Τυράνῳ, ἰμφαίνουσα, ὅτι εἰ καὶ ὑπὸ τῶν βασάνων τὸ θῆλυ αὐτῆς νικηθὲν συναναγκασθεῖν τῶν ἐχεμυθουμένων τι ἀνακαλύψαι, τὸ μὴ ὑπηρετῆσαι ἐκποδῶν ὑπ' αὐτῆς περικέκοπται.

CXXIX.

Περὶ [488] ἀνδρείας πολλὰ μὲν ἤδη καὶ τῶν εἰρημίων οἰκείως καὶ πρὸς αὐτὴν ἔχει· οἷον τὰ περὶ Τιμύχανα θαυμαστὰ ἔργα, καὶ τὰ τῶν ἐλομένων ἀποθανεῖν, πρὸ τοῦ τι παραβῆναι τῶν ὀρισθέντων ὑπὸ Πυθαγόρου περὶ κυάμων, καὶ ἄλλα τῶν τοιούτων ἐπιτηδευμάτων ἐχόμενα.

CC.

Δεῖ [489] λύειν καὶ τὸν βίον διὰ Τύραννον, ἀναγκάζοντα εἰπεῖν τὰ ἀπόρρητα, ὃ καὶ Πυθαγορεία τις γυνὴ πεποίηκεν, ἀναγκαζομένη εἰπεῖν, διατί οὐκ ἐσθίει κυάμους; ἔφη γάρ· Φάγοιμι ἂν, εἰ εἴποιμι ἂν. Ἔπειτα ἀναγκαζομένη φαγεῖν, ἔφη, εἴποιμι ἂν, εἰ φάγοιμι ἂν· καὶ τέλος ἀπέτεμε τὴν γλῶτταν ὡς καὶ διαλεκτικὸν καὶ γυμναστικὸν ὄργανον.

CCI.

ΖΩΗΣ Διάταξις

περὶ τοῦ ἀπριάτην τὰς ἀρχὰς γίνεσθαι.

Πάλιν [490] δὲ τῆς ἀρχῆς εἰς τὴν Ζῶην μετακυλισθείσης, συμβασιλεύουσιν ἔχουσιν [ὡς εἴπωμεν] οὐκ ἐκοῦσαν, καὶ τὴν ἀδελφὴν Θεοδώραν, τιμῶν μὲν ἢ σύγκλητος προβιβασμοῖς ἐγεραίρετο καὶ δωρεῶν διανομαῖς τὸ κοινόν. καὶ τὰ πράγματα προμηθείας ἐνδεχομένης ἐτύγχανε, γραμμάτων ἀπανταχοῦ καὶ διαταγμάτων ἐκπιμπόμενων, ἀπριάτην τε τὰς ἀρχὰς γίνεσθαι, καὶ μὴ ὠτίους ὡς πρότεροι ὑπισχιουμένωι, καὶ πᾶσαν ἀδικίαν ἐκ μέσου διοριζομένων ἐλαύνεσθαι.

[487] Historiam hanc respexit S. Ambrosius lib. II. de virginitate cap. 4. Caeterum pro συμβρύξασα, quod ex Cod. MS. revocavimus, prior edit. male habet συμβύξασα, quod Arcerius infeliciter in συμ-

τύξασα mutandum censebat. Idem.

[488] Iamblicus de vita Pythagorae cap. 32. segm. 214. pag. 174.

virago illa dentibus linguam mordicus correptam abscidit, & in Tyrannum expuit; eoque illi demonstravit, quod licet sexus ejus muliebris tormentis succumbens, tacendum aliquid evulgare adigeretur; ministra tamen loquendi à se è medio sublata praecisaque esset.

CXCIX.

Quod fortitudinem attinet, multa jam ex ante dictis propius ad eam pertinent; ut puta admiranda illa facinora, quae à Timytha perpetrata sunt, itemque ab iis, qui mortem obire maluerunt, quam *Pythagoræ* placita de fabis, aliisque, quae huic studiorum generi consentanea sunt, transgredi.

CC.

Finire etiam vitam decet propter tyrannum, si arcana dicere coegerit, quod Pythagorea quaedam mulier fecit, cum dicere cogeretur, cur fabas non comederet? Dixit enim: Comederem sane, si dicere vellem. Deinde illas comedere coacta, dixit: Dicerem sane, si comedere vellem. Denique linguam loquendi & gustandi instrumentum praecidit.

CCI.

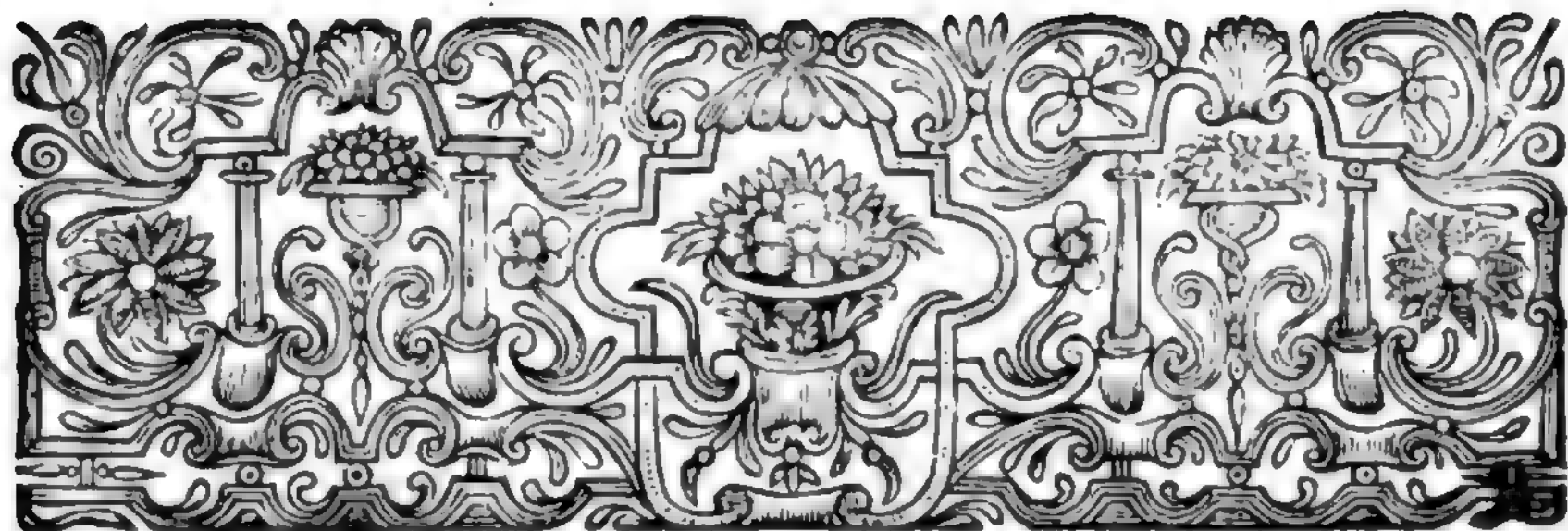
Z O E S Constitutio,
de Magistratibus non vendendis.

Imperio *Zoæ* restituto, quae sororem *Theodoram*, quantumvis invita confortem habebat, statim & honorum gradibus senatorio ordini & largitionibus multitudini gratiæ sunt actæ, ac reipublicæ quanta omnino poterat cura gesta. Nam in omnes imperii partes literæ & edicta dimittebantur, quae & magistratus vendi, (quod erat ante factitatum) prohiberent; & omnia injustitiae genera de medio tolli juberent.

[492] *Olympiodorus* in Scholiis MSS. in *Platonis Phaedonem* p. 7. Codicis, qui asservatur in Biblioth. publ. *Hamburgensi*.

[490] *Georgius Cedrenus* in *historiarum compendio* pag. 752. ed. Paris. & ex illo *Enim. Benefidius Iuris Orient. lib. I. pag. 35. & ad calcem Novell. p. 283.*

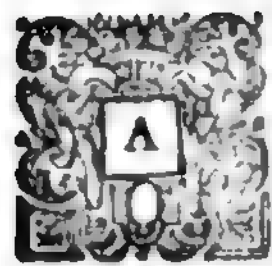

CATALOGVS FOEMINARVM,

Sapientia, artibus, scriptisque, apud Græcos, Romanos aliasque gentes
olim celebrium.

A.

ABROTELIA, *Abrotelis* Tarentini filia, à quo etiam nomen accepit, quod Græcis non minus quam Romanis usu receptum fuisse ex multis exemplis liquet. Nota est solo testimonio *Jamblichi* in vita *Pythagoræ* sub finem: Ἀβροτέλεια, Ἀβροτέλους θυγάτηρ τοῦ Ταρεντίνου. In *Arcerii* editione omissum est Ἀβροτέλεια, unde eam cum *Lusibenia Arcadissa* confundit *Ibo. Stanlejus* in *Historia Philosophiæ* Part. VIII. cap. 24. & apud *Jamblicum* legisse videtur: Λασδίνα Ἀρκάδισσα, Ἀβροτέλους θυγάτηρ τοῦ Ταρεντίνου. Sed *Jamblicus* ex Codice regio & *Obic. bii* versione *Ludolbus Kusterus*, atque *Stanlejo Gottfr. Olearius* in editione latina Operis *Stanlejani Abroteliam* restituerunt. vid. *Menagii* *Hist. Mulierum Philos.* segm. 105. & *Fabricii* *Bibl. Gr.* lib. II. cap. 13. §. 21.

ACCA, quæ aliis dicitur **ARCA**, in *Jo. Casp. Eberti* Museo aperto foeminarum doctarum pag. 2. è Græcia oriunda & celebris traditur, quia artis medicæ bene perita fuit, & imprimis remediis singularibus contra venenum teste *Macrobio* apud *Jo. Frauenlob* in laudabili societate doctarum mulierum pag. 1.

K k

multo. um

multorum saluti subvenit. In *Andr. Tiraquelli* Parte XI. glossæ I. in XI. legem Connubialium Tom. II. Opp. pag. 185. agmen eruditarum mulierum ducit *Acca*, à *Macrobio* lib. III. *Saturnal. cap. 10. citata ex lib. de Supplicatione. Macrobius* autem non l. c. sed *Saturn. II. 14.* scribit: *Atta vero in supplicatione, nucem græcam, ait, favumque adde quantum libet; & intelligit T. Quinctium Attam Togatarum Scriptorem, de quo conf. Celeb. Fabricii Biblioth. Lat. Vol. III. pag. 265. Acca* igitur mulier græca erudita est nomen commentitium & fictum, atque *Ebertus* l. c. illam cum *Agamedæ* confundere videtur.

ACESO vid. *Aesculapii filia.*

ACHROMOS, nomen fictum mulieris medicæ, de qua *Tiraquellus* c. 31, de Nobilitate num. 343. & ex illo *Fabricius* Bibliothecæ Gr. Vol. XIII. pag. 31. *Acbromos* quæpiam meretrix, quæ dysentericis quandam potionem dare solebat, ut scribit *Hippocrates* lib. VII. *Epidemiorum* in fine. Hujus verba sunt: Πορνήν ἀχρωμος δυσεντερίας ἀκος. i. e. *Scortatio turpis dysenteriae medela est.* "Αχρωμος exponunt *Suidas* & *Varinus* ἀραιδὲς, ἀισχρόν.

AECATERINA vid. CATHARINA.

ÆDESIA Alexandrina, *Hermiae* vel *Hermeæ* Platonici uxor, & *Syriani* cognata, Sec. V. post C. N. celebris, cujus laudem ex *Damascio* descriptam profert *Suidas* (vid. num. I.) Ex eodem *Damascio* in vita *Isidori Pbotius* Cod. CCXLII. pag. 555. ed. *Hoeseb.* historiam de filiolo *Ædesiæ* natu maximo narrat. (vid. num. II.)

ÆSARA Lucana, *Pythagoræ* filia, ex cujus libro de natura hominum fragmentum emendatum à *Salmasio* in *Epiætetum* & *Simplicium* pag. 169. reperitur in *Stobæi* *Eclogis* physicis lib. I. pag. 105. ed. *Plantin.* (vid. num. III.) ubi in margine legitur: Ἄισάρας Πυθαγόρου Λευκάνας ἐκ τοῦ περὶ ἀνθρώπων φύσεως. *Æsarae Pythagoræ F. Lucanae* ex libro de hominum natura. Vir doctissimus, *Guilb. Canterus* id interpretatus est: *Aesarae Pythag. de hominis natura*, & intellexit sine dubio *Aesam* Lucanum, qui scholæ Pythagoricæ regimen post *Tydam* suscepit. Idem statuunt *Salmasius* l. c. & celeb. *Fabricius* in catalogo Pythagoricorum lib. II. cap. 13. p. 496. *Biblioth. Græcæ*, atque in hujus Operis Vol. VIII. pag. 695. in Indice Scriptorum à *Stobæo* allegatorum legitur: *Æsaras,*

tas, Ἀισάρας (interpreti Arefas,) Lucanus, Pythagoreus ἐκ τοῦ περι ἀνθρώπων φύσεως. *Jamblicus* quidem, *Porphyrius*, *Laërtius* & *Clemens Alexandrinus* inter *Pythagoræ* filias *Æsare* haud meminerunt; sed apud *Anonymum* de vita *Pythagoræ* in *Photii* Biblioth. Cod. CCLIX. sub init. & in ed. *Kusteri* pag. 56. exstant hæc verba: Ὁ μὲν Μήσαρχος εἰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ (Πυθαγόρου) λέγεται νεώτερος τελευτῆσαι. Τηλαυγῆς δὲ ὁ ἕτερος διεδέξατο καὶ Σάρα καὶ Μυία αἱ θυγατέρες. ubi ante Σάρα excidisse Ἀι ob præcedens καὶ & legendum esse καὶ Ἀισάρα, con-jicit vir doctissimus *Richard Bentlejus* in dissert. anglice edita de Epistolis *Pha-laridis* contra *Car. Boylium* pag. 382. ed. 2. cujus sententiam approbat, illumque acute admodum id collegisse statuit *Henr. Dodwellus* Exerc. II. de ætate *Pythago-ræ* pag. 124. Addit vir præstantissimus, *Arignoten*, quam *Pythagoræ* filiam fuisse testantur *Clemens Alex. Hierocration* & *Suidas*, potuisse à *Crotonis* fluvio *Æsa-ro* cognomen etiam *Æsare* trahere. conf. celeb. *Fabricii* Biblioth. Gr. lib. II. c. 13. §. 2. pag. 525.

ÆGLE, filia natu minima *Æsculapii*. Scholia *Aristophanis* ad *Pluti* v. 701. Ἑρμιππος (Atheniensis, veteris Comoedix poëta,) ἐν τῷ πρώτῳ τῶν τριμέ-τρων Ἀσκληπιοῦ καὶ Λαμπετίας τῆς Ἡλίου λέγει Μαχάονα καὶ Ποδαλείριον καὶ Πανάκειαν καὶ Ἄιγλην νεωτάτην ἄλλοι δὲ προστιθέασιν Ἰανίσκον καὶ Ἀλεξήνορα. Fuit artis medicæ bene perita, nomenque accepit ἀπὸ τῆς ἄιγλης, à splendore, cujusmodi facies est ejus, qui bene valet, & bonam habitudinem corporis ex sa-nitate profectam notat. *Theod. Zuingerus* in tabulis in ὄρκον, *Æglen* refert ad glo-riam & existimationem, quæ medicum insequitur & comitatur. Ab hac di-stinguendæ sunt (1.) *Ægle* una *Hesperidum*, de quibus vid. *Hesiodum* *Theogon.* v. 215. *Diodorum Sic.* IV. pag. 162 sq. & *Mythologos.* (2.) *Ægle*, quæ *Vir-gilio* *Ecl.* VI. v. 21. dicitur *Naiadum* pulcherrima. *Hesychius*: Ἄιγλης Χάριτες, πιθανῶς ἐγενεαλέγησαν τὰς Χάριτας Ἄιγλης καὶ Ἡλίου, ἐπεὶ τὰς Χάριτας λαμπρὰς εἶναι δεῖ, ex quo supplendus est *Suidas* in Ἄιγλης, qui etiam observat, *Iunam* & *Æsculapium* vocari Ἄιγλην. (3.) *Ægle* fellatrix, quam perstringit *Mur-tialis* lib. I. epigr. 95.

ÆSCULAPII filix memorantur sex: *Hygia*, *Panacea*, *Iaso*, *Aceso*, *Rome*

& *Ægle*, quæ omnes artem medicam pulchre calluisse feruntur, unde illarum patrem *Aristophanes* in *Pluto* v. 639. appellat τὸν ἑυπαιδα καὶ μέγα βροτοῖσι φάρος Ἀσκληπιῶν, fortunatum in pulchris liberis suscipiendis, nisi *Comicus* per ἑυπαιδα, τὸν καλὸν παῖδα, pulchrum filium *Apollinis*, vel καλοῦ πατρὸς παῖδα, pulchri patris filium designaverit. vid. *Scholia* ad h. l. *Meibomius* in *Comment.* in *jusjur. Hippocratis* pag. 54. ex *Aristophanis Scholiaste* in *Plutum* observat, *Æsculapium* filiabus omnibus nomen ab artis officiis vel emolumentis indidisse. *Hygeia* enim *Salus* est *Latinis*, sive *Sanitas*; *Aceso* & *Iaso* dixeris *sanatrices*; illa enim ab ἀκί-σαι, hæc ab ἰᾶσθαι dicta est; *Ægle* splendorem notat corporis, bonamque habitudinem ex sanitate profectam; *Panacea* omnium morborum sanationem promittit. *Rome* ipsa sive *Valentia* membrorum robur & artuum validasque vires designat. *Theodorus* tamen *Zuingerus* tabulis in ὄρκιον *Æglen* non ad habitudinem corporis bonam refert, sed ad gloriam & existimationem, quæ medicum insequitur & concomitatur. *Dan. Clericus* in *Historia Medicinæ gallice edita* Part. I. lib. I. cap. 19. hæc nomina de aëre, cujus symbolum est *Æsculapius*, interpretatur. *Hygia* enim denotat sanitatem hominis ex aëre, quem spiramus, imprimis pendere; *Ægle* s. splendor, aërem à sole illuminatum & purgatum esse optimum; *Iaso Aceso* & *Panacea* s. curatio & medicina universalis, omnes morbos per aërem temperatum optime curari; *Rome* seu *valentia*, corporis vires debilitatas per purum aërem cito recuperari. *Suidas* in Ἠπίωνη commemorat quinque filias *Æsculapii*: Ἠπίωνη, γυνὴ Ἀσκληπίου καὶ θυγάτηρ αὐτῆς Ὑγία, Ἄιγλη, Ἰασώ, Ἀκισώ, Πανάκεια. *Plinius* lib. XXXV. cap. 11. segm. 40. *Hist. nat.* quatuor, quarum imagines pinxit *Socrates* pictor. Sunt illæ: *Hygia*, *Ægle*, *Panacea* & *Iaso*. *Aristides* in *Orat.* in *Asclepiadas* Tom. 1. Opp. pag. 82. Ἐυδαίμονες τῶν ἀφ' ὑμῶν φύλων ἔτι δὲ ὑμῶν τε αὐτῶν καὶ ἀδελφῶν οἷς Ἰασώ τε καὶ Πανάκεια, καὶ Ἄιγλη σύνεστι καὶ Ὑγία, ἡ πάντων ἀντίρροπος ἠπίων ἥς δὴ παῖδες ἐπάνομοι. *Trium* tantum mentionem facit *Pausanias* lib. I. in *Atticis* cap. 34. pag. 84. nempe *Πανακείας*, *Ἰασοῦς* καὶ *Ὑγίας* nec non *Scholiastes Aristophanis* ad l. c. Πολλοὶ παῖδες τοῦ Ἀσκληπιοῦ, Ποδαλείριος, Μαχάων, Ἰασώ, Πανάκεια, Ὑγία ἀναπέπλαστοι τε τὰ ὀνόματα παρὰ τὸ ἰᾶσθαι, καὶ πάντα ἀκί-σαι

σθαι, καὶ παρὰ τὸ ὑγίαια παρέχειν qui tamen ad Pluti v. 701. *Ægles* etiam meminit, ubi ab ipso *Aristophane* nominantur *Iaso* & *Panacea*. Jurisjurandi *Hippocratis* prima verba sunt: "Ὀμνυμι Ἀπόλλωνα ἰητρὸν, καὶ Ἀσκληπιὸν, καὶ Ὑγίαια καὶ Πανάκειαν" quæ *Jo. Henr. Meibomius* cap. 6. commentarii pag. 65. sic illustrat: *Querat aliquis, cur divinus senex duarum hic tantum filiarum faciat mentionem, perque eas solas discipulos adjuret? An quia illae reliquis natu majores? an quia per istas, duas praecipuas artis medicae partes ex fine desumptas indicare voluit, per Hygeiam nempe sanitatis integrae conservationem, per Panaceiam amissae restitutionem? Per reliquas enim emolumenta maxime atque utilitates, quas ex medicina percipimus, intelligi videntur. Cur vero filiabus maluit eam tribuere auctoritatem, quam filiis? An quod prolem masculam suis sibi uirtutibus gloriam parare ac coelum meritis aperire par esse putaret, illas vero in parentis gratiam, gratique animi testandi, ac posteros ad similem bene merendi gratitudinem praestandam invitandi causa maestare isto honore voluerit? ut Petro Memmio visum Comm. ad b. l. An vero, quod Theod. Zuingero in tabulis ad Jusjur. Hippocrat. placuit, & qui illum sequitur, Heurnio notis ad ἑρκεν, quod per filias Aesculapii ipsosmet artifices medicos ingeniosa exprimere voluit antiquitas: per filias vero ea, quae in ipsis requirebantur officia, quaeque consequerentur ornamenta: quorum & adeptio & possessio Deorum benignitate obtineretur & confirmaretur. De singulis Aesculapii filiabus vid. plura suo loco.*

G. AFRANIA, *Licinii Buccionis* Senatoris uxor, quae *C. Julii Cæsaris* tempore vixit, recenletur inter mulieres doctas ab *Andr. Tiraquello* in *Leg. XI. Connub. T. II. Opp.* pag. 185. a. quia *Valerius Maximus* de illa haec refert: *G. Afrania Licinii Buccionis Senatoris uxor prompta ad lites contrabendas pro se semper apud praetorem verba fecit: non quod advocatis deficiebatur, sed quod impudentia abundabat. Itaque inusitatis foro latratibus assidue tribunalia exercendo muliebri calumniae notissimum evasit exemplum: adeo ut pro crimine improbis feminarum moribus G. Afraniae nomen objiciatur. Prorogavit autem spiritum suum ad C. Caesarem iterum & P. Servilium Coss (A. U. DCCV.) Tale enim monstrum magis, quo tempore extinctum, quam quo sit ortum, memoriae tradendum est. Pro Ca-*

frania, quæ describitur ab *Ulpiano* improbissima foemina, quæ inverecunde postulans & Magistratum inquietans edicto causam præbuit, quo mulieres prohibentur de aliis postulare L. 1. §. 5. ff. h. t. *Alciatus* legit *C. Afrania*, contra sentiente *Cicero*, sed *Alciati* sententiam defendit *Corn. van Bynkershoek* lib. IV. obs. 12.

AFRICANA quæpiam sive ex nomine sive ex regione ita nuncupata & citata à *Marcello Burdegalensi* in lib. de Medicam. cap. 29. Hæc leguntur in *Andr. Tiragueli* lib. de Nobilit. cap. 31. num 351. Sed ex *Marcelli* verbis apparet, illam non appellatam esse Africanam, verum ex Africa Romam venisse. En ista: Hoc medicamento primum muliercula quædam ex Africa veniens multos Romæ remediavit: postea nos per magnam curam compositione ejus accepta (id est pretio dato ei, quod desideraverat, qui venditabat,) aliquot non humiles neque ignotos sanavimus, quorum nomina supervacuum est referre.

AGACLE, Poëtria, nomen fictum. vid. *Olearii* diff. de Poëtriis num. I.

AGALLIS vel **ANAGALLIS**, quæ scriptura videtur verior esse *Vossio* lib. II. de Philologia cap. 2. §. 3. partem, quia in *Suida* mendii suspicionem tollit series literarum, partem, quod ἀναγαλλίς etiam herbæ sit nomen & non sit inusitatum nomina à plantis imponi. Eam fuisse Corcyream Grammaticam testantur *Athenæus* lib. I. pag. 14. D. Ὁρχήσεις εἰσὶ παρ' Ὀμήρω αἱ μὲν τινες τῶν κυβητήρων αἱ δὲ διὰ τῆς σφαίρας, ἧς τὴν ἔυρεσιν Ἀγαλλίς ἢ Κερκυραία Γραμματικὴ Ναυσικαῖ ἀνατίθησι, ὡς πολίτιδι χαριζομένη. Δικαίαρχος δὲ Σικυωνίσις, Ἰππασος δὲ Λακεδαιμονίσις, ταύτην τε καὶ τὰ γυμνάσια πρότοις ταύτην δὲ μόνη τῶν Ἡρωίδων Ὀμηρος παράγει σφαιρίζουσαν & *Suidas* in Ἀναγαλλίς ἢ Κερκυραία Γραμματικὴ, ἧτις τὴν τῆς σφαίρας ἔυρεσιν Ναυσικαῖ τῇ Ἀλκινόω θυγατρὶ ἀνατίθησι, quæ repetit in ὄρχησις & in σφαῖρα.

AGAMEDA, filia natu maxima *Augeæ* *Ereorum* Regis, uxor *Mulii*, de qua *Homerus* Il. λ'. v. 739 sq.

Πρεσβυτάτην δὲ θυγατρ' εἶχε Ξανθὴν Ἀγαμήδην,
Ἥ τόσα φάρμακα ἤδη, ὅσα τρέφει εὐρεῖα χθών.

Scholias *Theocriti* ad *Idyll. II.* quod inscribitur *Φαρμακεύτρια*, in cujus v. 16.

Ξαν-

Ξαιθάς Περιμήδας meminit: ἄυτη ἐστὶν ἡ παρ' Ὀμήρῳ Ἀγαμήδη λεγομένη, ἢ τόσα φάρμακα εἶδεν, ὅσα τρέφει ἐυρεῖα χθών. De eadem Propertius lib. II. eleg. 1. v. 73 sq.

Non hic herba valet: non hic nocturna Cytis:
Non Perimedea gramina seclia manu.

Tiraquellus lib. de Nobil. cap. 31. num. 339. scribit: *Et de ea Agamedea loquitur, nisi fallor, idem Homerus Il. ξ'. v. 6 sq. dum scribit, illam aquis calidis sanient cruentam Machaonis vulnerati abluisse, tametsi eam ibi nominet Hecamedam, nisi Ἔ alia sit, quod nos credimus, Ἔ ea quoque medica. Versus Homeri sunt:*

Ἐισόχε θερμὰ λοιτρά ἐϋπλόκαμος Ἐκαμήδη
θερμήνη καὶ λούση ἄπο βρότον ἀιματόιντα.

& Il. λ'. v. 623.

Τοῖσι δὲ τεῦχε κυκείῳ ἐϋπλόκαμος Ἐκαμήδη.

AGANICE vel AGLAONICE, filia Hegetoris aut Hegemonis Thessali, astronomiae peritissima, quae eclipses lunae praevidens jactitavit, se lunam e caelo in terram detracluram esse, & ob id postea in tantas calamitates incidit, ut proverbio originem dederit: τὴν σελήνην κατασπᾶ, quod usurpatur de illis, qui jactantiae suae poenas luunt. Plutarchus in praecipis Conjug. T. II. Opp. pag. 145. C. Ἄν δὲ τις ἐπαγγέλληται καθαιρεῖν τὴν σελήνην, γελᾶσεται τὴν ἀμαθίαν καὶ τὴν ἀβελτηρίαν τῶν ταῦτα πειθομένων γυναικῶν, ἀστρολογίας μὴ ἀνηκίως ἔχουσα, καὶ περὶ Ἀγανίχης ἀκηκουῖα τῆς Ἠγήτορος τοῦ Θεσσαλοῦ θυγατρὸς, ὅτι τῶν ἐκλειψικῶν ἔμπειρος ἔυσα πασιλήνων, καὶ προειδύια τὸν χρόνον, ἐν ᾧ συμβαίνει τὴν σελήνην ὑπὸ τῆς σκιάς ἀλίσκεσθαι, παρεκρούετο καὶ συνέπειθε τὰς γυναῖκας, ὡς αὐτὴ καθαιροῦσα τὴν σελήνην. Idem in lib. de Oracul. defectu Tom. II. Opp. pag. 417. Α Ἄλλ' ἐκείνων μὲν ἐν γυναιξὶ τὸ παροῦργον ἔσχε πίστιν, Ἀγλαονίχης τῆς Ἠγήτορος, ὡς φασιν, ἀστρολογικῆς γυναικὸς ἐν ἐκλείψει σελήνης αἰὲν προσποιουμένης γοητεύειν καὶ καθαιρεῖν αὐτήν. Scholiastes Apollonii Rhodii ad lib. IV. Argonaut. v.

57. Μεμύθειται ὡς ἄρα αἱ Φαρμακίδες τὴν σελήνην ταῖς ἐπεδαῖς κατασπᾶσι· τῶν-
 το δὲ ποιῆν δοκοῦσιν αἱ Θεσσαλαί, σφαλεῖται τῆς ὑπολήψεως· καθὼ Ἀγλαονίκη Ἡ-
 γεμόνος θυγάτηρ, ἔμπειρος οὖσα τῆς ἀστρολογίας, καὶ εἰδυῖα τὰς ἐκλείψεις τῆς σι-
 λήνης, ὅποτε μέλλοιεν γενήσεσθαι, ἔφασκε τὴν Θεὸν κατασπᾶν, καὶ παραχρῆμα
 περιέπιπτε συμφοραῖς τῶν οἰκείων τινὰ ἀποβάλλουσα, καὶ δίκην δίδουσα τοῦ ἀμαρτή-
 ματος· ὅθεν κατὰ τὸν βίον λέγεται παροιμία ἐπὶ τῶν συμφοραῖς κειχημέτων, ὅτι
 τὴν σελήνην κατασπᾶ. vid. Menagii Hist. Mul. Philos. segm. 23. & Erasmi Ada-
 gia in Lunam detrabere.

AGAPE, mulier hæretica in Hispania Sec. IV. de qua S. Hieronymus ad
 Ctesiphontem adversus Pelagianos Tom. IV. Opp. Part II. pag. 477. In Hispania
 Agape Elpidium, mulier virum, coecum coeca duxit in foveam, successoremque sui
 Priscillianum habuit, Zoroastris magi studiosissimum, & ex mago episcopum. & Sul-
 picius Severus Historiae S. lib. II. cap. 60. Primus eam (Gnosticorum haeresin)
 intra Hispanias Marcus intulit, Aegypto profectus, Memphis ortus. Hujus auditores
 fuere Agape quaedam non ignobilis mulier, & Rhetor Helpidius. Ab his Priscil-
 lianus est institutus. conf. de illa Jo. Andr. Schmidii diff. de muliere heterodoxa
 §. 20.

AGNODICE, perperam vocata Agdonice in Gayoti de Pitaval Bibliothéque
 des gens de cour Tom. IV. pag. 161 & 162. obstetrix prima Athenis, de qua
 Hyginus fab. CCLXXIV. pag. 328. ed. Munckeri. Antiqui obstetrices non habue-
 runt, unde mulieres verecundia ductæ interierant. Nam Athenienses caverant, ne
 quis servus aut femina artem medicam disceret. Agnodice quaedam puella virgo con-
 cupivit medicinam discere, quae cum concupisset, demptis capillis, habitu virili, se
 Hierophilo cuidam tradidit in disciplinam; quae cum artem didicisset, & feminam
 laborantem audisset ab inferiore parte, veniebat ad eam: quae cum credere se ei no-
 luisset, aestimans virum esse, illa tunica sublata ostendebat, se feminam esse; & ita
 eas curabat. Quod cum vidissent medici, se ad feminas non admitti, Agnodicen ac-
 cusare coeperunt, quod dicerent eum glabrum esse & corruptorem earum, & illas si-
 mulare imbecillitatem. Quo cum Areopagitae confedissent, Agnodicen damnare cepe-
 runt; quibus Agnodice tunicam allevavit, & se ostendit feminam esse. Et validius

medici accusare coeperunt. Quare tum foeminae principis ad iudicium convenerunt & dixerunt: Vos conjuges non estis, sed hostes: quia quae salutem nobis invenit, eam damnatis. Tunc Athenienses legem emendarunt, ut ingenuae artem medicam discerent.

AGRIPPINA (*Julia*) Germanici & Agrippinae senioris filia & Augusti pro-
neptis primum Passieno Crispo desponsata fuit, deinde Cn. Domitio Aenobarbo
nupsit, cui Neronem peperit, denique cum Claudio Casare patruo suo secundas
nuptias contraxit, quem, ut Neroni filio imperium assereret, venenato boleto su-
stulit. Foemina regnandi avidissima, & libidinibus infamis, jussu Neronis multis
vulneribus à percussoribus confossa est. Conf. omnino Taciti Annales lib. IV.
XII. & XIV. atque Suetonii Claudium cap. 26. Meminerunt Commentariorum
ejus de vita sua & casibus suorum Tacitus Annal lib. IV. cap. 53. & Plinius
Hist. nat. lib. VII. cap. 8. segm. 6.

ALBUNEA vel *Albuna*, Sibylla. vid. Olearii diff. de Poëtriis num. II.

ALEXANDRA vel *Cassandra*, Priami filia. vid. Olearii diff. de Poëtriis
num. XV.

AMÆSIA apud Tiraquellum in Leg. XI. Connub. Tom. II. Opp. pag.
185. a. in catalogo foeminarum doctarum memoratur, quia Valerius Maximus
lib. VIII. cap. 3. num. 2. de illa refert haec: Amæsia Sentia (f. *sententia* vel
Sentii, scil. uxor) rea causam suam L. Titio praetore (A. U. DCLXXVI.) ju-
diciū cogente, maximo populi concursu egit: partesque omnes ac numeros defensionis
non solum diligenter, sed etiam fortiter executā, & prima actione & pene cunctis sen-
tentiis liberata est. Quam, quia sub specie feminae virilem animum gerebat, Andro-
gynem appellabant.

AMALASUNTHA, sive *Amalafuentha*, sive *Amalafuinda*, Theodorici Gotho-
rum Regis filia, Eutharici uxor, Athalarici mater, Gothorum Regina Sec. VI.
de qua M. Aur. Cassiodorus Variarum lib. XI. epist. I. Hoc miraculum utriusque
moribus demus; nam tantus est genius maternus, (Amalafunthae,) cui etiam jure
Princeps servire debuisset extraneus. Hanc enim dignissime omnia regna venerantur,
quam videre reverentia est, loquentem audire, miraculum. Qua enim lingua non

probatur esse doctissima? Atticae facundiae claritate disertata est: Romani eloquii pompa resplendet: nativi sermonis ubertate gloriatur, excellit cunctos in propriis, cum sit aequaliter ubique mirabilis. Nam si vernaculam linguam bene nosse prudentis est; quid de tali sapientia poterit aestimari, quae tot genera eloquii inoffensa exercitatione custodit? Hinc venit diversis nationibus necessarium, magnumque praesidium, quod apud aures prudentissimae dominae nusquam eget interprete. Non enim aut Legatus moram, aut interpellans aliquam sustinet de mediatoris tarditate iacturam; quando uterque & genuinis verbis auditur, & patriotica responsione componitur. Jungitur bis rebus quasi diadema eximium, impretiabilis notitia literarum, per quam dum veterum prudentia discitur, Regalis dignitas semper augetur. Sed cum tanta gaudeat perfectione linguarum, in actu publico sic tacita est, ut credatur otiosa. Paucis litigia nodosa dissolvit: bella ferventia sub quiete disponit: silentiose geritur publicum bonum. Non audis praedici, quod palam videtur assumi, & temperamento mirabili dissimulando peragitur, quod accelerandum esse cognoscit. Exstat ejus nomine Epistola ad Justinianum Imp. & alia ad Senatum urbis Romae in Cassiodori Variarum lib. X. num. 1. & 3. qui etiam de ejus vita fatisque varia refert l. c. lib. X. epist. 2. & 4. vid. etiam Procopium de B. Goth. lib. I. cap. 2. & 4. Agathiam, Jornandem, aliosque.

AMALTHEA, Cumana, Sibylla. vid. Olearium l. c. num. IV.

AMMIA Philadelphensis, Prophetissa Novi Testamenti, de qua Eusebius Historiae Eccles. lib. V. cap. 17. pag. 183. ed. Par. Ὑποκαταβάς (ὁ Μιλτιάδης) ἐν ταύτῳ συγγράμματι τοὺς κατὰ τὴν καινὴν διαθήκην προπεφητευκότας καταλείγει ἐν οἷς καταριθμῆι Ἀμμίαν τινὰ καὶ Κοδράτον, λέγων ὕτως· ἀλλ' ὄγε ψευδοπροφήτης ἐν παρεκστάσει ὧ ἔπεται ἄδεια καὶ ἀφοβία· ἀρχόμενος μὲν ἐξ ἐκουσίου ἀμαθίας, καταστρίφων δὲ εἰς ἀκούσιον μανίαν ψυχῆς, ὡς προείρηται. Τοῦτον δὲ τὸν τρόπον οὐ τέ τινα τῶν κατὰ τὴν παλαιάν, οὐ τε τῶν κατὰ τὴν καινὴν πνευματοφορηθέντα Προφήτην δεῖξαι δυνήσονται· οὔτε Ἀγαβον· οὔτε Ἰούδαν· οὔτε Σίλαι· οὔτε τὰς Φιλίππων θυγατέρας· οὔτε τὴν ἐν Φιλαδελφείᾳ Ἀμμίαν· οὔτε Κοδράτον· οὔτε τινὰς ἄλλους μηδὲν αὐτοῖς προσήκουσας καυχῆσθαι. Ἐπιθεὶς δὲ μετὰ βραχία ταῦτά φησιν· εἰ γὰρ μετὰ Κοδράτον καὶ τὴν ἐν Φιλαδελφείᾳ Ἀμμίαν, ὡς φη-

ση, αἱ περὶ Μοῖσαν διεδίξαντο γυναῖκες τὸ προφητικὸν χάρισμα, τοὺς ἀπὸ Μοῦσαι-
του καὶ τῶν γυναικῶν τίνες παρ' αὐτοῖς διεδίξαντο, δεξάτωσαν.

AMPHICLEA, seu *Amphiclia* Platonica, quae perperam in *Menagii* historia
mul. philosoph. segm. 48. *Amphicbia* & in *Eberti* Museo Gynaecii docti pag.
13. *Amphilocbia* appellatur, fuit uxor *Aristonis*, qui *Jamblicbi* filius erat, teste
Porphyrio in vita *Plotini* cap. 9. "Εσχε (Πλωτῖνος) γυναῖκας σφόδρα προσκειμένας
Γεμίνας τε, ἧς καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ κατώκει, καὶ τὴν ταύτης θυγατέρα, Γεμίνας ὁμοίως
τῇ μητρὶ καλυμένην. Ἀμφίκλειαν τε τὴν Ἀρίστονος, τοῦ Ἰαμβλίχου υἱοῦ γεγονυῖαν
γυναῖκα, σφόδρα φιλοσοφία προσκειμένας. *Mars. Ficino* interprete: *Audiebant*
Plotinum etiam mulieres nonnullae, admodum suae sapientiae deditae, quarum in
numero erat Gemina, in cujus etiam laribus habitabat, item Geminae bujus filia,
nomine similiter Gemina, Amphiclia quoque Aristonis filia & filii Jamblichi
uxor. Ultima reddi debebant: Amphiclea quoque Aristonis, qui Jamblichi filius
erat, uxor. Fallitur doctissimus Menagius, qui l. c. Ficini versionem secutus est,
& Jamblicum hunc discipulum Porphyrii, qui discipulus erat Plotini & Longini,
fuisse tradit. Jamblicus enim iste antiquior fuit & diversus à celebri philoso-
pho Jamblicbo, Porphyrii discipulo.

ANAGALLIS vid. *Agallis*.

ANAGORA Milesia, Poëtria. vid. *Olearii* diff. de Poëtriis num. V.

S. ANASTASIA, nobilissima Romana foemina, viri cujusdam praetextati
sed gentilis, & *Flaviae* vel *Faustae*, foeminae Christianae, filia, atque *Publii*, in-
sensissimi religionis Christianae hostis, uxor sub *Diocletiano* pro confessione Christi
An. CCCIII. ultimum supplicium tulisse fertur. *Menologium* opera *Annibalis*
Cardin. Albani graece & latine editum ad. d. XXII. Dec. Part. II. pag. 49. Ἡ
μάρτυς Ἀναστασία ὑπῆρχεν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ βασιλείᾳ ἐν Ῥώμῃ τῇ πόλει, θυγά-
τηρ πλουσίων καὶ ευγενῶν γονέων. Καὶ ὑπὸ μὲν τῆς μητέρος μαρτύρει τὴν εἰς Χρι-
στὸν πίστιν, ὑπὸ δὲ *Χρυσογένου*, τοῦ Χριστιανῶν διδασκάλου, τὰ ἱερά γράμματα.
Ἔλαβε δὲ ἄνδρα Πόπλιον λεγόμενον, πλούσιον μὲν, ἕλληνα δὲ, ὅθεν καὶ διὰ τὸ μὴ εἶ-
ναι Χριστιανόν, ἐμίσει αὐτόν, καὶ οὐ συνήρχετο αὐτῷ εἰς συνάφειαν. Ἠλέει δὲ τοὺς
πτωχοὺς καὶ ἐπισκέπτετο τοὺς ἐν φυλακῇ. Διὰ τοῦτο ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς εἰς φυλακὴν

ἀπορρίπτεται· Ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἀπέθανεν, ἐξελθοῦσα τῆς φυλακῆς, πάντα τὸν πλοῦτον αὐτῆς ἔδωκε τοῖς πτωχοῖς· καὶ πάλιν ἐδούλευσε τοῖς ἀγίοις καὶ τελειωθέντας ἔθαπτε· πολλοὺς δὲ καὶ πρὸς τὸ μαρτυρῆσαι προεθυμοποιεῖ. Παρὰ διαφόρων δὲ ἀρχόντων βασανισθεῖσα, καὶ ἐν θαλάσῃ ἀπορρίφεισα πυρὶ παρεδόθη· καὶ τοῦ πυρὸς ἐξελθοῦσα μετὰ τῶν σὺν αὐτῇ γυναικῶν ἀπεκεφαλίσθη. *Menaea Venet. 1689. fol. edita, XXII. Dec. pag. 192. a. & Franc. Combefis in notis ad Augustarium novissimum Bibliothecae Patrum pag. 512. a.* Ἡ ἁγία καὶ γενναιοτάτη μάρτυς Ἀναστασία ἦν ἐπὶ Διοκλείανου τοῦ βασιλέως ἐν τῇ Ῥωμαίων πόλει, Πραιτεξάλου (*Menaea: Πρεπεξεσίωλου*) τινὸς Ἑλληνοῦ θυγατήρ, μητρὸς δὲ Φαύσης· ὑφ' ἧς προσεχθεῖσα Χρυσογόνῳ, ἀνδρὶ Θεοπνεύτῳ καὶ εὐσεβεῖ, τὰ ἱερὰ γράμματα ἐπαιδέυθη· τὴν δὲ εἰς Χριστὸν πίστευεν παρὰ τῆς μητρὸς ἔμαθε, καὶ συνεζεύχθη ἀνδρὶ Ἑλληνι πρὸς κοινωμίαν γάμου, Πηπλίῳ ὀνόματι· καὶ διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτοῦ ἀφόργως τὴν πρὸς αὐτὸν ὁμιλίαν ἔφερε, νοσεῖν προφασίζομένη, καὶ μὴ καταδεχομένη συνέρχεσθαι αὐτῷ εἰς συνάφειαν. Μετρίαν δὲ καὶ πενιχρὰν ἐνδυομένη στολὴν, προσωμίλει αἰεὶ γυναιξὶ δεομέναις, καὶ λαθραίως τοὺς διὰ Χριστὸν ἐναθλοῦντας ἐθεράπειεν ἐν ταῖς φυλακαῖς, ἐν αἷς ἦσαν, εἰσιοῦσα, καὶ τῶν μολυσμῶν ἀπολούουσα, καὶ ἐλαίῳ ἐπαλαίφυσσα, καὶ τοὺς ἰχώρας αὐτῶν ἀπομάττουσα, καὶ τροφὰς ἐπιτηδείας τούτοις παρέχουσα, μιᾶς μόνης Θεραπεινίδος ἐπομένης αὐτῇ. Ἐπὶ τούτοις πρῶτον μὲν ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς ἐφουβρίσθη, (*Menaea: ἐφρουρήθη*), ἐπιγνότος τὰ κατ' αὐτήν. Ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος διαποτιτίῳ κλύδωνι γέγονεν ὑποβρύχιος, ἀδείας αὐτὴ λαβομένη, πάντα τὰ προσόντα αὐτῇ δέειμε τοῖς πτωχοῖς. Ἔπειτα ἀδέεστον τοὺς ὑπὲρ Χριστοῦ ἀθλοῦντας ἐθεράπειεν, καὶ τελειωθέντας συνεκόμιζε, καὶ παρεδίδεν τῇ ὁσίᾳ ταφῇ, καὶ πολλοὺς, πρὸς τὸ μαρτύριον ὑπαλείψασα, καὶ διαφόροις ἠγεμόσιν ἐξετασθεῖσα, καὶ ἐν θαλάσῃ μεθ' ἑτέρων γυναικῶν ἀπορρίφεισα, τελευταῖον πάλοις προσδεθεῖσα καὶ πυρὶ βληθεῖσα, τὸν τοῦ μαρτυρίου σέφανον ἀνεδήσατο. Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῆς συναξίς ἐν τῷ μαρτυρίῳ αὐτῆς τῷ ὄντι πλησίον ἐν τοῖς Δομνίνοις ἐμβόλοις. *Theodorus Lectior lib. II. Historiae Eccles. in fine: Ἐπὶ τῆς αὐτοῦ (Φλ. Λέιοτος: βασιλείας, καὶ ἐπὶ Γενναδίου Πατριάρχου ἠνέχθη ἀπὸ τοῦ Σερμίου τὸ λείψανον τῆς ἁγίας Ἀναστασίας, καὶ κατετέθη ἐν τῷ μαρτυρίῳ αὐτῆς τῷ ὄντι ἐν τοῖς Δομνίου ἐμβόλοις. Nicephorus Callistus historiae Eccles. lib. XIV. cap. 10. pag. 459. C.* Ἐπὶ τῆς ἐχομένης βασιλείας

σιλείας, (τοῦ γίου Θεοδοσίου, ejus tamen temporibus Gennadius nondum erat Patriarcha CPolitanus,) Γενναδίῳ τὸν θρόνον τῆς Κωνσταντίνης ἐπιτροπεύοντος, καὶ τὰ λείψανα τῆς ἁγίας Ἀναστασίας τῆς Φαρμακολυτρίας ἀπὸ Σιρμίου ἠνέχθη καὶ ἐν τῷ μαρτυρίῳ αὐτῆς κατετέθη, ὃ ἔγγιστα τοῖς καλυμένοις Δομνίῳ ἐμβολοῖς ἐστίν. In Scholiis ad h. l. & in *Baronii Annal Eccl.* ad A. C. 300. segm. III. Lectores admonentur, historiam hujus *Aibanasiae* ex *Suida* in fine libri XIV. *Nicephori* annexam esse, quae tamen frustra ibi quaeritur. *Franc. Combefisio* in notis ad *Austarium* novissimum *Bibliothecae Patrum* pag. 511. a. displicet, vocem *Φαρμακολυτρίαν* *Jo. Lingo*, *Nicephori* interpreti Latino, & *Caesari Baronio* in *Annalibus Eccl.* ad an. CCC. esse *incantatricem*, *Ducaseo* autem in scholiis ad h. l. *pharmaceutriam*. Ipse putat vim vocis petendam esse ex *Menais*, quorum auctor sic in ea sibi ludendum putavit:

Ἀναστασία φάρμακον πιστοῖς μέγα,
 Πᾶν φάρμακον λύουσα καὶ κεκαυμένη.
 Καύθη Ἀναστασίῃ πυρὶ εἰκάδι δευτέρα λάβρω.

Suidas in *Χρυσόγονος* profert epistolas duas *Anastasiae* martyris ad *Chryfogonum*, literasque binas ab hoc redditas, quas germanas & per multa secula integras conservatas esse affirmat *Baronius* l. c. ubi latine exhibentur. Ecce tibi *Anastasiae* epistolas: Τῷ ἁγίῳ ὁμολογητῇ Χριστοῦ Χρυσόγῳ Ἀναστασία χαίρειν. Ἐὶ καὶ μάλιστ' ὃ ἐμὸς πατήρ τὰ εἰδῶλα πρῶσεικύνει, ἀλλ' οὐκ ἢ μήτηρ με Φλαύεια, διὰ παντὸς ἐν χριστιανοῖς οὖσα, ἐξότου μὲν ἐγέννησε, χριστιανὴν με ἐποίησε· μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτῆς ἐζέυχθη ἀνδρὶ μιαιωτάτῳ, οὐτινος, χάριτι Θεοῦ, τὴν συνάρειαν διέφυγον, δεομένη τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, νυκτὸς τε καὶ ἡμέρας, ῥυσθῆναι ἀπὸ τοῦ μιαιῶν εἰδωλολάτρου ἐκείνου, ὅστις τὴν ἐμὴν περιουσίαν ἐξῆς διαφαίνεται μετὰ μιαιῶν καὶ εἰδωλολάτρων ἐξαντλήσας· ἐμὲ δὲ, ὡσανεὶ φάρμακον καὶ ἱερόσυλον, βαρυτάτῃ φυλακῇ παραδίδωκεν ὥστε με τὴν πρόσκαιρον ἀπολέσαι ζῶν. καὶ οὐδέ μοι παρὲξ τῆς ψυχῆς περιλείπεται. Πλὴν ἔυχομαι μετὰ τῆς τοῦ Θεοῦ ἐλπίδος ἀποθανεῖν· Ὅμως, εἰ καὶ καυχῶμαι ἐν τῇ ὁμολογίᾳ τοῦ Χριστοῦ μου, πάνυ λυποῦμαι, ὅτι τὴν ἐμὴν περιουσίαν, ἣν ἠυχόμην περὶ τοὺς δούλους τοῦ Θεοῦ δαπαῖῃσαι, ὁ

L I 3.

μιαρὸς.

μιαρὸς ἐκεῖνος ἄνθρωπος δαιμονολάτραις ἐπιχορηγεῖ καὶ ἅπερ ἐγὼ ἐπιδιδῶμαι τοῖς τοῦ Θεοῦ δούλοις ἠυχόμενῃ, ταῦτα ἀισχροῖς καὶ ἀιοσίοις ἀνθρώποις ἐπιδίδωσι. Καὶ διὰ τοῦτο παρακαλῶ σε, δούλε Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, ἵνα σπουδαίως ὑπὲρ ἐμοῦ τὸν Θεὸν δυσωπήσης. ὥστε, εἰ μὲν προγινώσκει ὁ Θεὸς, πιστεῦσαι τόν ἐμὸν ἄνδρα Πόπλιον εἰς τὸν Χριστόν· εἰ δὲ μήγε, συγχωρῆσαι αὐτὸν οἰκείαις ἐναπολέσθαι ἀπάταις· ἐμὲ δὲ ῥυσασθαι ἀπ' αὐτοῦ. Κάλλιον γάρ μοι τὸ ἀποθανεῖν, ἢ τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἀπαρνήσασθαι, καὶ τοῖς πιστεύουσιν εἰς αὐτὸν ἐμποδίσαι, αὐτὸς ὁ παντοδυναστὴς Χριστὸς μαρτυρεῖ. "Ὅταν δὲ ἀπαλλαγῆσωμαι τῆς πλάνης ταύτης, τοῖς ἀγίοις προσκαρτερήσω, καὶ τὰς ὑπὲρ αὐτῶν φροντίδας, καθάπερ ἠρξάμην, μέχρι θανάτου ἀναδέξομαι. "Ἐρῶσο, δούλε τοῦ Θεοῦ, καὶ μέμνησό με.

Χρυσογόνῳ τῷ ὁμολογητῇ τοῦ Χριστοῦ Ἀναστασία χαίρειν. Ὅτι τὸ τέλος πάρεστι τῷ σώματί μου, ἔυχου ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα ἐκεῖνός μου ἀποδέξῃται τὴν ψυχὴν, δι' ὅν ταύτας τὰς θλίψεις ὑπομένω. Vid. de his epistolis Menagiana Tom. IV. pag. 208 sq. ubi verba *Oliverii Maillard* serm. 5. post cineres proferuntur: *Scotus dicit in tertio, quod quando quis offendit nos, non possumus optare damnationem suam sine peccato mortali, nec etiam quod moriatur, nisi in duobus casibus. Primo quando impedit bonum commune & servitium divinum. Secundo, quando est publicus peccator & non vult se corrigere; & fundat se in una littera, quam mandavit S. Anastasia Beato Grisogono, (intelligit Cbryfogonum,) quae habebat virum malum, & rogabat eum, quod oraret, ut moreretur, nec ipsa peccavit in hoc, quod impediēbat eam à servitio divino. Ejus vita & Acta martyrii exstant graece in Codice MSto Bibliothecae Coislinianae, teste Montfaucono pag. 213. & latine apud Surium 25. Decemb. aliosque Scriptores de vitis Sanctorum. Ejus elogium ab auctore incerto scriptum incipere: Κατὰ τοὺς καιροὺς Διοκλητιανοῦ &c. observat Cel. Fabricius Vol IX. Biblioth. Gr. pag. 53. Sacer est ei dies XXII. Decembris in Ecclesiis Graecorum & Russorum, vid. *Menaea* m. Dec. pag. 185 sq. Conf. de illa Scriptores Historiae Ecclesiasticae, imprimis *Tillemontium* in *Memoriis Eccl.* gallice editis Tom. V. Part. II. pag. 235 sq. ed. in 12. qui ejus Acta dubiae fidei esse fatetur, & *Celeb. Fabricium* Vol. VIII. Biblioth. Gr. pag. 344. Alia fuit *Anastasia* senior, Virgo & Martyr, cujus elogium à *Niceta Papblagone* compositum*

positum exstat MStum in Bibliotheca Coisliniana teste *Montfaucono* pag. 185. graece & latine in *Auctario* novissimo *Combesiano* Tom. I. pag. 462 sqq. & latine in Tomo XXVII. *Biblioth. Patrum Lugdun.* pag. 431. De utraque *Nicetas Papblago* l. c. segm. 3. pag. 462 sq. Διττὰς ἡμῖν Ἀναστασίας (à quibus verbis ordiuntur *Acta Anastasiae* Virginis *Metaphrasticae* MS. in *Bibliotheca Vindobon.* apud *Lambecium* Tom. VIII. pag. 255. 260. 262. & in *Coisliniana* apud *Montfauconum* pag. 211. latine apud *Surium* ad d. XXVIII. Octobr. & apud *Lipromannum* Tom. VI.) εἶδεν ὁ λόγος· περιφανεῖς μὲν, καὶ ἐκ περιφανῶν κατὰ σάρκα τυγχανούσας· περιφανεστέρας δὲ πολλῶ μᾶλλον κατὰ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν. Καὶ ἄμφω μὲν ἐκ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης ἄρμημένας· ἄμφω δὲ ταύτην τῆς ἀκαταλύτου τῶν ἁγίων πόλεως ἀντικαταλλάξάσας. Ἀλλ' ἡ μὲν ἀνδρὶ πρότερον οὐκ εὐσεβεῖ πρὸς βραχὺν ἀφθόρως συζυγεῖσα χρόνον· εἶτα θανάτῳ τῆς αὐτοῦ κακοτρόπου γνώμης ἐλευθερωθεῖσα, ἐν χηρείᾳ σώφρονι καὶ πάσῃ δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι ζῶσα διέτλει· ἡ δὲ παιδιόθεν ἀποδεδομένη παρθενωῖ, καὶ ψυχὴν ἅμα σώματι καθιερωμένη τῷ Κυρίῳ, ἀμίαντον ἄχρι τέλους αὐτῶ τὴν ἱερὰν παρθενίαν διετήρησεν. Καὶ ἡ μὲν ὅλην αὐτῆς τὴν γονικὴν περισίαν, πολλὴ δὲ τις ἦν, ταῖς τῶν ἁγίων χρείαις κοινωθεῖσα, καὶ στοργῇ φιλομάρτυρι τούτοις τρόπον τινὰ συμφορμένη· καὶ τοὺς ἰχῶρας αὐτῶν ὀφθαλμοῖς ἐντίμοις καταμάσθησα, καὶ τὰ τραύματα καταπιλοῦσα καὶ καταφιλοῦσα· καὶ ζῶντας μὲν ἔτι, λόγοις στερεοῖς ἐπιρρωννύουσα, καὶ πρὸς τοὺς ἀμαράντους παραθάρρυνουσα στεφάνους· ἀποικοινοῦσας δὲ παυσίως τὴν ὁσίαν ἐπιβάλλουσα, οὕτως ἑαυτὴν καλὸν ἐντάφιον τούτοις ὕστερον παρέσχέτο διὰ πυρὸς ὀλοκαυθωθεῖσα, καὶ εἰς ὁσμήν εὐωδίας λογιθεῖσα τῷ Θεῷ. Ἡ παρθένος θὲ γονέων καὶ συγγενῶν, κτημάτων καὶ χρημάτων ἐκ τριετοῦς τῆς ἡλικίας χρόνου τοὺς περισσιασμοὺς λιποῦσα, καὶ σεμνίῳ τινὶ γνησίως ἄχρι τοῦ εἰκοσαετοῦς προσκαρτερήσασα· καὶ διὰ τῆς ἱερᾶς Σοφίας· οὕτω γὰρ ἡ διδάσκαλος ὠνόμαστο· μᾶλλον δὲ διὰ τῆς ὅτιως Θεοῦ Σοφίας υἰοθετηθεῖσα τῷ Πατρὶ, οὕτω διὰ πολλῶν καὶ δεινῶν τῶν ὑπὲρ Χριστοῦ βασάνων καὶ τομῶν τῆς ἐν σαρκὶ μὲν ἐρράγη παροικίας· πρὸς τὰ ἀγαπητὰ δὲ Θεοῦ σκηνώματα μετέστη. Ab his duabus distinguendam esse tertiam *Anastasiam* Martyrem, cujus corpus *Sirmio* CPolin in *Anastasiae Romanae* aedem translatum sit, verosimile sit *Franc. Combesio* l. c. pag. 510 sq. De *Anastasia* & *Basilissa* matronis Romanis & Martyribus

ribus A. C. LXVI. vid. *Acta Sanctorum* Antwerpiensia d. XV. Apr. Tom. II. pag. 372. De *Anastasia* patricia in Ægypto A. C. DLXVII. Acta ista d. X. Mart. Tom. II. pag. 40.

ANASTASIA, Senatoria ac Patricia foemina Romana, quae in epistola ad *Hormisdam* Papam A. C. DXIX. data illum rogat, ut pro Imperatoris *Anastasi* salute preces ad Deum fundat. *Domino Sancto & beatissimo Patri Patrum Hormisdæ Archiepiscopo universalis Ecclesiae Anastasia. Divini luminis illuxisse nobis gratiam merito profitemur, apostolatus vestri reverentiam in sancto corde nostri tenere memoriam, paginali assertione noscentes; veraci namque spe confidimus supernae misericordiae propitiationem de pontificali intercessione subsistere, domine beatissime & apostolico honore suscipiende Pater. Pervigiles vestrarum orationum excubiae & miranda victoriosissimi Principis fides splendore catholico semper irradians diu expectatam sacrosanctis Ecclesiis concordiam pacis restituit, quam omnibus triumphis suis solidissime formati invictum jure exultat praecoluisse vexillum. Ideoque illibata vestrae paternitatis sanctimonia pro incolumitate atque prosperitate praedicti domini nostri Augusti vota precesque omnipotenti Deo offerre indefinente continuatione persistat, ut ineffabilem tantorum bonorum gratiam, quam ipse piis ejus sensibus inspiravit, ad futurae quoque beatitudinis profectum conservare dignetur. Domino etiam jugali filio vestro & mihi peculiari cultrici vestrae, cum sobole, quam nobis Dominus donare dignatus est, à vestro Pontificatu oratio benigniter impendatur, cujus suffragio divini favoris protectio nobis clementer aspiret.* Exstat haec epistola in Pontificum Epistolis Tomo I. in *Baronii* Annalibus ad A. C. 519. segm. 69. in *Conciliarum Collectione Regia* Tom. X. & in *Lab'iana* Tom. IV. num. XL. pag. 1494. . Illam in promovenda Ecclesiae pace multum operae posuisse, liquet ex Epistola *Hormisdæ* Papae ad *Anastasiam* & *Palmatium* in *Conciliis Labbei* Tom. IV. num. XL. pag. 1484. atque alia ejusdem ad *Anastasiam*, ib. num. XLIX. pag. 1500.

ANASTASIA *Valentis* Imp. filia in Jo. Casp. *Eberti* Museo Gynaeccei docti pag. 15. in numerum foeminarum doctarum refertur, quia *Sozomenus* Hist. Eccl. lib. IV. cap. 9. haec scribit: "Αιτιος τούτων Μαρκιανός τις ὃς ἐπὶ βίῳ καὶ λόγοις θαυμαζόμενος, πάλαι μὲν ἐν τοῖς βασιλείοις ἐστρατεύετο. τότε δὲ πρεσβύτερος ᾤ
τῆς

τῆς Ναυατιανῶν αἰρίσεως, γραμματικούς λόγους ἐξεδίδασκε τὰς Βασιλίωσ (Ουάλει-
τος) θυγατέρας, Ἀναστασίαν τε καὶ Καρῶσαν.

ANAXANDRA, *Nealcis* filia, artis rīstorix peritissima, cujus meminit
Didymus in *Symposiacis*, teste *Clemente Alexandr.* Strom. lib. IV. cap. 19. pag.
523.

ANGERONA. vid. *Medea*.

ANGITIA, seu *Anguitia*. vid. *Medea*.

ANICIA (Juliana) vid. *Juliana*.

ANNA, Hebraeis *Cbanna*, uxor altera *Elcanæ*, & mater *Samuelis* Prophetæ,
quem A. M. MMDCCCXXXI. natum esse Rabbini volunt. In *Scialſceleth ha-*
kabbala p. 14. b. asseritur *Annam* fuisse filiam CXXX. annorum, quando peperit
Samuelem An. DCCCCXXIX. a. C. N. Ejus historia exstat 1. *Sam. c. I.* & hy-
mnus elegans cap. II. qui præter gratiarum actionem pro nativitate filii, prophe-
tiam de Christo complectitur, ideoque illa inter Prophetissas numeratur à *Jo.*
Brentio Tom. II. Opp. pag. 226. *Gisb. Voët'o* Dispp. Sel. Part. I. pag. 42. &
Herm. Witsio in *Miscell. Sacr.* lib. I. cap. 23. pag. 354. ut alios plures nunc ta-
ceam. Commentationes vanas & ineptas Rabbīnorum de hac *Anna* ejusque car-
mine profert *Jul. Bartoloccius* Biblioth. Rabbīn. Tom. II. pag. 840--842. conf.
de illa *Fl. Josefbi* Antiqu. Jud. lib. V. cap. 10. segm. 2 sq.

ANNA, filia *Pbanuelis*, Prophetissa N. T. de qua *S. Lucas* Evang. cap. II.
v. 36 sq. Ἡ Ἄννα προφήτις θυγάτηρ Φανυὴλ ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ. Ἄννη προβεβη-
κυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς, ζήσασα ἔτη μετὰ ἀνδρὸς ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς.
Καὶ αὐτὴ χήρα ὡς ἑτῶν ὀγδοηκοντατεσσάρων, ἣ οὐκ ἀφίστατο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ νηστείας
καὶ δέησις λατρεύουσα νύκτα καὶ ἡμέραν. Καὶ αὐτὴ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐπιστάσα ἀν-
θρομολογεῖτο τῷ Κυρίῳ καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πᾶσι τοῖς προσδεχομένοις λύτρωσιν ἐν
Ἱερουσαλήμ. In *S. Cyrilli Hierosol. Catechesi* N. segm. 9. pag. 133. ed. Oxon.
Anna vocatur ἐγκρατὴς, εὐλαβιστάτη καὶ ἀσκήτρια, quæ vox à *Jo. Grodecio* in-
terprete male redditur *monialis*, vid. *Is. Casaubonum* pag. 170 sq. Exercitt. contra
Baronium & *Montacutium* I. Origg. pag. 163. *Cornelius à Lapide* in *Comment.*
in *Luc. II. 36.* observat eam secundum *S. Ambrosium* vixisse viduam annos 84.

& fuisse annorum 106. cum Christo occurreret. Dies festus in ejus memoriam est I. Sept. in Martyrologiis *Ufuardi* & *Adonis*, XXVIII. *Aug.* in *Menologio Ganisii* Tom. II. pag. 851. III. Febr. in *Menologio Ugbelli* pag. 1208. & in *Menæis*. Conf. de illa *Erasmii* Rot. Viduam Christianam Tom. V. Opp. pag. 751. *Herm. Witsii* Miscell. S. lib. I. cap. 23. pag. 359 sqq. *Jo. Frid. Mayeri* Programma, quo solennia funeris *Anne Trendelenburgiæ* indicuntur, *Griphisw.* 1706 recus. in *Vener. Erdm. Neumeisteri* Eclogis Evang. Part. I. pag. 195 sq. & Anonymi librum gallice scriptum: *Entretiens de Philarque & Polidore* Part. II. pag. 72 sq. *Anne* dux, altera mater, altera socrus *Tobie* memorantur in libro *Tobie* cap. I. 9. II. 19. & VII. 18. De *Anna*, matre *B. Virginis Mariæ* & avia *Christi*, cujus & *Joachimi* mariti memoria recolitur in *Ecclesia græca* IX. Dec. in latina XXVI. Jul. vel ex *Julii II.* decreto XX. Martii, vid. præter Scriptores, in *Lippenii* Bibliotheca Theol. & Philosoph. memoratos, *Natalis Bedæ* apologiam pro filiabus & nepotibus *Anne* contra *Jo. Fabrum*. Paris. 1529. *Franc. Kernatoux* Vitam *S. Anne* Matris *B. Virginis*, cum historia inventionis imaginis *S. Anne*, Venet. 1659. 12. *Jo. Crausii* Exerc. de *Joachimo & Anna*, Jen. 1667. Auctoris Galli librum è lingua gall. in anglicam translatum, qui inscribitur: an Abridgement of the prerogatives of *S. Ann*, de quo conf. *Clerici* Biblioth. Univ. Tom. XI. pag. 141 --- 147. & *Young* Students Library pag. 120 sq. *Ge. Henr. Goëtzi* dissert. de Cultu *Anne*, avix *Christi* in *Misniam* investo *Lips.* 1702. 4. recus. in ejus *Meletem*. *Annæberg.* pag. 291 sqq. *Tillemantii* *Memorias Eccles.* Tom. I. pag. 266. & *Celeb. Fabricii* *Codicem Apocryphum* N. T. Vol. I. pag. 19. 26. 67. 74. Vol. II. pag. 402 sq.

ANNA *Comnenâ*, *CPolitana*, *Porphyrogenita* & *Cæsarissa*, *Alexii Comneni* Imp. & *Irenes* primogenita filia, atque *Joannis Comneni*, qui *Alexio* Patri in imperio successit, soror, nata est A. C. MLXXXIII. & destinata conjugio *Constantini Ducae Porphyrogeniti*, qui *Michaelis Ducae* Imp. ex *Maria Ibera* filius erat. *Nicephorus Bryennius* præf. *Commentar.* de rebus Byz. segm. 8. 'Ευθὺς (Ἀλέξιος Κομνηνὸς) τὴν ἰδίαν θυγατέρα τῷ Πορφυρογενίτῳ (Κωνσταντίνῳ) φέρων συνάπτει, καὶ συμβασιλεύει αὐτῷ καὶ συνοικοιομεῖν τὰ τῆς βασιλείας ἐπυδοχεῖ καὶ μὴ καὶ

καὶ τῆς συνήθους εὐφημίας καὶ ἀναρρήσεως αὐτῷ κοινωνεῖ, καὶ τῆς ἐν γράμμασιν ἐρυθρᾶς ὑποσημασίας, προμνηστευόμενος ἐντεῦθεν αὐτῷ τὰ σκῆπτρα καὶ σκοπῶν τέλειοι καιροῦ καλοῦντος ἀναγαγεῖν αὐτὸν εἰς τὸν τῆς βασιλείας θρόνον, ὅπηνίκα καὶ τὴν τοῦ πολλοῦ πλῆθους δυσηθείη περὶ αὐτὸν ἀγαθὴν ῥοπήν ἐπισηπάσασθαι, καὶ τὴν προτέραν μῆτιν περιελεῖν· καὶ τάχ' ἂν εἰς ἔργον ἐκβέβηκε τὸ οἰκονομούμενον, εἰ μὴ βαρεῖα νόσος πρότερον τῷ Πυρφυρογεννήτῳ εἰσφρήσασα, μὴ συγχωροῦσα τούτῳ τῆς τοιαύτης ἐπιβῆναι ἀρχῆς, μετ' οὐ πολὺ τῶν ἐνταῦθα προήρπασεν. Constantino igitur ante nuptias mortuo *Annam* nubilem in sponsam ambivit Sultanus, sed tandem obtinuit *Nicephorus Bryennius*, Cæsar primum, deinde Panhypersebastus ab *Alexio* dictus, cujus libri IV. Commentariorum de rebus Byzantinis adhuc exstant. Paulo ante obitum *Alexii Irene* conjux, in filiam & generum propensior, his imperium asserere studuit, *Nicephorus* autem *Joanni Comneno*, *Alexii* filio, noluit imperium eripere, quamvis socrus ejus atque uxor vehementer id cuperent. Copiose hæc narrat *Nicetas Annalium* lib. I. pag. 4 sqq. ed. Paris. qui inter alia pag. 7 sq. Τῆ τοῦ βασιλέως ἀδελφῆ τῆ Καισαρίσση Ἄννη (Βρυένιος) συνέζηλο, ἥτις δὴ τῆς τῶν ἐπιστημῶν πασῶν ἐπόχῃ φιλοσοφίας εἰδείκνυτο μέλημα, καὶ πρὸς πᾶσαν ἐρρύθμιστο μάθησιν. Τάχα δ' ἂν καὶ νυκλὸς ἐπέθειλο μεθ' ὅπλων τῶν φοινεργῶν, ἀυλιζομένῳ τῷ βασιλεῖ κατὰ τὸ μικρὸν ἄποδει τῶν χερσαίων πυλῶν ἰππήλατοι φιλοπάτιον, δώροισ προδιαφθείραντες ἀδροῖς τὸν ἐπὶ τῶν εἰσόδων τῆς πόλεως· εἰ μὴ τὸ εἰωθὸς ὑπόνωθρον καὶ χαλαρὸν πρὸς βασιλείας ἐπίθεσιν τῆς ἐγχειρήσεως ἔπαυσε τὸν Βρυένιον, αὐτὸν τε μένειν κατὰ χώραν παραβιάσαν, τῶν ξυνηκῶν λαθόμενον, καὶ κατασβέσαν τὸ θερμὸν τῶν συνελθόντων φρόνημα. Ὅτε καὶ λέγεται τὴν Καισαρίσσην Ἄννην πρὸς τὸ χαῦνον τοῦ ταύτης ἀνδρὸς δυσχεραίνεσαν, ὡς πάσχουσαν δεινὰ, διαπρίεσθαι, καὶ τῆ φύσει τὰ πολλὰ ἐπιμέμφεσθαι, ὑπ' αἰτίαι τιθεῖσαν οὐχὶ μακρὰν, ὡς αὐτῇ μὲν ἐνδιασχούσαν τὸ ἄρθρον καὶ ἐγκοιλάσασαι, τῷ δὲ Βρυενίῳ τὸ μόριον ἀποτείνασαν καὶ σφαιράσασαν. Φωραθέντων δ' ἡμέρας τῶν ὁμοτῶν, οὐδέτερος μὲν αὐτῶν εἰς τὸ σῶμα διελωβήθησαν, ἢ καδυπεβλήθησαν μάστιγι, τῶν δὲ οὐσιῶι ἐτέρησι ἀπαξάπαντες. Μετὰ δέ τινα καιρὸν καὶ αὐται τοῖς πλείοσιν αὐτῶν ἀπεδόθησαν, ἐξ αὐτῆς τῆς πρωτεργάτιδος τῆς ἐπιβηλῆς Ἄννης τῆς Καισαρίσσης, τοῦ βασιλέως ἀρξάμενος φιλανθρωπεύεσθαι. *Anna*

marito A. C. MCXXXVII. orbata vitam produxit ad tempora *Manuelis* Augusti, vid. plura de ejus vita lib. VI. *Alexiados* pag. 166 sq. pag. 177. lib. VII. pag. 191. & lib. XIV. pag. 447. nec non præfationem hujus Operis, atque *Zonaram* Annal. VI. pag. 176 & 167. XIII. pag. 405. Ejus sepulchrum, à *Steph. Gerlachio* visum, exstare CPoli in templo Patriarchali ad parietem ex integro lapide à terra surgens altius, quam mensam, in quo incisa conspiciatur aquila, refert *Mart. Crusius* lib. I. Turco-Græciæ in notis ad historiam Polit. CPolit. pag. 46. & locum ex ejus *Alexiade* tunc adhuc inedita adversus primatum Pape Romani exhibet. *Anne Dalassenæ* aviæ suæ sapientiam & facundiam laudat *Nostra* lib. III. *Alexiad.* pag. 85 sq. De se ipsa scribit in præfat. hujus Operis sub init. Ταῦτα διεγνωκῶσα ἐγὼ Ἄννα, θυγάτηρ μὲν βασιλείων Ἀλεξίου καὶ Ἐιρήνης, πορφύρης τιθῆναιμά τε καὶ γέννημα, γραμμάτων οὐκ ἄμοιρος, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐλληρίζειν εἰς ἄκρον ἰσπουδακῶσα, καὶ ῥητορικῆς οὐκ ἀμελετήτως ἔχουσα, καὶ τὰς Ἀριστοτελικὰς τέχνας ἐν ἀναλεξαμένῃ, καὶ τοὺς Πλάτωνος διαλόγους καὶ τὸν τοῦ ἀπὸ τῆς τετρακτύος τῶν μαθημάτων πυκνάσασα (δεῖ γὰρ ἐξορχειῖσθαι ταῦτα, καίπερ ταυτολογία (forte: εἰ καὶ περιαιτολογία), τὸ πρᾶγμα, ὅσα ἡ φύσις καὶ ἡ περὶ τὰς ἐπιτήμας σπουδὴ δίδωκε, καὶ ὁ Θεὸς ἀνωθεν ἐπιβράβειυσε, καὶ ὁ καιρὸς συνεισηνεγε.) βούλομαι διὰ τῆς δέ μου τῆς γραφῆς τὰς πράξεις ἀφηγήσασθαι τοῦ μου πατρός. Prædicant eruditionem *Annae* Jo. *Zonaras* Annal lib. XVIII. segm. 26. Tom. II. pag. 305. ed. Paris. Ἦν (Βρυένιος) καὶ λόγοις προσκείμενος ὁ ἀνὴρ καὶ ἡ σύνοικος (Ἄννα) δὲ οἱ οὐδὲν ἦττον, εἰ μὴ καὶ μᾶλλον ἐκείνου τῆς ἐν λόγοις παιδείας ἀντείχετο, καὶ τὴν γλῶτταν εἶχεν ἀκριβῶς ἀπτικίζουσαι καὶ τὸν τοῦ ὕψος θεωρημάτων ὀξύτατον. Ταῦτα δὲ αὐτῇ προσεγένετο φύσει ὀξύτητι καὶ σπουδῇ. Προσετετέκει γὰρ ταῖς βίβλοις, καὶ λογίοις ἀνδράσι, καὶ οὐ παρέργως ὠμίλει αὐτοῖς. & *Maximus Margunius* not. 2. ad Can roenit. S. *Basilii*: γράφει σοφωτάτη ἐκείνη καὶ ἀληθεστάτη *Καισάρισα* ἡ *Κυρία Ἄννη*, ὅπως ἔγραψεν ἐυγλωττότατα πολλὰς ἱστορίας. Adde *Nic. Comnenum* pag. 418. *πραποτιονum Mystagogicarum*. Composuit *Anna* Opus (quod acri profecto supra sexum judicio ac singulari elegantia conscriptum dicit *Car. du Fresne* in præf. ad *Cinnamum*,) *Alexiados*, sive de rebus *Alexii Comneni* Patris sui, libris non XX, ut tradit *Bodinus* cap. 10. de methodo

thodo Histor. sed XV. absolutum, sub imperio *Manuelis Comneni* circa A. C. MCXLVIII. & annum ætatis LXV. vid. Ipsa lib. XIV. pag. 447 sq. In Scalligeranis pag. 7. Auctor hujus Operis MSti perperam vocatur Imperator *Aretas* vel *Arelas*, & ab editore *Alexias*, quæ à *Colomesio* in notis ad h. l. corriguntur. *Micralio* quoque in præf. ad Syntagma histor. §. 44. ex *Bodini* verbis male intellectis appellatur *Annas Alexias*. Usa est nostra in conscribendo hoc opere commentariis virorum fide dignissimorum, qui Patris olim secuti militiam, postea monasticam vitam sunt amplexi; neque tamen ex iis solis, quæ referrer, hausisse, sed diligenter cum iis, quæ ipsa videndo & audiendo compererat, contulisse testatur ipsa l. c. Libris primo & II. de rebus ante imperium ab A. C. MLXIX. ab *Alexio* gestis, libro III. usque ad XV. ab initio ejus imperii A. MLXXXI. ad obitum *Alexii* usque XVIII. Kal. Sept. A. MCXVIII. differit, in quo Historiam finisse versiculi hi græci adscripti docent:

Λήξεν ὅπου βίβαιο Ἀλέξιος ὁ Κομνηνός,
 "Εἶθα καλὴ θυγάτηρ λήξεν Ἀλεξιάδος.

Præfertur hoc opus omnibus fere reliquis Historiæ Byzantinæ monumentis, & comparatur historiæ Alexandri M. à *Curtio* compositæ, in *Vignolii Marvillii* Miscellaneis Historicis & liter. Tom. III. pag. 56. Aliorum judicia egregia de *Annae Alexiade* recenset *Tbo. Popeblount* in Censura celebriorum Auctorum pag. 375 sq. ed. Genev. Multa aliter de parente suo narrat, quam Latini solent, & videtur quoque aliquid amoris in patrem indulgisse, judice *Miræo* in Auctario de Script. Eccl. pag. 237. cum quo consentiunt *Vossius* de Historicis græcis lib. II. cap. 27. & *Augustinus Mascardus* de arte histor. pag. 205 sq. *Lud. Maimburgio* Tom. I. de Schilmate Orient. lib. 3. pag. 337. opus hoc appellatur falsus Panegyricus, verum ille justas Principis Romano Præfuli adversi laudes ferre non potuit. Alia *Leoni Allatio* mens fuit, qui dignis modis illud laudavit in lib. de *Ffellis* & eorum scriptis, atque libro de Ecclesiæ Occid. & Orient. perpetua consensione. *Jac. Greiseri* refutatio alogiarum *Annae Comnenæ* contra

Gregorium VII. Papam lucem vidit cum syntagmate *Gerbodi Reicherspergensis* in Bavaria Præpositi, Ingolstad. 1611. 4. *Annae* Opus admodum lacunofum & in VIII. libros divisum, græce cum notis suis edidit *David Hoëschelius* Aug. Vind. 1610. 4. *Alexiados* libri VII. ab *Anna Comnena* de rebus à patre gestis scripti, nunc primum à *Dav. Hoëschelio A. ex Aug. Reip. Bibliotheca* editi. Exempla quaedam hujus editionis inscribuntur: *Historia Constantinopolitana Imperatorum orientalium & Occidentalium ab Anno MLXXX. vel circiter res gestas complectens, ex Augustana graeca bibliotheca* 1618. 4. Omnes XV. libros è MS. Vaticano & Barberino, quem *Holstenius* cum Mediceo contulerat, græce descripsit *Pet. Possinus S. I.* & cum versione sua latina & Glossario *Hoëschelii*que notis vulgavit Paris. 1651. fol. *Possinus* laudatus praef. ad *Nicephorum Bryennium A.* 1661. editum refert, inspiciendum sibi post editam *Alexiadem* datum esse Codicem librorum *Comnenæ*, quem à *Jac. Cujacio* quondam acceperat *Pet. Faber Sanjorianus*, non paucis locis diversum ab eo exemplari, ex quo editionem suam curavit, ut non modo lacunas supplere omnes, sed & diversas lectiones facile bis mille in ora libri sui notare potuerit. Hujus Codicis non potuisse compotem fieri Tolosae, cum *Alexiadem* ad prelum concinnaret, queritur in praef. ad *Annam Comnenam*, ubi & notas promittit, & *Comnenæ* vitam è veteribus collectam monumentis, & notas in *Alexiadem*, & panegyricum *Alexii* coram à *Theophylacto* dictum, *Alexiadis* elegans compendium. *Subjicietur*, inquit, *Abacus Chronologicus*, & iidem libri quindecim partim universi recensentur ope Codicis optimi, cujus recentissime nobis inopinata ostentata spes est, (Cujaciani nempe,) partim in locis obscurioribus collatione aliorum scriptorum illustrabuntur. *Istae Possini* notae & lucubrationes lucem non viderunt; notae autem eruditae historicae & Philologicae *Car. du Fresne seu Cangii* licet nullo MSto Codice, ad quem textum castigaret, usi, in *Alexiadem* prodierunt ad *Jo. Cinnami* calcem, Paris. 1670. fol. & in nupera *Corporis Byzantini* editione Veneta *Alexiadi* sunt additae. Librorum VII. primorum *Alexiadis* initium & finis editioni Augustanae cum Parisiensi conveniunt, liber autem VIII. & ultimus ed. Augustanae, permultis & ingentibus lacunis laborans, complectitur librum VIII. ad dimidium usque libri

bri XIV. & liber IX. incipit pag. 133. in fine, Liber X. pag. 137 summa, Liber XI. pag. 150. media, Liber XII. pag. 161. media, Liber XIII. pag. 163. media, liber XIV. pag. 174. Jo. Seldenus in Vindiciis maris clausi Tom. II. Opp. pag. 1426 testatur, se in carcere librum I. *Alexiadis* latine vertisse. Lucas Holstenius Codicem *Alexiadis* è Medicea Bibliotheca descriptum ad Jo. Frid. Gronovium τὸν πᾶν misit, qui Parisiis interceptus & à Pet. Possino usurpatus est, de qua injuria queritur ipse Holstenius in epist. ad Nic. Heinsium Tom. V. Collectionis Burmann. pag. 433. Conf. etiam hujus Collect. Tomum III. pag. 175, 179, 182, 192, 193, 291 & 741. Is. Vossius in epist. ad Nicol. Heinsium ib. Tom. III. pag. 575. *Alexiadis* edendae occasionem indignatur quidem Gronovius. *nos*ter sibi praereptam, nescit tamen in quos facinus istud ulciscatur. Puteanos, Jesuitas, Holstenium, Lambecium, omnes suspectos habet. Seposuerat opus hoc ad ultimam aetatem, & decreverat omnibus eruditionis suae flosculis illud ornatissimum reddere. Dicit tamen se propterea nolle senescere. Possedit tamen Virum Summum aliud *Alexiadis* apographon, liquet ex ipsius epist. ad Ant. Clementium: *Narro tibi me Romae partim mea, partim multo auro redempta manu descripsisse Alexiadem Annae Comnenae, & quia mendosum erat exemplar, cum Florentino ob hanc ipsam causam in eam urbem, quam jam videram, reversum contulisse: & ex epist. ad Ge. Richterum pag. 242. Epp. Richter. Nactus sum Alexiadem Annae Comnenae doctissima & atticissantis Principis triplo auctiorem, quam David Hoeschelius edidit. Vossius quoque lib. de Philologia cap. 2. §. 3. cum dixisset Annam Comnenam libris XV. de gestis Alexii Comneni, Patris sui, doctrinam & facundiam suam pariter comprobasse, addit: atque hoc magis patebit, ubi integrum opus ediderit Jo. Frid. Gronovius. Addere his operae pretium fuerit Jac. Gronovii F. verba, quae in praefat. ad Patris Optimi Opus de Sestertiis exstant: *In principio famae non aegre vidit interceptam & à se aversum, quam sibi desponderat, Annam Comnenam, ut & alibi hic referrì videbis, etsi satis absurde idque in multis locis ab Possino tractatum, ut ex MS. paterno saepe cum aegritudine animadverti. Vir eruditione pariter atque humanitate conspicuus, Abrab. Gronovius, cujus multa in me beneficia gratus agnosco, mihi scripsit, observatio-**

nes Avi sui in *Alexiadem* inter inedita ipsius scripta non exstare, Chirographum autem ejus multum ab editione Parisiensi differre. Ecce variantes lectiones libri *VI.* in quo frequentiore, quam in reliquis libris, *MSti* Florentini mentionem fieri Fautor optimus observavit. Ed. Paris. pag. 152. v. 15. εἰ μὴ ὡς ἕκ τινος, *MS.* εἰ μὴ ἕκ τινος. ib. v. 18. κατασκευάσας, *MS.* παρασκευάσας. Ed. pag. 153. v. 6. ἐν αὐτοῖς ἰσελάσας, εἰς περὶ τοὺς βουνοὺς πρόποδας προσορμῆσαι, *MS.* ἐν αὐτῷ ἰσελάσας εἰς τοὺς περὶ τοὺς βουνοὺς πρόποδας προσορμίσαι. ib. v. 10. αὐτὸν, *MS.* αὐτῶν. ib. v. 15. χαλάσαντες, *MS.* χαλάσαντος. ib. v. 19. ἐπισήσας τούτῳ ἕνα, *MS.* *Flor.* ἐπισήσας τὸν. ib. v. 20. παρὰ τοῦ βασιλέως σημείον ἐπιτηροῦντα ἰδεῖν σύνθημα. καί, *MS.* π. τ. β. ἐπιτηροῦντα ἰδεῖν σύνθημα, καί, *MS.* *Flor.* π. τ. β. σημείον ἐπιτηροῦντα ἰδεῖν, καί, ib. v. 21. παρήγγειλεν, *MS.* παρήγγειλαν. ib. v. 26. δι' ἑτέρου σημείου, *MS.* *Flor.* δι' ἑτέρου σημείου. ib. v. 29. καὶ τὸν Παλαιολόγον κατ' αὐτῶν βρύχοντα, *MS.* haec delet, *MS.* *Flor.* minus recte βρύχοντος πρὸ βρύχοντα. ib. v. 34. ἔξει γοῦν, *MS.* *Flor.* ἔξει οὖν. Ed. pag. 154. v. 11. τὴν τοῦ λόγου διήγησιν, *MS.* τὴν διήγησιν. ib. v. 12. διακόψασα, *MS.* τεμαῦσα, sed *MS.* *Flor.* διακόψασα. ib. v. 44. ἐγγράψασθαι, *MS.* ἀναγράψασθαι. ib. v. ult. θεῖαν, *MS.* πρᾶνε θεῶν. Ed. pag. 155. v. 36. ὡς εἰ διαλοιδρούμενοι, *MS.* ὡς διαλοιδ. ib. v. 39. ὑπαναζεύξας, *MS.* ὑπαναζεύξαι. ib. v. 41. ἐνθέηλοι καὶ ἐκκλησίαι, *MS.* ἐνθέητοι ἐκκλ. ib. v. ult. τοῦ ἱερατικοῦ, *MS.* τοῦ ἱεροῦ. Ed. pag. 156. v. 8. τῷ μὲν φαινόμενῳ, *MS.* τὸ μὲν φαινόμενον. ib. v. 15. ὁ μένον τῆ, *MS.* ἀλλ' ἢ ὁ τῆ. ib. v. 31. ἐπιλέλησθε, *MS.* ἐπελήσθητε. ib. v. 34. τότε, τε ὁ ὀπλητικόν, *MS.* τότε, τε ὀπλ. ib. v. 37. ὅτι ἀφαιρέντα, *MS.* ὅτι τὰ ἀφαιρ. ib. v. 46. τῆς ἐξιδιαζομένης, *MS.* τοῖς ἐξιδιαζομένοις τοῖς ἱερ. Ed. pag. 157. v. 7. συνεχρησάμεθα, *MS.* κατεχρ. ib. v. 23. ἐπιβουλὴ ἀν' ἐφάνη, *MS.* ἐπιβουλὴ ἐφάνη. ib. v. 35. ἐπεξέλευσεν, *MS.* ἐξέλευσεν. ib. v. 37. δομολικάτου cum, *MS.* *Flor.* *MS.* δομολικοῦ. ib. v. 44. & *MS.* *Flor.* ἀφαιρέσας, *MS.* ἀφαιρέθηλα. Ed. pag. 158. v. 3. ὅποσοις φθάσαι τὸ, *MS.* ὅποσοις τὸ, *MS.* *Flor.* ὅπ. φθάσας τὸ. ib. v. 16. παρίστριον, *MS.* τὸ παρίστριον. ib. v. 17. & *MS.* *Flor.* Δρίστραν ut lib. VII. pag. 194. A. *MS.* Λύστραν. ib. v. 26. Χρυσόβουλλον λόγον ἀπαθείας, *MS.* χρυσοβούλλου λόγον ἀληθείας. ib. v. 28. ὀρθὰ, *MS.* ἐρθᾶς. ib. 30. αὐτῶν σφειτ. *MS.* ἕκ τῶν σφειτ. ib. v. 42. Σαλερηνόν, *MS.* Σαλήρινον. Ed.

Ed. pag. 159. v. 25. Γίδαν, MS. Γῆδαν. ib. v. 38. αὐτοῦ ἄπαλ. MS. αὐτοῦ πι-
 ζῆ. Pag. 160. v. 4. & MS. Flor. ἐξώτρυνε, MS. παρώτρυνε. ib. v. 28. τὴν κατ'
 αὐτοῦ νίκην, MS. τὴν κατ' αὐτῶν νίκην. ib. v. 30. ἔτε ὅποια, MS. ἔτε δὲ οἱ ὅποιοι.
 Ed. p. 161. v. 16 χεῖρας ἢ, MS. χεῖρας καὶ. ib. v. 27. ἐνδύσομεν, MS. ἐνδύσομεν. ib.
 v. 28. τριήρης, MS. τριήρεις. ib. v. 30. ἐρχοῖται, MS. ἔχοῖται. ib. v. 31. περὶ Βο-
 θρενίον, MS. παρὰ τὸν Βοθ. Ed. pag. 162. v. 20. & MS. Flor. Ἀθήρα & sic in
 Isq. MS. αἶρα. ib. v. 48. ἀπαγγέλλει, MS. ἐπαγγέλλει. Ed. pag. 163. v. 4.
 προσαρράξαντα, MS. συναρρ. ib. v. 5. πλοῖον, in MS. abest. ib. v. 18. τὸν τοὺς διὰ,
 MS. τούτους διὰ. ib. v. 28. Δυρράχιον, MS. Δυρράχίου. ib. v. 29. καταπαθεῖς,
 MS. καταπειθεῖς. ib. v. 35. συιωμότας, MS. συιωμότους. Ed. pag. 164. v. 11.
 διαδέματος, MS. διαστήματος. ib. v. 17. ματαιολόγου, MS. ματαιολογίας. ib. v.
 18. ἐσχολημένων, MS. ἠσχολημένων. ib. v. 21. πολλαί, MS. πολιαί. ib. v. 26.
 τῶν ἀκεραιότερων defunt in MS. ib. v. 38. Ἀλεξανδρείως, MS. Ἀλεξανδρείων. Ed.
 pag. 165. v. 1. περὶ αὐτὸν, MS. περὶ αὐτοῦ. ib. v. 2. ἐνδειξάμενος, MS. ἐπιδειξά-
 μενος. ib. v. 10. ἐπερωτηθεῖς, MS. ἐρωτηθεῖς. ib. v. 25. αὐτελέγητον, MS. αὐτέ-
 λεγχίον. ib. v. 29. μετεωρολέσχοι, MS. μετεωρολίσχαι. ib. v. 30. κατατεφοῦντες,
 MS. καταζοφοῦντες. ib. v. 34. ἑμεγέθης, MS. ἑμεγέστατος. ib. v. 37. ἔθη, MS.
 ἡθη. Ed. pag. 166. v. 16. τοῦ ῥαδίως, MS. τῶν ῥαδίως. ib. v. 19. Λατίνων καὶ
 τοῦ κομ. Br. MS. Flor. τοῦ κομ. Br. Λατίνων. ib. v. 31. κατὰ πάντα, in MS.
 κατὰ abest. ib. v. 32. τῆς βασιλίδος καὶ μητέρος, MS. τὴν βασιλίδα καὶ μητέρα.
 ib. v. 33. διηγουμένης, MS. διηγουμένην. ib. v. 43. ἐγκαρτερήσεις, MS. ἐγκαρτε-
 ρήσεις. Ed. pag. 167. v. 10. καὶ τιμῆς, MS. καὶ ζωῆς καὶ τιμῆς & μοχ καὶ
 αὐτῆς τῆς ζωῆς desiderantur. ib. v. 21. οἱ τι καὶ, MS. ὅτι. Pag. 168. v. 1.
 αὐτοῦ χαίροντας, MS. Flor. ὕτω χ. ib. v. 3. πένθος, MS. Flor. πένθους. ib. v.
 12. ῥίς ὅυτε κάμπτουσα, MS. ῥίς ὅυτε σιμῆ ὅυτε κάμπτουσα. ib. v. 15. ὅσον ἐκ
 βρεφυλλίης, MS. ὅσον ἐκ βρεφελίνης. ib. v. 44. ἀρητέον, MS. ἀρχλίον. Ed. p. 169.
 v. 12. Σουλτανικίου, MS. Σουλτάν καὶ ὄυ. ib. v. 16. In MS. τὸν & φύλακα de-
 est. ib. v. 34. usque ad 36. In MS. cuncta à πόλεμος usque ad ὑποσχόντες desi-
 derantur. Ed. pag. 170. v. 9. Ὀυσίαν, MS. Flor. Σιαοὺς & sic paulo post. ib.
 v. 21. βαπλίσηματος, MS. Flor. φωτίσηματος. ib. v. 44. Δαλασσηῶ, MS. Δα-

μασσηνῶ. Ed. pag. 171. v. 22. Βιθυνῶν, MS. Βιθυίαν. Ed. pag. 172. v. 7. ἰσχυροτέρους, MS. ἰσχυρότερα. ib. v. 13. καὶ ἤδη καὶ. In MS. abest posterius καὶ. Ed. pag. 173. v. 9. κατ' αὐτήν, MS. μετ' αὐτήν. ib. v. 23. ἀνῆψε, MS. Flor. συῆψε. ib. v. 43. ἀσπάζεται, MS. ἀσπάσασθαι. Ed. pag. 174. v. 17. ἐπιλάυνειν, MS. ἀπολάυνειν. ib. v. 19. οἰκοδομεῖν, MS. οἰκοδομῆσαι. Ed. pag. 175: v. 7. ἐνιαχοῦ, τῷ *Giouonius* margini adscript: forte ἐν *Ιατῶ*. Ed. pag. 176. v. 20. ἀμφοτέραις, MS. ἀμφοτέροις. ib. v. 27. συνέπνευσεν, MS. συνένευσεν. ib. v. 41. Τουρκικῆς, MS. Δουκικῆς. ib. v. ult. ὡς τετυχήκει, MS. ὥστε τύχη. Ed. pag. 178. v. 3. τοῦτοι διέλαθεν, MS. τούτους δ. ib. v. 22. εἰς τοῦν αὐτοῦ, MS. εἰς τοῦν αὐτῶ. ib. v. 31. Χοροσάν, MS. Χορασάν. Ed. pag. 179. v. 13. κῦδος, MS. κῆδος. ib. v. 44. καὶ ταύτης, MS. ἢ ταύτης. Ed. pag. 180. v. 1. ἀπεκδεχόμενοι ἐπαμέλευσιν, MS. ἐπεκδεχόμενος ἔλευσιν. ib. v. 21. Ἐλχάνης, MS. Ἐλλεχάνης. v. 34. ἐξώπολον, MS. ἔξωπλον. Ed. pag. 181. v. 10. ἀγγαρίοις, MS. ἀγρारीοις. *Horum meminit Anna* lib. VII. pag. 205. C. ib. v. 25. Ποιμανηοῦ, MS. Ποιματηκοῦ. ib. v. 37. Φωτίσματος, MS. βαπτίσματος. ib. v. 39. Σκαλιάριος, MS. Σκαλιάρης. Ed. pag. 182. v. 13. ὀνομαζομένου καὶ τοῦ Σισθολάβου καὶ τοῦ Σατζᾶ, MS. ὀνομαζομένων καὶ τοῦ Σισθολάβου καὶ τοῦ Σατζοῦ. ib. v. 24. Βελιατόβης, MS. Βαλιτιατόβης. ib. v. 34. ἰκανώτατον, MS. ἰκανώτατα, & ποικιλώτατα. Ed. pag. 183. v. 23. παρὰ τῷ χεῖλει τοῦ κατὰ τὸν Σαλίον, MS. παρὰ τὰ χεῖλη τοῦ κατὰ τὸν Βλίον. Pag. 184. v. 14. προσδόκιμον, MS. προσδοκῆσιμον. ib. v. 16. τὸ πᾶν, ἀναλύων, MS. παράπαν ἀλύων. ib. v. 41. τῶν στρατευμάτων, in MS. deest. ib. v. 41. τὴν ἐξ ἐτέρου, MS. τὴν ἐτέρου. Ed. pag. 185. v. 6. πεζὸς, MS. πεζοῦς. Varias lectiones hujus Operis ex Codice CCCXI. Bibliothecæ *Coislinianæ*, ipsius *Annae*, ut videtur, tempore descripto, ex quibus magni momenti loci resarciri possunt, exhibet *Celeb. Montfauconus* in *Bibliotheca Coislin.* pag. 521 -- 560. Breve *Annae Comnenæ* elogium ex *Lud. Jac. à S. Carolo* Bibliotheca illustrium foeminarum præmittitur editioni *Parisiensi* *Alexiados à Pessino* curatæ, cum *Syllabo auctorum*, qui *Annae* mentionem fecerunt, quibus addendi sunt præter *Scriptores de foeminis eruditæ* *Car. du Fresne* in *Opere de Familiis Byzantinis* pag. 176. *Martin. Hanckius* de *Scriptoribus*

ribus Hist. Byzant. lib. I. cap. 29. *Guilb. Caveus* in Historia liter. Scriptor. Eccles. ad An. 1118. *Æg. Menagius* in Historia mulierum philosoph. segm. 30. *Casim. Oudinus* de Scriptor. Eccles. ad An. 1140. Tom. II. pag. 1175 sqq. & *Jo. Alb. Fabricius* Vol. VI. Biblioth. Gr. pag. 390 sq.

ANTHUSA in Ægis Ciliciis nata, tempore *Leonis* Romanorum Imperatoris vixit, & divinationem è nubibus invenit, teste *Photio*. (num. IV.) *Jac. Gaffarellus* cap. 2. Curiosit. inaud. in nubibus plurima legi posse contendit. Cum nubium contemplatio pars sit Physices, & Physica pars Philosophiae, & Astrologia auctore *Aristotele* *Metaphys.* XII. 8. sit Philosophia quaedam theoretica, *Antbusam* mulieribus Philosophis addere placuit *Menagio* in illarum Historia segm. 22.

ANTIOCHIS, mulier medica, cujus μάλαγμα, ὁ σπληνικῶις, ἰδρωπικῶις, ἰσχυραδικῶις, ἀρθριτικῶις ἐσκευάσθη Φαβίλλῃ Λιβυκῇ, memorat *Claud. Galenus* περὶ συνθέσεως φαρμάκων τῶν κατὰ τόπους lib. IX. cap. 11. Tom. II. Opp. pag. 294, 30. ed. Basil. & lib. X. cap. 11. pag. 303, 55.

ANYTE Poëtria vid. *Olearii* diff. de Poëtriis num. VI.

ARETAPHILA Cyrenaea, *Pedimi* vel *Melanippi* primum, deinde *Nicostrati* Cyrenarum tyranni uxor, à *Tiraquello* in leg. XI. Connub. Tom. II. Opp. pag. 185. b. inter mulieres doctas recensetur, quia cum magnis virtutibus & rerum gestarum gloria, tum civili facundia atque prudentia admodum celebris fuit. Ejus vitam copiose describunt *Plutarchus* in lib. de mulierum virtutibus Tom. II. Opp. pag. 255 sqq. *Polyanus* Strategem. lib. VIII. cap. 38.

ARETE Cyrenaea, *Aristippi*, Cyrenaicae Setae conditoris, filia & discipula docuit *Aristippum* filium, qui inde dictus ὁ μητροδίδακτος. *Diogenes Laërtius* lib. II. segm. 86. Ἀριστίππου δὴκουσεν ἡ θυγάτηρ Ἀρήτη, καὶ Ἀιδίος Πτολεμαεὺς, καὶ Ἀντίπατρος Κυρηναῖος Ἀρήτης δὲ Ἀριστίππος ὁ μητροδίδακτος ἐπικληθεὶς. *Claud. Ælianus* de Animal. lib. III. cap. 40. cujus verba in graeco codice impresso corrupta sunt: Μητροδίδακτον τὸ (leg. τὸν) τῆς Ἀρίτης (*Diogenes* alii- que legunt Ἀρήτης) ὄιον τὸ (leg. υἱὸν) τῆς ἀδελφῆς τοῦ Ἀριστίππου (ab aliis Scriptoribus *Arete* filia *Aristippi* vocatur,) ὑμνοῦσιν οἱ πολλοί. *Clemens Alex.* Strom. lib. IV. cap. 19. pag. 523. Ἀρήτη, ἡ Ἀριστίππου, Κυρηναῖκῃ, τὸν μη-

τροδίδαχλον ἐπικληθέντα ἐπαίδευσεν Ἀρίστιππον. *Eusebius Praepar. Evang. lib. XIV. cap. 18. pag. 764. ex Aristocle*: Τούτῃ (τοῦ Ἀριστίππου) γέγονεν ἀκουστὴς Σύναλλος, καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ Ἀρήτη· ἥτις γεννήσασα παῖδα, ἐνόμασεν Ἀρίστιππον, ὅς ὑπαχθεὶς ὑπ' αὐτῆς εἰς λόγους φιλοσοφίας, μητροδίδαχος ἐκλήθη. *Strabo Geogr. lib. XVII. pag. 837.* Ἄνδρες ἐγένοντο γνῶριμοὶ Κυρηναῖοι, Ἀρίστιππός τε ὁ Σωκρατικὸς, ὅστις καὶ τὴν Κυρηναϊκὴν κατεβάλετο φιλοσοφίαν, καὶ θυγάτηρ Ἀρήτη τούτομα, ἥπερ διεδίξατο τὴν σχολὴν, καὶ ὁ ταύτην πάλιν διαδεξάμενος υἱὸς Ἀρίστιππος, ὁ κληθεὶς μητροδίδαχος· & *Suidas in Ἀρίστιππος*: Διήκουσε αὐτοῦ ὁ θυγάτηρ Ἀρήτη, ἀφ' ἧς ὁ παῖς αὐτῆς ὁ υἱὸς Ἀρίστιππος, ὅς ἐκλήθη Μητροδίδαχος. *Plures (observante Menagio in Historia Mul. Philos. semg. 61.) alii fuere μητροδίδαχοι, quos inter Lamuel Rex, de quo Proverb. cap. ult. Verba Lamuelis Regis; visio qua erudit eum mater sua. item Marcus Aurelius Antoninus Imp. Ipse lib. I. τῶν εἰς ἑαυτὸν· Παρὰ τῆς μητρὸς τὸ θεοσεβὲς, καὶ μεταδοτικὸν, καὶ ἐφελικὸν &c. subaudienda enim vox ἑμαῶν, quod nos docuit Suidas. Παρὰ Διογνήτῳ ἑμαῶν τὸ ἀκείσπουδον καὶ τὸ ἐπιστητικόν· φησὶ Μάρκος ὁ φιλόσοφος βασιλεύς· inquit ille in ἀκείσπουδον, sed ubi legendum ἀπιστητικόν. Ita enim Marcus Imp. lib. I. τῶν εἰς ἑαυτὸν· παρὰ Διογνήτῳ τὸ ἀκείσπουδον καὶ τὸ ἀπιστητικὸν τοῖς ὑπὸ τῶν τερατευομένων. Et ita quoque legitur in MSto Suida, qui in Regia Bibliotheca adseruatur. De Areta ex Colomesii Observatt. Sacris ad Aet. XIX. 28. p. 590 sq. Operum proferre iuvat verba del Tomaso Tomai nel Giardino del mondo in Venet. 1607. pag. 44. Un bistorico Greco per nome Giacco, scrive, che Aretha figliuola d' Aristippo Filosofo fu di tal intelletto e dottrina, che lesse pubblicamente la Filosofia naturale e morale nell' Academie d' Atbene trenta cinque anne continui. Castei scrisse quaranta otto libri in diverse materie, hebbe cento Filosofi per discepoli; morì di settanta setto anni, e gli Atheniesi misero questi versi sopra la sua sepoltura: Qui giace la grande Aretha Greca, splendor di tutta Grecia, qual hebbe la bellezza d' Helena, l'honestà di Tirma, la penna d' Aristippo, l'anima di Socrate e la lingua d' Homero. His subjungit Colomesius: Quae licet rursus te defatiges, non alibi, opinor, legas. Attamen Ant. de Guevarra in Horologio Principum lib. II. cap. 33. istis fere similia narrat: Aristippus filiam habuit Aretam, litteris graecis*

græcis juxta atque latinis ita eruditam, ut tota Græcia animam Socratis in illam migrasse fama esset; quippe quæ ita doctrinam Socratis & traderet & explicaret, ut eam invenisse non didicisse videretur. Bocatius lib. II. de Laudibus mulierum dicit, Aretam feminam præstantissimam non solum ad suam utilitatem didicisse, sed alios etiam erudisse ac docuisse, neque id tantum, sed etiam libros scripsisse multos, inprimis unum de laudibus Socratis, alterum de ratione educandi liberos, alium item de pugnis Atheniensium, de violentia tyrannica, de republica Socratis, de infelicitate foeminarum, de agricultura veterum, de miraculis Olympi montis, de vana sepultura cura, de formicarum providentia, de apum artificio, unum denique de vanitatibus juventutis, & alterum de senectutis calamitatibus. Publice philosophiam naturalem & moralem in scholiis Academicisque Atticis docuit hæc foemina annis XXXV. libros composuit XL. discipulos habuit philosophos CX. obiit anno ætatis LXXVII. cui tale Athenienses statuere epitaphium:

Nobilis hic *Arete* dormit, lux Helladis, ore
Tyndaris, at tibi par, *Icarioti*, fide.

Patris *Aristippi* calamumque animamque dederunt,
Socratis huic linguam *Mæonidae*que *Dii*.

Aretæ, quæ fuit *Dionysii Senioris* filia & *Dionis* uxor, fata memorat *Plutarchus* in vita *Dionis*: passim:

ARGENTARIA *Polla*, *M. Annaei Lucani* Poëtae uxor, mulier doctissima, quæ maritum in emendandis tribus prioribus *Pharsaliæ* libris juvisse fertur. Memoratur etiam in *Lucani* scriptis deperditis carmen de elogiis *Pollæ* uxoris. *Martialis* lib. VII. epigr. 21. de natali *Lucani*:

Haec est illa dies, quæ magni conscia partus,
Lucanum populus, & tibi, Polla, dedit.

& epigr. 23. de eodem:

Quid tanta pro luce precer? tu, Polla, maritum;
Sæpe colas, & se sentiat ipse coli.

& lib. X. epigr. 64. ad Pollam:

*Contigeris regina meos si Polla libellos,
Non tetrica nostros excipe fronte jocos:
Ille tuus vates, Heliconis gloria nostri,
Pieria caneret cum fera bella tuba,
Non tamen erubuit lascivo dicere versu;
Si nec paedior, Cotta, quid hic facio?*

Statius lib. II. Sylv. 7. in Genethliaco Lucani v. 62.

*Tu castae titulum decusque Pollæ
Jucunda dabis allôcutione.*

& v. 81.

*Nec solum dabo carminis nitorem,
Sed taedis genialibus dicabo,
Doctam atque ingenio tuo decoram:
Qualem blanda Venus, daretque Juno.
Forma, simplicitate, comitate,
Censu, sanguine, gratia, decore.*

Post Lucani mortem Nostram nupsisse P. Papinio Statio multi tradunt, quia Statius ipse id indicare videtur in prooemio libri II. Sylvarum ad Meliorem Aetidium: *Excludit volumen Genethliacon Lucani, quod Polla Argentaria, carissima uxorum, cum hunc diem forte consecrarem, imputari sibi voluit. Ego non potui majorem tanti auctoris habere reverentiam, quam quod laudes ejus dicturus hexametris meis timui. Sed Casp. Bartbius in notis ad h. l. pro: carissima uxorum, reponit cum Grassero in ed. Lucani Argentin. clarissima uxorum, atque fabulam de Polla Statii uxore explodit. Quod ad verba Sidonii Apollinaris carmine XXIII. v. 166. pertinet:*

*Quid quos duplicibus jugata taedis
Argentaria Polla dat poetas?*

obser-

observat *Bartbius* l. c. locum ambiguae scripturae esse, non enim *Polla* dat sed *pallidat* in quibusdam scriptis libris reperiri; uel si quid tale crediderit *Sidonius*, ipsummet eum hallucinatum fuisse, cujus generis alia apud eum deprehendantur. *Lucani* etiam uxor, non *Statii*, *Argentaria Polla* appellatur in *Sidouii* lib. II. epist. 10. ad *Hesperium*, ubi foeminae maritos suos vel amasios in studiis iuvantes recensentur: *Sis oppido meminens, quod olim Martia Hortensio, Terentia Tullio, Calpurnia Plinio, Pudentilla Apulejo, Rusticana Symmacho legemibus meditantibusque candelas & candelabra tenuerunt.* Certe si praeter rem oratoriam contubernio foeminarum poeticum ingenium & oris tui limam frequentium studiorum cotibus expolitam quereris obtundi, reminiscere, quod saepe versum *Corinna cum suo Nasone complevit, Lesbia cum Catullo, Caelennia cum Gaetulico, Argentaria cum Lucano, Cynthia cum Propertio, Delia cum Tibullo.* Teste *Bapt. Fulgoso* Rerum memor. lib. VIII. cap. 3. *Nostra tanto ingenio doctrinaque fuit, ut coeptos à viro permultos versus ipsa eadem styli gravitate atque elegancia persiceret, atque epigrammata etiam peritissime conscriberet.*

ARGIA vel *Argea*, *Diodori Croni*, Philosophi Dialectici, filia. *Clemens Alexandrinus* Strom. IV. 19. pag. 522 sq. 'Αἱ Διοδώρου, τοῦ Κρόνου ἐπικληθέντος, θυγατέρες πᾶσαι Διαλεκτικαὶ γεγότασιν, ὡς φησι Φίλων ὁ Διαλεκτικὸς ἐν τῷ Μενεξέει, ὧν τὰ ὀνόματα παρατίθεται τάδε: Μενεξέης, Ἀργεία, Θεόγυις, Ἀρτεμισία, Παντάκλεια. In *Eberti* Museo Gynaecii docti pag. 113. perperam vocantur *Coroniae*, *Diodori Croni* filiae. Vir praestantissimus *Aeg. Menagius* humani quid passus est, dum in *Historia mul. Philos.* segm. 60. scribebat: *Has quatuor Diodori Croni filias (omiserat autem Menexenen) Dialecticae sectae omnes fuisse scripsit Philo Dialecticus. Diodori Croni discipulus & Zenonis Cittici condiscipulus in Menexeno, teste Clemente l. c. Eas numero quinque fuisse ait S. Hieronymus lib. I. contra Jovinianum bis verbis: Diodorus Socraticus quinque filias Dialecticas insignis pudicitiae habuisse narratur. De quibus & Philo Carneadis magister plenissimam scripsit historiam. Meminerunt illarum Jo. Jonsius de Scriptoribus Hist. Philos. lib. II. cap. I. §. 7. & Celeb. Fabricius Biblioth. Gr. Vol. II. pag. 817.*

ARIGNOTE Samia, quae mendose vocatur *Arginete* à *Tiraquello* in Leg.

XI. Connub. Tom. II. Opp. pag. 185. b. *Arignete* in *Eberti Museo Gynaecii* docti pag. 29. & *Agrinote* in edit. II. Biblioth. Graecae *Fabricii* Vol. I. p. 525. fuit filia *Pythagorae* Philosophi & *Theanus*, teste *Porphyrio* in vita *Pythagorae* segm. 4. pag. 7. ed. *Kust.* "Ἄλλοι ἐκ Θεανοῦς, τῆς Πυθάνιας, τὸ γένος Κρήσσης, υἱὸν Τηλαυγῆ Πυθαγόρου ἀναγράφουσι, καὶ θυγατέρα Μύϊαν· οἱ δὲ καὶ Ἀριγνώτην ὦν καὶ συγγράμματα Πυθαγόρεια σώζεσθαι. Quamquam autem *Suidas* in Πυθαγόρας testatur, quosdam illam habere pro filia *Pythagorae*, innuit tamen in Ἀριγνώτη, eam non filiam *Pythagorae* fuisse, sed *Theanus* & *Pythagorae* discipulam. Verba ejus sunt: Ἀριγνώτης μαθήτρια Πυθαγόρου τοῦ μεγάλου, καὶ Θεανοῦς, Σαμία, φιλόσοφος Πυθαγορικῆς, συνέταξε τάδε Βακχικά· ἔστι δὲ (*Kusterus* scribendum putat: ἔτι δὲ, quia lectio vulgata ineptum parit sensum, & dicere non convenit; aliquem *Bacchica* scripsisse, & in eo opere de *Cereris* mysteriis egisse,) περὶ τῶν τῆς Δήμητρος μυστηρίων. Ἐπιγράμματα· φέρεται δὲ καὶ ἱερὸς λόγος· ἔγραψε δὲ καὶ τελετὰς Διονύσου, καὶ ἄλλα φιλόσοφα. In editione *Porti* haec ita exhibentur: Βακχικά, ἔστι δὲ περὶ τῶν τῆς Δήμητρος μυστηρίων ἐπιγράμματα, γράφεται δὲ καὶ ἱερὸς λόγος &c. ad quae observat *Celeb. Fabricius* Vol. I. Biblioth. Gr. p. 525. Si ἱερὸς λόγος fuit titulus Βακχικῶν, quartus fuit hic liber ista inscriptione inter *Pythagorica* monumenta, quia reliqui tres memorantur supra pag. 505. in *Hippaso* *Pythagorico*. Sed possunt etiam verba *Suidae* ita accipi, ut ἱερὸς λόγος respiciatur alter eorum, qui *Pythagorae* auctori tribuebantur, à *Bacchicis* hisce plane diversus, quem nonnulli scripserint auctorem agnoscere *Arignoten*. Sed praeplacet in praesenti prior sententia, licet alterius in mentem venerat lib. I. cap. 19. §. 2. Plerique de foeminis eruditae Scriptores, referunt Nostram scripsisse res gestas *Dionysii* Tyranni ex corruptis hisce verbis *Clementis Alexand.* Strom. lib. IV. cap. 19. pag. 522. Ἀριγνώτη, ἢ τὰ περὶ Διονυσίου γραφάμενη· ubi περὶ Διονύσου scribendum esse monuerunt jam pridem *Menagius* ad *Laërt.* VIII. 42. *Kusterus* ad *Suidam* atque alii plures. Respicit etiam hunc librum *Arignotes Harpocratio* in Ἐυοῖ· *Δημοσθένης* ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος· Βακχικόν τι ἐπίφθειγμά ἐστι τὸ Ἐυοῖ· Ἀριγνώτη δὲ, ὡς ὅτι τινὲς ἔλεξαν Ἐυοῖ, ὡς εὐ σοι, τὸ εὐ, ῥημα τοῦ κατόπτρου ἐπαινοῖντες· ad quem locum vid. *Valesium* & *Gronovium*, qui ultima verba

emen-

emendant: τὸ ἔυρεμα τοῦ κατέπρησεν ἑπανέστης. Conf. de Arignote Menagii Hist. mul. Philos. segm. 89. & Fabricii Biblioth. Gr. Vol. I. pag. 525.

ARISTOCLEA. vid. notæ ad Olearii diff. de Poëtriis pag. 130 sq.

ARISTOMACHA, Poëtria. vid. notæ ad Olearii diff. laud. pag. 130.

ARRIA, Platonica, vixit sub *Alexandro Severo*, ejusque mentionem facit *Claud. Galenus*, vel quisquis illo non multo junior Auctor libri de Theriaca ad *Pisonem* cap. 3. in *Opp. Galeni* Tom. II. pag. 458. ed. Basil. Ἦν πάντα μοι φιλάτην Ἀρρίαν καὶ αὐτὴν ὑπ' αὐτῶν ἐξόχως ἑπανομένην, διὰ τὸ φιλοσοφεῖν ἀκριβῶς καὶ τοῖς Πλάτωνος μάλιστα χαίρειν λόγοις, ἀνέτασαν ποτὲ, ἰσθήσασαν ἐν παρέργῳ, καὶ τὸν στόμαχον ἐκλελυμένον ἔχυσαν &c. Huic *Arrie* *Diozonem Laërtium* opus suum de vitis Philosophorum dedicasse primus felicissima conjectura eruit *Reinesius* Var. Lecl. lib. II. cap. 12. cujus sententiam approbarunt *Duumviri* doctissimi, *Menagius* in notis ad *Laërtii* proœmium segm. 1. & ad lib. III. segm. 47. atque *Fabricius* Vol. III. Biblioth. Gr. pag. 602. not. f. Illam alloquitur *Laërtius* lib. III. segm. 47. in *Platone* & lib. X. sect. 29. in *Epicuro*. Videtur etiam operi præmisisse epistolam ad *Arriam*, quæ intercedit. Conf. *Reinesium* I. c. *Joussium* de Scriptoribus Hist. philos. lib. III. cap. 12. segm. 8. *Menagium* II. cc. & in *Historia* mul. Philos. segm. 47. atque *Fabricium* Biblioth. Gr. Vol. II. pag. 69. & Vol. III. pag. 602.

ARRIÆ duæ, altera mater, *Cecine P. ti* sub *Claudio* Imp. percussis uxor, altera filia, *Tbraseæ* sub *Nerone* occisi uxor, de quibus *Menagius* in *Historia* mul. Philos. segm. 75. *Has se Philosophas Stœicas fuisse, quamvis non professione, constans opinio est. Earum historie quoque notiores sunt, quam ut hic narrari debeant.* *Arrie* matris constantiam & fortitudinem prorsus singularem in rebus adversis graphice describit *Plinius* lib. III. epist. 16. De ejus morte *Martialis* lib. I. epigr. 14.

Costa suo gladium cum traderet Arria Peto,

Quem de visceribus traxerat ipsa suis:

Si qua fides, vulnus, quod feci, non dolet, inquit;

Sed quod tu facies, hoc mihi, Pæte, dolet.

O o

vid.

vid. etiam *Dionem Cassium* lib. LX. pag. 675. D. & *Zonaram* Annal. lib. XI. cap. 9. pag. 562. De *Arria* filia, quam *Persu* Poëtæ cognatam fuisse, illumque in *Arria* matrem, quæ se ante virum occiderat, paucos versus fecisse testatur *Suetonius* in *Persu* vita, refert *Tacitus* Annal. lib. XVI. cap. 34. *Ilentes quiritan-tesque qui aderant, facessere proferre Thrasea, neu pericula sua miscere cum sorte damnati hortatur. Arriamque tentantem mariti suprema, & exemplum Arriae matris sequi, monet retinere vitam, filiaeque communi subsidium unicum non adimere.*

ARSEPHONE filia *Homeri* Poëtæ & uxor *Stasmi*, de qua *Jo. Tzetzes* Histor. Chil. XIII. v. 637. canit:

Σερίφωι καὶ Θεόλαος υἱὸς δὲ τοῦ Ὀμήρου,
 Θυγάτηρ Ἀρσεφόνη δὲ, ἣν ἔγρημε Στασίως,
 Στασίως ὁ τὰ Κύπρια συγγράμματα ποιήσας,
 Ἄπειρ ὅι πλείους λέγουσιν Ὀμήρου πεφυκέναι
 Ἐἰς προῖκα δὲ σὺν χρήμασι δοθῆναι τῷ Στασίω.

Vid. plura in *Celeb. Fabricii Biblioth. Græca* Vol. I. pag. 282.

ARTEMIS. vid. *Diana*.

ARTEMIS, *Sibylla Delphica*. vid. *Olearii* Diff. de Poëtriis num. VII.

ARTEMIS, latine *Diana*, serva *Platonis* Philosophi, testamento ejus libera dimissa. vid. *Luërt.* lib. III. segm. 42.

ARTEMISIA filia *Hecatemii*, & soror atque uxor *Mausoli*, *Cariæ* Regis, artis medicæ non imperita fuisse creditur, quia *Plinius* Hist. Nat. XXV. 7. segm. 36. scribit: *Mulieres quoque hanc gloriam adestavere, in quibus Artemisia uxor Mausoli adoptata herba, quæ ante partibus vocabatur. Sunt qui ab Artemide Ilythia cognominatam putant, quoniam privatim medeatur feminarum malis. Harduinus in notis ad h. l. observat, Artemisiam herbam jam ab Hippocrate nuncupatam esse ante hujus Artemisie tempora, & apud ipsum Hippocratem reperiri, Artemisia enim Mausoli uxor Hippocrate posterior est, quippe quæ Isocratis Demofibenisque ætate floruerit. Quare herbam hanc, si ab Artemisia regina nomen habet, non ab ea, quæ uxor Mausoli fuit, sed ab altera, quæ Lygdamidis filia, Persico bello celebris fuit*

fuit, nomen sortitam esse oportet. Utramque memorant *Harpocratio* in Ἀρτεμισία, & *Tzetzes* Chiliad. XII. v. 966. hist. 455. conf. omnino *Bælii* Lexicon in *Artemise*. Cum vero utraque dicatur Carix regina fuisse, certe fit verisimile, reges Carix omnes *Mausolos*, ut Ægypti *Ptolemaeos* cognominatos esse, ac de vetustiore *Plinium* locutum. Conjectura tamen ista *Harduini* non placet *Bælio* l. c. not. E. Hujus *Artemisix* historiam habes apud *Herodot.* lib. VII. cap. 99. *Polæn.* Strateg. lib. VIII. cap. 53. *Pausan.* in Lacon. lib. III. cap. 11. *Ptolemaum Hephæst.* in *Pbotii* Biblioth. Cod. CXC. pag. 491. *Suidam* in Ἀρτεμισία & *Justinum* lib. II. cap. 12. *Artemisia* junior mariti *Mausoli* sub finem Olymp. CVI. demortui cineres vino mistos ebibit, ad funus ejus ornandum primos Græciæ oratores accersivit, eique splendidum sepulcrum crexit. vid. *Strabonem* lib. XIV. pag. 451. *Plinium* Hist. nat. XXXVI. 5. *A. Gellium* lib. X. cap. 18. *Valerium Max.* IV. 6. & *Suidam* in Ἀρτεμισία.

ARTEMISIA Dialectica. vid. *Argia*.

ASPASIA Milesia, *Axiocbi* filia, capta ab Atheniensibus, fuit primo amica deinde uxor *Periclis*, quem perinde ut *Socratem* Philosophum in arte Rhetorica erudit. vid. *Plutarchum*, (num. V.) *Harpocratio*em, (num. VII.) *Suidam*, (num. VIII.) *Lucianum*, (num. XI--XIII.) *Clementem Alexand.* (num. XVI.) & *Commentarios Græcos* in *Hermogenis* Rhetorica, (num. XX sq.) Ex illa *Periclem* genuisse filium spurium sibi cognominem, & *Pericle* mortuo, eam nupsisse *Lysicli* oratori testantur *Plutarchus*, (num. V.) & *Harpocratio*, (num. VII.) In causa illam fuisse, cur Athenienses duo bella maxima Samiacum & Peloponnesiacum gesserint, liquet ex *Plutarcho*, (num. V.) *Harpocratio*ne, (num. VII.) *Suida* (num. VIII.) *Aristophane*, (num. IX.) *Atheneo*, (num. XV.) & *Syncello*. (num. XXIII sq.) *Plutarchus* (num. VI.) refert, illam impietatis & corruptarum fœminarum Atticarum ream esse factam, atque precibus *Periclis* ex hoc periculo ereptam. *Lucianus* (num. XIV.) fingit animam *Pythagoræ* in *Aspasiam* transmigrasse. Sapientiam ejus & eloquentiam singularem memorant præter *Plutarchum* & *Harpocratio*em *Suidas*, (num. VIII.) *Xenophon*, (num. X.) *Lucianus*, (num. XIII.) *Aristides*, (num. XVII sq.) *Themistius* (num. XIX.) & *Atheneus* (num. XXV.) Exstat

in *Platonis* Operibus Dialogus, qui inscribitur: *Μελέγρος, ἢ ἐπιτάφιος, ἢ θικός*, in quo exhibet *Plato* orationem in Athenienses pro patria in variis præliis defunctos, tanquam ab *Aspasia* Milesia scriptam, & à *Socrate* dictam. Haec oratio teste *Cicrone* in *Oratore* ad *M. Brutum* cap. 44. sic probata est, ut eam quædam illo die, quo mos est Athenis laudari in concione eos, qui sunt in præliis interfecisti, recitari necesse sit. Laudatur etiam illa à *Dionysio Hal.* περὶ τῆς τοῦ Δρυσοδίου δαμύττης Tom. II. Opp. pag. 178, 7. & à *Synesio* in *Dione* pag. 37. D. Opp. ubi cum alia oratione ejusdem argumenti, quae lib. II. *Thucydidis* existat, comparatur. *Ἀσπασία* dialogus *Æschini* Socratici memoratur *Athenæo* lib. V. pag. 220. & *Harpocrationi*, (num. V. I.) atque *Ἀσπασία* liber *Antisthenis* Philosophi *Laërtio* lib. VI. segm. 16. *Herodicus Cratetius* vulgavit ἔπη sub *Aspasiae* nomine, è quibus versus nonnullos profert *Athenæus*, (num. XXV.) Inde adeo multi affirmarunt, *Aspasiam* fuisse poëtriam, quod tamen in dubium vocat *Baelius* in *Pericles* lit. N. Dialogum *Aspasiae* cum *Xenophontis* uxore & cum *Xenophonte* ipso refert *Cicero* de *Inventione* lib. I. cap. 31. & ex eo *Quintilianus* *Instit.* Oratt. lib. V. cap. 11. Velut apud Socraticum *Æschinem* demonstrat *Socrates*, cum *Xenophontis* uxore, & cum ipso *Xenophonte* *Aspasiam* locutam: Dic mihi, quaeso, *Xenophontis* uxor, si vicina tua melius habeat aurum, quam tu habes, utrum illius, quam tuum malis? Illius, inquit. Quod si vestem & ceterum ornatum muliebrem pretii majoris habeat, quam tu habes, tuumne an illius malis? Illius vero, respondit. Age, inquit, si virum illa meliorem habeat, quam tu habes, utrumne tuum an illius malis? Hic mulier erubuit. *Aspasia* autem cum *Xenophonte* ipso sermonem instituit: Quaeso, inquit, *Xenophon*, si vicinus tuus equum meliorem habeat, quam tuus est, tuumne equum malis, an illius? Illius, inquit. Quid si fundam meliorem habeat, quam tu habes, utrum tandem fundam habere malis? Illam, inquit, meliorem scilicet. Quod si uxorem meliorem habeat, quam tu habes, utrum illius malis? Atque hic *Xenophon* quoque ipse tacuit. Post *Aspasia*: Quoniam uterque vestrum, inquit, id mihi solum non respondit, quod ego solum audire volebam, egomet dicam, quid uterque cogitet. Nam & tu mulier virum optimum maxis habere, & tu *Xenophon* uxorem leuissimam maxime vis. Quare nisi hoc perfeceritis, ut neque vir melior
neque

neque foemina lectior in terris sit, profecto id semper, quod optimum putabitis esse, multo maxime requiretis, ut & tu maritus sis quam optime, & haec quam optimo viro nupta sit. Ectypon gemmae, in qua nonnulli *Aspasiae*, alii rectius *Minervae* imaginem representari putant, exstat in *Jo. Ang. Canini Iconographia* num. 92. *Jo. Pet. Bellerii Imaginibus illustrium Philos.* cl. III. num. 3. *Jac. Gronovii Thesuro Antiqq. Graec.* Tom. II. tab. LXXXV. *Micb. Arg. de la Chauffe Museo Romano* Part. I. num. 7. & *Bern. Montfauconi Antiquit. Illustr.* Tom. I. tab. LXXXIII. De hac gemma *Menagius* in *Historia Mul. Philosoph.* segm: 10. *Exstabat Romae non ita pridem in Dactyliotheca Felicix Ron- daninae, feminae primariae, vetus jassis annularis, in qua sub nomine ΑΣΠΑΣΟΥ sculpta erat imago mulieris formosae, longis capillis super pedtus & humeros defluentibus, monili & inauribus ornatae & casside ac aegide ornatae. In galea equorum quadriga depicta conspiciebatur; ac super quadrigam pegasus & Sphingem cernere erat. Caninius & Bellerius in ea fuerunt sententia, ut existimarent illam feminam Aspasiae esse Mileham Socratis magistram. Sed doctorum virorum pace licet disesse, quomodo "Ασπασος pro "Ασπασία dici possit, equidem non video. Alibi "Ασπασος nusquam in veterum libris reperiri; quodsi reperiretur, nomen foret viri non mulieris, "Ασπασω pro "Ασπασίν ferri possit. Et puto "Ασπασούς in generandi casu dicere voluit sculptor, debuit certe. Conf. de Nostra Menagium I. c. segm. 6--10. Baelii Lexicon in Pericles not. M & N. Olearii diff. de Poëtriis num. VIII. atque Fabricii Biblioth. Gr. Vol. I. pag. 829 in not. Ab illa distinguendae sunt I. *Aspasia*, antea dicta *Milto*, *Hermotimi* filia, *Phocensis*, omnium sui temporis formosissima & prudentissima mulier, à *Cyro* primum, deinde ab *Artaxerxe*, denique à *Dario* impense amata. Vid. *Xenophontem* de exped. *Cyri* lib. I. pag. 270. A. ed. Wechel. *Plutarchum*, (num. V.) & in *Artaxerxe* Tom. I. Opp. pag. 1024 sq. *Ælianum* Var. Hist. XII. 1. & *Justinum* N. 2. è recentioribus Baelii Lexicon in *Cyros* not. C. & F. *Paulus Leopardus* edidit *Vitam & Chrias* sive *Apophthegmata Aristippi, Diogenis, Democriti, Stratonici, Demosthenis & Aspasiae* graece & latine 1556. 8. qui tamen liber nihil aliud de *Aspasia*, quam *Æliani* locum laudatum complectitur. II. *Aspasia*, artis medicae probe perita,*

cujus varia consilia medica & remedia recenset *Aëtius* medicus in *Tetrabiblo* IV. Serm. IV. cap. 12. cap. 15. cap. 18. cap. 25. cap. 51. cap. 77. cap. 92. cap. 97. cap. 100. cap. 102. & cap. 106. III. *Aspasia* meretrix, de qua *Suidas*. (num. VIII.) *Aspasiam Cleobuli* uxorem apud *Lloydium* in *Lexicis Car. Stephani* & *Jo. Jac. Hesmanni* esse nomen fictum, & verba *Xenophontis* (num. X.) de *Aspasia Periclis* uxore intelligi debere probat *Baelius* l. c. not. N.

ASTYANASSA, Helenæ ancilla. vid. *Olearii* diss. de Poëtriis num. IX.

S. ATHANASIA Abbatissa in insula Ægina, patre *Niceta* & matre *Irene* orta, floruit circa A. C. DCCCXLII. & inde à primis vitæ annis ad monasticam institutionem se conferre voluit, sed jussu parentum viro nupsit, cum quo XVI. tantum dies habitavit. Deinde ad secundas nuptias edicto regio compulsâ, persuasit tandem viro suo, ut ipse fieret monachus. In *Eberti* Museo Gynæcei docti pag. 35. sq. inter mulieres eruditas recensetur, quia *Surius* ad d. XIV. Aug. alique Scriptores de vitis Sanctorum testantur, illam, cum esset annorum VII. brevi tempore Psalterium edidicisse, & semper Psalmorum cantibus & Scripturæ S. lectioni vacasse. De *Athanasia*, quæ CPoli vixit cum S. Matrona, vid. hujus Acta apud *Lipomannum* Tom. V. De *Athanasia*, quæ fuit S. *Adronici* uxor, vid. *Martyrologia* ad d. IX. Octobr.

ATHENAIS, Sibyllæ. vid. *Olearium* l. c. num. X.

ATHENAIS, *Leontii* Sophistæ filia & *Theodosii* Imp. Junioris uxor. vid. *Olearium* l. c. in *Ælia Eudocia* num. XXXII.

ATHYRTIS, filia *Sesostri*, Ægyptiorum Regis, de qua *Diodorus Sic.* lib. I. pag. 34. D. "Ἐπεὶ λέγουσιν αὐτὸν (τὸν Σέσοστριν) ὑπὸ τῆς ἰδίας θυγατρὸς Ἀθύρτιος παρακληθῆναι πρὸς τὴν τῶν ἄλλων δυνατείαν· ἢ ὅτι μὲν συνέσει πολὺ τῶν ἄλλων διαφύρουσάν φασὶ διδόναι τὸν πατέρα βαδίας ἀν' ἐσομένην τὴν στρατείαν· οἱ δὲ μαθητῆν χρημένην καὶ τὸ μέλλον ἔτιθεσθαι προηνώσκουσιν ἐκ τε τῆς θυτικῆς καὶ τῆς ἐγκοιμήσιος τῆς ἐν τοῖς ἰεροῖς, ἔτι δὲ τῶν κατὰ τὸ οὐρανὸν γινομένων σημείων.

ATOSSA, filia *Cyri*, soror & uxor *Cambyses*, deinde nupsit *Mago*, denique *Dario*. vid. *Herodotum* lib. III. cap. 68. cap. 88. cap. 133 sq. & lib. VII. cap. 3. De illa *Tatianus* in orat. ad Graecos legm. 2. pag. 5. ed. *Woribi*. Ἐπιτολὰς

εὐχιάσσειν συνεθήσατο ἡ Περσῶν ποτὲ ἡγεταμένη γυνή. καθάπερ φησὶν Ἑλληνικός·
 "Αποσσα δὲ ὄνομα αὐτῇ ἦν. & *Clemens Alexandr.* Strom. I. cap. 16. pag. 307.
 Πρώτην ἐπιστολὰς συντάξαι" Αποσσαν τὴν Περσῶν βασιλεύσαντάν φησιν Ἑλληνικός.
 Non quod illa primum episto'as scripserit, ut post *Tatiani* & *Clementis* interpre-
 tes existimarunt Viri docti, sed quod certam epistolicarum tabularum formam
 docuerit. vid. *Dalwelli* praef. ad lib. de aetate *Pytharidis* & *Pythagora*.

ATTHIS, Lesbica. vid. *Olearii* diss. de Poëtriis num. XI.

AUGE Tegeatis. vid. *Olearium* l. c. num. XII.

AURELIANI Imp. mater in catalogo mulierum doctarum memoratur à *Ti-
 raquello* in leg. XI. Connub. Tom II. Opp. pag. 186. a. quia *Flav. Vopiscus* in
 vita *Divi Aureliani* cap. 4. Tom. II. *Scriptorum Historiae Augustae* pag. 420.
 de illa scribit: *Matrem ejus Callicrates Tyrius, Graecorum longe doctissimus Scri-
 ptor, sacerdotem templi Solis, in eo vico, in quo habitabant parentes, fuisse dicit.
 Habuisse quinetiam nonnihilum divinationis, adeo ut aliquando marito suo jurgans in-
 gesserit, quum ejus & stultitiam increparet & vilitatem: Ea imperatoris patrem.
 Ex quo constat illam mulierem scisse fatalia.*

AURINIA, vates Germanorum memoratur *Tacito* de moribus Germ. cap. 8.
*Olim Auriniam & complures alias venerati sunt, (Germani,) non adulatione, nec
 tanquam facerent deas.* Hujus loci interpretes *Auriniam* non proprium nomen,
 sed commune omnium sagarum fuisse existimant.

S. AUSTREBERTA filia *Kaldefidi*, Comitis Franciae, & *Framobildae*, Ab-
 batissa prima Coenobii *Bauliacensis*, foemina pia & docta, quae floruit tempori-
 bus *Dagoberti* Regis Francorum circa A. C. DCXL. atque obiit An. DCLXXX.
 vel DCXC. Vitam ejus scripsit *Anonymus*, *Bedae* aequalis. conf. *Surium*,
Ufuardum, aliosque *Scriptores* de vitis *Sanctorum* ad d. X. Febr.

AUTONOE Grynaca, Phocbas apud *Silium Ital.* lib. III. Punicorum memo-
 ratur à *Tiraquello* in leg. XI. Connub. Tom. II. Opp. pag. 186. a. Poëta autem
 iste non lib. III. sed lib. XIII. v. 400 sqq. de *Autonoë* canit:

*Sic ad Cymæam, quae tum sub nomine Phoebi
 Autonoe tripodas sacros autrumque tenebat,*

Fer

*Fert gressus juvenis, consultaque pectoris aegri
Paudit, Et aspectus orat contingere patrum.
Nec cunctata diu vates &c.*

Autonoës, quae fuit *Cadmi Thebarum Regis & Harmoniae* filia, *Aristaei* uxor, atque *Athacnis* mater, mentionem faciunt *Hesiodus* in *Theogonia* v. 977. *Theocritus* in *Lenis* seu *Bacchis* Idyll. XXVI. v. 1. & *Ovidius* *Metamorph.* III. v. 198. & v. 720.

ΑΝΙΟΤΗΕΑ, *Phlasiæ*, *Platonis & Speusippi* discipula, de qua vid. *Diogenem Laërtium & Clementem Alexandr.* (num. LXIX--LXXI.) *Themistius* in *Sophista* orat. XXIII. pag. 295. C. Ὅυτες ὁ ἀνὴρ μικρὰ ὀμιλήτας τῆ ἐμῆ εἴτε σπουδῆ εἴτε παιγνία, ταυτὸν μικροῦ ὑπέμεινε πάθος Ἀξιοθία τῆ φιλοσόφῳ καὶ Ζήνωνι τῷ Κιτιῷ καὶ τῷ γεωργῷ τῷ Κορινθίῳ. Ἀξιοθία μὲν γὰρ ἐπιλεξαμένη τι τῶν ξυγγραμμάτων, ἃ Πλάτωνι πεποιήται ὑπὲρ πολιτείας, ὤχετο ἀπιούσα Ἀθήναζε ἐξ Ἀρκαδίας, καὶ Πλάτωνος ἠεροῦτο, λαθραίνουσα ἄχρι πόρρω, ὅτι γυνὴ εἶναι ὥσπερ ὁ Ἀχιλλεὺς τοῦ Λυκομήδους. Illam à *Plutarcho*, *Athenaeo* & *Apulejo* memorari perferam tradit *Tinaquellus* in *leg. XI. Connub.* Tom. II. opp. pag. 186. a. Conf. de illa *Menagii* *Historiam* mul. philosoph. segm. 46. & *Fabricii* *Biblioth. Gr.* Vol. II. pag. 69. *Axothia*, *Nicolis* *Regis* *Cypri* uxor, intrepidè se ipsam interimens, laudatur à *Polyaeno* *Stratagem.* lib. VIII. cap. 48.

B.

ΓΑΜΜΥΜΑ, *Argivo*, memoratur in catalogo clarissimarum mulierum *Pythagorearum* apud *Iamblicum* in *vita Pythagorae* sub finem.

ΓΑΓΙΣ, cujus meminit *Jo. Tzetzes* *Histor.* *Chiliad.* IX. hist. 288. v. 816. male pro *teemina* docta habetur à *Tinaquello* in *leg. XI. Connub.* pag. 186. a. Est enim nomen vini atque vatis antiquissimi, de quo vid. *Celeb. Fabricii* *Bibl. Graec.* Vol. I. pag. 108. *Tzetzes* etiam explicitè scribit: Ἄλλος δ' ἦν ὁ τοῦ Βάγιδος.

BAGOE *Nympha* vid. *Begeë*.

BANDONINIA, monacha coenobii S. Crucis *Pictaviensis*, & alumna S. *Radegundis*,

degandis, cujus vitam à *Venantio Fortunato* scriptam addito altero libro complevit. Exstat apud *Sarium* ad d. XIII. Aug. & apud *Mabillonium* Sec. I. *Benedict.* pag. 326. floruit Sec. VI. extremo. vid. *Fabricii* Biblioth. medix & infimæ ætatis Tom. I. pag. 450.

BARO est nomen corruptum mulieris sapientis apud *Suidam* post v. Βαῦρον, quod etiam ipsa series literarum arguit: Βαρὼ καὶ Δημῶ, ὀνόματα σοφῶν γυναικῶν ἐξέτισεν ἢ Βαρωὶ τὴν Δημῶ. *Mauffacius* in appendice notarum ad *Harpocrationem*, quæ *Plutarcho* de fluminibus subjicitur pag. 369. & *Kusterus* ad hunc locum *Suide* recte monuerunt, hæc scribenda esse: Βαυβῶ (vel Βαυῶ) καὶ Δημῶ, ὀνόματα σοφῶν γυναικῶν. Ἐξέτισεν ἢ Βαυβῶ τὴν Δημῶ. *Baubo* seu *Babo* Ἐ *Ceres*: nomina sapientum mulierum. *Babo* *Cererem* hospitio excepit. Confirmat egregie hanc emendationem *Clemens Alex.* in *Protreptico* pag. 10. & ex illo *Eusebius* de *Præpar. Evang.* lib. II. cap. 3. pag. 66. B. vid. *Fabricii* Biblioth. Gr. Vol. I. pag. 525. & *Olearii* diss. de Poëtriis num. XXXIX. in *Iambe*.

BARSINE, seu *Barsene*: vid. *Olearii* diss. de Poëtriis num. XIII.

BASILICA. vid. *Olearium* l. c. num. LXIII. in *Praxilla*.

BATIS, soror *Epicuri*, qui illam *Idomeneo* tradidit uxorem, teste *Laërtio* lib. X. segm. 23.

BEGOE, seu *Bagoë*, nympba, quæ artem scripsit Fulguritarum apud *Thuscas*, teste *Servio* ad *Virgiliti* *Æneid.* VI. v. 72. Hanc nonnulli *Sibyllam Erythream* esse putant, cui nomen erat *Herophila*, de qua vid. *Olearii* diss. de Poëtriis num. IV & VII. Apud *Tiraquellum* in XI. *Legem Connub.* Tom. II. Opp. pag. 186. a. mendose legitur: *Bagoes Nympba*, quæ *Tbusas* scripsit de arte Fulguritarum, ut tradit *Servius* ad *Æneid.* VI. & paulo post: *Begone Nympba*, quæ artem Fulguritarum apud *Tbuscos* scripsit, ut retulit *Servius* in lib. VI. *Æneid.*

BERONICE à *Pbotio* in Bibliotheca Cod. CLXVII. inter Scriptores, à quibus *Stobæus* apophthegmata accepit, recensetur, observante id *Menagio* in *Historia Mul. Philosoph.* segm. 12. qui addit: *Beronices nomine Regine quatuor fuere; sed quæ nihil ad Beronicen nostram, quæ Ἐ ipsa diversa videtur à Pherenice illa, de qua Valerius Maximus, Plinius Ἐ Pausanias, cui soli omnium foeminarum sy-*

mnico spectaculo interesse permissum est, cum ad Olympia filium Euclea certamen ingressurum adduxisset, Olympionice patre genita, (id est, Olympici certaminis sepe victore) fratribus eandem palmam affectis, latera ejus cingentibus. Beronice, Berenice & Pherenice idem nomen est. Historiam Berenices, seu Pberenices, cui licuit ludis olympicis interesse, Berenices mortem filii ulciscens, Berenices filix Ptolemæi Auleti, Regis Ægypti, Berenices filix Costobari, sororisque Herodis M. & Berenices filix Agrippæ I. Regis Judæorum accurate pro more suo exposuit *Belius* in Lexico Historico. Inter mulieres τελεικὰς & μανικὰς recenset *Proclus* in comment. ad Politiam Platonis pag. 422. τὴν Βερεικὴν, (s. Βερενίκην,) ἄλλη ταύτην μαγείας διδάσκαλον.

BERENICE, artis medicæ perita, cujus medicamenta laudat *Ætius* medicus Tetrabib. II. serm. I. cap. 116. Tetrab. IV. Serm. I. cap. 7. extr. & cap. 119. Meminit ejus *Celeb. Fabricius* Biblioth. Gr. Vol. XIII. pag. 102.

BERTA, Comitissa Loritelli, cujus diploma A. C. MCXII. scriptum de donatione templi S. *Apollinarii* legitur supra. (num. XXVI.)

BERURIA, filia R. *Cbanina*, seu *Cbananja*, filii *Tradion*, seu *Tbardion*, & uxor R. *Meir* floruit A. M. 3881. h. e. 53. post excidium templi, A. C. 121. & suspendio voluntario vitam finiit, cum à quodam mariti discipulo ad concubitus illecta, ipsique se datura, intellexisset, maritum ipsum rei conscium secum concubuisse. *Bartoloccius* in Bibliotheca Rabbin. Tom. I. pag. 697 sq. verba *Schalscheleth* pag. 32. interpretatur: *Illa byemis tempore 300. lectiones 300. Sapientum explanavit; ex quibus colligit, eam multa scriptitasse, cum tot lectiones brumali tempore dictaverit. Sed Frater dilectiss.* Tom. I. Biblioth. Hebr. num. 432. vi vocum hebraicarum eam non tam dictitasse aut docuisse illas prælectiones, quam ex aliis audiisse & didicisse probat verbis *Ganzii* in *Zemach David* pag. 42. ubi dicitur, quod didicerit 300 prælectiones ex 300 præceptoribus; quæ non recte vertit *G. H. Vorstius*: quod in Gemaram contulerit 300. auditiones seu traditiones à 30. (leg. 300.) magistris. Hæc *Ganzii* verba de disciplina, quam illa ex doctoribus multis iisque Tiberiensibus hauserit, accipienda esse ostendit *Rev. Gustavus Ge. Zelnerus* in dissert. de Beruria Judæorum doctissima foemina ad

ad historiam literariam ejus gentis Sec. II. post. C. N. dilucidandam. Altorf. 1714. 4. Ex Viri eruditissimi, Jo. Christoph Wagenfeilii, sententia illa una fere est, quæ à Judæis antiquioribus tanquam litteris clara memoratur, & cujus sententiæ quædam in Gemara referuntur. Conf. præter Auctores jam laudatos, qui variorum Rabbiorum testimonia de illa allegant, Jo. Jac. Sebudtii Memorab. Jud. germanice edita Part. IV. Contin. II. pag. 221.

BISORRONDE Tarentina, à Menagio in Historia mul. Philosoph. segm. 106. memorata, quæ in MSto Regis Galliæ & in veteri versione latina Iamblichi Pisirrbonde appellatur, in catalogo clarissimarum Pythagoricarum exstat apud Iamblicum in vita Pythagoræ sub finem.

BISTALIA, sive BITALE, latine VITALIA apud Bessarionem contra Trapezuntium, filia Damonis, neptis Pythagoræ. Hujus meminerunt Iamblicus in vita Pythagoræ cap. 28. segm. 146. Ἐκ τῶν ὑπομνημάτων τῶν Δαμοῦ τῆς θυγατρὶ ἀπολειφθέντων ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Πυθαγόρου, (ἀδελφῆ δὲ Τηλαύγης,) ἅπερ μετὰ θάνατον ἰσοροῦσι δοθῆναι Βιτάλη τῆς Δαμοῦς θυγατρὶ, καὶ Τηλαύγει ἐν ἡλικίᾳ γενομένῳ υἱῷ μὲν Πυθαγόρου, ἀνδρὶ δὲ τῆς Βιτάλης. & Lysis Pythagoricus in epist. ad Hipparchum in fragmentis Pythagoreorum sæpius editis: λέγοντι πολλοί σε καὶ δημοσίᾳ φιλοσοφῆν· ὅπερ ἀπαξίωσε Πυθαγόρας· ὅς γε τῆς Δαμοῦ τῆς ἑαυτοῦ θυγατρὶ τὰ ὑπομνήματα παρακαταδέμενος ἐκέλευσε μηδενὶ τῶν ἐκτὸς τῆς οἰκίας παραδίδομεν· ἀ δὲ δυναμένα πολλῶν χρημάτων ἀποδίδοσθαι τῷ λόγῳ, οὐκ ἐβουλήθη· πένια δὲ καὶ τὰς τῷ πατρὸς ἐπισκηψίας ἐνόμιζε χρυσοῦ τιμιωτέρας εἶναι. Φαντὶ δὲ, ὅτι καὶ Δαμῶν θιάσκειτα Βιταλία τῆς ἑαυτῆς θυγατρὶ τὰν αὐτὰν ἐπιστολὰν ἀπέστειλεν. Addere juvat verba Menagii ex Historia Mul. Philosoph. segm. 90 sq. Haec Lysidis cum graece protulisset Laërtius in vita Pythagoræ, (lib. VIII. segm. 42.) adjecit, tanquam verba Lysidis: καὶ ταῦτα γινά· quæ non esse Lysidis, ipsa Lysidis epistola, in qua non comparent, demonstrat. Exstat enim ea integra apud Bessarionem contra Trapezuntium, nec non in monumentis antiquis Pythagoricis ab H. Stephano ad calcem Laërtii editis. Fuit Lysis ille Pythagoricus discipulorum Pythagoræ celeberrimus, ὃς Epaminondæ, cujus, teste Plutarcho, magister fuit, acceptissimus. In eum aurea Pythagoræ carmina circumferuntur, ut inde

intelligas, quam pretiosum antiquitatis monumentum sit haec ejus epistola: Sed non minus pretiosa sunt reliqua monumenta collectionis Stephanicae: ut merito illa non frequentari miretur & simul indignetur Gerh. Jo. Vossius in lib. de Philosophorum sectis. Conf. de Bistalia Celeb. Fabricium Biblioth. Gr. Vol. I. pag. 526. & Menagium l. c. segm. 92. qui de ista Pythagorae prohibitione verba S. Hieronymi in apologia ultima ad Rufinum profert: Igitur etiamsi docere non possem ipsius Pythagorae extare monumenta, nec à filio ejus ac filia, aliisque discipulis prolata convincerem.

BLESILLA, Toxotii Senioris & S. Paulae filia, viginti annorum vidua à viro relicta, quocum menses tantum septem vixerat, discipula S. Hieronymi, qui ejus eruditionem egregie laudat in Epist. ad Paulam super obitu Blesillae filiae, Tom. IV. Opp. Part. II. pag. 54. ed. Martianey: Quis sicca oculis recordetur viginti annorum adolescentulam tam ardenti fide crucis levasse vexillum, ut magis amissam virginitatem, quam mariti doleret interitum? Quis sine singultibus transeat orandi instantiam, nitorem linguae, memoriae tenacitatem, acumen ingenii? Si graece loquentem audisses, latine eam nescire putares. Si in Romanum sonum lingua se verterat, nihil omnino peregrini sermo redolebat. Jam vero quod in Origene quoque illo Graecia tota miratur, in paucis non dicam mensibus, sed diebus, ita Hebraeae linguae viserat difficultates, ut in discendis canendisque psalmis cum matre contendere. Obiit illa A. C. CCCLXXXIV. Vitam ejus copiose descripsit Tillemontius in Memoriis Hist. Eccl. Tom. XII. pag. 87-91.

BOETHIA Elpis vid. Elpis.

BOEO, Delphica. vid. Olearii diss. de Poëtriis num. XIV.

BOTRYS inter foeminas eruditas perperam recensetur à Tiraquello in legem XI. Connub. pag. 186. a. & pag. 191. b. in Salpe ex verbis non recte intellectis Athenaei lib. VII. pag. 322. A. "Αλκιμος ἐν τοῖς Σικελικοῖς ἐν Μεσσήνῃ Φησὶ τῆ κατὰ τὴν νῆσον, Βότρυσ γενέσθαι εὐρετὴν τῶν παραπλησίωι παιγνίων τοῖς προσωρομένοις Σάλπης. h. e. Alcimus in Siculorum rebus Messenae, quod oppidum insulae est, Botryn quendam extitisse tradit, inventorem salium, & disteriorum, qualia sunt, quae Salpae tribuuntur.

BRELA,

BRELA, *Croci* Bohemix Principis filia, quam herbarum ac medicinæ peritam celebrat *Æneas Sylvius*, postea *Pius II.* Pontifex in *Historia Bohemica* cap. 4. Conf. *Celeb. Fabricii Biblioth. Græc. Vol. XIII. pag. 103.*

BRIGIDA, seu *Brigitta*, Laginensis, natione Scota, vel Hiberna, *Dabotki* Principis filia, floruit circa A. C. DXVIII. & scripsisse fertur *Revelationum* suarum obscurissimarum libros XII. qui germanice prodierunt *Dilingæ 1569. 8.* Obiisse illam ajunt A. C. DXXIII. aet. 70. Plura de illa referunt *Baronius* ad *Martyrologium*, *Surius* ad 1. Febr. *Santelius* Tom. I. *Anni Sacri* pag. 55 sqq. *Acta Sanct. Antwerp. m. Febr. Tom. I. pag. 99 sqq.* ubi vita ejus quadruplex exhibetur. Conf. *Brigidam* Thaumaturgam s. *Dissertationem* de S. *Brigida* habitam in *Collegio Hibernorum Parisiensi* ib. 1620. 8. *Wilb. Ern. Tenzelii* *Colloquia menstrua* A. 1690. pag. 159 sq. *Tillemontii* *Memorias Hist. Eccl. Tom. XVI. pag. 793 sqq.* *Jo. Henr. Feustkingii* *Gynæceum Haereticofanaticum* pag. 203 sq. & *Fabricii Biblioth. mediae & inf. aetatis* Tom. I. pag. 769 sq. qui etiam pag. 764 sqq. de S. *Brigitta*, seu *Birgitta Sueca* A. C. MCCCIV. nata, ejusque revelationibus accurate commentatur.

BRYO vid. BYO.

BUNDVICA, seu *Bundivica*, regio Britannorum sanguine orta, *Prasutagi* Regis conjux, de Romanorum jugo excutiendo *Epistolas* plures scripsisse, & circa A. C. LXX. periisse fertur. vid. *Pitfeum* de *illustr. Britanniae Scriptoribus* aet. I. pag. 71. & *Baleum* Cent. I. num. 25.

BYNDACIS, seu *Byndaice*, *Pythagorica*, soror *Ocelli* & *Ocylli* *Lucanorum*, apud *Jamblicum* à *Viris doctis* emendatum in *vita Pythagoræ* sub finem memoratur. vid. *infra Ocello* & *Pbiltatis*.

BYO, vel *Bryo*, *Argiva*, inter clarissimas *Pythagoricas* mulieres recensetur à *Jamblicho* in *vita Pythagoræ* cap. & segmento ultimo.

C.

CÆRELLIA, seu *Cærelia*, seu *Cerellia*, cujus meminit *Cicero* lib. XIII. ep. 13. ad *Atticum*: *Varroni quæ scripsisti te auctore, ita proprio mittere, ut jam Romam miserim describenda; ea si voles, statim habebis; scripsi enim ad librarios, ut fieret*

tuis, si tu velles, describendi potestas. Ea vero continebis, quoad ipse te videam; quod diligentissime facere soles, cum à me tibi dictum est; cum autem fugit me tibi dicere, mirifice Caerelia studio videlicet philosophiae flagrans describit à tuis: istos ipsos de finibus habet: & epist. 14. ej. libri: Scripta nostra nusquam malo esse, quam apud te; sed ea tum foras dari, cum utrique nostrum videbitur; ego & librarios tuos culpa libero neque te accuso; & tamen aliud quiddam ad te scripseram, Caereliam quaedam habere, quae nisi à te non potuerit. Idem lib. XV. ep. 1. ad Attic. Caerelliae facile satisfacere, nec valde laborare mihi visa est; & si illa, ego certe non laborarem. & lib. XIII. epist. 72. ad Famil. scribit P. Servilio Collegae: Caerelliae necessariae meae rem, nomina, possessiones Asiaticas commendavi tibi praesens in hortis tuis, quam potius diligentissime, tuque mihi pro tua consuetudine, proque tuis in me perpetuis maximisque officiis omnia te facturum liberalissime recepisti: Meminisse te id spero, scio enim solere. — — — Sic velim existimes, quibuscumque rebus Caerelliae benigne feceris, mihi te gratissimum esse facturum. Ex his colligit Menagius in Historia Mul. Philosoph. segm. 57. Caerelliam fuisse Philosopham, & Academicam addictam sectae, quia Cicero fuit Academicus & ut cum Laetantius vocat, Academicam disciplinae defensor. Subjungit Vir praestantissimus: Quod Caerelliam senex Cicero amaverit, objicit Ciceroni Fufius Calenus apud Dionem libro XLVI. in Oratione, quae ejus orationi contra Antonium, Cicerone coram respondet: Id vero Caerelliae honorificum imprimis existimamus. Quid enim honorificentius mulieri accidisse potuit, quam amatam à Cicerone fuisse? à Cicerone viro extra omnem ingenii aleam posito & in omnibus excellentissimo, viro Consulari & gravi, quem adspectabant, cujus ob os Graeci ora obvertebant sua. Sed quod addit Calenus, ejus maritum fuisse Ciceronem, non verius existimamus, quam quod ipse & Donatus apud Servium ad hunc Maronis versum: Hic thalamum invasit natae vetitosque hymenaeos, calumniantur. Corradus ad Tullii dictam epistolam 51. lib. XII. ad Atticum scripsit Caerelliam à Cicerone sene amatam non negare Fabium lib. VI. cap. 4. & Ausonium in Centone nuptiali. Ad Ausonium quod attinet, is mihi id dicere non videtur. En ejus ipsissima verba: Meminerint autem, quippe eruditi, probatissimo viro Plinio in poematis lasciviam, in moribus confi-

constitisse censuram: prurire opusculum *Sulpicii*, nec frontem capere: esse *Apulejum* in vita Philosophum, in epigrammatis amatorem, in praeceptis omnibus exstare severitatem; in epistolis ad *Caerelliam* subesse petulantiam. *Hæc enim Ausonii postrema verba de Apulejo, qui ad Caerelliam quandam scripserit, non de Cicerone intelligenda: neque aliter ea accepit Ausonii interpretes, Elias Vinctus, vir sane doctissimus. Sed neque Caerelliam à Cicerone amatam evincit locus Fabii. Verba ejus sunt: Etiam illud quod Cicero Caerellie scripsit, reddens rationem, cur illa C. Caesaris tempora tam patienter toleraret; Hæc aut animo Catonis ferenda sunt, aut Ciceronis stomacho. Stomachus enim ille habet aliquid joco simile. Significant videlicet hæc Fabii, aut abrumpendam esse vitam, quo facto Cato Uticensis, ne in Caesaris manus veniret, mortem sibi conscivit, aut concoquenda hæc esse Ciceronis exemplo; metaphora ducta à stomacho, qui cibos etiam acerbos & ingratos concoquit. Hæc autem nihil ad mores Tullianos. Q. Caerellio quidam librum suum de die natali nuncupavit Censorinus, quem virtutis non minus quam pecuniarum divitem vocat. Et Martialis epigramma 63. libri IV. Caerellie quidam inscripsit.*

CAESARISSA vid. *Panhypersebasta*.

CAIA seu *Gaja Afrania* vid. *Afrania & Calpurnia*.

CALLISTO, mulier philosophiae Pythagoricae studiosa, ad quam epistola *Theanus* de famularum regimine exstat. (num. CLXV.)

CALLISTRATA, meretrix Lesbica, in numerum foeminarum doctarum refertur à *Tiraquello* in leg. XI. Connub. Tom. II. Opp. pag. 186. a. quia *Libanius* lib. V. pag. 220. E. scribit: Σωκράτης ὁ μετὰ τῶν Ἀσπασίας ἀυλητρίδων ἐπὶ τῶν ἐργαστηρίων συνδιατρίβων, καὶ Πίτῳ τῷ Θωρακοποιῷ διαλεγόμενος, καὶ Θεοδότῃ διδάσκων τὴν ἐταῖραν, ὡς δεῖ τοὺς ἐραστὰς ἀπολαύειν, ὡς Ξενοφῶν παρίστησιν ἐν δευτέρῳ Ἀπομνημονευμάτων. Τοιαῦτα γὰρ ποιεῖ αὐτὸν παραγγέλματα τῇ Θεοδότῃ λέγοντα, ἃ ἔσπευτε Νικῶ' ἢ Σαμῖα, ἢ Καλλιστράτῃ ἢ Λεσβία, ἢ Φιλαινίς ἢ Λευκαδία, ἀλλ' οὐδὲ ὁ Ἀθηναῖος Πυθόδικος συνειράκασι πόθων θείλητρα· οὗτοι γὰρ περὶ ταῦτα ἠσχόλητο περισσῶς.

CALPURNIA, seu *Calpurnia*, neptis *Fabii* & *Hispullæ*, uxor secunda
C. Plinii

C. Plinii Secundi Junioris, qui illam egregie laudat in epistola ad Hispulliam amitam Calpurniae lib. IV. epist. 19. Cum sis pietatis exemplum, fratremque optimum & amantissimum tui pari charitate dilexeris, filiamque ejus (Calpurniam,) ut tuam diligas; nec tantum amitae ejus perum etiam patris amissi affectum repraesentantes; non dubito maximo tibi gaudio fore, quum cognoveris dignam patre, dignam te, dignam avo evadere. Summum est acumen, summa frugalitas, amat me, quod est castitatis indicium. Accedit bis studium litterarum, quod ex mei charitate concepit; meos libellos habet, leſtat, ediscit etiam. Qua illa sollicitudine, quum videor acturus, quanto, quum egi, gaudio afficitur! Disponit, qui nuntient sibi, quem assersum, quos clamores excitarem, quem eventum judicii tulerim. Eadem, si quando recito, in proximum discreta velo sedet; laudesque nostras avidissimis auribus excipit: Versus quidem meos cantat formatque citbara, non artifice aliquo docente, sed amore, qui magister est optimus. His ex causis in spem certissimam adducor, perpetuam nobis majoremque indies futuram esse concordiam. Non enim aetatem meam aut corpus, quae paulatim occidunt ac senescunt, sed gloriam diligit. Abortum etiam ab illa factum Fabato & Hispullae nunciat idem lib. VIII. epist. 10 sq. & ad ipsam scripsit epistolam summi amoris plenam lib. VI. epist. 7. Tho. Reinesius in epist. LV. ad Rupertum, ubi stemma Plinii exhibetur, eam appellat Pompejam Calpurniam. conf. omnino Viri doctissimi Jo. Massoni vitam Plinii jun. ad A. C. XCVIII. segm. 4-6. Nostra in Eberti Museo Gynaeei docti pag. 71. & in Jo. Reichii dissert. qua Calpurnia sapientissima inter mortales femina à convitiis Ulpiani vindicatur, perperam ex Frauenlobio confunditur cum Calpurnia seu Calpurnia, muliere importunissima, quae occasionem dedit edicto, quo cautum est, ne mulieri in posterum causas agere liceret L. I. §. 5. ff. de postuland. Hanc feminam permulti Interpretes Juris civilis affirmant eandem esse ac G. Asianiam, de qua supra egimus, quia illa in Codice Florentino appellatur Carfania. Alii G. Asianiam distinguunt à Calpurnia, quoniam hoc nomen in priscis codicibus & vulgatis corporis Juris editionibus reperitur. Conf. omnino Gotlob. Aug. Jenichen dissertatiunculam de G. Asiana ad L. I. §. 5. de Postuland. & Valerium Max. lib. VIII. cap. 3. §. 2. Lips. 1734. 4. & Relationes literarias Ham-

Hamburg. germanice editas An. 1735. num. 38. pag. 325. & num. 40. pag. 340. De aliis mulieribus Romanis, *Calpurniæ* nomine dictis, consulendi sunt Scriptores Familiarum Romanarum.

CAMBRA, *Formosa*, quod cognomen à pulchritudine accepit, fertur filia *Belini* Britannorum Regis, uxor *Antenoris II.* Francorum Regis, & mater *Priami* junioris. Scripsisse illam Leges Sicambrorum libro uno, obiisse A. M. MMMDXC. a. C. N. CCCLXXX. atque sepultam esse Neomagi ajunt. Conf. de illa *Baleum* & *Pufcum* de illustribus Britannix Scriptoribus xt. 1. n. 7. p. 65 sq.

CANABUTZENA. vid. *Smaragda*.

CARMENTA. vid. *Olearii* diff. de Poëtriis num. LII. in *Nicosirata*.

CASSANDRA Sibylla. vid. *Olearium* l. c. num. XV.

CASSIA, seu *Cassiana*, seu *Icastia*. vid. notas ad *Olearii* diff. de Poëtriis pag. 141 sq.

S. CATHARINA, seu *Æcaterina*, seu *Hecaterina*, (ἡ Καθάρην verosimilius, quam ab *Hecate*) traditur Alexandrina, Virgo & Martyr sub *Maxentio* Imp. A. C. CCCVII. & in rebus philosophicis versatissima. Paganos enim Philosophos validissimis fregisse argumentis, eosque ad religionem Christianam amplectendam rationibus suis adegisse perhibent permulti Scriptores Pontificii. Exstat Historia Martyrii ejus græce scripta apud *Simeonem Metaphrastem* MS. in Bibliotheca Vindebon. teste *Lambecio* Tom. VIII. pag. 226, 282, 340. latine apud *Sarium* ad XXV. Nov. & apud *Lipomannum* Tom. V. Aliud S. *Æcaterine* Martyrium auctore *Albanasio ταχὺγράφῳ*, qui se *Catharinæ* famulum fuisse profitetur, MS. in Vindob. Biblioth. teste *Lambecio* l. c. pag. 388. atque aliud ab Auctore incerto scriptum. Apud *Metaphrastem* ipsa se Rhetoricen & Philosophiam & Geometriam aliasque disciplinas didicisse ait. Hinc Philosophix Professores Parisienses S. *Catharinam* sibi patronam elegerunt, ejusque festo die Schola vacat Parisiensis, quas ferias exemplo Parisiensis, cæteræ celebrant Scholæ. Academiae Vitembergensis facultas Philosophica in sigillo suo D. *Catharinæ* effigiem usurpat, cum inscriptione: *Catharina Patrona Philosophorum*. Memoria ejus

recolitur in Ecclesia Graeca & Latina d. XXV. Nov. vid. *Menaea* hujus mensis Venet. 1689. fol. edita pag. 198 sqq. ubi pag. 203 legitur: "Αυτη ην εκ πόλεως Ἀλεξανδρείας, θυγάτηρ Βασιλίσκου τινός, τούνομα Κένστη, πάνυ ἕσσα ὠραία, καὶ τῷ κάλλει ἀμίμητος, ὑπερμεγέθης τῇ ἡλικίᾳ, καὶ τῷ σώματι ἄστυα, ἦν δὲ ἐτῶν ὀκτωκαίδεκα· ἦτις πᾶσαν παιδείαν Ἑλληνικὴν καὶ Ῥωμαικὴν ἀκρως ἐγγυμνασθεῖσα, Ὀμήρου τε καὶ Βιργιλίου, τοῦ Ῥωμαίων μεγίστου ποιητοῦ, Ἀσκληπιοῦτε καὶ Ἴπποκράτους καὶ Γαληνοῦ τῶν ἰατρῶν, Ἀριστοτέλους τε καὶ Πλάτωνος, Φιλιστίανος τε καὶ Εὐσεβίου τῶν φιλοσόφων, Ἰαγῆ καὶ Ἰαμβρῆ τῶν μεγάλων μάγων, Διοίουσου καὶ Συβίλλης, καὶ ὅση ῥητορικὴ ἐφευρέθη τῷ κόσμῳ· οὐ μὴν δὲ, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν λέξιν γλωσσῶν μεμασθηκυῖα, εἰς ἐκπληξιν ἔφερεν, οὐ μόνον τοὺς ὁρῶντας αὐτὴν, ἀλλὰ γε καὶ τοὺς ἀκούοντας περὶ τῆς φήμης καὶ σοφίας καὶ παιδείας αὐτῆς. Διὰ δὲ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν ὑπὸ τοῦ Βασιλέως Μαξεντίου, πολλῶν βασάνων πύρι λαβοῦσα, τὴν κεφαλὴν ἀποτέμνεται, καὶ τὸν τοῦ μαρτυρίου στέφανον δέχεται παρὰ τοῦ ἀθλοθέτου Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν. & in *Menologio Graecorum*, cura *Annii Albani* Card. edito, Tom. I. pag. 213. Ἡ μάρτυς Ἀικατερίνα ἐγένετο ἀπὸ Ἀλεξανδρείας, θυγάτηρ Βασιλίσκου τινός πλουσίου καὶ ἐνδόξου, ἑυμορφος πάνυ, εὐφυῆς δὲ ὑπάρχουσα ἔμαθεν ἑλληνικὰ γράμματα, καὶ ἐγένετο σορὴ λαβοῦσα καὶ γλώσσας πάντων τῶν ἔθνῶν. Ἐπετελεῖτο δὲ ἑορτὴ τοῖς εἰδώλοις παρὰ τῶν Ἑλλήνων. Καὶ θεωροῦσα τὰ ζῶα σφαζόμενα, ἐλυπήθη· καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸν βασιλεῖα Μαξιμῖνον, καὶ ἐφιλοτείκησεν αὐτὸν, εἰποῦσα, ὅτι διὰ τί ἐγκατίλιπες θεὸν ζῶντα, καὶ προσκυνοῖς ἀψύχοις εἰδώλοις; ἐκεῖνος δὲ ἐκράτησεν αὐτὴν, καὶ ἐτιμωρήσατο ἰσχυρῶς· καὶ μετὰ τοῦτο ἔφερεν ὁ βασιλεὺς πενήτηκοντα ῥήτορας, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὅτι διαλέχθητε πρὸς τὴν Ἀικατερίναν, καὶ πείσατε αὐτὴν· εἰ γὰρ μὴ νικήσητε αὐτὴν, πάντας ὑμᾶς κατακαύσω πυρὶ. Ἐκεῖνοι δὲ ἰδόντες, ὅτι ἐνικήθησαν, ἰβαπτίσθησαν, καὶ οὕτως ἐκάισαν· ἀπικεφαλίσθη δὲ καὶ αὐτή. *Martin Crusius* in *Turco-Graeciae* lib. III. pag. 230 sq. memorat Martyrium S. *Catharinae* ex veteri Codice Basileensis Bibliothecae MSto chartaceo, folii magnitudine, singulis paginis binas columnas quadragenorum versuum habentibus rubro corio asserculis inducto cum bullis seu umbilicis, & cum duabus clauturis more graeco in aculeos infibulandis: "Αυτη (ἡ ἀγία μάρτυς Κατερίνη) ὑπῆρχεν ἐξ Ἀλεξανδρείας τῆς

τῆς πόλεως, Βασιλείου τῆς θυγάτηρ, τοῦτομα Κάτου, μέγεθος ἅμα καὶ κάλλος ἔχουσα σώματος εἰς ἄκρον, ἐκπαιδευθεῖσα πᾶσαν ἑλληνικὴν καὶ ῥωμαϊκὴν παιδείαν, καὶ τοῖς κατὰ ἰατρικὴν φιλοπονήσασα συγγράμμασι, καὶ Φωιδῶν ἑτερογλάσσοις πολλῶν ἐθνῶν ἐκμαθεῖσα, διὰ δὲ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν ἐπὶ τοῦ βασιλέως Μαξεντίου, πολλῶν βασάνων πύραν λαβεῖσα, τὴν κεφαλὴν ἀποτέμνεται, καὶ τὸν τοῦ μαρτυρίου τίφανος δέχεται. *Addit laudatus Cuius: Hinc Martyrologii codicem 138 foliorum mihi à 16. Febr. usque ad 16. Maji An. 1578. uno calamo auserino, stando, διὰ φιλελληνίαν descripsi, commodato per Clariss. Theologos D. Ulr. Coecium & D. Jo. Jac. Grynæum missum. Fuerat is Codex cum aliis pluribus MSS. à Cardinale Jo. de Ragusio, tit. S. Sixti, Basilea in Concilio reliquus. Jucundum erit hic legere verba Menagii in Historia Mulierum Philosoph. segm. 35 - 38. Qui ejus Virginis meminit Scriptor antiquior, fuit Græcus Scriptor Anonymus vitæ S. Pauli Latrensis, Eremitæ, domo Eleensis prope Pergamum, fato functi An. 956. d. 15. mensis Decembris in monasterio Arbasensi, in finibus Phrygiæ. Sed eam Scriptor ille Æcaterinen vocat, non Catharinam. Verba ejus sunt, ex interpretatione Jac. Sirmondi, qui eam vitam à se in Sforziana Bibliotheca Romæ repertam in gratiam Cardinalis Baronii Latinitate donavit: Aliorum quidem Sanctorum memoriae hilaritatis ansam Paulo dabant: Martyris vero Æcaterinæ non solum voluptate Sanctum replebat, sed propemodum exultatione & tripudio. Quem Scriptorum Baronius Annal. Tom. X. Scriptorum fidelem appellat. Æcaterine quoque dicitur Euthymio, Monacho Zygabeno, in suis ad Psalmos enarrationibus ad Psalmum 44. qui liber manu exaratus asservatur in Bibliotheca Regia, nec non in Bigotiana. Praefationem dicti libri edidit Lemonius in Variis Sacris. Vixit Euthymius ille circa initium Seculi XIV. Αικατερίν nuncupatur in tabella græcanica antiqua, quam exhibuit Carol. Du Cangius in fine Glossarii ad Scriptores mediæ & infimæ Latinitatis, in qua depicta cernitur gestans coronam regiam in capite & veste induta consulari. Quod admonet me, ut legentes moneam, regio genere ortam dici in martyrio: Mulier quædam pia, nomine Æcaterina, ætate juvenis, pulchra specie, quæ genus ducebat ex sanguine regio, omnem autem & externam & nostram Scripturam perlegerat, multis ancillis comitata degebat Alexandriae, inquit Si-*

meon Metaphrastes ad XXV. Novembris interprete Gentiano Herveto: *Sed ad rem. Exstant in Bibliotheca Colbertina septem Colices Manuscripti Martyrii S. Catharinae, signati 413, 569, 622, 850, 3048, 4530, 5823. in quibus & ea constantissime Ἀκατηρίνη appellatur. Æcatherina quoque dicitur Molano in suis ad Usuardum additionibus. At vero in Calendario Graeco pervetere dicitur Bibliothecae signato 5149. Ἐκατηρίνη ad 24. Novembris nuncupatur. Catharinam posteriores dixerunt: credo, quia nominis Æcaterinae, Æcaterinos, Æcaterinos originem ignorarent: quid enim Ἀκατηρίνη, Ἀκατηρίνη, Ἐκατηρίνη, significant, ignoratur. Constat, non esse voces Graecas; sed neque voces esse arabicas, ut volunt quidam, quod S. Æcaterina in altero montis Sinai juro sepulta fuerit, in quo etiamnum monasterium existat, illi dicatur, docuit me Eusebius Renaldotus, Vir arabicae linguae, si quis alius, intelligentissimus. Catharina certe in omnibus Ecclesiasticis Breviariis nuncupatur, nec non apud Baronium in Martyrologio. Apud Pachymerem in Andronico lib. II. cap. 18. & lib. III. cap. 1. Catharina filia unica Philippi Imp. CPolitani titulo tenus, quae postea Carolo Valesio Comiti nupsit, Ἀκατηρίνη appellatur. Unde colligere est Catharinam & Æcaterinam idem nomen esse. Atque haec de nomine S. Catharinae; nunc de historia videamus. Eam falsi arguere videtur Baronius. Ita enim de ea ille in Annal. ad A. 317. sect. 23. Cum doleamus ab Eusebio praetermissa, magis angimur ab incerto auctore, quo fusius, eo minus fideliter quam par est, Acta ejusdem nobilissimae Martyris fuisse conscripta. Praestat itaque in rebus Martyrum aliorumque Sanctorum multa desiderari, quam omni ex parte nuda tibia plurima cumulari. Melius enim consulitur Ecclesiasticae veritati, rerum, quae non adeo exploratae, silentio, quam mendacio, veris licet admixto, atque adulteratae orationis eloquio. Ut merito eam tanquam fabulosam ex B. Gerardo Parisiensi jussu Franc. Harlaci, Archiep. Parisiensis an. 1650. reformato eiecissent, qui ejus reformationi operam dederunt, Viri doctrina & pietate illustres, Jacobus de Sancta Boya, Professor Theologus, Sorbonicus; Guillelmus Brunetanus, tunc Archidiaconus de Bria in Ecclesia Parisiensi, Lohie Episcopus Sartoniensis; Claudius Castellanus, Canonicus Parisiensis; Nicolaus Gobilio, Doctor Sorbonicus & Parochus Sancti Laurentii apud Parisios; Leonardus Lametus, Doctor*

Navarrius, tunc Canonicus Parisiensis, nunc Parochus S. Eustachii apud Parisios; Claudius Amelina, Archidiaconus Parisiensis, & Nicolaus Tornosus, Theologus & Concionator eximius. Viri cordati jam pridem animadverterunt hanc historiam esse fabulosam. vid. Ce. Cassandri opera pag. 278 sq. & pag. 1093. Tillemontii Memorias Hist. Eccl. Tom. V. pag. 448. & 761. Helo. Gantii scriptum adversus Becanum de invocatione Sanctorum pag. 346 sqq. & Voëtii Dissert. Sel. Part III. pag. 505 sqq. Nihilominus post Jac. Cretserum lib. II. de Sacris Peregrinat. cap. 20. p. 513 sqq. nostris temporibus edere fastidit Odoacer Ilbaldus, Scriptor personatus, aëta Catharinæ, Virginis & Martyris, à censuris hodiernorum Pseudo-Criticorum vindicata, Rom. 1724. 4. Auctor in toto libro id operam dat, ut referat Dam. Papelrochium, qui in notis ad Ephemerides Græco-Monachis, præfixas Tomo I. Actorum Sanctorum in. Maji pag. LI. scripserat: Hæceterinam Græci, Latini Catharinam appellant. Adæa apud utrosque quantum habent a mirabilioris, tanto etiam plus difficultatis patiuntur ad obtinendam fidem. Nihil levis objicitur molliæ circa sacri corporis ad montem Sinai translationem, inlabilem illam quidem quoad substantiam, sed quoad auctores ejus ac tempus perquam obcuram. Hoc certum, nullam esse sanctam, cujus fama cultusque primis sst persecutiones ignotior, celebrior autem ætatibus posterioribus fuerit, non solum in Orientali, sed etiam Occidentali Ecclesia. In nostro certe Belgio, ut de aliis taceam regionibus, hæc facile reperias ullam urbem, ac ne oppidum quidem vel municipium, ubi hæc Sancta non habeat vel altare vel templum; quod factum esse non potest, nisi propter illætria & frequentia ac nota passim miracula, ad ejus invocationem patrata; quorum habemus varia specimen M. S. & imprimis germanicam relationem perquam auctoritatem de reliquiis & cultu in Grevarodensi Canoniarum Regularium hæresi Colonienfis in. S. r. unde non sine miraculis aliquid communicatum fuit civitati Brix Helsi. Paræ & pluribus ex locis colligenda speramus, priusquam ad hunc montem Otus no. inia pervenerit, eaque tam certa atque testata, ut obmutescere faciant obzationem hæreticorum ora. Quid enim si novæ ejus & sepulchrum tæculis aliquot primis à mari rivo occultum habere voluit Deus, sicut S. Romæ corpus in Sicilia: an non potest illius, postmodum ut voluit revelati, e-

tatem reddere populis Christianis per indubitabilia miracula certam? Non ita modice fidei sumus; nec tamen etiam tam credula, ut religioni nobis ducamus dubitare de Actis acceptis per Græcos, quorum minus discretæ facilitas varia de Sanctis suscepit commenta, Latinisque communicavit severioris examinis egentia. Expolivit ea Metaphrastes, auctorem primum, sub alieno tamen nomine latentem, videtur invenisse Allatius, quando græca referit hoc sine terminata: Hæc ego Albanus scribe, famulus Domine mee *Catherinæ* composui commentaria ipsius, in omni sapientia. Utinam hæc nobis inveniat aliquis! Interim præsumere possumus, eadem fide auctorem prodire cum titulo famuli & scribæ ipsius Sanctæ, qua sanctem assumpserunt titulum Auctores Passionum, quas habemus de S. S. Georgio ac Theodoro; de quibus fortassis præstaret nihil scriptum fuisse, quam scriptum jussu sine scilicet veterum auctorum fundamento. Hunc locum inter multos alios acriter reprehenderat Sebast. à S. Paulo, Ordinis Carmelitani in Belgio Provincialis, in exhibitione Errorum Papebrochii Colon. 1693. edita, contra quem copiose se defendit Papebrochius in Responsione ad exhibitionem errorum &c. Part. I. ad Artic. XL de Actis Sanctorum §. 14. pag. 252 sqq. Papebrochiana hæc in Censuras XLVII. distributa recudi curavit Ilbadius & singulis censuris responsiones suas, frivolas magna ex parte & satis duras, subjunxit. Illas sanè nulla omnino refutatione dignas esse monent Collectores Actorum Sanctorum Antwerpenses in Synopsi Tomi V. de Actis Sanctorum Julii, recusa in Actis Eruditt. Lips. A. 1727. pag. 323 sq. Erunt fortasse, qui à nobis apologiam expectent adversus ea, quæ non ita pridem vulgavit Odoacer quidam Ilbadius in Actis Sanctorum discernendis aut vindicandis ut minimum summe peregrinus. Odiosas is controversias ab annis fere triginta exstinctissimas lævo prorsus sidere renovavit. Ipsum nos, dum longe utilioribus occupamur, ad tunc abunde dicta probataque remittimus. Quæ si sufficere non existimet, adeat, obsecro, librum apolegeticum ab eminentissimo Card. Baronio sub Antonii Gallonii nomine A. MDCIV. Romæ editum & Clementi P. P. VIII. inscriptum ad Constantinum Cajetanum EX BREVIARIO S. Gregorii monachatum Benedictinum adstruentem; ubi quid de Breviario & consequenter de S. Catharinæ contractis in eo Actis censendum, nisi volens cecidit aper-
tissime

tissime perspiciet. Conf. de hac Sancta chimærica *Marx. Crusii* Orat. XIII. *Jac. Thomasi* Programma XXX. *Aug. Buchneri* Orationes festas pag. 1 sqq. & pag. 138 sqq. *Jo. Ramoldi* lib. de idolâtria Ecclesiæ Romanæ pag. 217 sq. *Æg. Menagii* Historiam Mulier. Philos. segm. 34-38. *Jo. Dav. Koeleri* Amœnitates numarias Tom. IV. pag. 393. & *Celeb. Fabricii* Bibliothecam lat. mediæ & infimæ ætatis Tom. I. pag. 1012.

CATTA, mulier fatidica, forte Germana natione, memoratur inter mulieres doctas à *Tiraquello* in *Legem XI. Connub.* pag. 186. b. ex *Suetonii Vitellio* cap. 14. §. 7. *Suspectus* (Vitellius) & in morte matris fuit, quasi aegræ præberi cibum prohibuisset, vaticinante Catta muliere, cui velut oraculo acquiescebat, ita demum firmiter diutissime imperaturum, si superstes parenti exsistisset.

CELÆNO, una Harpyarum, reperitur in catalogo foeminarum doctarum apud *Tiraquellum* l. c. quia *Virgilius* de illa cecinit *Æneid.* III. v. 245.

*Una in præcellsa confedit rupe Celeno,
Infelix vates, rumpitque hanc pectore vocem.*

CENTONA, nomen fictum Poëtriae latinae; vid. *Falconia Proba*.

CESENNIA, amica *Cn. Lentuli Gaetulici* Cos. *Tiberii* Imp. temporibus à *Tiraquello* l. c. inter doctas mulieres recensetur, quia *Sidonius Apollinaris* lib. II. epist. 10. sub finem testatur, illam cum *Gaetulico saepe versum complexisse*.

CHARICLEA, mendose apud *Tiraquellum* l. c. *Cbiraclea* appellata, allegatur à *S. Maximo* Confessore in Sermonibus per excerpta serm. 3. in fine, serm. 7. extr. serm. 28. bis, serm. 35. serm. 38. serm. 52. serm. 59. serm. 62. & serm. 63. ab *Antonio Melisso* in locis commun. lib. I. cap. 22. & 70. & lib. II. cap. 80. atque à *Thoma Magistro* in *ἐκλογαῖς ὀνομάτων ἀττικῶν* in *εὐαγγελίζομαι*. Recte autem monuit *Paulus Leopardus* *Emendat.* lib. III. cap. 25 & lib. IV. cap. 1. sub *Chariclea* semper intelligenda esse *Heliodori* *Æthiopica*, ubi *Theagenis* & *Charicleæ* amores describuntur.

CHARIXENA, Poëtria, vid. *Olearii* *diff. de Poëtriis* num. XVI.

CHILONIS, seu *Cbilonissa*, in numerum clarissimarum foeminarum Pythagorearum

gorearum refertur à *Iamblicho* in vita *Pythagoræ* extrema. Fuit filia *Cbilonis* Lacedæmonii è septem Sapientibus Græciæ. vid. *Menagii* Hist. Mulier. Philos. segm. 103. & *Fabrii* Biblioth. Gr. Vol. I. pag. 526.

CIRCE Mythologis dicitur filia *Selo* & *Perfes* nymphæ, aliis *Ætæ*, Colchorum Regis & *Licetes*, veneficiorum peritissima, quam adiut, Sarmatarum Rege, cui nupserat, venenis sublato, cum ipsa crudelis imperaret, ab incolis expulsum in Italiam profugisse & in Ciræo promontorio variis herbis abundante consedisse, ubi cum *Glauco* Deum marium adiret, *Syllam* puellam, quam ille deperibat, in monstrum marium commutaverit. Tradunt etiam *Circæ* filium fuisse *Marsiam*, à quo gens Marsorum orta, quibus naturalis quædam vis adversis serpentum venenum incedet, eamque *Ulysses* vi tempestatis ad se delatum hospitio excepisse, ejus locios, quos ob intemperantiam in porcos mutaverat, restituisse, ipsique filios *Agrium* & *Læonem* secundum *Hesiodi* Theogoniam v. 1013. vel *Nausibeam* & *Telegonum* secundum *Iygiu* lib. CXXV. vel *Ausem*, *Telegonum* & *Nausibeam* fere nte. Conversionem *Ulyssis* cum *Circæ* describit *Homerus* Odyss. κ'. v. 140 seq. apud quem nec non apud *Virgilium* lib. VII. *Æneid.* v. 10 seq. ejus prestigias & maleicia longo ordine reperire licet. *Sam. Bochartus* in Chanaan lib. I. cap. 33. Tom. I. Opp. pag. 588. existimat fabulam *Circæ*, incantamentis suis rerum species immutantis, & Latinæ regionis *φαρμακάδης* consistam esse à Phœnicibus, qui Latium & Latinos dixerunt à τῶν φαρμακείων ab incantationibus, quoniam phœnicio sermone *Lat*, cujus plurale *Latim* vel *Latim*, est incantatio. Alii statuunt, fabulæ istius causam præbuisse Ciræum promontorium herbarum efficacissimarum ferax, & *Circæ* summam peritiam in arte medica. Hanc certe celebrant *Dioscorus* Sic. lib. IV. pag. 173. B. τὴν Κίρκην φασὶν εἶς φαρμάκων παντοδαπῶν ἐπίνοιαν ἐκτραπῆσαν. ἐξουρῖν πανθείας φύσας βοτανῶν καὶ δυνάμεις ἀπιτημένας. Ὅσον ἔλιγα μὲν γὰρ ὑπὸ τῆς μητρὸς ἑκάστης διδάχονται, πολὺ δὲ πλείω διὰ τῆς ἰδίας ἐπιμελείας ἐξουρούσαν, μηδὲμίαν ὑπερβολὴν ἀπολιπεῖν ἕτερα πρὸς ἰτῆσιαι φαρμακείας. Δοθῆναι δ' αὐτὴν εἰς γάμον τῷ βασιλεῖ τῶν Σαρματῶν, ὅς ἐποι Σκύθας προσεγορεύουσι καὶ τὸ μὲν πρῶτον τὸν ἄνδρα φαρμάκοις ἀγελῆν, μετὰ δὲ ταῦτα

τὴν βασιλείαν διαδιξαμένην, πολλὰ κατὰ τῶν ἀρχομένων ὠμὰ πράξει καὶ βίαία. Διόπερ ἐκπετοῦσαν τῆς βασιλείας, κατὰ μὲν τινὰς τῶν μυθολογῶν φουγῆν ἐπὶ τὸν ὠκεανόν, καὶ νῆσον ἔρημον καταλαβομένην, ἐνταῦθα μετὰ τῶν συμφυγεσῶν γυναικῶν καθιδρυθῆναι· κατὰ δὲ τινὰς τῶν ἱστορικῶν καταλιποῦσαν τὸν τόπον, κατοικῆσαι τῆς Ἰταλίας ἀκρωτήριον τὸ μέχρι τοῦ νῦν ἀπ' ἐκείνης Κίρκαιον ὀνομαζόμενον. (quibus similia leguntur infra in *Eudocia*.) *Plinius Hist. Nat. lib. XXV. cap. 2. segm. 5. Certe quid non replevere fabulis Colchis Medea alieque, iantris Italia Circe, Diis etiam adscripta? unde arbitror natum, ut Æschylus è vetustissimis in Poëtica, refertam Italiam barbarum potentia proderet, multique Circeios, ubi habitavit illa, magno argumento etiamnum durante in Marfis, à filio ejus orta gente, quos esse domitores serpentium constat. Homerus quidem primus doctinarum & antiquitatis parens, multus alias in admiratione Circes, gloriam barbarum Ægypto tribuit. & Tibullus lib. IV. eleg. 1. v. 61 sqq.*

*Solum nec doctæ verterunt pocula Circes,
Quamvis iuliceret Solis genus, apta vel herbis,
Aptaque vel cantu veteres mutare figuras.*

Circes imago exhibetur in Jac. Gronovii Thesauro Antiq. Græc. Tom. II. tab. VI. Conf. de illa Scriptores Historiæ medicæ, Tiraquellum de Nobilitate cap. 31. num. 328. Gabr. Naudæum in Apologia pro Magiæ suspectis pag. 275. Sam. Bochartum in Chanaan lib. I. cap. 33. & Fabricium Vol. XIII. Biblioth. Gr. pag. 120. vid. infra Hecate, ubi Scheliorum Apollonii Rhodii testimonium de utraque profertur.

- **CLAUDIA**, quæ à *Plutarcho* in fine *Conjugial. Præceptorum* Tom. II. Græc. pag. 145. Ε. Κλαυδία ἡ παλαιὰ appellatur, à *Tiraquello* in numerum foeminarum eruditarum refertur, quia *Plutarchus* l. τ. ejus inter mulieres celebres & doctas meminit.

CLAUDIA Rufina, ex Britannorum principibus orta, à *Claudio Cesare* *Claudia*, ab *Aulo Ruffo Pudente*, Senatore Romano, ipsius marito *Rufinae* nomen accepit. Fertur discipula *S. Pauli*, qui ejus & mariti meminere 2 *Tim. capite*

& versu ultimo. *Martialis* Poëta illam egregie laudat lib. IV. epigr. 13. & lib. XI. epigr. 53. Ajunt illam fuisse græcarum & latinarum litterarum probe peritani, atque scripsisse librum epigrammatum, aliam elegiarum de obitu mariti, & carmina diversi generis. Perhibetur obiisse in Umbria circa A. C. CX. vid. *Baleum* Cent. I. num. 26. & *Pitfeum* æt. 2. num. 19. pag. 72-75.

CLAUDIA, uxor *P. Papinii Statii*, Poëtæ, qui ad illam scripsit carmen, quod exstat lib. IŪ. Silv. 5. ubi inter alia v. 31 sqq.

— — — — tu cum Capitolia nostræ
 Inficiata lyre, sevum ingratumque dolebas
 Mæcum victa Jovem; tu procurentia primis
 Carmina nostra sonis, tetasque in murmure noctes
 Aure rapis vigili; longi tu sola laboris
 Conscia, cumque tuis crevit mea Thebais annis.

& v. 63 sqq.

Sic certe formæque bonis animique meretur;
 Sive chelyn complexa petit, seu voce paterna
 Discendum Musis sonat, & mea carmina flectit;
 Candida seu molli diducit brachia motu,
 Ingenium probitas, artemque modestia vincit.

Ex his colligit *Frid. Morellus*, eam fuisse filiam citharoedi, & saltasse poemata. Conf. omnino Interpretes *Statii* ad h. l.

CLEA, cui *Plutarchus* librum suum de mulierum virtutibus nuncupavit, in quo eam in librorum lectione versatam fuisse ait. Refert etiam, quum ipsa optimam *Leontidem*, quæ forte mater ejus fuit, mortuam amisisset, se cum ea colloquium habuisse, non experte philosophicæ consolationis. Inde Philosophiæ eam deditam fuisse conjicit *Menagius* in *Historia mul. Philos.* segm. 14.

CLEAECHMA, *Autocharide* Lacedaemonii soror, in catalogo clarissimarum Pythagoricarum exstat apud *Iamblicum* in vita Pythagoræ sub finem. Quia *Iamblicus*, notam ut faceret *Cleæchmam*, eam sororem fuisse *Autocharide* ait,

ait, hunc illustrem fuisse, quamvis hodie ignoretur, statuit *Menagius* in *Historia mul. Philosoph.* segm. 106.

CLEARATA, Philosophiae Pythagoricae studiosa, ad quam *Melissae* epistola de iis, quae mulierem decent, exstat. (num. XCIX.)

CLEOBULINE, Poëtria; vid. *Olearii* diff. de Poëtriis Gr. num. XVII. Addere juvat verba *Æg. Menagii* in *Historia Mul. Philos.* segm. 4. de illa scribentis: Cleobulina, filia Cleobuli, unius è *septem Graeciae Sapientibus*, unde & Cleobulina vulgo vocitata: nam eam pater (verba sunt *Plutarchi*.) Eumetidem appellabat. Scripsit aenigmata versibus hexametris, in quibus laudatur ab *Athenaco* lib. X. cap. 15. Hoc illius de cucurbitae applicatione aenigma celebre profert *Aristoteles Rhetor* lib. III. cap. 2.

Ἄνδρ' εἶδον πυρὶ χαλκὸν ἐπ' ἀνέρι κολλήσαντα.

igne hominem aei humano in corpore figere vidi.

Nam Cleobulinae hoc aenigma esse testificatur *Plutarchus* in *Convivio septem Sapientum*. Ibi eam *Thales τὴν σοφὴν* vocat, quod Philosophiae deditam interpretatur, qui *Plutarchi* indicem concinnavit. Et ita haec verba accipienda existimabat *Carolus Cato Curtius*, vir doctrina & modestia singulari. Meminit ejus *Cratinus* in fabula, quam de ejus nomine Cleobulinas inscripsit. Ita enim hanc fabulam numero plurali efferendam docet *Laërtius* in *Cleobulo*, & *Athenaeus* lib. IV. cap. 21. Minus recte *Κλεοβουλὴν* numero singulari dicitur *Polluci* lib. VII. cap. 11. De Cleobulina praeter *Plutarchum* & *Laërtium* dictis locis & *Suidam* in *Κλεόβουλας* videndus *Clemens Alexand.* *Στρωματίων* quarto, ubi eam ait paternorum hospitum pedes lavisse. Hospitum pedes feminas olim lavare solitas discimus ex *Homero* in *Odyss.* τ'. *Paulo Apostolo* in *I. ad Timoth.* cap. 5. *I. Sam.* cap. 25. *Plutarcha* de *Virtutibus mulierum*, & ex oraculo dato *Milesiis* *Herodotus*.

CLEOPATRA, Regina Aegypti, filia *Ptolemaei Aetetae*, soror & uxor *Ptolemaei Dionysii* ultimi, Mulier peritia linguarum & magnificentia admodum celebris, sed luxoriosissima & impudicissima, primum à *C. Jul. Caesare* adamata, cui filium *Caesarionem* peperisse dicitur, deinde ab *Antonio* justae uxoris

loco habita. Hoc ab *Augusto* ad necem voluntariam compulso, mariti exemplum imitata *Cleopatra*, ne per ludibrium in triumpho traduceretur, aspidibus corpori admotis, periit A. V. DCCXXIII. De ejus cruditione *Plutarchus* in vita *M. Antiochi* Tom. I. Opp. pag. 927. E. Ἦν αὐτὸ καθ' αὐτὸ τὸ κάλλος αὐτῆς (Κλεοπάτρας) ἐν πάντι δυσπαράβλητον, οὐδὲ εἶον ἐκπλήξαι τοὺς ἰδόντας· ἀφ' ἧν δὲ εἶχεν ἡ συνδιαίτησις, ἀφροκτον, ἢ τε μορφῇ, μετὰ τῆς ἐν τῷ διαλέγεσθαι πιθανότητος, καὶ τοῦ περιδείκναι ἅμα πῶς περὶ τὴν ὁμιλίαν ἡθους ἀνέφερε τι κέντρον· ἡδονὴ δὲ καὶ φθιγγομένης ἐπὶ τῷ ἤχῳ καὶ τῇ γλώττιαν, ὥσπερ ὄργανόν τι πολύχορδον, εὐπετῶς τρέπεσα κατ' ἣν βούλοιο διάλεκτον, ὀλίγοις παντάπασιν δι' ἑρμηνείας ἐνετύγχανε βαρβάροις· τοῖς δὲ πλείστοις αὐτὴ δι' αὐτῆς ἀπέδιδε τὰς ἀποκρίσεις, ὅσον Ἀιθίοψι, Τρωγλοδύταις, Ἑβραίοις, Ἄραψι, Σύροις, Μήδοις, Παρθυαίοις, πολλῶν δὲ λέγειαι καὶ ἄλλων ἐκμαθεῖν γλώττιαν· τῶν πρὸ αὐτῆς βασιλείων οὐδὲ τὴν Ἀιγυπτίων ἀνασχολομένων περιλαβεῖν διάλεκτον· ἐνίαν δὲ καὶ τὸ μακεδονίζειν ἐκλιπόντων. De instaurata studio *Cleopatrae* Bibliotheca Alexandrina, quae paulo ante conflagrata incendio erat, idem Auctor l. c. pag. 943. A. Καλοῦσιος Καίσαρος ἑταῖρος ἔτι καὶ ταῦτα τῶν εἰς Κλεοπάτραν ἐγκλημάτων Ἀντωνίῳ προῦφερε· χαρίσασθαι μὲν αὐτῇ τὰς ἐκ Περγᾶμιν βιβλιοθήκας, ἐν αἷσις ἑκασι μυριάδες βιβλίων ἀπλῶν ἦσαν. De ejus sedulitate in experiendis venenis idem l. c. pag. 949. D. Κλεοπάτρα Φαρμάκων θανασίμῳ συνῆγε παντοδαπὰς δυνάμεις, ὧν ἐκάστης τὸ ἀνάδυνον ἐλέγχουσα προῦβαλλε τοῖς ἐπὶ θανάτῳ φρουρουμένοις, ἐπεὶ δὲ ἑώρα τὰς μὲν ἀκυμῶρους τὴν ὀξύτητα τοῦ θανάτου δι' ὀδύνης ἐπιφερούσας, τὰς δὲ πραοτέρας τάχος οὐκ ἐχούσας, τῶν θνήσκων ἀπεπιρᾶτο, θεωμένης αὐτῆς ἕτερον ἕτερον προσφερόντων· ἐπιείει δὲ καὶ τοῦτο καθ' ἡμέραν, καὶ σχεδὸν ἐν πᾶσι μόνον εὗρισκε τὸ δῆγμα τῆς ἀσπίδος ἀνευσπασμοῦ καὶ στεναγμοῦ κάρῳ ὑπνάδι καὶ καταφορᾷν ἐφιλοκόμενοι, ἰδρῶτι μαλακῶ τοῦ προσώπου καὶ τῶν αἰσθητηρίων ἀμαυρώσει παραλυμένων ραδίως, καὶ δυσχεραίνοντων πρὸς τὰς ἐξεγέρσεις καὶ ἀνακλίσεις, ὥσπερ οἱ βαθεῖας καθύπνοντες. Experimentum physicum in duobus maximis unionibus ab ipsa factum copiose enarrat *Plinius* Hist. nat. lib. IX. cap. 35. segm. 57. Exstant adhuc libri varii sub nomine *Cleopatrae*, quos tamen omnes suppositos esse Viri docti recte affirmant. *Cleopatrae* de morbis mulierum varia exhibentur in Harmonia Gynaeciorum ex diversis

diversis collecta & edita ab *Ifr. Sparbio* cum *Gynæciorum* libris Argent. 1597. fol. Ejusdem de ponderibus & mensuris expositio MSta asservata est græce in *Jo. Eliabmanni* Bibliotheca, exstat quoque in Codice MS. Chemicorum Græcorum *Augustano, Gothano* atque *Fabriciano*, ubi etiam reperitur Κομαρίου φιλοσόφου ἀρχιεπίως διδάσκοντος τὴν Κλειπάτραν τὴν θύραν καὶ ἱερὰν τέχνην τοῦ λίθου τῆς φιλοσοφίας liber, in quo *Comarius, Oñanes* atque alii cum *Cleopatra* colloquentes finguntur. Libellus iste de ponderibus allegatur à *Galeno* Tom. IV. Opp. pag. 467. & Tom. XIII. ed. Paris. pag. 975. Errat autem *Mart. Lippenius* in Bibliotheca Jurid. v. *Pondera* tradens, reperiri illum in Operibus *Galeni*, apud *Juntas* editis, Ven. 1551. F. Vid. judicium *Tbo. Reinesii* de hoc libro in *Fabricii* Biblioth. Gr. Vol. XII. pag. 759. Ejusdem libri multi de unguentis pretiosis & de Chymia sive arte aurum facienda laudantur ab *Alberto M.* teste *Laurentbergio* in *Acerra* philolog. pag. 672. Epistola latina *Heraclii* Imp. ad *Sophoclem* Sophistam, *Sophoclis* ad *Heraclium*, *M. Antonii* ad *Q. Soranum*, *Cleopatrae* Reginae ad eundem, *Q. Sorani* ad *M. Antonium* & *Cleopatram* de priapismo *Cleopatrae* Reginae ejusve remediis è Bibliotheca *Goldasti* exstant in *Priapeis* *Casp. Scioppii*, Patav. vel potius Amstel. 1664. 8. & in *Epistolis Claud. Bartholom. Morisoti* Cent. I. epist. 34. vid. de istis epistolis *Barthii* Animadvv. ad *Claudianum* pag. 285. *Colomesii* Galliam Orient. pag. 205. & *Morbofii* Polyhist. lit. lib. I. cap. 11. segm. 50. De Priapismo sive propudiosa libidine *Cleopatrae* Reginae ejusque remediis epistola *Heraclii* Imp. ad *Sophoclem* Philosophum pro expositione libri scripti tabulis aeneis, inventique ad caput *Cleopatrae* Reginae in suo sepulchro, inserta est *Appendici Petronii* editae 1587. & 1687. 8. Disputatio Reginae *Cleopatrae* cum *R. Meiero* de resurrectione mortuorum memoratur in *Traçtatu Talmudico Sanhedrin* cap. *Chelek* pag. 90. b. *Cleopatra* allegatur ab *Auctore Scholiorum* ad *tetrabiblon Ptolemei* lib. III. pag. 88. & ab *Aëtio Medico* *Tetrab.* II. *Serm.* II. cap. 56. *Serm.* IV. cap. 6. & *Tetrab.* IV. *Serm.* I. cap. 98. Ejus Scripta à *Paulo Ægineta* in *compendio artis medicae* lib. III. cap. 1. Ejus Κοσμητικὸν à *Claud. Galeno* Tom. II. Opp. ed. Basil. pag. 156, 161, 163, 170. & Tom. X. ed. Paris. pag. 157. *Crito* medicus,

Heracleide Tarentini, Cleopatra & aliorum Κοσμητικά contraxit IV. libris, teste *Galeno* *περὶ συνθέσεως Φαρμάκων τῶν κατὰ τόπους* lib. I. Tom. II. Opp. ed. Bas. pag. 163. ubi illorum argumenta recensentur & ex *Galeno* in *Celeb. Fabricii Bibliotheca Gr.* Tom. XII. pag. 689. Ejus *Genesis à Galeno* Tom. VII. ed. Paris. pag. 873. Historiam *Cleopatrae* Reginae enarrant plerique Scriptores veteres Historiae Romanae. E recentioribus consulendi sunt praeter Scriptores Numismaticos *Pag. Gaudentius* in vita *Cleopatrae* italice edita, Pis: 1643. 4. Anonymus in *Compendio vitae Cleopatrae* gallice, 1668. 12. Dan. Casp. *Lobensteinius* in *Tragoedia Cleopatra*, germanice, Uratiss. 1661. 8. *Balthas. Castilion*, & *Augustinus Favoritus* in *Cleopatra*, quam laudat *Janus Broukbusius* ad *Propertii* lib. III. eleg. IX. v. 53. De ejus eruditione conf. praeter Scriptores Historiae medicae & de foeminis doctis *Tiraquellum* in lib. de Nobilit. cap. 31. num. 342. & *Fabricium* Vol. XIII. Biblioth. Gr. pag. 122.

CLITAGORA, Poëtria: vid. *Olearii* diff. de Poëtriis num. XVIII.

CLITO, Poëtria: vid. *Olearium* l. c. num. XIX.

COMNENA (Anna) vid. *Anna*.

CONGYLA, Colophonia, vid. *Gongyla*.

CONSTANTINA, filia Archiepiscopi Atheniensis, floruit Saeculo XIII. medio, de qua *Matthaeus Parisiensis* in *Historia Anglica* ad A. C. MCCLII. p. 559. a. ed. Par. 1644. *Quaedam puella, filia Archiepiscopi Atheniensis, nomine Constantina, nondum vicesimum agens annum, virtutibus praedita, omnem trivii & quadrivii noverat difficultatem, unde alteram Catherinam consuevit Magister Joannes (de Basingestoxes) jocosè, propter suae scientiae eminentiam, appellare. Haec magistra fuit magistri Johannis, & quicquid boni scivit in scientia, ut sacre asseruit, licet Parisiis deo studisset, & legisset, ab ea mendicaverat. Haec puella testentias, tonitrua, eclipsin, & quod mirabilius fuit, terrae motum praedicens, omnes suos auditores infallibiliter praenunciavit.*

CORINNA, Poëtria: vid. *Olearii* diff. de Poëtriis num. XX.

CORNELLA, *Scipionis Majoris Africani* filia, *Sepronii Gracchi* uxor, & *Tiberii* atque *Caji Gracchorum* mater, eloquentissima & fortissima foemina, de qua

qua *Plutarchus* in *vita Gracchorum* Tom. I. Opp. pag. 836. E. Τὸν ἕτερον νόμον Γάιος αὐτὸς ἐπαμίλειτο, φήσας τῇ μητρὶ Κορηλίᾳ δευτέρῃ χαρίζεσθαι τὸν Ὀκτάβιον. Καὶ ὁ δῆμος ἠγάσθη, καὶ συνεχώρησε τιμῶν τὴν Κορηλίαν οὐδὲν ἤτις ἀπὸ τῶν παίδων, ἢ τοῦ πατρὸς· ἢς γε χαλκὴν εἰκόνα φήσας ὑφ᾽ ἑρῶν, ἐπέγραψε Κορηλίᾳ μητέρα Γράκχων. & l. c. pag. 843. C. Ἡ Κορηλία λέγεται τὰ τε ἄλλα τῆς συμφορᾶς εὐγεῖας καὶ μεγαλοφύχως ἐνεγκεῖν, καὶ περὶ τῶν ἱερῶν ἐν οἷς ἀνηρέθησαν εἰπεῖν, ὡς ἀλλοῖς οἱ νεκροὶ τάφους ἔχουσι. Ἐπισημῶς δὲ περὶ τοὺς καλουμένους Μισσηνοὺς διέτριβεν, οὐδὲν μεταλλάξασα τῆς συνήτους διαίτης. Ἦν δὲ καὶ πολύριλος, καὶ διὰ φιλοξενίας εὐτράπεζος, αἰ μὲν Ἑλλήνων καὶ φιλολόγων περὶ αὐτὴν ἔγνων, ἀπάττωι δὲ τῶν βασιλέων καὶ δεχομένων παρ' αὐτῆς δῶρα καὶ πεμπόντων. Ἰδίῃ μὲν οὖν αὐτῇ τοῖς ἀφικνουμένοις καὶ συνοῦσι διηγούμενη τὸν τοῦ πατρὸς Ἀφρικανοῦ βίον καὶ διαίταν, θαυμασιωτάτῃ δὲ, τῶν παίδων ἀπειθῆς καὶ ἀδάκρυτος μιμητινύουσα, καὶ πάθη καὶ πράξεις αὐτῶν ὅσπερ ἀρχαῖαι τινῶν ἐξηγουμένη τοῦ πυνθανομένου. Ὅθεν ἔδοξεν ἐνίοις ἕκτους ὑπὸ γήρας ἢ μεγέθους κακῶν γεγονέναι καὶ τῶν ἀτυχημάτων ἀναισθητὸς αὐτοῖς ὡς ἀληθῆς ἀναισθητοῖς ὄναι, ὅσον ἐξ εὐφροσύνης καὶ τοῦ γεγονέναι καὶ τεθράφθαι καλῶς ἔφελός ἐστι πρὸς ἀλυπίαν ἀνθρώποις, καὶ ὅτι τῆς ἀρετῆς ἢ τύχης φυλαττομένοις μὲν τὰ καλά πολλάκις περιέγειν, ἐν δὲ τῷ πλάϊσαι τὸ φέρειν εὐλογίως οὐ παραιτεῖται. De ejus epistolis, quarum meminit *Plutarchus* l. c. pag. 840. D. *Cicero* in *Bruto* cap. 58. Magni interest, quos quisque audiat quotidie domi, quibus cum loquatur à puero: quemadmodum patres, pedagogi, matres etiam loquantur. Legimus epistolas *Cornelie* matris *Gracchorum*: apparet filios non tam in gremio educatos, quam in sermone matris. & *M. Fabius Quintilianus* *Instit. Orat.* lib. I. cap. 1. In parentibus quam plurimum esse eruditionis optaverim. Verum nec de patribus tantum loquor, nam *Gracchorum* eloquentiae multum contulisse accepimus *Corneliam* matrem, cujus doctissimus sermo in posteros quoque est epistolis traditus. Oratio *Cornelie* ex libris *Nepotis* excerpta, qua *C. Gracchum* dehortatur, ac deterret à capessenda *Republ.* & necesse *Iratri* vindicanda, emendatur à *Claud. Salmasio* in *Plinianis Exercitiis* cap. 31. pag. 293. b. Epistolam ejus prolixam ad *Gracchos* filios ex *Sexti Ciceronis* libro de laudibus mulierum exhibet *Anton. de Guevara* in *Horologio Principum* lib. II. cap.

cap. 36. pag. 370 sqq. Idem l. c. testatur, *Ciceronem* sane adeo scripta *Corneliae* laudibus extollere, ut in Rhetoricis hujus ferme sententiae verba proferat: *Nisi foeminae nomen Corneliae oblitisset, inter omnes emereret Philosophos. Nunquam enim à carne debili tam graves vidi proficisci sententias; quae in Ciceronis operibus frustra quaeruntur.* Incertae etiam fidei esse videntur, quae *Guezara* pag. 369. de *Cornelia* narrat: *Interrogata aliquando à Romano quodam Cornelia, magisne gloriaretur, quod tantorum magistra discipulorum, an quod talium tamque fortium & praestantium mater esset filiorum? Ego vero, inquit, majori mihi laudi duco, quam paravi scientiam, quam filios, quos peperit. Nam filii quidem superstitis honorem incolumem, discipuli vero extinctae memoriam immortalem praestabunt. Et porro dixit: Equidem discipulos in dies singulos è bonis meliores futuros certa sum; at filii mei, fieri potest, ut in dies singulos è malis evadant deteriores, cum tam variae sint juvenum cupiditates, ut mentem quotidie mutant. Uno omnium ore celebratur Cornelia, imprimis ut erudita & casta, & quod teste Fabio lib. XII. extr. publice in schola Romae philosophiam docuerit. Quare defunctae posita est Romae statua supra portam via Salaria cum hujusmodi inscriptione:*

Discipulis felix *Gracchum* *Cornelia* mater,

Quos docuit; natis, quos peperit, misera.

Laudant illam *Cicero* in *Consolat.* Tom. IV. Opp. pag. 317, 63. ed. *Grut.* *Seneca* in *Consol.* ad *Polibium* cap. 16. & in *consol.* ad *Marciam* cap. 16. *Juvenalis* Sat. VI. v. 167 sq. *Valerius Max.* lib. IV. cap. 4. num. 1. *Solinus* in *Polyhist.* cap. 4. *S. Hieronymus* lib. V. adv. *Jovinianum* in fine; in *epist.* ad *Furiam* de viduitate servanda, Tom. IV. Opp. Part. II. pag. 555. ed. *Martianay* & in *epist.* ad *Lxtam* de institutione filiae, ib. pag. 592. *Conf. Pet. Nannii* librum de claris Romae *Corneliis*, qui subjungitur *Cornelii Nepotis Operibus*, *Francof.* 1608. fol.

CORNELIA, L. *Scipionis Metelli* filia, primo *P. Crassi*, deinde *Cn. Pompeji M.* uxor, quam saepe laudat *Lucanus* in *Pharsalia*. De illa *Plutarchus* in *vita*

Pom-

Pompeji Tom. I. Opp. pag. 648. D. Πομπήϊος παρελθὼν εἰς τὴν πόλιν ἔγημε Κορνηλίαν, θυγατέρα Μετίλλου Σκιπίωνος, οὐ παρθένοι, ἀλλὰ χήρα ἀπολειμμένη πρὸς Ποπλίου τοῦ Κράσσου παιδὸς, ᾧ συνώκησεν ἐκ παρθερίας ἐν Πάρθοις τεθηκότος· Ἐπὶ δὲ τῆς κόρης πολλὰ φίλτρα δίχα τῶν ἀφ' ὧρας. Καὶ γὰρ περὶ γράμματα καλῶς ἥσκητο, καὶ περὶ λύραν καὶ γεωμετρίας· καὶ λόγων φιλοσόφων εἰδίσο χρησίμως ἀκούειν· καὶ προσῆν τούτοις ἦθος ἀηδίας καὶ περιεργίας καθαρόν, ἃ δὴ γείαις προτρίβεται γυναιξὶ τὰ τοιαῦτα μαθήματα. Πατὴρ δὲ καὶ γένους ἕνεκά καὶ δόξης ἀμίμπος.

CORNELIA quaedam, cujus epistola ad *Justinum* legitur in epistolis *Cur- tii* lib V. epist. 13. apud *Fabricium* Vol. II. Biblioth. lat. pag. 860.

CORNIFICIA, in *Vincentii Bellou. Speculo natur. lib. XXXII. cap. 51. ma- le Cornificina* appellata, fuit soror *Cornificii* poëtae, qui temporibus *Augusti* Imp. claruit. *Eusebius* libro poster. Chronic. ad An. cιιιθccccclxxvi. *Cornificius* poëta à militibus destitutus interiit; quos, sepe fugientes, galeatos lepores appellaverat. *Hujus* soror, *Cornificia*; cujus exstant insignia epigrammat. Et *Guido Bituric. tit. de memoria: Cornificia, mulier Romana, quae, regnante Cæsare Octaviano, cla- ruit, dicere solita est, solam doctrinam liberam esse, in quam fortuna tela sua figere non posset.* *Pet. Crinitus de Poëtis* lat. lib. II. cap. 29. *Bapt. Fulgosus* in factorum & dictorum memor. lib. VIII. cap. 3. & *Anton. de Guevara* in Horologio Prin- cipum lib. II. cap. 35. referunt, *Cornificium* Poëtam, *Calpurnio* opulento civi, qui ipsi tenuem laceramque sortem exprobrabat, respondisse: *Felicis nomen ideo mihi sumo, quod sororem habeo tota Italia bonoratissimam, tu vero uxorem babes in tota urbe inonestissimam.* Addere juvat *Guevarrae* verba de *Cornificia: Haec non solum literis Graecis & Latinis eleganter docta, sed in scribendis etiam versibus & epigrammatis cultissima fuit. De hac foemina, quod paucis contingit viris, narra- tur, quod videlicet meliora ex tempore carmina & epigrammata, quam frater prae- meditatus, composuerit.*

CORONIAE. vid. *Argia.*

CRACO, Bohema, filia *Libyslae*, rerum futurarum perita, perperam in nu- merum doctarum foeminarum refertur à *Tiraquello* in leg. XI. Connub. Tom. II.

Opp. pag. 187. a. ex verbis *Volaterrani* lib. VII. *Commentariorum Urban.* in *Geographia*, cap. de *Boëmia*, non recte intellectis: *Cracus dux à populo deligitur, quem dicunt virum fuisse justum & aequi servantissimum, qui Cracoviam apud fluvium Ludacam ab incolis appellatum condidit. Craco filia Libyssa successit. Haec virgo fatidica & vates erat, ob eamque causam sapientissima existimata; quare à populo coacta nubere, Primillaum quendam in agro bubalcum sibi delegit, quem scires & bonitate & justitia praestare. Haec ante omnia arcem modicam ad Vicegradum excitavit, quam postea manibus latinis cinxit, appellavitque Pragam, sumpto auspicio à primo obvio opifice, qui limen portae faceret, quod lingua eorum eo vocabulo appellatur. Aedificavit etiam Libum castellum, ubi sepulta est.*

CRATESICLEA, Lacedaemonia, uxor *Cleanoris* Lacedaemonii, inter clarissimas mulieres *Pythagoreas* recensetur à *Iamblicho* in vita *Pythagorae* extrema, in cujus editione ab *Arcerio* curata haec verba desunt, sed ex MS. addidit illa *Kusterus*. Exstant etiam in veteri versione MSta, (ubi *Cratistolia* appellatur, minus recte, ut putat *Kusterus*,) & in Codice *Obrechtii*, ut adeo numerus *Pythagoricarum* XVII. apud *Iamblicum* non sit sollicitandus. vid. *Fabricii Biblioth. Gr.* Vol. I. pag. 526.

CREMUTIA (*Marcia*) filia *A. Cremutii Cordi*, Historici celebris sub *Tiberio* Imp. in *Eberti Museo Gynaecii* eruditi pag. 116. inter foeminas doctas recensetur, quia *Seneca* in lib. de consolatione ad hanc *Marciam* super morte filii cap. 1. scribit: *Non est ignotum, qualem te in personam patris tui gesseris; quem non minus quam liberos dilexisti, excepto eo, quod non optabas superstitem, nec scio an & optaveris. Permittit enim sibi quaedam & contra bonum morem magna pietas. Mortem A. Cremutii Cordi, parentis tui, quantum poterat, inhibuisti: Postquam tibi aperuit, inter *Sejanianos* satellites illam unam patere servitutis fugam, non favisti consilio ejus, sed dedisti manus victa, fudistisque lacrymas clam, & gemitus devorasti quidem, non tamen bilari fronte texisti; & hoc illo seculo, quo magna pietas erat, nihil impie facere. Ut vero aliquam occasionem mutatio temporum dedit, ingenium patris tui, de quo sumptum erat supplicium, in usum hominum reduxisti, & à vera illum vindicasti morte, ac restituisti in publica monumenta libros, quos vir ille for-*
tissimus

diffimus sanguine suo scripserat. Optime meruisti de Romanis studiis, magna illorum pars arserat; optime de posteris, ad quos venies incorrupta rerum fides, auctori suo magno imputata; optime de ipso, cujus viget vigebitque memoria, quamdiu fuerit in pretio Romana cognosci &c. Confirmitur hæc *Dio Cassius* lib. LVII. pag. 619. C. Συγγράμματα αὐτοῦ (Κριματίου) τότε μὲν ἐν τῇ πόλει εὐρεθέντα πρὸς τῶν ἀγορανόμων, καὶ τὰ ἔξω πρὸς τῶν ἑκασταχόθι ἀρχόντων ἑκαύθῃ, ὕστερον δὲ ἐξεδόθη τοῦ αὐτοῦ, (ἄλλοι τε γὰρ καὶ μάλιστα ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ Μάρκια συνέκρυψεν αὐτὰ,) καὶ πολὺ ἀξιοσπουδασιότερα ὑπὸ τῆς τοῦ Κόρδου συμφορᾶς ἐγένετο.

CRIDE, nomen fictum in catalogo Medicorum veterum memoratur à *Tiraquello* cap. 31. de Nobilitate, & ex illo à *Celeb. Fabricio* Vol. XIII. Biblioth. Gr. p. 131. his verbis: *Cride Pandionis, à quo Minoa circa pudenda morbo laborantem curatum ferunt. Hæc nescio quo auctore Tiraquellus. Pro Cride, Medico commentitio, Procris seu Procridem Pandionis filiam reponendam esse liquet ex verbis Palæpatis fab. II. Μίνωά φασι ἀλγοῦντα τὰ αἰδοῖα θεραπεύειναι ὑπὸ Προκρίδος τῆς Παιδίουτος.*

CYBELE, seu *Cybebe*, quæ etiam *Ops, Rhea, Dindymene, Bona Dea, Fatua, Vesta* antiquior, *Berecynthia, Idaea, Pessinuntia & Magna Deorum mater* appellata est, Mythologis dicitur filia *Cæli* atque *Terræ*, & uxor *Saturni*. Ejus cultum apud Phrygas ortum, deinde à Græcis & Romanis arreptum esse, atque de Genealogia aliisque circumstantiis hujus *Dææ* apud varias gentes non consona inter se tradi, ex Scriptoribus mythicis liquet. Conf. omnino *Diodorum Sic.* Lib. III. p. 134. & *Eusebium* in *Praepar. Evangel.* II. 4. p. 58. Eam artis medicae non imperitam fuisse testatur *Diodorus* l. c. Παραδίδοται τῆς Θεοῦ (Κυβέλης) κατὰ τὴν Φρυγίαν γενέσεως· οἱ γὰρ ἐγχώριοι μυθολογοῦσι τὸ παλαιὸν γενέσθαι βασιλέα Φρυγίας καὶ Λυδίας Μίονα· γήμαντα δὲ Δινδύμην, γενῆσαι μὲν παιδίον Θῆλυ, τρέφειν δ' αὐτὸ μὴ βουλόμενοι, εἰς ὄρεσ ἐκθῆναι τὸ προσαγορεύομενον Κύβελον. Ἐνταῦθα τῷ παιδίῳ καλὰ τινα θείαν πρόνοιαν τὰς παρδάλεις καὶ τινα τῶν ἄλλων τῶν ἀλκῇ διαφερόντων θηρίων παρέχουσαι τὴν θήλην, καὶ διατρέφειν. Γύναια δὲ τινα παρὰ τὸν τέπον παιμαίνοντα κατιδίῳ τὸ γινόμενον, καὶ θαυμάσαντα τὴν περιπέτειαν, ἀπλῆσαι τὸ βρέφος, καὶ προσαγορεύουσαι Κυβέλην ἀπὸ τοῦ τόπου· αὐξομένην δὲ τὴν παῖδα, τῷ τε κάλλει καὶ σωφροσύνῃ διεπεγκεῖν, ἔτι δὲ συνίσει γενέσθαι θαυμαστῆ· τῆν τε γὰρ

πολυκάλαμοι σύριγγα πρώτην ἐπινοῆσαι, καὶ πρὸς τὰς παιδὶς καὶ χορείας εὐρεῖν κύμβαλα καὶ τύμπανα· πρὸς δὲ τούτοις καθάρμους τῶν νοσούντων κληῶν τε καὶ ἠηπίων παίδων ἐισαγγέσασθαι· διὸ καὶ τῶν βρεφῶν ταῖς ἐπαδαῖς σωζομένων, καὶ τῶν πλείστων ὑπ' αὐτῆς ἐναγκαλιζομένων, διὰ τὴν εἰς ταῦτα σπουδὴν καὶ φιλοστοργίαν ὑπὸ πάντων αὐτῆι ὀρέϊαν μητέρα προσαγορευθῆναι. Vid. de illa præter Historiæ medicæ Scriptores *Tiraquellum* de Nobilit. cap. 31. num. 334. & ex illo *Fabricium* Vol. XIII. Biblioth. Gr. pag. 133.

CYNOSURA (*Ursula*) vid. *Ursula*.

D:

DAMO, seu *Demo*, filia *Pythagoræ*, qui ei scripta sua fideliter servanda tradidit secundum *Iamblicum* & *Lysidem*, quorum verba supra in *Bistalia* proferuntur. Fortassis hujus *Demüs* meminit *Eustatbius* ad *Il.* ε. pag. 425, 46. ed. Bas. ἡ Δημὸ μαθηματικῶς ταῦτα τεθεράπεικε· & ad *Il.* σ. pag. 1210, 16. ἡ Δημὸ τὴν Ὀμηρικὴν ταύτην ὄλην ἀσπιδοποιίαν ἀνάγρουσα τοιαῦτά φησι. Alia est *Demo*, amica *Antigoni* Regis apud *Athenæum* lib. XIII. pag. 578. A. & apud *Plutarchum* in vita *Demetrii* Tom. I. pag. 901. C. De *Damo Pythagoræ* filia vid. *Menagii* Hist. mulierum Philos. segm. 90. & *Fabricii* Biblioth. Gr. Vol. I. pag. 526.

DAMOCHARIS, Poëtria. vid. *Olearii* diff. de Poëtriis Gr. num. XXI.

DAMOPHYLA, Poëtria. vid. *Olearium* l. c. num. XXII.

DANÆ meretrix, filia *Leontii* Epicureæ, inter mulieres Epicureas recensetur in *Æg. Menagii* Historia mulierum Philosoph. segm. 71. & in *Fabricii* Biblioth. Gr. Vol. II. p. 816. vid. infra *Leontium*.

DAPHNE, mulier fatidica, vid. *Olearium* l. c. num. XXIII.

DEBORA mulier oppidi vel pagi *Lapidoib*, in montibus Ephraim, vel uxor *Lapidoib*, quem Rabbini eundem putant cum *Barack*, Prophetissa V. T. & Judex populi Judaici, cujus historia in libro *Judicum* cap. IV. & hymnus artificiosus cap. V. reperitur. Ejus sapientiam atque eruditionem laudant, & simul Rabbiorum nugas de illa memorant præter Interpretes libri *Judicum*

Theod. Rhodius in *Comœdia sacra Debora*, Heidelberg. 1602. 8. *Didacus de Celeda* in *Commentariis posthumis in Deboram* Lugd. 1673. fol. *Jul. Bartoloccius* in *Bibliotheca magna Rabbinica* Tom. II. pag. 2 – 9. *Frater dilectiss.* Tom. I. *Biblioth. Rabbin.* num 464. *Herm. Witsius* *Miscell.* S. lib. I. cap. 23. §. 9 sq. & *Gust. Ge. Zelnerus* in *dissertat. de Deboræ inter Prophetissas eruditione*, Altorf. 1708. 4. qui §. 18. libri *Tomer Debora à R. Mose Corduero* Sec. XVI. medio scripti sæpiusque editi meminit, quem nonnulli *Deboræ* Prophetissæ adscripserunt.

DEIPHOBÉ, Sibylla, vid. *Olearii* *diss. de Poëtriis* num. VII. in *Artemis-*

DEMO, Sibylla, vid. *Olearium* l. c. num. XXV.

DEMO *Pythagoræ* F. vid. *Damo*.

DEMOPHILA Sibylla. vid. *Olearii* *diss. de Poëtriis* num. XXVI.

DEOBULINA, Poëtria commentitia. vid. *Olearium* l. c. num. XXVII.

DIANA, filia *Jovis* & *Latonæ*, Dea ab Ethnicis habita, cujus fabulas omnes longo ordine à Mythologis enarratas silentio lubens prætereo. Tantum par est commemorare, quæ de ejus summis in artem medicam promeritis traduntur. *Homerus* *Il.* l. v. 445 sqq. canit, ipsam & *Latonam* per medicamenta sua curasse *Æneam* à *Diomede* vulneratum. vid. infra *Latona*. Herbam *Artemisiam*, quæ antea *partbenis*, id est, *virginalis* vocabatur, ab illa inventam esse & nomen accepisse, multi crediderunt secundum *Plinium* *Hist. Natural.* lib. XXV. cap. 7. segm. 36. *Sunt, qui ab Artemide Ilithyia cognominatam putant, quoniam privatim medeatur sæminarum malis; (quibus scilicet Artemis seu Diana præest.) & secundum Apuleium Celsum de viribus herbarum cap. 13. Tres Artemisias herbæ species Diana dicitur invenisse, & virtutes earum & medicinas Chironi Centauro tradidisse, qui primus de his herbis medicamen instituit. Has autem herbas ex nomine Dianæ Artemisias nuncupant. Esse tamen, qui putant eam herbam ab Artemisia uxore Mausoli cognominatam esse, supra in Artemisia monuimus. Vegetius in Mulomedica eandem herbam vocat Dianariam, quod aperte indicat, ejus inventionem Dianæ vulgo adscribi. Diomedes & Probus testantur Dianam à Siculis appellari *Lyen* ἀπὸ τοῦ λύω, quod illa Siculos morbis variis vel lienis*

morbo laborantes solverit atque liberaverit. *Iburnus* seu *Cornutus* de Natura Deorum cap. 32. refert, Dianam ex nonnullorum sententia dictam esse Ἄρτεμις ἀπὸ τοῦ ἀρτεμῆς ποιῆν, quod sanos & integros efficiat. *Diane Σωτήρας* cultum apud Boeenses memorat *Pausanias* in Laconicis lib. III. cap. 22. Ejusdem Deae templum cum signo in foro Troezeniorum Idem in Corinth. lib. II. cap. 31. Ejusdem lucum apud Pellenenses Idem in Achaic. lib. VII. cap. 27. Ejusdem signum apud Megarenenses Idem in Atticis lib. I. cap. 40. Aliud *Pegis* Idem l. c. cap. 44. *Diane παιδοτρόφου* templum Coroneae fuisse testatur Idem in Messenicis lib. IV. cap. 34. *Diane podagrae* templum in Laconica memorat ex *Sofibio* Clemens Alexand. in protrept. pag. 24. Cognomen *Apollini* & *Dianae* commune fuisse Ὀυλιον ab οὐλεῖν, valere, sanum esse apud Graecos & praecipue apud Delios & Milesios, testantur *Strabo* Geogr. lib. XIV. pag. 653. & *Pheresydes* in *Macrobii* Saturnal. l. 17. Credebatur etiam *Diana* mulieribus in partu opem ferre, unde *Dianam Λοχίαν* & *Lucinam* à parturientibus invocantam esse inter omnes constat. Quamvis autem *Diana* bonis omnibus benigna Dea esset, tamen hominum peccata gravissime punire ferebatur. Graphice ejus iram describit *Callimachus* in hymno in *Dianam* v. 122 sqq.

Σχέτλιοι, οἷς τὴν χαλεπὴν ἰμμάξαι ἀργὴν
 Κτήνιά φηι λοιμὸς καταβόσκειται, ἔργα δὲ πάχη·
 Κεῖρονται δὲ γέροντες ἐφ' οὐαῖσιν· αἱ δὲ γυναῖκες,
 Ἡ βληταὶ θήσκασι λεχαιίδες, ἢ φυγαῖσαι
 Τίχθισιν· τῶν δ' οὐδὲν ἐπὶ σφυρὸν ἔρθ' ἄνεστη·

Apollini ac *Dianae* veteres tribuisse potestatem singularem in vitam hominum, copiose probat *Ever. Feitbuis* in *Antiqq.* Homer. lib. I. cap. 2. Huc respexisse videntur, qui *Apollinem* & *Dianam* arcu instruxerunt, atque affirmarunt, homines, qui subita morte opprimerentur, eorum telis confici. Conf. de *Diana* medica praeter *Historiae medicae* Scriptores *Tiraquellum* de Nobilit. c. 31. num. 322. & ex illo *Fabricium* Vol XIII. Biblioth. Gr. pag. 139.

DIODORI *Croni* filiae. vid. supra *Argia*.

DIO-

DIOTIMA vates, cujus meminit *Socrates* in *Symposio Platonicis* p. 1193. B. Opp. ed. Wechel. Τὸν λόγον τὸν περὶ τοῦ ἔρωτος, ὅτι ποτ' ἤκιστα γυναικὸς μαυτικῆς Διοτίμας, ἢ ταῦτά τε σοφὴ ἦν, καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ Ἀθηναίοις ποτὲ θυσασμένοις πρὸ τοῦ λοιμοῦ δέκα ἔτη ἀναβολὴν ἐποίησε τῆς γήσου, ἢ δὴ καὶ ἐμὲ τὰ ἐρωτικὰ εἰδὼσαξεν· ὅτι οὐ ἐκείνη ἔλεγε λόγον, περᾶσομαι ὑμῖν διελθεῖν. *Lucianus* in *Imagin.* Tom. II. Opp. pag. 13. Τῇ Διοτίμα, ἔυχ' ἃ Σακράτης ἐπήνεσε αὐτῆς, εἰκόσια ἔσται μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν ἄλλην σύσειν τε καὶ συμβουλίαν· adde *Ej. Eupuchum* Tom. I. Opp. pag. 843. *Themistium* Orat. XIII. quæ inscribitur *Amatoria* pag. 165. D. *Proclum* in *Politica Platonis* pag. 420 & 422. nec non *Ej. Comment.* in *Platonis Timæum* pag. 525. Ἄτοποι, τὸν μὲν Σακράτην παρὰ τῆς Διοτίμας τὰ ἐρωτικὰ μαθήματα δι' αὐτῶν ἀναπέμπεσθαι πρὸς τὸ αὐτὸ καλέν· τὴν δὲ Διοτίμα αὐτῆς, τῆς αἰάγωγος καὶ τῆς σοφίας διαφέρειν, μὴ τυγχάνειν τοῦ αὐτοῦ τῆς ζωῆς εἶδους. & *Ælium Arisæidem* in *Orat. Platonica* II. pro *Quatuorviris* Tom. III. pag. 212. ed. Steph. Ὡσπερ Διοτίμα δέκα ἔτη τῆς γήσου θνηθεῖσα ἀναβαλίσθαι τῇ πόλει, εἰς εὐεργεσίας μέρος εἶμαι κατέθετο, καὶ οὐδεὶς ἐκείνην αἰτιᾶται τῶν ὕστερον συμβάντων· ἀλλὰ τοῦ μὲν μὴ πρότερον συμβῆναι, πάντες ἀνελόγως, τοῦ δὲ ὅλως οὐδεὶς. Ὅτι γὰρ ἐκείνη ταῦτα ἐποίησεν, ἀλλ' ἐκείνη ταῦτα εἰς ὅσον ἐξῆν ἐχώλυσεν, ὥστ' οὐδ' ἀν συμβεβηκὸς εἶη τὴν ἀρχὴν, τότε ἐκείνης μέρος. Σὺ δὲ Μαυτικῆν μὲν ξίτην καὶ Μιλησίαν ἐπίστασαι κοσμεῖν. *Dicta Diotima* spectantia ad *Philosophiam amatoriam*, de qua consulendi sunt *Platonici*, in *Sarrabus* *Fragmentis ex Maximi Tyrii* diss. VIII. jam sunt prolata. Vid. *Menagii Hist. Mul. Philos.* segm. 11. & *Fabricii Biblioth. Gr.* Vol. II. p. 403.

DODONAE COLUMBAE, vid. *Olearii* *Dissertat. de Poëtriis Græcis* num. XXVIII.

DOMNA (*Julia*) vid. *Julia*.

DUGENA (*Irene*) vid. *Irene*.

E.

ECCELO *Pythagorea commentitia*, vid. *Occelo*.

ECHECRATIA *Pbliafia*, inter clarissimas *Pythagoreas mulieres* recensetur

tur à *Iamblicho* in vita *Pythagoræ* sub finem. *Menagius* in Historia mul. Philosoph. segm. 105. conjicit, illam fuisse filiam *Echecratis* Phliasii, Philosophi Pythagorici, cujus meminit *Laertius* lib. VIII. segm. 46. Τελευταῖοι ἐγένοντο τῶν Πυθαγορείων, οὗς καὶ Ἀριστέζετος εἶδε, Ξενοφίλος τε ὁ Χαλκιδεὺς, ἀπὸ Θράκης, καὶ Φάντων ὁ Φλιάσιος, καὶ Ἐχεκράτης, καὶ Διοκλῆς καὶ Πολύμναστος, Φλιάσιοι καὶ αὐτοί. Ἦσαν δὲ ἀχροαταὶ Φιλολάου καὶ Ἐυρύτου τῶν Ταραντίνων. vid. *Fabricii* Bibl. Gr. Vol. I. pag. 526.

ECYRRHINA, Poëtria commentitia, vid. *Olearii* diss. de Poëtriis num. XX. in *Corinna*.

EIANICA, aut, ut alii vocant, *Eunoea*, aut item, ut alii, *Eunoea* Salaminia, *Suida* memorata. Haec observat *Tiraquellus* in leg. XI. Connub. Tom. II. Opp. pag. 187. b. & intelligit sine dubio *Eunicen* Salaminiam, *Sapphus* Poëtriae discipulam, cujus meminit *Suidas* in Σαπφώ.

EIPHNE, Poëtria, vid. IRENE.

ELEPHANTIS, seu *Elephantine*, vid. *Olearii* dissert. de Poëtriis num. XXIX.

ELIS (*Sentia*) Medica, quae memoratur in antiqua Inscriptione Veronae in aede Deae Liberae reperta apud *Gruterum* in Opere Inscriptionum pag. DCXXXVI. 3. in Jo. Rhodii notis ad *Scribonium Largum* num. CXXII. pag. 193. & in Dan. Clerici Historia Medicinae gallice edita Part. II. lib. 3. cap. 13.

ELISSA Sibylla, vid. *Olearii* diss. de Poëtriis num. XXX.

ELPIS, seu *Helpis*, seu *Elpes*, seu *Elphe*, Messanensis Sicula, *Anicii Manlii Torquati Severini Boëthii*, Viri Consularis & Scriptoris Christiani, uxor, cujus carmen de S. Petro & S. Paulo capite truncatis latine & germanice apud *Joban. Frauenlobium* in Societate laudabili sceminarum doctarum pag. 13 sq. exstare traditur in *Eberti Museo Gynæcei docti* pag. 56. Hymni ejus duo in SS. Petri & Pauli Apostolorum laudem, quorum prior incipit: *Aurea luce*; posterior: *Doctior egregie*; leguntur in antiquis Breviariis & apud *Josepbum Mariam Thomasi* in suo Hymnario p. 49 & 61. In nova Breviarii reformatione illi inveniuntur

veniuntur expoliti, prior XXV. Januarii in conversione D. Pauli, qui incipit: *Egregie Doct̄or*; posterior XXIX. Jun. in festo SS. Petri & Pauli, cujus initium: *Decora lux*. *Georgius Cassander* priori locum dedit inter hymnos Ecclesiasticos ab ipso A. 1556. editos & recufos in ejus operibus. Paris. 1616. fol. ubi ille pag. 264. exstat. Ibid. pag. 265. reperitur alius hymnus de iisdem Apostolis, quem *Gyraldus* aliique *Elpidi* adscribunt. Hymni duo alii de iisdem Apostolis, incipientes: *Petrus beatus*; & *Quodcumque vincis*; vel in nova Breviarii reformatione: *Beate Pastor*; & *Quodcumque in orbe*; à nonnullis itidem *Elpidi*, ab aliis *Paulino* tribuuntur. De illa *Lil. Greg. Gyraldus* dial. 5. de Poëtarum historia Tom. II. Opp. pag. 299. ed. Lugdun. Batav. *Celebratur & Boëtii uxor Helpis, à nostris non probitate modo, sed & literarum disciplina, imprimisque poëtices. Exstant certe hymni in Apostolos non vulgari dicendi stylo: Aurea luce, & Felix per omnes; quos ejus esse à nostris constanter asseritur Et quidem hodie legitur in ejus (ut fertur) sepulchro carmen, quod ejus seculi videtur; sed quod mihi videre contigit, non sine mendis est; hoc ejus est principium:*

Helpis dicta fui, Siculæ regionis alumna,
 Quam procul à patria conjugis egit amor;
 Quo sine moesta dies, nox anxia, flebilis hora,

Et quæ sequuntur. Hæc subjungam ex *Jani Gruteri* Corpore Inscript. Tom. II. pag. MCLXVI. 6. ubi integrum dodecastichon, quod in portic. *S. Petri Romæ* exstat, & in *Hofmanni* Lexico Hist. decastichon exhibetur:

Nec solum Caro, sed Spiritus unus erat,
 (Cumque viro solum spiritus unus erat, apud *Hofman.*)
 Lux mea non clausa est tali remanente marito,
 Majorique animæ parte superstes ero.
 Porticibus sacris jam non * peregrina quiesco, (Hofm. nunc)
 Judicis æterni testificata thronum.
 Ne qua † manus bustum violet, nisi ‡ forte jugalis († Hofm. Neve ‡ ne)
 Hæc iterum cupiat jungere membra suis *, (* Hofm. cinis,)

Ut thalami tumulique comes nec morte revellat,

Et socios vitæ necat uterque cinis.

Tetrastichon duntaxat legitur in *Pisboei* Epigramm: vett. pag. 115. & in *Labbei* Thesauro Epitaph. Part. II. pag. 103.

Helpes dicta fui, Sicule regionis alumna;
Quam procul à patria conjugis egit amor.
Porticibus sacris jam nunc peregrina quiesco,
Judicis æterni testificata ibronum.

Obiit A. C. DIV. Ejus effigies marmorea Panormi, dum aliqua Collegii Panormitani Soc. Jesu fundamenta effoderentur, inventa est, & A. MDCXLIII. Urbs Messanæ à Collegii Rectore Petro Villafrates obtinuit, ibique in Senatoriæ domus sacello collocata fuit, hac addita inscriptione:

D. O. M.

Elpis Matronæ nobilissimæ Messinensis, insignis Poëtricæ, Magni Boëtii, Viri Consularis, sanctimonia conspicui, uxoris, etiam in exilio conjunctiss. S. S. MM. Placidi, Flaviæ, Eutyebii, & Victorini amicæ à sorore Faustina, faustissima foemina, vetustissimum hoc marmoreum signum S. P. Q. M. dono à Patribus Societatis Jesu datum in hac domo Senatoria posuere.

Senatores

D. Marcellus Cirinus, Eques S. Jacobi, D. Carolus de Gregorio, Fr. Antoninus Gotto, Eques Hierosolymitanus, Joannes Leonardus Caloria, D. Franciscus Ozes, Tho. Suaglies.

Anno Domini

M DC XLIII.

Vitam *Elpidis* copiose descripsit *Antoninus Mongitor* Tom. I. Biblioth. Siculæ pag. 171 sqq. ubi multi Scriptores de ejus patria, parentibus, cognatis, marito aliisque rebus ad eam pertinentibus inter se dissentientes allegantur. vid. etiam *Prosp. Mandosii* Biblioth. Rom. Vol. II. Cent. VI. n. 91. pag. 66. & *Celeber. Fabricii* Biblioth. med. & inf. ætatis Vol. II. pag. 284.

EPI-

EPICHARMI Coi, Poëtae Comici, & Philosophi Pythagorici, Filia inter foeminas doctas memorantur in *Leon. Aretini* lib. VI. epist. 8. pag. 229. ed. Hamb. atque ex illo in *Jo. Sauerbrey* catalogo foemin. erudit. §. 2. & in *Eberti* Museo Gynæcei docti pag. 145. utrobique autem una tantum *Epicbarmi* filia, & *Aretini* liber IX. perperam allegatur.

EPIONE, filia *Herculis*, in numerum foeminarum medicarum refertur à Scriptoribus Historiæ medicæ & à *Tiraquello* cap. 31. de Nobilit. num. 335. quia illa fuisse fertur *Æsculapii* uxor; quam tamen nonnulli *Hygiam*, alii *Lampetiam*, alii *Coronidem*, quæ plerisque est *Æsculapii* mater, appellant. Senatus populusque Abderitanus epist. ad *Hippocratem* Hepionen cum *Æsculapio*, *Hercule*, *Æsculapii*que filiis celebrat. Soror *Æsculapii* fuit **ERIOPI**S. vid. *Sibolis Pindari* Pyth. Od. III. v. 14.

ERINNA Poëtria. vid. *Olearii* diff. de Poëtriis Gr. num. XXXI.

EUBULE, Pythagoricae philosophiæ studiosa, ad quam *Tbeano* epistolam de liberorum educatione scripsit. (vid. num. CLXIII.)

EUCHERIA, seu *Euceria*, Poëtria latina, cujus carmen de concordia rerum contrariarum discorde, sedecim distichis constans exhibetur in *Pitboei* Epigramm. veteribus pag. 187. ed. Paris. in 12.

EUDOCIA, seu *Eudoxia* (*Ælia*) vid. *Olearii* diff. de Poëtriis Gr. num. XXXII. Proferre hoc loco operæ pretium fuerit, quæ *Menagius* in historia mul. Philosoph. segm. 24. de illa observavit: *Eudocia, Atheniensis, prius Athenais dicta: Heracliti Atheniensis Philosophi, sive, ut alii volunt, Leontii Sophistæ filia, uxor Imperatoris Theodosii Junioris. De ea sic Auctor Chronici Paschalis ad Olympiadem CCC. (pag. 310 sq. ed. Paris.)* "Ὅτε προέκοψε τὴν ἡλικίαν Θεοδοσίος ὁ Νέος Ἄυγουτος, ἀνεγίνωσκει ἐν τῷ Παλατίῳ ἐν τῇ ζωῇ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ μετὰ τὴν τελευταίαν τοῦ αὐτοῦ πατρὸς συνανεγίνωσκει αὐτῷ νεώτερός τις Πευλῆνος, υἱὸς τινος Κόμητος Δομεστίκων. Ἐφίλει δὲ αὐτὸν Θεοδοσίος, καὶ ἀνδρωθεὶς ὁ αὐτὸς Θεοδοσίος Νέος Ἄυγουτος, ἐζήτηε λαβεῖν Δέσποισαν εἰς γάμον· καὶ ἔλαβε τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ Πυλχερίαν τῇ δεσποίνῃ οὕσῃ παρθένω. Κακίτη πάλι, ὡς φιλοῦσα τὸν ἴδιον αὐτῆς ἀδελφόν, οὐχ εἴλετο γαμηθῆναι τινί· Ἡ δὲ περιεργασαμένη

περὶ πολλῶν κορασίων θυγατέρων πατρικίως, καὶ ἐξ ἁίματος βασιλικῷ θείασα τῷ ἀδελφῷ αὐτῆς συνιδάγειν ἐν τῷ Παλατίῳ· καὶ εἶπεν αὐτῇ Θεοδοσία, ὅτι ἐγὼ θείω εὐρίην νεωτέρα, ἔμμορφον πάνυ, ἵνα τοιοῦτον κάλλος μὴ ἔχη ἄλλη γυνὴ ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἐξ ἁίματος Βασιλικῷ. Ἐἰ δὲ μὴ ἐστὶ καλὴ εἰς ὑπερβολὴν, οὐ χρεῖαν ἔχω ἔυτε βασιλικῷ ἁίματος, ἔυτε πλοσίαν, ἀλλὰ καὶ εἰ τις δὴ ποτε, εἴαν ἐστὶ θυγάτηρ, μόνον εὐπρεπῆς πάνυ, αὐτὴν λαμβάνω. Καὶ ἀκούσασα ταῦτα ἡ Δέσποινα Πουλχερία, πανταχοῦ ἔπεμψε περιεργασαμένη. Καὶ Παυλῖνος δὲ ὁ αὐτοῦ συμπράκτωρ καὶ φίλος περιέτρεχεν, ἀρέσαι θείων αὐτῷ χάριν τοῦ κεφαλαίου τούτου. Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ, συνέβη εἰσελθεῖν ἐν Κωνσταντινουπόλει μετὰ τῶν ἰδίων συγγειῶν, κόρην εὐπρεπεστάτην, ἐλλόγιμον, Ἑλλαδικὴν, ὀνόματι Ἀθηναίδα, θυγατέρα γενομένην Ἡρακλείτου τοῦ Φιλοσόφου, ἣτις Ἀθηναῖς ἠναγκάσθη καταλαβεῖν τὴν εὐδαίμονα πόλιν πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῆς θείαν, διὰ πρέφασιν τριαύτην. Ὁ Φιλόσοφος Ἡράκλειτος ὁ αὐτῆς πατὴρ ἔχων καὶ δύο υἱοὺς, μέλλων τελευτᾶν, δίδωτο, γράψας ἐν τῇ αὐτοῦ διαθήκῃ κληρονόμους πάσης τῆς ὑπὲρ αὐτοῦ καταλειφθείσης περιουσίας τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ, Οὐαλεριανὸν καὶ Γέσιον, εἰρηκῶς ἐν τῇ αὐτῇ διαθήκῃ· Ἀθηναίδι δὲ τῇ ποθεινοτάτῃ μου θυγατρὶ δοῦναι βούλομαι νομίσματα ἑκατὸν, καὶ μόνον. Ἀρκεῖ γὰρ αὐτῇ ἡ αὐτῆς τύχη ὑπερέχουσα πᾶσαν τὴν γυναικείαν τύχην. Καὶ τελευτᾶ ὁ αὐτῆς πατὴρ Ἡράκλειτος ὁ σοφὸς Ἀθηναῖος. Μετὰ δὲ τὴν αὐτοῦ ἀποβίωσιν καὶ τὸ δῆλα γενέσθαι τὰ διατυπωθέντα, ἡ αὐτὴ Ἀθηναῖς τοὺς ἑαυτῆς ἀδελφοὺς ἐδυσώπει, ὡς μείζονας ὄντας τὴν ἡλικίαν, προσπίπτουσα αὐτοῖς, καὶ αἰτοῦσα μὴ προσχεῖν τῇ αὐτῇ διαθήκῃ, ἀλλὰ τὸ τρίτον μέρος λαβεῖν τῆς πατρῴας περιουσίας, λέγουσα, μηδὲν ἡμαρτηκείαι, ἀλλ' ὅτι καὶ ὑμεῖς γινώσκετε, πῶς διεκείμην πρὸς τὸν κοινὸν ἡμῶν πατέρα, καὶ οὐκ εἶδα, διὰ τὴν ἀπορὸν με κατέλιπε μέλλων τελευτᾶν, καὶ εὐπορίας τυχεῖν μετὰ τὴν αὐτοῦ νέκρωσιν ἐχαρίσατό μοι· Ὅι δὲ αὐτῆς ἀδελφοὶ ἔμειναν ἀπειθεῖς, καὶ ὀργισθέντες ἐδίωξαν αὐτὴν, καὶ ἐκ τοῦ πατρῴου αὐτῶν οἴκου. Καὶ ἐδέξατο αὐτὴν λοιπὸν ἡ ἀδελφὴ τῆς γενομένης αὐτῆς μητρὸς, καὶ οὐ μόνον ὡς ὄρφανην, ἀλλὰ καὶ ὡς παρθένον, καὶ ἀδελφόπαιδα ἐφύλαξεν αὐτὴν, ἢν τινα λαβοῦσα μετ' ἑαυτῆς, ἀνήγαγεν ἐν Κωνσταντινουπόλει πρὸς τὴν ἄλλην θείαν αὐτῆς, τὴν ἀδελφὴν τοῦ αὐτῆς πατρὸς Ἡρακλείτου. Καὶ λαβοῦσαι αὐτὴν ἐποίησαν ἀξίωσιν κατὰ τῶν αὐτῆς ἀδελφῶν, καὶ προσήλθον τῇ εὐσεβεστάτῃ Δεσποίνῃ Πουλχερίᾳ, τῇ ἀδελφῇ Θεοδοσίας τοῦ βασι-

Βασιλέως καὶ ἐδίδαξαν, ὡς βιαζομένην παρὰ τῶν ἰδίων ἀδελφῶν, διαλεγομένην ἐλλογίμως. Καὶ ἑωρακυῖα αὐτὴν ἢ αὐτὴ Δέσποινα Πουλχερία, εὐπρεπῆ καὶ ἐλλόγιμον, ἐπηρεύησε τὰς αὐτῆς θείας, εἰ ἔστι παρθένος; καὶ ἐδιδάχθη, ὅτι παρθένος πεφύλακται ἀπὸ τοῦ αὐτῆς πατρὸς, καὶ ὅτι διὰ λόγων πολλῶν ἔκται φιλοσοφίας ἐκέλευσεν αὐτὴν ἅμα ταῖς αὐτῆς θείαις διὰ κουβικουλαρίων φυλαχθῆναι καὶ περιμεῖναι. Λαβοῦσα, φασὶ, τὴν δέχσιν παρ' αὐτῆς, εἰσῆλθε πρὸς τὸν ἴδιον ἀδελφὸν Θεόδωσιον τὸν Βασιλέα, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἔτι εὐρον νεώτερον, καθαρὸν, εὐστολον, λεπτοχαρακτῆρον, εὐρινα, ἀσπροτάτην ὡσεὶ χιόνα, μεγαλόφθαλμον, ὑποκεχαρισμένην, εὐλοξανθόκομον, σεμνόποδα, ἐλλόγιμον, Ἑλληνικὴν, παρθέτον. Ὁ δὲ ἀκούσας, ὡς νεώτερος, ἀνήρθη, καὶ μεταστειλάμενος τὸν συμπράκτορα αὐτοῦ καὶ φίλον Παυλῖνον, ἤτησε τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, ὡς ἐπ' ἄλλω τιπὶ εἰσαγαγέῃ τὴν αὐτὴν Ἀθηναίδα ἐν τῷ αὐτῆς κουβικουλίῳ, ἵνα διὰ τοῦ βέλου θεωρήσῃ αὐτὴν ἅμα Παυλίνῳ. Καὶ εἰσῆχθη καὶ ἑωρακὰς αὐτὴν, ἠράσθη αὐτῆς, θαυμάσαιτος αὐτὴν Παυλίνου, καὶ κρατήσας αὐτὴν, ἐποίησε χριστιανὴν ἣν γὰρ Ἑλληνίς, καὶ μετωνόμασεν αὐτὴν Ἐυδοκίαν *Eandem historiam, sed paullo aliter, narrat Socrates lib. VII. cap. 21. Historia Eccl. bis verbis*: Τῆς ἐκ Θεοῦ ἰκῆς τοιαύτης (*sermo est de Romanorum contra Persas victoria*) τοῖς Ῥωμαίοις ὑπαρξάσης, πολλοὶ τῶν ἐν λόγοις ἀνθύρωται εἰς τὸν βασιλέα βασιλικούς ἐγγραφον λόγους, δημοσίᾳ τε τούτῃς παρήσαν· καὶ δὴ καὶ ἡ τοῦ βασιλέως γαμετὴ ἠρωικῶ μέτρῳ ποιήματα ἐγραφε· ἦν γὰρ ἐλλόγιμος. Λεοντίῳ γὰρ τοῦ Σοφιστοῦ τῶν Ἀθηναίων θυγάτηρ ὄνσα, ὑπὸ τῷ πατρὶ ἐπαιδευθῆ, καὶ διὰ λόγων ἐληλύθει παντοίων· ταύτην ἠίκα ὁ βασιλεὺς ἐμελλεν ἀγεσθαι, χριστιανὴν ὁ Ἐπίσκοπος Ἀττικὸς ποιήσας, ἐν τῷ βαπτίζειν ἀντὶ Ἀθηναίδος Ἐυδοκίαν ὠνόμασεν *Ei Evagrius lib. I. cap. 20*. Ὁ Θεόδωσιος τὴν Ἐυδοκίαν ἐσοκίζεται, τοῦ σωτηριώδους μεταλαβοῦσαν βαπτίσματος, γένει μὲν Ἀθηναίαν, καλλιπῆ δὲ καὶ τὴν ὄραν εὐπρεπῆ, μέσης οἱ γενομένης Πουλχερίας τῆς βασιλίδος τῆς αὐτοῦ ἀδελφῆς. Ἐκ ταύτης αὐτῷ γίνεται παῖς ἡ Ἐυδοξία, ἣν ὕστερον, ἐπειδὴ καιρὸν ἤγαγε γάμον, Οὐαλεντινιανὸς ὁ αυτοκράτωρ ἀγεται, ἀπάρας μὲν ἐκ τῆς πρεσβύρας Ῥώμης, κατάρας δὲ πρὸς τὴν Κωνσταντίνου. Ἡ χρόνις ὕστερον ἐπὶ τὴν ἀγίαν, ἐπειγομένη Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν πόλιν, ἐνταῦθα τε (ἐν Ἀντιοχείᾳ) γίνεται, καὶ δημηγορήσασα πρὸς τὸν ἐνταῦθα Λεόν, ἐπιτελεύσειον ἔπος ἐφθέγγετο. Ἑμετέρης γενεῆς τε καὶ ἅμα ἰσχυρομαίεσθαι. Γὰρ ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἐνταῦθα σταλείσας ἀποικίας ἀνιτιομένης

α. τ. λ. ὅτε καὶ εἰκόσι ἐκ χαλκοῦ τεχνικῶς ἠσκημένη παῖδες Ἀγτιοχέων αὐτὴν τιτιμήκασιν, ἢ καὶ μέχρις ἡμῶν σώζεται. *Accedat Nicephorus Callistus lib. XIV. cap. 23.* Πουλχερία ἡ βασιλὶς Φιλόκαλός τις ὄυσα, ἥδη τῷ βασιλεῖ πρὸς ἡλικίαν γενομένη δισχοπεῖτο, πῶς αἰ καὶ γυναικὶ προσηκούσῃ τοῦτον συνάψει. Καὶ τὰς ἐκάστου γένους ἐφυλοκρίνει θυγατέρας· καὶ ὄσαι δὲ ἐξ ἔθνῶν κάλλει καὶ πλούτῳ καὶ τοῖς λοιποῖς τὸ διαβέητον εἶχον. "Οὕτω δὲ ἐχούσῃ ταύτῃ, συμβᾶν ὅντω καὶ γυνὴ τις Ἀθηναίς ὄνομα, παρθένος ἔτι ὄυσα, ἐξ Ἀθηῶν ἦκει τῇ βασιλίδι· ἥτις δὴ Λεοντίῳ μὲν ἦν τοῦ Φιλοσόφου θυγάτηρ· εὐφυῆς δ' εἰς ἄκρον ὄυσα διὰ λόγων ἐληλύθει παντοίων ὑπὸ τῷ πατρὶ παιδευθεῖσα, οὐ μόνον Ἑλληνικῶν, ἀλλὰ καὶ Ῥωμαϊκῶν· καὶ τσαύτης φιλοσοφίας πεπειράται, πρακτικῆς τε ἅμα καὶ θεωρητικῆς, καὶ ὄση τίς ἐστι περὶ τὰς λογικὰς ἀποδείξεις καὶ ἀντιθέσεις, ὄση οὐδεὶς ἕτερος ἐκλήρωσατο. Ἀστρονομίας δὲ καὶ γεωμετρίας καὶ ἀριθμῶν ἀναλογίας τοσοῦτον ἔσχευ, ὄσον οὐδεὶς τῶν κατ' αὐτὴν ἕτερος· ὄντω δὲ ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἀχθεῖσαν, ἐπεὶ τελευτᾶν ἐκεῖνος ἔμελλε, τοὺς ἐκείνου παῖδας Ὀυαλίριον καὶ Ἀέτιον κληροῖμυς τῆς ὄυσίας αὐτοῦ κατελίμπαυε, ταύτῃ δ' ἀπόκληρον ἐποίει, λέγων ἀρκεῖν αὐτῇ τὴν τύχην καὶ τὴν ἐνοῦσαν χάριν ἐκ τῆς παιδείσεως· ἐν ὄστειῳ δὲ κομιδῇ γενομένη Πουλχερία προσῆκε τῇ βασιλίδι, καταβοωμένη τῆς ἀδικίας τῶν ἀδελφῶν. Ἡ δὲ βασίλισσα τὴν τε σύνησιν καὶ τὸ κάλλος, ἔτι δὲ καὶ τὸ πρὸς ἄπαν ὄς ἐπιεῖν δεξιὸν τῆς κόρης καταμανθάνουσα ἐβουλεύσατο τὰ δελφῶ συνεικῆν. Καὶ δὴ τὰ Χριστιανῶν πείσασα ἀνελέσθαι, Ἀττικὸν τὸν ἐπίσκοπον μετεστελλετο· καὶ ἐν τῷ προσημείῳ σηκῷ Στεφάνου τοῦ Πρωτομάρτυρος τοῦ Θεοῦ βαπτίσματος ἀξιώσασα καὶ θυγατέρα ὄικείαν· ἑαυτῇ ἔκ τε τοῦ Θεοῦ βαπτίσματος, καὶ ἄλλοις τρόποις πολλοῖς ἀναδείξασα, εἰς γυναῖκα ἐίδου τῷ ἀδελφῷ, Εὐδοκίαν ἐξ Ἀθηναῖδου μετενομάσασα. *Observabis obiter, Eudociae fratrem, qui Chronici Paschalis Auctori Heraclitus dicitur, Leontium dici Socrati, Nicephoro & Zonarae. Sed & ipsa Leontias, hoc est, Leontii filia, dicitur in disticho adscripto in fine Metaphraseos Othateuchi, de qua infra. Etiam ejus fratres Valerius & Aëtius à Socrate & Nicephoro appellantur, quos Valerium & Genesium vocat auctor disti Chronici. Sed Zonaras Annalium lib. XIII. Genesium & Valerium eos quoque nominat. Addit Eudociam Praefecturam Illyriorum ab Imperatore pro Genesio impetrasse, Valerio Magistri honorem donasse, neque illis iratam fuisse; nisi enim ab illis expulsa fuisset, non venisset Constantinopolim,*

Constantinopolin, ubi ad supremos honores pervenit, inquiebat illa. Observandum & Poëtriam Socrati & Evagrio dici Athenaida, quæ Philosopha dicitur Auctori Chronici Paschalis. De Romanorum contra Persus victoria, in laudem Theodosii Conjugis heroicis versibus poemata scripsisse, intelleximus ex Nicophoro. Sunt qui eam Centonem de Christo Salvatore nostro fecisse dicant, qui vulgo Probæ Falconiæ tribuitur, qua de re videndus Lilius Gyraldus. Scripsit Zonaras, Centones Homericos opus Patricii ejusdem imperfectum & indigestum fuisse, illudque Eudociam absoluisse & digessisse. Constat eam scripsisse græce, heroico carmine, libris octo, Metaphrasin Othateubi, nec non Metaphrasin Zachariæ & Danielis, Prophetarum, & libros tres de S. Cypriano Martyre, quibus de poematis videndus omnino Photius in Bibliotheca Conf. de illa præter Auctores in notis ad Olearii diss. de Poëtriis pag. 161. allegatos Laur. Legati Primitias Musæi Poëtriarum Bonon. 1668. 4. Andr. Christi. Eschenbachii diss. de Poëtis Christianis sacris, sect. 1. §. 5. Justi Fontanini egregium Opus de Antiqq. Hortæ Colonix lib. III. cap. 5. & Jo. Andr. Schmidii diss. de muliere orthodoxa §. 15. pag. 25 sq.

EUDOCIA, seu *Eudoxia Macrembolitissa*, filia *Constantini VIII. Imp. & Helene*, soror *Zoës Augustæ* atque uxor *Constantini X. Ducae*, qui morte vicini filios suos declaravit *Caesares*, & *Eudociam* per syngrapham promittere coëgit, se nunquam secundas nuptias inituram, sed una cum filiis imperium administraturam esse. Ipsa vero post Conjugis mortem sacramenti oblita, septem tantum mensibus elapsis, Romanum III. Diogenem cognominatum, sibi maritum elegit, & ad Imperium evexit. Tandem *Michaële VII. imperante* in exilium missa est, uti copiose ista enarrant *Jo. Zonaras Annal. lib. XVIII. c. 10. pag. 275 sq. ed. Paris. Mich. Glycas Annal. Part. IV. pag. 326. ed. Par. Jo. Scylitza Curopalata in Breviario Histor. quod subjunctum est Cedreno pag. 818. ed. Paris. & Constantinus Manasses in Compendio Chronico pag. 131. ed. Par.* Composuit illa opus spissum varii argumenti, ordine literarum digestum & Romano Diogeni Conjugi nuncupatum, quod manu recentissima scriptum asservatur ineditum Parisiis in Bibliotheca Regia num. 185². olim in Colbertina num. 274. & inscribitur: *Ευδοκίας τῆς Μακρεμβολιτίσσης βασιλίδος Κωνσταντι-*
νουπό-

ἰεπόλεως ἸΩΝΙΑ', ἥτε συναγωγή Θεῶν, ἠρώων τε καὶ ἠρωϊῶν γενεαλογίας, καὶ τῶν περὶ αὐτοὺς μεταμορφώσεων, μύθων τε καὶ ἀλληγοριῶν τῶν περὶ τοῖς παλαιῶς εὐρισκομένων· ἐν ἧ καὶ περὶ διαφορῶν σοφῶν· πρὸς τὸν φιλόχριστον καὶ εὐσεβίσιατον βασιλέα Ῥωμανὸν τὸν Διογένην, νικητὴν, Τροπαιοῦχον. Summa ejus capita graece & latine exhibentur supra num. XXVII. Non possum, quin singularem prorsus humanitatem Viri praestantissimi, Abbatis Targnii, Praefecti Bibliothecae Regiae dignissimi, honorificè praedicem, qui simulac audivit, me desiderio illorum, quae Eudokia de Poëtis lyricis & mulieribus olim celebribus observavit, flagrare, ista capita statim exscribi curavit, quae cum L. B. lubens communicabo:

Περὶ Ἀλκμᾶνος.

Ἀλκμᾶν, Λάκων, ἀπὸ Μεισοῦ, Λυρικός, εὐρετὴς τῶν ἐρωτικῶν μελῶν· ἔγραψε βιβλία 5· μέλη καὶ Κολυμβώσας· πρῶτος εἰσήγαγε τὸ μὴ ἑξαμέτροις μελωδεῖν· Κέχρηται δωρίδι διαλέκτῳ ὡς Λακεδαιμονίοις. (leg. Λακεδαιμόνιοι.)

Περὶ Ἀνακρέοντος.

Ἀνακρέων Τήσιος, Λυρικός, ἔγραψεν ἐλεγεία καὶ ἰάμβους, ἰάδι πάντα διαλέκτῳ· ἦτοι παρόντια μέλη, καὶ τὰ καλούμενα ἀνακρεόνεια.

Περὶ Ἀράτου.

Ἄρατος, Σολεὺς τῆς Κιλικίας, υἱὸς Ἀθηνοδώρου, ἀκουσίῃς ἐγένετο γραμματικῶν μὲν τοῦ Ἐφισίου Μενεκράτους, φιλοσόφου δὲ Τίμωνος καὶ Μενεδήμου, ἐπὶ Ἀντιγόνου βασιλέως Μακεδονίας· σύγχρονος Ἀπιαγόρα τῷ Ῥωδίῳ καὶ Ἀλεξάνδρῳ τῷ Ἀιταλῶ, ἐποποιός· συνέταξε βιβλία ταῦτα· τὰ φαινόμενα· ὕμνους εἰς Πάνα· σπογοδεφόρους· παίγνια· ἀστρολογίαν καὶ ἀστροθεσίαν· σύνθεσιν φαρμάκων· ἰατρῶν (Suidas: Θηριακῶν) ἐπιτήδεια· (leg. ἐπιτήδεια·) ἀνθρωπογονίαν· ἐπιθυτικόν· εἰς Θεόπροποι· εἰς Ἀντιγόνοι· ἠθοποιίας· ἐπιστολάς· ἐπιγράμματα εἰς Φίλαν τῆν θυγατέρα Ἀλιπάτρου, γυναῖκα δὲ Ἀντιγόνου· ἀνατομήν· εἰς Πausanίαν τὸν Μακεδόνια·

κιδνῆ· ἐπικήμειον Κλεομβρότου· διόρθωσιν Ὀδυσσεύας· ἐπιστολάς ὁμοίως καταλογάδην.

Περὶ Βακχυλίδου

Βακχυλίδης, Κεῖος, ἀπὸ Κεῶ πόλεως Ἰουλίδος· συγγειῆς Σιμωνίδου τοῦ Λυρικοῦ· καὶ αὐτὸς Λυρικός.

Περὶ Βίωνος.

Βίωνα γεγόνασι δέκα· πρῶτος ὁ Φερεκίδης τῷ Συρίῳ συνακμάσας, οὗ φέρεται βιβλία δύο· ἐστὶ δὲ Προικονήσιος. Δεύτερος Συρακούσιος, τέχνας ῥητορικὰς γεγραφώς. Τρίτος Δημοκρίτειος, μαθηματικὸς Ἀβδηρίτης, Ἀτλίδι γεγραφώς καὶ Ἰάδι· οὗτος πρῶτος εἶπεν εἶναι τινὰς οὐκῆσεις, ἐνθα γίνεσθαι ἐξ μηνῶν τὴν νύκτα, καὶ ἐξ τῆς ἡμέρας. Τέταρτος Σολεὺς, αἰθιοπικὰ γεγραφώς. Πέμπτος ῥητορικὸς, οὗ φέρεται ἐννέα βιβλία Μουσῶν ἐπιγραφόμενα. Ἑκτὸς μελικὸς ποιητής. Ἑβδομος Μιλήσιος, ἀνδριανόποιος, οὗ μέμνηται καὶ Πολέμων. Ὀγδοὺς ποιητὴς τραγωδίας τῶν Ταρσικῶν λεγομένων. Ἐνάτος ἀγαλματοποιὸς Κλαζομένιος, ἢ Χῖος, οὗ μέμνηται καὶ Ἰππώναξ. Δέκατος ὁ Βορυσθενίτης, φιλόσοφος τὰ μὲν ἄλλα πολύτροπος καὶ σοφιστὴς ποιητὴς, καὶ πλείστας ἀφορμὰς δεικνὼς τοῖς βυλομένοις καθιππάζεσθαι φιλοσοφίας· ἐν τισὶ δὲ καὶ πῶτιμος· καὶ ἀπολαῦσαι τύφῃ δυνάμενος· πλείστα τε καταλέλοιπεν ὑπομήματα, ἀλλὰ καὶ ἀπεφθίγματα χρεῖώδη πραγματείας ἔχοντα. (hæc descripsit Eudocia ex Diogenis Laërtii lib. IV. segm. 58 & 47.)

Περὶ Ἴσιδος.

Ἴσις δαίμωνός ἐστιν ὄνομα τιμωμένης παρὰ Ἀιγυπτίοις. Ἐκ τοῦ ἴσου δὲ γίνεται Ἴσις· ἢ αὐτὴ γὰρ ἐστὶ τῆς γῆς· καὶ γὰρ ἡ γῆ ἴση ἐστὶ καὶ σφαιροειδής. Ἄλλοι δὲ λέγουσιν, ὅτι αὐτὴ ἐστὶν ἡ Ἰώ· τούτῃ χάριν διὰ τοῦ ἰ γράφεται· ἐπειδὴ παρὰ τὸ ἱεσθαί ἐστι· καὶ γὰρ πολλὰ ἐπλατήθη ἡ Ἰώ μεταβληθεῖσα εἰς βοῦν. Ὑπάγεται δὲ τὸ Ἴσις τῷ κατόνι τοῦ Βιθυλίου· καὶ γὰρ ἔχει τὸ ἰ ἐν τῇ δευτέρῃ συλλαβῇ, ὡς Ἴρις. (Eadem hæc exstant in Etymologico M. in Ἴσις.)

Περὶ Ἰστιαιίας.

Ἰστιαιία θυγάτηρ Ὑριέως, ἀρχαία ἡρώς, ἀφ' ἧς ἡ πόλις ὠνόμασται Ἰστιαιία. Κεῖται δὲ ἡ Ἰστιαιία ὑπὸ ὄρει παρὰ Κάλλαντα ποταμὸν, ἐπὶ πέτρας ὑψηλῆς, διὸ καὶ Ὀρεὸς ἐκλήθη, ἐκτάσει δηλαδὴ τοῦ ὀ εἰς ὦ, διὰ τὸ ὄρειος φασὶν εἶναι τοὺς προσοικησασίας.

σαίλας. Δοκίμῃ δὲ Φασι καὶ Ὠρίων ἐταῦθα τραφεὶς ἀφῆναι τὸ ὄνομα αὐτῆ. Ὅι δὲ ἀνάπαλις, ὅτι καὶ ὁ Ὠρίων ἐταῦθα τραφεὶς οὕτω λέγεται ὀνομασθῆναι. Ἦν δὲ καὶ γυνὴ σοφὴ Ἀλεξανδρινὴ κατὰ τὸν Γεωγράφου, Ἰσηαία καὶ Ἐσηαία. (Haec leguntur in Eusebii Comment. ad Il. β. pag. 212, 22. ed. Basil.)

Περὶ Ἰππαρχίας.

Ἰππαρχία ἀδελφὴ Μητροκλέους τοῦ Κυρικοῦ Μαρωνεῖτις, φιλόσοφος Κυρική, γυνὴ Κράτητος τοῦ Κυρικοῦ, ὃς ἦν Ἀθηναῖος, Βρύσσωνος μαθητὴς τοῦ Ἀχαιοῦ, ἢ ὡς τινες, Διογένης. Ἐγραφε φιλοσόφως ὑπαθέσεις καὶ τινὰ ἐπιχειρήματα καὶ προτάσεις πρὸς Θεόδωρον τὸν ἐπικληθέντα ἄθεον. (ex Suida.)

Περὶ Ἰβυκοῦ τοῦ Ποιητοῦ.

Ἰβυκος Φυτίβῃ υἱὸς, ποιητὴς ἔγραφε δωρίδι διαλέκτῳ βιβλία ζ'. Οὗτος φονεύμενος ὑπὸ τινων, καὶ μηδένα μῆτε σύμμαχον, μῆτε μάρτυρα τῆς ἐπιβουλῆς ἔχων, θεωρήσας γεράνας, ὑμεῖς, ἔφησεν, ὦ γέραναι, τιμωρήσατέ με τὸν φόνον. Τῆς δὲ πόλεως ζητούσης τοὺς φονεύσαντας, καὶ μὴ δυναμένης εὐρεῖν, ἐπιτελευμένου Θεάτρου, καὶ τοῦ δήμου καθεζομένου, γέραναι διέπλησαν. Θεασάμενοι δὲ οἱ φονεῖς ἐγέλασαν· καὶ ἰδὲν, εἴποι, αἱ τιμαροὶ τοῦ Ἰβύκου. Τῶν δὲ πλησίον καθεζομένων τις, ἀκούσας, ἀπήγγειλε ταῖς ἀρχαῖς, καὶ συλληφθεῖτες ἀμολόγησαν τὸν φόνον, καὶ τοῦ φόου δίκην ἔδωσαν.

Περὶ τῆς Κίρκης.

Κίρκην τινὲς μὲν Αἰήτου ἀδελφὴν, τινὲς δὲ θυγατέρα φασὶν εἶναι. Ταύτην Διονύσιος ὁ Μιλήσιος ἐν πρώτῳ τῶν Ἀργοναυτικῶν θυγατέρα Αἰήτου καὶ Ἐκάτης τῆς Περσείας, ἀδελφὴν δὲ Μηδείας λέγει· Ἠλίω γάρ φησιν υἱὸς γενέσθαι δύο ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις, οἷς ὀνόματα ἦν Περσεὺς καὶ Αἰήτης. Τούτους δὲ κατασχεῖν τὴν χώραν· καὶ Αἰήτην μὲν Κόλχων καὶ τῆς Μαιώτιδος, Περσεὶα δὲ τῆς Ταυρικῆς βασιλεῦσαι, καὶ γῆμαι γυναῖκα, τῶν ἐγχωρίων τινὰ, καὶ γενέσθαι αὐτῷ θυγατέρα, ἢ ὄνομα Ἐκάτη. Ὅι δὲ ἐκ γύμφης τινὸς ἐγχωρίας τὴν Ἐκάτην φασὶν αὐτῷ γενέσθαι ἀδρικὴν περὶ τὰ κυνηγετικά, καὶ πρῶτην θανασίμους ῥίζας εὐρεῖν, καὶ ἐμπειροτάτην γεγονέναι τῶν ἰᾶσθαι δυναμίων· καὶ τὸν ἑαυτῆς πατέρα φαρμάκοις ἀποκλεῖναι. Ταύτην γήμασθαι μεταπεμφθεῖσαν εἰς Κόλχους Αἰήτη τῷ πατραδέλφῳ· ἀφ' ἧς γενέσθαι Κίρκην καὶ Μήδειαν. Τὴν δὲ Κίρκην πρεσβυτέρα εἶναι Μηδείας, ὑπερβαλέσθαι τὴν ἑαυτῆς μητέρα.

τέρα· τὰ μὲν διακούσασαν παρ' αὐτῆς, τὰ δὲ καὶ αὐτὴν ἐφευρηκυῖαν πολλὰ καὶ διὰ φάρμακα. Μηδείαν δὲ πατέρα Κίρκης, οὐχ ἠτλωμένην δὲ αὐτῆς. Ταῦτα μὲν οὗτοι. Ἡσίοδος δὲ φησι, τὴν Κίρκην τοῦ Ἡλίου θυγατέρα εἶναι. (Haec magna ex parte proferuntur in Scholiis *Apollonii Rhodii ad Argonaut.* III. v. 200.)

Περὶ Κορίννης.

Κόρινα, Θηβαία, ἢ Ταναγραία, μαθήτρια Μύρτιδος, Ἀρχελοδώρου (*Suidas*: Ἀχιλοδώρου) καὶ Προκρατίας· ἐπωνόμαστο Μυῖα· Λυρική· ἐνίκησε δὲ πεντάκις, ὡς λόγος Πίδαρον. Ἔγραψε βιβλία πέντε, καὶ ἐπιγράμματα, καὶ νόμους λυρικούς. Ἔστι καὶ ἑτέρα Κόρινα Θεσπία· οἱ δὲ Κορινθίαν· λυρική. Ἔγραψε καὶ αὐτὴ τόμους λυρικούς.

Περὶ Μυροῦς τῆς Φιλοσόφου.

Μυρῶ, Ῥωδία φιλόσοφος· ἔγραψε χρείας γυναικῶν βασιλίδαν, καὶ μύθους· νόμους μαιῶν καὶ διαταγὰς αὐτῶν· ἐπαιδὰς τε καὶ ἰατρίας ἐντειπούσας ταῖς λοχείαις, καὶ μητρικῶν σφρόφων θεραπείας.

Περὶ Μελαμππίδου.

Μελαμππίδης, Κρίτωνος, γεγοῖως κατὰ τὴν ξέ' Ὀλυμπιάδα, Μήλιος· ἔγραψε διθυράμβων βιβλία πλεῖστα, καὶ ποιήματα ἐπικά, καὶ ἐπιγράμματα, καὶ ἐλεγεία, καὶ ἄλλα πλεῖστα. Καὶ ἕτερος Μελαμππίδης, θυγατριδοῦς τούτου, παῖς Κρίτωνος λυρικοῦ καὶ αὐτοῦ· ὅς ἐν τῇ τῶν διθυράμβων μελοποιίᾳ ἐκαινοτόμησε πλεῖστα. Ἔγραψε καὶ αὐτὸς ἄσματα λυρικά καὶ διθυράμβους. (*vid. Suidam.*)

Περὶ Μυῖας.

Μυῖα Θεσπιακῆ, λυρικῆς μέλη πρὸς λύραν ἀρμόζουσα· καὶ Μυῖα Σπαρτιάτις, ποιήτρια εἰς Ἀπόλλωνα καὶ Ἄρτεμιν ὕμνων· καὶ ἄλλη Σαμία, Πυθαγόρου τοῦ μεγάλου καὶ Θεανοῦς. (*vid. Suidam.*)

Περὶ Μυροῦς.

Μυρῶ Βυζανθία, ποιήτρια ἐπῶν, ἐλεγείων καὶ μελῶν, Ὀμήρου τοῦ τραγικοῦ θυγάτηρ, θυγὴ Ἀνδρομάχου τοῦ ἐπικληθέντος Φιλολόγου. (*vid. Suidam.*)

Περὶ Μόσχου.

Μόσχος Συρακούσιος γραμματικὸς, Ἀριστάρχου γνώριμος· οὗτός ἐστιν ὁ δεύτερος ποιητὴς μετὰ Θείκρτον τῶν τῶν βασιλικῶν (*leg. βουκολικῶν*) ποιητῶν. (*Ex Suida.*)

Περὶ Παμφίλης τῆς φιλοσόφου.

Παμφίλη Ἐπιδαυρία, φιλόσοφος καὶ ἱστορική· θυγάτηρ Σωτηρίδου· ἔγραψεν ἱστορικὰ ὑπομνήματα ἐν βιβλίοις λγ'· Ἐπιτομὴν τῶν Κτησίου ἐν βιβλίοις γ'· Ἐπιτομὰς ἱστορικῶν τε καὶ ἑτέρων βιβλίων παμπλείστας· Περὶ ἀμφισβητήσεων· Περὶ ἀφροδισίων καὶ ἄλλων πολλῶν. Τινὲς πάντα ταῦτα εἰς τὸν αὐτῆς πατέρα ἀναφέρουσιν· ἐν οἷς καὶ Διονύσιος ἐν τῇ λ' τῆς μουσικῆς ἱστορίας· ὡς δὲ ἕτεροι, εἰς Σωκρατίδαν τὸν ἄνδρα αὐτῆς. (vid. Suidam.)

Περὶ Σαπφῶς.

Σαπφῶς, Σίμωνος, οἱ δὲ Ἀνομίκου, (Suidas: Ἐυνομίτου) οἱ δὲ Ἐυριγύου, (Suidas: Ἡεριγύου,) οἱ δὲ Ἐκρυττου, οἱ δὲ Σήμου, οἱ δὲ Κάμωνος, οἱ δὲ Ἐτάρχου, οἱ δὲ Σκαμανδρωνύμου· μητρὸς Κλειδός. Λεσβία· ἐξ Ἐρισσοῦ· λυρικὴ, γενοῦσα κατὰ τὴν μβ' Ὀλυμπιάδα· ὅτε καὶ Ἀλκαῖος ἦν καὶ Στησίχορος, καὶ Πιττακός· ἔγραψε δὲ μελῶν λυρικῶν βιβλία θ', καὶ πρώτη πλήρηρον εὔρει· ἔγραψε δὲ καὶ ἐπιγράμματα καὶ ἐλεγίᾳ. (vid. Suidam.)

Περὶ Σιμωνίδου τοῦ Λυρικοῦ.

Σιμωνίδης, Λεωπρεποῦς, Ἰουλίτης, τῆς ἐν Κέῳ τῇ ἴσῳ πόλεως, λυρικός μετὰ Στησίχορον, ὃς ἐπεκλήθη Μελικέρτης. Γέγραπται αὐτῷ Δωρίδι διαλέκτῳ ἢ Καμβύσου καὶ Δαρείου βασιλείας, καὶ Ξέρξου ναυμαχία, καὶ ἡ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ναυμαχία, δι' ἐλεγείας· ἡ δ' ἐν Σαλαμῖνι, μελικῶς. Θρήνοι, Ἐγκώμια, Ἐπιγράμματα, Παιῖνες, Τραγωδίαί, καὶ ἄλλα.

Καὶ ἕτερος Σιμωνίδης, Κεῖος, θυγατριδοῦς κατὰ τινὰς τοῦ προτέρου, ὃς ἐπεκλήθη Μελικέρτης. Γέγονε πρὸ τῶν Πελοπονησιακῶν· καὶ γέγραφε γεωλογίαν ἐν βιβλίοις τρισί.

Καὶ ἄλλος Σιμωνίδης Μάγνης, Σιπύλου, ἑποποιός· γέγονε ἐπὶ Ἀντιόχου τοῦ Μεγάλου κληθέντος· καὶ γέγραφε τὰς πράξεις αὐτοῦ, καὶ τὴν πρὸς Γαλάτας μάχην, ὅτε μετὰ τῶν ἐλεφάντων τὴν ἵππον αὐτοῦ ἔφθειραν.

Ἄλλος Καρύστιος, ἢ Ἐρετριεύς ἑποποιός. Ἐγραψε τὴν εἰς Ἀυλίδα σύνοδον τῶν Ἀχαιῶν, Τριμέτρων βιβλία β', περὶ Ἰφιγενείας ἐν.

Καὶ ἄλλος Κρίεω, Ἀμοργῖνος, ἱαμβογράφος. Ἐγραψεν ἐλεγίαν ἐν βιβλίοις β'. ἱάμβος πρῶτος αὐτὸς κατὰ τινὰς, γέγονε μετὰ ὕ και ἑ' (τετρακόσια καὶ ἑξήκοντα) ἔτη τῶν Τρωϊκῶν. (vid. Suidam.)

Περὶ

Περὶ Στησιχόρου τοῦ Λυρικοῦ.

Στησίχορος Ἐυφόρβου ἢ Ἐυφῆμου, τοῖς δὲ χρόνοις ἦν νεώτερος Ἀλκμαῖος τοῦ Λυρικοῦ ἐπὶ τῆς λζ' Ὀλυμπιάδος. ἔειχεν ἀδελφὸν γεωμητρίας ἔμπειρον Μαιερτίον, καὶ ἕτερον Ἡλιάνακτα νομοθέτην. Γέγονε δὲ Λυρικός, καὶ ἴστιν αὐτοῦ τὰ ποιήματα δωρίδι διαλέκτῳ ἐν βιβλίοις κς'. Φασὶ δὲ αὐτὸν γράψαιτα ψόγον Ἑλένης τυρλωθῆναι, πάλιν δὲ γράψαιτα Ἑλένης ἐγκώμιον ἐξ ὀνείρου τὴν παλινοδίαν, ἀναβλέψαι. Ἐκλήθη δὲ Στησίχορος, ὅτι πρῶτος κισσαροδία χορὸν ἔστησεν ἰπεί τοι πρότερον Τισίας ἐκαλεῖτο. (vid Suidam.)

Περὶ Φιλοξένου τοῦ Λυρικοῦ.

Φιλόξενος Ἐυλητίδου, Κυθήριος, Λυρικός· ἔγραψε διδυράμβους κδ' καὶ γενναλγίαι τῶν Ἀιακιδῶν μελικῶς.

Ex hoc Specimine omnes Philologiae amantes facile intelligent, non immerito Virum Celeberrimum Joannem Albertum Fabricium Bibliothecae Graecae Vol. VI. pag. 602. in votis habuisse, ut insigne hoc Eudociae opus, si non integrum in lucem ederetur, certe cum *Suida*, in quo multa iisdem verbis leguntur, nec non cum *Phornuto* aliisque Mythologis conferretur, & quae singularia in eo leguntur, cum Lectoribus communicarentur. Equidem ex Duumvirorum Praestantissimorum *Montfauconi* & *Targnii* literis hilare & lubenter cognovi, Virum doctissimum *Joannem Hervinum* è Congregatione Benedictina *S. Mauri* in Abbatia *S. Germani Pratenfis* consilium cepisse edendi spissum hoc opus graece & latine cum notis. Praeter hunc librum alios quoque scripsit *Eudocia*, ut ipsa innuit in praefatione sive Epistola nuncupatoria ad Conjugem Romanum *Dio-genem*, ubi, cur Bibliothecam collegerit, his verbis declarat: Βασιλικὸν ἠγησαμένη, τὸν τοῦν ἔγγραφον ἀνθρώπων συναγείρειν καὶ μὴ καταλείπειν ἀκηδία διαφθαῖναι· τῆς σῆς τοίνυν βασιλείας κρινάσης, ἐκδοθήσεται, καὶ μετὰ τῶν ἀδελφῶν παρίσεται· i. e. *Regium opus esse putans, si hominum literis traditam mentem colligam, nec injuria deperire sinam. Decernente igitur imperio tuo (hic liber) edetur & cum fratribus suis collocabitur.* Fratres libri Ἰωνὰ inscripti sunt alii ab *Eudocia* compositi, ut indicat nota ad marginem Codicis Colbertini scripta, cujus *Car. du Fresne* in Indice Auctorum ineditorum, qui Glossario ejus Graeco subjungitur,

& Bernh. de Montfaucon in Palaeographia Graeca lib. IV. cap. 5. meminerunt: Μετὰ τῶν ἀδελφῶν παρίσται, λέγει, ὅτι καὶ ἄλλα τινὰ συνέθετο ἡ αἰοίδιμος βασίλισσα, τίν τε πλόκαμον τῆς Ἀριάδνης ἐπικῶς, καὶ τὰς τῶν γυναικῶν χρείας, καὶ τί δὴ τὰς βασιλίδας ἀσκῶν, ἐν πεζῷ λόγῳ, χρήσιμόν τι χρῆμα, καὶ περὶ διαίτης μοναζουσῶν, ὅπερ καὶ νῦν καθ' ἡμᾶς ἐν τῷ τῆς Προκονίσσου σεμνείῳ σώζεται. *Cum fratribus versaturum ait, quia alia quaedam praeclara Imperatrix edidit, nempe filium Ariadnae epico carmine: de mulierum officio, Et qua in re Imperatrices exerceri debeant, pedestri oratione: opus sane perutile; de conversatione Monialium, quod opus jam nostro tempore in Monasterio Proconesi servatur.* Addit Scholiastes: Προκόνησος, ὁ νῦν Μαρμαρᾶς. Proconesus nunc Marmaras. Ὁμηρέκεντρα, sive Homero-centones, saepius editos, Eudociae nostrae in quibusdam Codicibus MSSis adscribi monuimus in notis ad Olearii diff. de Poëtiis Graecis num. 34. Bibliothecam numerosissimam & splendidissimam variis ex locis collectam magnis sumptibus ab Eudocia comparatam esse liquet ex Ipsius verbis, quae initio libri Ἰωνιάς leguntur: Ἐκ τῆς τιμαλφιστάτης ἡμῶν βιβλιοθήκης ἐρανισαμένη, ἢ τινι καὶ πολλὰ τῶν βιβλίων προσέθηκα, ἐκ διαφόρων μοι χωρῶν συναθροισθέντα μελέτη καὶ δαπάνῃ πολλῇ. Conf. de illa Car. du Fresne in notis ad Zonaram pag. 47. & in Indice Auctorum ined. qui in Glossario Graeco laudantur pag. 25 sq. Montfauconus in Palaeogr. Graeca lib. I. cap. 6. pag. 51 sq. cap. 8. pag. 98. & cap. 9. p. 109. atque lib. IV. cap. 5. pag. 298. Anselmus Bandurinus in notis ad Antiqq. CPolit. pag. 818 sqq. & Celeb. Fabricii Biblioth. Gr. Vol. I. pag. 357. Vol. VI. pag. 587. & pag. 685. Vol. VII. p. 715 & 727.

EUDOCIA, filia Neocaesariae Protosecretarii, uxor Constantini Palaeologi Despotae, qui fuit filius natus minor Andronici Senioris Palaeologi Imperatoris Constantinopolit. ab A. C. MCCLXXXIII. De Nostra Nicephorus Gregoras Histot. Byz. lib. VIII. cap. 3. § 2. pag. 180. ed. Paris. haec refert: Ἐπιὶ (Κωνσταντῖνος ὁ Δεσπότης) πρὸς τοῦ πατρὸς καὶ βασιλείας τῆν ἐπιτροπὴν ἰδέξατο τῶν ἐν Μακεδονίᾳ πραγμάτων, καὶ Θεσσαλονίκης αὐτῆς, (διέτριβε δὲ τὰ πλεῖστα τοῦ ἔσπερος ἔνδοι Θεσσαλονίκης) ἔρωτι γυναικὸς ἑάλω τινὸς τῶν ἐπιφαιῶν· ἦν δὲ αὐτῆ θυγάτηρ μὲν Νεοκαισαρείτου τοῦ πρωτασηκρῆτις, σύζυγος δὲ Κωνσταντίνου τοῦ Πα-

λαιολόγου. "Ουτω δ' ἀπαράμιλλος ἦν τῷ τε τῆς ὄψεως κάλλει, καὶ τῇ τῆς γλώττης δεινότητι, καὶ τῷ ἐφέρποντι τοῦ ἡθους ὑγρῷ, ὥστε οὐ ταῖς τῶν ἐντυγχαιόμενων μότον ψυχαῖς ἀφικτόν τινα τὴν ἐρωτικὴν σαγήνην ἐπέρριπτεν, ἀλλὰ καὶ μόνῃς τῆς φήμης τοὺς πλείστους πρὸς τὰς ἐαυτῆς ἀνέφλεγεν ἔρωτας. "Ουτω γὰρ ἡ φύσις περὶ τὴν ἀνθρώπον ἐφιλοτιμήσατο, ὥστε πολλὴν μὲν ἐπὶ τοῦ προσώπου τὴν εὐρυθμίαν ἐφήπλωσε, (ἔθηκε,) πολλὴν δὲ τὴν οὐξύτητα περὶ τὴν διάνοιαν ἐθυσάυρισε, πολλὴν δὲ καὶ τῇ γλώττῃ ἐνήρμεσε τὴν πειθῶ καὶ δεινότητα, καὶ τὸ ἰστροφον καὶ ἐπιχαρι τῆς ἡχοῦς. Ἦν δὲ καὶ σοφίας τῆς θύραθεν εὐκ ἄμοιρος ἡ γυνή· ἦν γὰρ ἰδίῃν αὐτὴν πάντα καὶ παντοῖα ῥαδίως κατὰ καιρὸν ἐν τῇ ὁμιλίᾳ διὰ γλώττης προφέρουσαν, ὅσα τε αὐτὴ δι' ἐαυτῆς ἀνεγιώκει, καὶ ὅσα λεγόμενα ἄλλαν ἀκίκοι, ὡς Θεανώ τινα Πυθαγορικὴν, καὶ Ὑπατίαν ἄλλην ὀνομάζεσθαι ταύτην πρὸς τῶν ἐφ' ἡμῶν σοφωτέρων. Τούτων ἀπάντων Κωνσταντῖνος ὁ Δεσπότης, ὡς ἔφημεν, ἐς τὰ μάλιστα ἦττητο, καὶ ἀπεπειρᾶτο τῆς γυναικὸς, καὶ λάθρα ἠξίου μίγνυσθαι· ἡ δὲ, εἴτε τὸν σύζυγον δεδοικυῖα, εἴτε μυσταττομένη τὸ τῆς πράξεως ἀθεσμον, ἀνδίστατό τε καὶ ἀπιτρέπετο. "Οδ' ὅσον ἐκείνην ἀποτρεπομένην ἰῶρα, τοσοῦτον αὐτὸς πρὸς μείζονας ἐξεκάλειτο τοὺς αὐτῆς ἔρωτας. Καὶ ἦν ἰδεῖν τὸ τοῦ Πλάτωνος, τὴν ψυχὴν τοῦ ἐρᾶντος ἐν ἀλλοτρίῳ ζῶσαν τῷ σώματι. Ἐπιὶ δὲ μετὰ χρόνον τιὰ τὸν βίον ὁ ταύτης ἀπέλιπε σύζυγος, ἠδὴ σφοδρότερον ἦν ἐγκείμενος ὁ Δεσπότης, καὶ πάγια λίθον κινῶν, τὸ τοῦ λίγου νόμιμον ἀγαγέσθαι βουλόμετος σύζυγον. "Ου δὲ γεγονότος, πασῶν ἐυθὺς ἐξελάθετο γυναικῶν καὶ ἐρώτων ἄλλων, καὶ αὐτοῦ γε τοῦ ῥηθέντος υἱέως Καθαροῦ Μιχαήλ, ὃν ἐκ τῆς θεραπαινίδος γεγέννηκε· καὶ ἦν μόνῃς ὅλος θερμῶς ἐξεχόμενος Ἐυδοκίας τῆς Παλαιολογίης.

EUGENIA, *Philippi*, nobilis Romani, & sub Imperatoribus *Commodo* & *Severo* Praefecti Aegypti, filia, relictis parentibus & sumpto habitu virili religionem Christianam amplexa & monasterio virorum in Aegypto praefecta est; deinde attentati stupri falso accusata, & à parentibus agnita, Romam cum matre & duobus fratribus ad Christum conversis rediit, tandem sub *Gallieno* Imperat. A. C. CCVIII. d. XXV. Dec. interfecta est, siquidem fides habenda fuerit Martyrologiis & Vitis Sanctorum, ubi haec copiose enarrantur. *Menologium* opera *Annib. Albani Card.* graece & lat. editum Tom. II. pag. 55. haec de illa refert:

refert: Ἐπὶ τῆς βασιλείας Κομόδου ἦν ἡ ἁγία Ἐυγενία, θυγάτηρ Φιλίππου τοῦ Ἐπάρχου Ῥώμης. Τοῦ δὲ πατέρος αὐτῆς εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἀποσταλέντος παρὰ Κομόδου, ἵνα γίνηται καὶ ἐκεῖ Ἐπαρχος· Ἐπεὶ καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ, καὶ τὰ παῖδια ἀπῆλθον, ἀπῆλθε καὶ ἡ ἁγία Ἐυγενία· καὶ ἐκεῖ ἔμαθε πᾶσαν γραφὴν ἑλληνικὴν καὶ χριστιανικὴν. Ἐπεὶ δὲ τὰ βιβλία ἠρέυνα, ἐνέτυχεν καὶ ταῖς ἐπιστολαῖς τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Παύλου· καὶ ἐξ αὐτῶν γενομένη χριστιανὴ, ἔμαθε πᾶσαν ἀρετὴν. Ἔπειτα ἀφῆκε τὴν πατρικὴν δόξαν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς μοναστήριον, καὶ ἐβαπτίσθη, καὶ γέγονε μοναχὴ, ἀλλ' ἐν σχήματι ἀνδρείῳ. Καὶ γὰρ ἑαυτὴν Ἐυνοῦχον ἔλεγεν εἶναι. Τῷ χρόνῳ δὲ διαγνωσθεῖσα καὶ ἀταγνωρισθεῖσα Φιλίππῳ τῷ πατρί αὐτῆς, ἐποίησεν καὶ ἐκεῖνον χριστιανόν, ὁμοίως καὶ τὴν μητέρα, καὶ τοὺς συγγενεῖς. Μετὰ μικρὸν δὲ ὁ πατήρ αὐτῆς Ἐπίσκοπος γέγονεν, καὶ μετὰ ταῦτα ἅπαντες τὸ διὰ μαρτυρίᾳ τέλος ἐδέξαντο.

Ejus eruditio laudatur in ipsius vita ab auctore incerto, forte Ruffino interprete, scripta, quæ in Rosweydi vitis patrum pag. 260 sqq. legitur: Eugeniam filiam suam dum (Philippus) litteris liberalibus perfectissime docuisset, & tam latino eam, quam græco eloquio instruxisset, etiam philosophiam doceri permisit. Erat enim acris ingenii & tam memoriæ capacis, ut quidquid audiendo semel vel legendo potuisset arripere, perpetuo retineret. Erat autem Eugenia pulchra facie & eleganti corpore, sed pulchrior mente & formosior castitate. ——— Eugenia dicit ad eunuchos pueros, nomine Protum & Hyacinthum: Scio vos mecum litteris eruditos & digna simul & indigna hominum legimus gesta, philosophorum quoque syllogismos vano labore constructos studio scrupulosissimo transegimus; Aristotelica argumenta & Platonis ideas & Epicuri sectas & Socratis monita & Stoicorum: & ut breviter cuncta complectar, quidquid cantat Poëta, quidquid Orator invenit, quidquid Philosophus cogitat, una hac sententia excluduntur, qua tripudiantes Christianos audimus psallere: Omnes Dii gentium demonia; Deus autem noster cælos fecit. ——— Beata Eugenia virili habitu & animo in prædicto virorum monasterio permanebat, atque ita in divinis eruditionibus profecit, ut intra secundum annum omnes scripturas Dominicas memoria retineret; & in ipsius vita, quæ legitur in Corn. Grafi Vitis Sanctorum Tom. IV. p. 797. Cum esset (Philippus) eruditionis & eloquentiæ amantissimus, Eugeniam filiam suam omnibus liberalibus artibus plene erudiri, & tam latino

tino, quam græco eloquio egregie instrui curavit. Illa vero, ut erat acerrimi ingenii, & memoriæ admodum tenacis, quidquid audiendo semel vel legendo poterat arripere, perpetuo retinebat. Jo. Jac. Hofmannus in Lexico Histor. tradit, hoc *Eugenie* dictum celebrari: *Affatim dives est, qui cum Christo pauper est*, & allegat de illa *Eusebium* lib. VI. cap. 7. apud quem tamen ne minimam quidem *Eugenie* mentionem reperire adhuc potui. Memoria ejus recolitur in Ecclesia latina d. XXV. Dec. & in Græca d. XXIV. Dec. vid. Menza hujus mensis pag. 207 sqq. Vita & Acta Martyrii *Eugenie* & parentum ejus exstant græce MSS. in Biblioth. Coisliniana, teste *Montfaucono* pag. 213. latine apud *Surium* 25. Dec. & Tom. V. Lipomanni. Græce etiam habuit *Rosweidus*. vid. *Gudii* Epistolas p. 278. *Baronius* in notis ad Martyrolog. Rom. d. 25. Dec. monet, de Nostra agere *Bedam*, *Ufuardum*, ac cæteros Latinorum, ejusdemque meminisse *Alcimum Avitum*, Episcopum Viennensem, in carmine ad *Fuscinam* sororem de laude castitatis lib. VI. cap. 20 *Fortunatum* in carmine de gaudio & spe vitæ æternæ, atque *Alde'mum* pluribus libris de laude virginit. In *Santelii* Anno Sacro Tom. II. pag. 240. in ejus laudem hoc distichon legitur:

*Quam catus Eugenie pudor est, quam callida virtus!
Vir fit, ut effugiat virgo pudica Virum.*

Conf. de illa Scriptores Martyrologiorum & Historiæ Ecclesiasticæ, imprimis *Tillemontium* Tom. IV. Memor. Eccl. pag. 20. & pag. 329. ed. in 12. ubi acta *Eugenie* suspectæ fidei esse fatetur.

EUMETIS Cleobuli filia, vid. *Olearii* diss. de Poëtriis Græcis, numero XVII.

EUNEEA, seu *Eunoea*, vid supra *Eianica*.

EUNICE Poëtria, vid. *Olearium* l. c. num. XXXIV.

EUNOMIA, filia *Nazarii* Rhetoris, qui laudatur à S. *Hieronymo* in libro poster. Chronicorum *Eusebii* A. MMCCCXL. Chr. CCCXXV. & ab *Aufonio* in commendatione Professorum Burdegal. XIV. v. 9. auctorque est Panegyrici *Constantino* Aug. filiisque Cæsaribus Romæ Kal. Martii A. C. CCCXXI. dicti & Pane-

gyricis veteribus inserti. Nostræ meminit S. Hieronymus l. c. ad A. MMCCCL. his verbis: Nazarii *Rhetoris filia in eloquentia coequatur.* Vid. *Tiraquellum* in Leg. XI. Connub. Tom. II. Opp. pag. 187. b. ubi mendose *Eumonia* appellatur, & *Fabricium* Vol. II. Biblioth. Lat. pag. 771.

EUPHEMIA, uxor *Justini* Imp. qui eam, prius *Lupicinam* seu *Lupiciam* dictam, nomine *Euphemie*, illustris Martyris, pietatis ergo appellari voluit, antequam *Augustæ* titulo DXVIII. ornaretur. Fuit foemina pietate insignis & pacem Ecclesiarum omni opera promovere studuit, quod ex *Hormisdæ* Papæ binis literis ad eam datis liquet. Ipsa etiam ad *Hormisdam* scripsit epistolam Anno DXIX. qua ejus precibus se & virum suum commendat: *Euphemia Augusta Hormisdæ Papæ. Beatitudinis vestræ literas grato jucundoque suscepimus animo: quem etenim non solum apostolicæ sedis auctoritas celebrat, sed vitæ quoque commendat integritas, & studiosa rectæ fidei solertia, hujus verba quis non libentissimis suscipiet auribus? Igitur poscimus ac monemus, ut orationibus vestris nunquam exeat nomen meum, ac præcipue serenissimi conjugis nostri, sed tam utrique nostrorum, quam Reipublicæ supernum vestris precibus placetur præsidium.* Exstant hæc literæ inter *Hormisdæ* Epistolas Tom. X. Conciliorum Reg. & Tom. IV. Collect. *Labbaei* num. LXVII. p. 1528. Obiit Nostra A. C. DXXIII. Conf. de illa *Ge. Cedrenum* p. 363. ed. Par. *Theopbanem* in Chronogr. pag. 141. ed. Par. *Jo. Zonaram* Annalium lib. XIV. cap. 5. Tom. II. pag. 58. ed. Par. aliosque Historiæ Augustæ Scriptores.

EURYDICE, *Polliani* uxor, cui ejusque marito Præcepta Conjugalia nuncupavit *Plutarchus*, qui etiam illam in philosophia educatam ait. Filiam *Plutarchi* fuisse putat *Jo. Jonsius* de Scriptoribus Hist. Philosoph lib. III. cap. 6. quod unde collegerit; nescire se fatetur *Menagius* in Historia Mul. philos. segm. 15. Addit *Celeb. Fabricius* Vol. III. Biblioth. Gr. pag. 330. not. * *Fateor sane, haud esse verosimilem Jonsii conjecturam; nam cum consolationem ad uxorem scriberet Plutarchus, tantum quatuor filios susceperat, nullam filiam, nisi unam bimulam, cujus mortem ibi solatur, Timoxenam matri cognominem.* Oportuit igitur à scripta hæc consolatione ad conjugalia præcepta intercessisse spatium viginti plus minus annorum

rum, si Eurydicen Plutarchi filiam esse statuamus. De Eurydice Illyria vid. notas ad Olearii diss. de Poëtriis Græc. pag. 161.

EUSEBIA (*Aurelia*) uxor Flavii Valerii Constantii Imp. apud quem illa plurimum poterat, & Arianismum quovis modo per Imperatorem promovere annitebatur. Vid. omnino Socratis Historiam Eccl. lib. II. cap. 2. pag. 81. Mentionem Eusebiae faciunt Zosimus Histor. lib. III. cap. 1. Ἐυσεβία ἡ Κωνσταντίου γαμετὴ παιδείας τε εἰς ἄκρον ἤκουσα, καὶ φορήσει τὴν γυναικίαν ὑπεραίρουσα φύσιν. Ammianus Marcellinus lib. XXI. cap. 6. Eodem tempore (An. CCCLXI) Faustina nomine sortitus est (Constantius) conjugem, amissa jam pridem Eusebia, cujus fratres erant Eusebius & Hypatius Consulares, corporis morumque pulchritudine pluribus antistante, & in culmine tam celsa humana; cujus favore iustissimo exemptum periculis declaratumque Cæsarem retulimus Julianum; & Aur. Victor Epitomes cap. 42. num. 20. Ex Conjugibus, quas plurimas sortitus est (Constantius,) præcipue Eusebiam dilexit, decoram quidem, verum per Amantias & Gorgonias & alia importuna ministeria vexantem famam viri contra, quam feminis modestioribus mos est; quarum sæpe præcepta maritos juvant. De ejus sterilitate & insidiis Helena, uxori Juliani Cæsaris, structis vid. Ammianum lib. XVI. cap. 10. Plura de illa proferunt Jo. Andr. Schmidius in Muliere heterodoxa §. 16. & Jo. Henr. Feustking in Gynaecio hæretico-fanatico pag. 268 sq.

EUSTOCHIUM (Julia) filia Paulæ, mulieris nobilissimæ Romanæ, cum matre Bethlehem abiit, ubi sacris exercitiis vacavit, & illibatam semper virginitatem servans, in monasterio Bethleemitico annis XXXV. exactis obiit. Scriptores varii de foeminis eruditissimis tradunt, illam latinarum, Græcarum atque Hebræarum literarum studiis adeo excelluisse, ut suo tempore novum orbis prodigium appellaretur. S. Hieronymus scripsit ad illam de virginitate servanda; de xeniolis sive munusculis; & Epitaphium Paulæ matris; Epist. XXII. XIX & XXVII. Tom. I. Opp. ed. Bas. & Epist. XVIII. XXIII & LXXXVI. Tom. IV. Part. II. Opp. ed. Martianay. Idem passim in scriptis suis Eustochii mentionem facit, non sine ingenti pietatis cæterarumque virginalium virtutum laude,

de, inprimis in Epitaphio Paulæ matris Tom. IV. Opp. Part. II. pag. 686. ed. Martian. *Hebræam linguam, quam ego ab adolescentia multo labore ac sudore ex parte didici, & infatigabili meditatione non desero, ne ipse ab ea (Paula) deserar, discere voluit, & consecuta est: ita ut Psalmos hebraice caneret, & sermonem absque ulla latine lingue proprietate personaret. Quod quidem usque hodie in sancta filia ejus Eustochio cernimus, quæ ita semper adhæsit matri, & ejus obedivit imperiis, ut nunquam absque ea cubaret, nunquam procederet, nunquam cibum caperet, ne unum quidem nummum haberet potestatis suæ, sed & paternam & maternam substantiolam à matre distribui pauperibus lætaretur, & pietatem in parentem, hæreditatem maximam & divitias crederet.* Et in Epist. ad Furiam ib. pag. 559. *O si videres sororem tuam, & illud sacri oris eloquium coram audire te contingeret, cerneres in parvulo corpusculo ingentes animos. Audires totam Veteris & Novi testamenti suppellectilem ex illius corde fervere. Jejunia pro ludo habet, orationem pro deliciis. Tenet tympanum in exemplum Mariæ, & Pharaonemerso, Virginum choro præcinit: Cantemus Domino, gloriose enim magnificatus est, equum & ascensorem dejecit in mare. Has docet psalterias Christo, has fidicinas erudit Salvatore. Sic dies, sic nox ducitur; & oleo ad lampades præparato sponsi expectatur adventus. Paulæ & Eustochij Epistola proluxa & elegans ad Marcellam, qua illam hortantur, ut relicta Roma ad ipsas Bethleemum commigret, exstat inter Epistolas Hieronymi Tom. I. Opp. ed. Bas. num. 17. & Tom. IV. Part. II. ed. Mart. num. 44. pag. 545 sqq. Conf. de illa Scriptores Historiæ Ecclesiasticæ.*

F.

FABIOLA, mulier Romana, in *Tyraquelli* Comment. in Leg. XI. Conub. Tom. II. Opp. pag. 187. b. & in *Eberti* Museo Gynæcei docti pag. 154. foeminis doctis annumeratur, quia S. *Hieronymus* ad Oceanum de morte *Fabiolæ* Epist. XXX. Tom. I. Opp. ed. Basil. & Epist. LXXXIV. Tom. IV. Part. II. p. 660. ed. Mart. de illa scribit: *Iesu bone, quo illa fervore, quo studio intenta erat divinis voluminibus! & veluti quandam famem satiare desiderans per Prophetas, Evangelia, Psalmosque currebat: quæstiones & proponens & solutas recondens in scri-*

seriniolo pectoris sui. Nec vero satiebatur audiendi cupidine, sed addens scientiam, addebat dolorem; & quasi oleum flammae adjeceris, majoris ardoris fomenta capiebat. Quodam die, quum in manibus Moysis Numeros teneremus, & me verecunde rogaret, quid sibi vellet nominum tanta congeries: cur singulae tribus in aliis atque aliis locis varie jungerentur; quomodo Balaam ariolus sic futura Christi mysteria prophetavit, ut nullus propemodum Prophetarum tam aperte de eo vaticinatus sit? respondi, ut potui, & visus sum interrogationi ejus satisfacere. Revolvens ergo librum pervenit ad eum locum, ubi catalogus describitur omnium mansionum, per quas de Aegypto egrediens populus pervenit usque ad fluentia Jordanis. Quumque causas quaereret & rationes singularum, in quibusdam haesitavi, in aliis inoffenso cucurri pede, in plerisque simpliciter ignorantiam confessus sum. Tunc vero cepit magis urgere, & quasi non mihi liceret nescire, quod nescio, expostulare, ac se indignam tantis mysteriis dicere. Quid plura? Extorsit mihi negandi verecundia, ut proprium ei opus hujuscemodi disputatiunculae pollicerer, quod usque in praesens tempus, ut nunc intelligo, Domini voluntate dilatatum, reddatur memoriae illius: ut sacerdotalibus prioris ad se voluminis induta vestibus, per mundi hujus solitudinem gaudeat se ad terram repromissionis aliquando venisse. Et ib. pag. 661. Laudent caeteri misericordiam ejus, humilitatem, fidem: ego ardorem animi plus laudabo. Librum, quo Heliodorum quondam juvenis ad eremum cohortatus sum, tenebat memoriter. Idem sub initium hujus epistolae pag. 657. Fabiolam vocat laudem Christianorum, miraculum Gentilium, luctum pauperum, solatium Monachorum. Nuncupavit etiam ei epistolam criticam de veste sacerdotali, quae exstat Tom. II. pag. 574 sqq. Opp. ed. laud. Conf. de illa Scriptores Historiae Ecel.

FABULLA, seu *Fabilla Libyca*. vid. *Pbabulla*.

FALCONIA Proba, Civis Hortana, & uxor *Adelfii* Pro-Cof. carmen hexametrum Virgilianis versibus coaptatum de fabrica mundi & Evangeliiis, sive de variis utriusque Testamenti mysteriis intra A. C. CCCXCIII & CCCCXX. composuit, illudque Virgilio-Centones modeste inscripsit. Nostram cum *Anicia Falconia Proba*, Cive Romana, ab *Aldo Manutio*, *Baronio*, *Vossio*, *Bartbio*, *Radero*, *Caveo*, *Dupinio*, *Tillemontio*, aliisque praestantissimis viris confundi, & à *Scaligero*

atque in variis antiquis hujus carminis editionibus Nostram perperam appellari *Centonam*, accurate ostendit Vir eximius *Justus Fontanini* lib. II. cap. 1. de Antiquitatibus Hortae. Ipse testimoniis *Boccacii*, *Aldi Manutii Junioris*, *Julii Roscii* & Codicis MSti Centonis inductus statuit, *Falconiam* hanc fuisse Hortanam, & *Adelfii* uxorem: Legitur certe in *Isidori Hispalensis* cap. 5. de Scriptor. Eccles. Proba, uxor Adelfii Pro-Cos. femina inter viros Ecclesiasticos idcirco posita sola, pro eo, quod in laude Christi versata est, componens Centonem de Christo, Virgilianis coaptatum versiculis. Cujus quidem non miramur studium, sed laudamus ingenium. Quod tamen opusculum legitur inter apocryphas scripturas insertum. Et in fine Codicis MS. Centonum Seculo X. exarati, qui exstat in Bibliotheca Monasterii S. Benedicti Padolironensis non procul à Mutina, apud *Montfauconum* pag. 36. Diarii Italici: Proba, uxor Adelphi, mater Olibrii & Aliepii (lege: *Alypii*, & observa eam ultimis verbis confundi cum *Anicia Faltonia Proba*,) cum Constantini (Constantii) bellum adversus Magnentium conscripsisset, conscripsit & hunc libellum. Appellatur etiam uxor *Adelfii* in *Isidori Hisp.* lib. I. cap. 28. Origg. *Vineentii Bellouac.* Speculo doctrinali lib. III. cap. CXI. & *Sixti Senensis* Bibliotheca Sancta lib. IV. fol. 293. Vir laudatus *Justus Fontanini* l. c. cap. 2. de *Falconias* nostrae aetate scriptisque diligenter agit, cap. 3. inquit, cur ejus Centones de Christo, Virgilianis compaginati, in *Gelasii I.* Decreto dicantur apocryphi, cap. 4. elogia & editiones hujus carminis recenset, & cap. 5. originem & significationes vocis *Centonum* exponit. Vid. de hoc Opere Romae 1708. 4. edito, & Tom. VIII. Part. III. Thesauri Antiqq. Italiae recuso, Giornale de' letterati d'Italia Tom. XXIV. pag. 139 sqq. Memoires de Trevoux An. 1708. m. Nov. pag. 1904 sqq. Acta Erudit. Lipsiensia An. 1709. pag. 1 sqq. & Ausführlichen Bericht von neuen Büchern pag. 382 sqq. Poetram Probam ab *Anicia Faltonia Proba* omnino distinguendam esse jam ante *Fontaninum* demonstravit *Tbo. de Simeonibus*, vulgo à Monte Leone nuncupatus, in historica dissertatione Romano-Ecclesiastica de tollenda penes gravissimos Scriptores inclita ambiguitate & confusione inter duas antiquas Romanas matronas, professione Christiana celebres, videlicet *Aniciam Faltoniam Probam*, Sex. Petronii Probi V. C. Uxorem,
Oli.

Olibrii, Prohini & Probi COSS. Matrem, & Valeriam Faltoniam Probam, Adelphi Pro-Cos. Conjugem, Poëtriam ingeniosissimam, quae centonem Virgil. de Ubristio confecit, Bononiae 1692. 4. de quo libro conf. Giornale de letterati di Modena An. 1692. pag. 247 sqq. Fontaninus tamen l. c. cap. 1. observat, Poëtriam Probam ab illo non recte gentis nomine Valeriam, & familiae cognomine Faltoniam pro Falconia appellari; falli etiam Virum doctum in eo, dum Baronii vestigiis insistens tradit, Faltoniam Probam in crimen proditae Gothis urbis Romae adductam esse; mulierem enim istam non Faltoniam Probam sed Probam tantum à Procopio nominari. Falli omnes, quotquot post Isidorum de Scriptoribus Eccles. cap. 5. & Sigebertum de viris illustr. cap. 52. Virgilio-centones Probae Falconiae attribuunt, affirmat Casim. Oudinus Tom. I. Comment. de Scriptor. Eccles. pag. 901. quia S. Hieronymus in Epistola II. ad Paulinum Presbyterum de studio Scripturarum num. CIII. ed. Basil. & num. L. ed. Martianay scribit: *Taceo de mei similibus, qui si forte ad Scripturas sanctas post saeculares litteras venerint, & sermone composito aurem populi mulserint, quidquid dixerint, hoc legem Dei putant, nec scire dignantur, quid Prophetæ, quid Apostoli senserint. Sed ad sensum suum incongrua aptant testimonia, quasi grande sit & non vitiosum docendi genus, depravare sententias, & ad voluntatem suam Scripturam trahere repugnantem. Quasi non legerimus Homero-centonas & Virgilio-centonas; ac non sic etiam Maronem sine Christo possimus dicere Christianum, quia scripserit:*

Jam redit & Virgo, redeunt Saturnia regna,
Jam nova progenies caelo demittitur alto.

& patrem loquentem ad filium:

Nate, meæ vires, mea magna potentia solus.

& post verba Salvatoris in cruce:

Talia perstabat memorans, fixusque manebat.

Puerilia sunt haec, & circulatorum ludo similia, docere, quod ignores; imo ut cum
Stoma-

Stomacho loquar, ne hoc quidem scire, quod nescias. Argumentatur inde *Oudinus*: Quod ergo absurdum opus atque viro gravi indignum existimavit Hieronymus, hoc posteri mulierum adoratores, iudicio excoecante ducti, *Probæ Falconiæ*, mulieri nobilissimæ ac pientissimæ, ipsius Hieronymi amicæ, adtribuerunt, quod certe ille non ignorasset, si *Virgilio-centones isti* ad *Probam* pertinuissent, neque despexisset ob illius vel solam reverentiam. Rectius eodem isto argumento utitur *Vir doctus* ad confirmandam suam sententiam, quod nempe *Falconia Proba Hortana*, non vero *Anicia Faltonia Proba*, quam *S. Hieronymus* egregie laudavit, *Virgilio-centones* scripserit. Codices MSSi hujus carminis exstant in multis Bibliothecis, quas recensent *Duumviri* hi modo laudati ll. cc. Prima ejus editio inscribitur: *Ausonii Peonii, Poëtæ disertissimi, Epigrammatum libri; Probæ Centonæ clarissimæ femine excerptum è Maronis carminibus ad testimonium Veteris Novique Testamenti opusculum; Ovidii Consolatio ad Liviam; Calphurnii Bucolicum carmen; Publ. Greg. Tiferni Hymni & alia poëmata*, Venet. 1472. fol. vid. *Mich. Mattaire Annales Typograph.* Tom. I. pag. 98. Prodiit deinde Romæ 1481. 4. cura *Jo. Pbil. de Lignamine*, Equitis Siculi, quæ editio memoratur in Catalogo Bibliothecæ *Barberinæ*, & à *Fontanino* pro prima habetur. Antwerpæ, sive in opido mercuriali Antwerpiensi per *Gerbardum Leonis* 1489. quam editionem evoluit *Henr. Stephaus*. Brixia 1496. 8. Venet. 1501. 4. apud *Aldum*, una cum *Sulpicio Severo, Homero-centonibus Eudociæ, Juvenco &c.* & circa idem tempus itidem in 4. sine loci & anni notatione, quæ editio ab *Aldina* plurimum differt. *Daventr.* 1505. 4. *Parisi.* 1509. 4. apud *Jo. Petitem*. *Lugd.* 1516. 8. cum *Mantuano* & aliis per *Steph. de Basignano Gorgonum*, Carmelitam Doctorem Theologum. Inscribitur: *Probæ Centonæ, vatis clarissimæ, à D. Hieronymo comprobatae, de fidei nostræ mysteriis è Maronis Carminibus excerptum opusculum.* *Oppenheimii* 1517. *Francos.* 1541. 8. cura *Pet. Brubachii*, una cum *Homero-centonibus & Nonno*, *Parisi.* apud *Franc. Stephanum* 1543. 8. & apud *Henr. Stephanum* 1578. 12. cum *Homero-centonibus Eudociæ, & Nonni* paraphrasi *Evangeliæ Jobannis*. *Romæ* 1588. 12. cura *Jul. Roscii*, qui ex *Codicibus Vaticanis & Hortano* castigavit, præfationemque *Probæ* restituit, quam alii perperam

Sedulio tribuerunt, pollicitus etiam est commentarios, qui tamen lucem non viderunt. Helmstad. 1597. 4. cura *Henr. Meibomii*, cum *Capiluporum*, *Henr. Meibomii* aliorumque Vergilio-centonibus; Colon. 1601. 8. &c. Novissime hos centones cum notis & indice, indicatis curate ad singulos versus versibus *Virgilii*, quibus centones illi constant, edidit *Jo. Henr. Kromayerus*, Hal. 1719. 8. Inserti etiam sunt Bibliothecis Patrum, Paris. 1575. Vol. VIII. pag. 223 sqq. Paris. 1589. Vol. VIII. pag. 599 sqq. Paris. 1654. Vol. VIII. pag. 708. Colon. 1618 Vol. IV. pag. 1061 sqq. Lugdun. 1677. Tom. V. & Corpori Poëtarum Latinorum cura *Mich. Maittaireii*, Lond. 1713. fol. edito Vol. II. pag. 1654. Exhibentur quoque ad calcem diff. *Ibo. de Simeonibus* de duabus *Probis*. Bonon. 1692. 4. Novam illorum editionem promisit *Jo. Gotlieb Krause* in Ausführlichen Bericht von neuen Büchern pag. 1010. in not. & in Novis Literariis Lips. An. 1719. pag. 33. Versionem gallicam Centonum *Proba*, cum *Tancredo Pbilippi Beroaldi*, cura *Rich le Blanc* confectam, & Paris. 1553. editam, memorat *Croix du Maine* in Bibliothéque Françoise pag. 440. Nostram Centones istos post A. C. CCCXCIII. vulgasse, liquet ex ipsius versibus ad *Honorium* scriptis, cum jam *Augustus* esset:

*Hæc relegas servesque diu, tradasque minori
Arcadio; hæc legat ille tuo generi, hæc tua semper
Accipiat doceatque suos Augusta propago.*

Carmen quoque de bellis, Imperio Romano calamitatem inferentibus, à *Falconis Proba* compositum esse, ipsa testatur sub initium *Virgilio-centonum*:

*Jam dudum temerasse Duces pia fœdera pacis;
Regnandi miseros tenuit quos dira cupido,
Diversasque neces Regum, crudelia bella &c. — — —
Confiteor, scripsi. Satis est meminisse malorum:
Nunc Deus omnipotens, sacrum, precor, accipe carmen,
Æternumque tui septemplex ora resolve*

*Spiritus, atque mei refera penetralia cordis,
Arcana ut possim natis Proba cuncta referre.*

Homero-entonem autem ei perperam à *Jul. Roscio* adscribi, recte monet *Fontaninus* l. c. cap. 4. Consulendi sunt de Nostra præter *Fontaninum*, *Tbo. de Simedonibus*, *Baronium*, *Pagium*, *Basnagium*, plurimosque Auctores, qui de Historia literaria, Scriptoribus Ecclesiast. fœminis doctis & poëtis egerunt, *Laur. Legatus* in primitiis musei poëtriarum, Bonon. 1668. 4. *Ol. Borricbius* diss. 4. de Poëtis, num. 58. *Andr. Cbristi. Eschenbach* dissert. de Poëtis Christianis sacris sect. 2. §. 13. *Prosper Mandosius* Bibliothecæ Romanæ Cent. I. num. 40. *Celeb. Fabricius* Biblioth. Lat. Vol. I. pag. 230. & Vol. II. pag. 304. atque Bibliothecæ mediæ ævi Vol. II. pag. 438 sqq.

FALTONIA Proba (Anicia) Civis Romana, nobilissima familia prognata, Viri Consularis filia, *Anicii Probi* COS. cum *Gratiano* Imp. A. C. CCCL. atque Prætorio Præfecti uxor, & *Olybrii, Probini, Probique* Consulum, aliisque muneribus publicis insignium, mater, captâ ab *Alarico* Roma A. C. CCCCX. cum *Juliana* nuru ac *Demetriade* nepte in Africam confugit, ubi ab *Heracliano* Comite fortunarum reliquiis spoliata cum *S. Augustino* amicitiam contraxit, & ante obitum (cujus annus ignoratur) facultates suas omnes Ecclesiæ legavit. *Anicii Probi*, Præfecti Prætorio sub *Valentiniano*, *Probæ*que uxoris icones exstant in *Jac. Gronovii* Tom. III. Thes. Antiq. Græc. tab. LXXXVI. lit. RRRR. Sarcophagum marmoreum *Probi* & *Probæ* ex Vaticano cœmeterio effossum post *Baronium* Tom. IV. Annal. ad An. 395. num. 9. accuratius repræsentat & describit *Paulus Aringbus* Romæ Subterr. lib. II. cap. 10. pag. 178 sqq. Prodiit etiam Abbatis *Batelli* dissertatio de sarcophago marmoreo *Probi Anicii* & *Probæ Faltoniæ* in templo Vaticano, Rom. 1705. 8. quæ recensetur in *Memoires de Trevoux* 1708. m. Majo pag. 876 sqq. Inscriptiones in laudem ejus leguntur apud *Baronium* l. c. *Gruterum* in Opere Inscript. pag. CCCLII sqq. & *Ferretium* Musarum Lapid. lib. III. num. 45. Disticha plurima epistyllis monumenti sepulchralis pulcherrimi *Anicii Probi* COS. insculpta, quæ exstant apud *Baronium*

ium & Aringum ll. cc. multi post *Baronium* uxori ejus *Proba* adscripserunt, quia haec à plerisque Auctoribus cum *Falconia Proba* Poëtria confunditur. Nihilominus Nostram in numerum feminarum illustrium referendam esse apparet ex verbis *Claudiani* in Paneg. de *Olybrii & Prohini* Fratrum Consulatu v. 192 sqq.

Sic Proba præcipuo natos exornat amictu;
Quæ decorat mundum: cujus Romana potestas
Fatibus augetur; credas ex æthere lapsam
Stare pudicitiam, vel sacro ibure vocatam
Junonem Inacbiis oculos advertere templis.
Talem nulla refert antiquis pagina libris;
Nec Latiae cecinere tubæ, nec Græca vetustas.
Conjuge digna Probo: nam tantum cœtibus exstat
Femineis, quantum supereminet ille maritos.

& *D. Hieronymi* epist. ad *Demetriadem* de servanda Virginitate num. 8. ed. Bas. & num. 97. ed. *Martianay* Tom. IV. Part. 2. pag. 787. *Proba* illa omnium dignitatum & cunctæ nobilitatis in orbe Romano nomen illustrius: cujus sanctitas & in universos effusa bonitas, etiam apud barbaros venerabilis fuit; quam trium liberorum, *Prohini*, *Olibrii* & *Probi* non fatigarunt ordinarii consulatus; & quum incensis directisque omnibus in urbe captivitas sit, nunc habitas venundare dicitur possessiones, & facere sibi amicos de iniquo mammona, qui se recipiant in aeterna tabernacula &c. *S. Chrysostomus* in epistola An. 406. scripta num. 168. ed. Duc. & 188. ed. Sav. legatos suos, *Jobannem* Presbyterum & *Paulum* Diaconum *Probae* commendavit. *S. Augustinus* ad eam scripsit Tractatum de videndo Deum, & epistolam 130. alias 121. in qua ei praescribit, quomodo orandus sit Deus. Laudatur etiam Nostra in Epistola *Cælestini* I. Papæ ad *Theodosium* Juniolem: *Illustri* & sanctae recordationis *Proba* possessiones in Asia constitutas longa à majoribus vetustate sic reliquit, ut majorem summam reddituum clericis pauperibus & monasteriis annis singulis præciperet erogandam: sed hae possessiones ibidem constitutae in da-

num pauperum hujus negligentia, ut gravius nil dicamus, qui bis praesuerat, ea sunt ratione tractatae, ut non solum consueta non solverent, verum etiam subreptitia impetratione earum jus dominiumque violetur. Rogamus pietatem vestram, ut religiosae & illustri domui & Ecclesiae id pro clementia vestra praestetis, ut omnis ab his insidantium inquietudo discedat, & tam ecclesiae, quam suis dominis sit tuta possessio. Consulendi sunt de hac Proba Scriptores, quos supra de *Falconia Proba* allegavimus.

FANNIA *Tbraeseae Pæti & Arriae* filia, *Helvidii* uxor, bis maritum in exilium secuta est, tertio ipsa propter maritum relegata; ideoque à *Menagio* in *Historia Mul. Philosoph.* segm. 75. annumeratur foeminis, quae re *Philosophae Stoicae* fuerunt, quamvis non professione. Ejus historiam & laudes prolixè recenset *Plinius Junior* lib. VII. epist. 19. conf. etiam *Ej.* lib. III. epist. 11. & epist. 16. & lib. IX. epist. 13.

FULVIA *P. Clodii*, deinde *M. Antonii* uxor, in *Jo. Paschii Gynaecio* docto pag. 35. memoratur, quia non muliebres artes, non familiam rexit; nec privatum hominem superavit, sed magistratus gessit, imperantibus imperare sufficit, *Catilinae* perfidiam *Ciceroni* detexit, & maritum in *Caesarem* instigavit. Conf. omnino *Plutarchum* in *vita Ciceronis*, & in *vita M. Antonii*, atque *Dionem Cassium* in *Historia Rom.* passim.

FUNDANI (*Minutii*) *Pro-Cos. Africae*, *Viri doctissimi*, filia natu minor mirum in modum laudatur à *Plinio Juniore* lib. V. epist. 16. *Fundani nostri filia minor est defuncta; qua puella nihil unquam festivius, amabilius, nec modo longiore vita, sed prope immortalitate dignius vidi. Nondum annos quatuordecim expleverat, & jam illi anilis prudentia, matronalis gravitas; & tamen suavitas puellaris cum virginali verecundia. Ut illa patris cervicibus inbaerebat! ut nos amicos paternos & amanter & modeste complectebatur! ut nutrices, ut paedagogos, ut praeceptores pro suo quemque officio diligebat! quam studiose, quam intelligenter lectitabat? ut parce custoditeque ludebat? — — — Amisit (Fundanus) filiam, quae non minus mores ejus, quam os vultumque referebat, totumque patrem mira similitudine exscripserat.*

G.

GEMINAE mater & filia, Philosophae Platonicae & *Plotini* discipulae, de quibus vid. verba *Porphyrri* supra in *Ampliclea*. Meminerunt illarum *Menagius* in *Historia Mul. philosoph.* segm. 48. & *Fabricius* *Biblioth. Gr.* Vol. II. pag. 70.

GONGYLA Colophonia vid. *Olearii* *diss. de Poëtriis*, num. XXXV.

GORGO, *Leonide*, *Lacedaemoniorum* Regis, uxor, cujus ut doctae, secundum *Tiraquellum* in *Leg. XI. Connub.* Tom. II. *Opp.* pag. 188. a. meminit *Plutarchus* in fine *praceptorum Conjug.* Tom. II. *Opp.* pag. 145. E. & inter doctas memorat *D. Hieronymus* ad finem libri I. in *Jovinianum* Tom. II. *Opp.* Part. II. pag. 192. fin. ubi tamen eam *Gorguntem* vocat, quo in loco *Erasmus* in suis *Scholiis* de ea nihil adhuc compertum se legisse ait. *Plutarchus* in *Lacronicis Apophthegm.* Tom. II. *Opp.* pag. 225. A. Τῆς γυναικὸς αὐτοῦ (Λεωνίδου) Γοργούς πυνθανομένης, ὅτε εἰς Θερμοπύλας ἐξῆι τῷ Πέρσῃ μαχόμενος, εἴ τι αὐτῇ ἐντέλλεται; ἔφη· ἀγαθοῖς γαμῆσθαι καὶ ἀγαθὰ τίχτει· & *ib.* pag. 227. B. περὶ Γοργούς ἱστορεῖται τῆς Λεωνίδου γυναικὸς τοιοῦτον· εἰπούσης γάρ τινος (ὡς ἔοικεν) ξείνης πρὸς αὐτὴν, ὡς μόναι τῶν ἀνδρῶν ἀρχετέ ὑμῖς αἱ Λάκαιαι, ἀπεκρίνατο, μόναι γὰρ ἡμεῖς ἀνδρας τίχτομεν.

GORGONIA, soror *Gregorii Nazianzeni*, mulieribus doctis à variis hujus argumenti *Auſtoribus* annumeratur, quia *Gregorius Naz.* in oratione funebri in laudem sororis suae Tom. I. *Opp.* pag. 182. ed. *Paris.* 1609. haec de ipsa profert: Τῆς Φροήσειας καὶ τῆς εὐσεβείας (τῆς Γοργονίας) ἕκ ἐστιν, ὅσῃς ἀν ἐφίκοιτο λόγος, ἢ πολλὰ ἀν εὐρεθεῖη τὰ παραδείγματα, πλὴν τῶν ἐκείνης καὶ κατὰ σάρκα καὶ κατὰ πνεῦμα πατέρων, πρὸς ὅς μόνις ὄρωσα, καὶ ὡν εὐδὲν ἐλαττωμένη τὴν ἀρετὴν, ἐνὶ τούτῳ καὶ μόνον ἠτλήατο καὶ πάνυ προθύμως, ὅτι παρ' ἐκείναι τὸ ἀγαθόν, κακείνης ρίζαν καὶ ἥδει καὶ ὡμολόγει τῆς οἰκείας ἐλλάμψεως· τί μὲν τῆς διαβολῆς ἐκείνης ὀξύτερον, ἢν γε καὶ κοινὴν σύμβυλον, οὐχ οἱ ἐκ γένους μόνον, οὐδ' οἱ ἐκ τοῦ αὐτοῦ λαοῦ καὶ τῆς μιᾶς μάτρως, ἀλλὰ καὶ οἱ κύκλῳ δὲ πάντες ἐγίνωσκον, καὶ νόμον ἄλυτον τὰς ἐκείνης ἐποιοῦντο ὑποθήκας καὶ παρανέσεις; τί δὲ τῶν λόγων

ἐκείνων εὐτοχώτερον; τί δὲ τῆς σιωπῆς συνειτώτερον; ἀλλ' ἐπειδὴ γε σιωπῆς ἐμνήσθη, προσθήσω τὸ οὐκείωτάτον ἐκείνης, καὶ γυναιξὶ πρεπωδέστατον καὶ γὰρ παρόντι καιρῷ χρησιμώτατον. Τίς μὲν ἔγνω τὰ περὶ Θεοῦ μᾶλλον, ἔκ τε τῶν Θεῶν λογίων καὶ τῆς οὐκείας συνείσεως; τίς δὲ ἥτιον ἐφθέγγετο, ἐν τοῖς οὐκείοις ὅροις τῆς εὐσεβείας μέγιστος;

GRACCHA (*Cornelia*) vid. *Cornelia*.

H.

HECAMEDA. vid. *Agamedea*.

HECATE ab *Hesiodo Persue à Sole procreati & Asteriae*, ab *Orphæa Cereæ ris*, à *Bacchylide Noëis*, à *Pherocyde Aristei*, à *Musæo Jovis & Asteriae*, ab aliis mythologis *Jovis & Latonæ filia*, eademque cum *Diana* traditur. Peritiam artis medicæ ei tribuunt *Diodorus Siculus Biblioth. Hist. lib. IV. pag. 173. Α.* Φασὶ Ἥλιον δύο γενέσθαι παῖδας, Ἀΐτην τὴν καὶ Πέρσην, τούτων δὲ τὸν μὲν Ἀΐτην βασιλεῦσαι τῆς Κολχίδος, τὸν δὲ ἕτερον τῆς Ταυρικῆς, ἀμφοτέρους δὲ δινευχεῖν ἀμύτητι. Καὶ Πέρσου μὲν Ἐκάτην γενέσθαι θυγατέρα, τόλμη καὶ παρανομία πρέχουσαν τοῦ πατρὸς, φιλοκύνηγον δ' οὔσαι, ἐν ταῖς ἀποτυχίαις ἀνθρώπους ἀπὸ τῶν θηρίων κατατοξέειν· φιλότεχρον δ' εἰς φαρμάκων θανάσιμων συνδέσεις γενομένην, τὸ καλούμενον ἀκόνιτον ἐξευρεῖν, καὶ τῆς ἐκάστης δυνάμεως πείραν λαμβάνειν, μίσγυσαν ταῖς δεδομέναις τοῖς ξένοις τροφαῖς· ἐμπειρία δὲ μεγάλην ἐν τούτοις ἔχουσαν, πρῶτον μὲν τὸν πατέρα φαρμάκῳ διαφθεῖραι καὶ διαδέξασθαι τὴν βασιλείαν· ἔπειτ' Ἀρτέμιδος ἱερὸν ἰδρυσάμενην, καὶ τοὺς καταπλίοντας ξένους θύεσθαι τῇ Θιῷ καταδείξασαν, ἐπ' ἀμύτητι διονομασθῆναι. Μετὰ δὲ ταῦτα αἰταικήσασαν Ἀΐτην, γενῆσαι δύο θυγατέρας, Κίρκην τὴν καὶ Μήδειαν, ἔτι δ' υἱὸν Ἀιγιάλιον. Et *Scholia Apollonii Rhodii ad Argonaut. lib. III. v. 200* Τὴν Κίρκην τιμὴ μὲν Ἀΐτου ἀδελφὴν, τιμὴ δὲ θυγατέρα φασὶν εἶναι. Ταύτην Διονύσιος ὁ Μιλήσιος ἐν πρώτῳ τῶν Ἀργοναυτικῶν θυγατέρα Ἀΐτου καὶ Ἐκάτης τῆς Περσέως ἀδελφὴν δὲ Μηδείας λέγει. Ἥλιον γὰρ φασὶν υἱὸς γενέσθαι δύο ἐν τοῖς πύργοις ἐκείνοις, οἷς ὀνόματα ἦν Περσεὺς καὶ Ἀΐτης. Τούτους δὲ κατασχεῖν τὴν χώραν. Καὶ Ἀΐτην μὲν Κόλχους καὶ Μαιώτας, Πέρσειαν δὲ τῆς Ταυρικῆς βασιλεῦσαι, καὶ οἶμαι γυναικὰ τῶν ἐγχευμένων τιμὰν καὶ γενέσθαι

· γένεσθαι αὐτῷ θυγατέρα, ἢ ὄνομα Ἐκάτη. Ὅτι δὲ ἐκ νύμφης τινὸς ἐγχωρίας τὴν Ἐκάτην φασὶν αὐτῷ γενέσθαι ἀνδρικήν περὶ τὰ κνημητικὰ, καὶ πρῶτην θανασίμους ῥίζας εὐρεῖν, καὶ ἐμπειροτάτην γιγνώσκειν τῶν τε δηλητηρίων καὶ τῶν ἰᾶσθαι δυναμένων, καὶ τὸν ἑαυτῆς πατέρα φαρμάκοις ἀποκτεῖναι. Ταύτην γίνεσθαι πεμφθεῖσαν εἰς Κόλχους Αἰήτη τῷ πατραδέλφῳ, ἀφ' ἧς γενέσθαι Κίρκην καὶ Μήδειαν. Τῆν δὲ Κίρκην πρεσβυτέραν εὔσαν ὑπερβαλέσθαι τῆν ἑαυτῆς μητέρα, τὰ μὲν διακούσασαν παρ' αὐτῆς, τὰ δὲ καὶ αὐτὴν ἐφευρηκυῖαν πολλὰ καὶ διπλά. Μήδειαν δὲ νεωτέραν μὲν Κίρκης, εὐχ ἠτλωμένην δὲ αὐτῆς. Conf. *Tiraquellum* de Nobilitate cap. 31. num. 325. vid. etiam supra *Circe* & *Diana*.

· HEDIA, amica *Epicuri* Philosophi; cujus meminit *Diogenes Laërtius* lib. X. segm. 7.

· HEDIBIA ἔστιρπε *Paiberæ* & *Delpidiū*, Rhetorum celebrium, in extremis Galliae finibus habitans, misit per *Apodemium* *Commonitorium* de XII. *Quaestionibus* SS. *Scripturarum* ad *S. Hieronymum*, quibus ipse respondet in *Epistola* ad *Hedibiam*, quae exstat Tom. IV. P. I. Opp. ed. *Martianay*, pag. 168 sqq.

· HEDONE (*Flavia*) Mulier-medica, quae memoratur in *Inscriptione* antiqua apud *Gruterum* pag. DCXXXV. n. 9.

· HEDYLA Attica, Iamborum Poëtria; vid. *Olearii* diss. de Poëtriis Graecis n. XXXVI.

· HELENA, *Jovis* & *Ledæ* filia, *Menelai* Regis *Spartæ* uxor, pestis illa urbis *Trojae*, mulieribus doctis à *Tiraquello* ad leg. XI. *Connub.* Tom. II. Opp. pag. 188. a. annuumeratur, quia *Homerus* *Odyss.* ó: v. 172 sqq. palam indicat, eam augurandi peritam fuisse.

· HELENA, *Musæi* filia, inter plures *Helenas* celebratur, & ante *Homerum* de bello *Iliaco* scripsisse traditur à *Ptolemaeo* *Herbaestionis* lib. IV. apud *Photium* Cod. CXC. pag. 248, 16. ed. *Hoeschel.* Ὡν καὶ ἡ πρὸ Ὀμήρου Ἑλένη ἢ τὸν Ἰλιακὸν συγγραφεμένην πόλεμον, Μουσαίου τοῦ Ἀθηναίου θυγάτηρ γενομένης παρ' ἧς καὶ Ὀμηρον λέγεται λαβεῖν ὑπόθεσιν, καὶ κτήσασθαι τὸ δίγλωσσον ἄριον. vid. *Celeb. Fabricii Biblioth. Gr.* Vol. I. pag. 44.

HELENA, *Simonis Magi* scortum, appellatur *Selene* ab *Irenaeo* adv. haereses lib. I. cap. 20. & ab *Augustino* de haeres. cap. I. quia iudice *Lamb. Danaeo* in comment. ad *Augustini* l. c. facile fuit imperito scribae ex voce 'Ελίμη facere Σελίμη, latino autem vocabulo *Luna* à *Clemente Romano* Recognitionum lib. II. pag. 31 sq. ubi tradit, *Dofubeum* triginta discipulos pro numero dierum mensis, & mulierem quandam nomine *Lunam*, in consortio suo habuisse; deinde vero uni ex triginta illis discipulis defuncto *Simonem* surrogatum *Lunam* illam deamare & magistro suo derogare coepisse. Sed *Justinus* M. in Apologia I. segm. 34. pag. 52. ed. Grab. *Eusebius* Caes. Hist. Eccles. II. 13. & *Tertullianus* de anima cap. 34. testantur, eam in urbe Phoeniciae Tyro in lupanari publice prostitisse, & ex loco publicae libidinis à *Simone* Mago redemptam esse. Hic *Simon*, teste *S. Hieronymo* in Epist. ad Ctesiphontem adversus Pelagianos Tom. IV. Opp. P. II. pag. 477. med. ed. *Martianey*, haeresim condidit, *Helenae* meretricis adjutus auxilio, cujus affectas non solum *Simonianos* sed etiam *Helenianos* appellatos esse, Scriptores Ecclesiastici affirmant. *Helenam*, quemadmodum *Irenaeus* l. c. refert, *Simon* dixit esse primam mentis ejus conceptionem, matrem omnium, per quam initio mente concepit Angelos facere & Archangelos. - - - - Posteaquam autem generavit eos, haec detenta est ab ipsis propter invidiam, quoniam nolent progenies alterius cujusdam putari esse. Ipsum enim se in totum ignoratum ab ipsis, Eunoiam autem ejus detentam ab iis, quae ab ea emissae essent potestates & Angeli; & omnem contumeliam ab iis passam, uti non recurreret sursum ad suum Patrem, usque adeo ut & in corpore humano includeretur, & per secula veluti de vase in vas transmigraret in altera muliebria corpora. Fuisse autem eam & in illa *Helena*, propter quam *Trojanum* contractum est bellum; quapropter & *Stesichorum* per carmina maledicentem eam, orbatum oculis; post deinde poenitentem eum, & scribentem eas, quae vocantur, *palinodias*, & in quibus hymnizavit eam, rursus vidisse. Transmigrantem autem de corpore in corpus, ex eo ut semper contumeliam sustinentem in novissimis & in fornice prostitisse, & hanc esse perditam ovem, quapropter & ipsum venisse, ut eam assumeret primam, & liberaret eam à vinculis, hominibus autem salutem prestaret per suam agnitionem. Nomina autem *Notionis*, *Minervae*, & *Helena* aliaque quamplurima

ad

ad eam transtulit secundum *Tertullianum* de anima cap. 34. Addit *Ephraim* hær. XXI. segm. 2. pag. 56. C. Δῆθεν ἑαυτὸν εἶναι δύναμιν Θεοῦ λέγων τῆς μεγάλης, τῆς δὲ σύζυγος πορνάδα πνεῦμα ἅγιον εἶναι τετόλμηκε λέγειν, καὶ διὰ ταύτην κατεληλυθῆναι φησὶν· ἐν ἑκάστῳ δὲ οὐρανῷ, μετεμορφούμενη φησὶ κατὰ τὴν μορφήν τῶν ἐν ἑκάστῳ οὐρανῷ, ἵνα λάθῃ τὰς ἀγγελικὰς μου δυνάμεις, καὶ κατέλθῃ ἐπὶ τὴν ἔννοιαν, ἣτις ἐστὶν αὐτῆς, ἢ καὶ Πρῶτος καὶ Πνεῦμα ἅγιον καλουμένη, δι' ἧς τοὺς ἀγγέλους ἔκτισα, οἱ δὲ ἄγγελοι τὸν κόσμον ἔκτισαν, καὶ τοὺς ἀνθρώπους. Idem l. c. pag. 58. A. nec non *Eusebius* Hist. Eccl. II. 13. & *Augustinus* de hæres. cap. I. referunt, *Simonianos*, postquam *Simon* discipulis suis imaginem quandam sub *Jovis* specie, quam sui effigiem esse dicebat, & aliam *Helena* figuram, cujusmodi *Minerva* pingi solet, tradiderat, eas venerari & adorare consuevisse. Conf. *Ibo. Ittigii* diss. de Hæresiarchis Sect. I. cap. 2. §. 4. *Jo. Henr. Feuskingii* Gynaecium hæretico-fanaticum pag. 340. & *Jo. Andr. Schmidii* diss. de Muliere heterodoxa §. 2 sq.

HELENA (*Flavia Julia*) *Constantii Cblori* Imp. prima uxor, & *Constantini M.* Imp. mater, a quibusdam Scriptoribus cauponaria, obscuris natalibus orta & *Constantii Cblori* concubina, alius *Coëli II.* *Britanniarum* Regis unica proles fuisse fertur. vid. *Eutrop.* X. 2. *S. Ambros.* in conc. de obitu *Theodosii* Imp. sub fin. *Ruffin.* *Aquil.* Hist. Eccl. l. 7. *Jo. Zonaras* Annal. XIII. 1. Tom. II. p. 1. ed. Paris. & *Nicephorus Callistus* Hist. Eccl. VII. 18. pag. 463 sq. Repudiata est à marito A. C. CCXCII. ut ipse *Theodoram Maximiani Herculei* privignam uxorem ducere posset. Post *Constantii* mariti mortem maximo in honore à *Constantino M.* filio est habita, & *Augustæ* titulo A. C. CCCXXV. ornata. Tradunt nonnulli, eam à prima ætate Christianæ religioni addictam fuisse, precibusque & assiduis admonitionibus filium ad veri Dei cultum adduxisse; *Eusebius* autem variis in locis testatur, veram religionem ab ea non prius quam à *Constantino* susceptam esse, atque adeo hujus pietatem & admonitiones matri non parum profuisse. Obiisse fertur anno ætatis LXXX. A. C. CCCXXVI. secundum alios A. C. CCCXXXVII. Appellatur à *Jo. Pisseo* in libro de illustribus *Britanniarum* Scriptoribus pag. 81. *Fæmina decore incomparabili, stupendo ingenio,*

fide, religione, pietate, & animi magnitudine, liberalitate etiam & magnificentia plane incredibili. In omnibus artibus liberalibus, in hebræa, græca & latina lingua, in instrumentis præterea musicis peritissima. Denique in his etiam omnibus egregie instructa, quæ ad regnum administrandum pertinent, & eo magis, quod pater alium prolem non haberet. - - - - - A Christo nato usque ad illud tempus vix videret sol feminam omnibus virtutibus ornatiorem, & in omnibus scientiis doctiorem. Eadem dem multas laudibus celebrat Jo. Lelandus lib. de Scriptöribus Brit. cap. 15. qui etiam testatur, se in Sylvestri Pontificis vita D. Helene Augustæ epistolas aliquot docte, eleganter, argute scriptas offendisse, quæ tamen in Sylvestri Actis apud Lipomannum Tom. V. & XXXI Dec. ex græco latine versis non reperiuntur, nisi forte Lelandus in illa Sylvestri Acta incidit, quæ laudat Agobardus lib. de imagin. pag. 292. Tomi XIV. Biblioth. PP. Lugd. Eifengrenius ad An 327. Balens Cent. I. cap. 35. & Pitsens l. c. pag. 81 sq. tradunt eam scripsisse de immortalitate anime lib. I. de providentia Dei lib. I. de norma bene vivendi lib. I. Domino semper Augusto. Monita pietatis lib. I. Revelationum futurum lib. I. Carnivium græcorum lib. I. Epistolarum ad Sylvestrum Papam lib. I. Epistolarum ad Constantinum filium lib. I. cujus initium: Veritatem sapientis animus non re Sc. & alia plura. Rectissime autem existimat Celeb. Fabricius Vol. III. Biblioth. medicæ Latin. pag. 587. nec illos Auctores, nec quenquam mortalium hæc Helene scripta oculis unquam usurpasse. Plura de illa in Commentario de vitis Heroinarum, Reginarum & Augustarum, quas ex nummis & Scriptöribus antiquis exponere constitui, aliquando proferentur. Conf. interea Baronium in Annalibus Eccl. & ad Martyrol. Rom. XVIII. Aug. aliosque Historiæ Ecclesiasticæ Scriptores.

HELOISA, de qua Menagius in Historia mulierum Philosoph. segm. 45. Hæc fuit Pet. Abaelardi, Theologi non unius è multis amica primum, postea uxor, deinde monialis ac Priorissa monasterii Argentoliensis prope Parisios, & postremo monasterii Paracletensis prope Novigentum ad Sequanam An. MCXXX. ad annum MC·LXIV. Abbatissa. Philosopham eam fuisse, docuit me, qui ejus & Abaelardi Opera publici juris fecit, Franc. Amboisius. Heloisa, inquit ille in præfatione opo-
logetica

logetica pro Abaelardo, ut altera Susanna aut Esthera pulchra, & Deum timens, vetustissimos illos Montmoriantios legitima agnitione contingens; Canonici Parisiensis non mota, sed neptis; psalmos hebraice personare ab incunabulis docta; clarum sui sexus sidus & ornamentum; tres illas linguas, nec non Mathematicam, Philosophiam & Theologiam à viro suo edocta, illo solo minor fuit. De ejus & Abaelardi amoribus hystoriam, cum sit res omnibus nota, hic narrare supersedeo. Heloise Epistolae & Problemata XLII. exstant in Pet. Abaelardi & Heloise Conjugis ejus Operibus editis ex MSS. Codicibus Franc. Amboisii, cum ejusdem praefatione apologetica, & censura Doctorum Parisiensium. Paris. 1616. 4. Pet. Abaelardi Abbatis Ruyensis, & Heloise Abbatisse Paracletensis Epistola à prioris editionis erroribus purgata, & cum codicibus MSS. collatae prodierunt cura Ricardi Rawlison, Lond. 1718. 4. In Christiani ab Hofmanswaldau Poëmat. Germ. quae inscribuntur: Heldensbrieffe pag. 153 sqq. Abaelardi Epistola ad Heloisiam, & hujus responsio versibus germanicis exhibentur. Conf. etiam libellum: Amours d'Abelard & d'Heloise, à Paris 1672. 12. qui Hagae Com. recusus est 1693. sub tit. Histoire abrégée d'Eloise & d'Abelard.

HELPIA Boëthii uxor. vid **ELPIA**.

HELPIA LIVIA Ad. Valetudinaria. forte Adjutrix Valetudinaria i. e. clinica appellatur in Jac. Sponii Miscellan. Erud. Ant. Sect. IV. pag. 144.

HELVIA mater L. Annaei Senecae, Philosophi celeberrimi, qui A. V. C. DCCXIII in insulam Corsicam relegatus, in consolatione ad Helviam matrem de exilio suo scripta, eam cap. 14 sqq. egregie laudat, ejusque studium Philosophiae cap. 16. his verbis celebrat: Illo te duco, quo omnibus, qui fortunam fugiunt, confugiendum est, ad liberalia studia: illa sanabunt vulnus tuum, illa omnem tristitiam tibi evellent. His etsi nunquam assuesses, nunc utendum erat: sed quantum tibi patris mei antiquus rigor permisit, omnes bonas artes non quidem comprehendisti, attingisti tamen. Utinam quidem virorum optimus, pater meus, nimis majorum consuetudini deditus voluisset te sapientum praeceptis erudiri potius, quam imbui! non parandum tibi nunc contra fortunam esset auxilium, sed proferendum. Propter istas, quae literis non ad sapientiam utuntur, sed ad luxuriam instituuntur, minus est

*indulgere studiis passus; beneficio tamen rapacis ingenii plus, quam pro tempore bau-
sisti; iacta sunt disciplinarum omnium fundamenta. Nunc ad illas revertere, tutam
se praestabunt. Meminit Helviae Celeb. Fabricius Biblioth. Gr. Vol. II. p. 416.
& Vol. III. p. 608. not.*

HEPIONE. vid. EPIONE.

HERINNA, seu *Erinna*. vid. *Olearii* dissertat. de Poëtriis Graecis, num.
XXXI.

HEROPHILA, seu *Erophila*, Sibylla. vid. *Olearii* diss. de Poëtriis, num.
IV. & VII.

HESTIAEA, seu *Hestiaea*. vid. *Olearii* diss. de Poëtriis Graecis, num.
XXXVIII.

HIPPARCHIA, Maronitis, *Metroclis* Maronitae, Philosophi Cynici, so-
ror, & *Cratetis* Thebani, Philosophi itidem Cynici, uxor, floruit Olymp. CVII.
secundum *Ge. Syncellum*, (num. XXXIV.) vel Olymp. CXI. secundum *Sui-
dam* (num. XXIX.) De illa *Æg. Menagius* in Historia mulierum Philosoph.
segm. 63 sq. sequentia profert: *De ejus cum Cratete nuptiis egregium poema scripsit*
*Pet. Petitus noster, Ferdinando Furstembergio, Episcopo Paderbornensi. Et Mona-
steriensi, Literatorum Maecenati nuncupatum. Fuere autem celebratae hae nuptiae*
in Poecile porticu Atheniensi celeberrima, quod nos docuit Clemens Alexand. (num.
*XXX.) Hipparchiae vitam scripsit Laërtius, (num. XXXVIII.) ex qua Hip-
parchiam germanissimam Cynicam, hoc est inimicam verecundiae fuisse dicat; ut pu-
blice quoque cum Cratete congregaretur; quod stupendum in femina; sunt enim fa-
mine pudoris amantes, Et quod Demades agebat apud Stobæum, pudor in muliere*
palcbritudinis acropolis. (Adde Sextum Empir. Simplicium & Theodoretum num.
XXXI -- XXXIII.) Scripsit Hipparchia, teste Suida, (num. XXIX.) hypotheses
philosophicas Et epicheremata quaedam Et Questiones ad Theodorum, cognomento
*Atheum. (Tragœdias quoque eam scripsisse ex Laërtio colligunt Delrio, Mena-
gius, aliique, vid. not. 64. ad num. XXVIII.) Exstat in Hipparchiam Epigram-
ma Antipatri, (num. XXXV.) Conf. de illa Celeb. Fabricii Biblioth. Gr. Vol. II.*
pag. 363. & Vol. I. pag. 680.

HIP-

HIPPIAS, mulier erudita ficta & commentitia apud *Tiraquellum* in *Legem XI. Connub.* Tom. II. pag. 189. a. ubi de illa scribit: *Hippias Lycurgi Lacedemoniorum Legislatoris hospita; de qua Plutarchus in vita ipsius Lycurgi.* Sed *Plutarchus* l. c. Tom. I. Opp pag. 54. B. *Hippiam* quidem Sophistam, non vero *Hippiam* Lycurgi hospitam memorat: 'Αὐτὸν τὸν Λύκουργόν' Ἰππίας ὁ Σοφιστὴς πολυμικρότατος φησὶ γενέσθαι, καὶ πολλῶν ἔμπειρον στρατιῶν.

HIPPO, seu *Hippe*, filia *Cbironis*, Centauri, quæ *Æolum* docuit naturæ contemplationem, prout testantur *Clemens Alexandr.* Strom. lib. I. cap. 15. pag. 306. 'Ἰππὴ ἡ θυγάτηρ Χείρωνος τοῦ Κενταύρου, συνοικήσασα Ἀϊόλω, ἐδιδάξατο αὐτὸν τῆς φυσικῆς θεωρίας, τὴν πάτριον ἐπιστήμην. Μαρτυρεῖ καὶ Ἐυριπίδης περὶ τῆς Ἰπποῦς, ὡδὶ πως'

'Ἡ πρῶτα μὲν τὰ θεῖα, προῦμαντεύσατο - -
Χρησμοῖσιν, ἢ δι' ἀστέρων ἐπαντολῆς.

& *Cyrillus Alexandr.* contra *Julianum* lib. IV. pag. 134. ed. Lips. 'Ἰππην δὲ φασὶ τὴν Χείρωνος τοῦ Κενταύρου θυγατέρα συνοικισθεῖσαν Ἀϊόλω φιλοσοφίαν αὐτὸν διδάξαι τὴν φυσικὴν, ὥσπερ τιτὰ κληρὸν πατρῶον λαχοῦσαν τὴν ἐπιστήμην. Ἐυριπίδης δὲ περὶ αὐτῆς φησὶν'

'Ἡ πρώτη μὲν τὰ θεῖα προῦμαντεύσατο
Χρησμοῖσιν σαφίσι ἀστέρων ἐπ' ἀιτολαῖς.

Recensetur etiam inter mulieres futura prædicentes à *Clemente Alexandr.* l. c. cap. 21. pag. 333. Quoniam naturæ contemplatio est pars philosophiæ præcipua, *Hippo* primum locum obtinet in *Menagii* *Historia Mulierum Philosophægm.* 3. Meminit etiam illius *Celeb. Fabricius* *Biblioth. Gr.* Vol. I. pag. 12. in not. & Vol. II. pag. 82.

HISTIAEA, vid. *Olearii* diff. de Poëtriis Gr. num. XXXVIII.

HISTRINA vid. **ISTRINA**.

HOLDA vid. **OLDA**.

HOMOLOÏA, *Ennyei* filia, mendose *Homeloea Euneki* filia apud *Tiraquel-*

lum in XI. legem Connub. Tom. II. Opp. pag. 188. b. fuit mulier fatidica teste Suida: 'Ομολεύιος Ζεὺς ἐν Θήβαις καὶ ἐν ἄλλαις πόλεσι Βοιωτικαῖς, καὶ ἐν Θισσαλίᾳ, ἀπὸ 'Ομολεύιας προφῆτιδος, τῆς 'Εγυῖας, ἣν προφῆτιν εἰς Δελφοὺς πεμφθῆναι, ὡς 'Αριστοφάνης ἐν δευτέρῳ Θηβαϊκῶν.

HORTENSIA, Q. Hortensii, Oratoris apud Romanos celeberrimi, filia, ob eloquentiam egregie laudatur à Valerio M. VIII. 3. segm. 3. Hortensia, Q. Hortensii filia, cum ordo matronarum gravi tributo à Triumviris esset operatus, nec quisquam virorum patrocinium eis accommodare auderet, causam feminarum apud Triumviros & constanter & feliciter egit. Representata enim patris facundia, impetravit, ut major pars imperata pecunie bis remitteretur. Revixit tum muliebri stirpe Q. Hortensius, verbisque filiae aspiravit. Cujus si virilis sexus posteris vim sequi voluissent, Hortensianae eloquentiae tanta haereditas una feminae actione abscisa non esset. Et à Quintiliano Institt. Orat. lib. I. cap. 1. Q. Hortensii filiae oratio apud Triumviros habita legitur non tantum in sexus honorem. Argumentum hujus orationis graece profert Appianus Alexand. de Bell. Civ. IV. pag. 607 sq. ed. Steph. Προῦγραφοι (οἱ τρεῖς Ἄρχοντες) χιλίας καὶ τετρακοσίας γυναῖκας, αἱ μάλιστα πλεῖστα δέφεροι, καὶ αὐτὰς ἴδου τὰ ἔντα τιμημένας ἐσφίρειν εἰς τὰς τοῦ πολέμου χρέιας, ὅσην ἐκάστην οἱ τρεῖς δοκιμάσσαν. Ἐπίκειτό τε ταῖς ἀποκρηφάμεναις τι τῶν ὄντων ἢ τιμησαμέναις κακῶς ἐπιτίμια, καὶ τοῖς ταῦτα μητύουσι ἐλευθέροις τε καὶ δούλοις μήνυτρα. Ἄι δὲ γυναῖκες ἔκριναν τῶν προσηκουσῶν τοῖς ἄρχουσι γυναικῶν δεηθῆναι· τῆς μὲν δὴ Καίσαρος ἀδελφῆς οὐκ ἀπετύγχανον, οὐδὲ τῆς μητρὸς Ἀιτωαίου. Φουλβίας δὲ τῆς γυναικὸς Ἀντωνίου τῶν Συρῶν ἀπαδαύμεναι, χαλεπῶς τὴν ἕβριν ἠνεγκαν καὶ εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τὸ βῆμα τῶν ἀρχόντων ἰσάμεναι διίσταμέναι τῶν τε δήμου καὶ τῶν δαρυφόρων ἔλεγον Ὁρθησίας εἰς τοῦτο προκεχυμένης· Ὁ μὲν ἤρμοζε δευμένας ἡμῶν γυναῖξί τοιαῖσδε, ἐπὶ τὰς γυναῖκας ἡμῶν καταφύγομεν, ὃ δὲ οὐκ ἤρμοζεν, ὑπὸ Φουλβίας παδαῦσαι, εἰς τὴν ἀγορὰν συειώσμεθα ὑπὲρ αὐτῆς. Ὑμεῖς δ' ἡμῖν ἀφείλοσθε μὲν ἤδη γονέας τε καὶ παῖδας καὶ ἀνδρας καὶ ἀδελφοὺς ἐπικαλεῦντες, ὅτι πρὸς αὐτῶν ἠδίκησθε· εἰ δὲ καὶ τὰ χρήματα πρῶταφείλοσθε πρῆξτε ἢ σιτε εἰς ἀπρέπειαν ἀναξίαν γένεος καὶ τρόπων καὶ φύσεως γυναικείας· εἰ μὲν γὰρ τι καὶ πρὸς ἡμῶν οἷον ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν ἠδίκησθαί φαστε, προγράφατε καὶ ἡμᾶς εἰς ἐκεί-

τοι· εἰ δὲ οὐδένα ὑμῶν αἰ γυναικες οὔτε πολέμοισι ἐψηφισάμεθα οὔτε καθεύλομεν δικίαι, ἢ στρατοὶ διεφθίραμεν, ἢ ἐπηγάγομεν ἕτεροι, ἢ ἀρχῆς ἢ τιμῆς τυχῶν ἐκωλύσαμεν· τί κοινοῦμεν τῶν κολάσεων, αἰ τῶν ἀδικημάτων οὐ μετασχούσαι; τί δὲ ἐσφίραμεν, αἰ μήτε ἀρχῆς μήτε τιμῆς μήτε στρατηγίας μήτε τῆς πολιτείας ὅλας, τῆς ὑμῶν· ἐς τοσοῦτοι ἤδη κακοῦ περιμαχῆτρο μαχεύσαι; ὅτι φατέ πόλεμοι εἶναι, καὶ πότε οὐ γέγονασι πόλεμοι; καὶ πότε γυναικες συήνεγκαι, ἄς ἢ μὲν φύσις ἀπολύει παρὰ ἀπασιν ἀνθρώποις; αἰ δὲ μητέρες ἡμῶν ὑπὲρ τῆς φύσιν ἐσήνεγκαν ποτε ἀπαξ, ὅτε ἐκιδουιάτε περὶ τῆς ἀρχῆς πάσῃ καὶ περὶ αὐτῆς τῆς πόλει, Καρχηδονίαν ἐτοχλοῦντας· καὶ πότε δὲ ἐσήνεγκαν ἐκούσαι, καὶ οὐκ ἀπὸ γῆς, ἢ χαρίων, ἢ προικὸς, ἢ οὐκίαν ὧν χωρὶς ἀβίωτοι ἐσσι ἐλευθέραις, ἀλλὰ ἀπὸ μόνων τῶν οἰκοὶ κόσμων οὐδὲ τούτων τιμωμένας, οὐδὲ ὑπὸ μηρυταῖς, ἢ κατηγύροις, οὐδὲ πρὸς ἀνάγκη ἢ βίαν, ἀλλ' ὅσοι ἐβούλοντο κῦταί. Τίς οὖν καὶ τῶν ἐστίν ὑμῶν περὶ τῆς ἀρχῆς ἢ περὶ τῆς πατριδος φόβος; ἴτω τοῖτοι ἢ Κελτῶν πόλεμος ἢ Παρθυαίων, καὶ οὐ χείρους ἐς σωτηρίαν ἐσόμεθα τῶν μητέρων· ἐς δὲ ἐμφυλίους πολέμους μήτε ἐσειέγκαιμὲν ποτε μήτε συμακράξαιμεν ὑμῶν κατ' ἀλλήλων· οὐδὲ γὰρ ἐπὶ Καίσαρος ἢ Πομπηίου συεφέραμεν, οὐδὲ Μάρκου ἡμᾶς, οὐδὲ Κίνας ἠνάγκασει, οὐδὲ Σύλλας ὁ τυραννήσας τῆς πατριδος· ὑρεῖς δὲ φατέ καὶ καθίστασθαι τὴν πολιτείαν.

HYDRA illa fabulosa feminis doctis annumeratur à Tiraquello in leg. XI. Connub. Tom. II. pag. 188. b. quia Plato in Euthydemo pag. 206. Opp. ed. Francof. de ea scribit: Πολύ που ἔμι Φαυλότερος τοῦ Ἡρακλέους· ὅς οὐχ οἶός τε ἦν τῆτε ὕδρα διαμάχισθαι σοφιστρία ὄνση, καὶ διὰ τὴν σοφίαν ἀπείση, εἰ μίαι κεφαλῆ ἀποτμηθεῖη τοῦ λόγου, πολλὰς ἀντὶ τῆς μιᾶς.

HYGIA, seu Hygea, seu Hygiea, seu corrupte Hygine, Latinis Salus Dea, Æsculapii filia, & medicæ artis Numen tutelare, in nummis aliisque monumentis exhibetur veste talari induta, modo stans, modo sedens, & serpentem altera manu tenet, altera pateram, versus quam serpens caput extendit. Ex ejus capite nonnunquam ad instar stellæ relucet pentagonum, lineis peculiari ratione inter se deductis. De illa Martialis XI. epigr. 60. v. 6. Quod sanare Criton, non quod Hygea potest. Ejus mythologiam & cultum apud varias gentes copiose præ cæteris describunt Jo. Henr. Meibomius in commentario in Jusjurandum

Hippocratis cap. 6. pag. 52 sqq. *Gros de Boze* in dissertation sur le Culte, que les anciens ont rendu à la Déesse de la Santé, on y a joint les medailles & quelques autres monumens antiques, à Paris 1705. 8. quæ è gallico in latinum sermonem translata exstat in *Christoph Woltereckii* *Electis rei nummaria* pag. 23-41. & *Guilb. Musgrave* in dissertatione de Dea Salute, in qua illius symbola, templa, statuæ, nummi & inscriptiones exhibentur, illustrantur, Oxon. 1716. 4. Conf. de *Hygea* præter Scriptores historiae Medicæ *Tiraquellum* de Nobilit. cap. 31. n. 331. & *Celeb. Fabricium* *Biblioth. Gr.* Vol. XIII. pag. 249.

HYPATIA, seu *Hypatia*, (à nonnullis *Hyparcbia* vel *Hypiacbia* appellata, teste *Tiraquello* in XI. legem Connub. Tom. II. Opp. pag. 188. b. qui dubitat, an *Hypatia*, *Isidori* Philosophi uxor, distinguenda sit à *Theonis* Philosophi & Geometrae filia?) fuit mulier in scientiis mathematicis aliisque Philosophicis disciplinis multum versata, & Alexandriae in schola Platonica à *Plotino*, vel rectius, ab *Ammonio* instituta sub initium Seculi V. post C. N. successit. Ejus vitam & fata ex *Menagii* historia mulierum Philosoph. segm. 49-56. proferre operae pretium fuerit: *Hypatia Alexandrina*, mulier in Philosophicis & Mathematicis versatissima, *Theonis Alexandrini*, Philosophi, Geometrae & Mathematici filia & discipula, patre & magistro doctior. (vid. *Philostorgius* num. XLIX.) *Theonis* cujusdam, qui temporibus Ionici Sardiani, medici præstantissimi, magnum nomen in Gallia consecutus erat, meminit *Eunapius* in Ionico, quem de *Theone* nostro sunt, qui interpretentur; sed minus verosimiliter, mea quidem sententia. At verosimili omnino conjectura *Theonem* hunc nostrum putabat *Henr. Savilius*, illum esse *Theonem*, qui *Ptolemaeum* interpretatus est, quod nos docuit *Henr. Valesius* ad *Historiam Eccles. Socratis* lib. VII. cap. 15. *Idem* & *Ismaëli Bullialdo*, qui numerat multitudinem stellarum, & omnibus eis nomina vocat, Gallorum in rebus Astronomicis longe doctissimo videbatur. *Platonicae* autem sectae addictam fuisse *Hypatiam*, discimus ex eadem *Socratis* *Historia* lib. VII. cap. 15. *Socratis* verba ex *Valesiana* interpretatione infra ponam, sunt enim lectu dignissima. (vid. num. XLVII.) Quibus consona habet *Nicephorus* lib. XIV. cap. 16. *Nicephori* verba, quia nos alia docent, non pigebit adscribere, adscribam autem latine; est enim locus prolixior. (vid. num.

num. XLVIII.) Hypatiae mortem similiter narrat Socrates *Historiae Eccl. lib. VII. cap. 15.* à quo sua habuit Nicephorus. At Philostorgius apud Photium *laceratam* dicit ab Homoufianis, quo nomine à Photio impietatis arguitur. (vid. num. XLIX.) Id illi accidisse ex invidia orta ob eximiam peritiam rerum praesertim *Astronomicarum* ait Hesy chius, cognomento Illustris. (vid. num. LI. Veriora videntur, quae de ejus interitu tradunt Socrates, Nicephorus atque ex Damascio Suidas, vid. num. XLVI–XLVIII.) Eam Synesius magno habuit in pretio, & ad eam plures *litteras* scripsit, quae omnes τῆ φιλοσόφῳ inscriptae sunt. *Epist. XVI. matrem, sororem, & magistram & benefactricem vocat, & si quae est alia res appellatione honorifica.* Decima quinta rogat eam, ut sibi beryllium faciendum curet. Ita hydroscopium vocant ad aquarum puritatem cognoscendam; qua de voce nos in *Amoenitatibus Juris cap. 41. Vicesimam quartam sic orditur: Quod si Erebi vita functorum obliviam* tangant, at ego illic vel carae potero meminisse *Hypatiae.* (vid. num. XXXVII–XLV.) quibus addenda sunt verba *Epistolae IV. ad Euortium Fratrem pag. 169. B. Opp. "Ασπασαι τὴν σιβασιωτάτην καὶ θεοφιλεστάτην φιλόσοφον, καὶ τὸν εὐδαίμονα χορὸν τὸν ἀπολαύσιμα τῆς θεοσισίας αὐδῆς.* & *Epistolae CXXXII. ad Olympium pag. 269. B. Opp. Ταύτην τὴν ἐπιστολὴν Πέτρον ὀμαι διακομιεῖν, παρὰ μέσης λαβόντα τῆς ἱερᾶς χειρός· γέλλω γὰρ αὐτὴν ἀπὸ πενταπόλειος ἐγὼ πρὸς τὴν διδάσκαλον τὴν κοινὴν· αὐτὴ δὲ ὅτῳ βούλεται δώσει· βεβλήσεται δὲ, εὖ οἶδ' ὅτι τῷ γνωριμωτάτῳ παρασχέιν.*) De ea honorifice meminuit Gregoras. (vid. num. LIII.) Formosam fuisse ait Suidas, sive potius Anonymus apud Suidam. (num. XLVI.) Addit, cum de auditoribus quidam eam deperiret, pannos mensibus fixatos, [φυλάκια vocabant sui Alexandrini,] illi ostendisse, & dixisse: Hoc quidem adamas, o adolescens; & sic animum ejus sanasse. Uxorem fuisse Isidori Philosophi ait idem: (Tillemontio *Memoriarum Eccl. Tom. XIV. pag. 274. not. 1.* verosimile fit, Suidam id ex verbis Damascii apud Photium: οἷα γυναικὸς ἀνὴρ· collegisse, quae tamen multo aliter intelligenda sint; additque, *Isidorum* sibi videri juniorem. Tolandus in *Tetradymo pag. 121.* opinatur, *Hypatiam* Isidoro desponsam ante nuptias periisse,) qui tamen ipsam virginem permansisse scribit. Etiam Isidori uxorem eam facit Damascius in *vita Isidori apud Photium, [num. LII.] ubi &*

Hypatiam *Geometriae deditam dicit. De Isidoro Philosopho videndus Damascius in Bibliotheca Pbotiana. Scripsit Commentarium in Diophantum, Astronomicum Canonem, & in Conica Apollonii; testatur hoc Suidas. [num. XLVI.] Exstat apud Steph. Baluzium Tomo I. Conciliorum in Synodico adversus Tragediam Irenaei cap. 216. sub Hypatiae nomine ad B. Cyrillum, Archiepiscopum Alexandrinum, Epistola. [num. XXXVI.] Sed cum ex Socrate constet, Hypatiam interemptam anno quarto Episcopatus Cyrilli, Honorio X. & Theodosio VI. Consulibus, hoc est, anno Christi CCCCXV, [non anno CCCCVI. ut tradit Theophanes supra num. L. Vossius quidem in lib. de Mathesi cap. 51. §. 5. & cap. 55. §. 8. scribit, Hypatiam floruisse Theodosii Junioris tempore circa annum CCCCXXX. sed ipse l. c. cap. 16. §. 9. refert, tristissimum hujus feminae exitum incidisse in VIII. annum Theodosii Junioris, Christi vero CCCCXV.] Nestorii autem exitum in hac epistola memoratum anno CCCCXXXVI. contigerit, ut constat ex Evagrío, hanc Hypatiae ad Cyrillum Epistolam putabat Steph. Baluzius notam esse ac supposititiam, cujus ego sententiae libens accedo. Exstat in Antologia lib. I. Epigramma de Hypatia Philosopha. [vid. num. LIV.] Epigramma graecum vetus in laudem Hypatiae, necdum editum, edidit Jac. Gothofredus ad Philostorgium. [vid. supra pag. 90. not. 115.] Claud. Salmasius in Epistola nuncupatoria ad Puteanos, praefixis observationibus suis ad Jus Atticum & Romanum, ubi de Schurmannia, Batava, puella doctissima, Hypatiam hanc nostram Hippiam appellavit, errore typographico vel memoriae lapsu. Rectissime autem observat Celeb. Fabricius Vol. VIII. Biblioth. Gr. pag. 220. not. 1. Salmasium utique de Hippia Sophista, non de Hypatia ibi loqui, & respicere ad ea, quae de Hippia nullum genus artis vel opificii inexpertum relinquentem narrat Apuleius in Floridis. Confer de Hypatia praeter Scriptores historiae Ecclesiasticae Jac. Gothofredum in Dissert. ad Philostorgii lib. VIII. cap. 9. pag. 337 sqq. Jo. Meursium in notis ad Hesychium Illustrum pag. 209 sq. Henr. Valesium in notis ad Socratis historiam Eccles. VII. 15. Jo. Andr. Schmidium in dissert. de Hipparcho, Theonibus, doctaque Hypatia, Jen. 1689. 4. Celeb. Fabricium Vol. VIII. Biblioth. Gr. pag. 219 sq. Anonymum in Bibliothecae Germanicae Tom. III. pag. 157 sq. & Jo. Tolandum in Tetrady-*

mo, anglice Lond. 1720. 8. edito, cujus dissertatio tertia inscribitur: *Hypatia, or the history of a most beautiful, most virtuous, most learned, and every way accomplished Lady, who was torn to pieces by the Clergy of Alexandria, to gratify the pride, emulation and cruelty of their Archbishop Cyril.*

I.

IAMBE Poëtria, vid. *Olearii* diss. de Poëtriis Gr. num. XXXIX.

IASO, filia *Æsculapii*, vid supra *Æsculapii filie*.

ICASIA, seu *Cassia*, Poëtria. vid. notas ad *Olearii* diss. de Poëtriis Gr. pag. 141. not. 18. quibus adde verba *Simeonis Magistri* in *Annalibus* pag. 415. ed. Par. Scriptorum post *Theophanem*: Τῆς μητρὸς αὐτοῦ [Θεοφίλου τοῦ βασιλείως τῶν Ῥωμαίων] Ἐυφροσύνης βουληθείσης δοῦναι αὐτῷ γυναῖκα, ἃγει κόρας διαφόρους ἀσυγκρίτους τῷ κάλλει· μεθ' αὐτῆς μία τις ἐξ αὐτῶν κόρη ὀραιοτάτη ὑπῆρχε, Ἐικασία λεγομένη, καὶ ἑτέρα Θεοδώρα ὀνομαζομένη. Τούτῳ δοῦσα ἡ μήτηρ χρυσοῦν μῆλον, εἶπε δοῦναι τῇ ἀρεσάσῃ αὐτῷ· ὁ δὲ Βασιλεὺς Θεόφιλος, τῷ κάλλει τῆς Ἐικασίας ἐκπλαγεὶς, ἔφη· ὡς ἄρα διὰ γυναικὸς ἐρρήθη τὰ Φαῦλα· ἡ δὲ μετ' αἰδοῦς πῶς ἀντίφησιν· ἀλλὰ καὶ διὰ γυναικὸς πηγάζει τὰ κρείττονα· ὁ δὲ τῷ λόγῳ τὴν καρδίαν πληγεὶς, ταύτην μὲν ἔιασε· Θεοδώρα τε τὸ μῆλον ἀπέδωκεν· — — Ἡ μὲν Ἐικασία τῆς βασιλείας ἀποτυχοῦσα, μονὴν κατεσκευάσεν, εἰς ἣν καὶ ἀποχειραμένη, φιλοσόφῳ βίῳ καὶ Θεῷ ἀρέσκοντι διετέλεσε μέχρι τελευτῆς αὐτῆς, πολλὰ ἴδια συγγράμματα αὐτῆς καταλιποῦσα.

IMUTH, seu *Imuthe*, fertur mater *Asclepii*, discipuli *Hermotis Trismegisti*. *Zosimus Panopolita* ἐν τῷ ἐνάτῳ Ἰμοῦθ βιβλίῳ allegatur in *Georgii Syncelli Chronographia* pag. 13. ed. Paris. vid. *Celeb. Fabricii Bibliothecam Græcam* Vol. I. pag. 71.

IRENE, *Cratini* filia, artis pictoriæ perita, in numerum læminarum doctarum refertur à *Tiraquello* in *Leg. XI. Connub.* Tom. II. *Opp.* pag. 188. b. quia *Clemens Alexandrinus Strom.* IV. 19. pag. 523. ex *Didymi Symposiacis* ejus mentionem facit.

IRENE *Ducæna*, filia *Andronici Ducæ*, neptis *Joannis Ducæ* Cæsaris, & uxor

altera *Alexii* Imp. floruit Sec. XII. incunte, & ex *Alexio* tres filios & quatuor filias procreavit. Maritus eam initio non admodum dilexit, quia ipse vaga venere oblectabatur, postea summo in honore habuit; quæ cum imperium *Nicephoro Bryennio*, *Annæ* filix conjugii, post *Alexii* mortem asserere destinasset, in *Joannis* & *Isaaci* filiorum odium incurrit, & *Joanne II. Comneno* imperante, in monasterium concessit, ubi mutato nomine *Xene* est appellata. Ejus amorem summum in litteras laudat *Anna Comnena* *Alexiados* lib. V. extremo pag. 147. ed. Paris. Μέμνημαι τῆς μητρὸς καὶ βασιλίδος πολλάκις, ἀρίστῃ προκειμένης, βίβλον ἐν χερσὶν φερούσης, καὶ τοὺς λόγους διερευνημένης τῶν δογματιστῶν ἁγίων πατέρων, μάλιστα δὲ τοῦ φιλοσόφου Μαξίμου καὶ μάρτυρος. Ἐσπυδάκει γὰρ οὐ τοσοῦτον περὶ τὰς φυσικὰς συζητήσεις, ὅσον περὶ τὰ δόγματα, τὴν ἔτι σοφίαν καρποῦσθαι βουλομένη. Καί μοι πολλάκις θαυμάζειν ἐπήει, καὶ θαυμάζουσα ἔφη ποτὲ πρὸς αὐτήν· πῶς αὐτόθεν πρὸς τοσοῦτον ὕψος ἐπέβλεψας; ἔγωγε τρέμων, καὶ οὐδ' ἄκροισ ὡσὶν ἀποτολμῶ τούτων ἐπαίειν. Τὸ γὰρ πάνυ θεωρητικὸν τε καὶ νοερὸν τοῦ ἀνδρός, ὡς φασιν, ἔλιγγον παρέχεται τοῖς ἀναγινώσκουσιν. Ἡ δὲ μειδιάσασα ἔφη· ἐπαινετὴν οἶδα τὴν δειλίαν ταύτην· καὶ οὐδ' αὐτὴ ἀτρέμας ταῖς βίβλοις ταύταις πρόσκειμι· ἀλλ' ὅμως ἀποσπᾶσθαι τούτων οὐ δύναμαι. Σὺ δὲ μοι μικρὸν ἀνάμεινον, καὶ ταῖς ἄλλαις ἐγκύψασα βίβλοις πρότερον, καὶ τῆς τούτων ἀπογιύση ἠδύτητος. *Car. du Fresne* in *Indice Auctorum Græcorum ineditorum*, qui in ejus *Glossario Græco* laudatur, commemorat *Irenes Ducenæ* Imperatricis *Typicum Monasterii Deiparæ*, τῆς κεχαριτωμένης, ab ipsa ædificati, eo titulo, quem descripsit laudatus *du Fresne* in *CPoli Christiana* lib. IV. pag. 87. MS. ex *Codice Reg. 2630*. Ita vero subscribitur litteris *Cinnabaricis* post cap. 78. nam ad octogesimum excurrit: Ἐιρήνη ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὴ βασίλισσα Ῥωμαίων ἡ Δούκαινα.

IRENE, uxor *Leonis IV.* Imperatoris, qui A. C. DCCLXXX. obiit, à *Paschio*, *Eberto* & *Meuschenio* doctis mulieribus annumeratur, quia fuit ingenio præstans, quo tamen in mariti filii que exitium & in *Iconolatriæ* triumphum misere abusa est. Vitam ejus & fata in *Commentario de Vitis Heroinarum, Reginarum & Augustarum* uberius exponere constitui. Conf. interea *Friderici Spanhemii* *Historiam Imaginum restitutam* Sect. V. Tom. II. pag. 788 sqq. *Jo. Andr.*

Andr. Schmidii diff. de muliere Heterodoxa §. 28. & *Jo. Henr. Feustkingii* Gynaecium haeretico-fanaticum pag. 385 sqq.

IRENE, Poëtria, vid. notas ad *Olearii* diff. de Poëtriis Graecis pag. 163. num. 42.

IRENE, Theodori Metochitae filia, vid. infra *Panypersebastia*.

ISIS, Ægypti Regina antiquissima, cujus patrem Mythologi nonnulli tradiderunt fuisse *Prometheum*, alii autem *Mercurium*, teste *Plutarcho* in lib. de *Iside & Osiride* Tom. II. Opp. pag. 352. A. Qui *Isidem* eandem fuisse dicunt, quam *Ionem* Graecorum, filiam *Inacbi* Archivorum Regis, aut fluvii ejusdem nominis, quae vulgatiores erat opinio. Alii parentes ejus dicebant *Neptunum & Callirboen*, aut *Hallirboen*, alii *Argum & Ismenen*. *Osiris* dicitur *Isidis* conjux *Diodoro Siculo* lib. I. pag. 9. A. & *Martiano Capelle* lib. I. de nuptiis Philol. pag. 2. ima ed. Plant. ejus frater & conjux *Diodoro Sic.* lib. I. pag. 16. C. & *Plutarcho* in lib. de *Iside & Osiride* Tom. II. Opp. pag. 356. A. ejus filius *M. Minucio Felici* in *Octavio* pag. 165. ed. Lugdun. B. 1672. *Lactantio* Instit. divinar. lib. I. cap. 21. & *Firmico* de errore profan. relig. pag. 5. denique ejus conjux, frater filiusque *Eusebio* Praepar. Evang. lib. III. cap. 11. pag. 116. ed. Vales. *Sibylla* lib. V. Oracul. v. 52. pag. 553. ed. *Gallei* de se ipsa canit:

Τείρομαι ἢ τριτάλαινα κακὴν Φάτιν ἐν φρεσὶ θείσθαι,
Ἴσιδος ἢ γιωσίη καὶ χρησμῶν ἔνθεον ὕμνον.

Torqueor infelix, dum tristia fata recordor,
Isidis ipsa soror divina oracula pandens.

Mendax autem hic deprehenditur *Sibylla*, quae alibi profitetur, se cum *Noacho* diluvii tempore in arca degisse. Magicam artem in adytis ex libris *Isidis & Ori* didicisse Ægyptios probat *Gilb. Gaulminus* lib. I. notarum ad vitam *Mosis* pag. 236. ex *Luciani* Somnio s. Gallo Tom. II. Opp. pag. 173. ima. Ἀπειδήμησα εἰς Ἀιγυπτὸν, ὡς συγγειοίμην τοῖς προφήταις ἐπὶ σοφία· καὶ εἰς τὰ ἄδυτα κατιλθὼν, ἐξίμαθον τὰς βίβλους τὰς Ὀρου καὶ Ἴσιδος. *Gaulminus* laudatus testatur

loco citato pag. 237. apud *Lucianum* alibi legi : μαγεύειν παιδευόμενος ὑπὸ τῆς Ἴσιδος. In Collectione MS. Chemicorum Graecorum, quam *Celeber. Fabricius* Biblioth. Gr. lib. VI. cap. 8. §. 3. Vol XII. pag. 760 sqq. recenset, inscribitur Apopsasmation num. 46. Ἴσις Προφήτις τῷ υἱῷ Ὠρωῖ in quo angelus *Annaël* docet mysterium Chrysopeiae, & per omnia sacra adjurat mystam, illud aliis non prodere. Hinc multis fit verisimile, *Isidem* esse eandem cum *Isatide*, quam inter Scriptores ante *Homerum* recenset *Tatianus* in Orat. ad Graecos segm. 62. pag. 137. ed. Oxon. & ex illo *Eusebius* Praepar. Evang. lib. X. cap. 11. pag. 495. C. Τὰ ἐν Αἰγύπτῳ τὸν πολὺν τοῦτον σεσωσμένα χροῖον Μίλη, τῆς Ἴσιδος ποιήματα γεγονέναι, multi tradiderunt, teste *Platone* lib. II. de Legg. pag. 790. A. ed. Francof. quem locum non de carminibus, sed modulis musicis intelligendum esse, ex verbis, quae apud *Platonem* praecedunt, colligere licet. Summam artis medicae peritiam *Isidi* tribuit *Diodorus Siculus* lib. I. Biblioth. Hist. pag. 15. B. φασὶ δ' Αἰγύπτιοι τὴν Ἴσιν φαρμάκων τε πολλῶν πρὸς ὑγίαν εὐρέτιν γεγονέναι καὶ τῆς ἐπιστήμης ἰατρικῆς μεγάλην ἔχειν ἐμπειρίαν, καὶ τὸ συνόλον πολλὰ μηχανήσασθαι· διὸ καὶ νῦν τυχοῦσαν ἀθανασίας, ἐπὶ ταῖς θεραπεύαις τῶν ἀνθρώπων μάλιστα χαίρει, καὶ κατὰ τοὺς ὕπνους τοῖς ἀξιούσι δίδουσι βοηθήματα, φανερώς ἐπιδεικνυμένη τὴν τε ἰδίαν ἐπιφάνειαν καὶ τὸ πρὸς τοὺς δεομένους τῶν ἀνθρώπων εὐεργετικόν. Ἀποδείξεις δὲ τούτων φασὶ φέρειν ἑαυτοὺς οὐ μυθολογίας, ὁμοίως τοῖς Ἕλλησιν, ἀλλὰ πράξεις ἰαργυῖς. Πᾶσαι γὰρ σχεδὸν τὴν οἰκουμένην μαρτυρεῖν ἑαυτοῖς εἰς τὰς ταύτης τιμὰς, φιλοτιμουμένην διὰ τὴν ἐν ταῖς θεραπεύαις ἐπιφάνειαν· κατὰ γὰρ τοὺς ὕπνους ἐφισταμένην δίδουσι τοῖς κάμνουσι βοηθήματα πρὸς τὰς νόσους, καὶ τοὺς ὑπακούσαντας αὐτῇ, παραδόξως ὑγιάζεσθαι, καὶ πολλοὺς μὲν ὑπὸ τῶν ἰατρῶν διὰ τὴν δυσκολίαν τοῦ νοσήματος ἀπελπισθέντας, ὑπὸ ταύτης σώζεσθαι, συχνοὺς δὲ παντελῶς περωθέντας τὰς ὀράσεις, ἢ τινα τῶν ἄλλων μερῶν τοῦ σώματος, ὅταν πρὸς ταύτην τὴν θεὸν καταφεύγασιν, εἰς τὴν προϋπάρξασαν ἀποκαθίστασθαι τάξι. Ἐυρεῖν δ' αὐτὴν καὶ τὸ τῆς ἀθανασίας φάρμακον, δι' οὗ τὸν υἱὸν Ὠρον, ὑπὸ τῶν Τιτάνων ἐπιβουλευθέντα, καὶ νεκρὸν εὐρεθέντα κατ' ὕδατος, μὴ μόνον ἀναστῆσαι δοῦσαν τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀθανασίας ποιῆσαι μεταλαβεῖν. Huc etiam pertinent ea, quae idem *Auctor* de morte & epitaphia *Isidis* atque *Osiridis* tradit

tradit l. c. pag. 16. C. Ταφῆναι λέγουσι τὴν Ἴσιν ἐν Μίμφει, καθ' ἣν μέχρι τοῦ νῦν δείκνυσθαι τὸν σηκόν, ἐν τῷ τεμένει τοῦ Ἡραίστου· ἔτι δὲ φασὶ τὰ σώματα τῶν Θεῶν τούτων κείσθαι κατὰ τὴν ἐν Φίλαις τοῦ Νείλου ἵησον, ὡσπερ προείρηται μοι. Οὐκ ἀγνοῶ δὲ, διότι τινὲς τῶν συγγραφέων ἀποφαίνονται τοὺς τάφους τῶν Θεῶν τούτων ὑπάρχειν ἐν Νύσῃ τῆς Ἀραβίας, ἀφ' ἧς καὶ Νυσαῖοι τὸν Διόνυσον ὠνομάσθαι· εἶναι δὲ καὶ στήλην ἑκατέρου τῶν Θεῶν, ἐπιγεγραμμένην τοῖς ἱεροῖς γράμμασι. Ἐπὶ μὲν τῆς Ἴσιδος ἐπιγεγράφθαι· Ἐγὼ Ἴσις εἰμι ἡ βασίλισσα τῆς χώρας ἡ παιδιουθῖσα ὑπὸ Ἑρμοῦ, καὶ ὅσα ἐγὼ ἐνομοθέτησα, οὐδεὶς δύναται λύσαι. Ἐγὼ εἰμι ἡ τοῦ κατὰ τὸν Κρόνου Θεοῦ θυγάτηρ προσηβυτάτη. Ἐγὼ εἰμι γυνὴ καὶ ἀδελφὴ Ὀσίριδος βασιλέως. Ἐγὼ εἰμι ἡ πρώτη καρπὸν ἀνδράποισ ἐρροῦσα. Ἐγὼ εἰμι μήτηρ Ἄρου τοῦ βασιλέως. Ἐγὼ εἰμι ἡ ἐν τῷ ἄστρῳ τῷ κυνὶ ἐπιτίλλουσα. Ἐμοὶ Βούβαυτις ἡ πόλις ἀφοδομάθη. Χαῖρε, χαῖρε, Ἀιγυπτί, ἡ θρέψασά με. *Isis Graecis Ὑγία, Romanis Salus dicta est; vid. Pausaniam lib. II. in Corinth. c. 27. p. 174. nec non nummos & lapides, in quibus non rara haec Dea vocatur SALUTARIS, eidem pro salute hominum vota nuncupantur, atque ex MONITU EJUS donantur. Irata autem homines caecos reddidit. vid. Ovidium lib. I. ep. 1. ex Ponto. v. 51 sqq. Juvenalem Sat. XIII. v. 92 sqq. & Apulejum lib. VIII. Metamorph. pag. 257 sq. ed. Floridi. Isidem, sive haec fuit, de qua loquimur, sive alius aut mas, aut foemina, citat Galenus in libris de compositione pharmacorum & lib. V. Methodi. Est & Isis medicamenti nomen apud Galenum Tom. II. pag. 333, 334. ἐκ τῶν ἱερῶν τῶν ἐν Ἀιγύπτῳ pag. 338. Atque Isis emplastrum atrae bili accommodatum ab ea, ut verosimile est, inventum & nuncupatum apud Galenum lib. VI. Methodi ad fin. & lib. II. artis Curativae ad Glaucanem & Aëtium Tetrabib. lib. III. serm. 4. cap. 41. & Tetrab. lib. IV. serm. 2. cap. 53 & 56. atque Serm. 3. cap. 12. non semel & Paulum Aeginetam lib. IV cap. 45 & 48. & lib. VII. cap. 17. Haec leguntur in Elencho Medicorum veterum apud Celeberrimum Fabricium Bibliothecæ Graecæ Vol. XIII. pag. 303. ex Andr. Tiraquelli lib. de Nobilitate cap. 31. num. 3. sumpta. Caetera quae ad Isis fabulas harumque sensum mysticum pertinent, copiose enarrant Diodorus Siculus lib. I. Biblioth. Histor. pag. 9 sqq. & Plutarchus lib. singulari*

gulari de Ifide & Osiride Tom. II. Opp. pag. 351 sqq. *Isis* à *Plutarcho* loc. cit. pag. 372. E. appellatur *μυριάνυμος*, & in Inscriptionibus saepe dicitur: VNA QVAE ES OMNIA, quia omnium fere Dearum nomina huic tribuebantur. vid. *Gudii* notas ad *Pbedri* lib. III. fab. 19. *Isidem* in Theologia Ægyptiorum eandem esse atque Deas omnes, & *Osiridem* eundem atque omnes Deos statuit Celeberrimus *Montfauconus* Antiquit. illustr. Tom. II. Part. II. lib. 1. cap. 2. pag. 271 sq. qui in hoc Opere ejusque Supplemento permulta hujus Deae simulacra partem Ægyptiaco. partem Romano more elaborata repraesentat & describit. *Jac. Gutherius* lib. I. cap. 25. de Jure Pontificio Tom. V. Thes. Graeviani pag. 49. docet, *Isidem* vocatam esse *Lunam* Deam, Matrem Deum magnam, *Cybelen*, *Proserpinam*, *Liberam*, *Cererem*, aliisque nominibus celebrari, in qua tamen multiformi specie una Dei potentia agnita fuerit. Ostendit simul laudatus auctor, *Isidis* & *Osiridis* sacra primum Persas habuisse, à Persis Phryges, à Phrygibus Romanos. Ejus sacra Romam perlata refert *Ælius Spartianus* in vita *Antonini Caracallæ* cap. 9. Tom. I. Scriptorum Historiae August. pag. 728. Illa tamen vetustissimis Romanis olim non incognita fuisse, testantur *Ennii* versus apud *Ciceronem* lib. I. cap. ult. de Divinatione in *Ennii* fragmentis pag. 226. ed. *Hessel.* Cultum *Isidis* apud veteres Gallos describit *Mr. Martin* in Religion des Gaulois Tom. II. lib. IV. cap. 22. pag 131 sqq. Suevorum partem *Isidi* sacrificasse, tradit *Tacitus* de moribus Germanorum cap. 9. De Tabula sive mensa Isiaca, cujus ectypon, historiam & explicationem praeter alios exhibet Celeber. *Montfaucon* Antiquitatis illustr. Tom. II. Part. 2. lib. 2. cap. 1 sqq. pag. 331 sqq. exstat liber singularis *Laur. Pignorii*, Amstelodami 1669. 4. Conf. etiam *Jo. Christoph. Wagenfeilii* librum de Norimberga pag 83 sqq. & Ejusdem lib. germanice editum, de institutione Principis juvenis à litterarum studiis abhorrentis pag. 226 sq. In illa magnetis pyxidisque nauticae usum & mirandos effectus adumbrari statuit *Jo. Frider. Hervartus* ab *Hobenburg* in admirandis Ethnicae Theologiae mysteriis, Monachii 1626. 4. Triades divinae potentiae *Atban. Kircherus* Tom. III. Oedipi Ægypt. Syntagm. I. pag. 79 sqq. qui Synt. III. pag. 255. *Hervarti* sententiam explodit. Figuras duodecim anni

men-

mensium *Olaus Rudbeckius* Part. II. Atlant. cap. 11. cujus conjecturam approbat *Celeb. Fabricius* lib. I. Biblioth. Græcæ cap. 14. §. 6. pag. 95. Alii cum *Pignorio* & *Montfaucono* fatentur, se hujus tabulae mysteria intepretari non posse.

ISTRINA, seu *Histrina*, *Aripitbis*, Regis Scytharum uxor, de qua *Herodotus* in *Melpomene* lib. IV. cap. 78. Ἀριπειθείη τῷ Σκυθίων βασιλείῳ γίνεται μετ' ἄλλων παίδων Σκύλης· ἐξ Ἰστρινῆς δὲ γυναικὸς οὗτος γίνεται, καὶ οὐδαμῶς ἐγχωρίης· τὸν ἢ μήτηρ αὐτῆ γλῶσσάν τε Ἑλλάδα καὶ γράμματα εἰδίδαξε.

JULIA DOMNA fuit natione Syra, *Bassiani*, Sacerdotis Solis, filia, *Macise*, aviæ *Elagabali*, soror, *L. Septimii Severi*, Imperatoris Romani, uxor, *Carcalle* & *Getæ* atque duarum *Septimiarum* mater. Illam ab *Oppiano* *Cyneget.* lib. I. v. 4. & in nummis Græcis vocari Δόμναν, quasi Dominam vel δίσποιναν, quia fuerit Augustorum uxor & mater, existimant *Scipio Gentilis* *Parergorum Juris* lib. II. cap. 22. *Conr. Rittershufius* ad *Oppiani* l. c. & *Pet. Possinus* in notis ad *Nicephori Bryennii* libros IV. *Commentariorum* de rebus Byzantinis. Sed *Josephus Justus Scaliger* in animadv. ad *Eusebii* *Chronicon* An. MMCCXXXII. *Claud. Salmasius* ad *Ælii Spartiani* *Severum* cap. 20. *Jo. Tristanus* in *Histoire des Empereurs* Tom. II. pag. 119 sq. *Æg. Menagius* *Amoenitatum Juris* cap. 25. & *Ez. Spanbemius* in *Opere de usu Numismatum* Vol. II. dissert. XI. pag. 294. accurate contra illos probarunt, *Domnam* esse *Julia* nomen proprium, vel potius cognomen. Frequens enim occurrit in Oriente & Ægypto apud Auctores Ecclesiasticos hæc appellatio, & non solum in Græcis, sed etiam latinis nummis, *Julia* nostra sæpe, at præter hanc nulla alia Augustarum, dicitur *Domna*. Vocata etiam est in quibusdam nummis Græcis ΙΟΥΛΙΑ ΔΕΟΥΗΡΑ, quia illam *Septimius Severus* Imp. in matrimonio habebat. Patria ejus fuit *Apamea* secundum *Dionem*, (num. LVI.) vel etiam *Emessa*, sive *Emesa*, sive *Emissa* secundum *Herodianum* (num LV.) & *Capitolinum* in *vita Opilii Macrini* cap. 9. Tom. I. *Script. Historiæ Aug.* pag. 759. Fuit quædam mulier *Μαξα*, sive *Varia*, ex *Emissena* urbe, soror *Julia*, uxoris *Severi Pertinacis Afri*, quæ post mortem *Antonini Bassiani* ex aulica domo fuerat expulsa per *Macrini* superbiam. Quod ad genus attinet, *Dio Cassius* lib. LXXVIII. pag. 899. B. scribit, illam ἐκ δημο-

τιχὸν γένους, à genere plebejo in altum evectam esse; Lampridius vero in Alexandro Severo cap. 5. Tom. I. Script. Historiæ Aug. pag. 890. nobilem Orientis mulierem appellat. Patrem Juliæ fuisse Bassianum, Sacerdotem Solis, liquet ex Sex. Aurelii Victoris Epitome cap. 21. pag. 103. Aurelius Antoninus Bassianus Caracalla, Severi filius, Lugduni genitus, imperavit solus annos sex. Sic Bassianus ex avi materni nomine dictus est; & ex cap. 23. pag. 108. Hujus (Heliogabali) matris Semæ avus, Bassianus nomine, fuerat Solis Sacerdos; quem Phœnices, unde erat, Heliogabalum nominabant, à quo iste Heliogabalus dictus est. Tristano l. c. pag. 121. fit verisimile, hunc fuisse M. Julium Bassianum, Bassiani Proconsulis Africae sub Hadriano Imp. filium, & Valerii Bassiani, Viri Consularis à Commodò interfecti, fratrem, quorum mentionem fecerint Spartianus & Capitolinus in Albino & Commodò, matrem autem Juliæ Domnae & Juliæ Mæse appellatam esse Variam Soemiadem, à qua Mæsa Variæ ejusque filia Soemiadis nomen acceperit. Juliam nostram, ob ipsius genituram regiam, Septimius Severus, amissa ante Imperium sumptum Marcia, uxorem duxit, teste Æl. Spartiano in vita Severi Imp. cap. 3. pag. 594. Quum amissa uxore aliam vellet ducere, genituras sponsarum requirebat, ipse quoque matheos peritissimus; & quum audisset esse in Syria quandam, que id geniturae haberet, ut regi jungeretur, eandem uxorem petiit, Juliam scilicet, & accepit interventu amicorum, ex qua statim pater factus est. Addere juvat verba Lampridii in Alexandro Severo cap. 5. pag. 890. Nobilem Orientis mulierem Severus, cujus hanc genituram esse compererat, ut uxor Imperatoris esset, adhuc privatus, & non magni satis loci, duxit uxorem. Annum, quo hæc nuptiæ celebratæ fuerint, vix definiri posse, prolixè ostendit Belius in Dictionario gallice edito in Julia lit. L. Septimius Severus ex Julia præter duas filias, quas dotatas maritis Proba & Aëtio dedit, teste Spartiano in Severi vita cap. 8. pag. 603. Caracallum & Getam suscepit. vid. Dionem, (num. LVII.) Herodianum, (num. LVIII.) Oppianum, (num. LIX.) & Philostratum. (num. LXII.) Reperiuntur quidem Auctores, qui Caracallam Juliæ privignum non vero filium fuisse, & novercæ suæ post Severi mortem nupsisse tradunt. Æl. Spartianus in Antonino Caracalla cap. 10. pag. 730. Interest scire, quemadmodum novercam suam Juliam uxorem duxisse

duxisse dicatur; quæ quum esset pulcherrima, & quasi per negligentiam se maxima corporis parte nudasset, dixissetque Antoninus: Vellem, si liceret; respondisse fertur: Si libet, licet. An nescis te imperatorem esse, & leges dare, non accipere. Quo audito furor incenditus ad effectum criminis roboratus est, nuptiasque eas celebravit, quas si sciret se leges dare, vere solus prohibere debuisset. Matrem enim, (non alio dicenda erat nomine,) duxit uxorem, ad parricidium junxit incestum, siquidem eam matrimonio sociavit, cujus filium nuper occiderat. Aurelius Victor de Cæsaribus cap. 31. segm. 3. Juliam novercam, cujus facinora supra memoravi, forma captus, conjugem affectavit, (Caracalla,) cum illa fastiosior, aspectui adolescentis, presentiae quasi ignara, semet dedisset, inteñto corpore, asserentique: Vellem, si liceret, uti; petulantius multo, (quippe quæ pudorem velamento exuerat,) respondisset; libet? plane licet. Eusebius Pamphilus Chronicorum libro poster. An. MMCCXXXII. Antoninus tam impatiens libidinis fuit, ut novercam suam Juliam uxorem duxerit. Eutropius in Historiæ Romanæ Breviario lib. VIII. cap. 20. Impatiens libidinis, (Caracalla) ut qui novercam suam Juliam duxerit. & Paulus Orosius Historiarum I b. VII. cap. 18. Vixit, (Caracalla,) patre asperior, omnibus autem hominibus libidine intemperantior, qui etiam novercam suam Juliam uxorem duxerit. Hos tamen omnes cum permultis Scriptoribus recentioribus prorsus falli, probarunt pridem Viri Magni, Claud Salmasius ad Spartiani Severum Imp. cap. 18. pag. 627 sq. & cap. 20. pag. 632 sq. Jac. Sponius in Miscellaneis eruditæ Antiqu. sect. VIII. pag. 270. Jo. Vaillant in Numismat. Imperatorum Rom. & Ez. Spanhemius in Opere de Præstantia numismatum Tom. II. diss. XI. pag. 294. non solum ex Scriptorum cœvorum, Dionis, Herodiani aliorumque alto silentio de Caracallæ incestu cum Julia, sed etiam ex nummis & Inscriptionibus plurimis, in quibus Julia mox MATER AUGG. Caracallæ nempe & Getæ, mox MATER ANTONINI AVG. expresse appellatur. Præter cæteros fabulam istam exploserunt Io. Tristanus in Histoire des Empereurs Tom. II. pag. 113 sq. & Pet. Bælius in Dictionario historico in Iulie lit. G. Interim pravae libidini Iuliam indulgisse, non immerito colligitur ex verbis mulieris cujusdam Britannæ apud Xiphilinum. (num. LX.) Adulteriorum pariter atque conjurationis illam

incusant *Spartianus* in *Severo Imp.* cap. 18. pag. 626. *Domi* tamen minus cautus, qui uxorem *Iuliam famosam* adulteriis tenuit, etiam conjurationis consciam; & *Aurelius Victor* cap. 20. de *Caesaribus* pag. 348. ed. *Pitisci*. Huic tanto domi forisque uxoris probra summam gloriae demserunt: quam adeo famose amplexus est, uti cognita libidine, ac ream conjurationis retentavit. Aliorum quoque vitiorum ream illam facit *Xiphilinus* in *Epitome Dionis* cap. 22. pag. 349. B. de *Caracalla* scribens: Πρὸς τούτοις εἶχε καὶ τὸ πανεὐργον τῆς μητρὸς καὶ τῶν Σύγγων, ὅθεν ἐκείνη ἦν. At tamen *Iuliam* nostram inter foeminas doctas principem locum obtinuisse liquet ex *Philostrati* *Sophistae* epistola ad illam scripta, num. 13. pag. 920. *Opp.* ed. *Lips.* ubi appellatur οἷά που σοφία καὶ μῆτις. Apud eundem (num. LXI.) Nostra dicitur rhetoricae facultatis studiosissima, & (num. LXII.) vocatur ἡ φιλόσοφος. Conf. *Reinesii* *Var. Lect.* lib. II, cap. 12. *Xiphilinus* (num. LXIII. & LXV.) & *Tzetzes* (num. LXIV.) tradunt, illam philosophiae operam dedisse, & tempus cum *Sophistis* transegisse. Eruditio ejus imprimis in causa fuisse videtur, cur *Antoninus Caracalla* Matris suae opera in administrandis imperii rebus uteretur, eamque in summo honore haberet, teste *Xiphilino*, (num. LXV. & LXVI.) cujus verba *Tristanus* l. c. pag. 110. de *Severi* *Imp.* temporibus perperam intellexit. Post *Antonini Caracallae* interitum ipsa sibi mortem inedia *Antiochiae* intulit. vid. *Xiphilinum*, (num. LXVII.) & *Dionem Cassium*. (num. XVIII.) In nummis & inscriptionibus dici solet, PIA FELIX AVGVSTA, MATER CASTRORVM ET SENATVS ET PATRIAE. Vitam *Iuliae* descriperunt *Io. Tristanus* in *Histoire des Empereurs* Tom. II. pag. 109—148. *Æg. Menagius* in *historia mulierum philosopharum* segm. 16--19. & *Pet. Baelius* in *Dictionarico historico* in *Julie*.

JULIA *Sabina*, *Quinti* liberta, mulier medica, cujus epitaphium exstat in *Gruteri* *Opere Inscriptionum* pag. DCXXXVI. 1. *Io. Rhodii* notis ad *Scribonium Largum*, num. CXXII. pag. 194. & in *Dan. Clerici* *Historia Medicinæ gallicæ* edita, Part. II. lib. 3. cap. 13.

JULIANA *Anicia*, decus gentis nobilissimæ *Aniciae*, in qua praeter *Probas* plures etiam *Julianae* claruerunt, fuit consobrina *Pompeji*, *Viri* clarissimi, te-
ste

ſte Paulo Diacono in Historia Miscella lib. XV. quem Pompejum fuiſſe conſobri-
num Imperatoris Juſtiniani, & Anaſtaſiam (de qua egimus ſupra pag. 272.)
uxorem duxiſſe, tradit. Cyrillus in Actis S. Sabæ apud Surium d. 5. Dec. Chalce-
donenſis Concilii aſſeclas invito Anaſtaſio Imp. fovit, vid. Hiſt. Miscel. lib. XV.
& Polyeuſti Martyris aedis cameram auro puriſſimo textit, ut Anaſtaſium, ipſius
facultatibus inhiantem, eluderet. vid. Gregorium Turon. de glorioſis Martyribus cap.
133. & ex illo Baronium in Annal. Eccleſ. ad A. C. 527. num. 58 -- 61. In
urbe Conſtantinopolitana vitam egit, atque obiit A. C. DXXVII. ut ex Cyrillo
I. c. colligitur. Eam paci Eccleſiæ & Hormiſdæ Papæ ſtudiſſe liquet, non
ſolum ex hujus epiſtola ad Julianam Aniciam ſcripta, quæ exſtat in Epiſtolis
Pontif. Tom. I. Collect. Concil. Regiæ Tom. X. & Labbeanæ Tom. IV. num.
XLVIII. pag. 1500. ſed etiam ex II. Epiſtolis noſtræ Julianæ, quæ in Operi-
bus modo laudatis reperiuntur, & prior quoque in Baronii Annal. Eccl. ad A. C.
519. num. LXVIII. En tibi illam: Domino beatiffimo patri Hormiſdæ Juliana
Anicia. Precibus veſtræ beatitudinis, adventu legatorum principalis ſedis apoſtolice,
eliſis erroribus hæreticorum, in unitatem fidei catholice convenimus congregati ſimul
ad ubera materna Eccleſiæ in die ſanctæ reſurrectionis. Quapropter ſtylo veneratio-
nis alloquentes ſanctitatem veſtram, admonemus, ut intimetis deſtinatis à vobis reve-
rendiſſimis viris, nullo modo abſcedere, antequam, ſicut prævideritis, ut oportet, fir-
mentur ea, quæ bene diſpoſita ſunt ab eis; ut amputatis omnibus reliquiis tranſacti
erroris, impendiis veſtræ beatitudinis roborata unitas ad effectum perpetuum deducatur.
Anno Domini DXIX. Poſterior eſt mutila: Domino beatiffimo atque apoſtolice
ſedis probatiſſimo pontifici Hormiſdæ Patri Juliana Anicia. Quæ prima ſunt tuæ
beatitudinis ſalutationis obſequia perſolvimus, optantes, ut hanc paginam tuis venerandis
obſutibus divinitas faciat recenſeri, & pro ſuæ eccleſiæ rigore augmenta ſalutaria
veſtræ vitæ ſuffragari dignetur, quatenus te pervigili poſſit contra adverſos & rabi-
dos canes ſtatus eccleſiæ vindicari. Etenim, venerabilis pater, quod de noſtræ fidei
integritate curam geris, vicariis glorioſi Petri Apoſtoli iſta conveniunt, cui Dominus
pſcendarum ovium injunxit officium. Cognoscat ergo tua pro nobis ſancta ſollicitudo,
nos firmius tenere rectæ fidei firmitatem immobilem; pro qua ne ejus violaretur ſanctimo-

nia, hactenus repugnauimus. Quod vero tuus apostolatus pro tantae pietatis causa curam ferre praecepit, in quantum potuimus, pro nostris viribus non desuimus spiritu lenitatis aduersos admonere, & Dei nobis gratia cooperante — deest reliquum. Confer de illa Scriptores Historiae Eccles.

IULITTA, Caesareae in Cappadocia XXX. Jul. martyrium passa, doctis foeminis annumeratur à *Io. Paschio & Io. Casp. Eberto* in Gynaeeo docto, quia causam ipsa in iudicio aduersus potentem Imperatoris praefectum avarumque atque agri, villae, pecudum atque seruorum raptorem egerit. Sed ex Actis Martyrum liquet, hos plerumque coram tribunali causam suam agere debuisse. Exstat oratio *S. Basilii Caesar.* in martyrem *Iulittam* Tom. II. Opp. pag. 33 sqq. ed. Garner. Confer de illa aliisque duabus martyribus hujus nominis Scriptores Martyrologiorum & Historiae Eccles.

L.

LABISSA, vel **LIBYSSA**, *Craci*, Bohemiae Regis, filia fatidica. vid. supra *Craco*.

LAELIA fuit filia natu major *C. Laelii Sapientis* Cos. A. V. DCXIII. uxor *Q. Mutii Auguris*, & focrus *L. Crassi*. Ejus eloquentiam egregie laudant *Cicero* in *Bruto* de claris Orator. cap. 58. *Auditus est nobis Laeliae, Caji filiae, saepe sermo; ergo illam patris elegantia tinctam vidimus; & filias ejus Mucias ambas, quarum sermo mihi fuit notus; & neptes Licinias, quas nos quidem ambas, hanc vero Scipionis etiam tu, Brute, credo, aliquando audisti loquentem. Ego vero ac lubenter quidem, inquit Brutus, & eo lubentius, quod L. Crassi erat filia. L. Crassus apud Ciceronem de Oratore lib. III. cap. 12. Equidem cum audio socrum meam Laeliam, (facilius enim mulieres incorruptam antiquitatem conservant, quod multorum sermonis expertes, ea tenent semper, quae prima didicerunt) sed eam sic audio, ut Plautum mihi, aut Nævium videar audire: sono ipso vocis ita recto & simplici est, ut nihil ostentationis aut imitationis asferre videatur: ex quo sic locutum esse ejus patrem judico, sic majores; non aspere, non vaste, non rustice, non hiulce; sed presse & aequabiliter & leniter. Et *Quintilianus* Institt. Orat. lib. I. cap. 1. *Laelii* filia,*

filia reddidisse in loquendo paternam eloquentiam dicitur. Hanc *Tiraquellus* in XI. *Legem Connub.* Tom. II. Opp. pag. 188. b. male distinguit à *Lelia*, C. *Gracchi* filia, *Tullio* in *Bruto* de claris Oratoribus celebrata. *Guevarra* autem in *Horologio Principum* lib. II. cap. 33. pag. 360. ex nostra effinxit *Leliam Sabinam*, filiam *L. Cornelii Syllae*, quae sororibus quidem suis duabus forma plurimum cesserit, inter cunctas vero Romanas doctissima fuerit, quippe quae Romae graece simul & latine publice profiteretur. His addit: " Post bellum Mithri-
 " daticum Romam rediens *Sylla* trium civium Romanorum millia, qui manus
 " illi exosculaturi obviam processerant, securi percussit, quod facinus ei certissi-
 " mum attulisset interitum, nisi orationem filia in Senatu habuisset elegantissi-
 " mam. Narrant historici illam, non solum in docendo suavissimam, sed in scri-
 " bendo gravissimam atque elegantissimam fuisse. Multas enim epistolas & ora-
 " tiones sua manu scripsit, quas *Sylla* pater, memoriae mandatas, ut erat inge-
 " niosus, ad institutum suum accommodatas, in Senatu recitabat. "

LAIS, artis medicæ perita, de qua *Plinius* *Hist. Nat.* lib. XXVIII. cap. 7. *segm.* 23. Tom. IV. ed. *Hard.* pag. 587, 13. *Que Lais & Elephantis inter se contraria prodidere de abortivis, carbone è radice brassicae vel myrti, vel tamaricis in eo sanguine extincto; item asinas non concipere tot annis, quot grana bordei contacta ederint: quaeque alia nuncupavere monstrifica, aut inter ipsas pugnancia: cum haec fecunditatem fieri iisdem modis, quibus illa sterilitatem, praenunciaret, melius est non credere.* Et pag. 588, 2. *Lais & Salpe* (tradiderunt,) *canum rabiosorum morsus, & tertianas quartanasque febres menstruo in lana arietis nigri* (leniri,) *argenteo brachiali incluso.* *Tiraquellus* in XI. *legem Connub.* gloss. I. Part. XI. Tom. II. Opp. pag. 188. b. testatur, illam *Plinio* citatam esse lib. XXXII. cap. 6. & alibi saepe, quos locos adhuc reperire haud potui.

LAMIA, mulier fatidica. vid. *Olearii* dissertatio de Poëtriis Graecis, num. XL.

LAMPUSA Sibylla, vid. *Olearium* l. c. num. XLI.

LASTHENIA Mantinea, Arcadica, quam *Lasiineam* perperam vocat *Ti-*
raquellus in XI. *legem Connub.* gloss. I. Part. XI. Tom. II. Opp. pag. 188. b.

Pytha-

Pythagoricis foeminis accensetur à *Iamblicho* in vita *Pythagorae* cap. ult. Discipula autem *Platonis* & *Speusippi* appellatur à *Diogene Laërtio*, (num. LXIX sq.) *Clemente Alexandr.* (num. LXXI.) & *Atbenaeo*, (num LXXII sq.) Operae pretium fuerit proferre de hac re verba *Menagii* in *Historia Mulierum Philosoph.* segm. 104. “*Plato* tam multa à *Pythagora* habuit, ut Pythagoricus dici possit. “*Heracliteorum*, Pythagoricorum & Socraticorum rationes commiscuit, inquit “de eo *Laërtius* in *Platone*. Sed & *Aristoteles* lib. I. *Metaphysic.* cap. 6. do- “*ctrinam Platonis* vocat in plerisque sectantem Pythagoricos; & tres *Philolai* “*Pythagorici* libros decem millibus denarium mercatum ait *Gellius*, & unicum “*minis* quadraginta Alexandrinis *Laërtius*. Et philosophiam contemplatricem “ac naturalem cum à *Pythagora* in Italia didicisse ferunt, inquit incertus de “vita *Pythagorae*. Sed *Pythagoram* audiisse qui potuit *Plato*? Natus est *Plato* “88. Olympiade, ut est apud *Laërtium*; at *Pythagoras*, referente *Eusebio* in “*Chronico*, mortuus est Olympiade LXX. ” *Laërtius*, [num. LXIX.] ex *Dicaeaeo* refert, *Laestbeniam* virili usam esse veste; & *Atbenaeus*, [num. LXXII sq.] *Speusippo* in *Dionysii Tyranni* epistolis meretricis hujus amorem exprobrari. *Tiraquellus* loc. cit. ait, Nostram memorari *Plutarcho* & *Apulejo* in libro de dogmate *Platonis*, cum tamen neuter illam nominatim appellaverit. Confer de illa *Menagium* in *Historia mulierum Philosopharum* segm. 46 & 104. atque *Celeb. Fabricium* *Biblioth. Gr.* lib. II. cap. 13. §. 2. pag. 527. & lib. III. cap. 3. Vol. II. pag. 70.

LATONA ex Mythographorum sententia fuit *Coei* Titanis ex *Pboebe* filia, quam cum *Jupiter* ob eximiam formam compressisset, & *Juno* pragnantem lenisset, è caelo dejecit in terram, ipsa terra prius jurare jussa, ne pariturae locum daret. Immisit quoque *Juno* *Pythonem* serpentem, qui *Latonam* ubique persequeretur. Haec autem in insula *Delo*, quae adhuc, cum terra juraret, in mari fluctuasse, & sub undis latuisse fertur, *Dianam* enixa est, quae statim obstetricis officium matri praestitit, & *Apollinem* fratrem suscepit. Plura de *Latonae* parentibus tradunt *Scholia* *minora Homeri* ad *Il.* v. 9. & v. 36. & ad *Il.* v. 327. atque de ejus historia fabulosa *Interpretes Callimacbi* ad hymnum in *Delum*.

Scri-

Scriptores Historiæ Medicæ illam inter mulieres medicas antiquissimas recensere solent, primum, quia mater fuit *Dianæ* & *Apollinis* medicinæ inventoris; deinde quia *Homerus* *Il.* l. v. 445 sqq. cecinit:

Ἀϊμίαν δ' ἀπάτερθεν ὁμίλῃ θῆκεν Ἀπόλλων,
Περγὰ μω ἐν ἱερῇ, ὅτι οἱ κῆρ γ' ἐτέτυκτο.
Ἦτοι τὸν Λητώ τε καὶ Ἄρτεμις ἰοχίαισρα
Ἐν μεγάλῳ ἀδύτῳ ἀκίοισο τε κύδαιόν τε.

Jo. Clericus in notis ad *Theogoniam Hesiodi* v. 406. observat, *Latonam* nomen forte habuisse à *lut* h. e. magicis carminibus uti, hinc *lito*, vel *leto*, quia *Apollo* & *Diana* ejus liberi magicarum artium periti fuisse, easque docuisse alios dicuntur, & *Circe* filia *Solis* seu *Apollinis* nobilissima fuit venefica. Nonnulli Mythographi recentiores Nostram Numinibus parturientium annumerant, ob verba *Æliani* de *Hist. Anim.* lib. IV. cap. 29. malè intellecta: Πυθάγομαι, ὅτι ἄρα καὶ τῇ Λητοῖ φίλον ἐστὶν ὁ ἀλεκτρυὼν τὸ ὄρνειον· τὸ δὲ αἴτιον· παρίστη φασὶν αὐτῇ τὴν διπλὴν τε καὶ μακαρίαν ὠδίνα ὠδινοῦση· ταῦτά τοι καὶ ἴνυ ταῖς τικίτούσαις ἀλεκτρυὼν πάριστι, καὶ δοκεῖ πως ἐυώδινας ἀποφαίνειν.

LEÆNA, meretrix Atheniensis, à nonnullis pro muliere Pythagorea habitata. vid. *Τιμηία*.

LEARCHIS, Poëtria, vid. *Olearii* *diff. de Poëtriis Gr.* num. XLII.

LEONTIUM, vel hypocoristica forma LEONTARIUM, sive *Leontiolum*, meretrix Atheniensis, vocatur amica *Epicuri* à *Diogene Laërtio*, (num. LXXV.) *Plutarcho*, (num. LXXVI.) *Athenæo*, (num. LXXVII.) & *Cleomede*, (num. LXXVIII) *Epicuri* & *Metrodori Atheniensis*, qui ex illustribus fuit *Epicuri* discipulis, à *Laërtio*, (num. LXXV.) nec non *Hermesianastis Colophonii*, Poëtæ elegiaci, ejus ætatem inde colligere licet, ab *Athenæo*, (num. LXXIX.) Illam tamen *Metrodori* legitimam uxorem fuisse, & falsa esse, quæ de illa tanquam meretrice feruntur, contendit *Pet. Gassendus* in epistola ad *Ludov. Valesium* scripta Tom. VI. *Opp.* pag. 128. a. *Fuere quidem foemina quedam cum Epicuro in hortis versata; sed quo versata modo fuerant Læsthenia & Axiothea*

cum Platone in Academia; Theano & alia cum Pythagora; Gemina & alia cum Plotino; & alia cum aliis Philosophorum Corypbeis; nempe ut philosopharentur. Et quoniam Leontium potissimum objicitur, sane illam non meretricem, sed studiosam foeminam fuisse, vel illud unum arguit, quod ex Cicerone librum scripsit adversus Theophrastum scito sermone & attico; quodque Plinius memorat illam depictam fuisse cogitabundam. Praetereo autem, fuisse ipsam Metrodori uxorem, ut & Themistiam Leontei; & aliorum familiarium alias; ac Epistolam, ipsi attributam, (vide num. LXXIV.) fuisse Alciphronis, stylam exercens, commentum. Verba Ciceronis leguntur lib. I. cap. 33. de Natura Deorum: *Isisne fidentes somniis non modo Epicurus & Metrodorus & Hermachus contra Pythagoram, Platonem, Empedoclemque dixerunt; sed meretricula etiam Leontium contra Theophrastum scribere ausa sit? scito illa quidem sermone & attico: sed tamen tantum Epicuri hortus habuit licentiae.* Confirmat id Plinius in praef. ad Hist. Natural. Tom. I. pag. 11, 9. ed. Hard. in 4. *Ceu vero nesciam adversus Theophrastum hominem in eloquentia tantum, ut nomen divinum inde invenerit, scripsisse etiam foeminam, & proverbium inde natum, suspendio arborem eligendi.* Idem Auctor lib. XXXV. cap. 11. segm. 40. refert, Theodorum pinxisse *Leontium Epicuri cogitantem*, quod ipsum argumento esse putat *Menagius* in Historia mulierum philosoph. segm. 70. philosophicis eam meditationibus fuisse deditam. *Athenaeus* quoque, (num. LXXVII.) scribit, illam non solum amicam, sed etiam discipulam *Epicuri* fuisse, atque philosophiae operam dedisse. Filiam habuit *Danaen*, & ipsam meretricem celebrem, *Saphronis* Epheso praefecti amicam, de qua consulendus est *Athenaeus*. (num. LXXX.) De *Leontia* confer *Menagii* Historiam mulierum philosoph. segm. 70 sq. & *Fabricii* Bibliothecam Graecam lib. III. cap. 33. 3. Vol. II. pag. 816.

LEOPARDA, mulier artis medicae perita. *Theodorus Priscianus*, sub falso & per errorem nato nomine *Q. Octaviani Horatiani* editus lib. IV. de physica scientia ad *Eusebium* filium pag. 88. memorat medicamentum, quod monstravit *Leoparda*.

LESBIA SALPE, Poëtria. vid. notas ad *Olearii* diss. de Poëtriis Gr. pag. 180. not. 79. LI.

LIBYSSA, vel *Labissa*, Craci Boëmiæ Regis filia, vid. supra *Craci*.

LICINIAE duæ, sorores, M. Licinii Crassi ex Mutia filia. vid. supra *Lelia*.

LIVIA (*Helpis*) vid. **HELPI**S.

LUCCEIA, Mima, à *Paschio*, *Eberto* aliisque in numerum sceminarum doctarum refertur, quia *Plinius* Hist. Nat. lib. VII. cap. 48. testatur, eam centum annis in scena pronunciasse.

LUCILLA, mulier Hispana doctissima, sed schismatica, vixit Sec. IV. post C. N. de qua *Hieronymus* in Epist. ad *Ctesiphontem* adversus Pelagianos Tom. IV. Opp. Part. II. pag. 477. F. ed. *Martian.* Donatus per *Africam* ut infelices quosque fatentibus pollueret aquis, Lucillæ opibus adjutus est. Mentionem ejus faciunt *S. Augustinus* lib. I. contra Epist. *Parmeniani* cap. 3. Tom. IX. Opp. edit. Paris. pag. 14. B. lib. de Unitate Ecclesiæ cap. 3. ibid. pag. 341. D. & cap. 18. ib. pag. 369. F. & cap. 24. ibid. pag. 385. C. lib. III. contra *Cresconium* Donatistam cap. 28. pag. 450. E. & cap. 29. ibid. pag. 451 F. & Epist. XLIII. olim CLXII. variis in locis, Tom. II. Opp. pag. 88 sqq. atque *S. Optatus Afer* de Schismate Donatist. lib. I. cap. 16-19. pag. 14-17. Opp. Conf. de illa *Jo. Andr. Schmidii* Mulierem heterod. §. 19. pag. 24 sq. *Jo. Henr. Feustkingii* Gynæceum Fanaticum p. 424. & reliquorum Auctorum Ecclesiasticorum scripta.

LUNA Simonis Magi scortum, vid. **HELENA**.

M.

MAYA, mulier medica, cujus remedium quoddam memorat *Claud. Galenus* lib. V. περί συνθέσεως τῶν φαρμάκων τῶν κατὰ γένος Tom. II. Opp. pag. 389, 12^a ed. Basil. Τὸ τῆς Μαίας καλὸν, πρὸς κοινδύλωματα καὶ ραγάδας.

MAMMÆA (*Julia*) seu *Mummea*, seu *Maimaa*, *Julie Mæse* filia, *Julie Sōxmiadis* soror, *Vari* uxor, & *Severū Alexandri* Imp. mater, appellatur ab *Eusebio* Hist. Eccl. lib. VI. cap. 27. pag. 223. γυνὴ Σεουερίᾳ τῆς καὶ τῆς ἄλλης γεγονυῖα καὶ εὐλαβὴς τὸν τρόπον, ἢ τῆς Ὀργέτους παυλαχόσε βρομείης φήμης, ὡς καὶ μέχρι τῶν αὐτῆς ἐλθεῖν ἀκοῶν, περὶ πολλοῦ ποιεῖται τῆς τοῦ ἀνδρὸς θείας ἀξιοθῆναι, καὶ τῆς ὑπὸ πάντων θαυμαζομένης περὶ τὰ θεία συνέσεως αὐτοῦ πῦραν λαβεῖν. Ἐστ' Ἀντιοχίαν δὲ διατρίβουσα, μετὰ στρατιωτικῆς δορυφορίας αὐτὸν ἀνακαλεῖται· παρ' ἧ

χρόνοι διατρέψας πλεῖστά τε ὅσα εἰς τὴν τοῦ Κυρίου δόξαν καὶ τῆς τοῦ Θεοῦ διδασκαλείου ἀρετῆς ἐπιδιξάμετος, ἐπὶ τὰς συνήθεις ἰσχυρῶς διατριβάς. S. Hieronymus in Catalogo Scriptorum Eccles. num. LIV. de Origene Adamantio: *Ad Mameam matrem Alexandri Imperatoris religiosam feminam rogatus venit Antiochiam, & summo honore habitus est; atque ad Philippum Imperatorem, qui primus de Regibus Romanis Christianus fuit, & ad matrem (uxorem Severam secundum Eusebium Hist. Eccles. lib. VI. cap. 36. pag. 233.) ejus litteras fecit, quæ usque hodie exstant.* Et Suidas in Ὀριγένης Tom. II. pag. 762. ed. Cantabr. Ἡ Ἀλεξάνδρου τῶν Ῥωμαίων Βασιλέως μήτηρ Μαρμαία εἰς λόγους ἐν Ἀντιοχείᾳ συνήλθεν Ὀριγένει, καὶ παρ' αὐτοῦ κατηχήθη τὸν λόγον. Multi quidem tradiderunt, eam fuisse Christianam mulierem, alii tamen id merito in dubium vocarunt. Vid. omnino Christiani Kortbolts dissert. de Philippi Arabis, Alexandri, Mameæ, Plinii Jun. & Annæi Senecæ Christianismo, Kilon. 1667. 4. & Frider. Spanhemii Historiam Ecclesiasticam N. T. Sec. III. sect. II. Tom. I. Opp. p. 700. Ejusdemque Miscellanea S. Antiquit. lib. III. Part. II. Append. Tom. II. Opp. p. 400 sqq. Interfecta est à militibus A. C. CCXXXV. cum Alexandro Imperatore. Plura de illa in Commentario de Vitæ Augustarum proferre constitui. Confer interea Herodianum lib. V. & Lampridium in Vita Alexandri Imp.

MANTO, mulier fatidica, vid. Olearii diff. de Poëtriis Gr. num. XLIII.

MARCELLA, primæ nobilitatis femina, & Albine filia, septimo conjugii mense marito orbata Cerealem Cos. A. C. CCCLVIII. nuptias ejus ambientem pertinaciter rejecit, & vitæ monasticæ atque lectioni Scripturæ sacræ se totam addixit. Origenistis, qui Hierosolymis invalescere coeperunt, acriter se opposuit, tandemque effecit, ut damnarentur. Obiit Romæ A. C. CCCCX. paulo post urbem à Gothis captam. Ejus Epitaphium à S. Hieronymo scriptum est Epist. XCVI. (al. XVI.) ad Principiam virginem Tom. IV. Part. II. Opp. pag. 778 sqq. ed. Martianay, ex quo hæc tantum proferre lubet: *Quid in illa virtutum, quid ingenii, quid sanctitatis, quid puritatis invenerim, vereor dicere, ne fidem credulitatis excedam, & tibi majorem dolorem incutiam, recordanti, quanto bono carueris. Hoc solum dicam, quod quidquid in nobis longo studio fuit congregatum, &*

medi-

meditatione diuturna quasi in naturam versum; hoc illa libavit, hoc didicit atque possedit; ita ut post professionem nostram, si de aliquo testimonio Scripturarum obortu esset contentio, ad illam iudicem pergeretur. Et quia valde prudens erat, & noverat illud, quod appellant Philosophi τὸ πρέπον, id est, decere quod facias: sic ad interrogata respondebat, ut etiam sua, non sua diceret, sed vel mea, vel cujuscumque alterius, ut in eo ipso, quod docebat, se discipulam fateretur. Sciebat enim dictum ab Apostolo (1 Tim. II. 12.) Docere autem mulieri non permitto; ne virili sexui & interdum sacerdotibus, de obscuris & ambiguis sciscitantibus, facere videretur injuriam. Per multa *Marcellae* elogia ex scriptis S. Hieronymi diligenter collecta profert *Villemontius* Mem. Eccles. gallice edit. Tom. 12. pag. 66 sqq. Scripsit S. Hieronymus ad illam Epistolam VII. de Ephod & Teraphim Tom. II. Opp. pag. 611. ed. *Martianay*. Epist. X. de Commentariis *Rheticii* in Canticum Cantorum ibid. pag. 622. Epist. XIV. de decem nominibus Dei ib. pag. 704. Epist. XV. de quibusdam Hebraeis nominibus ib. pag. 705. Epist. XVI. de voce diaspalma ib. pag. 706. Epist. XVIII. de aliquot locis Psalmi CXXVI. ibid. pag. 711. Epist. V. contra Novatianos haereticos Tom. IV. Part. I. Opp. pag. 164. Epist. VI. de quinque quaestionibus N. T. ibid. pag. 165. Epist. XIX. de aegrotatione *Blesillae* ib. Part. II. pag. 49. Epist. XX. de exitu *Leae*, ibid. pag. 51. Epist. XXI. de laudibus *Asellae* ibid. pag. 52. Epist. XXIV - XXVII. ibid. pag. 61 sqq. & Epist. LXXXVII. ad *Pammachium* & *Marcellam* ibid. pag. 689. Exhortatio ad *Marcellam*, ut adversa tolleret, S. Hieronymo falso adscripta, exstat Tom. V. pag. 37. Confer de illa *Jo. Andr. Schmidium* in muliere orthodoxa §. 12. aliosque Scriptores Historiae Eccles.

MARCELLINA Seculo II. post. C. N. vixit, & tempore *Aniceti* Romani Episcopi Romam veniens, atque *Carpocratianam* haeresin omnibus modis divulgans, multos seduxit. S. *Irenaeus* lib. I. cap. 24. adv. Haereses: *Marcellina Romam sub Aniceto venit, & cum esset hujus doctrinae, multos exterminavit.* & ex illo S. *Ephraemus* haeres. 27. segm. 6. Tom. I. Opp. pag. 107. A. Ἦλθε εἰς ἡμᾶς ἤδη πῶς Μαρκελλίνα τις ὑπ' αὐτῶν ἀπατηθεῖσα, καὶ πολλοὺς ἐλυμήνατο ἐν χρόνις Ἀνικῆτος Ἐπισκόπου Ῥώμης & pag. 108. A. Ἐν χρόνις, ὡς εἶφηται, Ἀνικῆ-

του ἢ προδηλωμένη Μαρκελλίνα ἐν Ῥώμῃ γειομένη, τῆς λύμης τῆς Καρποκράτῃ διδασκαλίας ἐξεμίσασα, πολλοὺς τῶν ἐκείσε λυμνηαμένη ἠφάνισεν. S. Augustinus lib. de haeresibus num. VII. *Seeta ipsius (Carpocratianorum) fuisse traditur quaedam Marcellina, quae colebat imagines Jesu, & Pauli, & Homeri, & Pythagorae, adorando incensumque ponendo, atque Auditor Praedestinati cap. 7. Habebant Marcellinam quandam, quae imagines Jesu, & Pauli, & Pythagorae Philosophi ponebat in medio populi, quem decipiebat, & faciebat eos bis imaginibus honorem deitatis exhibere & incensum ponere.* Marcellinae etiam cujusdam mentio fit in Origenis lib. V. contra Celsum pag. 272. ed. Cantabr. Κέλσος εἶδε καὶ Μαρκελλιανοὺς ἀπὸ Μαρκελλίνας, καὶ Ἀρποκρατιανοὺς ἀπὸ Σαλώμης, καὶ ἄλλους ἀπὸ Μαρίας, καὶ ἄλλους ἀπὸ Μάρθας. Ἡμεῖς δὲ, οἱ διὰ τὴν κατὰ τὸ δυνατὸν ἡμῖν φιλομάθειαν οὐ μόνον τὰ ἐν τῷ λόγῳ καὶ τὰς διαφορὰς τῶν ἐν αὐτῷ ἐξετάσαντες· ἀλλ' ἴσθη δύναντες, καὶ τὰ τῶν φιλοσοφούντων φιλαλήθως ἐπισημαίνοντες, οὐδέποτε τούτοις ὁμιλήσαμεν. Spenceus in notis ad h. l. pro Ἀρποκρατιανῶς legendum esse putat Καρποκρατιανῶς. A Marcellina haeretica distinguenda est S. Marcellina, Soror S. Ambrosii, qui ad illam scripsit epistolam, num. 54. de corporum SS. Gervasii & Protasii Martyrum inventione, translatione, basilicae dedicatione, miraculis & ad populum concione. De haeretica vid. Tillemontii Memor. Eccl. gallice editas Tom. II. Part. II. pag. 161. ed. in 12. Jo. Andr. Schmidii diss. de muliere heterodoxa §. 5. Tho. Itigii diss. de Haeresi sect. II. cap. 3. §. 6. pag. 112. & Eusebii Gynaecium Fan. pag. 433.

MARCIJA Varronis filia, non solum docta literis, sed etiam pictura & sculpsura, quae tamen Viros nunquam aut pingere voluit, aut sculpsere, ne partes, quas natura pudendas effecit, fingere cogereunt. Haec nescio, quo auctore tradunt Jo. Bapt. Fulgosus lib. VI. cap. 1. factorum & dierum memorabilium, Jo. Ravisius Tenor in Officina lib. V. cap. 52. & Laelias Bispiola Horarum subseciv. Tom. II. lib. XIV. cap. 19.

MARCIA CREMUTIA vid. Cremutia.

MARIA ἡ Ὁσιώτατος. Virgo sanctissima & mulierum fortunatissima; inter feminas pias & sapientes primum omnino locum obtinet, quia Spiritus S. testatur,

eam fuisse beatam, qua credidit, Luc. I. 45. eam audivisse & custodivisse verbum Dei, Luc. XI. 27. eam conseruasse omnia verba, & contulisse omnia facta haec in corde suo, Luc. II. 19 & 51. Quamvis autem dubium non sit, quin S. *Marta* Servatoris nostri dictis & factis certum testimonium una cum Apostolis perhibuerit, Christus tamen pari eam munere cum discipulis suis fungi noluit, unde *Epiphanius* haeres. LXXIX. diserte negat, *Mariam* munus Ecclesiasticum attigisse. Scripta quidem varia sub nomine *Mariae* circumferuntur, sed inter ipsos Pontificios non defuerunt Viri celeberrimi, qui ista falso S. *Mariae* adscribi affirmarent. Sunt autem haec: I. Epistola ad S. *Ignatium*. II. Epistola ad *Messanenses*. III. Epistola ad *Florentinos*. Exstant illae in *Celeb. Fabricii* Codice Apocrypho N. T. Vol. I. pag. 843 sqq. ubi simul variorum iudicia de illis proferuntur, earumque editiones recensentur. Adde libri laudati Vol. II. pag. 663 sq. ubi quoque pag. 661 sq. S. *Mariae Laurentiae* Epistola satirica ad *Glaucoplium* exhibetur. IV. & V. Interrogationes majores & minores; libri à Gnosticis jactati, ex quibus quaedam prorsus turpia, obscœna & plena blasphemiae affert *Epiphanius* haeres. XXVI. cap. 8. VII. Precatio Magica, cujus excerpta exhibet laudatus *Fabricius* l. c. Vol. II. pag. 361 sqq. VIII. Liber colloquii S. *Mariae* Virginis, qui memoratur in catalogo membranarum & laminarum, quae ex arabico versae latino traduntur reportae An. 1595. in cavernis Granatensibus. VIII. Liber de miraculis Christi & de annulo Regis *Salomonis*, quem memorat *Jo. Tolandus* in *Nazareno* suo pag. 22. Silentio praetereo Scriptores de vita & miraculis B. *Mariae*, qui in Bibliothecis Theologicis recensentur, nec non alias mulieres sanctas hujus nominis, de quibus consulendi sunt Scriptores Eccles.

MARIA Chemica saepe allegatur & laudatur in collectione *MSta* Chemicorum Graecorum, quam recenset *Celeb. Fabricius* *Biblioth. Gr. Vol. XII. p. 670* sqq. vid. infra *Mirjam*.

MARIA PILIA, filia *Demetrii Corefæ* & uxor *Sylvestri Mismilangæ*, cœnobium intratura, An. Chr. 1010 LXXIII. testamentum fecit, cujus partem habes (num. LXXXI.)

MARIAMNA & MARTHA, haeresibus quibusdam originem dederunt
se.

secundum *Celsum* Epicureum, quarum tamen nullam mentionem facere Auctores Ecclesiasticos & philosophicos affirmat *Origenes* lib. V. contra *Celsum* pag. 272. ed. Cant. vid. *Spencerus* ad. h. l.

MARMARIUM amica Epicuri Philosophi, teste *Diogene Laërtio* lib. X. segm. 7.

MARSEPIA, mulier fatidica commentitia. vid. notas ad *Olearii* diss. de Poëtriis Gr. pag. 164. not. 44.

MARTHA, Syra fatidica. vid. notas ad *Olearii* diss. de Poëtriis Gr. pag. 165. not. 44.

MARTHA, Poëtria, vid. notas ad *Olearium* l. c.

MARTHANA, à *Damasceno* lib. de haeresibus pag. 295. *Martbina* appellata, & MARTHO, seu *Martbus*, fuerunt mulieres haereticæ Sec. III. oriundæ ex stirpe *Elxai* Judæi sub Trajano Imp. auctoris *Helcesaitarum*, qui etiam *Elcesæi*, *Samosæi* & *Offeni* dicebantur. Hi istas mulieres adeo venerabantur, ut illarum sputum & pedum pulverem ad remedium morborum colligerent, & ad amuleta atque phylacteria reservarent. Confer de illis præter *Epiphanium* haer. XIX. cap. 2. pag. 41: & haer. LIII. cap. 1. pag. 461. & *Eusebium* Hist. Eccles. VI. 38. pag. 233. plurimos Scriptores recentiores Historiæ Eccles. & imprimis *Jo. Andr. Schmidium* in muliere heterodoxa §. 13. & *Jo. Henr. Feustkingium* in Gynæceo haeretico pag. 440.

MARTIA, vid. *Marcia*.

MARTIA *Proba*, natione Britanna, & Britannorum Regis *Guibellini* circa A. M. MMMDCXX Conjux, appellatur Regina, omnibus iusignioribus naturæ dotibus prædita, omnibus tum animi tum corporis excellentioribus dotibus ornata à *Jo. Pisseo* de illustribus Britanniae Scriptoribus pag. 66. qui addit: *Mortuo Rege marito ipsa per integros septem annos strenue regnum administravit, quia filiulus ejus toto illo tempore per ætatis teneritudinem nondum erat idoneus imperio. Hujus reginae fuerunt leges illae, quae Martianae vocari solebant, quarum omnis vis & sonatus in eo situs erat, ut foverentur virtutes, exterminarentur vitia, & bona disciplina in Republica conservaretur. Has leges Gildas in latinam, & multo*

post tempore Rex Alfredus in Saxoniam linguam vertit. Hunc tamen non *Martianas*, sed *Mercianas* leges digessisse, & Saxonice inseruisse, non vero in Saxoniam linguam transtulisse, observat *Miltonus* in *Historia Angliae* anglice edita lib. I. ad A. M. M M M D C X V. Confer de *Martia* Scriptores *Historiae Anglicae*, & *Baleum* de *Scriptoribus Angliae* Cent. I. num. 15.

MAXIMILLA (quod nomen φοβερότατος, ἄγριον καὶ βαρβαρικόν dicit *Epiphanius* num. XCII.) & **PRISCA**, sive **PRISCILLA**, fuerunt *Montani* haeretici discipulae atque pseudoprophetae, in *Cataphrygarum* sive *Phrygastarum* haeresi omnium sermone laudibusque celebratae, quod post *Eusebium*, (num. LXXXII.) testatur *S. Hieronymus* in *Epistola ad Marcellam* adversus *Montanum*: *Aperta est convincenda blasphemiam dicentium, Deum primum voluisse in Veteri Testamento per Moysen & Prophetas salvare mundum; sed quia non potuerit explere, corpus sumpsisse de virgine, & in Christo sub specie filii praedicantem obiisse mortem pro nobis. Et quia per duos gradus mundum salvare nequiverit, ad extremum per Spiritum Sanctum in Montanum, Priscam & Maximillam insanas feminas descendisse, & plenitudinem, quam Paulus non habuerit, dicens 1 Cor. XIII. Ex parte cognoscimus, & ex parte prophetamus, & nunc videmus per speculum in aenigmate; abscisum & semivirum habuisse Montanum. Idem Auctor in Epistola ad Ctesiphontem adversus Pelagianos Tom. IV. Opp. Part. II. pag. 477. ed. Martian. scribit: Montanus immundi spiritus praedicator multas Ecclesias per Priscam & Maximillam, nobiles & opulentas feminas, primum auro corrupit, deinde haeresi polluit. Illas, simulac spiritu repletas fuerint, à viris suis profugisse, & Priscam impudenter à suis virginem appellatam esse, affirmat *Apollonius Ephesi* Episcopus apud *Eusebium*, (num. LXXXIII.) quin etiam *Nicephorus Callistus* (num. LXXXIV.) has duas mulieres *Montani* uxores appellat. Earum scripta libros propheticos appellari, & in majori pretio apud *Montanistas* esse, quam divinum Evangelium, tradunt *Theodoretus*, (num. LXXXV.) & *Nicephorus Callistus*. (num. LXXXVI.) Approbantur istae prophetiae à *Tertulliano* *Montanistarum* fauore in libro adversus *Praxeam* sub initium: Idem (*Praxeas*) Episcopum Romanum, (*Anicetum*) agnoscentem jam prophetias *Montani*, *Priscæ*, *Maximillæ*, & ex ea*

agnitione pacem Ecclesiis Asiae & Phrygia inferentem, falsa de ipsis Prophetis & Ecclesiis eorum adseverando, & praecessorum ejus auctoritates defendendo, caëgis & literas pacis revocare jam emissas, & à proposito recipiendorum abarismatum censef-
sare. Ita duo negotia diaboli Praxearum Romae procuravit; prophetiam expulit, & haeresim intulit. Paracletum fugavit, & Patrem crucifixit. Atque in lib. de Jeuniis cap. 1. Exteriores & interiores heruli Psychicorum Paracletico controversiam faciunt; propter hoc novae prophetiae recusantur, non quod alium Deum praedicent Montanus & Priscilla & Maximilla, nec quod Jesum Christum solvant, nec quod aliquam fidei aut spei regulam evertant; sed quod plane doceant, saepius jejunare, quam nubere. Auctor quoque Actorum Passionis SS. Perpetuae & Felicitatis, cum notis Lucae Holstienii editorum, ad has prophetias respicere videtur, dum in praefatione pag. 2 sq. novas visiones defendit. Attamen Apollinaris Episcopus Hierapolitanus in Phrygia, vel secundum Valesium, Asterius Urbanus apud Eusebium, (num. LXXXVII.) & Epiphanius, (num. XCI.) duas istas mulierculas vesano spiritu à diabolo repletas esse expresse dicunt. Plura Excerpta ex hujus Apollinaris, nec non Apollonii Episcopi Ephesini libris adversus Montanistas exstant in Eusebii Historia Eccles. lib. V. cap. 17 sq. p. 179 sqq. quae magna ex parte in Nicephari Callisii Historia Ecclesiast. lib. IV. cap. 23 — 26. Tom. I. pag. 320 sqq. repetuntur. Alios etiam quamplures, & in his nominatim Miliadem & Cajum contra Montani aedecias scripsisse, testantur Eusebius l. c. cap. 17. pag. 179. B. & Theodoretus Heretic. Fabul. lib. III. cap. 2. Tom. IV. Opp. pag. 227. D. Concilia tria contra Montanum & Maximillam habita ex libello Synodico memorantur in Labbei Conciliis, (num. LXXXVIII — XC.) Dicta vel vaticinia tria Maximillae recenset, & copiose refutat Epiphanius. (num. XCI — XCIII.) Alia duo profert, & explodit Apollinaris Hieropolitanus Episcopus, vel ex Valesii sententia Asterius Urbanus apud Eusebium, (num. XCIV sq.) ex cujus verbis recte colligit Tillemontius in Commentariis Historiae Ecclesiasticae gallice editis Tom. II. in Montanistarum haeresi art. 5. pag. 427. Maximillam periisse demum A. C. CCXVIII. vel CCXIX. quia intra duo integra secula Ecclesia & Imperium Romanum tantum ab Anno CCXVIII. usque ad Annum CCXXXII. pacem cum hostibus habuerunt.

runt. Illam autem laqueo sibi gulam fregisse refert *Apollinaris* laudatus apud *Eusebium*, (num. XCVI.) qui paulo post addit: ἴσως μὲν οὕτως, ἴσως δὲ οὐχ οὕτως τετελευτήκασι Μόρταρος τε καὶ Θεόδοτος καὶ ἡ προειρημένη γυνή. *Priscillam* tamen apud *Montanistas* majore in honore fuisse, quam *Maximillam*, liquet ex *Epiphanio*, [num. XCVII.] qui ab illa *Priscillianorum* haeresim nomen traxisse refert, & ex *Basilio M.* (num. XCVIII.) qui testatur, *Montanistas* illam *Montanumque* *Paracleti* nomine appellasse, & in illorum nomen baptizasse; quod vero non ad literam intelligendum esse censet *Tillemontius* l. c. art. 9. pag. 436, & *Garnerius* in notis ad *Basilium*. Ejus dictum quoddam memorat *Tertullianus* in lib. de Resurrectione carnis cap. 11. *Nemo tam carnaliter vivit, quam qui negant carnis resurrectionem. Negantes enim ejus poenam, despiciunt & disciplinam. De quibus laulemter & Paracletus per Prophetidem Priscam: Carnes sunt & carnem oderunt. Existimavit Jac. Pamelius* in notis ad *Tertullianum* de anima cap. IX. Sororem, cujus vaticinia *Tertullianus* l. c. laudat, fuisse *Priscillam*, reliqui autem Interpretes ab illo dissentiunt. Illam ante An. CCXI. mortuam esse, recte observat *Tillemontius* l. c. art. 5. pag. 428. & art. 11. pag. 440. quia *Apollonius*, qui circa Annum CCXI. contra *Montanistas* scripsit, ejus tanquam jam defunctae, (num. LXXXIII.) mentionem facit. Confer de *Maximilla & Priscilla Jo. Andr. Schmidii* dissert. de muliere heterodoxa §. 9 - 12. & *Joban. Henr. Fouskingii* Gynaecium haeretico-sanaticum pag. 444 sqq. & pag. 515 sqq. de *Priscilla Gust. Ge. Zeltneri* diss. de *Priscilla* Aquilae uxore §. 1.

MEDĒA fuit filia *Aëtae*, regis Colchorum, & *Idyiae*, teste *Hesiodo* in *Theogonia* v. 958. sqq.

Ἄϊότης υἱὸς Φαισιμβρότη Ἡελίοιο,
 Κούρη Ὀχλαροῖα Τιλπίτος ποταμοῖο
 Γῆμε θεῶν βελῆσι Ἰδυίαν καλλιπάρχοι.
 Ἡ δὲ οἱ Μηδείαν εὐσφύρακ ἐκ Φιλότητι
 Γείναθ' ὑπαδμηθεῖσα διὰ χρυσοῦ Ἀφροδίτη.

& *Cicerone* lib. III. cap. 19. de *Natura Deorum*: *Quid Medecae respondebis? quae*

αἰοβὺς αἰὼς, Σὺ δὲ Ὀκεανῷ, Ἄετα πατρὸς, Ἐκ μητρὸς Ἰδυίας προκρεαται ἐστίν. Dissentire tamen Auctores de ejus matre, tradit *Scholiasies Apollonii Rhodii* ad *Argonaut.* III. v. 242. Διονύσιος ὁ Μιλήσιος λέγει, Ἐκάτην μητέρα Μηδείας καὶ Κίρκης, ὡς προείρηται Σοφοκλῆς *Νεαίραν*, μίαν τῶν *Νηρηίδων*. Ἡσίοδος δὲ Ἰδυίαν. Sorores ejus fuerunt *Circe* secundum *Diodorum Siculum* lib. IV. pag. 176. D. & *Dionysium Milesium* apud *Scholiasiem Apollonii* l. c. atque *Chalciope* secundum *Ovidium* in *Epistola Helenae ad Paridem* XVII. *Heroid.* v. 232. & *Hyginum* fab. 14 & fab. 21. quibus *Angitiam* addit *Solinus* in *Polyhistore* cap. 2. *Cælius Ætæ* tres filias dicit, *Angitiam*, *Medeam*, & *Circen*: *Circen* *Circejos* insedisse montes, *carminum* *maleficiis* *varias* *imaginum* *facies* *mentientem*; *Angitiam* *vicina* *Fucino* *occupavisse*, *ibique* *salubri* *scientia* *adversus* *morbos* *resistentem*, *cum* *dedisset* *hominem* *vivere*, *Deam* *habitam*; *Medeam* *ab* *Jasone* *Butbroti* *sepultam*, *filiumque* *ejus* *Marsis* *impe-*
rasse. De *Angitia* canit *Silius Italicus* *Punicorum* lib. VIII. v. 500 sqq.

*Ætæ prolem Angitiam mala gramina primam
Monstravisse ferunt, tactuque domare venena,
Et Lunam excussisse polo, stridoribus omnes
Frenantem, ac silvis montes nudasse vocatis.*

Illam esse Deam unam eandemque cum *Angerona*, vel *Angeronia*, (quas tamen diversas esse nonnulli statuunt,) multis fit verisimile, primum, quia *Boccatus* *Genealogiae Deorum* lib. IV. cap. 15 à *Theodontio* refert, *Angitiam* & *Angeroniam* haberi à quibusdam pro synonymis; deinde quia in scriptura quadam *Inscriptionis* veteris apud *Reinesium* *Class.* I. num. CCXXXVI. ANGITIA ANGERONA ET SOL INVICTUS, omiſſa inter duo priora vocabula propria copulâ, & II. SIGNA tantum memorantur. De *Angeronia* *Macrobius* *Saturn.* lib. I. cap. 10. “ Duodecimo *Kalendarum* *Januar.* *feriae* *sunt* *divae* “ *Angeroniae*, cui *Pontifices* in *facello* *Voluptiae* *sacrum* *faciunt*: quam *Verrius* “ *Flaccus* *Angeroniam* *dici* *ait*, *quod* *angores* *ac* *animorum* *solicitudines* *propi-* “ *ciata* *depellat.* *Masurius* *adjicit* *simulacrum* *hujus* *Deae* *ore* *obligato* *atque* “ *signato* *in* *ara* *Voluptiae* *propterea* *collocatum*; *quod* *qui* *suos* *dolores* *anxie-* “ *tates-*

tatesque diffimulant, perveniant patientiae beneficio ad maximam voluptatem.
 “ *Julius Modestus* ideo sacrificari huic Deae dicit, quod populus Romanus mor-
 bo, qui angina dicitur, praemisso voto sit libetatus. ” & lib. III. cap. 9.
 Sunt qui *Angeronam*, (*Deam*, in cuius tutela urbs Roma est, crediderunt,) quae
 digito ad os admoto silentium denuntiat. *Festus*: *Angeronae Deae sacra à Romanis*
instituta sunt, cum angina omne genus animalium consumeretur, cujus festa Angeronalia
dicebantur. *Plinius* lib. III. cap. 9. “ *Diva Angerona, cui sacrificatur ad diem*
 “ XII. Calend. Januarii, ore obligato obsignatoque simulacrum habet. Et *Soli-*
 “ *nus* cap. 1. Inter antiquissimas sane religiones sacellum colitur *Angeronae*, cui
 “ sacrificatur ante diem duodecimum calendarum Januariarum, quae diva prae-
 “ sul silentii istius praenexo obsignatoque ore simulacrum habet. ” *Schemata*
triae Angeronae, digitum ad os admoventis, exhibet *Celeberrimus Montfau-*
conus *Antiquit. illustr. Tom. I. Part. 2. lib. 3. cap. 11. tab. CCXIII.* Ipsam
Medeam vocatam esse in Italia *Angitiam*, tradit *Servius* ad *Virgilium* *Æn. VII. v.*
790: *Quin & Marrubia* venit de gente *Sacerdos*; “ scilicet *Medea*, quando re-
 “ listis *Colchis Jasonem* secuta est, dicitur ad *Italiam* pervenisse, & populos
 “ quosdam circa *Fucinum* ingentem lacum habitantes, qui *Marrubii* appella-
 “ bantur, quasi circa mare habitantes, propter paludis magnitudinem, docuit
 “ remedia contra serpentes. Quanquam alii *Marrubios* à rege dictos velint. Hi
 “ ergo populi *Medeam Angitiam* nominaverunt ab eo, quod ejus carminibus
 “ serpentes angerent. ” In hanc sententiam *Glossarium vetus*: *Angicia*, sive
Anguitia, *Média*. *Angitia* facta est ab *Anguitia*, ut *angiportus* ab *anguiportu*, se-
 cundum *Donatum* ad *Terentii Adelph. Act. IV. sc. 2. v. 37.* *Anguiae*, vel *An-*
guitiae nemus memorat *Vibius Sequester* de *Fluminibus* &c. pag. 166. ed. *Hessel.*
 adde *Interpp. Virgilii* ad *Æn. VII. v. 759.* & *Cluverium Ital. Ant. lib. II. pag.*
177. *Anguitia* proprie est *Ἐχίτις*, sive *Ἐχιδναία*, ab anguibus ciendis carmine,
 quia potestatem habebat in serpentes, vid. *Delrionem* ad *Senecæ Medeam* v. 1024.
Anguis ex *Græco* *ἔχis*, quod *Siculi* *Dores* dicebant *ἄχis*. Addito *N* more *Lati-*
norum, *anguis*, ut *ἔγχελος* *anguilla*. Mutabant etiam *χ* in *g*. ut *ἄγχω* *ango*;
 sic *angis* *ἔχis*, *Angitia* à *Ἐχίτις*, *Ἐχίδια*, *Ἐχιδναία*. Confer *Salmasii Exercit.*

Plin. Tom. I. pag. 60. b. & *Reinesii* Opus Inscript. cl. 1. pag. 210. Fabulas de *Medeæ* crudelitate & veneficiis præter *Ovidium* *Metamorph.* lib. VII. fab. 1-5. *Senecam* *Tragicum* in *Medeæ*, *Apollodorum* *Bibliothecæ* lib. I. cap. 9. §. 23 sqq. *Hyginum* fab. 21-26. aliosque *Mythologos* & *Poëtas* copiose recenset *Diodorus Siculus* lib. IV. *Biblioth.* pag. 176 sqq. qui pag. 180. B. addit: Καθόλου διὰ τὴν τῶν τραγῳδῶν τερατεῖαν ποικίλη τις καὶ διάφορος ἱστορία περὶ Μηδείας ἐξ-εῖνικται. Fabulam de *Argonautarum* expeditione, & *Jasone* *Medeæ* ope aureum vellus occupante, ad *Alchemiæ* antiquitatem demonstrandam trahunt *Suidas* in χρυσόμαλλοι δέρας, *Eustatius* ad *Dionysii* *Perieg.* v. 691. & multi alii hos secuti. Confer omnino *Ol. Borricii* *diff.* de origine & progressu *Chemiz* pag. 84 sq. & *Hermetem* vindic. pag. 87 sqq. Multi credunt, *Medeum* *Græcis* commendasse balnearum & unktionum usum, forte etiam exercitationum, quibus corpora meliorem habitum pulchritudinemque acciperent; quod poëtis ansam dedit fingendi, quod illa homines unguentis magicis, eosque percoquendo in lebete, ad pulchritudinem roburque juvenile revocaverit. Hæc fuit jam olim sententia *Diogenis* apud *Stobæum* *Serm.* XXIX. περὶ φιλοποιίας pag. 207. summa: Ὁ Διογένης ἔλεγε τὴν Μηδεῖαν σοφὴν, ἀλλ' οὐ φαρμακίδα, γέισθαι. Λαμβάνουσαι γὰρ μαλακοὺς ἀνδράπους, καὶ τὰ σώματα διαφθαρέτους ὑπὸ τρυφῆς ἐν τοῖς γυμνασίοις καὶ τοῖς πειρατηρίοις διαποιῖν καὶ ἰσχυροὺς ποιῖν καὶ σφριγῶντας. ὅθεν περὶ αὐτῆς βῦλαι τὴν δόξαν, ὅτι τὰ κρία ἐψουσα, γέους ἐποιεῖ. Fabulam istam de *Medeæ*, canos senum capillos tingere excogitante, intelligendam esse, asserunt *Palæphatus* περὶ ἀπίτων cap. 44. Φασίν: ὡς Μηδεία ἀπέψουσα τοὺς πρεσβυτέρους, γέους ἐποιεῖ. Ἐγένετο δὲ τοιοῦτον. Μήδεια πρώτη τοιοῦτον ἀίδος ἔυρε, δυνάμενον καὶ λευκὰς πρῆσαι τὰς τρίχας καὶ μελαίνας. Τοὺς οὖν γέροντας ἐκ παλιῶν μελαίνας τρίχας ἐποιεῖ φαίνεσθαι ἔχοντας. Πυρίαν οὖν πρώτη Μήδεια ἐξεῦρεν. Ἐπυρία οὖν τοὺς βουλομένους, οὐκ ἐν τῷ προφαίῳ, ἵνα μή τις μάθῃ τῶν ἰατρῶν. Ὅμοια ἦν τῷ πράγματι παρέψοις. Ὅι γοῦν ἀνδρῶποι φαῖς πυριάσειν ἐγένετο κουφότεροι, καὶ ὑγιεινότεροι. Ἐκ δὲ τούτου ὁρῶντες τὴν παρασκευὴν, λέβητας καὶ ξύλα, καὶ πῦρ, ἐτόμισαν ὡς ἔπει τοὺς ἀνδράπους. Ὁ δὲ Πελίας, ἀνδρῶπος γέρον καὶ ἀσθενὴς, πυρίαν χρώμενος ἰτελώθησε. Et *Clemens Alexandrinus* *Strom.* lib. I. cap. 16. pag. 307. atque ex illo

illo *Eusebii* Præpar. Evangel. X. 6. pag. 476. Α. Μήδεια, ἡ Αἰήτου, ἡ Κολχίς, κρέτη βαφὴν τριχῶν ἐστενόνησιν. Omnes affirmant, eam herbarum vires probe cognitas habuisse, unde *Ovidius* Artis amat. lib. II. v. 101.

*Non facient, ut vivat amor, Medeides herbe,
Mixtaque cum magicis nenia Marsa sonis.*

& *Macrobius* Saturn. lib. I. cap. 12. Quidam Medeam putant, quod in eadem ejus omnis generis herbarum sit, ex quibus antistites dant plerumque medicinas; & quod templum ejus vixum introire non liceat, propter injuriam, quam ab ingrato viro Jasoni perpeffa est. *Apollonius* Medæe tribuit arculam pharmacis repletam Argon. III. v. 801.

Ἡ καὶ φάρμακον μετρίαν, ἢ ἢν πάλλα
φάρμακα οἱ, τὰ μὲν ἰσθλά, τὰ δὲ ῥαίσι τῆρι ἴκσιτα

In eodem libro v. 1040 sqq. Auctor refert, ipsam Jasoni unguentum aliquod dedisse, quo se armaque sua perungeret, ut humano majus robur sibi compararet, omnibusque armis ac telis impenetrabilis esset. *Tibullus* lib. I. eleg. 2. v. 51.

Sola tenere malas Medæe dicitur herbas.

Confer de illa *Tiraquelli* lib. de Nobilitate cap. 31. num. 327. & *Historiæ medicæ* Scriptores.

MEGARA, Poëtria. vide *Olearii* dissertationem de Poëtriis Graecis, num. XLV.

MELISSA, Samia, Pythagorica, cujus epistola ad *Claretam*, sive *Cleqretam* exstat, dorice scripta, de moribus & vestibus honestarum feminarum; in qua colorem, qui ex pudore provenit, solum rubeum colorem esse dicit, quo honestarum mulierum vultus ornari debeat. (vide num. XCIX.) Addit *Menagius*: Est enim erubescencia virtutis color, quod dicebat *Diogenes Cynicus adolescentulo*, quem erubescentem cernebat, ut est apud *Laërtium* in *Diogene Cynico*. Sed & *Synesi*us oratione de regno, ubi de erubescencia: τό τοι χρώμα τοῦτο τὴν ἐκ μετα-
ροίας

ἰσίας ἀρετὴν ὑποσχίται. Et Pythias, Aristotelis filia, interrogata, qui color esset pulcherrimus, dixit, qui per verecundiam ingenuis oboritur. Dicitur hoc refert Stobaeus Sermone de verecundia. S. Ambrosium vide sis lib. I. de Virginitate cap. 6. Alia est Melissa Periandri uxor & Proclis Epidaurii filia, cujus mentionem faciunt Herodotus in Thalia lib. III. cap. 50. & in Terpichore lib. V. cap. 92. Plutarchus in Convivio VII. Sapientum Tom. II. Opp. pag. 146. D. Athenaeus lib. XIII. pag. 589. F. & Diogenes Laërtius lib. I. segm. 94. ubi vide notas Menagii, qui ex Porphyrio de antro Nympharum, Scholiaste Theocriti ad Idyll. XV. v. 94 Hesychio & Auctore Etymologici probat, Nymphas aquarum & Sacerdotes Cereris ab antiquis vocatas esse Μελίσσας, ab antiquo verbo μελίσσω, quod est πραιύω, ἀρίστω, place. Melissam uxorem Carneadis Philosophi memorat Valerius Maximus lib. VIII. cap. 7. extern. num. 9. Eum (Carneadem) Melissa, quam uxoris loco habebat, temperato inter studia non interpellandi, sed inedia succurrendi officio, dexteram suam necessariis usibus aptabat. Melissi Samiorum praefecti, Viri Philosophiae dediti, meminit Plutarchus in vita Periclis Tom. I. Opp. pag. 166. C. qui forte fuit gentilis Melissae nostrae, de qua confer Menagii Historiam Mulierum Philos. segm. 109. & Fabricii Bibliothecam Gr. Vol. I. p. 425, 432, 527 & 530.

MEMMIA, seu Emmia, seu Inemia, seu Mnemia Timotheae, seu Cymothoe, temporibus Ennii scripsit hymnos in Apollinem & Musas, teste Isidoro Hispal. Originum lib. I. cap. 38.

MENEXENA, Diodori Croni filia, Dialectica. vide ARGIA.

MICHALE vid. MYCALE.

MINERVA vide PALLAS.

MINUCIA C. L. Aste Medica memoratur in veteri lapide apud Fulv. Ursinum pag. 100. & apud Gruterum pag. DCXXXVI. 2.

MIRIAM, seu Maria, soror Aaronis & Moysis, memoratur in Scriptura S. Exod. II. 4 sqq. Exod. XV. 20 sq. & Num. XII. 1 sq. atque Prophetissa appellatur Exod. XV. 20. Huic tribui librum chemicum de Chrysopoeia, docet Celeberrimus Fabricius Vol. I. Codicis Pseudepigraphi Vet. Test. num. CLXV. pag.

pag. 869 sqq. ex *Georgii Syncelli Chronographia* pag. 248. ed. Par. qui tamen l. c. tempora mire confundit, *Dau. Sennerti* cap. 3. de Chymicorum cum Aristotelicis & Galenicis consensu, & *Olai Borricbii* Conspectu scriptorum chemic. pag. 40. Confer de illa præter Interpretes Scripturæ S. & Auctores Bibliothecarum Hebræarum, *Gerb. Jo. Vossium* II. 75. de Idololatria, *Pet. Belium* in Dictionario Histor. in *Marie*, & *Herm. Wisium* Miscellan. S. lib. I. cap. 23. §. 1 sqq.

MNESARCHIS, Poëtria. vid. *Olearii* dissertatio de Poëtriis Gr. num. XLVI.

MONIMA Milesia, uxor Mithridatis, Regis Ponti, laudatur à *Plutarcho* in vita *Luculli* Tom. I. Opp. pag. 503. A. Ἦσαν Μιθριδάτῃ τοῦ βασιλέως γαμεταὶ δύο, γένος Ἰονίδες· Βερενίκη μὲν ἐκ Χίου, Μονίμη δὲ Μιλησία. Ταύτης ὁ πλείστος ἦν λόγος ἐν τοῖς Ἑλλησιν, ὅτι τοῦ βασιλέως περῶντος αὐτὴν, καὶ μυρίου πεντακισχιλίου χρυσοῦς προσπέμφαντος, ἀτίσχε, μέχρις οὗ γάμων ἐγένετο συνηκαί, καὶ διάδημα πέμφας αὐτῇ, βασίλισσαν ἀνηγόρευσε. Ἐκείνη καὶ παρὰ τὸν ἄλλοι χρόνοι ἀνιαρῶς εἶχε, καὶ ἀπεθρήνει τοῦ σώματος εὐμορφίαν, ὡς δεσπότην μὲν ἀντ' ἀνδρὸς αὐτῇ, Φρουρὰν δὲ βαρβάρων ἀπὸ γάμου καὶ οἴκου προξενήσασαν· πόρρω δὲ πού τῃς Ἑλλάδος ἀπωχισμένη, τοῖς ἐλπισθεῖσιν ἀγαθεῖς ὅτιαρ συνέστη, τῶν δ' ἀληθειῶν ἐκείνων ἀπιστήρηται. Καὶ δὴ τοῦ Βακχίδου παραγενομένου καὶ προστάξαντος αὐταῖς ἀποθνήσκειν, ὡς ἐκάσῃ δοκοίη ῥᾶστον εἶναι καὶ ἀλυπότατον, περισπάσασα τῆς κεφαλῆς τὸ διάδημα, τῷ τραχήλῳ περιῆψε, καὶ ἀνήρτησεν ἑαυτήν· ταχὺ δ' ἀποθνήσκουσα· ὧ κατηραμίον ἔφη ῥάκος, οὐδὲ πρὸς τοῦτό μοι χηρῆσιμον ἔση; κακῆιο μὲν ἀπέριψε προσπτύσασα, τῷ δὲ Βακχίδῃ τὴν σφαγὴν παρέσχε. *Idem* in vita *Pompeji* Tom. I. Opp. pag. 639. A. tradit, hunc in arce quadam arcana monumenta *Mitbridatis* natum esse, & in his *Monimes* ad illum, & ad hanc illius lascivas epistolas.

MOSCHINA, Poëtria. vide *Olearium* l. c. num. XLVII.

MOSO, nomen fictum & commentitium. *Suidas* in Ἀλέξανδρος ὁ Μιλήσιος· ἐν τούτοις λέγει, ὡς γυνὴ γέγοιεν Ἑβραία Μωσῶ, ἧς ἐστὶ σύγγραμμα ὁ παρ' Ἑβραίοις νόμος, ὡς φησὶν Ἀλέξανδρος ὁ Μιλήσιος ὁ Πολυίστωρ.

MUTIAE duæ sorores, *Q. Mutii Scaevole ex Lelia filix*, vid. supra *Lelia*.

MYCALE sive *Micbale*, mulier Centaurea & venefica, de qua *Ovidius Metamorph. lib. XII. v. 263.*

— — — — — *Orio*

*Mater erat Mycale, quam deduxisse canendo
Sæpe reluctanti constabat cornua lunc.*

Et *Seneca* in *Hercule Oetzo v. 525.*

*Hoc docta Mycale Theffalas docuit nurus,
Unam inter omnes Lana quam sequitur magam,
Afris relictis.*

MYIA, Poëtrici vid. *Olearii* dissertatio de Poëtriis Graecis, num. XLVIII.

MYIA, sive *Musca*, fuit *Pythagoræ & Theanus* filia, Samia secundum *Clementem Alexandrinum Strom. lib. IV. cap. 19. pag. 522.* & *Suidam*, (num. CI.) atque uxor *Milonis Crotoniatæ*, teste *Iamblicho* in vita *Pythagoræ* sub finem. Ad hanc *Pythagoræ* filiam referenda putat *Menagius* in historia mulierum Philosoph. segm. 87. verba *Porphyrii*, (num. CII.) quibus consona habent *Iamblichus*, (num. CIII.) & *S. Hieronymus* lib. I. adversus *Jovinianum* Tom. IV. Opp. Part. II. pag. 186. ed. *Martianay*: Sed & *Timæus* scribit, *Pythagoræ virginem filiam choro virginum præfuisse, & castitatis eas instituisse doctrinis.* Exstat ejus Epistola ad *Phyllida* de optima nutrice eligenda, (num. C.) in cujus fine aliam epistolam de liberorum educatione pollicetur. *Myie* epistolas in Bibliotheca Bodlejana asservari, legitur in Catalogo *Theo. Jamesii* pag. 347. a. & *Theo. Hyde* pag. 477. a. quod intelligendum est de Collectione Epistolarum Græcarum *Aldina*, Venetiis 1499. 4. *Myie* aliarumque mulierum *Pythagoricarum* virtutes celebrat *Proclus*, (num. CV.) Addere juvat verba *Menagii*, in Historia mulierum Philosoph. segm. 88. scribentis: *Lucianus in Muscæ encomio*, (num. CIV.) postquam
Myiam

Myiam Poëtriam, formosam & doctam, (quod de Thespiaca, non de Spartana accipiendam,) & Myiam, meretricem Atheniensem celeberrimam, commemoravit, addit, se multa quoque de Myia Pythagorica habere dicenda, nisi nota esset omnibus historia. Hodie hæc historia ignoratur. Nollem eam publicare Lucianum supersedisse. Accidit Tacito idem, quod Luciano. Novissimo quoque momento, suppeditante eloquentia, advocatis scriptoribus, pleraque tradidit, quæ in vulgus edita ejus verbis, invertere supersedeo, inquit ille de Seneca. Hæc Senecæ novissima verba perierunt, magno Philosophiæ damno. De aliis mulieribus Myiæ nomine appellatis vide sis Olearii τῶν μακαρίτων dissertat. de Poëtriis Græcis segm. 48. De nostra confer Menagium l. c. segm. 86-88. & Fabricium Bibliothecæ Græc. Vol. I. pag. 425, 527 & 530.

MYRO Rhodia, de qua *Suidas*: Μυρὸς Ῥωδίας φιλόσοφος· (ἔγραψε) Χρειαῖα γυναικῶν βασιλίδων, καὶ μύθους. vide *Menagii* Historiam mulierum Philosophicæ segm. 20. & supra *Eudociam*, quæ in Ionia sua plura *Myrus* scripta memorat: De *Myrone Byzantia*, Poëtria, vid. *Olearii* dissertatio de Poëtriis Græcis, num. XLIX.

MYRTALE. vid. *Olympias*.

MYRTHIS, Poëtria. vid. *Olearii* dissertatio de Poëtriis Græcis, num. L.

MYRTIS, de qua *Anton. de Guevarra* in horologio Principum lib. II. cap. 35. pag. 366. *Strabo de Situ orbis* dicit, quintam *Lydorum* Reginam fuisse *Myrtin*, corpore adeo humilem, ut nana videretur, animo sapientiaque tam excelsam, uti gigantea diceretur. Hanc reginam nobilissimam *Myrtin*, quod & in conjugio prudens, & in viduitate castissima, & quod familiam ducit, philosophiæ doctissima fuit, *Lydi* inter septem Reges, quos se gloriosissimos habuisse jactant, connumerant. Sed nullam *Myrtidis* hujus mentionem in *Strabonis* Geographia reperire potui, unde verosimile mihi fit, *Myrtin* hanc confundi à *Guevarra* cum *Candaule*, quarto *Lydorum* Rege, qui à Græcis *Myrsilus* appellatus est. vide *Herodotum* lib. I. cap. 7.

MYSTIS, vide *Olearium* l. c. num. LI.

N.

NESTHEADUSA, Λαχνα, quæ ab *Obrechtio Nisteadusa* vocatur; in catalogo Pythagoricarum mulierum clarissimarum à *Iamblicho* in vita *Pythagoræ* extrema memoratur. *Arceus* vitiose edidit: Πισιρρόνδῃ Ταρᾶτις, Νιστεάδου Σαλακίρα, quem secutus *Thomas Stanley* in *Historia Philosoph.* anglice edita Part. VIII. cap. 24. *Pisirrbondem Nisteadis* filiam effinxit. *Kusterus Iamblicum* ex MS. emendavit: Νιστεάδουσα Λάχαινα· vide *Menagium* in *Historia mulierum Philosophicarum* segm. 106. & *Fabricium Bibliothecæ Græcæ* Vol. I. pag. 527.

NICARETE, Megarensis, *Stilponis*, Megarici Philosophi, amica & discipula, atque *Simnæ* Syracusani socrus. vide *Diogenes Laërtius*, (num. CVI.) & *Athenæus*, (num. CVII.) Quamvis *Stilpo* uxorem duxisset, *Nicareta* tamen scorto utebatur, teste *Onetore* apud *Laërtium* l. c. Sed aliter *Cicero* lib. de *Fato* cap. 5. *Stilponem Megaricum Philosophum, acutum sane hominem, & probatum temporibus illis accepimus. Hunc scribunt ipsius familiares & ebriosum & mulierosum fuisse; neque hoc scribunt vituperantes, sed potius ad laudem. Vitiosam enim naturam ab eo sic edomitam & compressam esse doctrina, ut nemo unquam vinolentum illum, nemo in eo libidinis vestigium viderit.* De *Nicareta* vide *Fabricii Biblioth. Gr.* Vol. II. pag. 823. & *Menagii Historiam mulierum Philosoph.* segm. 62. qui ex *Athenæo* addit, Meretrices Græcas plerasque humanioribus literis & mathematicis disciplinis operam dedisse. Alia fuit *Nicarete*, cujus meminit *Demosthenes* in *Orat* in *Neæram*.

NICAULE appellata est secundum *Josephum* *Antiqq. Jud.* lib. VIII. cap. 6. segm. 2. Regina illa *Saba*, seu *Seba*, vel *Austri*, cujus sapientia celebratur 1 Reg. X. 1. 2 Chron. IX. 1. Matth. XII. 42. & Luc. XI. 32. Verba ejus sunt: Νορίζω Ἡρόδοτον τὸν Ἀλικαρνασσία διὰ τοῦτο μετὰ Μινᾶιον (Μινίαν *Big. Samb. & Gall.* 1.) τὸν ἐικοδομήσαντα Μέμφιν τριάκοντα καὶ τριακοσίους βασιλείας Ἀιγυπτίων γενέσθαι λέγοντα, μὴ δηλώσαι αὐτῶν τὰ ἰνόματα, ὅτι κοιῶς Φαραῶνες ἱκαλοῦντο· καὶ γὰρ μετὰ τὴν τούτων τελευταίην γυναικὸς βασιλευσάσης λέγει τούτο-
μας

μα, Νικάυλην (Νίκαυλιν *Big. Samb. & Gall. 1. Marshamus aliique* Νίτωκριν *ma-
lint ex Herodoto,*) καλῶν· δηλῶν, ὡς τῶν μὲν ἀρρένων βασιλέων τὴν αὐτὴν προση-
γορίαν ἔχειν δυναμέναι, τῆς δὲ γυναικὸς οὐκ ἔτι κοιτανεῖν ἐκείνης, καὶ διὰ τοῦτο εἶπεν
αὐτῆς τὸ φύσει δεῖσαι ὄνομα. Ἐγὼ δὲ καὶ ἐν τοῖς ἐπιχωρίσις ἡμῶν βιβλίοις εὔρον
ὅτι μετὰ Φαραῶνα τὸν Σολομῶνος πενθερὸν, οὐκ ἔτι οὐδεὶς τοῦτο τὸ ὄνομα βασιλεὺς
Ἀιγυπτίων ἐκλήθη· καὶ ὅτε ὑψέρον ἦκε πρὸς Σολομῶνα ἡ προειρημένη γυνὴ βασι-
λεύουσα τῆς Ἀιγύπτου καὶ τῆς Ἀιθιοπίας· περὶ μὲν οὗν ταύτης μετ' οὐ πολὺ δη-
λώσομεν. *Idem l. c. segm. 5.* Τὴν τῆς Ἀιγύπτου καὶ Ἀιθιοπίας τότε βασιλεύου-
σαν γυναῖκα, σοφία διαπεπονημένη καὶ τᾶλλα θαυμαστὴν, ἀκούουσαν τὴν Σολομῶ-
νος ἀρετὴν καὶ φρόνησιν, ἐπιθυμία τῆς ὄψεως αὐτοῦ καὶ τῶν ὁσημέραι περὶ τῶν ἐκεῖ
λεγομένων πρὸς αὐτὸν ἦγαγε. *Jo. Ad. Königius in dissertatione de Regina Au-
stri, Witteb. 1679. recusa in Thesauri Theologico-philologico Tomo II. pag.
136 sqq. relatis illorum argumentis, qui eam vel ex Arabia, vel ex Ægypto,
vel ex Æthiopia venisse statuunt, ipse iis accedit, qui ex Arabia venisse conten-
dunt. Confer de illa praeter Interpretes Scripturae S. ad II. cc. & Historiae Ec-
clesiasticae Vet. Test. Scriptores, Jo. Andr. Schmidii dissertat. de Regina Austri
resp. Sam. Corylo, Jen. 1693. recusam in Thesauri allegati Tomo I. pag. 468 sqq.
Sam. Bochartum in Geographia S. lib. II. cap. 26. Peringerum in Historia Lin-
guae & erud. Arabum cap. 2. p. 46 sq. & Museum apertum germanice editum
Part. X. pag. 795 sqq. Andr. Tiraquellus in XI. Legem Connubialem Gloss. I.
Part. XI. Tom. II. Opp. pag. 190. a. putat, ejus mentionem fecisse Pausaniam
lib. X. in Phocicis cap. 12. pag. 829. Ἐπιγράφη καὶ ὑστερον τῆς Δημοῦς παρὰ
Ἑβραίοις τοῖς ὑπὲρ τῆς Παλαιστίνης γυνὴ χρησμολόγος, ὄνομα δὲ αὐτῇ Σάββη. Βη-
ρώσου δὲ εἶναι πατρὸς καὶ Ἐρυμάνθης μητρὸς φασὶ Σάββην· οἱ δὲ αὐτὴν Βαβυλω-
νίαν, ἕτεροι δὲ Σίβυλλαν καλοῦσιν Ἀιγυπτίαν.*

NICIDIUM, scortum *Epicuri* Philosophi, teste *Diogene Laërtio* de vitis Phi-
losoph. lib. X. segm. 7.

NICO Samia inter mulieres doctas recensetur à Tiraquello in XI. Legem
Connubialem Gloss. I. Part. XI. Tom. II. Opp. pag. 190. a. qui addit eam me-
moratam *Xenophonti* lib. II. Ἀπομνημονευμάτων, id est, memorabilium, & ex

αυτορε isto *Libaneo* lib. V. c. 14. Falli autem Virum doctum, liquet ex *Libenei* verbis l. c. Σωκράτης ὁ μετὰ τῶν Ἀσπασίας ἀυλητρίδας ἐπὶ τῶν ἐργαστηρίων συνδιατρίβων, καὶ Πίττωνι τῷ Θωρακοποιῷ διαλεγόμενος, καὶ Θεοδότῃ διδάσκων τῆς ἰταίρας, ὡς δὲ τοὺς ἐράστας ἀπολαύει, ὡς Ζενοφῶν παρίστησι ἐν δευτέρῳ Ἀπομνημονευμάτων. Τοιαῦτα γὰρ ποιεῖ αὐτὸν παραγγέλματα τῆ Θεοδότῃ λέγοντα, ὅτι Νικῶ ἢ Σαμία, ἢ Καλλιστράτη ἢ Λεοβία, ἢ Φιλαινίς ἢ Λευκαδία, ἀλλ' οὐδὲ ὁ Ἀθηναῖος Πυθόδικος συνωράκασι πόθει δέλγητρα· οὗτοι γὰρ περὶ ταῦτα ἠσχόλητο περισσῶς.

NICOBULE fertur scripsisse de rebus *Alexandri M.* teste *Libaneo* lib. XII. pag. 537. D. Νικοβούλη φησὶ, ὅτι παρὰ τὸ δῆπιον πάντες οἱ ἀγωνισταὶ ἐσπούδαζον τέρπειν τὸν βασιλέα, (Ἀλέξανδρον,) καὶ ὅτι ἐν τῷ τελευταίῳ δέλπῳ αὐτὸς ὁ Ἀλέξανδρος ἐκισθόδιόν τι μνημοσύνας, ἐκ τῆς Ἐυριπίδου Ἀνδρομέδας ἠγωνίσαστο, καὶ τὸν ἀκρατον προθύμως προκίνοισι, καὶ τοὺς ἄλλους ἠγάγκαζεν. Dubitatum tamen esse de ejus scriptis, hic *Auctor* tradit lib. X. pag. 434. C. Νικοβούλη, ἢ ὁ ἀναστὰς ταύτη τὰ συγγράμματα, φησὶν, ὅτι παρὰ Μηδίῳ τῷ Θεσσαλῷ δελπῶν Ἀλέξανδρος, ἴκασιν οὖσιν ἐν τῷ συμποσίῳ πᾶσιν προῦπιε παρὰ πάντων τὰ ἴσα λαμβάνων, καὶ ἀναστὰς τοῦ συμποσίου, μετ' οὐ πολὺ ἀνεπαύετο. In *Plinii* *Historia naturali* appellatur *Nicobulus*, qui *Harduino* in *Indice Auctorum à Plinio* allegatorum Tom. I. pag. 122. videtur cum *Onesicrito* & *Nearcho* expeditionum *Alexandri* comes fuisse, vel cum *Diogneto* & *Βελοκε* itinerum dimensor. vide *Celeb. Fabricii* *Biblioth. Gr.* Vol. II. pag. 223.

NICOSTRATA, Pythagoricæ Philosophiæ studiosa, ad quam *Theano* scripsit epistolam de zelotypia vitanda. (vide num. CLXIV.)

NICOSTRATA, Sibylla. vid. *Olearii* dissertatio de Poëtriis Græcis, num. LII.

NOSSIS, Poëtria. vide *Olearium* l. c. num. LIII.

NOVELLA, Jurisperita, de qua *Menagius* in *Historia Mulierum Philosoph.* segm. 43 sq. Quod Novellam, Jurisperitam, Philosophas inter recenset, facit *Ulpianus*, qui in *Lege prima; Digestis de Justitia & Jure*, Istos Philosophos vocat veram, non simulatam, Philosophiam affectantes. Exit hæc *Johannis Andree*,

drex, *Antecessoris Bononiensis celeberrimi, filia.* De ea rem miram narrat Christina Pisana in libro, cui titulus: *Civitas mulierum, parte 2. cap. 36. quam hic referre non gravabor.* Referam autem ipsius Christinae verbis, ne mihi in re, que fidem excedit, non habeatur fides: Pareillement à parler de plus nouveaux temps, sans querre les anciennes histoires, Jean Andry, solempnel Legiste à Boulogne la Grasse, n'amie soixante ans n'estoit pas d'opinion, que mal fust, que femmes fussent lettrées. Quand à sa belle & bonne fille, que il tant ama, qui ot nom *Nouvelle*, fist apprendre lettres; & si avant és loix, que quand il estoit occupé d'aucune essoine, parquoy il ne pouvoit vacquer à lire les leçons à ses Escholiers, il envoyat *Nouvelle*, sa fille, lire en son lieu aux escholes en chayere. Et afin que la biauté d'icelle n'empeschast la pensée des oyans, elle avoit une petite courtine au devant d'elle. Et par cette maniere suppleoit & allegeoit aucunes fois les occupations de son pere, lequel l'aima tant, que pour mettre le nom d'elle en memoire, fist une notable Lecture d'un livre des Loix, qu'il nomma du nom de sa fille, la *Nouvelle*. *Hæc habui ex libro, quem de educatione liberorum scripsit ad Annam Borboniam, Ducis' Longavillani uxorem, Vir charissimus & doctissimus mibique amicissimus Claudius Jolius, Canonicus & Cantor Ecclesiae Parisiensis, qui & Christinae librum manuscriptum mecum communicavit.* Duxerat Iohannes Milanciam, & ipsam mulierem eruditam, ex qua præter *Novellam* habuit *Betinam*, quae Johanni à S. Georgio, *Antecessori Bononiensi*, nupsit. Apud *Muzellum* agri *Florentini* oppidum natus, matrem habuerat *Novellam*, de cujus nomine ejus filia *Novella* vocitata est. Et in utriusque memoriam, quem in *Decretales* commentarium edidit, opus à Baldo mire laudatum, *Novellas* appellavit, Ejus vitam scripsit Guido Pancirollus de *claris Legum Interpretibus* lib. III. cap. 19. Christina vixit apud Gallos regnante Carolo V. Ejus honorifice meminerunt *Marotus* in *Poëmatiis*, *Verderius* in *Bibliotheca*, & *Johannes Mabillon* in *Itinere Italico*.

NYSIS, Poëtria Commentitia. vide *Olearii* dissert. de Poëtriis Gr. num. **LIV.**

O.

OCCELLO, seu *Occelo*, & ECCELO, Lucanae, mulieres duae Pythagoricae, videntur esse commentitiae & fictae ex corruptis verbis *Jamblichi* in quibusdam codicibus vitae *Pythagorae* sub finem: Φίλτης, Συγάτηρ, Θεόφριος τοῦ Κροτωνιάτου, Βυνδαίου ἀδελφῆ, Ὀκκέλω καὶ Ἐκκέλω τῶν Λευκανῶν quae *Arceus* transtulit: *Pbiltes filia Leorbronis Crotoniatæ, Byndaeci soror, Occelo & Eccelo Lucanae.* Lectio haec depravata sefellit Virum praestantissimum *Menagium* in *Historia Mulierum Philosophicarum* pag. 100 sqq. ubi scripsit: *Occello, Lucana, Jamblichus. Filia, ut videtur, Ocelli Lucani, Pythagorae discipuli, cujus exstat liber περὶ τοῦ παντὸς φύσεως, de universi natura. Nec obstat, quod Ὀκελλος Scriptor ille dicatur in editione Commeliniana, & in Bononiensi, & apud Philonem in libro de mundo, & Ὀκελλος variis in lectionibus dictae editionis Commelinianae, & in plerisque editionibus Diogenis Laërtii capite de Archyta, & apud Lucianum de lapsu inter salutandum. Nam & Ὀκελλος rectum esse patet ex his Stobaei lib. I. *Eclogae physicae* cap. 18. Ὀκελλος ἔφησεν εἶναι αἴτιον, δι' ὃ γίνεται τι, λέγει γὰρ ἐν τῷ περὶ νόμου &c. Item ex hoc *Jamblichi loco* in vita *Pythagorae*: Λευκανοί, Ὀκελλος καὶ Ὀκυλος, ἀδελφοί &c. *Pythagoricos* ibi *Jamblichus* enumerat, genere *Lucanos.* Item ex *Laërtiana Aldobrandini* editione, ubi Ὀκέλλω legitur in *Epistola Archytae ad Platonem*: καὶ ἀνήλθοις ὡς Λευκανῶς, καὶ ἐνετύχοις τοῖς Ὀκέλλω ἐκγόνοις. Quo in loco *MStus Regius* habet Ὀκκέλω *Lectionem* τοῦ Ὀκέλλω confirmat vox latina *ocellus*, quae ab ἔκελλος, ut *oculus* ab ὄκυλος. Ὀκελλος & ὄκελλος idem. *Hesychius*: ὄκυλον, ὀφθαλμόν. neque enim mendii suspecta haec lectio, quod *Vossio* videbatur in *Etymologico*, voce *oculus*. Ab ὄκυλος est, Ὀκελλος diminutiva forma, ut ab ὄκυλος est Ὀκελλος & Ὀκυλος. *Ocellos* vocabant *Romani*, qui parvis essent oculis. *Censorinus* libro de die natali cap. 3; haec habet: Sed prior illa sententia, qua semper humanum genus fuisse creditur, auctores habet *Pythagoram Samium, & Cerejum Lucanum, & Archytam Tarentinum.* Sed ibi legendum: *Ocellum Lucanum, ut visum Paulo Manutio ad hunc locum, & Cantero Var. Lect. lib. I. cap. 17. ECCELO, Lucana, Jamblichus. Filia videtur fuisse Ecceli,**

Ecceli, ut Ocello, Ocelli. Syrianus in *Commentariis ad lib. XIII. Aristotelis* μετὰ φυσικὰ, Eccelli librum adducit de natura Univerſi, quem librum non alium eſſe ab Ocelli libro ſupra memorato, verofimili conjectura exiſtimabat Nogarola in *Epiftola ad Adamum Fumanum, Canonicum Veronenſem, ſuper viris illuſtribus, genere Italis, qui græce ſcripſerunt.* Potuit tamen Eccellus quidam Pythagoricus librum eodem titulo, quo Ocellus, composuiſſe. Nam & Archytas Pythagoricus citatur à Simplicio ad *Predicamenta* Aristotelis ἐν τῷ περὶ τοῦ παντός. & Suidas Timæum Locrum, Philoſophum itidem Pythagoricum, de *Natura* ſcripſiſſe refert. Hactenus præſtantiffimus Menagius. Stanlejus quoque in *Historia Philoſophiæ* Part. VIII. cap. 24. Arcerii veſtigiis inſiſtens ſcribit: *Philtis, Leophronis Crotoniatæ filia, Byndaeci ſoror, Ocello & Eccelo Lucanæ.* Sed Olearius ὁ μακαρίτης monet ad h. l. pag. 75. a. ed. latinæ: *E nuperrimis virorum doctorum emendationibus ita ſcribas: Philtis (vel Philtatis) Theophrii Crotoniatæ filia, Byndace, (vel Byndacis,) ſoror Ocelli & Ocyli Lucanorum.* In *Iamblichi* editione Kuſteriana hæc ita exhibentur: Φίλτις, θυγάτηρ Θεόφριος τοῦ Κροτωνιάτου. Βυνδαίκα, ἀδελφὴ Ὀκκίλω καὶ Ἐκκύλω τῶν Λευκανῶν. Ad quæ verba Kuſterus in notis: *Hæc longe aliter ſe habent in verſione veteri Mſ. Jo. Alb. Fabricii, in qua ſic legitur: Byndacis, ſoror Ocelli & Ocylli Lucanorum. Hoc ſi ſequamur, locus hic Iamblichi ſic legendus & diſtinguendus erit: Βυνδακίς, ἀδελφὴ Ὀκκίλω καὶ Ὀκκύλω τῶν Λευκανῶν. Cum hac lectiōne conſentit etiam verſio Obrechtii, niſi quod Byndaice habeat pro Byndacis. Menagius legit Ὀκκελὰ & Ἐκκελὰ, (ut nimirum dicitur Σαπφῶ,) eaſque filias facit Ocelli & Ecceli: ſed prior ſententia mihi magis placet.* vid. *Celeb. Fabricii Biblioth. Gr. Vol. I. pag. 526 & 527 in Byndacis, Eccello, Ocello & Philtatis,* qui etiam pag. 501 & pag. 510 ſq. de *Eccello, Ocello, & Ocylo, Phyloſophis Pythagoricis,* accurate commentatur.

OCYROE Nympha, ita dicta à celeriter fluendo, quod in rapidi fluminis ripis nata eſſet, ex obſervatione *Schepperi* apud *Tanaq. Fabrum* lib. II. epiſt. 71. fertur fuiſſe filia *Oceani* & *Tetbyos*, ſecundum *Hefiodum Theogon. v. 360.* vel *Chironis Centauri* & *Chariclus* Nymphae, ſecundum *Ovidium Metamorph. II. v. 635 ſqq.* qui eam a patre artem medicam didiciſſe, deinde vaticiniis operam

disse, denique in equam conversam esse narrat. Operæ pretium fuerit proferre primos hujus fabulæ versus:

*Ecce venit rutilus humeros proteeta capillis,
Filia Centauri, quam quondam Nympha Cbariclo,
Fluminis in rapidi ripis enixa, vocavit
Ocyroen; non hæc artes contenta paternas
Addidicisse fuit: fatorum arcana canebat.*

Alia fuit *Ocyroë*, *Iæbrasi*, Sami fluvii, & *Cbesiadis* Nymphæ filia, de qua ex *Athenæi* lib. VII. pag. 283. E. III. *Spanhemius* in *Observ.* ad *Callimachi* hymn. in *Dianam* v. 283.

OENONE dicitur Mythologis Nympha *Idæa*, *Cebrenis*, fluvii Phrygiæ, filia, & *Alexandri* sive *Paridis*, cum ille adhuc circa *Idam* Phrygiæ pecus pasceret, uxor. Fatidica fuisse fertur, *Paridique* in Græciam naviganti prædixisse futurum, ut inde patriæ incendium secum referret. Exstat epistola ejus ad *Paridem* inter *Ovidianas Heroidum* epist. V. qua illum ad sui amorem revocare conatur. Misit etiam filium *Corythum* ad *Helenam*, ut iste *Paridem* ad zelotypiam provocaret, & *Helenæ* malum machinaretur, quem *Paris* interfecit. Veneficiorum incusatur *Oenone* ab *A. Sabino* in epist. III. *Ovidii* epistolis respondente, ubi *Paris* ad illam v. 79 sqq.

*Quodsi vertendæ spem mentis concipis hujus,
Cur cessant verba, carmina curve tua?
Nam te nec Phoebi sollertior artibus ulla est;
Phoebæque Hecates somnia vera vides.
Tecum sideribus, tecum deducere lunam,
Nubibus, & memini surripuisse diem.
Pascebam tauros: interque armenta leones
Obstupui placidos vocibus ire tuis:*

Quid

*Quid retro Xanthum, retro Simœnta vocatum
Adjiciam cursus non tenuisse suos?
Ipse pater Cebren, natæ male tutus ab ore,
Cantatas quoties restitit iuter aquas.*

Artis medicæ peritiam ob amissam pudicitiam se ab Apolline accepisse, ipsa tradit apud Ovidium l. c. v. 139 sqq.

*Me fide conspicuus Trojæ munitor amavit,
Ille meæ spoliū virginitatis habet.
Id quoque luctando: rupi tamen ungue capillos,
Oraque sunt digitis aspera facta meis.
Nec pretium stupri gemmas aurumque poposci,
Turpiter ingenuum munera corpus emunt.
Ipse, ratus dignam, medicas mihi tradidit artes,
Admisitque meas ad sua dona manus.
Quæcumque herba potens ad opem, radixque medenti
Utilis in toto nascitur orbe, mea est.
Me miseram, quod amor non est medicabilis verbis!
Deficior prudens artis ab arte mea.*

Paride in pugna graviter vulnerato, rogata est *Oenone*, ut ei medicas manus admoveret. Tardius autem illa adveniens & maritum jam è vulnere mortuum esse audiens, necem sibi præ dolore intulit. Singula ista copiose & varie enarrant *Apollodorus*, (num. CVIII.) *Conon*, (num. CIX.) *Parthenius*, (num. CX sq.) *Lycophron*, (num. CXII) & *Quintus Calaber*, (num. CIII. sq.) *Dictys Cretensis* de bello Trojano lib. IV. cap. 21. refert, *Paridis* cadaver ad *Oenonem* fuisse deportatum, ut ab illa sepulturæ mandaretur. Interim *Alexandri* funus per partem aliam portæ ad *Oenonen*, quæ ei ante *Helenæ* raptum nupserat, necessarij sui, uti sepeliretur, perferunt. Sed fertur *Oenonen*, viso cadavere *Alexandri*, adeo commotam, uti amissa mente obstupesceret, ac paullatim per moerorem deficiente

animo concideret. Atque ita uno eodemque funere cum Alexandro contegitur. Sed Anna T. Fabri Filia ad h. l. & Meziriacus in observv. ad Ovidii epistolas gallice editis pag. 509. ex his verbis recte colligunt, Diſſyn istum esse alium ab eo, quem Græci habuere. (vid. not. 276. ad num. CXII.) Clemens Alexandr. (num. CXV.) testatur, Oenonem cum aliis, qui aliquando fuerunt homines, inter Deos esse relatam. Confer de illa præter Interpretes Ovidii, Bælium in Lexico-Historico in Oenone.

OLDA, sive Holda, Prophetissa, uxor Sellum, filii Thecæ, de qua Georgius Syncellus in Chronographia ad A. M. 4795. pag. 214. ed. Paris. Προφήτευσεν Ἰωὴλ, Ἀβδιού, Ἰωνᾶς, Ναοῦμ, Ἀββακούμ· Ὀλδὰ γυνὴ παρ' Ἑβραίοις προφήτευσεν. Hujus Prophetia contra cives Hierosolymitanos profertur 2. Reg. XXII. 14 seq. Καὶ ἐπορεύθη Χελκίας ὁ ἱερεὺς καὶ Ἀχιζάμ, καὶ Ἀχοβὼρ, καὶ Σαπφὰν καὶ Ἀσαΐας πρὸς Ὀλδαν τὴν Προφήτιν, μητέρα (γυναῖκα Alex. Ald. & C.) Σιλλῆμ, (Σιλλοῦμ, Alex.) υἱοῦ Θεκουάν, (Θεικουεῖ, Alex. Θεκουεῖ, Ald. & C. Θεκουὰ al.) υἱοῦ Ἀρὰς τοῦ ἱματιοφύλακος· καὶ αὕτη κατώκει ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ Μασειᾷ· (al. Μασινῆ· al. Μασεινεῖ·) καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτήν. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, κ. τ. λ. ubi vide Interpretes. Confer de illa Acta Sanctorum Antwerp. T. I. April. 10. pag. 858.

OLYMPIAS, (quam adhuc puellam appellatam esse Myrtalen, docent Justinii verba infra proferenda,) fuit Neoptolemi, Regis Epirotarum, filia, Alexandri, qui post Neoptoleum regnum Epiri tenuit, soror, Philippi, Macedonum Regis, uxor, & Alexandri M. mater. vid. Diodorus Sic. (num. CXXXII.) & Justinus lib. XVII. cap. 3. Hujus (Aryba, Regis Epirotarum) filius Neoptolemus fuit; ex quo nata est Olympias, mater Alexandri M. & Alexander, qui post eum regnum Epiri tenuit. Idem. lib. VII. cap. 6. Quibus rebus feliciter provenientibus, (Philippus) Olympiadem, Neoptolemi regis Molossorum filiam, uxorem ducit; conciliante nuptias fratre patruelis, altore virginis, Arruba, rege Molossorum; qui sororem Olympiadis Troadam in matrimonio habebat; quæ causa illi exitii, malorumque omnium initium fuit. Nam, dum regni incrementa affinitate Philippi acquisitum sperat, proprio regno ab eodem privatus consenuit: unde Aibe-
neus

neus lib. XIII. pag. 557. C. de *Philippo* scribit: προσεκτήσατο δὲ καὶ τὴν Μολοτῶν βασιλείαν, γήμας Ὀλυμπιάδα. Hanc non ex *Philippo*, sed ex numine quoriam sub forma draconis, ad ejus corpus exportecti, *Alexandrum* concepisse, præter *Plutarchum*, (num. CXXI.) & *Lucianum*, (num. CXXII sq.) tradunt *Justinus* Histor. lib. XI. cap. XI. Ad *Jovem* *Hammonem* pergis (*Alexander*), consulturus, & de eventu futurorum & de origine sua. Namque mater ejus, *Olympias*, confessa viro suo *Philippo* fuerat, *Alexandrum* non ex eo se, sed ex serpente ingentis magnitudinis concepisse. Denique *Philippus*, ultimo prope vite sue tempore, filium suum non esse palam prædicaverat. Qua ex causa *Olympiadem*, velut stupri compertam, repudio dimiserat. Et lib. IX. cap. 5. Cujus (*Attali*) sororem, [neptem secundum *Plutarchum* num. CXXIII.] *Atbenæum*, [num. CXXIV.] & *Diodorum Siculum* lib. XVI. pag. 558. D.] nuper expulsa *Alexandri* matre, *Olympiade*, propter stupri suspicionem, in matrimonium receperat. Et *Sidonius Apollinaris* Carm. II. v. 121 sqq.

Magnus Alexander nec non Augustus habentur
 Concepti serpente Deo; Phoebumque Jovemque
 Divisere sibi: namque horum quæsit unus
 Cinyphia sub Syrte patrem maculis genitricis.
 Alter Phoebigenam sese gaudebat haberi,
 Pæonii jactans Epidauria signa draconis.

Cujus verba non cum *Savarone* ad h. l. de maculis à concubitu draconis in *Olympiadis* corpore relictis, sed de *Alexandro M.* per infamiam matris *Hammonem* sibi patrem quærente, intelligenda esse, observat *Freinsheimius* in Commentario ad *Q. Curtii* lib. IV. cap. 7. n. 25. Falli etiam illos, qui *Nectanebum*, Ægypti regno pulsum, magicis præstigiis illusisse *Olympiadi*, & torum hospitis temeravisse asserunt, probat *Vir* laudatus in Supplementis in *Q. Curtium* lib. I. cap. 1. n. 19. quia sexennis jam fuit *Alexander*, quum *Nectanebus* ab *Ocho* victus avitis opibus excideret. *Philippus*, *Olympiadi* partem ob adulterii suspicionem, partem ob ejus morositatem & arrogantiam infensus, aliam uxorem superinduxit

Cleopatram, unde statim ipso nuptiarum die gravis discordia inter *Pbilippum* & *Alexandrum M.* orta est, quam enarrant *Plutarchus*, [num. CXXIV.] & *Asbe-
neus*, [num. CXXV.] *Olympias* autem primum fratrem suum *Alexandrum*,
Epiri regem, ad bellum *Pbilippo* inferendum, deinde *Pausaniam* ad illum inter-
ficiendum impulit, teste *Iustino* Histor. lib. IX. cap. 7. " Creditum est etiam
" immissum (*Pausaniam*) ab *Olympiade* matre *Alexandri* fuisse, nec ipsum *Ale-
" xandrum* ignarum paternæ cædis extitisse: quippe non minus *Olympiadem* re-
" pudium, & prælatam sibi *Cleopatram*, quam *Pausaniam* stuprum, doluisse.
" *Alexandrum* quoque, regni æmulum, fratrem, ex noverca susceptum, timuisse:
" eoque actum, ut in convivio antea primum cum *Atalo*, mox cum ipso patre,
" jurgaret: adeo ut etiam stricto gladio eum *Pbilippus* consecutus sit, ægreque
" à filii cæde, amicorum precibus, exoratus. Quamobrem *Alexander* ad avu-
" culum se in Epirum cum matre, inde ad regem Illyricorum contulerat, vix-
" que revocanti mitigatus est patri, precibusque cognatorum ægre redire com-
" pulsus. *Olympias* quoque fratrem suum *Alexandrum*, Epiri regem, in bellum
" subornabat, pervicissetque, ni filiae nuptiis pater generum occupasset. His
" stimulis irarum utrique *Pausaniam*, de impunitate stupri sui querentem, ad
" tantum facinus impulisse creduntur. *Olympias* certe fugienti percussori equos
" quoque præparatos habuit. Ipsa deinde, audita regis nece, cum titulo offi-
" cii ad exequias concurrisset, in cruce pendentis *Pausaniæ* capiti, eadem nocte,
" qua venit, coronam auream imposuit; quod nemo alius audere, nisi hæc,
" superstite *Pbilippi* filio, potuisset. Paucos deinde post dies refixum corpus
" interfectoris super reliquias mariti cremavit, & tumulum ei eodem fecit in
" loco, parentarique eidem quotannis, incussa populo superstitione, curavit. Postea
" *Cleopatram*, à qua pulsa *Pbilippi* matrimonio fuerat, in gremio ejus prius filia
" interfecta, finire vitam suspendio coëgit, spectaculoque pendentis ultionem
" potita est, ad quam per parricidium festinaverat. Novissime gladium, quo
" rex percussus est, Apollini sub nomine *Myrtales* consecravit: hoc enim ne-
" men ante *Olympiadis* parvulae fuit. Quæ omnia ita palam facta sunt, ut ti-
" muisse videatur, ne facinus ab ea commissum non probaretur." Adde *Plu-
tarchum*

ταρεβυμ [num. CXXVI.] & *Ραυσονίαν* in *Arcadic*. lib. VIII. cap. 7. p. 612. Ἐπὶ Φιλίππῳ τελευτήσαντι Φιλίππου παῖδα ἰήπιον, γεγονότα δὲ ἐκ Κλεοπάτρας, ἀδελφίδης Ἀτιάλῃ, τοῦτοι τὸν παῖδα ἑμοῦ τῆ μητρὶ Ὀλυμπιάς ἐπὶ σκέυους χαλκοῦ, πυρὸς ἐπιβεβλημένου, διέφθειρεν ἔλκουσα· χρόνῳ δὲ ὕστερον καὶ Ἀριδαῖον ἀπέκλειεν. *Alexandro* in *Asia* commorante, crebrae inter *Olympiadem* & *Antipatrum*, *Macedoniae* praefectum, discordiae extiterunt, de quibus *Arrianus*, [num. CXXVII.] *Plutarchus*, [num. CXVII.] & *Curtius* lib. X cap. 4. n. 9. *Jam pridem Alexandro literae & ab Olympiade matre, & ab Antipatro redditae erant, ex quibus mutuam inter ipsos similitatem perceperat. Mater Antipatrum adfectati regni insinulabat. Antipater Olympiadem multa praeter ipsius decorum gerere scripserat. Alexander tamen ipsam semper summo honore & amore prosecutus est, secundum Plutarchum* [num. CXXVIII.] & *Curtium* lib. III. cap. 6. n. 15. *Nec Philippus* [medicus] *quidquam inexpertum omisit; ille fomenta corpori* [*Alexandri aegrotantis*] *admovit; ille torpentem, nunc cibi, nunc vini odore excitavit. Atque ut primum mentis compotem esse sensit, modo matris sororumque, modo tantae victoriae appropinquantis admonere non desistit. Idem Auctor* lib. X. cap. 5. n. 30. *refert, tantam fuisse Alexandri pietatem erga parentes, ut Olympiadem immortalitati consecrare decerneret. Haec autem dementiam filii Jove Ammone se genitum credi volentis, quamvis antea ipsa maxime fabulam hanc confirmaverit, teste Plutarcho*, [num. CXXI.] *irrisisse videtur apud Plutarchum* l. c. *Aelianum* [num. CXXIX.] & *A. Gellium* lib. XIII. cap. 4. *In plerisque monumentis rerum ab Alexandro gestarum, & paulo ante in libro M. Varronis, qui inscriptus est Orestes, vel de insania, Olympiadem Philippi uxorem festivissime rescripsisse legimus Alexandro filio; nam quum is ad matrem ita scripsisset: Rex Alexander, Jovis Hammonis filius, Olympiadi matri salutem dicit. Olympias rescripsit ad hanc sententiam: Amabo, inquit, mi fili, quiescas: neque deferas me, neque crimine adversum Junonem, malum mihi prorsum illa magnum dabit, quum tu me litteris tuis pellicem illi esse confiteris. Ea mulieris scitae atque prudentis erga ferocem filium comitas sensit, & comiter admonuisse eum visa est, deponendam opinionem vanam, quam ille ingentibus victoriis & aulamantium blandimentis & rebus*
supra.

supra fidem prosperis imbiberat, genitum esse sese de Jove. Post Alexandri M. mortem Olympias, metuens Cassandrum, in Epirum discessit, deinde autem in Macedoniam rediens, immanes crudelitates exercuit, de quibus Ælianus, [num. CXXX.] Diodorus Siculus, [num. CXXXI.] Pausanias, [num. CXXXII.] & Justinus lib. XIV. cap. 5. Olympias, mater Alexandri M. regis, cum Epiro in Macedoniam, prosequente Æacida, rege Molossorum, veniret, prohiberique finibus ab Eurydice & Aridaeo rege capisset; seu memoria mariti, seu magnitudine filii & indignitate rei moti Macedones ad Olympiadem transiere, cujus jussu & Eurydice & rex occiditur, sex annis post Alexandrum potitus regno. Sed nec Olympias diu regnavit. Nam cum principum passim caedes muliebri magis quam regio more fecisset, favorem sui in odium vertit. Tandem Pydnae in Cassandri potestatem redacta & occisa est, uti referunt Diodorus Sic. [num. CXXXIII.] Pausanias, [num. CXXXIV.] & Justinus lib. XIV. cap. 6. “ Cum fame ferroque (Pydnae) urgeretur Olympias, longae obsidionis taedio, pacta salute, victori se tradidit. “ Sed Cassander ad concionem vocato populo, sciscitaturus, quid de Olympiade fieri velint, subornat parentes interfectorum, qui, sumpta lugubri veste, crudelitatem mulieris accusarent; à quibus accensi Macedones sine respectu pristinae majestatis, occidendam decernunt, immemores profus, quod per filium ejus virumque non solum vitam ipsi inter finitimos tutam habuissent: “ verum etiam tantas opes imperiumque orbis quaesissent. Sed Olympias, ubi “ obstinatos venire ad se armatos vidit, veste regali, duabus ancillis innixa, “ ultro obviam procedit. Qua visa, percussores attoniti fortuna majestatis “ prioris, & tot in ea memoriae occurrentibus regum suorum nominibus, “ stiterunt; donec à Cassandro missi sunt, qui eam confoderent, non refugientem gladium, nec vulnera, aut muliebriter vociferantem; sed virorum more “ fortium, pro gloria veteris prosapiae, morti succumbentem, ut Alexandrum “ posses etiam in moriente matre cognoscere. Insuper exspirans capillis & “ veste crura contexisse fertur, ne quid posset in corpore ejus indecorum “ deri.” Fragmentum epistolae Olympiadis profert Athenaeus, [num. CXVI.] aliud Plutarchus, [num. CXVII.] aliud Gellius in loco supra allegato, Apophthegmata

phthegmata ejus duo de muliere quadam Thessala & de procis Plutarcbus, [num: CXVIII]. Pollux quoque memorat non solum Epistolam quandam, [num: CXIX.] sed etiam Acta Olympiadis. [num: CXX.] De ejus vita confer Baesium in Dictionario historico gallice edito in Olympiar.

OLYMPIAS Thebana fuit mulier artis medicae gnata, ejusque remedia aliquot membra Plinius Hist. nat. lib. XX. cap. 21. segm. 84. Olympias Thebana dicitur malvas abortivas esse cum adipe anseris. lib. XXVIII. cap. 19. segm. 78. Mulierum purgationes adjuvant fel tauri in lana succida appositum. Olympias Thebana addit byssopum & nitrum. Atque non ita multo post: Sterilitatem emendari Olympias Thebana affirmat felle taurino & adipe serpentium & aerugine ac melle medicatis locis ante coitus. Et Plinius Valerianus de re medica lib. IV. cap. 80 Olympias Thebana abortivas parat esse malvas cum adipe anseris, genitali parti subjectas. De Olympiade, cujus versus apud Srobium existat, vide sis, quae diximus ad Olearum in Hist. de Poetis graecis not. 53. pag. 170.

OLYMPIAS, Thebaei Comitiss, vel etiam Anysi filia, & Ablavii Praefecti Praetorio sub Constantino M. neptis, nata est CPoli circa A. C. cccclxviii. & nuptias cum Nebridio viro nobilissimo sub finem A. cccclxxxiv. celebravit, quibus multi Orientis Episcopi interfuerunt, absens autem Gregorius Nazianzenus carmen paracheticum ad illam misit, quod existat in ejus operibus Tom. II. num. lvi. pag. 132. Marito praemature mortuo, Elpidio Theodosii Imp. cogente nubere noluit, sed opes suas in pauperes & Ecclesiae usum liberaliter erogavit, & obiisse videtur A. ccccxx. postquam multas injurias & obiditias ab inimicis S. Chrysostomi acceperat. De illa Menologium Graecorum cura Anibalis Card. Albani editum Tom. III. pag. 180. Η οσια Ολυμπια διαρχον επι της βασιλειας Αρκαδίου και Ονωριου των υιων Θεοδοσιου του μεγαλου. Σοφιατηρ μεν Αλβουδου του Κομητης, εγγονη δε Αβλακειου του Επαρχου. Νυμφη Νυμνον χρηματισασα, γυνη δε ουδενος. Του γαρ λαβονιος αυτην, προς Κυριον εκτ. Δημωσαντος, παρθενος αμα και χηρα δεμεινε. Διατελησασα δε παντα τον βιον αυτης εν νηστιαις και προσευχαις, και ταις των δεομενων ευποιαις, και πασας, ην ειχε, περιουσιαν κενωσασα εις θεραπεια των του Χριστου αρχιερω, και τον μακαριον Ιωαν.

νη τὸν Χρυσόστομον διαφερόντως τιμήσασα, καὶ ἐν ταῖς ἀσθεναίαις θεραπεύσασα· ἐπειδὴ περ ἐκεῖνος ἄδικον ἐξορίαν παρὰ τῆς βασιλίσσης Εὐδοξίας ὑπέστη, ἐπὶ τέλει καὶ αὐτὴ τῷ τῆς ὁμολογίας κατεκοσμήθη σφάραγ. Ἐξορισθεῖσα γὰρ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας πολλοὺς πειρασμοὺς ὑπέμεινεν. Ἀλλὰ μέχρι τέλους εὐχαριστοῦσα τῷ Θεῷ, τὸ πνεῦμα παρέθετο. Memoria ejus recolitur in Ecclesia Graeca d. XXV. Jul. & in Latina d. XVII. Dec. In Operibus S. *Cbrystostomi* exstant Epistolae ejus XVII. ad Nostram datae, ubi non raro S. *Olympiadi* Epistolatum ad *Cbrystostomum* atque ad alios scriptarum fit mentio. Vitam & laudes ejus ex S. *Cbrystostomo*, *Gregorio Nazianzeno*, *Amphilochio*, *Palladio* aliisque Scriptoribus Ecclesiasticis accurate recenset *Tillemontius* Memor. Eccles. gallice edit. Tomo. XI. pag. 416-440.

OLYMPIODORI filia, quam, in philosophicis disciplinis probe versatam, pater *Proclo Lyrio*, quum hic ad audiendum istum Philosophum Alexandrinum, Aristotelicae doctrinae cognoscendae causa, se Alexandriam contulisset, despondere voluit, teste *Marino Neapolitano* in vita *Procli* cap. 9. pag. 19. ed. *Fabr.* Φοιτᾶ [ὁ Πρόκλος] ἐπὶ λόγοις Ἀριστοτελικοῖς παρ' Ὀλυμπιόδωρον τὸν φιλόσοφον, οὗ κλέος εὐρὺν, ἐπὶ δὲ μαθήμασιν Ἡρώη ἐπέτρεψεν ἑαυτὸν, ἀνδρὶ θεοσεβῆ, καὶ τελείαν παρασκευὴν ἐσχηκότι τῶν κατὰ παιδείουσι ὁδῶν· τοσοῦται δὲ καὶ οὗτοι οἱ ἄνδρες τὸ ἦθος τοῦ μεираκίου ἠγάσθησαν, ὥστε τὸν μὲν Ὀλυμπιόδωρον, θυγάτριον ἔχοντα, ἠγμένοι καὶ αὐτὸ φιλοσόφως, βουληθῆναι αὐτῷ κατεγγυῆσαι· τὸν δὲ Ἡρώη σαρκῆσαι αὐτῷ τὸν τρόπον ἅπαντα τῆς ἑαυτοῦ θεοσεβείας καὶ ὁμοίσιον συνεχῶς ποιῆσθαι. Eadem habet *Suidas* in Ἡρώη & Ὀλυμπιόδωρος, quae αυτολεξεί ἀ *Marino* accepit. vid. *Menagii* Historiam mulierum philosopharum pag. 65 sq. ubi de *Olympiodoro* haec memorat: “ Vixit ille sub *Theodosio* II. cui etiam *Commen-*
“ *tariorum* Historicorum libros XXII. nuncupavit, quorum excerpta habemus
“ apud *Pbotium*. Scripsit vitam *Platonis*, quam ad calcem *Observationum* mea-
“ rum in *Laërtium* edidit *Mericus Casaubonus*. Scripsit & *Commentaria* in IV.
“ libros *Meteorologicos Aristotelis* edita, ab *Aldo Manutio*, Venetiis in folio anno
“ 1551. cum *Jobannis Philoponi* scholiis in librum primum. Horum quatuor
“ librorum latina interpretatio, scriptore *Jobanne Baptista Camotio*, prodiit Ve-
“ net.

“ net. in fol. an. 1555. & 1557. Exstat in Bibliotheca Regia ejusdem *Olympiodori* Commentarius in *Philebum Platonis*, signatus num. 2580. Item Commentarius in ejusdem *Gorgiam*, *Alcibiadem priorem*, & *Phædonem*, signatus num. 2102 & 2103. & scriptus *Aug. Vergerii*, celeberrimi illius καλλιγράφου, manu; & alius in *Philebum* & *Phædonem*, scriptus anno 1536. & signatus num. 2101.” Accuratus de hoc aliisque *Olympiodoris* agit Celeberrimus *Fabricius* *Biblioth. Gr.* Vol. II. pag. 307. & Vol IX. pag. 351 sq.

P.

PALLAS, sive *Minerva*, è capite *Jovis* armata exsiluisse, atque inde nomen *Tritoniae* accepisse fingitur. Fabulas reliquas omnes de ejus origine, rebus gestis, & inventis silentio praetereo, quia illas innumeri Scriptores, tam veteres, quam recentiores, copiose enarrarunt. Tantum commemorare lubet, illam medicinae apprime gnaram & praesidem cum *Apolline* olim creditam esse. Probant id abunde ejus cognomina (1) *Hygia*, graece Ὑγία, sive Ὑγία, de qua *Plutarchus* in vita *Periclis* Tom. I. Opp. pag. 160. B. Τὰ προπύλαια τῆς ἀκροπόλεως ἐξεργάσθη ἐν πενταετίᾳ, Μησικλέους ἀρχιτεκτονοῦντος· τύχη δὲ θαυμαστῆ συμβᾶσα περὶ τὴν οἰκοδομίαν ἐμήνυσε τὴν Θεὸν οὐκ ἀποστατοῦσαν, ἀλλὰ συνεφαπτομένην τοῦ ἔργου καὶ συνεπιτελοῦσαν. Ὁ γὰρ ἐνεργότατος καὶ προθυμότατος τῶν τεχνιτῶν, ἀποσφαλεὶς ἐξ ὕψους, ἔπεισε, καὶ δέχεται μοχθηρῶς, ὑπὸ τῶν ἰατρῶν ἀπειγισμένος. Ἀθυμοῦντος δὲ τοῦ Περικλέους, ἡ Θεὸς ὄναρ φανίσα συνέταξε Θεραπείαν, ἣ χρώμενος ὁ Περικλῆς, ταχὺ καὶ ῥαδίως ἰάσατο τὸν ἄνθρωπον. Ἐπὶ τούτῳ δὲ καὶ τὸ χαλκοῦν ἄγαλμα τῆς Ὑγίας Ἀθηῶν ἀνίστησι ἐν ἀκροπόλει παρὰ τὸν βωμόν, ὃς καὶ πρότερον, ἦν, ὡς λέγουσι. Ὁ δὲ Φειδίας ἐργάζετο μὲν τῆς Θεοῦ τὸ χρυσοῦν ἔδος, καὶ τούτου δημιουργὸς ἐν τῇ στήλῃ εἶναι γέγραπται. *Plinius* *Histor. Natural.* lib. XXII. cap. 17. segm. 20. *Verba carus Pericli Atheniensium* principi, cum is in arce templum edificaret, repissetque super altitudinem fastigii, & inde cecidisset, hac herba (perdicio) dicitur sanatus, monstrata Pericli somnio à *Minerva*. Quare *Parthenium* vocari coepit, assignaturque ei *Dee*. Hic est *corpuscula*, ejus effigies ex aere fusa est, & nobilis ille *Splanchnoptes*. (exta torrens

vid. *Plinius* lib. XXXIV. sect. 119. num. 20.) *Pausanias* in *Atticis* lib. I. cap. 23. pag. 54. Του Διίπεφους πλοησόν. Θεῶν ἀγαθμῶν ἔστιν Ἑγείας περὶ τὴν Ἀσκληπιῶν παιδαίωσι. λίγασιν, καὶ Ἀθηνᾶς ἐπιτάληται καὶ αὐτῆς Ἑγείας. Idem lib. c. cap. 31. pag. 78. Ἔστιν Ἀχαρνῶν δῆμος. Οὗτοι Θεῶν Ἀστέλλων τριῶσιν ἄγουσι καὶ Ἑρακλῆα, καὶ Ἀθηνᾶς βωμὸς, ἔστιν Ἑγείας. *Anisidius* in *Oratio in laudem Minerva* Tom. I. Opp. pag. 25. Προσέκει ἀπὸ πάντων (Ἀθηνᾶς) καὶ αὐτῆς Ἀσκληπιῶν μεγάλῳ μέρει τοῦ πατρῴου Ἀθηναίων, δὲ οἱ πρεσβύτατοι καὶ Ἑγείας Ἀθηνᾶς βωμὸν ἰδρύσαντο. Ἐἰ δὲ ἡ ἐκείνων ὄρδῃ ψῆφος, τί χρὴ μείζον ἑυρεῖν εἰς τὴν Ἀσκληπιῶν καὶ τῆς Ἀθηνᾶς συμφωνίαν; & *Hierocraton* exque illo *Suidas* & *Autor Etymologicis* in Ἑγείας, Ἑγεία Ἀθηνᾶς. Λυκούργος ἐν τῷ περὶ τῆς ἰερείας. Ἔστι δὲ ἐπὶ τὸν μὲν Ἀθηνᾶς, καὶ γὰρ Ἑγεία καλεῖται καὶ Νίκης, καὶ Ἰσπίας, καὶ Ἐργάνης. In *Oratio Rubei Monumentis Brixianis*, italice editis pag. 75. & ex illis in *Berub. de Mansauncan* Supplemento Antiquitatis illustr. Tom. I. lib. IV. cap. 10. pag. 179. exhibetur & describitur monumentum, ubi *Mercatorum Minerva* & *Verulamii* seu in tabella quadam depicta representantur. In medio stat. *Minerva*, cultu & habitu non ita solitis. Thorace illa armatur, cujus forma ad Romanorum militum loriceam accedit, vestis post thoracem defluens nescio, quid habet spectandae singularitatis. Dextera manu hastam tenet, sinistra vero clypeum ovatae formae, quo in terram demisso niti videtur. In medio clypeo, litera T. exarata, deprehenditur, quae nihil aliud significare posse videtur, quam Ἑγεία. (2.) *Medica* in *Inscriptione Placentiae* reperta apud *Gruetum* pag. MLXVII. num. 3. MINERVAE MEDICAE CABARDIAE VALERIA SAMMONIA VERCELLESIS V. S. L. M. de qua vid. *Gisb. Cuperi* exposit. *Inscript.* pag. 309. & in *Inscriptione*, quae non longe à Trebia exstare dicitur, atque à *Brissonio* lib. I. de *Formul. Minutio* in *Orthographia*, & *Meibomio* in *Jusjurandum Hippocratis* pag. 63. profertur: MINERVAE MEMORICOEELIA JULIANA INDVLGENTIA MEDICINARVM EIVS INFIRMITATE GRAVI LIBERATA. D. P. Vir laudatus *Berub. de Mansauncan* in *Diario Italico* cap. 8. pag. 122. & Tom. II. *Antiqq. illustr. Part. I. lib. II. cap. 3. tab. 8.* repraesentat *ichnographiam Panthei Minervae Medicae*, quod

à *Riboni & Vercati* in *Romæ* *Esquilina* *Régionè* *mémorâtes*, atque in *ejus* *medio*
exi *Caucei* *gemmis* *antiquis* *ejus* *schema*, *médicinæ*, *symbolo* *instruunt*. *Rouib*
igitur à *Meibomia*. l. ci pag. 84. *refutaunt* *Sententia* *Guidi* *Pancicoll.* qui *libido*
Region. *Urb*. *Romæ* in *Reg.* *VI.* *Minesvum* *in* *dicam* *dictam* *suspiciatur* à *veste* *fer*
rida quæ à *Medis* *Medica* appellata *fit*, *teste* *Rhodigino*. *lect.* *Ann.* *lib*. *XI*
cap. *136.* & *Minei* *Zueri*. *Boxbornii* *lib*. *I.* *Quæst.* *Rom.* qui *putat*. *Minesvum*
vel *per* *errorem* in *istis* *Inscriptionibus* *præsidem* *Medicinæ* *dictam*, *vel* *cas*
suppositas *esse*. (3.) *Ὁξυδερκής* *cujus* *originem* *exponit* *Pausanias* in *Cotina*
thiacis *lib*. *II.* *cap.* *24.* *pag.* *165.* *Τοῦ* *Διμαδιώτου* *Ἀπόλλωνος* *ἔχεται* *ἰσθὸν* *Ἀθη*
ναῶν *ὀξυδερκῶς* *καλουμένης* *Διομήδους* *ἀκάθμα*; *ὅτι* *ἀμαχομένη* *πρὸς* *ἐν* *Ἰλίου* *τῆς*
ἀρχῆς *ἀφείλει*. ἢ *Θιὸς* *ἀπὸ* *τῶν* *ὀφθαλμῶν*. (4.) *Ὀπιλίτις* *sive* *Ὀφθαλμίτις*
cujus *aedem* *instruxit* *Lycargus*, *cum* *ip̄i* *sculorum* *alter* *ab* *Alexandro* *erutus*
esset. *Plutarchus* in *vita* *Lycurgi*. *Tom.* *I.* *Opp.* *pag.* *46.* *Α*. *Τοῦ* *δὲ* *πάθους*
ὑπόμνημα *Λυκοῦργος* *ἰδρύσατο* *τῆς* *Ἀθηναῶν* *ἰσθῆος* *ἢ* *Ὀπιλίτιν* *προσαγορεύσει*. *τὸν*
γὰρ *ὀφθαλμῶν* *ὀπτίλων* *οἱ* *τῆδε* *Δωριεὺς* *καλοῦσιν*. *Ἐκκοπίονται* *τὸν* *Λυκοῦργον* *(ὦν*
καὶ *Διασκορίδης* *ἔστιν* *ὁ* *συντεταχμένος* *τῆν* *Λακωνικὴν* *πολιτείαν)* *πληγῆται* *μὲν* *φα*
σιν *ὡς* *φυλακῆται* *δὲ* *τῶν* *ὀφθαλμῶν*. *ἀλλὰ* *καὶ* *τὸ* *ἰσθὸν* *τῆ* *Θωῶν* *τῆς* *ἀχέσεως* *χαρι*
στήριον *ἰδρύσασθαι*. *Idem* in *Laconicis* *Apophthegmatis* *Tom.* *II.* *Opp.* *p.* *227.*
Α. *Τοῦ* *δὲ* *πάθους* *ὑπόμνημα* *(ὁ* *Λυκοῦργος)* *ἰδρύσατο* *ἐν* *τῷ* *τῆς* *Χαλκιοῦκου* *περὶ*
κμ *ἰσθῆος* *Ἀθηναῶν*. *Ὀπιλίτιν* *προσαγορεύσας*. *ποῦνα* *γὰρ* *ὀφθαλμοὺς* *ὀπτίλους* *οἱ* *τῆδε*
Δωριεὺς *λέγουσι*. *Et* *Pausanias* in *Laconicis* *lib.* *III.* *cap.* *18.* *pag.* *253.* *Ἰσθὸν* *ἔπ*
ἐπὶ *τὸ* *Ἀλπίον* *καλούμενον*, *ναὸς* *ἔστιν* *Ἀθηναῶν* *Ὀφθαλμίτιδος* *ἀναθεῖναι* *δὲ* *Λυκοῦρ*
γον *λέγουσιν*, *ἐκκοπίετα* *τῶν* *ὀφθαλμῶν* *τὸν* *ἕτερον* *ὑπὸ* *Ἀλεξάνδρου*, *διότι* *ὄν* *ἔθηκε*
νόμους, *οὐκ* *ἀριστοὺς* *συνέβαιεν* *εἶναι* *τῷ* *Ἀλεξάνδρῳ* *διαφυγῶν* *δὲ* *ἐς* *τοῦτο* *τὸ* *χω*
ρίον, *Λακεδαιμονίων* *ἀμυνάντων* *μὴ* *προσπολεῖσθαι* *οἱ* *καὶ* *τὸν* *λειπόμενον* *ὀφθαλμῶν*
ὄν *τα* *ναὸν* *Ὀφθαλμίτιδος* *Ἀθηναῶν* *εἰποίησε*. (5.) *Ρεονία* *i. e.* *medica*, *cujus* *signum*
memorat *Pausanias* in *Atticis* *lib.* *I.* *cap.* *2.* *pag.* *7.* & *agam* *I.* *c.* *cap.* *34.* *pag.*
84. (6.) *Σάπειρα*, *i. e.* *salutaris*, *sive* *Σαπρία*, *cujus* *meminit* *Pausanias* in *Ar*
cadicis *lib.* *VIII.* *cap.* *44.* *pag.* *691.* *Ἔστι* *ἀγροῦς* *ἐξ* *Ἀσέας* *ἐς* *τὰ* *ὄρος* *τὸ* *Βόρειον*
καλούμενον, *καὶ* *ἐπὶ* *τῇ* *ἄκρᾳ* *τοῦ* *ὄρους* *σημεῖά* *ἔστιν* *ἰσθῆος*. *ποιῆσαι* *δὲ* *τὸ* *ἰσθὸν* *Ἀθη*

να τε σωτήρα καὶ Ποσειδῶνι Ὀδυσσεΐα ἐλέγχετο ἀναχομισθέντα ἐξ Ἰλίου. Et *Hesychius*: Σώτειρα ἡ Ἀθηναῖα παρὰ τοῖς Ἑλλησιν, κατὰ Γαληνὸν ἀντίδοτος τις. *Lindanus* autem ad h. l. fatetur, se id apud *Galenum* reperire haecenus non potuisse, describi tamen ἀντίδοτον σωτήραν à *Paulo Aegineta* lib. VII. cap. 11. *Sotera Pallas* à *Galeno* aliisque antiquis medicis antidotus quaedam cognominata est secundum *Gyraldum* Synt. XI. Hist. Deor. pag. 353. A. & *Tiraquellum* de Nobilit. cap. 31. n. 336. Medicamenta insuper aliquot passim apud Medicos Graecos extare, quae & Ἀθηνας & Σωτήρας Ἀθηνας inscriptiones prae se ferant, affirmat *Meibomius* in Jusjur. *Hippocratis* pag. 64. Hic quoque l. c. existimat, cognomen Λαοσσοός, quod *Minervae* pariter atque *Apollini* tribui solet, ad ejus peritiam in arte medica, qua populos servaret, spectare, quamvis id *Hesychius* in Λαοσσοός, *Phurmutus* de natura Deorum cap. 20. & *Eustathius* ad *Homeri* Ιλ. ὁ pag. 1266, 32. de *Minerva*, populos in praeliis servante, vel ad praelia incitante explicent. Draconem apud Athenienses *Minervae* non secus atque *Aesculapio* & *Hygieae* sacrum fuisse, testatur *Plutarchus* in libro de *Iside* & *Osiride* Tom. II. Opp. pag. 379. D. Hunc Arcis custodem dicebant & placentis mellitis honorabant. *Aristophanes* in *Lystrata* v. 760. οἰκουρὸν ὄφιν appellat, ejusdemque meminit *Herodotus* in *Urania* lib. VIII. cap. 41. & *Hesychius* in οἰκουρὸν ὄφιν. confer *Meursii* Graeciam fer. pag. 213. & *Cecrop.* pag. 52. & 55. Medicos monet *Ovidius* Fast. lib. III. v. 827 sq. ut *Minervae* ad artem suam prospero exercendam libamenta offerant:

*Vos quoque, Phoebæ morbos qui pellitis arte,
Munera de vestris pauca referte Deæ.*

Cur *Apollo*, *Diana*, & *Minerva* medicinae Praesides fuerint, hanc rationem affert *Macrobius* Saturn. lib. I. cap. 17. quia *Apollo* est *Sol*, *Diana* *Luna*, *Minerva* autem virtus & effluvia solis & lucis, quae humanis mentibus prudentiam subministrant. Viro Experientissimo *Jo. Henr. Schultzio* in *Historia Med.* period. 1. sect. 2. cap. 1. §. 26 sq. fit verisimile, vel hoc etiam nomine *Minervam* medicinae vindicari posse, quod docente *Spanhemio* in *Animadvv.* ad *Callimachi* hymnum

mnum in Apollinem pag. 51. & pag. 62. credebatur omnium sanorum, in quibus numina colebantur, κλειδοῦχος, sive *clavium custos*, & apud *Jovem* patrem in hoc honore habebatur, ut ipsi ad dextram assideat, ejusque praecepta ad Deos referenda accipiat; Veteres autem, *Minervam* medicinae praesidem cum *Apolline* constituentes, arti salutari deditos admonere voluisse, ut reliquas artes elegantiores haud aspernarentur, sed cum sua conjungerent. Herbas, quae vocantur *Farthenion* & *Argemon*, à *Minerva* inventas esse tradit *Plinius* Hist. nat. lib. XXII. cap. 17. sect. 20. lib. XXIV. cap. 19. sect. 116. & lib. XXV. cap. 4. sect. 16. Adscribitur etiam ipsi à permultis inventio olei, cujus ad medicinam non exiguus est usus. *Aristides* in orat. in laudem *Minervae* Tom. I. Opp. pag. 21. Ἐὶ θεῖ τῶν ἐν μέρῳ μνησθῆναι, καὶ τοὺς μύθους μὴ ἀτιμάσαι, προσθῶμεν ἔλαιον ὑγείας φάρμακον φανθῆν ὑπ' αὐτῆς, (Ἀθηνᾶς) καὶ ἰσθῆτα, ὁμοῦ μὲν κόσμον τῷ σώματι, ὁμοῦ δὲ τῆς αὐτῆς ὑγείας φάρμακον. Confer de *Minerva Medica* Scriptores *Historiae medicae*, *Tiraquellum* de Nobilitate cap. 31. num. 336. & *Meibomium* in *Comment. in Jusjur. Hippocratis* pag. 62 sqq.

PAMPHILA, foemina Ægyptia secundum *Photium*, (num. CXXXV.) vel Epidauria secundum *Suidam*, (num. CXLIV.) floruit temporibus *Neronis*, fuitque filia *Soteridis* Grammatici, & uxor *Socratidis*, itidem eruditi viri, prout testantur *Photius* & *Suidas* ll. cc. Hic tamen in *Σωτηρίδας γραμματικὸς* scribit: ἀπὸρ Παμφίλης, ἣ καὶ τὰς ἱστορίας περιῆψεν. Segma autem proxime sequens sic se habet: Σωτηρίδας Ἐπιδάυριος, πατὴρ Παμφίλης, ἣ τὰ ὑπομνήματα ἐπέγραψεν, (ὡς Διονύσιος ἐν λ' τῆς μουσικῆς ἱστορίας) βιβλία γ'. Ejusdem meminit *Photius* in *Bibliotheca* Cod. CLXI. pag. 175, 37. Ὁ δεύτερος [λόγος τῶν Ἐκλογῶν Σωπάτρου] ἠθροίσθη ἐκ τῶν Σωτηρίδα Παμφίλης ἐπιτομῶν πρώτου λόγου καὶ καθιξῆς μέχρι τοῦ δεκάτου· quae verba transtulit *Sebottus*: *Alter liber composuitur est à Pamphile Soteridæ F. Epitomarum libro I. ac deinceps ad decimum usque.* Scripsit *Pamphila* nostra *Commentariorum historicorum miscellaneorum* libros octo, teste *Photio*, [num. CXXXV.] qui de illorum argumento, methodo & stylo refert. Pluribus vero hoc opus constituisse libris, liquet ex *Diogene Laërtio*, qui saepe *Pamphile* scripta allegat, [num. CXXXVI-CXLIII.] ex *Suida* l. c. qui

XXXIII. libros Commentariorum ejus historicorum, commemorat, & ex Gellio lib. XV. cap. 17. Alcibiades Atheniensis, quum apud avunculum Periclem puer artibus ac disciplinis liberalibus erudiretur; Et arreffi Pericles Antigehidam tibicinem iussisset, ut eum canere tibias, quod tum honestissimum videbatur, doceret, traditas sibi tibias, quum ad os adhibuisset, insyllesqua, pudesactus, vix defotinate, abiecit infrenu gique. Ea res cum percrebuisse, omnium tum Atheniensium consensu, disciplina tibi- bus canendi desua est. Scriptum hoc est in commentario Pamphila nono & vicesimo, atque lib. XV. cap. 23. Hellenicus, Herodotus, Thucydides, historiæ scriptores in iisdem temporibus fere laude ingenti floruerunt, & non nimirum longe distabant fuerunt ætate. Nam Hellenicus initio belli Peloponnesiaci fuisse quinquagesima anna ætatis videtur. Herodotus sexagesima, Thucydides quadraginta. Scriptum hoc libro undecimo Pamphila. Compositum etiam Pamphilo, vestes Suida. Epitomen Græcæ libris III. Epidorus historiarum aliorumque scriptorum quatuordecim, librum de contrariis, alium de re veteri, atque plurima, quae omnia interciderunt. Vid. de illa Koffm in Historicis Græcis lib. VII. cap. 7. Menagium in Historia mollium, philosopho segm. I lib. I. Cels. Fabricium Biblioth. Græcæ IV. q. VII. X. pag. 68. & Mol. LX. pag. 13. 4. & pag. 175. De Pamphila, Hæto i. s. h. i. c. q. s. i. n. A. D. u. a. g. i. n. o. t. a. s. i. c. a. d. L. a. r. e. n. d. u. m. [num. CLXXXVI.]

PANACEA sive Banacea, Equæ etiam Panaceni & Panem appellati, te- statur. Theophrastus cap. 7. de Nobilitate animalium. 133. J. sicut filia Esculapii, ut dicitur in Aristotele quod omnibus medecis quecumque sunt sibi XXVI. cap. 4. legm. v. 6. Banaces ipse non in omnibus morborum remediis præmittitur, numerosissimi sunt in senilibus adscriptum. V. Panem quippe Aesclepiem cognominatam, quædam est filia Banaceam appellatam. ubi vide interpretes. Solo fere nomine illa ex Aristotele, Suda, Plinio, & Hippocrate dicitur. est nota. vid. supra Esculapii filia. Ex eo quod Hippocrate dicitur per ipsam discipulos suos adjurare voluit, facile li- quet, eam & in Lycæoliâ habitam, & in honore eum Hygeia vocare, si non par- rior tamen, nullo fuisse ita demque ceremoniis & ritibus Deæ in morem culti- tam. Pausanias quodlibet lib. Anticly. lib. X. pag. 184. refert, apud Orphei quartanæ.

aræ cujusdam partem *Panaceæ*, *Jasoni*, *Hygiæ*, & *Minervæ Pæoniæ*, fuisse sacram. Confer de illa præter *Tiraquellum* de Nobilitate cap. 31. num. 331. & Scriptores Historiæ medicæ, *Meibomium* in Comment. in Jusjur. *Hippocratis* cap. 6. §. 31 sqq.

PANTACLEA, *Diodori Croni* filia, *Dialectica*. vid. *Argia*.

PANTÆNIS, *Poëtria* latina. vid. notas ad *Olearii* dissert. de *Poëtriis* Gr. pag. 170. not. 53.

PANYPERSEBASTA, & deinde **CAESARISSA**, appellata est *Irene*, filia *Theodori Metochitæ*, magni *Logothetæ* sub *Andronico Palæologo Seniore* ab An. MCCCXIV. postquam Imperator illam *Jobanni Palæologo Panypersebasto*, *Constantini Palæologi*, qui *Andronici Imp.* frater erat, filio nuptum dedit, huncque tandem *Cæsarem* declaravit. *Jo. Cantacuzenus* *Historiarum* lib. I. cap. 43. pag. 129. ed. Paris. τῷ πρώτῳ βεβασιλευκῷ Ῥωμαίων Παλαιολόγῳ τῷ Μιχαὴλ ἄρρενες τρεῖς γηγίνηται παῖδες, οὗτός τε ὁ μετ' αὐτὸν βεβασιλευκὸς Ἀνδρόνικος, καὶ Κωνσταντῖνος ὁ ἐν τῇ πορφύρᾳ τεχθεὶς, καὶ Θεόδωρος τρίτος, καὶ θυγατέρες τοσαῦται. Τοῖς μὲν οὖν ἄλλοις ἄλλοι γηγίνηται παῖδες, καθάπερ ἐν ἀρχῇ τῆς ἱστορίας ἐδήλωσε Φθάσας ὁ λόγος· τῷ Πορφυρογεννήτῳ δὲ Κωνσταντίνῳ ὁ Παλαιολόγος Ἰωάννης μονογενὴς γηγίνηται παῖς· ᾧ Μετοχίτης ὁ Μέγας Λογοθέτης ἐξέδωκε τὴν θυγατέρα Ἐιρήνην πρὸς γάμον, τῇ τοῦ Πανυπερσεβάστου πρὸς τοῦ θείου καὶ βασιλείως ἀξία τιμημένῳ. Adde *Nicephorum Gregoram* lib. VII. *Historiæ Byzant.* cap. 11. segm. 2. pag. 167. & (num. CXLVII.) *Panypersebasti* præceptorem habuit *Nicephorum Gregoram*, qui (num. CXLV sq. & CXLVIII.) ejus ingenium, eruditionem & eloquentiam egregie laudat, atque orationem ab ea ad Patrem habitam refert. Ex *Joanne Panypersebaste* filiam peperit, quæ *Crali* *Servix*, i. e. Principi *Triballorum*, nupsit, teste *Nicephoro Gregora*, (num. CXLVII.) qui addit, se legatum, *Panypersebaste* apud *Triballos* mortuo, ab Imperatore ad *Triballorum* principem missum esse, ut ipsam *Byzantium* redire compelleret. Confer de illa *Menagii* *Historiam mulierum* *Philosoph.* segm. 41 sq. qui hæc subjungit: *KRAL* vox est *Slavica*, quæ *Regem* significat. Ea bodie *Turcorum* Imperator *Electores Imperii* in literis compellat, & qua non ita pridem ipsum *Germanorum*

manorum Imperatorem compellabat.

PARTHENIS, Poëtria cujus epigrammatis *Meleager* ad suam coronam adornandam usus est. vid. *Celeb. Fabricii Biblioth. Graec. Vol. II. pag. 685. & pag. 722.*

PAULA, foemina Romana ditissima & nobilissima, *Kogati* & *Blesillae* filia, ex patre *Agamemnonis* Regis, ex matre *Scipionum* & *Gracchorum* progenies, nata est *A. C. CCCXLVII.* & nupsit *A. ecclxiv.* *Toxotio* Patricio, qui ex illa quatuor filias, *Blesillam*, *Pau. inam*, *Juliam Eustochium* & *Rufinam*, atque filium *Toxotium* suscepit. Marito ejus *A. CCLXXX.* mortuo, quinque adhuc annos Romae commorata est, deinde sacris Judaeae locis & Aegypto usque ad Alexandriam peragratis, Bethlehemi confedit, atque ibi quatuor exstruxit monasteria, unum virorum, tria virginum, quas ad pietatem sedulo formavit, quoad, peractis viginti annis, obiit d. XXVI. Jan. *A. CCCCIV.* *S. Hieronymi* colloquio & amicitia familiarissime usa, enarrationem utriusque Testamenti cum filia *Eustochio* ab ipso audivit, eumque impulit, ut commentarios Sacrorum librorum conscriberet, quod ipse in prooemio libri XVIII. *Commentariorum in Esaiam* testatur. Vitam, virtutes & laudes ejus copiose exposuit laudatus *Hieronymus* in Epitaphio *Paulae* matris ad *Eustochium* virginem, *Epist. LXXXVI.* (*Epist. XXVII. ed. Basil.*) *Tom. IV. P. II. Opp. pag. 669* sqq. *ed. Martianay*, ubi *pag. 670.* ejus accuratam scientiam totius divinae Scripturae, & promptam memoriam his verbis laudat: *Nihil ingenio ejus docilius fuit; tarda erat ad loquendum, velox ad audiendum, memor illius praecepti: Audi, Israel, & tace; (Exod. XIV. 13.) Scripturas sanctas tenebat memoriter. Et quum amaret historiam, & hoc veritatis diceret fundamentum; magis tamen sequebatur intelligentiam spiritualem; & hoc culmine aedificationem animae protegabat. Denique compulit me, ut vetus & novum Instrumentum cum filia, me disserente, perlegeret. Quod propter verecundiam negans, propter assiduitatem tamen & crebras postulationes ejus praestiti, ut docerem, quod didiceram; non à me ipso, id est, à presumptione, pessimo praeceptore, sed ab illustribus Ecclesiae viris. Sicubi hesitabam, & nescire me ingenue confitebar, nequaquam mihi voluit acquiescere; sed jugi interrogatione cogebat, ut è multis variisque sententiis, quae mihi videretur probabilior,*
indi-

indicarem. Loquar & aliud, quod forsitan amulis videatur incredibile. Hebraeam linguam, quam ego ab adolescentia multo labore ac sudore ex parte didici, & infatigabili meditatione non desero, ne ab ea deserar, discere voluit, & consecuta est, ita ut psalmos hebraice caneret, & sermonem absque ulla latina linguae proprietate personaret. Confer de nostra Scriptores Martyrologiorum & Historiae Eccles.

PAULINA vid. *Pompeja Paulina*.

PELEÆ, seu *Peleades fatidicæ*, vid. *Olearii* dissert. de Poëtriis Græc. num. **LV**.

PERIALLA, mulier fatidica, vid. notas ad *Olearii* diss. de Poëtriis Gr. pag. 170. not. 54.

PERICTIONE, (quæ vitiose vocatur *Perictionis* in *Eberti* Gynæceo docto pag. 277. *Peritione* in nonnullis Codicibus *Pbotii* Cod. **CLXVII**. pag. 194, 4. ubi Scriptores recensentur, ex quibus *Joannes Stobæus* apophthegmata sua collegit,) fuit mulier Pythagorica, scripsitque librum *περὶ σοφίας*, & alium *περὶ γυναικῶς ἁρμονίης*, ex quibus fragmenta quatuor profert laudatus *Stobæus*, (num. **CXLIX -- CLI**.) *Bentlejus* autem in dissert. de Epistolis *Phalaridis* contra *Boylium* anglice edita pag. 381 sq. statuit, omnia ista sub nomine *Perictiones*, quæ fuit *Platonis* mater, ab impostore efficta esse, quod plerorumque pythagoricorum fragmenta sint supposititia scripta, atque duo priora fragmenta *Perictiones* composita sint dialecto dorica, posteriora autem duo ionica. Confer de illa *Menagii* Historiam mulierum philosoph. segm. 108. & *Celeb. Fabricii* Biblioth. Græc. Vol. I. pag. 527.

PERILLA nonnullis est *Ovidii* poëtæ uxor, aliis ejus filia, aliis nomen fictum mulieris, cujus ingenium in versibus pangendis laudat *Ovidius* *Tristium* lib. III. eleg. 7.

PERIMEDA vid. *AGAMEDA*.

PHABULLA, seu *PHABILLA*, seu *Fabilla*, seu *Fabulla* Libyca, de qua *Galenus* *Pharmac. sec. locos* lib. IX. Tom. II. Opp. pag. 294, 30. ed. Basil. *Μάγαλμα Ἀντιοχίδος, σπληνικῶς, ὑδρωπικῶς, ἰσχυαδικῶς ἀρθριτικῶς ἰσχεινάσθη Φαβίλλη* & v. 32. Ἄλλο Φαβίλλη συντεθὲν σφόδρα γυναιῶσι πρὸς τὰς αὐτὰς

διαθήσει· & lib. X. pag. 308, 55. Μάλαγμα Ἀντιοχίδος σπληνικοῖς, ὑδρωπικοῖς, ἰσχυαδικοῖς, ἀρθριτικοῖς ἐσκευάσθη Φαβίλλῃ Λιβυκῇ. *Janus Cornarius* in notis ad h. l. existimat, pro *Libycæ* legi debere *Liviam*, hancque non fuisse mulierem medicam, sed ei præparatum esse medicamentum à *Galeno* descriptum, cujus sententiam approbat *Dan. Clericus* in *Historia Med.* gallice edita part. II. lib. III. cap. 13. pag. 137. Confer de illa *Tiraquellum* de *Nobilit.* cap. 31. n. 346. & *Celeb. Fabricium* Vol. XIII. *Biblioth. Gr.* pag. 158.

PHAEDRIUM fuit serva *Epicuri*, quam hic in testamento suo liberam dimisit apud *Diogenem Laërtium* lib. X. segm. 21. ἀφίημι δὲ καὶ Φαίδριον ἐλευθέραν. Unde conjicere licet, illam philosophiæ *Epicuri* sedulam operam dedisse.

PHAËLLO, mulier fatidica, vid. *Olearii* dissert. de poëtriis Graecis, num. LVII.

PHAËNNIS, mulier fatidica, vid. *Olearium* l. c. num. LVI.

PHANOTHEA, poëtria, vid. *Olearium* l. c. num. LVIII.

PHANTASIA, poëtria commentitia. vid. notas ad *Olearii* dissert. p. 173.

PHEMONOE, mulier fatidica, vid. *Olearium* l. c. num. LIX.

PHERENICE, vid. *BEKONICE*.

PHILA, poëtria commentitia, quam *Eberius* in *Gynæceo* docto p. 280. effinxit ex *Manuele*, *Phile* Scriptore Iamborum de animalium proprietatibus.

PHILAENIS, poëtria, vid. *Olearii* dissert. de poëtriis Gr. num. LX.

PHILIPPI Evangelistæ & Diaconi filix quatuor prophetissæ commemorantur Act. XXI. 8 sq. Τῇ ἐπαύριον ἐξελθόντες οἱ περὶ τὸν Παῦλον ἦλθον εἰς Καισάρειαν· καὶ ἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου τοῦ ἐυαγγελιστοῦ, (τοῦ ὄντος ἐκ τῶν ἑπτὰ) ἐμείναμεν παρ' αὐτῶ. Τούτῳ δὲ ἦσαν θυγατέρες παρθένοι τέσσαρες προφητεύσαι. Verbum hoc Interpretes ad h. l. explicant divinas laudes celebrantes, vel Scripturam propheticam ex singulari Spiritus S. revelatione celebrantes, vel futura prædicentes, ut impletum sit id, quod exstat Act. II. 18. Καί γε ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἰκεῖναις ἰχθεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματος μου, καὶ προφητεύσασιν. De iisdem sequentia monet *Frider. Spanhemius F.* in *Miscellan. Sacrae Antiq.* lib. III. diss. 3. de ficta professione

Petri

Petri in urbem Romam part. 3. §. 9. Tom. II. Opp. pag. 358 sq. Tradidit Papias, & cum eo Polycrates ac Clemens Alexandrinus, (nec non Eusebius Hist. Eccl. lib. III. cap. 39. pag. 112.) Philippo Apostolo fuisse conjugem, ac filias virgines, obdormivisse has Hieropoli, à quibus Papias mirabilia quaedam accepisset, ut mortuum sua aetate suscitatum, & Barsabam, de quo Actor. I. lethale poculum sine laesione ebibisse. Atqui rectissime Valesius not. in Eusebii Hist. Eccles. lib. III. cap. 31. observat, errorem subesse, & confudisse Philippum Evangelistam, cui filiae quatuor, Virgines, cum Philippo Apostolo. Praeterea non Hieropoli sed Caesareae Palestine has constanter habitasse virgines, quarum cubicula ostenderentur aetate Hieronymi, hic ipse auctor est epistola ad Eustochium. Et gratis Baronius, ut nodum expediat, vult, utrique Philippo fuisse filias Virgines, Diacono & Apostolo, illas Caesareae, has Hieropoli commorantes. Quin supra modum grandaevae hae fuerint Papias aetate, minimum sub Hadriano, ut quae jam προφητεύσαι, quo tempore Paulus Caesaream appelleret, Hierosolymam inde concessurus, fere sub initia Neronis. Imo pridem ante obscuritatem illae fuerant voto virginitatis, si fides Hieronymo adversus Jovinianum, quin eadem primitiae virginitatis post crucem Christi, Baronio interprete. Ne dicam memorata Papias miracula, ab his virginibus accepta, nescio quid redolere Papias credulitatis, verè fabulis propiora, iudice ipso Eusebio.

PHILTATIS vel *Pbiltis*, Theophris Crotoniatæ filia, inter mulieres Pythagoricas clarissimas recensetur à Jamblichio in vita *Pythagoræ* sub finem. In *Arcerii* editione perperam vocatur Φίλτης, & additur eam fuisse sororem Βυδαϊκοῦ, vel ut in Codice MS. *Jamblichi* exstat, Βυθαϊκοῦ. Sed εὐστόχως emendatus est hic locus à viris doctis: Φίλτις θυγάτηρ Θεόφριος τοῦ Κροτωνιάτου. Βυθακίς, vel Βυθαϊκή) ἀδελφὴ Ὀκκέλου καὶ Ὀκκύλου τῶν Λευκανῶν. Duumviris praestantissimis *Menagio* in *Historia Mulierum philosoph.* segm. 99. & *Fabricio* *Biblioth. Gr.* Vol. I. pag. 527. magis placet Φιλτατίς, quam Φίλτις, *Pbiltatium*, virum doctum & sodalem suum, artem libros conglutinandi Athenis invenisse tradit *Olympiodorus* *Philosophus Alexandrinus* apud *Photium* Cod. LXXX. pag. 110. ed. Hoefchel.

PHILUMENE fuit puella Alexandrina, quæ dæmone maligno obsessæ multa mentiebatur, & ab *Apelle* haeretico comprimebatur, qui hujus impudicæ mulieris amore adeo flagravit, ut librum composuerit inscriptum: *Philumene prophetiæ Ἐρβανεροφες*. Mentionem ejus faciunt *Eusebius* Hist. Eccles. lib. V. cap. 13. pag. 177. B. Ἀπὸ τῆς τούτων Ἀπελλῆς ὁ τῆ πολιτείας σεμνυόμενος καὶ τῆ γῆρας μίαν ἀρχὴν ὁμολογῆ· τὰς δὲ προφητείας ἐξ ἀντικειμένου λέγει πνεύματος· πειθόμενος ἀποφθίγμασι παρθέτου δαιμονώσης, ὄνομα Φιλουμένης. *Theodoretus* Haeretic. Fab. Lib. 1. cap. 25. Tom. IV. Opp. pag. 211. D. Ἀπελλῆς βιβλίον σуйδεις Φιλουμένης προφητείας ὠνόμασε. *Tertullianus* cap. 6. de praescript. haeret. *Providerat jam tunc Spiritus Sanctus futurum in virgine quadam Philumene angelum seductionis, transfigurantem se in angelum lucis, cujus signis & praestigiis Apelles inductus, novam haeresin induxit.* Idem l. c. cap. 51. vel potius auctor, qui appendicem haeresium huic *Tertulliani* libro attexuit: *Hubet praeterea Apelles privatas, sed extraordinarias suas lectiones, quas appellat ἔρβανεροφεις Philumenes, cujusdam puellae, quam quasi prophetissam sequitur.* Idem cap. 6. de carne Christi: *Pervenimus de calcaria (quod dici solet) in carbonariam, à Marcione ad Appellem, qui posteaquam à disciplina Marcionis in mulierem carne lapsus, debinc in virginem Philumenem spiritu eversus est, solidum Christi corpus, sed sine nativitate suscepit ab ea praedicare.* Et Angelo quidem illi Philumenes eadem voce *Apostolus* respondet, qua ipsum illum jam tunc praecinebat, dicens: *Etiamsi angelus de caelis aliter evangelizaverit vobis, quam nos evangelizavimus, anathema sit.* Idem cap. 36. de anima: *Apelles non pictor, sed haereticus, ante corpora constituens animas viriles ac muliebres, sicut à Philumena didicit, utique carnem ut posteriorem ab anima facit accipere sexum.* Idem adversus Marcionem lib. III. cap. 11. *Philumene illa magis persuasit Apelli, ceterisque desertoribus Marcionis, ex fide quidem Christum circumtulisse carnem, nullius tamen nativitatis, utpote de elementis eam mutuatum.* *S. Augustinus* lib. de Haeresibus ad Quodvultdeum cap. 24. ubi de Severianis: *Hic praeterea Philumeneam quandam puellam dicebat inspiratam divinitus ad praenuntianda futura; ad quam somnia atque aestus animi sui referens, divinationibus seu praesagiis ejus secretim erat solitus praemoneri eodem phantasmate eidem Philumeneae*

pueri

pueri habitu se demonstrante, qui puer apparens Christum se aliquando, aliquando esse assereret Paulum. A quo *ἰβαντασμάτε* sciscitans, ea solet respondere, quae se audientibus diceret. Nonnulla quoque *ἰλίαν* miracula operari solitam, inter quae illud praecipuum, quod in angustiissimi oris ampullam vitream panem grandem immitteret, eumque extremis digitis levare solet illaesum, eoque solo quasi divinitus sibi cibo dato fuisset contentus. Locum hunc totum à MS. abesse monent Editores Lovanienses & Parisienses, quod forte cum esset à quopiam in ora libri, non de Severo, sed de Apelle, (cap. 23.) annotatum, librarii hallucinantes istuc transtulerunt. Itigius, ὁ μακαρίτης, in dissert. de haeresibus aeternis Seculi I. & II. Sect. II. cap. 8. pag. 157 sq. putat, Augustinum memoria lapsum esse, cum Philumenam hanc non Apelli sed Severo tribuit, nisi forte librariorum vitio relatio haec de Philumena ad caput proxime sequens rejecta fuerit. Tillemontio in *Memoriis Historiae Eccles. gallice editis* Tom. II. Part. II. ubi de Marcionitis agit pag. 212. & 518 sq. ed. in 12. id dubium est, statuit tamen additionem istam esse antiquam & fide dignam. S. Hieronymus epist. ad Ctesiphontem adversus Pelagianos num. 43. Tom. IV. Opp. Part. II. pag. 477. ed. Martian. Apelles Philumenen suarum comitem habuit doctrinarum. Et S. Pacianus ad Sympronianum contra tractatus Novatian. Tom. III. Biblioth. Patrum pag. 58. A. ed. Paris. 1654. *Prophetas secutus est, (Novatianus,) ut Cataphryges, an Philomenen aliquam, ut Apelles?* Confer Itigium & Tillemontium II. cc. Jo. Andr. Schmidium in diss. de muliere heterodoxa §. 8. pag. 11. & Jo. Henr. Feuskingium in *Gynaecio haeretico-fanatico* pag. 502. Philumenen, Alcini filiam, nutricem suam memorat Aristides *ἱερῶν λόγων πρότερον* Tom. I. pag. 511. & *λόγων πέμπτον* Tom. I. pag. 626.

PHINTYS, Callieratis filia, Pythagorea, scripsit librum *περὶ γυναικῶν σωφροσύνης*, de temperantia mulieris, cujus fragmentum non parvum profert Stobaeus, (num. CLII.) Mentionem ejus faciunt Tiraquellus in XI. leg. Conub. gl. I. Part. 11. Tom. II. Opp. pag. 191. a. Menagius in *Historia mulierum philosoph.* segm. 108. & Fabricius *Biblioth. Gr.* Vol. I. pag. 527.

PHYGO, Poëtria, vid. notas ad Olearii dissert. de Poëtriis Gr. pag. 185. not. 81.

PHYLLIS fuit mulier pythagoricorum dogmatum studiosa, ad quam, quum liberorum mater facta esset, scripsit *Myia*, *Pythagorae* filia, epistolam de bona nutrice eligenda, (vid. num. C.) in cuius fine aliam de liberorum educatione promittit. Meminit ejus Celeberrimus *Fabricius* Biblioth. Gr. Vol I. pag. 527.

PHYTO Sibylla, vid. *Olearii* diss. de Poëtris Gr. num. LXI.

PILIA (Maria) vid. *Maria*.

PISIRRHONDE vid. supra *Bisforronde*.

PLACIDIA (Galla) *Theodosii* M. Imp. & *Gallae* filia, *Honorii* & *Arcadii* Imp. soror, capta A. C. 410. Romæ in *Alarici* Gothorum Regis potestatem venit, & A. 414. *Ataülpbo*, *Alarici* successori nupsit, & *Theodosium* mox extinctum anno sequenti peperit. *Ataülpbo* A. 415 cæso, ipsa gravissimis contumeliis à *Sigerico* affecta est, deinde à *Vallia*, *Sigerici* successore, *Honorio* fratri restituta, & cum *Constantio* Comite & *Patricio* A. 417. nupta primum *Justam Gratam Honoriam*, deinde *Fl. Placidium Valentinianum* in lucem edidit. Marito ejus *Cæsare* & imperii consorte ab *Honorio* A. 421. declarato, & paulo post satis functo, cum ipsa in fratris odium incurrisset, & A. 423. *CPolim* petiisset, privatam illic vitam egit. *Honorio* autem obeunte, & *Joanne* Occidentis Imperium arripiente, *Theodosius* Junior Imp. *Placidium Valentinianum* Occidenti praesse jussit sub tutela matris, hancque A. 424. *Augustam* nuncupavit, quae pie & prudenter res Occidentis usque ad A. 449. 27. Nov. administravit, & *Ravennae* est sepulta. Epistolam ad *Aurelium*, aliamque ad *Augustinum* & sex alios *Episcopos* *Africae* de Synodo apud *Spoletum* cogenda, quas *Honorio* Imp. adscriptas exhibet ex MS. Vaticano *Baronius* ad A. 419. num. 22 sq. à *Placidia Galla* compositas esse, ostendit *Herr. Norisius* in *Historia Pelag.* lib. I. c. 16. Tom. I. Opp. pag 155 sq. Ejusdem Epistolae duae, altera ad *Theodosium* Jun. Imp. altera ad *Æliam Pulcheriam* *Augustam* de Pseudo-Synodo *Ephesina* à *Dioscoro* *Alexandrino* contra *S. Flavianum* celebrata, exstant graece & latine inter epistolas Concilio *Chalcedonensi* praemissas, atque latine tantum in *Baronii* *Annal. Eccl.* ad Annum 449. num. 159. & 162. Rescriptum nomine *Valentiniani* filii
Aqui-

Aquilejæ *A. C.* 425. publicatum contra hæreticos Romæ tumultuantes, habetur lib. XVI. Cod. Theodos. tit. 5. Aliud ad *Armatium* Praefectum Praetorio Galliarum de diversis Ecclesiasticis capitibus, & in Pelagianos Episcopos eodem anno scriptum in *Sirmondi* Tom. I. Concil. Galliae pag. 54. Domos duas *Placidia* Augustae in urbe Constantinopolitana describit *Anselmus Bandurius* lib. VII. Commentar. in Antiqq. Cpolit. pag. 388. ed. Paris. Singula ista in Commentario de vitis Augustarum uberius exponere constitui. Confer interea *Socratis* Histor. Eccl. VII. 24. *Sozomeni* Hist. Eccl. IX. 16. *Olympiodori* histor. apud *Pbotium* Cod. LXXX. pag. 107 sqq. ed. *Hoesebel*. *Isidori* Hispal. Chronicon Gothorum ad *A. C.* 411 sqq. *Prosperi* Aquit. Chronicon pag. 740 sqq. Opp. ed. Par. 1711. fol. *Paulli Diaconi* Histor. Miscell. lib. XII. cap. 10. lib. XIII. cap. 28. lib. XIV. cap. 3. & 6. *Jornandis* Success. temp. cap. 91. 96 sq. Ejusdem Originem Gothor. cap. 31 sq. & *Pauli Orosii* lib. VII. histor. cap. 28.

PLOTIANA, de qua lib. XXIX. Digest. tit. 7. de jure Codicill. leg. 18. haec leguntur: *Plotiana Celso suo salutem: Lucius Titius his verbis ita cavet: Si quid tabulis aliove quo genere ad hoc testamentum pertinens reliquero, ita valere volo. Quæro, an Codicilli, qui ante hoc testamentum scripti sunt, debeant rati esse? Juventius Celsus Plotianae salutem: Hac verba: Si quid ad hoc testamentum pertinens reliquero, valere volo; etiam ea, quæ ante testamentum scripta sunt, comprehendere videntur. Ex his colligit Tiraquellus ad XI. Leg. Connub. Tom. II. Opp. pag. 191. a. Plotianam non fuisse juris civilis imperitam, ideoque nec *Celsum* gravissimum in jure auctorem eam responsione dedignatum esse.*

POLLA. vid. *Argentaria*.

POLYCRATA *Pythagoræ* filia commentitia, quam in epistola quadam *Pbalaridis* egregie laudari, eique patrem scripta sua legasse copiose narrat *Anton. Guevarra* in Horologio Princip. II. 35. pag. 364. Sed *Pythagoras* commentaria sua fideliter servanda *Damoni* filiae tradidit, & *Pbalarides* nullam *Polycratae* mentionem in epistolis facit.

POLYDAMNA, sive *Polydama*, *Tbonis* Ægyptii uxor, artem medicam egregie calluit, & *Nepenthes* medicamentum tristitiam abolens cum *Helena* com-

municavit. Vid. *Homerus*, (num. CLIII.) *Diodorus Siculus*, (num. CLIV) qui eam *Polymnestiam* appellat, & *Philostratus*, (num. CLV.) Nepenthis Homericæ mentionem fecerunt permulti auctores veteres, quorum testimonia profertur *Pet. la Seine* in *Homeri Nepenthe* s. libro de abolendo luctu, qui recusatus est Tom. XI. *Antiqq. Graec. Gronovii* pag. 1329 sqq. *Jac. Duportus* in *Gnomologia Homericæ* pag: 166 sq. *Pet. Petitus* in *Homeri Nepenthe*, s. dissertatione de *Helenæ* medicamento luctum abolente, & aliis quibusdam eadem facultate praeditis. *Traj. ad Rhen.* 1689. 8. & *Jo. Conr. Barcbusen* in *Orat. de Nepenthe*, quae addita est ejus *Historiae medicinae*, *Amstel.* 1710. 8. *Helenam* quoque à Nostra herbam serpentibus exitiosam accepisse tradit *Ælianus*, (num. CLVI.) Confer de *Polydamna* *Historiae medicae* *Scriptores*, *Tiraquellum* de *Nobilitate* cap. 31. num. 333. & *Fabricii Biblioth. Graecam* Vol. XIII. pag. 376 sq.

POLYMNESTA vid. *Polydamna*.

POLYXO, Nympha & vates fabulosa, nutrix Reginae *Hypsipyles*, & mater *Aëtionis*, de qua vid. *Apollonii Rhodii Argonaut.* I. v. 668. *Valerium Flaccum Argon.* II. v. 316 sqq. *Callimachum* in hymn. in *Cerer.* v. 78. *Stadium Theb.* V. v. 90. *Hyginum* fab. XV. & commentarios *Virorum doctorum* ad hunc locum. Ill *Spanbemi*us in *Observv.* in *Callimachi* l. c. plures foeminas *Polyxus* nomine appellatas recenset.

POMPEIA PAULINA, altera *Senecæ* Philosophi uxor, non mediocre opem viri studiis attulisse fertur, teste *Tiraquello* in XI. leg. *Connub.* Tom. II. *Opp.* pag. 190. a. Ipse *Seneca* epist. CIV. summum ejus in se amorem egregie laudat, quem etiam in mariti morte ostendit, cui suam, (quod in ipsa fuit) jungere voluit. Confer omnino *Tacitum* *Annal.* XV. cap. 63.

POMPEII SATURNINI, eruditione & scriptis inclyti, uxor, foemina doctis annumeratur à *Tiraquello* l. c. pag. 190. a. quia *Plinius* lib. I. epist. 16. de illa refert: *Legit* (*Pompejus Saturninus*) *mibi nuper epistolas, quas uxoris esse dicebat.* *Plautum vel Terentium metro solutum legi credidi, quae sive uxoris sint, ut adfirmat, sive ipsius, ut negat, pari gloria dignus est, qui aut illa componat,*

ροναι, απκ υχορετ, quam virginem accepit, tam doctam positamque reddiderit.

PORCIA, filia *Catonis Uticensis* & uxor *M. Junii Bruti*, qui de *Julio Cesare* interficiendo conjuravit, ab *Æg. Menagio* segm. 75. in numerum mulierum philosopharum refertur, quia ipsa à *Plutarcho* in vita *Bruti* Tom. I. Opp. pag. 989. D. appellatur φιλόσοφος καὶ φίλανδρος ὄυσα, καὶ μετῆ φρονήματος νοῦν ἔχοιτος. Marito conjurationem contra *Casarem* meditante ipsa se in femore graviter læsit, ut indicaret, se ad quævis perferenda paratissimam esse; & *Bruto* supervivere nolens, ardentibus prunis in os ingestis mortem sibi intulit. vid. *Plutarchum* l. c. *Valerium Maximum* III. 2. ex. 15. & IV. 6. ex. 5. & *Martialem* lib. I. epigr. 43.

PORTIA quædam, cujus epistola latina ad *P. Fabium* exstat lib. I. num. 28. Epistolarum, *Q. Curtio* suppositarum, in *Celeb. Fabricii Biblioth. Latina* Vol. II. pag. 812.

POTAMILLA memoratur in *Diogenis Laërtii* lib. VIII. segm. 63. Μέγαν τὸν Ἀκράγατα εἰπεῖν φησι Ποταμίλλα, ἐπεὶ μυριάδες αὐτὸν κατώκειν ὀγδοήκοντα. *Menagius* in notis ad h. l. τὸ Ποταμίλλα non agnoscunt ceteræ editiones. Agnoscunt regiæ membranæ. Ignoratissima autem mihi omnium feminarum hæc femina. *Palatinus Codex* habet: Ποταμὸν ἄλλοι.

POTONE fuit soror *Platonis Philosophi*, è qua *Eurymedon* suscepit *Spreusippum*, *Platonis* auditorem & in *Academia* successorem. vid. *Suidam* in Ποτόνη & Σπείσιππος.

PRAXIGORIS, Poëtria, vid. *Olearii* diss. de Poëtriis Gr. num. LXII.

PRAXILLA, Poëtria, vid. *Olearium* l. c. num. LXIII.

PRISCA, seu *Priscilla*, Pontica, uxor *Aquile*, cum quo Romæ, Corinthi, Ephesi, aliisque in locis Christianæ Religionis dogmata propagavit atque explicavit, fideique sacre mysteria in conventibus domesticis alios docuit. De ejus eruditione & notitia accurata testatur *Spiritus S.* in Rom. XVI. 4. Ἀσπάσασθε Πρίσκιλλαν καὶ Ἀκύλαν τοὺς συνεργούς μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. (Ὅτινες ὑπὲρ τῆς ψυχῆς μου τὸν ἑαυτῶν τράχηλον ὑπέθηκαν· οἷς οὐκ ἐγὼ μόνος εὐχαριστῶ, ἀλλὰ καὶ πάντας αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἰθιῶν.) καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. Et Act.

XVIII. 26. Ἀκούσαντες αὐτοῦ Ἀκύλας καὶ Πρίσκιλλα προσελάβετο αὐτὸν, καὶ ἀκριβέστερον αὐτῷ ἐξέδειτο τὴν τοῦ Θεοῦ ὁδόν. Vid. etiam Act. XVIII. 2. & 18. 1. Cor. XVI. 19. & 2 Timoth. IV. 19. Multa in laudem ejus & *Aquila* mariti profert S. *Cbrystostomus* in *Homil* XXX. in Epist. ad Rom. Tom. IX. Opp. ed. *Montfauc.* pag. 741 sq. & in *Homiliis* II. in verba S. *Pauli* Rom. XVI. 4. Ἀσπάσασθε Πρίσκιλλαν &c. Tom. V. Opp. ed. *Savil.* pag. 314. & pag. 321 sqq. atque Tom. V. ed. *Duc.* pag. 216. & pag. 226 sqq. In S. *Dorothei* Episc. Tyri *Synopsi* de LXX. *Discipulis* τοθείας suspecta haecce leguntur: *Aquila. Hujus quoque meminit Paulus. Heraclia fuit Episcopus Prifcas. Recordatur etiam hujus Paulus. Colorbona Episcopus fuit. Memoria Aquilae & Priscillae recolitur in Ecclesia Romana d. VIII. Julii, & in Ecclesia Graeca d. XIII. Febr. Menaea hujus mensis pag. 77. a. Ὁ ἅγιος Ἀκύλας σκυτοτόμος ἦν τῆς τέχνης, καὶ περὶ τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Παύλου ἀκούσας ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν μετὰ τῆς συμβίου αὐτοῦ Πρισκίλλης· καὶ βαπτισθέντες ἀμφότεροι ὑπ' αὐτοῦ, ἦσαν αὐτῷ καθυπηρετούμενοι κατὰ πᾶσαν πόλιν· καὶ χώραν ἀκολουθοῦντες καὶ συγκινδυνεύοντες ἐν πᾶσι τοῖς πειρασμοῖς. Τοσοῦτοι δὲ ἠγάπησεν αὐτοὺς ὁ μέγας ἀπόστολος Παῦλος διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτῶν καὶ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, ὡς καὶ μνημονεύειν αὐτῶν ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς αὐτοῦ. Ὅυτω δὲ τῷ Ἀποστόλῳ ἐναρεστήσαντες, καὶ πολλὰ τελέσαντες θάυματα, ὕψιστον κρατηθέντες ὑπὸ τῶν ἀπίστων, τὰς κεφαλὰς ἀπειτμήθησαν. καὶ ὕτω μεταστάντες τῶν ἐπὶ γῆς, κατοικοῦσι τοὺς οὐρανοὺς. Et *Menologium Graecorum* cura *Anniib. Albani* Card. editum, Tom. II. pag. 185. Ὁ ἅγιος Ἀκύλας σκυτοτόμος μὲν ἦν τὴν τέχνην πρότερον. Ἑλλῆν δὲ ὑπάρχων, ὅμως τῆς ἐλεημοσύνης καὶ τῆς πρὸς τοὺς πτωχοὺς συμπαθείας οὐκ ἐπελανθάνετο· ἀλλ' εἰ τι ἐκέρδησεν ἐκ τοῦ ἐργοχείρου αὐτοῦ, ἐμέριζεν αὐτὸ μετὰ τῶν πτωχῶν. Ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου κηρύττοντος τὸν Χριστὸν, ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν, μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Πρισκίλλης, ὡς εἰς ὁμότεχρον· σκυτοτόμος γὰρ ἦν καὶ αὐτός. Καὶ διδασκόμενοι ὑπ' αὐτοῦ τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, ἐβαπτίσθησαν. Καὶ ἦσαν δουλεύοντες αὐτῷ· καὶ κατὰ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν ἀκολουθοῦντες καὶ συγκινδυνεύοντες ἐν πᾶσι πειρασμοῖς. Τοσοῦτοι δὲ ἠγάπησεν αὐτοὺς ὁ μέγας Ἀπόστολος διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτῶν, καὶ τὴν πρὸς Χριστὸν πίστιν, ὡς καὶ μνημονεύειν αὐτῶν ἐν ταῖς ἑαυτοῦ ἐπιστολαῖς.*

Differ-

Μετὰ δὲ θάνατον τοῦ Ἀποστόλου τὸν Χριστὸν ὁμολογῶν μὴ παυσάμενοι, ἐκρατήθησαν ὑπὸ τῶν ἰδωλολατρῶν, καὶ πολλὰ βασανισθέντες ἀπεκεφαλίσθησαν. Prodiit *Dissertatio Gustavi Ge. Zelneri de Priscilla Aquilae uxore, tanquam foeminarum è gente Judaica eruditarum specimine*, Altorf. 1709. 4. Confer etiam *Jo. And. Schmidii* diss. de muliere orthodoxa §. 3. pag. 7 sqq. & §. 5 sq. pag. 11 sq. ubi de aliis mulieribus sanctis à D. Paulo laudatis agit.

PRISCA, sive *PRISCILLA*. vid. *Maximilla*.

PROBA vid. *Falconia*.

PTOLEMAIS Cyrenxa, (mendose à *Tiraquello* pag. 119 a. *Cyrenensia* dicta) citatur ἐν τῇ πυθαγορικῇ τῆς Μουσικῆς στοιχειώσει in *Pythagorica Musicae institutione*, à Porphyrio in *Commentario in Harmonica Ptolemaei* pag. 207, 208, 209. (num. CLVII. – CLIX.) quod, antequam *Porphyrii* liber à *Jo. Wallisio* in Tomo III. Operum Oxon. 1699. fol. ederetur, observarunt *Ism. Bullialdus* notis in *Theonem Smyrnaeum* pag. 276. & *Æg. Menagius* in *Historia mulierum Philosoph.* segm. 111. ubi testatur hunc *Porphyrii* librum manu exaratum adservari in *Bibliotheca Regia*, nec non in *Vaticana*. Addit Vir laudatus: *Musicen maxime soluerunt Pythagorici, teste Moderato Gaditano, qui Pythagoreorum placita, ut est apud Porphyrium in Pythagora, XI. libris eruditissime complexus erat. Obiter hic observamus, vixisse Moderatum illum sub Nerone, quod nos docuit Plutarchus Sympos. lib. VIII. cap. 7. Qua autem aetate vixerit Cyrenxa haec Ptolemais, incertum est. Cum ejus testimonio utatur Porphyrius, ante Porphyrium vixisse constat, qui vixit sub Aureliano. Vixerit fortasse eodem, quo Julia Domna Imperatrix tempore, cujus exemplo verisimile est plurimas mulieres studiis operam dedisse. Tunc autem diu erat, quod desierat Pythagorica secta; quaerit scilicet Porphyrius in vita Pythagorae, cur Philosophia Pythagorea extincta esset, quam diu ante sua tempora extinctam ex ejus oratione colligimus. Quare cum Ptolemaida Cyrenxam Sectae Pythagoricae adscripsimus, non in omnibus Pythagoricam fuisse dicere voluimus, sed hoc tantum, numerorum doctrinam quod spectat, Pythagoricos canones secutam fuisse. Meminit Ptolemaidis *Celeb. Fabricius Biblioth. Gr. Vol. I. pag. 527. & Vol. II. pag. 268.**

PUDENTILLA (Æmilia) fuit primum *Sicinii Amici* uxor, deinde *L. Apuleji* Madaurensis, Philosophi Platonici, qui in Apologia sua eam vocat mulierem sapientem, & egregie piam pag. 514, 4. ed. Paris. in usum Ser. Delphini curatae, atque ejus epistolas graece scriptas saepe allegat.

PULCHERIA quædam laudatur in *S. Maximi* Confessoris Sermonibus per excerpta serm. 39. Tom. II. Opp. pag. 632. "Αυτη (Πουλχερία) ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τινος ἐν συνόδῳ πλειόνων γυναικῶν, διατί μόνη τῶν ἄλλων γυναικῶν οὐ φορεῖ κόσμον; ἔφη· Ἀυτάρκης κόσμος ἐστὶ γυναικὶ ἢ τοῦ ἀνδρὸς ἀρετή.

PULCHERIA Augusta, filia *Arcadii* Imp. soror Imperatoris *Theodosii* Junioris, & uxor *Marciani* Imp. Princeps religiosissima, cujus memoria in Ecclesia Graeca d. X. Sept. recolitur, egregie laudatur à *Socrate* Hist. Eccl. lib. VII. cap. 22. *Sozomeno* lib. IX. cap. 1 sqq. *Nicephoro* lib. XIV. cap. 23. Auctore Chronici Paschalis ad Olymp. CCC. *Joanne Zonara* Annal. Tom. II. pag. 44. ed. Paris. *Cedreno* pag. 342 sqq. ed. Paris. *Glyca* Annal. Part. IV. pag. 261 sq. aliisque Historiae CPolitanae Scriptoribus. *Cyrillus* Alex. huic sororique *Flaellae* & *Theodosii* Jun. Conjugi *Liciniae Eudociae* dedicavit libros II. de recta fide, qui habentur Tom. V. Part. II. Opp. pag. 42 sqq. ed. Paris. *S. Leonis* M. Papae, Epistolae XI. ad *Pulberiam* Augustam exstant in ejus operibus ed. Lugd. 1700. fol. ubi etiam pag. 276. *Pulberiae* Epistola ad *Leonem* Papam exhibetur. Plura de illa in Commentario de vitis Augustarum proferre constitui.

Q.

QUINTIANA (Julia) Clinica, cujus mentio fieri videtur in veteri inscriptione apud *Gruterum* pag. DCXXXV. 10. Sed pag. DCXC. 6. eadem inscriptio sic legitur: *Juliae Quintianae* Cl. *Lucæ* F. ut observat *Celeb. Fabricius* Vol. XIII. Biblioth. Gr. pag. 382.

QUINTILLA fuit mulier Cainianorum hæresi addicta, de qua *Tertullianus* in tract. de baptismo cap. I. "Nuper conversata istic quædam de Caiana hæresi
" vipera venenatissima doctrina sua plerosque rapuit, imprimis baptismum de-
" struens, plane secundum naturam; nam fere viperæ & aspides ipsique reguli
" ser-

“ serpentes arida & inaquosa sectantur. Sed nos pisciculi secundum ἰχθῦν
 “ nostrum Iesum Christum in aqua nascimur: nec aliter quam in aqua perma-
 “ nendo salvi sumus. Ita *Quintilla* monstruosissima, cui nec integre quidem
 “ docendi jus erat, optime norat pisciculos necare, de aqua auferens.” *Pbil.*
Priorius in notis ad h. l. statuit, *Tertullianum* loqui de *Quintilla*, cujus meminit
Epiphanius, (num. XCVII.) à qua hæretici Quintilliani orti sint, qui & *Pepu-*
ziani dicti, quoniam virus suum *Pepuzæ* potissimum sparserit; eamque negasse
 omnino baptismum, antequam ad *Montani* partes accederet. *Tillemontius* autem
 Memor. Eccles. gallice editarum Tom. II. pag. 47. pag. 428, 438, & 446. has
 duas mulieres à se invicem distinguit. Confer *Jo. Andr. Schmidii* diss. de mu-
 liere heterodoxa §. 6. pag. 9. & *Jo. Henr. Feustkingii* Gynæceum hæretico-fan.
 pag. 525 sqq.

R.

RHODOPE, Pythagorica mulier, ad quam exstat *Theanus*, Philosophæ
 pythagoricæ, epistola in observationibus *Luce Holstenii* ad vitam *Pythagoræ* ab
 anonymo scriptam. Constat hanc, quæ est quatuor epistolarum *Theanus* postre-
 ma, non esse γνήσιον, quia in illa *Theano* se *Rhodope* excusat, quod necdum
Platonis librum de *Ideis*, inscriptum *Parmenides*, miserit. Vid. *Menagii* Histo-
 riam mulierum philosoph. segm. 110. & *Fabricii* Biblioth. Gr. Vol. I. p. 528.
 De *Rhodope*, genere *Thressa*, ancilla *Iadmonis*, meretrice celebri, quæ *Cbaraxi*,
 fratris *Sapphus*, amica fertur, confer *Fragmenta Sapphus* num. LXXXVI. CII.
 CXXII. CXCIII. & pag. 250. b.

ROMA, latinis *Valentia*, fertur fuisse *Æsculapii* filia, à qua Romæ urbi
 nomen impositum voluit *Marinus*, sive *Marianus* Lupercaliorum vetus Poëta;
 ejus versus apud *Servium* ad *Virgilii* Ecl. I. v. 20. leguntur, quos *Salmasius* ὁ
 πᾶν in *Exercitt. Plin.* ad *Solinum* Tom. I pag. 6. B. ita digerendos & conci-
 piendos docet:

*Roma ante Romulum fuit,
 Et ab ea nomen Romulus
 Adquisivit * * * * **

*Sed Diva flava & candida
Roma, Æsculapi filia,
Novum nomen Latio fecit,
Hinc conditricis nomine
Ab ipso omnes Romam vocant.*

Addit *Salmasius* laudatus l. c. Hos eoderm versus refert *Philargyrius* ad h. l. *Virgilii* ex *Servio*, ut apparet, sumtos, nec enim animadvertit, verba illa: *Roma ante Romulum fuit*; non esse *Servii*, sed *Mariani* versum. Perperam autem: *Settea flava & candida*, vir doctus, qui illos versus constituere voluit, legisse videtur. Nec enim *Roma* filia *Æsculapii* eadem fuit cum illa *Settea*, captiva Trojanâ, quæ classem *Æneæ* incendit. Concedamus captivam illam, quod verum est, ab aliis *Romam* vocatam, ab aliis *Setteam*, non tamen una duplex nomen habuit, nec *Settea Roma* à quoquam est appellitata. vid. supra *Æsculapii* filix. Romani etiam in memoriam *Dæ Meditrinæ* celebrabant festa *Meditrinalia* V. Id. Octob. de quibus *M. Terentius Varro* lib. V. de Lingua Lat. pag. 48. ed. *Siepb.* 1581. *Meditrinalia, dies dictus à medendo, quod ut Flaccus, flamen Martialis, dicebat, hoc die solitum vinum novum & vetus libari & degustari medicamenti causa. Quod facere solent etiam nunc multi, cum dicunt: Novum vetus vinum bibo: novo veteri morbo medeor. Et Festus: Meditrinalia dicta hac de causa: Mos erat Latinis populis, quo die quis primum gustaret mustum, dicere ominis gratia: Vetus novum vinum bibo, veteri novo morbo medeor. A quibus verbis etiam Meditrinæ Dæ nomen captum, ejusque sacra Meditrinalia dicta sunt.*

RUFINA vid. *Claudia Rufina*.

RUSTICIANA, *Symmachi* uxor, quæ non modicum viri studiis præbuit adjumentum. Haec *Tiraquellus* in Leg. XI. Connub. Tom. II. Opp. pag. 191. a. nescio quo auctore, tradit. Intelligenda forte est *Rusticiana*, *Q. Aurelii Anicii Symmachi* filia, & *Anicii Manlii Torquati Severini Boetii*, Cos. A. V. MCCLXXIV. cum Socero suo & Scriptoris celeberrimi uxor altera, cujus fata tristia post mariti obitum describit *Procopius Cæs.* lib. III. cap. 20. de Bello Goth. p. 513. ed. Paris.

SABA

S.

SABA vid. *Nicaula*.

SABBA, seu *Sambethe*, Sibylla. vid. *Olearii* diff. de Poëtriis Græcis, num. LXIV.

SABINA *Atestina*, *Atrii*, vel *Attii Clementis*, Patavini, uxor, Poëtria latina, de qua *Martialis* lib. X. epigr. 93.

*Si prior Euganeas Clemens Helicaonis oras,
Pictaque pampineis videris arva jugis;
Perfer Atestinæ nondum vulgata Sabinæ
Carmina, purpurea sed modo suta toga.
Ut rosa delectat, metitur quæ pollice primo,
Sic nova nec mento sordida charta juvat.*

SABINA (*Attusia Lusana*,) uxor *Ausonii*, Burdigalensis Poëtæ, de qua ipse Epigr. 38.

*Licia qui texunt & carmina; carmina Musis,
Licia contribuunt, casta Minerva, tibi.
Ast ego rem sociam non dissociabo Sabina:
Versibus inscripsi quæ mea texta meis.*

Laudatur etiam egregie à marito epigr. 36 sq. & Parental. num. 9.

SABINA (*Julia*) vid. *Julia Sabina* & *Salviana*.

SALAMINE, mulier medica, allegatur à *Jobanne Serapione*, Arabe, libro de simplici medicina cap. 136. & cap. 364. teste *Tiraquello* in lib. de Nobilit. cap. 31. §. 319. in medicorum nomenclatura.

SALEMNIA, mulier medica, allegatur ab eodem *Serapione* l. c. cap. 427.

SALOME, quæ etiam *ALEXANDRA* appellata est, *Scbetacbi* filia, post prioris mariti *Aristobuli*, Judæorum Sacerdotis Summi & Regis, mortem nupsit ejus fratri *Alexandro Jannæo*, atque huic in regno successit an. LXXVI. a. C. N. rebusque imperii prudentissime administratis, obiit an. LXVII. a. C. N. ætatis

suz an. LXXIII. Confer omnino Viri Rev. *Gust. Ge. Zeltneri* dissert. de *Alexandra* Judæorum Regina, tanquam specimine sapientis ex hac gente foeminae ad illustrandam historiam factionum Judaicarum, Altorf. 1711. 4.

SALOME instituit haeresin Horpocratianorum, vel rectius Carpocratianorum, secundum *Celsum* Epicureum. Illius tamen mentionem ullam apud Scriptores Ecclesiasticos & Philosophicos existare, negat *Origenes* adversus *Celsum* pag. 272. ed. Cantabr. Confer *Spenceri* notas ad h. l.

SALPE Lesbica, Poëtria. vid. notas ad *Olearii* diss. de Poëtriis Gr. num. 79. pag. 180 sq. Hanc etiam fuisse obstetricem, & scripsisse de remediis muliebribus, ex *Plinii* lib. XXVIII. cap. 7. segm. 23. & ex indice libri XXXII. colligit *Harduinus* in Indice Auctorum à *Plinio* allegatorum.

SALVIANA, mulier artis medicae perita, Sec. V. post. C. N. vixit, cui *Theoporus Priscianus* dedicavit Gynaeciorum librum, in cujus editione Geleniana appellatur *Salvina*, in Novenariana & Aldina autem *Victoria*. Illam esse eandem cum *Julia Sabina*, quam supra commemoravimus, opinatur *Thomas Reinesius* Var. Lectionum lib. III. cap. 11. pag. 509.

SAPPHO, Poëtria, vid. *Olearii* diss. de Poëtriis Gr. num. LXV.

SARA Lucana, Pythagorica. vid. supra *Æsara*.

SARA vid. *Sera*.

SARBIS, Sibylla. vid. *Olearium* l. c. num. LXVI.

SECUNDA Livilla S. i. e. Serva, Medica memoratur in veteri lapide apud *Fulvium Ursinum* pag. 100. apud *Janum Gruterum* pag. CCCXII. n. 4. & ex *Pignorio* apud *Dan. Clericum* in historia medicinae gallice edita Part. II. lib. III. cap. 13. pag. 138.

SELENE, Simonis Magi scortum. vid. *Helena*.

SEMIRAMIS, famosissima illa Assyriorum regina, in numerum foeminarum doctarum refertur à Rev. *Meuschbenio* in Theatro illustrium mulierum doctarum §. 3. pag. 5 sqq. quia ab illa urbes munitas, hortos pensiles exstructos, flumina coërcita, viasque stratas esse, Auctores antiqui tradunt. Confer imprimis *Polyanum* Stratagem. VIII. 26. ubi inscriptio columnae in ejus memoriam erectae

ereclae profertur. Sed res *Semiramidis* incertae admodum esse fidei, copiose probat Rev. Jo. Ge. *Walcbius* in diss. de fabulosa historia *Semiramidis*, inprimis contra *Ctesiam Cnidium* & *Diodorum Siculum*, Lips. 1713. 4. adde *Sam. Bocharti* Hierozoicon Part. II. lib. I. cap. I. pag. 7 sq. & *Gerb. Jo. Voffii* Opus de Idolatria lib. I. cap. 23. Caput *Semiramidis* in tribus gemmis exhibetur à *Paulo Alexandro Maffeo* Tom. I. Gemmar. antiqu. descriptarum num. 79–81.

SEMPRONIA, uxor D. *Junii Bruti*, & forsitan mater D. *Junii Bruti Albini*, unius ex percussoribus *Julii Caesaris*, fuit conspirationis *Catilinae* conscia, cujus eruditionem miram non minus, quam mores pessimos, graphice describit *Sallustius* in Bello *Catilini*. cap. 26. In bis erat *Sempronia*, quae multa saepe virilis audaciae facinora commiserat. Haec mulier genere atque forma praeterea viro atque liberis satis fortunata fuit: literis graecis & latinis docta, psallere & saltare elegantius, quam necesse est probae; multa alia, quae instrumenta luxuriae sunt. Sed ei cariora semper omnia, quam decus atque pudicitia fuit. Pecuniae an famae minus parceret, baud facile discerneres. Libidine sic accensa, ut saepius peteret viros, quam peteretur. Sed ea saepe antebac fidem prodiderat, creditum abjuraverat, caedis conscia fuerat, luxuria atque inopia praeeptis abierat. Verum ingenium ejus baud absurdum; posse versus facere, jocum movere; sermone uti vel modesto, vel molli, vel procaci. Prorsus multae facetiae, multusque lepos inerat.

SENTIA ELIS, Medica. vid. *ELIS*.

SERA, sive *Sara*, filia *Aser*, qui fuit *Jacobi* filius, memoratur Gen XLVI. 17. Num. XXVI. 46. & 1 Paralip. VII. 30. Haec dicitur prophetissa fuisse, & meritorum praerogativis exuberasse, teste *S. Hieronymo* in quaestionibus Hebr. in libros Paralipom. Tom. II. Opp. in Append. pag. 48. ed. *Martianay*. *Jo. Glandorpius* in Onomastico Romano pag. 782. opinatur hanc esse eandem, quam *Cicero* in epist. ad *Dolubellam* lib. IX. epist. 10. *Sopham* (in edd. *Sophiam*) vocat.

SIDO, Poëtria, vid. notas ad *Olearii* dissert. de Poëtriis Graecis pag. 184. not. 81.

SMARAGDA Canabutzena, *Nicolai Sguropuli* vidua, scripsit è Chio An. C.

MDLXXX. lingua graeca vulgari epistolam ad *Theodosium Zygomalam* Magnae Ecclesiae, quae erat Galatae, Protonotarium, ejusque opem imploravit, ut contractus emptionis fundi, à *Nicolao Corese* accepti, ratus maneret. Exstant hae literae manu ipsius mulieris scriptae apud *Mart. Crusium*. (num. CLX.)

SOSIPATRA fuit mulier docta, dives & formosa ex Asia, quae nupsit *Eustabio*, praefecto Cappadociae. De ejus educatione & notitia rerum futurarum multa mira, vel potius fabulosa, copiose enarrat *Eunapius*, (num. CLXI.) ubi etiam philosophiae illam studuisse, & liberos suos τὰ φιλοσοφούμενα docuisse testatur.

SOTIRA, gr. Σώτιστα, obstetrix, de qua *Plinius* Hist. Nat. lib. XXVIII. cap. 7. sect. 23. *Sotira obstetrix, tertianis quartanisque efficacissimum dixit plantas aegri subterlini; multoque efficacius ab ipsa muliere, & ignoranti. Sic & comitiales excitari. Sotirae Gynaecia τὰ γυναικεία* exstare MSta in Bibliotheca Florentina, testatur index librorum nondum editorum, confectus à *Scipione Tettio* Neapolit. editus à *Labbeo* in Nova Biblioth. MSSorum pag. 173. Ejus mentionem faciunt *Tiraquellus* lib. de Nobilit. cap. 31. num. 344. & *Fabricius* in Bibliotheca Gr. Vol. XIII. pag. 427.

SPENDUSA, mulier medica, cujus φάρμακον πρὸς ὄτα πυρρροῦντα describit *Claudius Galenus* lib. III. cap. 1. *περὶ συνδέσεως φαρμάκων τῶν κατὰ τόπους* Tom. II. Opp. pag. 192, 27. ed. Basil.

STESICHORI Filiae, Poëtriae. vid. *Olearii* dissert. de Poëtriis Graecis, num. LXVII.

SULPICIA, uxor *Caleni*, & Poëtria adeo celebris, ut *Sapphūs Romanae* nomine digna habita fuerit, vixit sub *Domitiano*, & composuit Eclogam vel Satyram de hujus Imperatoris edicto, quo Philosophos urbe exegit, in cujus initio multa & varia scripta sua commemorat:

- - - - - quare nec carmine curro *Pbaleuco*,
Nec trimetro lambo, nec qui pede fractus eodem,
Fortiter irasci didicit duce *Clazomenio*.

Cetera

*Cetera quin etiam quos denique millia lusi,
Primaque Romanas docui contendere Grajis,
Et salibus variare novis, constanter omitto.*

Carmen hoc sæpissime excusum reperitur in *Ge. Merulae* carminibus variorum, Argent. 1509. 4. *Scaligeri* Appendice Virgiliana, Lugd. Bat. 1595, & 1617. 8. *Pitboei* Epigrammatibus veteribus, Paris. 1590. 12. & Genev. 1596. 8. *Schrevelii* Juvenale, *Mich. Hadrianidis* Petronio, & in Vol. II. Corporis Poëtarum Latinorum, à *Mich. Maittairio* Lond. 1713. fol. editi pag. 1167. Nonnulli quidem illud vel *Juvenali*, vel *Ausonio* tribuerunt, quia in Codicibus quibusdam horum poëtarum exhibetur; *Sempronie* tamen adscribendum esse statuunt *Jul. Casp. Scaliger* in Hypercritico, & *Janus Broekbuisius* in notis ad *Tibulli* lib. IV. carm. 2. pag. 384. Carmina etiam, quæ in *Tibulli* lib. IV. Panegyrico ad *Messalam* adduntur, à *Sulpicia* & *Caleno* scripta esse suspicantur *Casp. Barthius* Adversar. LXIX. 16. & laudatus *Broekbuisius* l. c. Egregie nostram laudat *Martialis* lib. 10. epigr. 35, & 38. Meminerunt etiam illius *Sidonius Apollinarius* carm. IX. v. 202. & vetus Scholiastes *Juvenalis* ad Sat. VI. v. 537. Confer *Celeb. Fabricii* Bibliothecam Lat. Vol. I. pag. 229. 256. 674 sqq. & Vol. III. pag. 267. & pag. 287.

SUSANNA virgo, *Rufini* Alexandriae Praefecti, soror, foeminis doctis, nescio quo auctore, annumeratur à *Tiraquello* in legem XI. Connub. Tom. II. Opp. pag. 192. a.

T.

TANAQUIL, uxor *Tarquini Prisci*, Regis Romanorum, in numerum foeminarum doctarum refertur à *Tiraquello* in Legem Connub. XI. Tom. II. Opp. pag. 192. a. quia Scriptores Historiae Romanae testantur, illam coelestium prodigiorum peritissimam fuisse. Historiam ejus habes apud *Livium* lib. I. cap. 34. cap. 39. & cap. 41. atque apud *Dionysium* Halic. Antiqq. Rom. lib. III. pag. 184. & lib. IV. pag. 207, & pag. 209.

TARAXANDRA Sibylla, vid. *Olearii* dissert. de Poëtriis Graecis, num. LXVIII.

TELESILLA, Poëtria. Vid. *Olearii* diss. de Poëtriis Gr. num. LXIX. Vir Consultiss. *Otto Frid. Menckenius* in Bibliotheca Virorum militia ac scriptis illustrium, num. CCXXXVIII. pag. 451. erudite observat, *Telesillae* ætatem non circa Olympiadem CXXXIX. sed LXVIII. collocandam esse; primum, quia *Cleomenes*, Rex Spartanorum, contra quem pugnavit *Telesilla*, non fuit ultimus, sed primus istius nominis, *Anaxandride* filius, qui circa LXVIII. Olympiadem imperavit. vid. *Pausan.* in Laconicis lib. III. cap. 4. pag. 212. deinde, quod alias *Herodotus*, qui longe ante Olymp. CXXXIX. historiam suam consignavit, impletionem Oraculi de mulieribus Argivis nullo plane modo commemorare potuisset.

TELESINA, Poëtria. vid. *Olearium* l. c. num. LXX.

TERENTIA, uxor *M. Tulli Ciceronis*, Oratoris celeberrimi, à quo repudiata, *C. Salustio Crispo*, Historico claro, deinde *Messalæ Corvino* nupsit, & secundum *Plinium* Hist. Nat. VII. cap. 48. & *Valerium Max.* lib. VIII. cap. 13. ex. 6. annum vitae CIII. (in nonnullis *Plinii* editionibus exstat mendose CXVII.) explevit. S. *Hieronimus* in fine libri I. adversus *Jovinianum* Tom. IV. Opp. 190. ed. *Martianay*: Cicero, rogatus ab *Hircio*, ut post repudium *Terentiae* sororem ejus duceret, omnino facere supersedit: dicens non posse se uxori & philosophiæ pariter operam dare. Illa interim conjux egregia, & quæ de fontibus *Tullianis* hauserat sapientiam, nupsit *Salustio* inimico ejus, & tertio *Messalæ Corvino*, & quasi per quosdam gradus eloquentiæ devoluta est.

THALARCHIS, Poëtria, vid. *Olearium* l. c. num. LXXI.

THARGELIA, Poëtria, vid. *Olearium* l. c. num. LXXII.

THEANO, Crotoniatis, secundum *Laërtium*, (num. CLXIX.) & *Didymum* apud *Clementem Alexandr.* (num. CLXXXVIII.) vel Cretensis, secundum *Porphyrium*, (num. CLXXX.) & *Suidam*, (num. CLXXIX.) traditur filia *Bron-tini* Crotoniatæ apud *Laërtium*, (num. CLXVIII.) vel *Pythanaestis*, sive *Pytho-naestis* apud *Porphyrium*, (CLXXX.) & *Suidam*, (num. CLXXIX.) atque uxor
Pytha-

Pythagoræ philosophi, apud *Atbenæum*, (num. CLXXXIX.) *Laërtium*, (num. CLXVIII.) *Jamblicum*, (num. CLXXXII.) *Porphyrium*, (num. CLXXX.) *Eusebium*, (num. CLXXXIII.) *Theodoretum*, (num. CLXXXIV.) *Suidam*, (num. CLXXIX.) & *Julium Pollucem*, (num. CLXVII.) ex quo peperit *Telaugem* & *Mnesarchum* filios, atque *Myam* & *Arignoten* filias. Nupsit post *Pythagoræ* mortem *Aristæo* Crotoniatæ, teste *Jamblicus*, (num. CLXXXII.) & *Pythagoræ* scholam cum *Telaugæ* & *Mnesarcho* filiis regendam suscepit, vid. *Eusebium* & *Theodoretum*. (num. CLXXXIII sqq.) *Menagius* in historia mul. Philosoph. segm. 85. monet, scripsisse *Didymum*, [num. CLXXXVIII.] ex mulieribus solam *Theano* philosophatam fuisse, & composuisse poëmata; utrumque falso. Rectissime autem *Celeb. Fabricius* Vol. I. Bibliothecæ Gr. pag. 528. observat, *Didymum* præter rem à *Menagio* carpi, quod ille *Theanonem* non solam, sed primam inter mulieres philosophatam fuisse, [vel secundum *Jonsium* de Scriptoribus Historiæ philosoph. lib. I. cap. 8. segm. 2. in not. philosophorum historiam dedisse,] scripserit, & mox addiderit eam scripsisse poëmata, nec primam hoc fecisse affirmans, nec solam. Scripta nonnulla *Theanonis* superesse affirmant *Laërtius*, [num. CLXIX.] & *Porphyrius*, [num. CLXXX.] atque nominatim Commentarios philosophicos, & apophthegmata & poëma quoddam epicum ei tribuit *Suidas*. [num. CLXXIX.] Idem auctor l. c. refert extitisse *Theanonem* Metapontinam vel Thuriam, *Pythagoream*, filiam *Leopbronis*, uxorem *Carysti*, vel *Crotonis*, vel *Brontini* *Pythagorei*, quæ scripserit de *Pythagora*, & de virtute, & admonitiones muliebres, & apophthegmata *Pythagoreorum*. *Laërtius* quoque, (num. CLXVIII.) & *Jamblicus*, [num. CLXXII.] tradunt, *Theanonem* *Pythagoræ* uxorem & *Brontini* filiam, ab aliis *Brontini* Metapontii uxorem *Pythagoræ*que discipulam appellari. Qui *Pythagoræ* sectam sectarentur, Metapontii sive Metapontini, nam utrumque dici testatur *Stephanus*, plures fuere: *Brontinus* ille, *Hippasus*, cujus vitam scripsit *Laërtius*; & *Metopus*, cujus fragmentum protulit *Stobaenus* Serm. I. ut observat *Menagius* in Hist. mul. Pythag. segm. 103. Hujus *Theanus* miram taciturnitatem, quam lingua dentibus excisa præstitit, celebrant *Codex MS. Bibliothecæ Reg. Paris. Gregorius Nazianz. & Mich. Apostolius*. [num. CLXXXV - CLXXXVI.]

CLXXXVII.] Alterutram illarum egregie laudant *Lucianus* in fragmentis *Sapientibus*, [num. cxxxiv.] *Jamblicus* in vita *Pythagorae* sub finem. *Plutarchus*, [num. cxc.] *Porphyrius*, [num. clxxxv.] *Nicephorus Gregoras*, [num. lxxxv.] *Censorinus* de die natali cap. 7. pag. 45. Septimo mense parere mulierem posse plurimi affirmant, ut *Theano Pythagorica* &c. & *Ausonius* in *Parentalibus*. num. 30. v. 3. pag. 131. ed. nov. Paris.

*Ingenitis pollens virtutibus, auctaque & illis
Quas docuit conjux, quas pater & genetrix;
Quas habuit Tanaquil, quas Pythagorea Theano.*

Fragmentum ex libro *Theanus* περὶ ἐνοβείας, legitur apud *Stobaeum*. [num. clxii.] Epistola ejus ad *Timaretam* allegatur à *Julio Polluce*, [num. clxvii.] Tres epistolae, [num. clxiii--clxv.] ad *Eubulen* de liberorum educatione, ad *Nicostratam* de zelotypia vitanda, & ad *Callistonem* de famularum regimine in variis Epistolarum & scriptorum Pythagoricorum collectionibus exhibentur. Quatuor aliae ad *Euridicen*, *Timaeonidem*, *Euclidem medicum*, & *Rhodopen* Philosopham vulgatae sunt è Codice Vaticano à *Luca Holstenio*, [num. clxvi.] quas tamen vel *Theano* cuidam juniori tribuendas, vel à Sophista quodam sub ejus nomine effectas esse, liquet ex epistola quarta, ubi *Plato* memoratur. *Theanus* apophthegmata varia laudibus celebrantur à *Diogene Laërtio*, *Plutarcho*, *Clemente Alexandr.* *Jamblicus*, *Theone Sophista*, *Theodoreto*, *Anna Comnena*, & *Joanne Stobaeo*. [num. clxix--clxxxviii.] Auctor Anonymus vitae *Pythagorae* [num. cxc.] refert, à nonnullis tradi, *Theanonen* non solum discipulam *Pythagorae*, sed & unam filiarum ejus fuisse. Distinguendae sunt à mulieribus Pythagoreis *Theanus* nomine appellatis I. *Theano*, Locrensis, Poëtria lyrica, cujus meminerunt *Suidas*, [num. clxxix.] & *Eustatbius* ad *Il.* β'. pag. 247, 36. Θεανώ τις γυνὴ Λοκρὶς, λυρικὴ ἦν, ἰσοροῦσιν εἰ παλαιοί. II. *Theano*, una filiarum *Danaï*, quam memorat *Apollodorus* *Biblioth.* lib. II. cap. 1. §. 5. III. *Theano*, uxor *Metaphonti* Regis *Icarix*, cujus fabulam narrat *Hyginus* num. 186. IV. *Theano*, *Cissei* filia, *Antenor*is uxor, & *Minervae* Sacerdos, de qua *Homerus* *Il.* ζ'. v. 297 sqq.

Ἄϊ δ' ὅτε τὸν ἱκανὸν Ἀθήνης ἐν πόλει ἄκρη,
 Τῆσι θύρας ᾤξε Θεανὸ καλλιπάρχοσ,
 Κισσηίς, ἄλοχος Ἀντήνορος ἵπποδάμοιο.

Pausanias in *Phocicis* lib. X. cap. 27. pag. 865. Γέγραπται Θεανὸ τε καὶ οἱ παῖ-
 δες, Γλαῦκος μὲν καθήμενος ἐπὶ θύρασι γυάλοις συνημοσμένω, Ἐυρύμαχος δὲ ἐπὶ
 πίττει· παρὰ δὲ αὐτὸν ἔστηκεν Ἀντήνωρ, καὶ ἐφεξῆς θυγάτηρ Ἀντήνορος Κρινώ.
 Παιδίον δὲ ἡ Κρινώ φέρεϊ ἴησιον. Τῶν προσώπων δὲ ἅπασιν εἶον ἐπὶ συμφορᾷ σχῆμά
 ἔστι κ. τ. λ. *Lucianus* in *Imagin.* Tom. II. Opp. pag. 13. ἡ μὲν τὸ μεγαλόνητον,
 ἡ Θεανὸ, συμβαλλομένη εἰς τὴν γραφὴν. *Et paulo post*: Ἐκείτω αὐτὴ Θεανοὶ τε
 ἐκείτη τῇ Ἀντήνορος καὶ Ἀρήτη, καὶ τῇ θυγατρὶ αὐτῆς τῇ Ναυτικίᾳ, καὶ εἰ τις
 ἄλλη ἐν μεγάλῃ πραγμάτων ἰσωφρόνησε πρὸς τὴν τύχην. *Plinius* *Uzeltes* ad *y-*
corinthiis *Alexandram* v. 340. Ἀντήνωρ σύγγαμβρος ἦν τοῦ Πριάμου, ἔχων γυναῖκα
 τὴν Ἐκάβης ἀδελφὴν Θεανὸ. *Eusebii* ad *Il.* ε. pag. 396, 19. Ἔστιν ἐνταῦθα
 εἶδεν μητριαν ἀγαθὴν Θεανὸ τὴν Ἀντήνορος γυναῖκα, ἥτις νόθοι ὄντα τὸν Πήδαιον,
 ἔτρεφεν ἐπιμελῶς ἴσα φίλοις τέκνοις, χαριζομένη τῷ ἀνδρὶ, καὶ σημειῶσαι τὴν ἀγα-
 θότητα τῆς μητριᾶς γινομένην οὐ διὰ τὸν πρόγονον ἀλλὰ διὰ τὸ φίλανδρον. *vid.*
idem ad *Il.* λ'. pag. 776, 4 sq. *Suidas* in *Παλλάδιον*. Τοῦτο Διομήδης καὶ Ὀδυσ-
 σεύς, ὅτε τὴν πρεσβείαν ἐποιήσαντο πρὸς Πρίαμον, ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσύλησαν, προδω-
 χυίας αὐτὸ Θεανοῦς, τῆς τοῦ Ἀντήνορος γυναικὸς, ἱερείας τυγχανούσης, καὶ φυλατ-
 τούσης αὐτό. *Et Georg. Cedrenus* in *Compendio Histor.* pag. 131. *ed. Paris.*
 Ὀδυσσεὺς καὶ Διομήδους κρυφῇ ἐσελθόντων, καὶ ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Παλλάδος ἐν ἡμέ-
 ραις τῶν εορτῶν παραμενόντων, καὶ γνώμη τοῦ Ἀντήνορος ἐξάρχου τῶν Τρώων ὄντος,
 διὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Θεανοῦς, ἱερείας τῆς Ἀθηᾶς ὄσης, τοῦτο νυκτὸς ἀφελόμενοι
 ἐξήλθον. V. *Theano* *Thebana*, de qua *Liberius* lib. XIII. pag. 560. B. Ὁ
 ἱερὸς πόλεμος καλούμενος δι' ἑτέραν γαμετήν, Φησὶ Δούρις ἐν δευτέρᾳ ἱστορίᾳ, Θε-
 βαίαν γένος, ὄνομα Θεανὸ, ἀρπασθεῖσαν ὑπὸ Φωκίως τινός· δικαιετὴς καὶ οὗτος γυ-
 νόμενος, τῷ δεκάτῳ ἔτει, Φιλίππῃ συμμαχήσαντος, πέραις ἔσχει. *Et Eusebii*
ad Il. φ' pag. 1335, 22. Ὁ ἱερὸς Φασὶ καλούμενος πόλεμος, ὃς ὕστερον συνεκροτή-
 θη διὰ Θεανὸ τὴν Θεβαίαν, ἠρπασμένην ὑπὸ τινος Φωκίως, ἔτει δεκάτῳ πέραις ἔσχει.

Θρβαίαν τῆν Φακίδα ἐλόγτων συμμαχίᾳ Φιλίππου. VI. *Theano*, filia *Scedasi*, *Leuctris* habitantis, quæ una cum sorore *Euekippe* à Spartanis hospitibus per vim stuprata & occisa est. vid. *Plutarchum* in *Eroticis* Tom. II. Opp. p. 773. B. & in vita *Pelopidæ*, Tom. I. Opp. pag. 288. D. *Pausaniam* in *Eroticis* lib. IX. cap. 13. pag. 736. *Diodorum Siculum* lib. XV. pag. 486. Δ. & *Xenophontem* lib. VI. *Hist. Græcæ* pag. 595. C. ed. *Wesbel*. VII. *Theano*, mater *Pausaniæ*, quæ laterem primum ad introitum ædis, in qua pæditor filius erat, attulisse dicitur, ut eum exitu prohiberet, & fame necaret. vid. *Polyænus* *Strategem.* lib. VIII. cap. 51. & *Cornelius Nepos* in vita *Pausaniæ* cap. 5. VIII. *Theano*, filia *Menonis*, è pago *Agrau'ensi* *Atheniensis*, quæ cum diris devovere *Alcibiadis* caput plebiscito juberetur, huic intercessit, dicens se εὐχῶν, οὐ καταρῶν, ἰσχυρὰ εἶναι, teste *Plutarcho* in vita *Alcibiadis* Tom. II. Opp. pag. 202. F. De *Theano* *Pythagorea* consulendi sunt præter *Scriptores de fæminis doctis* *Jo. Jonsius* de *Scriptoribus Historiæ philos.* lib. I. cap. 1. §. 7. *Theo. Stantlejus* in *Historia Philosophiæ* Part. VIII. cap. 21. pag. 695 sq. *Geib. Jo. Vossius* de *Poëtis Græcis* cap. 4. *Æg. Menagius* in *historia mulierum Philosoph* segm. 79. & *Jo. Alb. Fabricius* Vol. I. *Biblioth Gr.* pag. 528 sq.

THEMIS, Poëtria. vid. *Olearii* *disl. de Poëtriis Gr.* num. LXXIV.

THEMISTA, seu THEMISTO, *Lampsacena*, fuit filia *Zoili Lampsaceni*, (diversi à *Zoilo Amphipolitano*, *Homeromastige*,) & uxor *Leontei Lampsaceni*, quem *Guffendus* lib. I. cap. 8. de vita *Epicuri* male *Leontium* vocat, ex quo filium nomine *Epicurum* peperit. vid. *Dicgenem Laërtium* & *Clementem Alexandr.* (num. CXCIII. sq.) *Epicuri* amicam fuisse discimus ex *Laërtio*, (num. CXCIII.) qui etiam duarum epistolarum *Epicuri* ad illam meminit. *Themistæ* hujus sapientiam atque eruditionem omnibus scriptis celebrabant *Epicurei*, eamque, ut etiam alias quasdam cæcitas hominas, usque adeo admirabantur, ut multis voluminibus de ea loquerentur, teste *Cicerone* lib. II. cap. 21. de finibus bonorum & mal. *Nonne melius est de his [viris magnis] aliquid, quam tantis voluminibus de Themista loqui.* Idem in *Orat. in L. Pisonem* cap. 26. *Tu eruditior, quam Piso, prudentior, quam Cotta, abundantior consilio, ingenio, sapientia, quam Craesus,*

lus, ea contemnis, quæ illi idiote, ut tu appellas, præclara duxerunt. Quod si reprehendis, quod cupidi laureæ fuerint, cum bella aut parva aut nulla gessissent; tu tantis nationibus subactis, tantis rebus gestis, minime fructum laborum tuorum, præmia periculorum, virtutis insignia contemnere debuisti. Neque vero contempsisti, licet Themista sapientior, si (Tho. Bentley emendat: sapientior sis, sed) os tuum ferreum senatus convicio verberari noluisse. S. Hieronymus in prologo explanationis in Sophoniam Tom. III. Opp. pag. 164. ed. Mart. Plato inducit Aspasiam disputantem: Sappho cum Pindaro scribitur: & Alexo Themista inter sapientissimos Græciæ philosophatur. Et Lactantius lib. III. divin. Instit. qui inscribitur de falsa Sapientia, cap. 25. Nullas unquam mulieres philosophari docuerunt, præter unam ex omni memoria Themisten. (vid. supra Theano) Conf. de nostra Tiraquellum in XI. Leg. Connub. Tom. II. Opp. pag. 192. b. Menagium in Historia mulierum Philos. segm. 69. Tho. Bentlejum in notis ad Ciceronem de Finibus pag. 110. & Fabricium Biblioth. Græc. Vol. II. pag. 817.

THEMISTOCLEA, seu *Theoclea*. vid. **ARISTOCLEA** in notis ad dissert. Olearii de Poëtriis, pag. 130 sq.

THEODORA, filia *Cyrine* atque *Diogenis*, oriundi a *Zampfgeramo* & *Momimo*, fuit Philosophiæ, Poëticæ, Grammaticæ, Geometriæ atque Arithmeticæ probe perita, eamque docuerunt diversis temporibus *Isidorus* & *Damascius Damascenus* Syrus, qui Nostræ librum suum de *Isidori* Philosophi vita nuncupavit, teste *Photio*. (num. CXCIV.) Quanquam *Damascium* istum *Suidas* Philosophum Stoicum facit, tamen, cum aliis sit Peripateticus, secundum *Jonsium* in Scriptoribus historiæ Philosophicæ, *Theodoram* nostram, ejus discipulam, inter Philosophas Peripateticas referendam esse existimat *Menagius* in historia Mul. Philos. segm. 68. Sed *Celeb. Fabricius* Biblioth. Græc. Vol. III. pag. 70. & pag. 314. statuit, rectius illam Platonicis mulieribus adscribi, vel certe illis, quæ variarum sectarum dogmatis sunt imbutæ.

THEODORI *Metochitæ* filia, vid. *Panypersebasta*.

THEODOSIA *Melodis* Græcorum est annumeranda, teste *Leone Allatio* in *Hosingero* fraudis & imposturæ manifestæ convicto pag. 217. qui ex ejus canone

in S. *Ioannicium* haec profert Καὶ γήιναν ἀπαλλαγίς, καὶ ἴνι μετ' ἀγγέλων
 συγχορίσσις, Ἰωαννίχιε μακάριε. & : ὡς πτωχεύσας ἐν πνεύματι τὴν τῆς βασιλείας
 δόξαν ἐπλούτησας, καὶ πρὸς πόλιν εἰσελήλυθας τὴν τῶν πρωτοτόκων, πάτερ ὅσιε.
 & : ἐξ ἐνύλη φθορᾶς πρὸς τὰς ἐκῆ τῆς ἀφθαρσίας μετετίθης μονὰς καὶ σκηνώ-
 ματα.

THEOGNIS, *Diodori Croni* filia, vid. *Argia*.

THEONOË, *Protei*, *Aegyptiorum* regis, & *Psamathes*, *Nymphae Nereidis*,
 filia, de qua *Euripides* in *Helena* v. 12 sqq.

Ἐπεὶ ἐς ἤβην ἦλθες ἀραίων γάμων,
 Καλοῦσιν αὐτὴν Θεονόη, τὰ θεῖα γάρ,
 Τὰ τ' ὄντα, καὶ μέλλοντα πατρ' ἠπίστατα
 Προγόνω λαβοῦσα Νηρέας τιμὰς πάρα.

THEOPHILA, *Canii Poëtae* uxor, de qua *Martialis* lib. VII. epigr. 69.

Hæc est illa tibi promissa, Theophila, Cani,

Cujus Cecropia pectora dote madent.

Hanc sibi jure petat magni senis Atticus hortus,

Nec minus esse suam Stoica turba velit.

Vivet opus, quodcunque per has emiseris aures;

Tam non fœmineum nec populare sapit.

Non tua Pantaenis nimium se præferat illi,

Quamvis Pierio sit bene nota choro.

Carmina fingentem Sappho laudare amatrix,

Castior hæc, & non doctior illa fuit.

vid. de illa *Menagii* historiam *Mul. Philos.* segm. 72.

THEORIS, *Lesbia*, mulier fatidica & venefica, quæ ob impietatis crimen
 ab Atheniensibus morte mulclata est. vid. *Demosthenes*, & ex illo *Harperation*
 & *Suidas*, (num. CXCIV.) *Plutarchus* in vita *Demosthenis* Tom. I. Opp. pag.

852. Ε. κατηγόρησε (ὁ Δημοσθένης) τῆς ἱερείας Θεωρίδος, ὡς ἄλλα μακιουργοῦσα πολλά, καὶ τοὺς δούλους ἔξαπατᾶν διδασκούσης, καὶ θανάτου τιμησάμενος ἀπέκτανε.

THEOSEBIA Poëtria, vid. *Olearii* diff. de Poëtriis Gr. num. LXXV.

THEOSEBIA, Chemica, cui *Zosimus*, *Thebanus*, nuncupavit librum suum, qui in Collectione MS. Chemicorum Graecorum, num. 45. inscribitur: *μουσική βίβλος*. Incipit: "Ενθεν βιβλιούται ἄλλη τις βίβλος: Ζάσιμος Θεοσεβεία χαίρειν. "Ολον τὸ τῆς Αἰγύπτου βασιλεῖον, ὃ γύται, ἀπὸ τῶν δύο τούτων τῶν τεχνῶν ἴσιν. κ. τ. λ. Vid. *Celeb. Fabricii* Biblioth. Graec. Vol. XII. pag. 771.

THOMAÏS, *Isamula Febronie* martyris, fertur scripsisse *herae suae* adta, quae graece asservantur in MSto in Bibliotheca Vindobon. teste *Lambecio* Tom. VIII. pag. 286. Latine exstant apud *Surium* XV. Jun.

THUCYDIDIS, Historiographi filia, cui liber VIII. historiae belli Peloponnesium & Atheniensium tribuitur ex quorundam sententia, quia hic liber à priorum septem sublimi & elaborato dicendi genere remittere videtur, & *δημηγορίαις*, sive concionibus est destitutus. Nonnulli tamen illum *Xenophonti*, alii *Theopompo* adscribunt.

TIMARETA, Pythagoricorum dogmatum studiosa, ad quam *Theano* Pythagorica scripsit epistolam, teste *Polluce* (num. CLXVII.)

TIMARIS, Regina, de qua *Plinius* hist. Nat. XXXVII. 10. segm. 66. *Paneros* (gemma) qualis sit, à *Metrodoro* non dicitur: sed carmen *Timaridis* reginae in eadem dicatum *Veneri* non inelegans ponit, ex quo intelligitur additam ei fecunditatem.

TIMOCLEA, Thebana, *Theagenis* soror, quam mulieribus doctis annumerat *Tiraquellus* in leg. XI. Connub. Tom. II. Opp. pag. 193. a. quia *Plutarchus* in Praeceptis Conjug. Tom. II. Opp. pag. 145. E & S. *Hieronymus* in fine lib. I. contra Jovinianum Tom. IV. Opp. pag. 192. cd. *Martianey* ejus meminerunt. Sed *Timocleae* fortitudo, (quam exhibet gemma elegans in *Celeb. Montfauconi* Supplemento Antiquitat. illustr. Tom. IV. Tab. XXIII. pag. 45.) non vero eruditio ejus laudibus celebratur à *Plutarcho* lib. de Virtutibus Mulierum Tom. II. Opp. pag. 259. & *Polyano* Strategemat. lib. VIII. cap. 40.

TIMY-

TIMYCHA, Lacedaemonia, *Myllæ* Crotoniatæ uxor, inter mulieres Pythagoricas illustriores primo loco recensetur à *Jamblicho* (num. CXCVI.) Idem *Auctor* & *Olympiodorus* (num. CXCVII. — CXCIX.) fidem Timychæ in arcano servando prædicant, ex quibus suppleri potest Codex mutilus *Porphirii* de vita *Pythagoræ* in fine: Ἰπποβότος καὶ Νεάνθης περὶ Μυλλίου καὶ Τιμύχας ἱστοροῦσι
 * * * * Operæ pretium fuerit proferre, quæ *Menagius* in historia *Mulierum Philosoph.* segm. 95 sqq. observavit: *Hanc* (Timychæ) *historiam respexit* *S. Ambrosius lib. II. de Virginitate cap. 4. bis verbis*: Pythagorea quaedam una ex virginibus celebratur fabulâ, cum à Tyranno cogeretur secretum prodere, ne quid in se ad extorquendam confessionem vel tormentis liceret, morsu linguam abscidisse, atque in Tyranni faciem despuisse: ut qui interrogandi finem non faciebat, non haberet, quam interrogaret. Eadem tamen forti animo sed tumenti utero exemplum taciturnitatis & proluvium castitatis victa est cupiditatibus, quæ tormentis vinci nequivit. Igitur quæ mentis potuit tegere secretum, corporis non texit opprobrium. *At cum Pythagorea illa justo matrimonio juncta esset viro, cur ei opprobrium Ambrosius objiceret, causæ nil erat. Quare verosimile est, virum sanctissimum banc historiam ab aliquo scriptore habuisse, qui eam aliter ac Porphyrus & Jamblichus narraverit. Obiter hic observamus, simile quid tribui Leænae, (quæ propterea à quibusdam inter Pythagoricas mulieres recensetur) meretricale Atheniensi à Tertulliano in Sermone ad Martyres, cap. 4. Itaque cessat carnifici meretrix Atheniensis! quæ conscia conjurationis, cum propterea torqueretur à Tyranno, & non prodidit conjuratos, & novissime linguam suam comestam in faciem Tyranni expuit, ut nihil agere se scirent tormenta, etsi ultra perseverarent. Sed qui Leænae constantiam commemorant ceteri Scriptores, Plinius, (Hist. Nat. lib. VII. cap. 23.) Plutarchus, (lib. de Garrulitate Tom. II. Opp. pag. 505. D.) Pausanias, (lib. I. in Atticis cap. 23.) & Athenæus (lib. XIII. pag. 596. E) de abscissa dentibus lingua verba non faciunt. Ad Anaxarcho tribuunt Valerius Max. (lib. III. cap. 3. ex. 4. ext.) Plinius, (lib. VII. cap. 23.) Diogenes Laërtius, (lib. IX. segm. 59.) & Philo Judæus (lib. quod omnis probus liber, pag. 881. Opp. atque Theodoro Syracusano*

iano Livius (*lib. XXIV. cap. 5.*) & Juveni cuidam, sed alia de causa, S. Hieronymus in vita S. Pauli, primi Eremitæ, (Tom. IV Opp. part. II. pag. 69. edit. Martianey,) Alium inquit juvenili aetate florentem in amœnissimos hortulos praecepit adduci, ibique inter lilia candentia & rubentes rosas, cum leni juxta murmure aquarum serperet rivus, & molli sibilo arborum folia ventus praestringeret, super exstructum plumis lectum resupinari jussit, & ne se inde posset excutere, blandis fertorum nexibus irretitum relinqui. Quo cum, recedentibus cunctis, meretrix speciosa venisset, coepit delicatis stringere colla complexibus, & quod dictu quoque scelus est, manibus atrectare virilia, ut corpore in libidinem concitato se victrix impudica superjaceret. Quid age et miles Christi, & quo se verteret, nesciebat. Quem tormenta non vicerant, superabat voluptas. Tandem coelitus inspiratus, praecitam morfu linguam in osculantis se faciem exspuit, ac sic libidinis sensum succedens doloris magnitudo superavit. *Observamus* & Timychæ dictam historiam tribui Theano Pythagoricae in Codice quodam Regiae Bibliothecae (vid. num. CLXXXV.) De *Timyba* conf. praeter Menagium l. c. segm. 93 sq. Fabricium Bibliothecae Graecae Vol. I. pag. 329.

TROTA seu *Trotula*, Salernitana, appellatur Magistra operis chirurgici peritissima in libro de remedijs muliebribus, cap. 20. qui sub ipsius nomine prodit in Collectione Scriptorum Medicorum, Argent. 1544. fol. in Medicis antiquis Aldi, Venet. 1547. fol. in Scriptoribus Gynaeciorum, Basil. 1586. 4. & Argent. 1597. fol. Codex MStus asservatur Norimbergae in Bibliotheca Godf. Thomasi, qui in *Merklini* Lindenio renovato, pag. 716. *Protes* mendose vocatur. *Enoti*, Juliae liberti, libellus iste, longe recentiore aetate praeseferens, ab *Hadr. Junio* lib. VI cap. 1. Animadvv. aliisque male tribuitur. vid. *Tho. Baribolinum* in Diss. VI. de legendis libris pag. 167. qui doctorem Salernitanum auctorem esse tenet; *Jo. Kbotium* in notis ad Scribonium pag. 11. & *Jo. Bapt. Morcagnum* in epist. de locis Soreni Sarmonici pag. 69. Confer de nostra *Tiraquellum* de Nobilit. cap. 31. num. 352. & in Leg. XI. Connubialem Tom. II. Opp. pag. 193. a. atque Celeberrimum *Fabricium* Vol. XIII. Bibliothecae

thecae Graecae pag. 439. & Biblioth. Lat. Vol. I. pag. 567. & Vol. III. pag. 879.

TULLIA, sive *Tulliola*, uxor C. Calpurnii Pisonis Frugi, deinde Fuii Crassipedis, denique P. Cornelii Dolabellae, mulieribus doctis annumeratur in Jo. Casp. Eberti Museo Gynaecii docti pag. 363. quia fuit filia M. Tullii Ciceronis, Consulis & Oratoris Romani celeberrimi, qui illam mirum in modum amavit. Alii rectius obervant, eam scriptis Patris sui immortalitati consecratam esse. Vitam & fata ejus praeter Interpretes Ciceronis, enarrant Casp. Sagittarius in historia vitae ac mortis *Tulliae*, Ciceronis filiae, Jen. 1679. 4. & Pet. Baelius in lexico historico gallice edito in *Tullie*. De ejus sepulchro & lampade ardente, quae in illo reperta esse fertur, conf. Fortun. Liceti opus de lucernis antiquorum lib. I. cap. 8. & 15. lib. II. cap. 2, 39, 46, 47, & 50. lib. III. cap. 12. lib. IV. cap. 4. lib. V. cap. 4 pag. 542. & 544.

TYRSENIS, Sybritis, inter mulieres Pythagoreas clarissimas recensetur à *Jamblicho* in vita *Pythagorae* sub finem, in cujus MSS. Codicibus quibusdam legebatur male *Tυρσηνῆς*, unde *Menagio* in historia mul. Philosoph. segm. 106. vocatur *Tyrse*, *Tυρσηνῆς*, sed in veteri inedita versione scribitur *Tyrse*, *Tυρσηνῆς*. vid. *Fabricii* Biblioth. Gr. Vol. I. pag. 529.

V.

VALERIA BERECUNDA, Iatromaea, hoc est, obstetrix & medica, memoratur in veteri lapide apud *Gruterum* pag. MCX. num. 1, vid. *Reinesii* Inscriptiones pag. 637. & Celeberrimi *Fabricii* Bibliotheca Graeca Vol. XIII. pag. 440.

L. VARI, seu *Varii*, Tragici latini, uxor; de qua *Servius* in *Virgil.* Ecl. III. v. 20. Hoc loco quidam superfluum volunt esse allegoriam, dicentes rem nusquam lectam de *Virgilio*. Ajunt enim hoc: *Varus*, tragædiarum scriptor, habuit uxorem literatissimam, cum qua *Virgilius* adulterium solebat admittere: cui etiam dedit scriptam tragædiam, quam illa marito dedit, tanquam à se scriptam. Hanc recitavit pro sua *Varus*, quum rem *Virgilius* dicit per allegoriam; nam tragædia praemium
caper

capere fuerat. Horatius:

Carmine qui tragico vilem certavit ob hircum.

Sed melius simpliciter accipimus; refutandæ enim sunt allegoriæ in bucolico carmine; nisi cum, ut supra diximus, ex aliqua agrorum perditorum necessitate descendunt.

VELEDA, seu *Velleda*, mulier fatidica Bructeræ nationis, tempore *Neronis* & *Vespasiani* vixit, atque diu apud plerosque Germanos numinis loco est habita, teste *Tacito* de *Moribus Germ.* cap. 8. qui etiam *Hist.* IV. 61 & 65. V. 22 & 24. hujus sceminæ meminit, ubi vid. *Interpretes.*

VICTORIA, mulier medica, vid. *Salviana.*

VITALIA Pythagorea, vid. *Bistalia.*

URSULA, *Cynofura* cognominata, fertur fuisse natione Britanna, patria Cornubiensis, Christianique principis, *Dionothi*, filia, atque martyrio, una cum 11000 virginibus prope *Coloniam* A. C. CCCCLIII. obiisse. *Jo. Pitsius* de illustribus Britanniae Scriptoribus, num. 36. pag. 88. tradit, eam in pietate & bonis literis ab ætate tenera diligenter enutritam esse, & scripsisse librum documentorum fidei, alium de arcanis visionibus, & librum epistolarum ad diversos. Confer de illa *Jo. Baleum* in *Catal. de Scriptoribus illust. Britanniae* Cent. I. num. 39. & *Scriptores Martyrologiorum*, imprimis *Baronium* ad diem 21 Octobris.

X:

XENOCLEA, vates Delphica, vid. *Olearii* dissertatio de Poëtriis Græcis, num. LXXVI.

Z.

ZENOBIA (*Sempronia*) quæ se *Ptolomæorum* & *Cleopatrarum* progeniem jactavit, fuit *Odenati*, regis *Palmyrenorum*, uxor, post cujus interitum in *Syria* filiorum nomine imperavit, & inter XXX. Tyrannos numerata est sub *Gallieno*, *Claudio* & *Aureliano*, a quo A. C. CCLXXII. victa est, & Anno CCLXXIV. in triumphum ducta, eique *Tyburte* locus concessus, ubi honeste viveret. Virago

clementia, fortitudine, constantia, castitate & ingenio celebris, suspecta tamen super scelere occisi mariti, & *Pauli Samosatani* partibus favens. Litteras humaniores à *Longino* Sophista didicit, græcæ ægyptiæque linguæ peritissima, & latinæ non ignara, orientalem atque Alexandrinam historiam in epitomen redegit, filiosque in litteris erudit. Historiam ejus præ reliquis copiose tradit *Trebellius Pollio* in *Gallienis* Tom. II. Script. Hist. Aug. pag. 220. Per idem tempus *Odenatus* insidiis consobrini sui interemptus est cum filio *Herode*, quem & ipsum Imperatorem appellaverat. Tum *Zenobia*, uxor ejus, quod parvuli essent filii ejus, qui supererant, *Herennianus* & *Timolaus*, ipsa suscepit imperium, diuque rexit non muliebriter, neque more sæmineo; sed non solum *Gallieno* virago melius imperare potuisset, verum etiam multis imperatoribus fortius atque solertius. *Gallieno* sane ubi nuntiatum, *Odenatum* interemptum, bellum *Persis* ad seram nimis vindictam patris paravit, collectisque per *Heracianum* ducem militibus, solertis principis rem gerebat. Qui tamen *Heracianus*, quum contra *Persas* profectus esset, à *Palmyrenis* victus omnes, quos paraverat, milites perdidit; *Zenobia* *Palmyrenis* & *Orientalibus* plerisque viriliter imperante. Idem in XXX. Tyrannis de *Odenato*, num. XIV. pag. 298 sq. Nisi *Odenatus*, princeps *Palmyrenorum*, capto *Valeriano*, fessis *Romanæ* *Reipublicæ* viribus, sumpsisset imperium, in Oriente res perditæ essent. Quare assumpto nomine primum regali cum uxore *Zenobia* & filio majore, cui nomen erat *Herodes*, minoribus *Herenniano* & *Timolao*, collecto exercitu contra *Persas* profectus est. Nisibi primum & *Orientis* pleraque cum omni *Mesopotamia* in potestatem recepit; deinde ipsum regem victum fugere coëgit: postremo *Ctesiphonta* usque *Saporem* & ejus liberos persecutus, captis concubinis, capta etiam magna præda, ad Orientem vertit, sperans, quod *Macrianum*, qui imperare contra *Gallienum* cæperat, posset opprimere: sed illo jam profecto contra *Aureolum* & contra *Gallienum*, eo interempto, filium *Quietum* interfecit, *Balista* (ut plerique asserunt) regnum usurpante, ne & ipse posset occidi. Composito igitur magna ex parte *Orientis* statu, à consobrino suo *Mæonio*, qui & ipse imperium sumpserat, interemptus est cum filio suo *Herode*, qui & ipse post reditum de *Perside* cum patre imperator est appellatus. Iratum fuisse *Reipublicæ* Deum credo, qui, interfecto *Valeriano*, noluit *Odenatum* reservare. Ille pla-

ne cum uxore Zenobia, non solum Orientem, quem jam in pristinum reformaverat statum, sed omnes omnino totius orbis partes reformasset, vir acer in bellis, & quantum plerique Scriptores loquuntur, venatu memorabili semper inclytus, qui à prima etate capiendis leonibus & pardis, ursis cæterisque sylvestribus animalibus, sudorem officii virilis impendit, quique semper in sylvis ac montibus vixit, perferens calorem, pluvias & omnia mala, quæ in se continent venatoris voluptates; quibus duratis, solem ac pulverem in bellis Persicis tulit. Non aliter etiam conjuge assueta, quæ multorum sententia fortior marito fuisse perhibetur: mulierum omnium nobilissima, Orientalium fæminarum, & (ut Cornelius Capitolinus asserit) speciocissima (vel: expeditissima.) Idem de Meonio num. XVI. pag. 301 sq. Consobrinus Odenati fuit: nec ulla re alia ductus, nisi damnabili invidia, imperatorem optimum interemit, quum ei nihil aliud objiceretur, præter filii Herodis delicias. Dicitur autem primum cum Zenobia consensisse, quæ ferre non poterat, ut privignus ejus Herodes priore loco, quam filius ejus Herennianus & Timolaus principes dicerentur. Sed hic quoque spurcissimus fuit; quare imperator appellatus per errorem, brevi à militibus pro sua luxuriæ meritis interemptus est. Idem de Herenniano, num. XXVI. pag. 225. Odenatus moriens duos parvulos reliquit, Herennianum & fratrem ejus Timolaum: quorum nomine Zenobia, usurpato sibi imperio, diutius quam fæminam decuit, Rempublicam obtinuit, parvulos Romani Imperatoris habitu proferens purpuratos, eisdemque adhibens concionibus, quas illa viriliter frequentavit; Didonem & Semiramidem & Cleopatram sui generis principem inter cætera prædicans. Sed de eorum exitu incertum est. Multi enim dicunt eos ab Aureliano interemptos, multi morte sua esse consumptos: siquidem Zenobiæ posteris etiam nunc Romæ inter nobiles manent. Idem de Zenobia, num. XXIX. pag. 327 sqq. Omnis consumptus est pudor; siquidem fatigata Republica eo usque perventum est, ut Gallieno nequissime agente, optime etiam mulieres imperarent. Et quidem peregrina, nomine Zenobia, de qua jam multa dicta sunt, quæ se de Cleopatrarum Ptolomæorumque gente jactaret, post Odenatum maritum imperiali sagulo perfuso per humeros habitu, donis ornata; diademate etiam accepto, nomine filiorum Herenniani & Timolai diutius, quam fæmineus sexus patiebatur, imperavit. Siquidem Gallieno adhuc regente Rem-

publicam, regale mulier superba munus obtinuit: & Claudio bellis Gothicis occupato, vix denique ab Aureliano victa & triumphata concessit in jura Romana. Extat epistola Aureliani, quae captivae mulieri testimonium fert. Nam quum à quibusdam reprehenderetur, quod mulierem veluti ducem aliquem vir fortissimus triumphasset, missis ad Senatum populumque Romanum litteris, hac se attestatione defendit: Audio P. C. mihi objici, quod non virile munus impleverim, Zenobiam triumphando. Næ illi, qui me reprehendunt, satis laudarent, si scirent, qualis illa est mulier, quam prudens in consiliis, quam constans in dispositionibus, quam erga milites gravis, quam larga, quum necessitas postulet, quam tristis, quum severitas poscat. Possum dicere, illius esse, quod Odenatus Persas vicit, ac fugato Sapore Ctesiphontem usque pervenit. Possum asserere, tanto apud Orientales & Ægyptiorum populos timori mulierem fuisse, ut se non Arabes, non Sarraceni, non Armeni commoverent. Nec ego illi vitam conservassem, nisi eam scissem multum Romanæ Reipublicæ profuisse, quum sibi vel liberis suis Orientis servaret imperium. Sibi ergo habeant propriarum venena linguarum hi, quibus nihil placet. Nam si vicisse & triumphasse fœminam non est decorum, quid de Galieno loquuntur, in cujus contemptum hæc bene rexit imperium? quid de Divo Claudio, sancto ac venerabili duce, qui eam, quod ipse Gothicis esset expeditionibus occupatus, passus esse dicitur imperare, idque occulte ac prudenter, ut illa servante Orientalis fines imperii, ipse securius, quæ institueret, perpetraret? Hæc oratio indicat, quid judicii Aurelianus habuerit de Zenobia: cujus ea castitas fuisse dicitur, ut ne virum suum quidem sciret, nisi tentatis conceptionibus. Nam quum semel concubuisset, expectatis menstruis, continebat se, si prægnans esset; si minus, iterum potestatem quærendis liberis dabat. Vixit regali pompa more magis Persico. Adorata est more regum Persarum. Convivata est imperatorum more Romanorum. Ad conciones galeata processit cum limbo purpureo, gemmis dependentibus per ultimam sumbriam, media etiam cyclade veluti fibula muliebri astricta, brachio sæpe nudo. Fuit vultu subæquilo, fusci coloris, oculis supra modum vigentibus, nigris, spiritus divini, venustatis incredibilis: tantus candor in dentibus, ut margaritas eam plerique putarent habere, non dentes. Vox clara & virilis: severitas, ubi necessitas postu-

postulabat, tyrannorum, bonorum principum clementia, ubi pietas requirebat. Larga prudenter, conservatrix thesaurorum ultra femineum modum. Usa vehiculo carpentario, raro pilento, equo saepius. Fertur autem vel tria vel quatuor millaria frequenter cum peditibus ambulasse. Nata est Hispanorum cupiditate: bibit saepe cum ducibus, quum esset alias sobria: bibit etiam cum Persis atque Armeniis, ut eos vinceret. Usa est vasis aureis gemmatis ad convivia, quibus & Cleopatra usa est. In ministerio eunuchos graviovis aetatis habuit, puellas nimis raras. Filios latine loqui jusserat, adeo ut graece vel difficile vel raro loquerentur. Ipsa latini sermonis non usquequaque ignara, sed ut loqueretur, pudore cobibita; loquebatur & aegyptiace ad perfectum modum. Historiae Alexandrinae atque Orientalis ita perita, ut eam epitomasse dicatur: latinam autem graece legerat. Quum illam Aurelianus cepisset, atque in conspectum suum ductam sic appellasset: Quid, o Zenobia, ausa es insultare Romanis Imperatoribus? Illa dixisse fertur: Imperatorem te esse cognosco, qui vincis; Gallienum & Aureolum & ceteros principes non putavi: Victoriā mei similem credens, in consortium regni venire, si facultas locorum pateretur, optavi. Ducta est igitur ea specie per triumphum, ut nihil pompabilius populo Romano videretur. Jam primum ornata gemmis ingentibus, ita ut ornamentorum onere laboraret. Fertur enim mulier fortissima saepissime resistisse, quum diceret se gemmarum onera ferre non posse. Vincti erant praeterea pedes auro, manus etiam catenis aureis, nec collo aureum vinculum deerat, quod scurra Persicus praeserebat. Haec ab Aureliano vivere concessum est. Ferturque vixisse cum liberis, matronae jam more Romanae, data sibi possessione in Tiburti, quae hodieque Zenobia dicitur, non longe ab Adriani palatio, atque ab eo loco, cui nomen est Conche. Urbem à Zenobia conditam memorat Procopius Caesar. de aedificiis Justiniani lib. II. cap. 8. pag. 421. B. cd. Ρεγ. Τούτῃ τοῦ φρυγίῃ (Μαμβρί) ἐκ σημαίων μάλις ἄ πέντε ἐς τὰ Ῥωμαίων ἤδη ἰόντι, Ζηνοβία, ποτὲ Ὀδονάθου γυνὴ, τῶν ἐκείνη Σαρακηνῶν ἀρχόντος πόλιν ἀκίτῃ που ἐνταῦθά τινα ἐν τοῖς ἀνω χρόις βραχέϊα, καὶ τὸ ὄνομα ἀφῆκε τῇ πόλει. Ζηνοβία γὰρ αὐτῆς, ὡς τὸ εἶκός, ἐπανόμασεν. Et de Bello Persico lib. II. cap. 5. pag. 288. B. Πόλις Ζηνοβία (ὁ Χερσός) ἐπιτυγχάνει ἢ Ζηνοβία ποτὲ δαιμαμένη, τὴν ἐπαυμίαι τῇ πόλει (ὡς τὸ εἶκός) ἴδωκεν. Ἦν

δὲ ἡ Ζηνοβία Ὀδοράδης γυνή, τῶν ἐκείνη Σαρακηνῶν ἄρχοντας, οἱ Ῥωμαίοις ἱσποῦδοι
 ἐκ παλαιῶ ἦσαν. Οὗτος ὁ Ὀδοράδης ἀνίστατο Ῥωμαίοις τὴν Ἑῶαν ἀρχηγυτὴ
 Μήδοις γεγενημένην. *Ejus animum virilem laudat Zosimus lib. I. cap. 39. qui
 etiam cap. 44. res ab illa in Ægypto strenue gestas, & cap. 50 sqq. prælia cum
 Aureliano infeliciter commissa describit. Flav. Vopiscus in Aureliano cap. 29 sq.
 Tom. II. Script. Historiæ Aug. pag. 479 sqq. Palmyram iter flexit (Aurelianus)
 ut, ea oppugnata, laborum terminus fieret. Sed in itinere à latronibus Syris male ac-
 cepto frequenter exercitu, multa perpeffus est, & in obsidione usque ad ictum sagittæ
 periclitatus est. Epistola ipsius extat ad Mucaporem missa, in qua de ejus belli diffi-
 cultate ultra pudorem imperialem fatetur: Romani me modo dicunt bellum con-
 tra fœminam gerere, quasi sola mecum Zenobia & suis viribus pugnet, ac non
 hostium, quantum si vir à me oppugnandus esset, in conscientia & timore longe
 deteriore. Dici non potest, quantum hic sagittarum, qui belli apparatus, quan-
 tum telorum, quantum lapidum: nulla pars muri est, quæ non binis & ternis
 balistis occupata sit: ignes etiam tormentis jaciuntur; quid plura? timet quasi
 fœmina, pugnat, quasi pœnam timens: sed credo adjuturos Romanam Rempu-
 blicam Deos, qui nunquam nostris conatibus defuerunt. Denique fatigatus, ac
 præ malis fessus, literas ad Zenobiam misit, deditiōnem illius petens, vitam promit-
 tens, quarum exemplum indidi: Aurelianus, Imperator Romani orbis & receptor
 Orientis, Zenobiæ cæterisque, quos societas tenet bellica. Sponte facere debui-
 stis, id quod meis literis nunc jubetur: deditiōnem præcipio, impunitate vitæ
 proposita, ita ut illic, Zenobia, cum iuis agas vitam, ubi te ex Senatus amplissi-
 mi sententia collocavero. Gemmas, argentum, aurum, sericum, equos, came-
 los in ærarium Romanum conferatis. Palmyrenis jus suum servabitur. Hac
 epistola accepta, Zenobia superbius insolentiusque rescripsit, quam ejus fortuna po-
 scebat; credo ad terrorem: nam ejus quoque exemplum indidi: Zenobia, regina O-
 rientis, Aureliano Augusto: Nemo adhuc præter te, quod poscis, literis petiit.
 Virtute faciendum est, quicquid in rebus bellicis est gerendum. Deditiōnem
 meam petis, quasi nescias, Cleopatram reginam perire maluisse, quam in quali-
 bet vivere dignitate. Nobis Persarum auxilia desunt, quæ jam speramus: præ
 nobis*

nobis sunt Saraceni, pro nobis sunt Armenii. Latrones Syri exercitum tuum, *Aureliane*, vicerunt: quid igitur, si illa venerit manus, quae undique speratur? pones profecto supercilium, quo nunc mihi deditioem, quasi omnifariam victor, imperas. *Hunc epistolam Nicomachus se transfuisse in graecum ex lingua Syrorum dicit ab ipsa Zenobia dictatam; nam illa superior Aureliani, graeca missa est. His acceptis literis Aurelianus non erubuit, sed iratus est: statimque collecto exercitu ac ducibus suis, undique Palmyram obsedit: neque quidquam vir fortis reliquit, quod aut imperfectum videtur aut incuratum. Nam & auxilia, quae à Persis missa fuerant, interceptit, & alas Saracenas Armeniasque corrupit, atque ad se modo ferociter, modo subtiliter, transfudit; denique post multa mulierem potentissimam vicit. Victa igitur Zenobia, quum fugeret camelis, quos dromadas vocitant, atque ad Persas iter tenderet, equitibus missis est capta, atque in Aureliani potestatem deducta. Et cap. 30. pag. 486. " Ingens strepitus militum fuit omnium, Zenobiam ad poenam poscentium. Sed Aurelianus indignum existimans, mulierem interimere, occisis plerisque, quibus auctoribus illa bellum moverat, paraverat, gesserat, triumpho mulierem reservavit, ut populi Romani oculis esset ostentui. Grave inter eos, qui caesi sunt, de Longino philosopho fuisse perhibetur, quo illa magistro usa esse ad graecas literas dicitur. Quem quidem Aurelianus idcirco dicitur occidisse, quod superbior illa epistola ipsius diceretur dictata consilio, quamvis Syro esset Sermone contexta." Adde his de Zenobia devicta, & in triumphum ducta, Eusebium in Chronicorum libro posteriore ad Annum Christi CCLXXIII. Eutropium lib. IX. cap. 9. Sen. Rufum in Breviario cap. 24. Paulum Orosium lib. VII. cap. 23. Paulum Diaconum lib. X. cap. 36. Jornandem de Regnorum successione cap. 84. & Georg. Syncellum in Chronographia ad Annum Christi CCLXIV. pag. 385. edit. Parisiensis. Antonius Pagi in dissertatione Hypatica cap. ultimo pag. 377 sqq. probat, Zenobiam jam Anno Christi CCLXXII. in Aureliani manus pervenisse, sed demum Anno CCLXXIV. in triumphum ductam esse. Illam deinde viro claro Senatorii ordinis nupsisse tradunt Syncellus loco citato, & Jo. Zonaras in Annalibus lib. XII. cap. 27. pag. 536. edit. Paris. Τὸς Παλμυρηνοῦς ἐχειρώσατο, (Ἀυρηλιανὸς) καὶ*

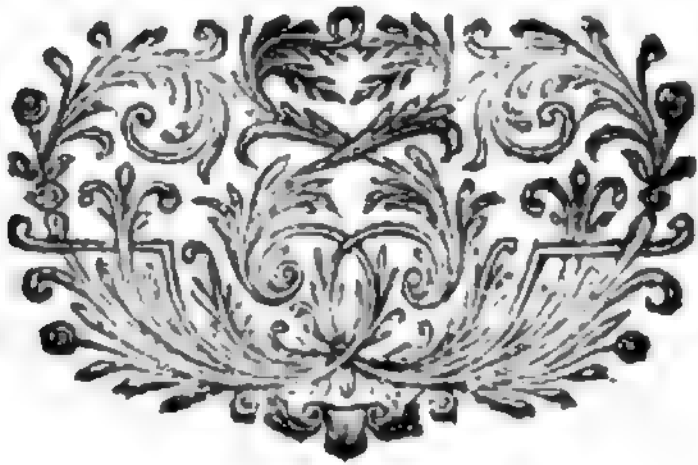

τὴν αὐτῶν βασίλισσαν Ζηνοβίαν κρατήσασαν τῆς Ἀιγύπτου, καὶ τὸν ἐκεῖ τότε στρατηγῶντα Πρέβον ἐλοῦσαν, αὐτὸς κατ' αὐτῆς στρατεύσας κατεπολέμησε, καὶ ὑπέταξεν. Ἦν ἔτι μὲν εἰς Ῥωμὴν ἀπαχθῆναί φασι, καὶ ἀνδρὶ συμαφθῆναι τῶν ἐπιφανέστερων ἐνί· οἱ δὲ κατ' ὄδον αὐτὴν θανεῖν λέγουσι, περιελγήσασαι διὰ τὴν τῆς τύχης μεταβολήν. Μίαν δὲ τῶν θυγατέρων αὐτῆς εἰς γυμνασια λαβεῖν τὸν Ἀυρηλιανόν, τὰς δὲ λοιπὰς ἐπισήμοις τῶν Ῥωμαίων συζευῆσαι. *Judaeorum superstitioni & Pauli Samosatani haeresi eam favisse, testantur S. Athanasius in epistola ad solitariam vitam agentes, seu in Historia Aetianorum segm. 71. Tom. I. Opp. pag. 386. D. ed. Montfauc.* Ἰουδαία ἦν Ζηνοβία, καὶ Παύλου προίστη τοῦ Σαμοσατέως· ἀλλ' οὐ δίδωκε τὰς ἐκκλησίας τοῖς Ἰουδαίοις εἰς συμαγωγάς. *S. Theodoretus Haereticar. fabul. lib. II, cap. 8. Tom. IV. Opp. pag. 222. B.* Παῦλος ὁ Σαμοσατέως τῆς μὲν Ἀντιοχείων ἐπίσκοπος ἦν· Ζηνοβίας δὲ κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν τοπάρχουσης. Πέρσαι γὰρ Ῥωμαίους νικηκότες τὰυτὴ παρέδοσαν τὴν τῆς Συρίας καὶ Φοινίκης ἡγεμονίαν· εἰς Ἀρτέμιον ἐξώκειλεν ἄρεσιν, τὰυτὴ τομίζων θεραπεύειν ἐκείνην τὰ Ἰουδαίων φρονοῦσαν. *Rhotius in Biblioth. Cod. CCLXV. pag. 802, 3. edit. Poeschb.* Ἐπὶ Κλαυδίου ὁ Λογγίνος ἠκμαζε καὶ τὰ πολλὰ συνηγωνίζετο Ζηνοβίᾳ τῇ τῶν Ὀσροηνῶν βασιλίδι τὴν ἀρχὴν κατεχούσῃ. Ὀδενάθου τοῦ ἀνδρος αὐτῆς τετελευτηκότος, ἦν καὶ μεταβαλεῖν εἰς τὰ Ἰουδαίων ἔθνη ἀπὸ τῆς ἑλληνικῆς δισிடαιμονίας, παλαιὸς ἀναγράφει λόγος. *Ei Nicephorus Callistus Hist. Eccl. lib. VI. cap. 27. pag. 420. A.* Τοῦ κατ' Ἀντιόχειαν ἐπισκόπου Δημητρίου τὸ βιοῦν μεταλλάξαντος, Παῦλος ὁ ἐκ Σαμοσάτων τῷ θρόνῳ ἀντικαθίσταται. Ζηνοβίας γὰρ κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν τοπάρχουσης. Πέρσαι γὰρ Ῥωμαίους νικηκότες, ἐκείνη τὴν τῆς Συρίας καὶ Φοινίκης ἡγεμονίαν παρέδοσαν. Παῦλος οὗτος τὰ πρὸς θεραπείαν ἐκείνη θύλαν ποιῶν, τὰ Ἰουδαίων φρονοῦσαν, καὶ θεραπεύειν ὡς πλείστον πειρώμενος, εἰς τὴν Ἀρτέμιον ἐξώκειλεν ἄρεσιν. Καὶ γὰρ ταπεινά τινα καὶ χαμερπῆ περὶ Χριστοῦ ἔδωκεν· ὡς κοινὸς ἄνθρωπος ἦν τὴν φύσιν, μηδὲν τι πλεονεκτικὸς ἡμῶν, ἀμοιβὸς δὲ θείας οὐσίας· ἐνοικῆσαι δ' ἐν αὐτῷ ὡς ἐν προφῆτῃ τὸν Θεοῦ υἱόν· καὶ πάλιν ἀπηλλάχθαι. *In nummis Nostra appellari solet СЕΠΤΙΜΙΑ ΖΗΝΟΒΙΑ СЕВ.*

vid. Seguini Selecta numismata antiqua cap. 2. num. 32. pag. 75. Patini numismata Imperat. pag. 342. ed. Amst. Spanhemii differ. VII, de usu numismat.

pag. 637. *Vaillantii* P. diff. in *Memoriis Academiae Inscriptionum gallice editis* Tom. IV. pag. 219. sqq. & *Renaudoti* dissert. ib. pag. 225. sqq. *Sequitinus* & *Vaillantius* putant nomen *Septimiae* a *Septimio* quodam percussore *Pompeji* M.; *Renaudctus* autem, a familia libertina *Septimiorum*, apud *Palmyrenos* degente, ad *Zenobiam* pervenisse. Conf. omnino, praeter *Scriptores de vitis Imperatorum*, *Pet. Baelium* in *Lexico historico in Zenobia, Auctorem Antiqq. Palmyren. anglice editarum* & a *Phil. Ge. Hubnero* germanice. redditarum cap. 17. sqq. *Jo. Henr. Feustkingium* in *Gynaeeo haeretico-fanatico* pag. 668 sqq. & *Continuationem Memoriarum literariarum gallicarum* Tom. IX. Part. II. num. 2.

Z O E, filia *Constantini VIII. Imp.* & uxor *Imperatorum Romani II. Michaëlis IV. & V. denique Constantini IX. Monomachi* A. C. MXLII. libidini- bus aliisque vitiis mirum in modum indulfit, atque adeo ne ultimo quidem loco in catalogo mulierum Poëtarum digna esset, nisi edicta de magistratibus non vendendis, & omnibus injustitiae generibus de medio tollendis promulgasset. (vid. num. CCI.) Ejus vitam, fata & pessimos mores in *Commentario de Vitis Augustarum* copiosius exponere constitui.

INDEX I AVCTORVM,

in quorum scriptis Fragmenta & Elogia Foeminarum olim
illustrium reperiuntur,

Numeri majores fragmenta & elogia, minores vero notas indicant.

- Aelianus* Hist. Animal. III, [40](#) de *Arete* pag. [283](#)
 - - - IV, [29](#) de *Latona* pag. [385](#)
 - - - IX, [21](#) de *Polydama* CLVI
 pag. [202](#)
 Var. Histor. XIII. [30](#) & [36](#) de *Olympiade*
 CXXIX sq. pag. [164](#) sq.
- Alciphron* II ep. [2](#) de *Leontio* LXXIV pag. [104](#)
- S. Ambrosius* de Virginit. II, [4](#) de *Timytha* pag. [454](#)
- Ammianus Marcell.* XXI, [6](#) de *Eusebia* pag. [347](#)
- S. Anastasiae* epistolae 2 graecae pag. [169](#) sq.
- Anastasiae*, foeminae patriciae epistola latina pag. [272](#)
- Anna Comnena* in praef. Alexiados de se ipsa pag. [276](#)
 lib. V extr. de *Irene Ducatna* pag. [372](#)
 lib. VIII vel XII de *Tbeano* CLXXVI pag.
[242](#)
- Anonymus* de vita *Pythagorae* segm. [2](#) de *Tbeano*
 CXCII, pag. [248](#)
- Antologia* I, [76](#) epigr. [5](#) de *Hypatia* LIV pag. [90](#)
 III, [22](#) epigr. [52](#) de *Hipparchia* XXXV
 pag. [50](#)
- Antipatri* epigramma in *Hipparchiam* XXXV pag. [70](#)
- Apollodorus* Biblioth. III, [11](#) de *Oenone* LVIII pag.
[138](#)
- Apollonius Rhodius* Argon. III vers. 801 de *Medea*
 pag. [399](#)
- Apostolius* (Mich.) Proverb. cent. [18](#) n. [39](#) de *Tbeano*
 CLXXXVIII pag. [248](#)
- Appianus* de Bello civ. IV p. 607 de *Hortensia* pag.
[366](#)
- Apulejus* Florid. II pag. [229](#) de *Hipparchia* [55](#) pag.
[64](#) sq.
- Aristides* in Orat. II pro IVviris T. III Opp. p. [212](#)
 de *Aspasia* XVII sq. pag. [22](#)
 - - - ibid. de *Diotima* pag. [327](#)
- Aristophanes* in Acharnens. vers. 523 sqq. de *Aspasia*.
 IX pag. [16](#)
- Arrianus* de exped. Alexandri M. VII, [12](#) de *Olym-*
piade CXXVII pag. [162](#)
- Atanasius* in hist. Arrian. segm. [71](#) de *Zenobia* pag.
[464](#)
- Atbenatus* I pag. [14](#) de *Agallide* pag. [262](#).
 V p. [219](#) de *Aspasia* XXV pag. [24](#)
 V p. [220](#) de *Callistrata* pag. [303](#)
 VII p. [279](#) de *Lasthenia* LXXII pag. [102](#)
 X p. [434](#) de *Nicobule* pag. [406](#)
 XII p. [537](#) de eadem pag. [406](#)
 XII p. [446](#) de *Lasthenia* LXXIII pag. [104](#)
 XIII p. [557](#) de *Olympiade* cxxv pag. [162](#)
 XIII p. [560](#) de *Tbeano* Thebana pag. [449](#)
- Atbenatus* XIII p. [569](#) de *Aspasia* xv pag. [20](#)
 XIII p. [588](#) de *Leontio* LXXVII pag. [114](#)
 XIII p. [596](#) de *Nicareta* cvii pag. [136](#)
 XIII p. [599](#) de *Tbeano* cxc pag. [248](#)
 XIV p. [659](#) de *Olympiade* cxvi pag. [150](#)
- S. Augustinus* de haeresibus cap. [7](#) de *Marcellina* pag.
[390](#)
 - - cap. [24](#) de *Philumene* pag. [430](#)
- Ausonius* in centone nupt. de *Caecellia* pag. [302](#)
 epigr. [38](#) de *Sabina*, uxore pag. [441](#)
 in Parental. num. [30](#) vers. [3](#) de *Tbeano* pag.
[448](#)
- Basilus* M. epist. I Canon. ad *Amphilochium* de
Priscilla xcvi pag. [128](#)
- Bertat*, Comitissae *Loritelli*, diploma xxvi pag. [26](#)
- Calaber*, vid. *Quintus Calaber*.
- Callimachus* in hymno in *Dianam* vers. 121 sqq. de
Diana pag. [326](#)
- Callistus*, vid. *Nicephorus Callistus*.
- Cantacuzenus*, vid. *Johannes Cantacuzenus*.
- Cassiodorus* Var. XI, [1](#) de *Amalasantha* pag. [265](#)
- Cedrenus* (Ge.) in Histor. compendio p. [131](#) de *Tbea-*
no, *Antenoris* uxore pag. [449](#).
 - - pag. [752](#) de *Zoe* CCI pag. [254](#)
- Chronicon paschale* ad Olymp. CCC de *Eudocia* pag. [331](#)
- Cicero* in Bruto cap. [58](#) de *Cornelia* pag. [319](#)
 - - cap. [58](#) de *Laelia* pag. [382](#)
 de Oratore III, [12](#) de *Laelia* pag. [382](#)
 de invent. I, [31](#) de *Aspasia* pag. [292](#)
 XIII ep. [72](#) ad Famil. de *Caecellia* pag. [302](#)
 XIII ep. [13](#) sq. & xv ep. [1](#) ad Attic. de *Ca-*
rellia pag. [301](#) sq.
 de Nat. Deor. I, [33](#) de *Leontio* pag. [386](#)
 - - III, [19](#) de *Medea* pag. [395](#)
 de finibus bonorum & mal. II, [21](#) & in Orat.
 in L. *Pisonem* cap. [26](#) de *Themista* pag.
[450](#)
- Claudianus* in Panegyri. de *Olybrii* consulatu V. 192 sqq.
 de *Faltonia Proba* pag. [355](#).
- Clemens Alexanar.* Strom. I, [15](#) de *Hippone* pag. [365](#)
 Strom. I, [16](#) de *Atossa* pag. [395](#)
 Strom. I, [16](#) de *Medea* pag. [398](#) sq.
 Strom. I, [17](#) de *Tbeano* CLXXXIX
 pag. [248](#)
 Strom. I, [21](#) de *Oenone* cxv pag. [148](#)
 Strom. IV cap. [7](#) & [19](#) de *Tbeano*
 CLXXI sq. pag. [240](#)
 Strom. IV, [19](#) de *Arete* pag. [283](#)
 Suom. IV, [19](#) de *Argia* pag. [287](#)

I N D E X . I.

- Clemens Alexandr.* Strom. IV, 19 de *Arignote* pag. 288
 Strom. IV, 19 de *Aspasia* xvi pag. 20
 Strom. IV, 19 de *Hipparchia* XXX pag. 68
 Strom. IV, 19 de *Lasthenia* LXXI pag. 102
 Strom. IV, 19 de *Themista* cxciv pag. 250
- Cleomedes* lib. II *κυκλικῆς Στωρίας* p. 477 de *Leontio* LXXVIII pag. 114
- Codex MS.* Bibl. Reg. Paris. num. 3280 de *Theano* CLXXXVI pag. 246
- Coclestini I* Papae epist. ad *Theodosium* Jun. de *Faltonia Proba* pag. 355
- Combefisius* (Franc.) in not. ad Auctarium noviss. Patrum T. I p. 462 & p. 512 de *S. Anastasia* pag. 268 & pag. 271
- Commentarii graeci* in *Hermogenis Rhetorica* p. 61 p. 72 p. 392 de *Aspasia* XX sqq. pag. 24
- Conon* narrat. 23 de *Oenone* CLX pag. 138
- Crusius* (Martin.) in *Turco-Graecia* lib. IV de *Maria Pilia* LXXXI pag. 118
 - - lib. IV num. 24 de *Smaragda Canabuzina* CLX pag. 208
- Cyrillus Alexandr.* contra *Julianum* lib. IV de *Hippone* pag. 365
- Dialys Cret.* IV, 21 de *Oenone* pag. 411
- Dio Cassius* LVII pag. 619 de *Cremutia* pag. 323
 LXXVII p. 871 & LXXVIII p. 902 & p. 899 de *Julia Domna* LV & LVII pag. 90 & LXXVIII pag. 100
- Diodorus Sic.* I p. 15 de *Iside* pag. 374
 I p. 34 de *Atbyrtide* pag. 294
 I p. 61 de *Polydamna* CLIV pag. 202
 III p. 134 de *Cybele* pag. 323
 IV p. 173 de *Circe* pag. 312
 IV. p. 173 de *Hecate* pag. 358
 XIX p. 676 de *Olympiade* CXXXI p. 166
 XIX p. 698 de *eadem* CXXXIII p. 170
- Diogenes Laërtius* I segm. 24 segm. 63 segm. 76 segm. 90 sq. segm. 98 & II segm. 24 & III segm. 25 & V segm. 36 de *Pampbila* CXXXVI sqq. pag. 174 sqq.
 II segm. 86 de *Arete* pag. 283
 II segm. 114 de *Nicarte* CVI pag. 136
 III segm. 46 de *Lasthenia* LXIX pag. 102
 IV segm. 2 de *Lasthenia* LXX pag. 102
 VI segm. 90 sqq. de *Hipparchia* XXVIII pag. 64
 VIII segm. 42 sq. de *Theano* CLXVII pag. 238
 VIII segm. 63 de *Potamilla* pag. 435
 X segm. 4-7 & segm. 23 de *Leontio* LXXV pag. 112
 X segm. 5 & segm. 25 de *Themista* CXCIII pag. 248
- S. Dorotheus* in synopsi de LXX discipulis, de *S. Priscilla*, *Aquilae* uxore pag. 436
- Epiphanius* haer. 27 segm. 6 de *Marcellina* pag. 389
 haer. 21 segm. 2 de *Helena*, *Simonis Magi* scorto, pag. 361
 adv. haereses lib. II haer. 48 segm. 2 & 12 sq. de *Maximilla* & *Prisca* xci sqq. pag. 124 sqq.
 adv. haereses lib. II haer. 49 de *Priscilla* xcvi pag. 128
- Evagrius* Hist. Eccl. I, 20 de *Eudocia* pag. 333
- Eudocias* *Macrembolitissae* 'Ιωυτα', hujusque libri summa capita xxvii pag. 30
 Excerpta ex hoc libro de poetis lyricis & mulieribus celebribus, graece pag. 336 sqq.
- Eunapius* in vitis Philosoph. p. 57 de *Sesipatra* CLXI pag. 212
- Euphemias* epist. ad *Hormisdam* Papam, latine; pag. 346
- Euripides* in *Helena* vers. 12 sqq. de *Theano* pag. 452
- Eusebius* Hist. Eccles. V, 13 de *Philumene* pag. 430
 - - - V, 14 de *Maximilla* & *Prisca* LXXXII sq. pag. 120
 - - - V, 16 de *iisdem* LXXXVII pag. 122
 - - - V, 16 de *Maximilla* xciv sqq. pag. 126 sq.
 - - - V, 17 de *Amnia* pag. 266
 - - - VI, 11 de *Mammata* pag. 387
- Præpar.* Evang. X, 14 p. 504 de *Theano* CLXXXIV pag. 246
 - - - x, 6 de *Medea* pag. 399
 - - - xiv, 18 de *Arete* pag. 282
- lib. poster. *Chronic.* ad An. 1976 de *Cornificia* pag. 321
 ad An. 2232 de *Julia Domna* pag. 379
- Eustathius* ad *Ia. ε* pag. 396 de *Theano*, *Antenoris* uxore pag. 449
 ad *Ia. ε* p. 425 & ad *Ia. σ'* p. 1210 de *Damno* pag. 324
 ad *Ia. ρ'* p. 1335 de *Theano* *Thebana* pag. 449
- Festus v. meditrinalia*, de *Meditrina* Dea pag. 440
- Galenus* (Claud.) de *Pharmacis* secundum locos lib. IX & X de *Pbabulla* pag. 427
 - - - de *Theriaca* T. II *Opp.* p. 458 de *Arete* pag. 289
- Gellius* Noct. Attic. xv, 17 & 23 de *Pampbila* pag. 424
- Gregoras*, vid. *Nicephorus Gregoras*
Gregorius Naz. Orat. III de *Theano* CLXXXVII pag. 246
 - - - in Orat. fun. *Gorgonias* sororis suae pag. 357
- Guido Bituric.* tit. de memoria, de *Cornificia* pag. 321

I N D E X I.

- Harpocration* in *Ἀσπασία* VII pag. [14](#)
 - in *Ἐυβοί* de *Arignote* pag. [288](#)
 in *Θισπία* CXCVI pag. [252](#)
- Herodianus* III, 51 de *Julia Domna* LVIII pag. [92](#)
 V, 4 de *eadem* LVI pag. [90](#)
- Herodotus* IV, 78 de *Istria* pag. [377](#)
- Hesiodus* in *Theogon.* vers. 958 sqq. de *Medea* pag. [395](#)
- Hesychius* Mil. in *Ἰταλία* LI pag. [88](#)
- S. Hieronymus* I, adv. *Jovinianum* de *Argia* pag. [287](#)
 - - de *Myia* pag. [402](#)
 - - de *Terentia* pag. [446](#)
 in catal. *Scriptorum Eccl.* n. 54 de *Mammaea* pag. [388](#)
 in *epist. ad Cresiphontem* adv. Pelagianos de *Agape* pag. [264](#)
 - - - ib. de *Maximilla* pag. [393](#)
 - - - ib. de *Philumene* pag. [431](#)
 in *epist. ad Demetriadem* n. 8 de *Falsonia Proba* pag. [355](#)
 - - ad *Furiam* de *Eustochio* pag. [348](#)
 - - ad *Marcellam* de *Maximilla* pag. [393](#)
 - - ad *Paulam* de *Blesilla* pag. [300](#)
 - - ad *Oceanum* de *Fabiola* pag. [348](#)
 - - ad *Principiam* de *Marcella* pag. [381](#)
 in *epitaphio S. Paulae* de *Eustochio* pag. [348](#)
 in *epitaphio Paulae* de *Paula* pag. [430](#)
 in *prologo explan.* in *Sophoniam* de *Themista* pag. [451](#)
- Homerus* Iλ. ε' vers. [445](#) sqq. de *Latona* pag. [385](#)
 Iλ. ζ' vers. [297](#) sqq. de *Theano Antenoris* uxore pag. [448](#) sq.
 Iλ. λ' vers. [739](#) sq. de *Agamede* pag. [262](#)
 Odyss. δ' vers. [227](#) sq. de *Polydamne* CLIII p. [200](#)
- Hyginus* fab. [274](#) de *Agnodice* pag. [264](#)
- Jamblicus* de *vita Pythagorae* cap. [27](#) segm. 132 de *Theano* CLXXIII pag. [240](#)
 - - cap. [28](#) segm. [146](#) de *Bistalia* pag. [299](#)
 - - cap. [30](#) segm. [170](#) de *Myia* CII pag. [134](#)
 - - cap. [31](#) segm. 192 sqq. de *Timycha* CXCVIII pag. [252](#)
 - - cap. [32](#) segm. [214](#) de *Timycha* CXCIX pag. [254](#)
 - - cap. ult. segm. [265](#) de *Theano* CLXXXIII pag. [246](#)
 - - cap. & segm. ultimo de *Timycha* CXCVI pag. [252](#)
- Johannes Cantacuzenus* *Histor.* I, 43 de *Panypersebastia* pag. [425](#)
- Josephus* (Flav.) *Antiqq. Jud.* VIII, 6 segm. 2 de *Nicaula* pag. [404](#)
- Irenaeus* adv. haereses I, 20 de *Helena Simonis Magi* scorto pag. [360](#)
 - - - I, 24 de *Marcellina* pag. [389](#)
- Isidorus* Hispal. de *Scriptor. Eccl.* cap. 5 de *Falconia Proba* pag. [350](#)
- Julianae Aviciae* *epistolae* 2 ad *Hermisdam* Papam, latine pag. [381](#)
- Justinus* lib. VII cap. 6 lib. IX cap. 5 lib. XI c. 11 lib. XIV cap. 5 sq. & lib. XVII, 3 de *Olympiade* pag. [412](#) sqq.
- Labbei* (Phil.) *Collectio Concil.* T. I p. 599 de *Maximilla* LXXXVIII sqq. pag. [124](#)
- Lactantius* *Institt. div.* III, 25 de *Themista* pag. [451](#)
- Laertius*, vid. *Diogenes Laertius*.
- Lampridius* in *vita Severi Imp.* cap. 5 de *Julia Domna* pag. [378](#)
- Lucianus* in *dial. Diogenis & Alexandri* T. I Opp. p. [290](#) de *Olympiade* CXXII pag. [160](#)
 in *Pseudomanti* T. I Opp. p. 751 de *Olympiade* CXXIII pag. [160](#)
 de *salutatione* T. I Opp. p. 795 de *Aspasia* XI pag. [18](#)
 in *amor.* T. I Opp. p. 895 de *Aspasia* XII pag. [20](#)
 in *imagin.* T. II Opp. p. [12](#) de *Aspasia* XIII pag. [20](#)
 in *imagin.* T. II Opp. p. [13](#) de *Theano Antenoris* uxore pag. [449](#)
 in *imagin.* T. II Opp. p. [22](#) de *Diosima* pag. [327](#)
 in *Gallo* T. II Opp. p. [174](#) de *Aspasia* XIV pag. [20](#)
 in *muscae excomio* T. II Opp. p. [377](#) de *Myia* CIV pag. [136](#)
- Lycophron* vers. [57](#) sqq. de *Oenone* CXII pag. [142](#)
- Lysis* *Pythag.* in *epist. ad Hipparchum*, de *Bistalia* pag. [299](#)
- Macrobius* *Saturn.* I, 10 & III, 2 de *Angerona* pag. [396](#) sq.
Saturn. I, 12 de *Medea* pag. [399](#)
- Marcellinus*, vid. *Ammianus Marcellinus*.
- Mariae Pilise* *testamentum* LXXXI pag. [118](#)
- Marinus Neapol.* in *vita Procli* cap. 2 de *Olympiodori* filia p. [418](#)
- Martialis* lib. I *epigr.* 14 de *Arria, Paeti* uxore pag. [289](#)
 lib. VII *epigr.* 21 & 23 & lib. X *epigr.* 64 de *Argentaria Polla* pag. [285](#)
 lib. VII *epigr.* 69 de *Theophila* pag. [452](#)
 lib. X *epigr.* 93 de *Sabina Aeslina* pag. [441](#)
- Matthaeus Paris.* in *Hist. Angl.* ad A. C. 1252 de *Constantina* pag. [318](#)
- S. Maximus* *serm.* 39 per excerpta, de *Pulcheria* pag. [438](#)
- Melissae* *Pythagoricae* *epist.* ad *Clearetam* XCIX pag. [130](#)
- Menaea* ad d. XIII Febr. de *S. Priscilla* pag. [436](#)
 ad d. XXV Nov. de *S. Catharina* pag. [306](#)
 ad d. XXI Dec. de *S. Anastasia* pag. [268](#)

167

I N D E X I:

- Menologium Annib. Albani* ad d. XIII Febr. de S. *Priscilla* pag. 436
 ad d. xxv Jul. de S. *Olympiade* pag. 417
 ad d. xxv Nov. de S. *Catharina* pag. 306
 ad d. xxii Dec. de S. *Anastasia* pag. 267
 ad d. xxiv Dec. de S. *Eugenia* pag. 343 sq.
- Mias* epistola ad *Phyllidem* C pag. 132
- Nicephorus Bryennius* praef. comment. de rebus Byzant. segm. 8 de *Anna Comnena* pag. 274
- Nicephorus Callistus* Hist. Eccl. IV, 22 & 25 de *Maximilla* & *Prisca* LXXXIII sqq. & LXXXVI pag. 120 sq.
 - - - IV, 23 de *Maximilla* XCV sq. pag. 126 sq.
 - - - VI, 27 de *Zenobia* pag. 464
 - - - XIV, 10 de S. *Anastasia* pag. 268 sq.
 - - - XIV, 16 de *Hypatia* XLVIII pag. 86
 - - - XIV, 23 de *Eudocia* pag. 334
- Nicephorus Gregoras* Hist. Byz. VIII, 3 §. 2 de *Eudocia Neocaesariensis* filia pag. 343
 - - - VIII, 3 §. 2 de *Hypatia* LIII pag. 85
 - - - VIII, 5 §. 4 sqq. & cap. 14 §. 2 sq. & §. 7 sq. de *Panpersebasta* CXLV sqq. pag. 180 sqq.
- Nicetas* Annal. I pag. 7 sq. de *Anna Comnena* p. 275
- Olympiodorus* in scholiis ined. in *Platonis Phaedonem* pag. 7 de *Timocba* CC pag. 254
- Oppianus* Κουρτερ. lib. I vers. 1 sqq. de *Julia Domna* LIX pag. 92
- Origenes* lib. V contra *Celsum* de *Marcellina* pag. 390
- Ovidius* de arte am. II vers. 101 de *Medea* pag. 399
 Metamorph. II vers. 635 sqq. de *Ocyroe* pag. 410
 - - - XII vers. 263 de *Mycale* pag. 402
 Heroid. epist. 5 vers. 139 sqq. de *Oenone* pag. 411
- S. Pacianus* ad *Sympronianum* de *Philumene* pag. 431
- Palaephatas* fab. 2 de *Procris* pag. 323
 fab. 44 de *Medea* pag. 398
- Partbenius* in *Eroticis* cap. 4 & 34 de *Oenone* CX sq. pag. 140 sq.
- Pausanias* in *Atticis* lib. I cap. 11 de *Olympiade* CXXXII pag. 170
 in *Boeoticis* lib. IX cap. 7 de *Olympiade* CXXXIV pag. 172
 in *Phocicis* lib. X cap. 12 de *Sabba* pag. 405
 - - - cap. 27 de *Theano Antenoris* uxore pag. 449
- Philostorgius* Hist. Eccl. VIII, 9 de *Hypatia* XLIX pag. 26
- Philostatus* de vita *Apollonii Tyan.* lib. I cap. 3 de *Julia Domna* LXI pag. 94
 - - - lib. VII cap. 22 de *Polydamna* CLV pag. 202
- - - de vitis *sophist.* II, 30 de *Julia Domna* LXII pag. 96
 epist. 13 de *Aspasia* 15 pag. 15 b
- Photius* Cod. CLXI pag. 175 de *Pamphila* pag. 423
 Cod. CLXXV p. 201 sq. de *Pamphila* CXXXV pag. 172
 Cod. CLXXXI pag. 211 de *Theodora* CXCIV pag. 250
 Cod. CXC pag. 248 de *Helena, Musaei* filia pag. 359
 Cod. CCXLII pag. 554 de *Antusa* IV pag. 8
 - - - pag. 555 de *Aedisa* II pag. 4
 - - - pag. 565 de *Hypatia* LII pag. 88
 Cod. CCXLIX pag. 712 de *Theano* CXCII pag. 248
 Cod. CCXLV p. 802 de *Zenobia* pag. 464
- Plato* in *Euthydemo* p. 206 Opp. de *Hydra* pag. 367
 in *Symposio* p. 1193 Opp. de *Diotima* pag. 327
- Plinius* praef. ad Hist. Nat. de *Leontio* pag. 386
 III, 9 de *Angerona* pag. 397
 XX, 21 segm. 84 & XXVIII, 19 segm. 78 de *Olympiade* Thebana pag. 417
 XXII, 17 segm. 20 de *Pallade Hygia* pag. 419
 XXV, 2 segm. 5 de *Circe* pag. 313
 XXV, 4 segm. 11 de *Panacea* pag. 424
 XXV, 7 segm. 36 de *Diana* pag. 325
 XXV, 7 segm. 36 de *Artemisia* pag. 290
 XXVIII, 7 segm. 23 de *Laipe* pag. 383
 XXVIII, 7 segm. 23 de *Sitira* pag. 444
 XXXVII, 10 segm. 66 de *Timaride* p. 453
- Plinius* Lun. I ep. 16 de *Pompeii Saturnini* uxore pag. 434
 IV ep. 19 de *Calpurnia* pag. 304
 V ep. 16 de *Fundani* filia pag. 356.
- Plinius Valerianus* de remed. IV, 9 de *Olympiade* Thebana pag. 417
- Plutarchus* in vita *Periclis* T. I Opp. p. 165 & 169 de *Aspasia* V sq. pag. 10 sq.
 - - T. Opp. p. 419 de *Pallade Hygia* pag. 419
 in vita *Luculli* T. I Opp. p. 503 de *Monima* pag. 401
 in vita *Pompeii* T. I Opp. p. 648 de *Cornelia Scipionis Metelli* filia pag. 321
 in vita *Alexandri M. T.* I Opp. p. 665 p. 669 & p. 688 de *Olympiade* CXXI p. 154 CXXIV p. 160 sq. CXXII pag. 150 & CXXVIII pag. 164
 in vita *Gracchorum* T. I Opp. p. 836 & p. 843 de *Cornelia Gracchorum* matre p. 319
 in vita *Demosthenis* T. I Opp. p. 852 de *Theoride* pag. 452
 in vita *M. Antonii* T. I Opp. pag. 927 de *Cleopatra* pag. 316

I N D E X I.

- Plutarchus* in Conjug. Praeceptis T. II Opp. p. 141 de *Olympiade* CXVIII pag. 151
 = - ibid. pag. 142 & pag. 145 de *Theano* CLXX pag. 140 & CXCI pag. 148
 = - ibid. pag. 145 de *Aganice* pag. 163
 in Laconicis apophthegm. T. II Opp. p. 225 & p. 227 de *Gorgone* pag. 357
 de Oracul. defectu T. II Opp. p. 417 de *Aganice* pag. 163
 in lib. non posse suaviter vivi secundum *Epicurum* T. II Opp. p. 1089 & p. 1097 de *Leontio* LXXXVI sq. pag. 114
 in lib. *ἀλάτῃ βίωσας* T. II Opp. p. 1129 de *Leontio* LXXVI pag. 114
Pollio, vid. *Trebellius Pollio*.
Pollux (Ful.) Lib. VII cap. 9 segm. 28 de *Olympiade* CXIX pag. 152
 Lib. X cap. 1 segm. 12 de *Olympiade* CXIX pag. 154
 Lib. X cap. 3 segm. 21 de *Theano* CLXVII pag. 236
Porphyrius in vita *Pythagorae* segm. 4 de *Arignote* pag. 288
 = - - ibid. de *Myia* CII pag. 134
 = - - ibid. & segm. 19 de *Theano* CLXXXI sq. pag. 244
 in vita *Plotini* cap. 9 de *Amphiclea* pag. 267
 in *Ptolemaei Harmonica* T. III Opp. *Wal-lisii* p. 207 p. 208 & p. 209 de *Ptolemaide Cyrenaea* CLVII sqq. pag. 204 sqq.
Proclus in *Platonis Politicam* p. 418 de *Myia* CV pag. 136
 in *Platonis Timaeum* p. 525 de *Diotima* pag. 327
Procopius de aedif. *Iustiniani* II, 8 & de B. *Perf.* II, 5 de *Zenobia* pag. 461 sq.
Propertius II el. 1 vers. 73 sq. de *Agameda* pag. 263
Quintilianus Instit. Or. I, 1 de *Cornelia* pag. 319
 = - I, 1 de *Hortensia* pag. 366
 = - I, 1 de *Laelia* pag. 382
 = - V, 12 de *Aspasia* pag. 292
 = - VI, 4 de *Caerellia* pag. 303
Quintus Calaber lib. X vers. 253 sqq. & vers. 460 sq. de *Oenone* CXIII sq. pag. 146 sq.
Sallustius de Bello *Catilin.* cap. 26 de *Sempronia* pag. 445
Scholia Apollonii Rhodii ad *Argon.* III vers. 200 de *Hecate* pag. 358
 = - III vers. 242 de *Medea* pag. 396
 = - IV vers. 57 de *Aganice* pag. 263 sq.
Theocriti ad *Idyll.* II vers. 16 de *Agameda* pag. 262 sq.
Seneca in lib. de consolatione ad *Marciam Cremutiam* cap. 1 de hac ipsa pag. 322
 in consolatione ad *Helviam* matrem cap. 16 de hac ipsa pag. 363
Seneca in *Hercule Octavo* vers. 525 de *Mycala* pag. 402
Servius ad *Virgilii Ecl.* I vers. 20 de *Roma* pag. 439
 = - - *Ecl.* III vers. 20 de *L. Vari uxore* pag. 456
 = - - *Aen.* VI vers. 72 de *Bagoë* pag. 297
 = - - *Aen.* VII vers. 790 de *Medea* pag. 397
Sextus Empiricus *Pyrrhon.* hypotyp. I, 14 de *Hipparchia* XXXI pag. 68
Sidonius Apollinaris carm. 2 vers. 121 sq. de *Olympiade* pag. 413
 carm. 23 vers. 166 de *Argentaria Polla* pag. 286
 Lib. II epist. 10 de eadem pag. 287
Silius Ital. III *Punic.* vers. 400 sqq. de *Autonoë* pag. 295
 VII vers. 500 sqq. de *Angitia* pag. 396
Simeon Magister in *Annal.* pag. 415 de *Iasia* pag. 371
Simplicius in *Epicleti Enchirid.* cap. 46 de *Hipparchia* XXXII pag. 68
Smaragdæ Canabuzzenae epist. ad *Theodosium Zygomalum* CLX. pag. 203
Socrates Scholast. *Hist. Eccl.* VII, 15 de *Hypatia* XLVII p. 84
 VII, 21 de *Eudocia* pag. 333
Solinus in *Polyhist.* cap. 1 de *Angerona* pag. 397
 = - - cap. 2 de *Medea* pag. 396
Sozomenus *Hist. Eccl.* IV, 9 de *Anastasia, Valentis Imp.* filia pag. 272
Spartianus (Ael.) in vita *Severi Imp.* cap. 3 de *Julia Domna* pag. 378
 = - - cap. 18 de eadem pag. 380
 in vita *Caracallae* cap. 10 de eadem pag. 378
Statius II *sylv.* 7 vers. 62 & vers. 81 de *Argentaria Polla* pag. 286
 III *sylv.* 5 vers. 31 sqq. & v. 63 sqq. de *Claudia* pag. 314
Stobaeus *Ecl. Phys.* lib. I pag. 27 de *Theano* CLXII pag. 224
 = - - lib. I pag. 105 de *Aesara* II pag. 6
Ecl. Ethic. serm. 1 p. 6 serm. 78 p. 457 serm. 83 p. 487 de *Perictione* CXLIX sqq. pag. 190 sqq.
 = - - serm. 29 p. 207 de *Medea* pag. 393
 = - - serm. 72 p. 441 & p. 443 de *Theano* CLXXVII sqq. pag. 240
 = - - serm. 72 p. 443 sqq. de *Phintye* CLII pag. 196 sqq.
Strabo *Geogr.* XVII p. 837 de *Arete* pag. 284
Suetonius in *Vicellio* cap. 14 de *Catta* pag. 311
Suidas

371

I N D E X I.

- Suidas* in *Αἰθερία* I p. 2
in *Ἀναγαλλίς* pag. 262
in *Ἀριγυῖτις* pag. 288
in *Ἀρίστηπος* de *Arste* pag. 284
in *Ἀσπασία* VIII pag. 16
in *Βαρῶ* de *Baubone* pag. 297
in *Ἡρα* de *Hipparchia* 59 pag. 66
in *Θεαῖ* CLXXX pag. 244
in *Ἰππαρχία* XXI pag. 68
in *Μυρῶ* pag. 403
in *Παλλάδιον* de *Theano*, *Antenoris* uxore
pag. 449
in *Παμφίλῳ* CXLIV pag. 180
in *Πυθαγόρῳ*, de *Myia* CI pag. 134
in *Ῥατία* XLVI pag. 80
in *Χρυσόγονο* pag. 269
in *Ὠριγίνῳ* de *Mammata* pag. 388
- Sulpicius Severus* Hist. Sacrae II, 60 de *Agape* pag.
264
- Synceili* (Gr.) *Chronographia* pag. 214 de *Olda*
pag. 412
- - pag. 253 & p. 257 de *Alpa-*
sa XXI sq. pag. 24
- - pag. 260 de *Hipparchia*
XXIV pag. 73
- Synesius* ep. 10 ep. 15 ep. 16 ep. 33 ep. 80 ep. 124
ep. 135. & ep. 153 de *Hypatia* XXXVII
199. pag. 72 199.
- Tacitus* de moribus German. cap. 8 de *Aurinia*
pag. 295
- Tatianus* in orat. ad Graecos segm. 2 de *Atossa*
pag. 294
- Tertullianus* de lejuinis cap. I de *Maximilla* pag. 394
lib. adv. *Praxeam* de eadem pag. 393
de praescript. haeretic. cap. 6 & cap. 51
de *Philumens* pag. 430
de anima cap. 36 de eadem pag. 430
lib. adversus *Marcionem* III, 11 de ea-
dem pag. 430
de resurrectione carnis cap. 11 de *Prisca*
pag. 395
de baptismo cap. I de *Quintilla* pag. 438
- Theanus* epistolae VII CLXIII sqq. pag. 224 199.
- Theodisius* orat. 23 pag. 295 de *Axiotbia* pag. 296
orat. 26 pag. 329 de *Alpasia* XIX pag. 22
- Theodoretus* in *Therapeut.* serm. 2 de *Theano* CLXXXV
pag. 246
- - - serm. 12 de *Theano* CLXXXV
pag. 242
- serm. 12 de vita activa, de *Hipparchia*
XXXIII pag. 68
- - - haeret. fabul. I, 25 de *Philumens* pag.
430
- - - II, 8 de *Zenobia* pag. 464
- - - III, 2 de *Maximilla* & *Prisca*
LXXXV pag. 122
- Theon* Sophista *Progymn.* cap. 5 de *Theano* CLXXIV
pag. 242
- Theopbanes* in *Chronographia* pag. 70 de *Hypatia* L
pag. 88
- Theophrastus Simocata* in ἀπορίας ευστραφῆς p. 21
de *Theano* CLXXXVIII pag. 248
- Tibullus* I el. 2 v. 51 de *Medea* pag. 399
- - - IV el. 1 v. 61 sqq. de *Circe* pag. 313
- Trebellius Pollio* in *Gallienis* cap. 13 & in xxx *Ty-*
rannis n. 14 n. 16 n. 26 & n. 29 de *Ze-*
nobia pag. 458 sqq.
- Tzetzes* (Ioh) chil. VI hist. 45 v. 303 sqq. de *Iu-*
lia Domna LXIV pag. 98
- - - chil. XIII v. 637 de *Arsiphane* p. 290
- Tzetzes* (Il.) ad *Lycophr.* v. 340 de *Theano*, *Anteno-*
ris uxore pag. 449
- Valerius Max.* VIII, 3, 1 de *Amathia* pag. 265
VIII, 3, 2 de *G. Afrania* pag. 261
VIII, 3, 3 de *Hortensia* pag. 366
- Varro* (M. Ter.) lib. V de L. L. de *Meditrina*
pag. 440
- Victor* (Aurel.) *Epitomes* cap. 21 & cap. 23 de *Iu-*
lia Domna pag. 378
- - - cap. 42 de *Eusebia* pag. 347
de *Caesaribus* cap. 20 de *Iulia Domna*
pag. 380
- - - cap. 31 de eadem pag. 379
- Vopiscus* (Fl.) in vita *Aureliani* Imp. cap. 4 de ejus
matre pag. 295
- - - cap. 29 sqq. de *Zenobia* pag.
462
- Xenophon* in *Ἀπομνημ.* lib. V de *Alpasa* X pag. 18
- Xiphilinus* in epit. *Dionis* cap. 21 cap. 22 & cap. 23
de *Iulia Domna* LX pag. 94 LXIII
pag. 96 LXV sqq. pag. 98
- Zonaras* (Io.) *Annal.* lib. XVIII segm. 26 de *Anna*
Comnena pag. 276
- - - lib. XII segm. 27 de *Zerobia*
pag. 463 sq.
- Zosimus* *Histor.* II, 1 de *Eusebia* pag. 347

I N D E X I I

N O M I N V M E T R E R V M.

- ἀδελφότης* [160](#) pag. 104 b
Aesides Epicoticcxi sq. p. [163](#) & p. [170](#)
Aedesia, beneficii [1](#) pag. [2](#)
Aedesius Philosophus CLXI pag. [218](#)
Aeglae variae pag. [259](#)
Aeschines Socraticus VII pag. [14](#)
Aesculapii filiae pag. [259](#)
Agnon Athenientis VI pag. [14](#)
Aleman Lyricus [pag. 336](#)
Alexander M. CXVI sq. pag. [150](#) sqq.
Alexandri M. aliorumque ad eum epistolae [199](#) pag. [151](#) a
 - - - genealogia [316](#) pag. [156](#) sq.
Alexander Neoptolemi filius cxxxii pag. [170](#)
Ambracia s. *Ampracia*, urbs Epiri [369](#) pag. [179](#) a
Ammosius, *Hermiae* Platonici filius [1](#) pag. [4](#)
Anacreon, Lyricus pag. [336](#)
Anastasiae, Martyres variae pag. [271](#) sq.
ἀναστροφή [61](#) pag. [66](#) b
Anaxagoras VI pag. [14](#) XVIII pag. [22](#)
Andromache, *Estionis* filia CVIII pag. [138](#)
Angeronia Dea pag. [396](#)
Angitia, soror *Medeae* pag. [396](#) sq.
 anima hominis triplex ad triplicem operationem composita III [pag. 6](#)
 animae immortalitas malis metuenda CLXXI pag. [240](#)
Asicius *Probus* Col. pag. [354](#)
Asonae variae in Scriptura S. memoratae pag. [273](#) sq.
 annus aenigmaticè descriptus CXXXVIII pag. [176](#)
Asipater Macedoniae praefectus CXXVII sq. pag. [164](#) CXXXI sq. pag. [170](#)
Antiphon Rhetor XVIII sq. pag. [22](#)
Antonius, *Sospitae* filius CLXI pag. [222](#)
ἀπαγγελία explicatio sensus [135](#) pag. [96](#)
 aquarum differentiae [242](#) pag. [132](#) sq.
Aratus, Lyricus pag. [336](#)
 arcanorum tenaces linguam morfu absciderunt CLXXXVI pag. [246](#) CXCVIII sq. pag. [254](#) & pag. [454](#)
Argentocoxi Caledoni uxore LX pag. [94](#)
Aridaeus Macedo cxxxii pag. [170](#)
Arignota, *Pythagorae* filia CLXXXI pag. [244](#)
Aristaeus, *Pythagorae* successor CLXXXIII pag. [246](#)
Aristander *Telmessus* cxxi pag. [156](#)
Arybae s. *Arymbas* [344](#) pag. [170](#) sq.
Aspasie variae pag. [293](#)
Asper, Gothorum Dux IV pag. [8](#)
Atalanta, *Maenalia* xxxv pag. [70](#)
Athenae, sapientum domicilium XLV pag. [78](#)
- Attalus*, *Cleopatrae* avunculus cxxiv sqq. pag. [160](#) sq.
Aulonia, regio [124](#) pag. [93](#) a
Axiothea, *Philialia* LXXIX sq. pag. [102](#)
Babia, Dea II pag. [4](#)
babia dicebantur pueri recens nati in Syria II pag. [4](#)
Bacchylides, Lyricus pag. [337](#)
 barbarorum mores rades cxlviii pag. [188](#)
 baryllii s. hydroscopii descriptio xxxviii pag. [74](#)
Bassianus (M. Julius) pag. [378](#)
 beneficentia *Aetolae* I pag. [2](#)
Bionis decem pag. [337](#)
Brontinus Crotoniata CLXVIII pag. [238](#)
Caesareum templum *Alexandriae* XLVI pag. [84](#)
Callias dives, *Periclis* filius V pag. [10](#)
 canonica musica clvii pag. [204](#)
Cappadocis pro barbaris [179](#) pag. [109](#)
Caracallae Imp. incestus cum noverca pag. [379](#)
Caranus [316](#) pag. [156](#)
Cassander Macedo CXXXI sqq. pag. [170](#) & pag. [172](#)
Cephalon Gergithius [267](#) pag. [140](#) b
Chaeron Megalopolitanus CXXI pag. [158](#)
 Christi duae naturae XXXVI pag. [73](#)
Circe pag. [338](#)
Cleopatra *Philippi* Macedonum Regis uxor CXXIV sqq. pag. [160](#)
 coqui rituum sacrificandi periti [299](#) pag. [150](#) a
Corinna Lyrica pag. [339](#)
Corythus *Paridis* filius CLX pag. [138](#) CXI pag. [142](#)
Crales Serviae pag. [425](#)
Cratidis Cynici conjugium cum *Hipparchia* XXVIII sqq. pag. [64](#) sqq.
Cratini Comici fragm. apud *Plutarchum* V p. [12](#)
 cubitus pulcher, sed non publicus clxx & clxxii pag. [240](#) clxxv sq. pag. [242](#)
Cynane, mater *Eurydices* [339](#) pag. [166](#) a
Cynogamia xxx & xxxiii p. [68](#)
Cyrillus, Episc. *Alexandriae* XLVI sqq. p. [82](#) sqq.
δαμάζεσσι de mulieribus nubentibus [273](#) pag. [144](#) a
Damascius in *Aedesiam* laudationem fun. recitavit I pag. [4](#)
Damides quinque [132](#) pag. [95](#) sq.
Danae, *Leontii* Epicureae filia LXXX pag. [116](#)
 Decorum muliebri xcix pag. [130](#)
σταλεγόμενος, auctor dialogorum [15](#) pag. [15](#) a
Dianae cognomina pag. [325](#) sq.
 Dii iniustitiae accusati LXXX pag. [116](#)
Diopitbes VI pag. [12](#)
Distima Mantuensis xvii pag. [22](#)

113

I N D E X II.

- divinatio è nubibus IV pag. 8
 dominae vocabantur uxores 127 pag. 94 b
Δόμνος & Δόμνα 127 pag. 94 b
Dracontides VI pag. 108 b
 ἐκ γαιθάρων 177 p. 12
ἑνδομνία & ἑνδομνία 310 pag. 154 a
Epicuri stylus & oratio 173 pag. 107 b & 194 pag. 112 b
 vituperium LXXIV pag. 104
 conversatio cum *Lionis* meretrice LXXV pag. 112
Epicurorum vita probrosa LXXV sqq. pag. 114
ἔπισμα de principibus 122 pag. 92
ἔπειν ἰμάτιον 308 pag. 153 b
ἔπικυδῆς, inclytum 121 pag. 92 a
 crudelcentia virtutis color 240 pag. 131 b & pag. 399
Eudocia Palaeologina LIII pag. 88
Eupolidis Comici fragm. apud *Plutarchum* V p. 12
Eurydice, *Philippi* Regis filia CXXX sq. pag. 166 sqq.
Eurydice variae 339 pag. 166 sqq.
Eustathii Philosophus CLXI pag. 212
 fabas comedere noluerunt Pythagorici CCXVIII sqq. pag. 252 sqq.
 famulae quomodo regendae sint? CLXV pag. 332
 germen de filio 126 pag. 94 a
Geta in matris gremio occisus LVII pag. 92
 γῆν πρὸ γῆς, proverbium 172 pag. 107 b
 gigantes à *Jove* & *Hercule* occisi 279 pag. 146 b
Hecamede pag. 263
Hedea meretrix LXXVI sq. pag. 114
Helena in Aegypto commorata est CLV sqq. pag. 202
 helenium herba CLVI pag. 204
Heliodorus, *Hermias* Platonici filius I pag. 4
Hermias Platonici laus I pag. 2
Hermippus, Comicus VI pag. 12
Herodici Cratetii fragm. apud *Atbenatum* XXV pag. 26
Hipparchia Cynica pag. 338
Hippiata pag. 337
Homerus in *Aegyptum* profectus est CLIV pag. 202
Hydroscopii descriptio XXXVIII pag. 74
Ibycus, Lyricus pag. 338
 indulgentia poenitentiae est praefenda CXXXIX pag. 178
Isidori Philosophi laus XLVI pag. 82
Isti Dea pag. 337
 Iudicia falsa de aliis CLXVI pag. 234
Julia *Moesa*, *Julias* *Domnas* *Augustae* soror LV sq.
Ἰωάννα, *Eudocias* *Augustae* liber pag. 335 sq.
 - - - hujus libri summa capita XXVI : pag. 30 sqq.
 - - - Excerpta ex illo de Poëtis Lyricis & mulieribus olim illustribus pag. 336 sqq.
- κύριος* de marito 273 pag. 144 b
 liberi quomodo nutriendi? C pag. 132
 quomodo educandi? CLXIII pag. 224
 liberorum effoeminatorum mores CLXIII. pag. 226
λίχρον, cunae 319 pag. 159 a
 linguam morlu abscedentes CI. XXXVI pag. 246
 CXCVIII sqq. pag. 254 & pag. 454
λίπος ατύμμος, illaqueatus XXV pag. 26
λιπαίνειν, rigare 50 pag. 24 b
λύειν, de epistolis resignandis 160 pag. 104 b
Lysias, orator VII pag. 14
Lysicles, pecorum caupo V pag. 10 VII pag. 14
 matrimonium manibus oculive inire C XVIII pag. 152
Maximus, Philosophus CLXI pag. 220 sqq.
Meditrina, Dea pag. 440
μεγαλιπαραίεστος XXVI pag. 28
Melanippides, Lyricus pag. 339
Melissae variae pag. 400
 meretricum nomina in 109 desinentia 191 pag. 112 a
μεθυσκόβταστος IX pag. 16
Metrocles Cynicus XXVIII sq. pag. 64 & pag. 68
μητροδιδάκτων exempla pag. 284
Milio, *Cyri* pellex V pag. 12
Mintreas cognomina, ejus peritiam in arte medica indicantia pag. 419 sqq.
μνησικακίην, injuriarum memorem esse CVIII pag. 138
 moeroris magni descriptio CXLVIII pag. 186
Montanus, haereticus LXXXI : sqq. pag. 120 sqq.
Mosibus Poëta pag. 339
 mulieres quid deceat? XCIX pag. 130 CLI sq. pag. 192 sqq.
 mulierum pudicitia CLXIX pag. 238 CLXX & CLXXII pag. 240 CLXXIV sqq. pag. 242
 mulierum temperantia CLII pag. 198
 - - - virtutes CLXX sqq. pag. 240 sqq.
 - - - malarum mores CLI pag. 192 sq.
 musica e ratione & sensibus pendet CLVIII pag. 206
 musica jam olim fuit corrupta XLVI pag. 80
 musicae tractatio canonica CLVII pag. 204
 Musici & Canonici differunt CLVII pag. 204
Myia, Lyrica pag. 339
Myro, Lyrica pag. 339
Myro, Philosopha pag. 339
Nanno, meretrix LXXIX pag. 116
 negationes plures & abundantes in lingua Graeca 176 pag. 108 a
 nepenthes homericam CLIV pag. 202 & pag. 434
Nestorius XXXVI pag. 73
Nicanor, *Cassandri* frater CXXXI pag. 168
 ex numeris vel potius secundum numeros cuncta oriri dixit *Pythagoras* CLXII pag. 224
 nu-

I N D E X I I.

- nutricis virtutes C pag. 132
Ocellus Lucanus pag. 408
 officia virorum & mulierum CLII pag. 196
ὄκλος πόντος 424 pag. 236
Olympiodorus Philosophus pag. 418
ἐραυγόμενος, considerans III pag. 8
Orestes, Alexandriae praefectus XLVII sqq. pag. 84 sqq.
Pamphila, Philoloha pag. 340
πάντα ἢν ἰγῶ, proverbium 54 pag. 64 b
Paralus, *Periclis* filius V pag. 11
 parentes quomodo colendi? CL pag. 190
Paris Alexander CVIII sq. pag. 138
περυσιγγωμένοι IX pag. 178
Periandri duo cxi pag. 178
Pericles Athen. V sqq. pag. 10 sqq.
Pericles, filius spurius *Periclis* VII pag. 14
Philaenis, meretrix LXXVIII pag. 114
Philippus Rex, *Alexandri* M. Pater cxxi. p. 156
Philippus Rex, *Eurydices* maritus cxxxi pag. 168
Phitiscus Philosophus LXII pag. 96
Philoctetes, *Paridem* vulnerans CVIII sqq. pag. 138 sqq.
Philometor, *Sosipatrae* confobrinus CLXI pag. 218
 philosophorum veterum sordes 162 pag. 105 b
 philosophia amatoria pag. 327
Philostratus *Flavius*, Rhetor *Tyrius* LXIV pag. 98
Philoxenus, Lyricus pag. 341
Philtatus pag. 429
Plato Philosophus CLXVI pag. 236
Plautianus LXI II pag. 96
Plotinus num Alexandriae philosophiam docuerit? XLVII pag. 84
Polycles, consiliarius *Eurydices* cxxxi pag. 168
Polyperchon cxxxi pag. 168
πορσίς 17 pag. 16 b
Probae duae pag. 350
προβατοκόπιλος V pag. 10
Proclus Platonius *Aedesium* ejusque filios coluit I pag. 4
 puerulus mira praestans II pag. 4
Pythagorae liberi CI pag. 134
Pythagorae domus in templum *Certris* conversa 246 pag. 134
 sapientiae definitio CXLIX pag. 190
Sappho Poëtria pag. 340
 scolium de *Pluto*, divitiarum Deo 27 pag. 18 sq.
 senes adolescenturientes 158 pag. 104 a
 serpentes cicures cxxi pag. 158 cxxiii pag. 160
 silentium alii dolorem & tristitiam CXLV pag. 182
Simmas Syracusanus CVI pag. 136
Simonides varii pag. 340
Socrates munera remisit 371 pag. 179 b
Aspasiam frequentavit V pag. 10 VII pag. 14 X & XI pag. 18 XVI pag. 20 XX & XXI pag. 24 XXV pag. 26
σωκρατίζειν 168 sqq. pag. 106
Socratides, *Pamphilas* maritus CXLIV pag. 180
Sophon, *Ephefi* praefectus LXXX pag. 116
Speusippus, Platonius LXXII sq. pag. 102 & pag. 104
Stesichorus, Lyricus pag. 341
Stilpo, Philosophus CVII pag. 136
 sudor, indicium magni gaudii 50 pag. 24 b
συγκυκᾶν τὴν ἑλλάδα 26 pag. 18
Synesius amicus *Hypatias* xxxvii sqq. pag. 72 sqq.
 - - obitum liberorum dolet xxxix pag. 74 & xli pag. 76
Telauges *Pythagorae* filius CLXIX pag. 238 CLXXXI pag. 244 CLXXXIV sq. pag. 246
 templum a *Berta* monasterio *Hodegetrias* dono datum xxvi pag. 26 sq.
 testamenti Sec. xvi scripti formula gr. & lat. LXXXIX pag. 118
Tales in *Aegypto* philosophiam didicit 355 pag. 174
Thargelia, mulier celebris V pag. 10
Theanones variae pag. 448 sqq.
Theo Philosophus XLVII sqq. pag. 84 sqq.
Theodorus, atheus xxviii pag. 66
Theodorus, *Metochita* cxlv pag. 180
Theodorus, haereticus LXXXVIII sq. pag. 124
Theophrastus, Philosophus CLXXIII pag. 180
Thonis, Aegyptiorum rex CLIII sqq. pag. 200 sq.
Timarchus, *Cephisiensis* LXXIV pag. 108
Timocrates, *Metrodori* fil. LXXIV pag. 110
 in tetrastichis versabantur olim garruli 366 pag. 178
 triangulum rectangulum in dimidio circulo invenit *Tales* cxxxvi pag. 174
Triballi barbari CXLVIII pag. 188
 tristitia silentio alitur CXLV pag. 182
Tyrhaeus, *Pittaci* filius cxxxix pag. 176
τωθασικῶς, mordaciter LXX pag. 102
 viris peccata varia condonantur, non autem mulieribus CLI pag. 124
Xanthippus filius *Periclis* V pag. 10
 zelotypia est vitanda & suppressenda CLXIV pag. 228 sq. CLXVI pag. 234
ζυγοσάειν 181 pag. 110

F I N I S

C O R R I G E N D A.

175

Pag. 7 v. 18 leg. μετὰ pro: μὲν. pag. 34 v. 13 Δυσκόλου pro: Δυσχόλου. pag. 48 v. 12 Κωλώτις pro: Κωλώπις. pag. 52 v. 4 Μεναίχμου pro: Μαναίχμου. pag. 56 v. 5 Πολυαίου pro: Πολκαίου. pag. 88 v. 17 Παλαιολογίη pro: Παλαιογίη. pag. 89 v. 5, 406 pro: 409. pag. 96 v. 9 Ἀθήησι pro: Ἀθήησι. pag. 106 v. 8 πρὸ pro: πρὸς. pag. 153 v. 9 abolere pro: obolere. pag. 227 v. 18 famem pro: famam. pag. 229 v. 7 post habet, adde: cum uxore autem. pag. 237 v. 12 qui pro: uiq. pag. 261 v. 23 post Maximus, adde: lib. VIII cap. 3 ex. 2 pag. 378 v. 27 post (num. LXXII) adde: & Gruteri Inscriptiones pag. 266, num. 7 conf. Musgrave in Geta Britannico pag. 134 sq. pag. 443 v. 24 - 27 Jo. Glandorpius in Onomastico &c. referenda sunt ad v. 19 ubi de Sempronia. pag. 445 vers. 10 Sulpiciae pro: Semproniae.

100
100
100

005662060